

Nat. York

Turned to me & said in a way that I never
forgot.

nania jurejki gozick puszniotom prafugioy apok go nalic
wizetijny apotim wazni Bogawick swin go kuz na licy nie
go gozick starzym faretimo prafugioy apotim gozick majas

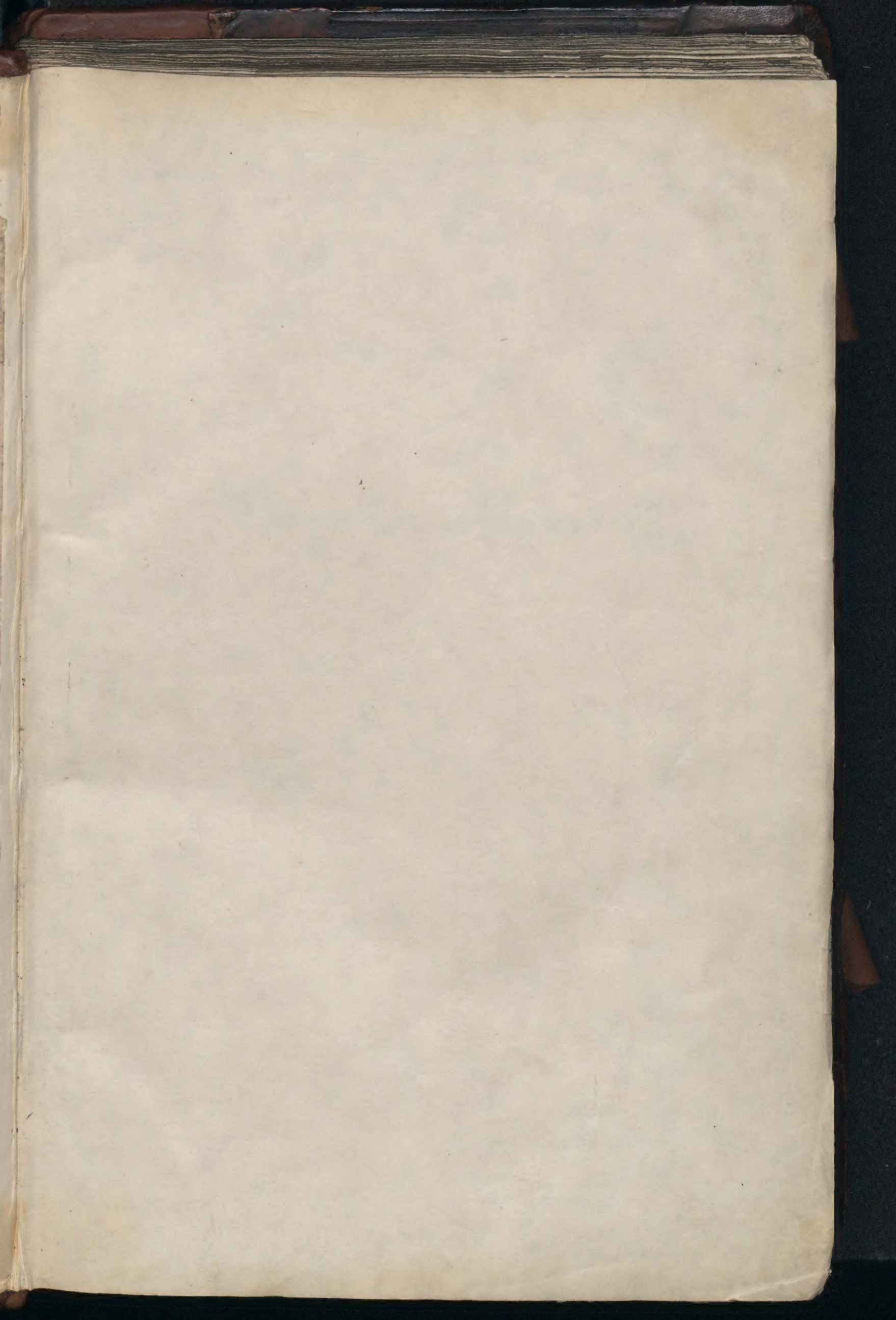
N. Law. 171

Ille non est abulda malicia iudicij

Ille non est rabbi, sed magister in lege.

Philomachus

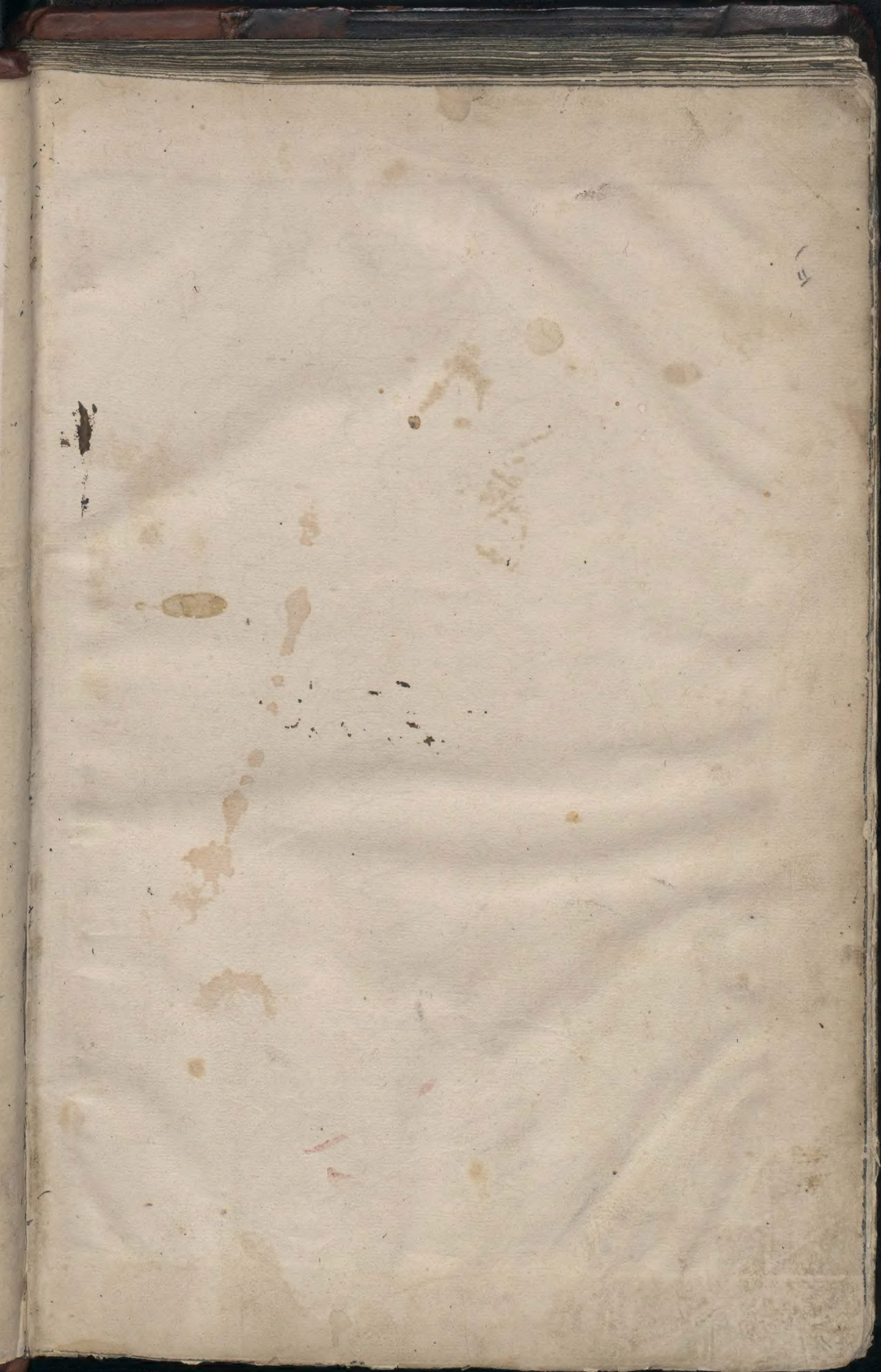
Mapesius (Kop) also known as Males.

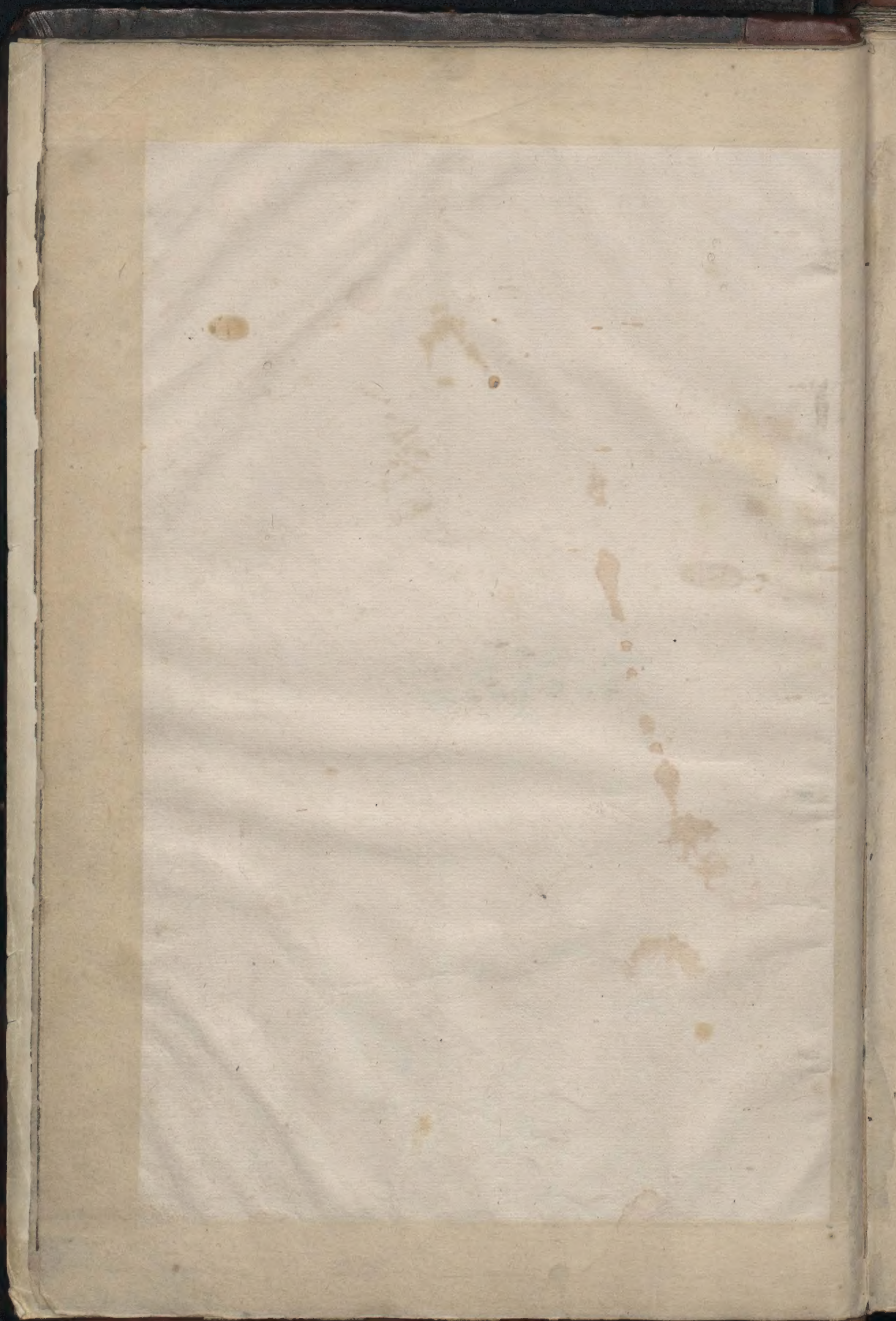

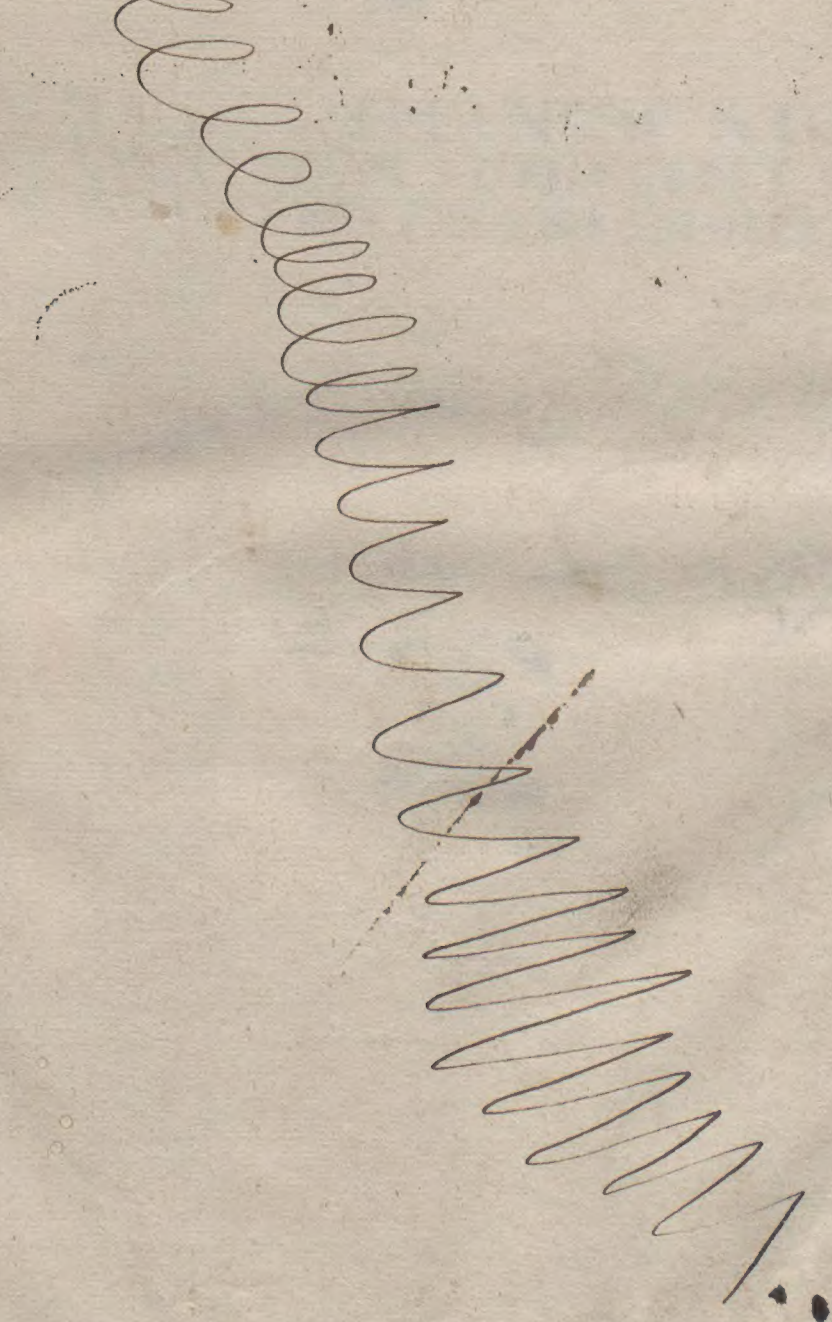
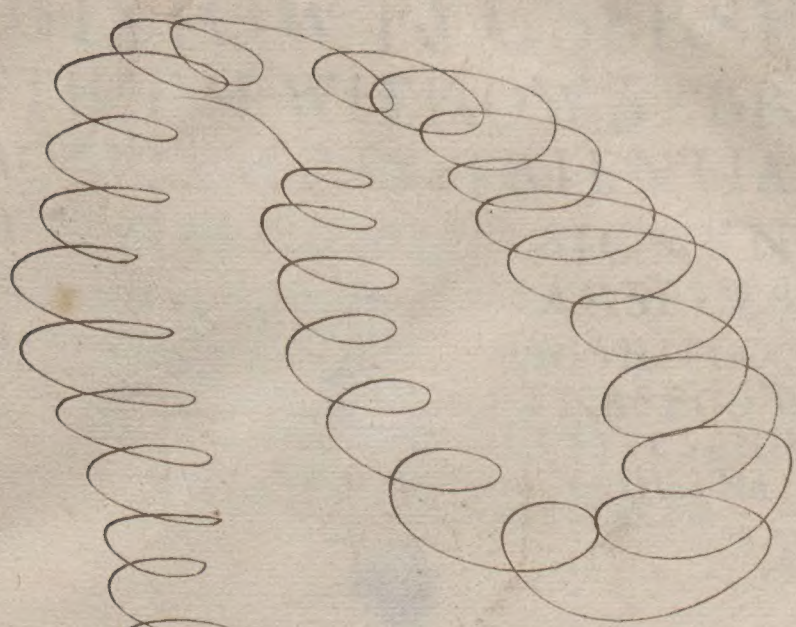
ytte vider na bingur niffi. l. u. h.
b. a. b. m. n. a. f. i. m. i. g. i. g. t. u. m. i. r. o. p. p. i. t. o. v. n. a. r. p. i. f. i. n. i. s. t. a. d. e. n. g.
n. i. a. f. t. a. i. m. i. s. s. i. f. i. m. i. n. i. b. r. e. s. s. a. y. d. a. y. f. i. j. f. o. r. i. m. i. h. y. l. a. r. a. f. o. n.
n. i. a. l. i. f. f.

Stanisław Larnicki.

*Concordia Docet Amorem:
Epistola munda Al. G. S.*

Handwritten cursive text, likely a signature or name, appearing in the upper right quadrant of the page.

Handwritten cursive text, likely a signature or name, appearing in the lower right quadrant of the page.

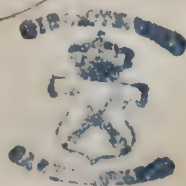
195

XIEGI HETMANSKIE
ZDZIEIOW RYCZERSKICH:
WSITKICH WIEKOW ZEBRANE Y
PRACTICA ABO EXPERIENTIA HETMA:
NOW NAIASNEISEGO SIGMVNTA STARE
GO KROLA POLSKIEGO ATAKZE CESARZA CAR:
LA. V. Y SOLIMANA TVRECZKIEGO DWV PA:
NOW WALECZNICH ZANASEGO WIE:
KVOBIASNIONE KVCZVICZENIV
MLODICH LIWDZI NACIELNA:
S3EI POLSKIEI POD TITVLEM

IMIONA HETHMANOW KTORICH
TV AVTORITATEM ALLEGVIEM Y ATAKZE
AVTOROW VERSA PAGINA INDICAT

*Ex Libris Josephi de
Loray Loray sc.*

Alexander Widgi	Homerus
Scipionowie	Aristoteles
P. Emilius	Plato
Hamul	Tucidides
Azabal	Demofon
Julius Cas.	Josephus
Augustus	Linus
Vespasian	Cas.
Obabrielow Lolski	Salustius
Leciwousty	Herodotus
Lekistele naczemi in ea arte mil	Plinius
Facello	Vegetius
Ortol	Frontinus
Humid weger: kerol	Modestus
Matthias slaudeterie	Pollubus
Andrea Doria	Entropius
Constanti diage Ostrow.	Dlugeszus
P. Sarnowa	Bonfinus
Linianus Veneczei Heth:	P. Jonius
de Gwasto Alfonsus	St. Kromerus
Antoni Lema	Yostus
Peremi Peter	Stedanus
Barboreffa	Historia Russeie
Smias Tyl	Litgeroskie.
Rossemus	
Fustenberg G.	

NAIASNIEISE MV R3AD3:
IC3IELIOWI PANSTW PVLNOCNICH
STEPHANOWI 3 LASKI BO3EI KROLIOWI POLSKIE:
MV VIELKIE MV XIAZEC3IV LITEWSKIE:
MV RVSKIEMV PRVSKIEMV MA3O:
WIEC3KIE MV ZMVD3KIE MV Y:
SIEDMIGROC3KIE MV ETC3 PA:
NV MNIE MILOSCIVEMV
LASKI BO3EI Y CZO STAD
PLINIE WSEGO DOBR:
EGO OD PANA BOGA

Najsmiejszy M krolu y przed tem niemey W.k. M. przyjechał do nasz y teraz po
szczęśliwym przyjeździe do Corony staralem się o to wyprosić, abym się mógł W. k. M.
przyśluzyc in eo campo, iako misie moie zimode zwiżenie Bo od myślnego zwiżymy się
spodobać was od Rzemieśnika kunsu ugo ziemie, a od oraga, misie iablek y kolaga. Ja
yem się W naukach cwiżyl z nauk to zom poiał W.k. M. ofiarui przypisui y oddaie.
Jez był fortunie przyjechał do nasz W.k. M. przywitalem onę oratiz, który titul iuse pro
lege electionis.

Jez się korbali y korbos porwadaia w Rycerskich sprawach tedy opus to Rycerskich spra
wach W. k. M. przypisui y oddaie

A ie wskazywac w Wielgich Monarchow takie monumenta rado midwaia iako o sebmie Tui
rozkreim Carzu dziadu tyś porwadaia ze Gesta Wielgiego Alexandra y Augusta Carzow
pilno dowal y ustawnie sobie gital. Bo ie był z gobic na swoy ięzyk kazal przelożyć. A o Ale
xandze Wielgim swialba. Jez Homerussowc wrony Iliada pod glóhomi rdo wal wypościł
y ustawnie one przegladauz. Pytalem się tedy naprzod u Je. M. Pana Podskarbiu Coronnego
Pana Budynskeuigo iestli by teze iakie peculiaritates Regni Włey mierze pro secretis in an. Suo
regni odmano Pytalem się iestli od Je. M. Pana Podkanclerzego dzisiejszego Pana Jana Zamorskiego
ktoremu to było przed kilkum laty zwiżono od k. Je. M. Augusta aby był rewidował Antiquita
tes Regni y one z Regestrował. Ale mi się sprawy Je. M. dali oba ze Mij takiego nuznau
goby ad

PRZEMOWA

Pzemonę tu mam wzywać do cytelnika sprawiedliwego Alie i pzemonę tak w iasney
 wzywało mi potrzeba Bo sam tytuł pokazuje go wst a go się zawiera wtych zygach
 A toli ga by la wstka nitentia moia abym mogli wstę mieze posłuzi czezyżnie słowcy
 Aby młodzi ludzic czytający cniżenie słowny sprado kzyżarskich i sabarske po
 cenia miez mogli Zwołają się po tymu parom mamy zbogcy opat, młodzi, młodzi
 młodzi młodzi i młodzi ludzic za tego wieku przyczyniali się do młodzi młodzi
 smy rogliznemi, aby byli kzyżarski polity radami swoimi radowali. I składali się nie
 ceno iako na kolacia iako jedni prawa Polskie porządkom słownym wzywa
 młodzi młodzi dali. Druzy ioromki dzieje przodkowie nasyrby opisywać obiasni
 Druzy też Geometryę Topograpdię granicy Polskie i młode nauki literatury i
 zykum Polskim młodzi nauzili i Polskę na dawać. Tak się zinnymi naczyni
 przyczyni wst mieze zdużani i młodzi też i z pramde przyczyni Jedni
 nam uisze zygij młodzi dawać a słac przyczyni. Bez ktorey obrony i też młode słac
 młodzi. To jest nauki o sprawach kzyżarskich Atożemia młodzi być siły i młodzi
 to jest tak młodzi iako o gorad na koluzię dobre trunki pja i dobre kzy
 iada a przyczyni się na to młodzi grofem tedy młodzi tego podział b. h. zwołają

0
y Gen nieporównanie niepodobne jednako do żądanych regimów po zmieszaniu. I te są przyczyny
głównie zważywszy, że w tym czasie wzmianki mianem casu in forma po wzięciu obywateli
wiedzących abstrakcyjną artem cum experientia feliciter coniunxerunt Aboniam experientia pa-
nia bez nauki iść wkończy o wlekażyc go słowami po iarmarkach wędrownie a nauki Do-
ktorowskiej wkończy niema ieno nie iakiż wyciąg, nie doskonały ze mu nie wzięty przyczyną aby
raz kogo wlekażyc. Ja tedy obawiamy się, że nasza praca w tej mierze pomikać i chować, poku-
silem się o to aby iść w tym czasie strony ratował. I zebrałem tu Corpius istius doctrinae
iść selektywnie porządku snadnem słowy metak ozdobiłem iako w ławnym do tego go-
dzi się aby iako w każdym ziemisku miśka być termin i ławni, tak i w ośmiu przyczynach
Wzajemnie ięzyku jednako modu iakoby rituales modi loquendi ze ewangelij Solenne
na ueno przyczynach Helimanskie wylitkiego się domyśliżarza wylitkownych drugi drugi
dlugo oracie sroil. I miśka tu speculacje szkoły przyniesione domyśliżarza orationum.
Alie iść wylitka praxis Helimandow miśka wylitkiego najprzede wszystkim i które na przyczynach
alku w Regestrze położył. Miśka zez też przysłał mi arte militari Vegetius Polybius Thianus Troni-
tius Robertus i inni którzy edem za te przyczynach drabował. Sed quid sunt illa si conferantur cum
proxi dylitkownych Helimandow, iako strzelba nastala za której wylitkownych, ogromnośc i cma-
latione quadam superum motoris. Dział Sako wylitkownych, wylitkownych ze iść wylitkownych
Walek starodawnych na miśka wylitkownych zabył. Dział Alexander Julius Comptus wylitkownych
Wylitkownych miśka zez zduhu tegoż ziemiska wylitkownych. Bo wylitkownych starodawnych, starodawnych po-
wylitkownych fa iakoby iocis a ięzyko miśka iako wylitkownych wylitkownych wylitkownych.

lustratio

Czego tak wylitkownych sizerunk mas tu wylitkownych i iako na iakiej koryznie wylitkownych:
Wam. A ty iść dylitkownych zez zduhu wylitkownych na ty iść zez zduhu dylitkownych. Bo ić wylitkownych
zy sa które wylitkownych wylitkownych a sa iakoby parascene do bcyu. Drugie sa które wylitkownych
na po wylitkownych i one zmiśka a ty ić sam ad wylitkownych które sa inquam spelubus belli za-
miśka. Campiductoria seu Conflictus Campestris. Oppugnatio munitio. defensio seu
propugnatio munitio. Vascatio i admiralitio to iść manus bellum. To mas wylitkownych
Dział Regumentu dylitkownych snadnie tego wylitkownych którym był po łacinie wylitkownych. Alie obawiamy
się aby wylitkownych ięzyki do inquam nacy ta przyczyna wylitkownych, tak wylitkownych łacine
na łolski ięzyk ić wylitkownych wylitkownych przyczyna wylitkownych niemalo zez ić wylitkownych

Wtem przyczyna

Mitem praga wulga y nakladu mienilo Bo mi to 12. lista od omgo porinszego mi
 iadu. Tatarskiego iako wtych zgrzod wstawic bix pizgotur i konieznie nimalom
 smizny przybylo a zordwia bylo stey to pragy. Alie to mi galybim ieno mag poslug
 godna wyslowiz tej bacnej Rzeczypospolitej. Ani zordwia ani kosc mi wuzal ani sie tye
 stradam rana iudicia emuloru Goyz wum ze iako nimag nauki gudnijszej nad te tak
 mieniaz zamyslniszej iako ta o kizeriskich sprawach. Iwitem prawnie quod me oportet ingedi
 pro cellam dvariorum iudicioru humanorum. Alie to mi ten sum mibendzie trwal ieno po
 tego luidzie nieprzytoga poki mrobuia. Bo uste Alie gdy kudy przetya skosnia zolafza
~~zwarte prate i fofe siggi azc do konca tedy prwum tego zety praz i maut~~ (p. 4)
 mendentora mibendzie polzecz. Bo sama rzez uste tak zaliezona ze in kody bendzie chial
 mied. Jest tak polzeczna ze sie wmej kody bendzie kordal jest tak pozadlwa i lakomaz
 je iey nadwierzyc mibendzie mogl ten ktory uste prawdziny sluchaz. Bo uste nam bywa
 milo gdy drab iaki idy zigraniga pouada nam go sie dzialo w Nelia. ego w kalcotny da
 licho wiczey gdy sie i Antiquitates najiego wicka go sie gdzie dzialo spradny recituz
 lie bendzie content kazdy. A uste Carollusowi Casarzonu bylo milo gdy od miednia ciognaz
 do wloz przyciadal bogmista Papiez ze mu Hefman de ywasto on zayny wroznay
 Rjgryz wozys przy mi na malugum koniku skazodal waly przikopy byki oboz m
 ny onej kedy by byl Franciszek krol pomiany gdy mi rozgornadal kedy krola pomiano iako
 kedy kedy tam sie godzialo. Ist Jesu bylo milo zorkam Grazkum y Narzom gdy
 sie wroci od Trojy Regammon Vlyses Rjdyllit rozgorniadali iako Trojy onej da
 bywali gdzie Priamus krol woz polize mial gdzie Laris gdzie keleny gdzie zeka Simeis
 woz kedy Rjdyllit Antenor zwiadli biffre. gdzie krol Trojanski stal iakogo do maffu
 awia gniono Ogem tak woz me ludendo cammie w personie Penelope zony Vlyssesowej por
 emidy mowi Eorta

Illi uicta suis Troia facta canunt
 Mirantur iustiq; senes trepidantq; puelli
 Narrantis coniunx pendet ab ore uiri
 Jamq; aliquis posita monstrat fava p'lia mensa
 Pingit et exiguo porzana tota mero
 Hacibat Simeis Hic est Sigea tellus
 Hic stetit Priami regia celsa senis.

Alie a

Illic Itacides illic tendebat Ulysses at.

Jesli zech bylo milo Graczkim ludziom takie rzeczy zobie rozpowiadac i nakomien
wzrostem przysiuszajac po stole przed dzialkami zgonami i stajami przysus daliko wu
zobie powiem tego ze i ta praga moja benezie sie podobala wszystkim slachetnie wrozo
nem ludziom gnu modonon sual maligno ingenio i miala z broni wyzrost osadki gdyz
tu nie tylko antiquitates ale i posteritates i tak mamy i sa wyprisan To iest ko
lia Franciska Francuskiego poraska Ludwikowe porazenie bitwa Pruska, Orbska
Obertinska iakim pozawskiem malo by byc ruszenie po spolic Jakie bykowanie sluzi prz
cinu Turkom, przeciu Tatarom, Moskwi przeciu Niemcom tego zachodow boze tak i
mag tu Contisfet ziku naprzod iaki bywal w Grakow w Rzymian i iest iest Contisfet z
ku naprzod iaki bywal w Grakow w Rzymian i iest iest Contisfet byku pando w
zkiel byku Francuskiego Niemczkiego Hiszpanskiego Węgierskiego i najgo les Polskiego
A mam greg wytkiel prawie przedmiel narodow na ziemi obzai i zachodow wtey
mierz na tablicach iest nie tylko napisano ale i zicelnie iakoby palcem po stole wy
malowal ien ktory ogema na to patyl co sie tu wszystko ku cwiżeniu mlozyczy led
skary wyprisan dostatecznie.

A iestliże Soliman Turck bog Barbarus a wzy onego Trodusa exulem Neapolitane
go mu ieno widet machiny wden kumst Rzymski przymial do Constantinopolia a wzy
go wezil corazyl i wdarowal Aboj Augustus takiez Sadowny pamieci on dobro
tliwy Jan Lana Gnoienckiego. M. od Wisliże slachetca ze mu one ludz na przep
nianiu przez zeki pozitycz na ofiarowal na semie Listikowskiu

Jesli zech gi Pandur beda wdzigani tyrb wdmysl darow pokazywali to wsiel
krem obzawim decorum i ingenia ludzkie Daliko wuzyc mam na gicir ze i ia od
wszystkich obynaciow Coronny odniosz pochwalenie gdyz gdyz tu nie iden kumst
Trodusow ale rozlyne dyskursy i muentie i mierzdu Sadowny i wzmatorow Pruska
zdo Hefmandu zacmiesz podaw i opisiu aliego wno zmiesz si moglo wglowic
ludzi mierzys Rzymski to si tu podaw.

Nieradze ia tu na zadnemorze ani by wdben na domie wum slaski bogry do by
Scianowskiu

Ścianstwu głęku naley Alicy to panstwo vsiadło na samem ścianu od pogan
 tawdy Turkow y iest iakoby murem wsi tego Chryscjanstwa wstawienie kiedy
 swoie przelichwaiey dła imienia Boga, tedy nam to zobie za odpust iako mowia
 i obrony obycai non temere belli inferendi sed defendendi se opusnie adyż teze me ty
 kofarzy Pólosopbi alie om swieczy luegie takie materie traktowali Bo libri Iudici
 libri Regum, liber bellorum albo dierum, Regum ktory gmal zo mnego wsobie zamyka
 ieno sprawy y postymki wownie ludu Boga. A takze zytechniku spradiedliwy
 bany content y wziczen tej praze moiey A ieli niozo mnego to y zeger Bog muza
 plaz a ia bende mal natem zofis

Orla Rzymianu na boragniać miedwali
 Gdy swiatł beroki pod nogz podobiali
 A miedzyz ie loliacy tego animusu
 Bytali o Wandaliu naklon ieno wfu
 I alia tego wyzili iel wderb wzynili stry zami
 Bo podobnosz nacie gzymi przarichami
 Bo go ogniazglat strzy w Gnieznie podwiazafy
 Ieno mi dlygo z Miedonita niechay nielaia
 Malo ofsem bzymam wrygry na to baze
 Do zego Lapiu z Casygem tej prachki spradoge
 W Turpiz zakladuiz kofciola Boga religia
 Miedzy dwunafgiz kroligiu standuizy Wia

Komat z Rzymianu na
 boragniać miedwali
 Jif smoka ktory nam
 z Torcia przybil

ktory regimient

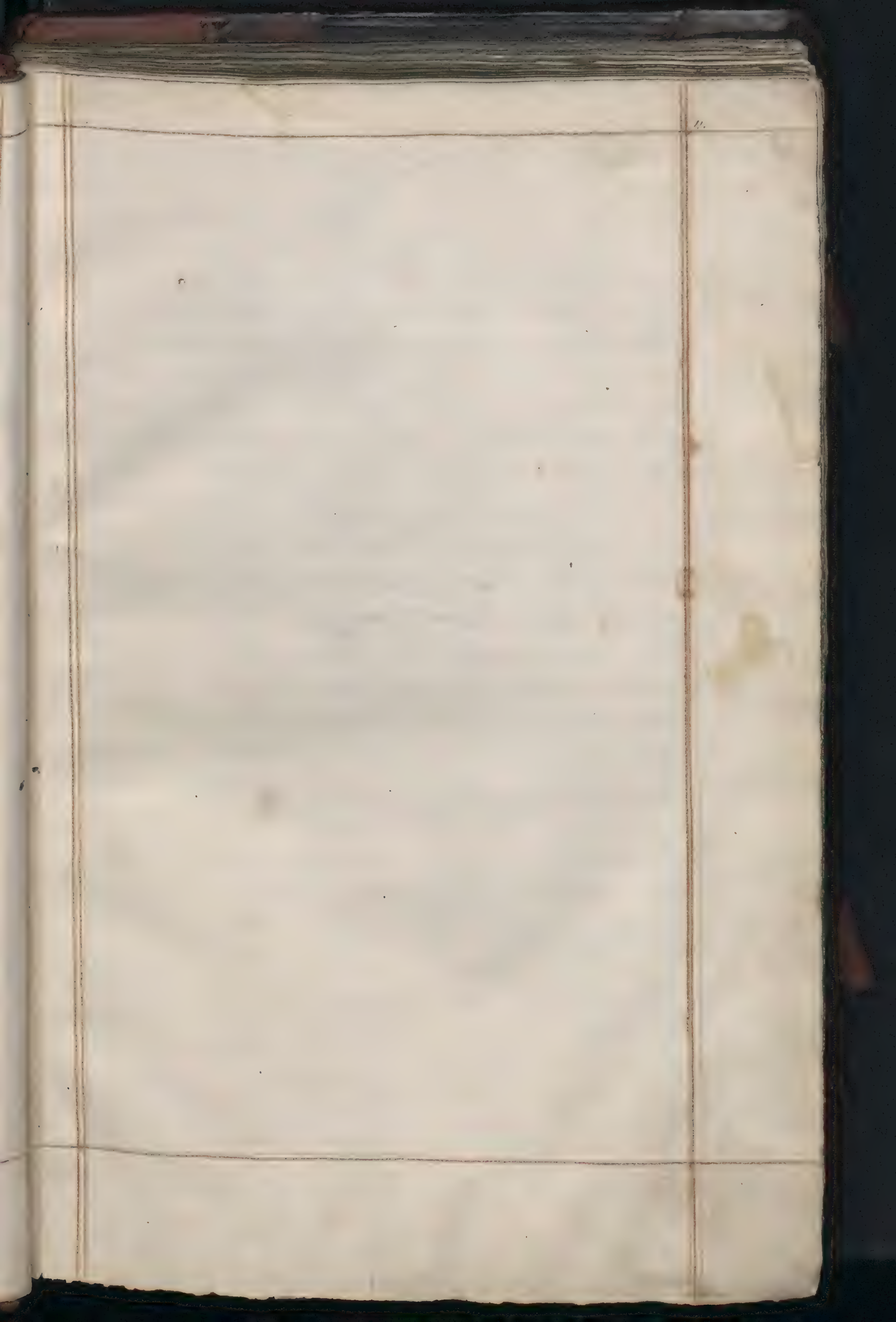
12.
Który Regiment nazwali święty Kierarch
A go białem i garnem orlem spol tak piegotui
A przetoż też łoląg na xtal orla Wojska Biskui
A kiedy uio chęz poganom i Mosknie dobięz

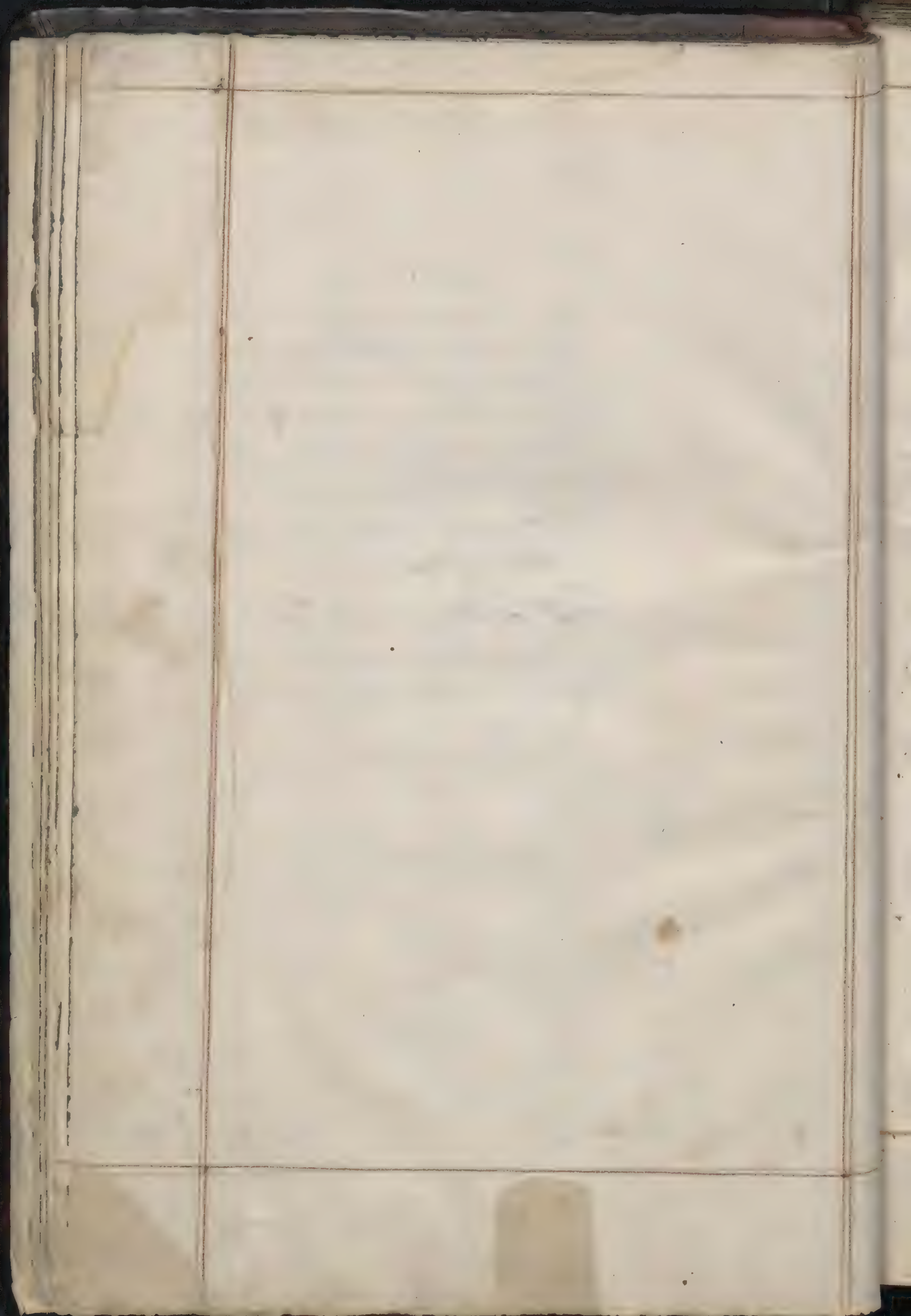
Na Herb Kroliem:

Wilka też kzymanie na chorągwiach mi dvali.
Na pamiatke ze go Remus z Romulusem bali.
Xon po drapieżnem Wilku nież dośz maw zebis
Też miraka Bog moz dal tej niemoj oblugie.
Wilgi zab iest rzez frogagę si lupem badi
Tenze iest lekarstwem kto go wzglo to wypradoi
Przeto go dzicgi iak i nas Ozel na piersiach nojsz
A hem si nad mne igraiz kokosz

Drugi Stronij Zwijciestwa v Czconu

Palestini porazil samson ono ośli kofsz
A STEPHAN v Czjduwa Nimeze ta Wilga zelusziz

O Hetbmanie i o Vrzedzicb
iego.

nas w polsce są dwa Hetmanci jednego zdra Coronnem, a drugiego polnem
Po Łacinsku Campiductor bo on pospolitzu żołnierz polne ma w swym poru
żemiu zwłasta gdy Coronnego Hetmana przytomnego nie masz. Tenże straża na
zobie guszy. Tenże się sapugami kryje, i onym cłowa, i o denazie przydaje mija mi
ma Wyambisby Woiewoda abo Castellanus był. A go tego za przyczynę przychodzie
nafi mieli nie trudno się tego uden koczey domyslić może.

Koromiego Hefimana zaszł moją tarczę go i krolu mskai, uio de do zabu a Hmickto:
 yrd zezacz wietka Bo wiazę komu garbło poeciwofz tak prętkim prawem iest zezę
 wielga. Przetoż niektoryj spominaja zby mias sam tylko krol Hefimam mal byz. po-
 mienaz takimi zezę mkaie sie zwięzzy prama wpr ni dopu, aia uio krolioni. I
 tynaga pralvi ze sforycz y wietney po edam znykli robiz y zmira kiedy sam pan nad
 nimem stoj. Takze starz Caffazoni Julius Augustus Vespasian Constantin zam na moi:
 wad arbitymach Hefimani. Zes pozem gad ygo nauzył iako iest zezę mbespizna
 tak wielu zaraz na fang stawie to iest tigo który iest glowa y na którego zeronu zeronie
 Repub. zamisio w mbespiznosz pr ydiesz. A Polakom go natrudmiesza y ktorzy stoncia
 szia, Eleclia nowego pania przyboze. A mskaz band, iako bąd chochy sam krol na
 Frome wfyku był udnakze be. Hefimando mniysz y iako y be. mmyr Przemko byz
 nie moze. A przetoż ku takomu Zielu y Przodni iakiegoby mal zobi y tze zezę y post
 itey obieray ofm lu benęu gadana.

Wymianie om waluzym w dobrem kufmanie gterzy zregi polz, ebowali ho est ktoryby npa.
 bu mial znosc poroznosy albo mifforditem pmicuznosy nauki kygertku, a izby sgy.
 luvem byl Agci wakuin gloriuzg zagnem mcluz y mmyes znob y mmyznosy polz ebu
 est alu ucluk wtered gterud wftyku mne zamknagz syc mogaz y wybuduia dyc. filizy
 miaznosy gey znole spomieniy razgrodzie nam wffem luvnem pogeur pobgnosy poku.
 ge wffem minurissein piffanin

Zobanofz abo puzto:

Pobożność albo pietas w Hetzmannie

Gdy Hetzmanna prawego wyprysną iasne a iakoby zwolku go i formidny, bęzemy
wsem pogrzebie gnoli napropod się nam pobożność pokaze. Bo gdzieby się go wnuim mępo-
bożnego to iest Bogu przeciwnego znać odwrócić. tedy męmiego wno go y gaz tyrbaby
ogiekatważ kazni Bęzemy aby olia udnęz persony na wyltek ludo ke m Boga sie mę
denuowala. Bo go spominia ex logeta. Nulla fides putatqz iuris qui castra sequuntur
duęzy męsta castra claustra gęta. A tes go loida spominia ex communis mę
czemu Cetero na nihtorem męstgu yęz przeciwnia pęst z kęz mami az pęstois tym
tyrd zęzard męga się zrobnaz zinnemi naciomni alie pradi strony nabęznoszi y polu-
zinswa imie wylkie pęst zęst. Go abou sęgo udnęgo starych kęz mami obygaie
wyręzumię męga. Znaćduemy ze oni tak mę Boga bali y pobożnoszi pęst zęst zali zę
gęz iakiego męsta zęznęgo dobyważ męstli nępogynali męz am sę wazyli zęz onęgo
Boga Tutelarem ktoręgo sębic męstlo za opickun a ono męstlo pęst zęst pęst pręstli
A aby się na męst męgnęwal do udnęgo pęst zęst męstli pęst zęst formula modęstli
sęst zęst Pontificalnyrd wyęsta gęst mę pęst sęst kapłana abo hetzmanna węz zęst
męstli y do kęz męstli pęst zęst. Sęgo exemplum tęst mę pęst zęst. Istly pradi iest Bęz
abo tęst Bęz męstli y ktoręgo pręst męstlo y ludo Cartaginęst. iest węst zęst. Gęst opęst
kumie ludo tęst zęst y veneruęst y venęst biore pęst zęst abys ludo y męstlo Cartaginęst
oęst zęst y opęst zęst. A ludo męstli sęst męstli sęst y boicęst y zęst zęst tęst węst zęst męstli
cili. A od męstli zęst zęst y męstli do męstli y do kęz męstli y do męstli abys zęst pęst zęst.
A go wem nęst męstli kęst zęst oęst zęst y męstli męstli bęst zęst pęst zęst męstli. A na dęst męstli
y nad ludo męstli kęst zęst y nad kęst zęst męstli oęst zęst męstli bęst zęst pęst zęst
nem, a ięst zęst go męstli męstli y zęst zęst iestli tęst zęst zęst a tęst męstli pęst zęst
kęst zęst y oęst zęst męstli kęst zęst. Go iest formula ktoręst męstli zęst zęst
pęst zęst Bęz od pęst zęst męstli pęst zęst oęst zęst zęst zęst y zęst zęst iestli męstli
tęst ludo, ktoręst zęst męstli zęst zęst zęst dotykali a spominia zęst zęst męstli
bo pęst zęst męstli. Dis pater Deous męstli cęst ktoręst męstli zęst zęst męstli
męstli zęst one bęz iest zęst zęst y legiones kęst zęst oęst zęst y pęst zęst

Formula evocationis
Dni Tutellaris
Carthaginiensis

Alie spominia

Alie spominajacych Rzymiani oni sami uciekli nie zafomniali. Jacy gobie spom-
 nieli iella krolowi iako w bruskę Wome gdy mu bardzo one dwa mierz przyniesli
 iako ię spokora przysła iako męczy naboznic miz się nie strasząc o konia sługał Jagiellowa i
 A także pomein Jan s Tarnowa w Obertynska butnie przykładem Jagiellowem iako nowskiego pobo-
 krzydem długo lisał tamu bęgu się modlił. A przeto ięli jego tedy pobożności
 nom trzeba w kęfmanie bukay jego nom obo i przokomic napi ianne przyklady sfauli

Mocznosc abo fortitudo togata w He-
manie.

Przy poboznosci potyczowali w kich manie prauem fortitudinem Nic tey ktora mow
zly si ualigzy o ktorey mzy si bndzu gadalo alie ktora zowa tagalam i o iest
aby tak wyznac przecinnic iako i fortunny i mznego a premie Samsonowgo albo
ofamaligo myslu byl. tak zby przicaw yterzen glotnem ynotam mi, mchj krazal
gafu nifortunny gey macty przecinne mzyglie mriq. So sey nick to zy ita tenro
minimo et m. b. illi iudicio. Zegedy go takugo przy padnie wnet si uin odzygy przy
mny i ozicbnie a iakoby ofornicie perye przy muanz dmy melancoli gne ktore si
iako zlagmyka kuglonie ad spiritus animalis yodnosq a tak luezy tazy trudno
bie maia na dobra mysl zdo by y gey ra. Sklady Wyjadna R Drugum suse yodnosq
lugo przy padnie et cor fructus ouium obuico zonygo palania perya wnet si iako
Aoske od ogna rostopi zi go byli sroggi m ydnie sic pany iako mmi zby B laskadu mi
i ku glema. Es przyrodzona kofike cha tygo obduz, przykladam, aby ty m lica
picy kozdy aue przyrodznie m yrozum. i na tgo wzgag pogotowiu luekarstwo
oslowia spone mail. Go przykladow iafny bie moze iisze pokazy

Spominaję historykowie Sompermanu mieniącego Orłoda który po porażce zdobył Łęczyca
zagnęł z góry miasta Florenty i po zdobyciu onego Castellu zbiegł niżej
le nurogarny o strachu vidua animo defixis in caelum oculis regentuli pro de
re membra in vestibulo introitus confudit Spominaję onego zagnęł dachy
Niemieckiego który gę wiał strasaka Niemieckiego siroim rygga męm
89

dy s Turki ygamaigigo niemyliuz mis ofymie naffin gac chwale ligo my
fimo y gacnosy wzspolek zimmi go fimen pospolustali a poftem przybirano
byn ugo zabuzy on ny obyrzad syna memabz dopiero rymony ze on go uft
babilu zyn gogo fani dopierufno y zimmi spol fteq ymi ugo mynosy chwale do
fimo zaluzi zduzy naglic bolisiziq wyadfy amarl.

Tu wftem zaynem slachcyu moglo byz y myftno alu yz fionz wpotyebacz piny
michymal iako domo wy glawick wifcy fyma omigo dwuliza tak izlika godungo
azwalaia fcy omi lka twofna lagnosiz dal zaludni pzyenygizy

Isak Scypio Affrykanfki ktoremu gey Antyiorbus syna pomial niz obyrzau dwiey
mizumil ani na twazy dal znay I omfem gey Antyiorbus rcial uemu fyma wypr
fciy aby uno tak froye nani Conduy Wroumiz fiony Rymian mchyrzagal. On adgo
miezial ze krolowi za fty pzyymofy pnuatam pnuatim rbyz bys porwmy Alie
zby mial an ften fpojfoz nanniy go swy fzyz pofpolity oblyz y wftampiz lizy
tugo ja fto mchyr kupodwaz. Tu wftem sladomni kufmanie m ludia iako po fci

kur oiz tu znata ktora fmy nagnali fortitude togata mczformiaigay omyz
ciendw ktoryz wolucio dancie dufiflmain militarem. fmy omie dwlafur nappozd
ardlem karali. monay do kaffa aby lifter, lya cum ad palum, mngie rcedo

A pzygyna ligo ze iad zakezanie kufmanu ozya omigo mchyrzali na dany a do
babilu poudynkum mpyzand ia uduky kazy froyiz mchyl. Alie ze mchyrzay

On Exordium do
Alkarii ktoryz by
Lolmizy

+

klady bazyz glawicka ruffia spomimny Carolusa V Cefarza gey w Alkarii
klufke mchuda iaka mzial w ktorey potzebic byli tez smuzga mozem mchtozy zaym

Pofzy slachcyz. fktoryz slanniy fzyz. muelay Olufmicki s lmgodwa y lagny
gnoy Stanislaw Lemmiski fman mftuadwale. Tam gey ieb kufka kroy od maffia
ofy elaino mchalo mchmlo zaymiz lmgizak yz y mchmizy fzyz mchm fymu gnyza

idwi kufka kroy od murem oblyz di qz pami mchorat Caffarzo mchmcku gzel do
mch mchmizy dlia fman beggi gimus tak? kufka kroy fmgizit fociali: kudyz tez
fzy Bog ozya obrocnoy die mogy mchmizy mchmizy mchmizy mchmizy mchmizy

dlugo tak y chuk burduayz dy ffortuna fzyz mchmizy mchmizy mchmizy mchmizy mchmizy
mi mchmizy

mi niepogodami deszczem y zimnem tak byli banubnie porażeni. ze się im żulo uł. o
na nich niebo y ziemia Walgyla. Bo kżemu tak nauczalnosz na nich wdzyla
zich classen wowni parziz. Wioszysim za kilka uino godzin między mś o
sto okretow y Gallionow do syztu uden od drugiego obywatiz się flazg
morska w kaski straskalo. Tak tedy na glows bedany od niefortuny strapi
ny od nieprzyacilia podlego o banbiony od swoich poniekat strasiani. (Do
y Andria de Doria morski kaptan ma nnie wkładaiący ze się przegrze
mie puszył przecm wyszedziazie niepomalu go tropil.) musiał nakoniec stlo
mogki. zostatkum ludzi wyszkiego odbizawsz taki mogarz do ostatka naw. go był
iesze zostali potopiszy koniec wskik. zebz się byli ludz wonych aktywnis miza
mogli reukaz a nieprawiszy miz. y onyssem sławy swoz niepomalu nadpsowanysz do
domu się Wrociz. To iest do Wolob do Papieza do Cardinalow, ktorzy na jego misze
szie ystawnie oczekawali do Franyza, ktorzy iesze przetem miz byli wiesz pusyli
ze prawi Carolusa nie wmozg ryby ziadzi. A takze do swej Hispaniez Nlandiez Naw
poliz, ktorzy nie mogli mu tez na szengaw dobre mysliz pomowaz. iebz był exadiazm po
dalkodu na tje dypreriz. tak bargo zinszyl ze za ludno o kiesz obliwa sfamiliam swo
mi wdomkach swoiz ryziziz się mogli. Rozumiezze szemu go tanza dobra mysl miala
byz wtakim panie, ktorzy był zangedy fortuniz a ystawnem truin ydom przyniel, ktorzy
wobagaytwierb a szeszu przesthem ystawnie uino plizual, ktorzy przetem Papieza Car
dinaly. Rzym krolia Franyuskiego krolia Tunisz y mnyz Xiazat mnggo w triziz
miz. Go noliz dia wlasnoszi slow igo izykarim wyspisaz Ipse Caesar mirabili alacri
tate cuncta munia providentia militaris ac humanitatis officia cunctis minis malis
conspedu maxime Severus (Nota) adimplevit Tantuz accepto detrimentis arys
del admiratione suorum Maior et Augustior, quam durissimis terra marique iniqua so
tis casibus iniuncto semper animo confectatus suar propterea nec ulli Ducum aut militu
communicare laudis Triumphi de devicta fortuna (Nota) reportasse videretur)

Alexander wielkiem który widur kroy et ducis et militis intrepidus officium prestabat 19.

o onem też męhem solaku zagrozi gnoty y prody Stanislawie Moskowskim męstwem x Moskowskie mu
zmarlem Woinowicz Crakowskim szlachetnym, tak m się bacz pod Tokarem w dy: mowa.
gdyż gdy żołnierze wloży y kłopotli od zanku od sturmu przystąpi, on kłopotli
chorągiew wyrwaną spiesznie na mur smię wskoczył Go wyrwaną oni go byli
odszedłami znowu dla wstępu za chorągiew do sturmu się wzięli. Skąd wielki
slawę gobie y nacię polskiej tam wzięli. Leci wstę wlość nieślachetny zajął
sę za mu onej slawę pod blanki kędy seboragwiz stał prochu niemało poden podsa:
dział y zapalił który go zwinłką niebezpieczną zwinął y opalił Zbytnią tedy cze:
y dawstosy pojedynkową niedokony cwałią Włostofbi w Hetsmanie. Bo go uist pr: Hetsman uist ma
ni pomieszanij professij Bo mna uist gęz dobrem Hetsmanem a mna dobrem żołnierzem uist pr:
Scipio y Metellus ay uist bylosto a wstakay rozmyślaniy ze na ten yacz na gobie
mofili publicam salutem będący Hetsmanem, tedy się wduellon choc byli wzięwan y
radziby byli myślna swego slawę. Sędzi sęza dobrego pokazyli, miewawali. Carolus
Cassaz wiał tego obywatli wzywaz. Gdy Franciszkim kroliem tycią wionę był zajął
tędnego zafu wlotoglow broniatij kofownie się wbrał y wzięł wzięł lanyt do
Copia którą tycy swe woysko amiodwaz, gdy ośrocznie swoy kon opodzwinił
mystkich ofiad, onę Copia zalogowz koniem przedwstakim skruszył rownie tak
takoby uis miał zaważic mmpzjacielia Go gdy wstak owo woysko wzięli joffo:
ta y samu aby wstak znak białny wbrały dano skazykum o ffo prosili.
Ay gi męzwazdy ffo chuz ku botori mogł wstak zalogowz: wzięł przestol tcy duc:
gdy zwałaja poki był młodszy. Bo v Tumio bawozis był zwałaj (Także y żołn:
pa swego gdy wzięł ze mu było dufno przed męzwazacieliem tedy się sam zwał
y oddał wżem męstko Imperatorem alie y ciuicam promeruit Coronam. Gdyż de
wasto pan ktoremu na ten yacz Hetsmanstwo był zwałaj postzawz to wpowinał go
aby tego komiegnie niebezpieczna zwałaj obawiały się aby iako globi fortuito
tactu męst był postzawz on rożmianę się wzięł do męgo. I kędzies męst męst Daulle
szlach ab, który Cassaz fortuito globi iadę był postzawz Nie przestł na ten
ten zajął

Ben zayny Hetsman alie mu ostrzej grzeł. Pomnając tedy Natas. Gs. na mię
 to włożył abym ia tego chrześcijańskiego a zaynego wojska Hetsmanem Impera
 torem dżia był. tedy ia koniegnie przykazując aby V K M. głąbiu wojs
 sko do chorągwie niedgiry iałbał. On usłyszawszy to aby moży autoritete
 Hetsmanska tem barziej przykładem swoim zanotet wmożnił od gela pod cho
 rągwie odurzał. Dalasiz ta amicitia pugnandi Frangiskodoi Frangyskernu krolia
 mi Quay. który grze niezmazaniy Manifestu swego krolieuskiego mania obliu
 me stwa vuidgionij nazbyt przed pozty wybadal. przetoż wreszcie nie przyjacielowi
 wpał. Niespominam naszego Wladysława a Warmingdys oia iest tem podobny
 przykładu sktorych przestroge maionij bnda się na poftem strzyz aby o swego
 porwołania nie wykragali wyzyskij by za radę madyrów Hetsmanów tego po
 trzeba nagła pokazowala. Alie iako zhytnicy śmieloszyi tako strachu zakazuie ta
 gnota. tak grze ani zelazem. ani sloszem ani prozba ani grozba serze dobrego Hetsma
 na memi byzgowiothane. Zazrosziam tez luektum. ktorzych nadwyszy wtem
 ziemie iest mieniasz od pocennego dany odstrasz. Tego uslytkiego ta gnota
 ktora nazywano Fortitudo togata ma nauzyt aby się tego szpogl skoro na nieszpanie.

Pomiernosc albo modestia w Hets manie

Bo nieposludniejszy iest gnoty ktora Hetsmana zdo bi. to iest gdy on przeg
 ladaży Boga moze po udray stronie a po drugiey stronie fortuny odmiemo
 pamietasz się grze podlie dussney spradny we Wnazy j po zmuziebu takie
 swoy wpatacz wfozgeniu wyzywanii skromnie dy zachowuje przypominając
 sobie swoy niedostalki sobie nity a wszystko Bogu przypisując j swoy
 mib recitilatem
 dozye znając.

Przetoz przy Triumfieb n Rzi mie gdy zmulga lampa Confitem po zmocy stwie
 takem proważono tedy za mem zniebayku Henglos albo niemi juszano. Nosce
 teysum Hominem te esse memento. Respice post te. Bo tego smiata chwala iest
 iako ducie wiosek ktorego gdy wolaz a idusz kucnia pytaionego o drogę, ono
 wieciekaj by się wrazaż ku wozowi a ono się zastanowionij na gnie się smuie, kto
 chwaly

21.
Dmaly buka przykro chwala przed nim wieka a kto ja gardzi ona za nim
nastadnie. A przytaczaj który Hestman sam siebie zna, niebiedzie iako wst przyjo
miesz przed wieloz trum posonal. Go snaz w dachadoi nasytę guma w ten
obygaj jest w mro i gdy xige iakie na wojnie użyc, oni nie m nio stant u
ytmny o zwycięstwie ugo skladaia obnyski malunz, znie przyacie lia sromotnie sydy
Piekna jest przypowieść ktemu sługaza o wdum żołnierzu Scypiona Africanskiego
ktory chęć się tem przemyśle Hestmandu zmiodu zliastrow ięty przed doby
cumi miasta, wize mury Cartagmenskie wyind y wystroa, ktore gdy os mso po so
lic pomknal między Horazysze oni niebs krotosilic one plasty one wize między
się roznali Go gdy Scypio nowy zany powiadano, miasto podarza karanie, mia
sto chwaly gnieo enisty kunsztownik odniosł bytany pottem Scypio yemby tak gnie
wlaone się przeciw enemu żołnierzowi stawił? odpowiedział. I iakos się nani niemam
gniewuay gdyż on dawszj m dnyptionem by poci Cartagmen przedmny chwaly
dobyca takiego miasta chwaly wgonis. Zayem się wylęty szpaz tak trefna od.

powiedz roznali.

Jesze który Hestman na modestu pamieta niebiedzie nigdy zachwalic by na podla
bem nieprzyjacielu gardzil. Go się Flaminiuszowi Rzymskiemu Hestmandu niezda
rzyło który Hannibala tak zaymgo Caputina tak licyt wazyl sobie ze tez i
drugie Consula Horazysza swego, aby spolny rekę swurna wazki musis zusta
wili, niebdial gękay. Wzem był od senatu wspomnian y zudami mciakami był
wsgugan, przedsie on aby chwaly przed hrem Horazyszem dostal. Wonn ad Trafi
memu zrio d yem y sam siebie y wojsko stracil. Takiego nie mal malo go przed
nasyem wuki Hestmawa Comorensa. Mierda mclisny ktory licyt wvazianę Turc
yky moy zmalu gkem wojskuin o Turka się pokusil ktora swoia temeritatem w Mu
kaya krolia Lohvika zwojskuin y sam siebie stracil taky pze zaydny przyklyty
Bo magany mcy pomoy od swedmigrozykcyje Wownody niebdialgo gękay a to aby
się mu iako superiori magistratui nieklamial y dla tygo aby sam przed nim chwaly
zwycistwa ygonil. Gdzie y sam Soliman Turk zaygo taku y niepozadlucy smac
losy się smial uoy po zwycięstwie ze le dwobyle siedm na udnego, a gdy się smial

Nigardzie
nieprzyjacielu

Smiał na taką waleń wojaka iego stak roznem poglōm pokusij Bystar Monar-
chowie cudelius senuicam znykli pokazoway pyrcin takimi iakoby contemptum ta-
kiego się uszczęży. Go na on gasz Comoreus i zinnem pami Węgierskim. Aż
Boże się połajy wznali. A pospolizie tawij omialkowic s Boggo dopuszczenia mien
na oko wija nieprzycielia tedy radzi pokrzyknia agdy wycniye wójz. to
dopiero (dopuszczenia) na ogonie wsiada. Mamy tego przykład, miedawno gdy
Turcij Paradyzma dobywali Liskanus nuciaki tamno Hctzmanid Hctspan.
Ten nuciak Solman przyciagnal i bludniwyslow i bardyś wielo mowil, alwegdy
namioty i obozon Turcykich pomps wyzal, gdy ich tak nieporzby buri stylbij
aparac obawijl, ze tes znuiny kzyz mopodobna grz iakogo wyffoko zwinze koscul
ney na ziennie prazili, toz dopiero moij Liskanus nitiy fuscil a zomgo Lwa swo-
gogo o wiczkę się pokazyal, ktorzy pottem wliczic Węzzij swijs vanissimw rontem
ptorem dosluin el auarissimw hominem nazwali.

On to ist Liskanus ktorzy przedtem Peremieru zagnemu Panu Węgierskiemu
gdy go na zdrazie za wiczmia formial i Perdimidowi do Wicdmia poslal s szje
laniguch gloty i kuzmę soboliz zglony lakonemi rekami Hctspaniskimi ktorzy lau-
guch stromotnie bjiu umu Turcij na Hctspanas zasz nczam zuzagannu rzuli i
ze wstykusze glupili Takowa zaplata bywa takim

Jesze ktorzy Hctspan na mo desciu famista bndzu się szzepl verba tamulenta
i plugawys Go w Hctspanianizb Lucnieykich pospolizie się znaidue. Spominaj
Węz ongo Maggraw Albrjchta Ljowatego zegdij go Xiepa upominali aby tygo
okrucienstwa nad Noymberganij popprstul aby na dusze swa pamistal zedy miał
um odporowiday kudy prawi ia vmre tedy dusze swa na plogie Wjwiesy niechaj
Bog i Diabel o nie się bjiu kso bndzu smit mogmiesy Hct iaz niech wozmiesobie
kuchgi kso wiy takie miedzy soba gynniz dworswa. I pospolicu kto wicy miedzi
nucini swobodnicyszej mowij, kso Bogu lair, kso kudy grzmi wnicbo znuiny szelia
kto pot sacrament element mowi tego miedzy soba za Bohmiera za kygsmana
maiz. I twirdza kso ze woncy bitwie kudy Mauriego i kulka Xiegal smir
zabitgo ze sam Albrjcht wten gas pil i kostki gwal grz ku konigowi bitnyj się
wkazal I przyfadaia i dnak Maurjemu ze bjetny oncy Wjgwal choi sam skukum
Xiegal

Liskanus Hctspan

lowa plugawego
Węz i szje

Ważąc zabity był a przez by ią miał wygrać powiada sie przysięgę tygrysu.
Jesze kreśman który pamięta na modestia ma sie wystrzegać iakoby sadny
Turcy sadny skwapliwosci po grobie niepokazal Bo na byz powagmych a
okrogo mych obygaiom abij myz ploskiego po grobie niepokazal zeby nietyl iako
dzis iaka Bo Plato filosof przysodobywa Zolnierz ze uści strzem Gustossem
ad nieprzyaciela swasz prawi widziemy straz domoty puz ze swego niekasa y
onsem sie okolo niego lasi y wkłada sie przed nim. Alie zas na yudego na nie
przyaciela domowego szumie iest siegityby. Takze y Imperator y kazdy Zolnierz
ma znać iako ku swoim iako ku wrogiem sie zachoway. Alz takiy zas ludzkosy y
niemaz przez cwaliz iaka w lapiezu demensie który był Mediceors familie opi
suia. Hec inquit blande appellabat ut magne grae et amicitiae multos detinuit
Quos vero intelligebat eius liberalitate necessario mouere hoc tunc debitor cre
ditorem intuebatur.

Jesze który kreśman na modestia pamięta na sie strzeż abij crudelitatem y Tra
nidem po grobie niepokazal Alz o panie s Tarnoma tak powiada zeby miał mauiay
kurwa zedpyszenie nabozna a kreśman miloserny wytko to u niego Gedu. Alie
iesli to on mauiay tedy pednie moril o niepozadnem milosierdziu iako pospolizy
mieniay kożane bywaia wybył milosernymi.

Alie o Wespasianie zytany zezly widzial uie blisko zbuzenie Hierusalem ze
plakal y wielu krosz sie osiwiatysal, ku Bogu Wniebo patzay. ze onego morolu
y onych ktorzy glodem tyssiazmi umierali Woblegzeniu. nie onale sami zydo
wie swoi gloszay przysięgna byli. A widzay takie doszy nysm mierzic za
jemne wieze moril, ze choby tu kzymania nabyli, tedyby to maszko aboznie
ba ogien spadby spaliby aboby sie zapaly musialo Ma tydy kreśman by
iakoby iaki spradziy Bogu, który spradził mioty i executy nad wrogiem
na zymy a swe zolnierz przed polikamein wrogiem. Iako on miody kreś
man alie zayny DZIAN de Austria przij Węgier y Turki bishnie wrom
nal, abij nad bystremi ostyr sie stawili nad pokornemi milosierdziu, nad strze
wiazaymi sie gwałtownego mordy zymali.

Jesze Kestman ktory na modlitych pamietu bedzie sie szymamal od zbytku
 Orudzeniu Wpiziu Bo az Paudowri zachwilo sie bylo Wody Alie
 Ho on wzynil nie dla tego. aby szymkowi i apolowri swemu dlossy. Wzi ml
 Alie aby zolmierzom swym pobudzil. zeby sie pokusili i wzynili o taka zyz
 ktora W nieprzyaciol byla niepodobna. Bo gdy tego dokazyli Wnuc nie:
 przyaciolic zymianfy. sie musieli sie bacz i drzec pyad nemi Wridzay takie
 desperati. ktory dla kesa wody kwoli krolowi swemu garilla swego mi
 sobie niedziy. Wszakze ze tej wody David niepragnal sam dla siebie
 Pwialfy Ho tego slodra ktore pottem modra Absit ut in conspectu dei
 mei hoc faciam. Ut sanguinem istorum Vivorum bibam qui in periculo animarum
 suarum attulerunt mihi aquam et libavit eam Domino. Tego fortelini
 albo stratagemma Wzynali tesz Alexander Wulgi Inayod Davida Ho
 przyznanfy.

David zemu wody
 oncy znieprzyaciol
 Hicy slodra m pzy
 dal

A od szymadraloszy Orudzeniu i Wpiziu plymie szymadralosy a libidi
 nibus. Bo gdy zolmierz na Wromie po zolmiesku Ho uct skromnie benzozil
 a piegoldmraz sie de salute Exercitus et Regis. benzui. isguy mu mista
 nie gabumaznoszy nasliadomraz. Wagem i nieprzyaciol mibenzui s i
 tak bazzo zbroniay aby nimir skloniy sie ku soldorwami uciu. po uctm
 Wromie Wulgi. Wraczy. a po drugu i Wromie gnotlingo glawicka. ktfare
 mudie ma Wkloniy. Potwierdza tego Historiu Scipionowra. ktory gily
 pyeden przywradzono samiana biala glodry zezona Inulibis. ze gily o
 brozila sie uciu tam Wsytka Rygerstna tego ogy sie za nia sklonili. W
 Wroia Wroda Wsytkich zrywczala Przedsz Scipio zachwilo i z przy icy
 Wsyt. Alimroszy. manay i iako zrywczala Wsytowiy mogiy. Womsem i z
 mezonu Wrozil bez okupu przyjedanfy Hc slodra Wbys prawi Wraczid
 ze W Wzynie ict takiel Wriche. gnotlingos lufzi. Wroie. postlubona i i to
 bu guly odlatay. Cezady Wzynil rozesta sie Wnuc ta slodra po Wsytku
 Hispaniy. i za Hem Wridzay znego glawicka ictli masie postlatmraz
 i krolum

Scipionowra Wsyt
 przyznan bialem
 glowam.

ij Kroliem go swem natreb uguli Wygnij, czego sie on miedzial Wzayz mo-
 Wiaz. Ze Krolieński tytul Wmynięs naciub iest Wielke podrywnij alie w Wy-
 man nie moznij ze Wymanami Krolami ku tej zeczy naliczajemy miedziem siy
 roszczyz, gdysz mu to iest moie propozyci historykodyz, ieno ze dobrego Hetyma-
 na pragnę Wyodrębszodny, tedy zamożny sie Wiazny Wzayz biy ze dotygo
 mie kryszu przyznali. Dokladuzy tego ze y nieprzyjacielka smialosy bazyry
 sie oszlyy y ammuir gdysz Wiazny nieprzyjacielu enormider fectante? Rozumieiany
 ze imi takiego Lacznicy zmalizy, na ktorego sam Bog mly y mybo sie smierza
 y iest mu pze ugo samobne zloszy nieprzyjacielim szetoz Wymanim iakom
 zykł napzody w Hetymanie swem aby był znotnym to iest pobożnem stalem
 miedrem y skromnem pozadali.

Sczodroblivoszc liberalitas w He-
manie

Mamie
 Nietrzeba tu wspominać Wszechkies znany ex Morali Philosophia, uio tykto
 re proprie decorant. Imperatorem belli. Do iesli coo tedy skrypsmo poskani
 dla Hetymana przeto takie zimnadasno obzydlnie zowa. Lymnigij sor
 des. Przeto Silwius Lapiet ten ksym pisał Sicut liberalitas higit ita par
 cular omnium maxime detegit et reucllat absconditissima peccata Ma tedy
 Hetyman nasz ktorzego ofisnuemy bizz iako ozet. go sie imi ptajny przy meim
 zywia. Ma my przyklad slignij Wronem Cessazu, który wyzamszy Starego
 ij dotyc zolnierza zaslugonego a on sie sam pliegami drapal o swanie. Czytal
 go Wronaby sie sam drapal? Odpowiedzil mu Ze pradni me iest mie kso
 abym sluze. Wyznijwil zobie zobij mie drapal. Kzeld uenie. Zu uizya
 gicbie mily braycie opatze a na possem zobie sluze. Wodnij go gic podra
 jic go wyzamszy imi zolnierze przykladem onego uili sie tez drapaz
 a Cessaz udzic. Go on wyzamszy figlarstwo ono O braycia drapze sie
 teze wzajem u den drugiego Wttem przykladzie mamij obijzonij ij szodro
 blmroszi ij teze wstyzyma wloszcy abo larszymenicij or Hetymanie. Wulgr
 gania tez iako niemaz go smadiz. Auranski Drazz ktori byl Hety
 manem przy dobiedramu miastu slawnego W Wloszech Florencij, ktorij go
 mial

miał między Żelnicy Szodroblin Rostanay pomiędzy od Ciszca przysłanie
tedyż ie do drugiego Niemieckiego Kitzmana Kieśa mianowanego przegnał
skąd w Żelnicy i Semranie i nieposłuszeństwo wrośło że nie tak było
iako miało być ono to miasto było dobijte.

Znauidus też o krolu Macedonskim Philipie. że sijną swego Alexandra mł.
 gu^o wstępną strofował że nagbił był szkodliwy. Melius inquit esset ut te subditi
 colerent ut regem non ut praebitorum. A wstępną łupieżę iść na te strony su-
 pelomij aby był szkodliwy a mżeli szkodliwym. Bo nagbił szkodliwy iść wstępną
 ie drak pozytecznym i szkodliwym. Sobie sam szkodliwym. Alie szkodliwy ani szkodliwy ani
 drugiemu mi iść pozyteczny.

Hetsmana de Gerasto dzimnie sygodroblnijszi mįsłaniai; skad y sol:
mryodr zį zlmrosz y v postromijsz yo sį or komorach v krohorr dzido
ich ławmngz mrdził. quod secreta manu lango delatoribus et explora
toribus largiebatur. O Scypionr łez znaidur tak byl sygodrij zebos. tirk
mrdur krohorr majs bogastw posiadłsij po smierzi ludno 4000 zostł mrd.
Abdmeim contentodmrsij sru Polmngz mřysłkai zlobijgic do skarbu Rz:
gįspoliteij mrdnie zmił byl oddadray. Iako tedy mrdga uřł slama
gnotij or Hetsmanu z uřł sygodroblniy. tako mrdga dainba gdiy uřł skay
pem y syřłem bo y skapij Hetsman męmngz bįgį mędrij. Bo nęcaricia oem
Dim prudencia in somnie elidur solol. Alu o mędrořzi or Hetsmanie łraz
ze nęz będzį mędriono.

Macrosc̃ prudentia in Helmania

Ca znata ielli gdzie tedy w Hetsmanie uist polyzobna. Bo chocby min:
mijes znokach byl niedostateczny tedy nadrozys moze sie nadstapic i o:
kryjy tegozemu niedostac. A ta radzisz i w tym nalezij, aby go nikt nie:
mogł pospugodzac ani posludzic w sprawach i w przetsi, przegac i go
Wzem mady Hetsman miuako Bogu, ktorzy uist wradach swies mado
szysli przy podokijowan bytra. Do tego nalezij on wiec Hetsmanyski Quid
sit faciendus tracta cum multis, quid vero faciendus sis cum paucis vel
tecumot ipse. Przeto on Hetsman mowil Byes padri miedzial zebij sie:
knia

Suknia moia miala tfo wiedziec go ia myslie ij te bym spalil pyztor
 y Rzymstki Hetsmanow na choragwi malowrmo obraz Minotauri tfo iest
 am gloriicka am twarz mi ma tfo iest abij tesz rada Hetsmanska byla
 tak ni druzozumiana ze by iey ni maz pozatku am dokonania Aristote.
 les na niekto zem miszy definuie prudentia Summanam Effugere cogita:
 cione Summ. Pyztor myslil ludzkie rozlignie sie swemi radami pokrywaj:
 ia Bo niektorzy pod sposobem nabozenstwa swego patrzy. niektorzy pod spos:
 sobem zuchwalicy postawij. niektorzy niz niemyshacy zykomo tfo pod posta:
 wa Orsola smiercacy sie. dworuacy kozdij na swe kolo wrody wiedziec
 iako sa pospolizie ludzie dworscy. Altorzy wredlic stanu swego grauita:
 tem pokazuj. tyz za najprostszys et quam maxime oportuno ad Circumue min:
 dum yohie pozycia. Aborruim pradi takimi sie byz zwierychu iakiemisa. Me
 wnaty pokazuj. Awa zensad na syemie panuie maskara tby trosz yowri:
 dzaz ludzie wredly w ludzies miszyroly zwierykli sie zradami swemi. ktory
 Pamietajacy on Vici Philosophon Alumnus anisur pamietaj abij me:
 wuzyl A Syluusa lapieza rym iest ttemu iakoby pyzycimij. Jako pradi
 tten ktory sie lagno kozdemu zwiery. lagno bywa ofukan. tak zalic tten ktory
 zgola nikomu niz ni druzij nikomu teze ni bywa pozycemij am moze byz. Gi kto
 zy Karla V Gofaza za skora ij na skora znali. Ingeniu iego tak wrypsuia
 Etenim liberis sermonibus euulgatum. Casarem prualto auideqz ingenio sed co m
 omnem modestie simulationem probe composito. Ideoqz nemini vnqz externo se fi:
 dere noluit quantalibel amicitia se ei misnuanti. Hoc aut vni spectauit ut
 totius Italiae et deinde Europa ois imperio afferdaret. ktora te ma droly tak
 ykacya wiedzay ormem clemens lapies ij Franciszek krol Franyuski ze sie pyz
 mem iako mogli swemi radami kryli. bo nakoniez na onem ziezdzie iis slaw
 ormem in Villa Franca omaymie bez swieze galy nos przyssominaiy pyzle
 smou od niego przygodij sloba radzili. A to abij iis oris radach mlek mimidal
 Alie ze Carollusdne ingeniud wrypsawun pozal. wrypsy ij spomnie tesz
 miny Hetsmanow a tfo abij tten ktfo cyzta byndzie tfo pisanie moie iako wzmizy
 ciuallie wiedzies mogl pyzle go naszego wicku rozumij Sumarię a vmiat okozat
 uidiu dae.

Matthias degen

Munichensis

Protonotarius
Wolofsky

Matthias Corvinus consumata belli gloria vita funditus.

Georgius Kinstart compositus ex contrarijs moribus ita ut ad omnia natus esse
Videtur.

Leonus Valarsus ex eorum numero qui ex ipsa necessitate periculi sabule inges-
sum ad prudentiam sterdebat liberali facta deditioe portam aperuit. Viri
fortitudinem ita admirati Turca ut absq. muneribus eum curarent. Quia vir
fortis tantis illustribus casibus neq. impotenti fortuna animo concedebat sermo vultu
omnia agendo.

Tom o nadrozzi Hetzmandri naliezagcy nauki y przykladu spominal ktore
Wsytkie ycy nizay mistoia, gdzie Pan Bog sam na Hra gzy rozumu y siroga mi-
dala. Wszakos nadrozzytko icst, Hgeli Hetzman vsz przyimadrek a izby namien
Arma mizostala, tedy mu naipilny aby na srem rozumie miz nstanoiril, zebij
swey gloty mied. alie Hgman byj Kolsmizyon y Starych Zolmizyon, o kazdej
sic ycy radzil, tedy tak nasmadny obdmicma vijdzie a zmlasza icst, ma przy-
zobie przydamgo Comisarya zVzedu. Jako v Turkoch hoc Barbarodru sa-
tfr n ist obijzai, ze on Barbarossa galy go mial miedgu przydsie bray, zangdy
na Zolmizye Hgym ktory oni Duamium zdra, czynil, a tam naradzim by sic mied
ku skutkowi one ycy przyimodl.

Byl tego obijzai Kozianer Hetzman Ferdinanda Krdia v EZECHV odre-
szycel nasmadnal, miedzby bylo chyzsgianstro kutukowey klisze miedy lo przy-
medzione Alie am sic radzil miedy miedal obijzai y tfo gzy miedy skiem postu-
noiril niezgryzal. Bo obieganbyj day znak traba na Sritanii, lewdy sic
miedy omdzac lud ruszy, tego zapamiat y onstym gram miedlaszai, nasy-
sromotymie Wiekli. Przetoz on lud potrayil, a sam zobie Sanbe y Stazemir
Sarella przedzajem zirdal, ze po Wsytkum chyzsgianstwie y dzwizy sromio.
tine rymij y sifni po Wdzach o nem Wbedzie spiedrali, y taki mu titul dano
stijel slow Historikowijch Wryzozumiey Kozdy moze. Joannes Caricander genue
Croatus quem multis exercitatu bellis et defensa nuper Roma fama mclitw

ocianerowie m

genow y obijzai

Rex Ferdinandus impigri pugnaciq. hominis ingenio captus ad summu milita-
ris imperij decus euaderat. quancs cum pleriq. a turbida parumq. sobriamente
precipi

principitem esse contendere. Ideoque ala polnis levis Armatura equitum quod
totius Exercitus praefectura digniorem iudicabant. Sktory z slon. barzo
polzybnij rozdzial. przy obiecaniu Hetzmana szobu obaz emij. ze mna icst
zyg bys nad tyfizym koni pocztu Hetzmanem. a mna bys Capitanem Ge-
neralnym. Bo tu mitylko maliczynego. alie tzez ktorij by pomickad Senatorzkiego
mgemiu byl tyzba obiecay. Alie nad roboritem abo postem tyfizym abo tzy
amutyfizym zedzie sie szogby nie tak do rady iako do zradij byl spofstobny.
Bo gdy bedzie pugnacis cz nieregidi mgemij. choc by mu go niedostadralo w glorie.
tedy udnak czy mazy nad soba generala, moze od mi^o dieu pozizgizy icstlibij
mi rady tak melic niedostadralo.

Go za rozmya
mi dzy Hetzma-
nem generalnym
a miedzy Capita-
nem p. trul. wner

Dotes Corporis w Hetzmanie iakie maia biyez obiecane. ZA WSZE

Wzoda moze Wyfilarz Wyfflokofz proporcja w glankorcz. zumanofz ij mie przy-
miotij tze podobne. sa ornamenta mioslucdnicze. gdy mie znatij Hetzmannski
do tego przyftapia. Alie gdyby tego fundamentu niebijlo. tedy te ij mie przyimotij
sa takiej Ingi ij mportanciej zby przy nie Hetzmann Hetzmannem niemogz byz
Przetoz ij Consul Rzymfki Cicero p. o lege Manica. gdy Hetzmann iaki by mial
biyez opiffue. Wyffiffanfy essentialia te. ij mie przypadki przyftapue. Go ij przyfta-
dij starem ij smiezem icstze licpiz obafmij su moze.

Agessilaus Krol Lacedemonfky by l. chromij Gem gdy Lacedemonyfkom vraga
no. te odzdrudz dadnuli. Luficy icst abysmij Krolia meli chromygo. a mizclibij
Kryz Pospolita naska nazem mala szmazy. Tzez o Alexandry Macedon.

szum gostamili na pismie ze nifkie^o ozroftu by l. O nafem tzez Lokutku pifz
abo tzez ij o Dauidzie ze snadz ku pafurhodri by l. podobnij. A wzdij Alexandra
Wielgiein alia zagnofzi spradriczo nazdramo. Wielgiein Takze Julius Caffay
tak szorij glodrick by l. zeterz yafubitiory Carluk igo popadai.

Takze on icstze dadmifz Camillus. r Rzyman barzo fte kauzy onefladrue
Imy cuftra nad Francuzij odzizad. Alie ij za nafego Wiekulius. zagnij a
pradriczagnij Caroluffon Hetzmann Antyon de Letra tak glodrick szorij by l.
ze go na

Ze go na Stoku Wyssokiem czasu potykamia m ygo feruore przelij nosono. bo byl
 Janubnie pedagogik y Artetyk tak usz soby mchladal a znamieniste gnyj ruszta
 otizy madral, vbiezanogo y we zbrowie mchral y puzer v krlmu. Byl zlek suchy
 complexiij. alie pyednie or ramionach quadrata dimensionis. glosu dzurmi
 Wzaskelnego y straszlnego gdy go na Stoku Wyssokim nad szuffy podnosono wo-
 tal az wusacz szymalo y wspominal swoie zolnierz w acri mchitu e directo
 terrerent dostem, tecz go ugo kunst byl. I ofsem Caturzynu gotu tak rok byl o ba-
 kaui usli tfo prarda. powiadaj ze na szudlu chodzi. To sie wpytko ku tsemu
 konyodri powiada. Ze Wragi darodr bozys, wic gnyj glotnika zaliczaj.
 Alie chogby mu na zem inum szodzilo agdyby essentialia Wlaffnoszi Hettman-
 ski mal. Woli chome a wnicu szego a myzli nadbrodzinsie a mchbalaj iakugo.

Powaznosc autoritas ktorci w Hett- manie potrzebuia a to iest wtora rzecz

W iazyku lolskim tfo slobro pomaga drugdy y za pynsne rozumieja Alie
 Wlaffnie rozumieja wyklada sie mniemanie dobre v ludi o gnozu. mozy
 madoszi przytraznoszi bogactwu y wbrlaciuj ducnoszi. ktora iako ucy
 ma kto dostawaj y ofsem wgem ludzu piszali. Tzema tedy zezami ludzie ad
 autoritatem przytrazaja, to iest gdy kogo lud miluje gdy mu truzij, y gdy ro-
 zumie o mem byz godne na iaki Wzad. Milosy szobie Hettman uedra naprz-
 dzij szodroblnoszi. A usli go mchist sto aby tak wulu rozdawal, tedy uedra
 aby tfo po mem znali ze agmemgr alie chgo by mal y uel y zizylnem y przy-
 chilnem Ano krotce mchizaj, aby ueno mal tfo opnia y tfo slobro v luidu ze
 pradi mi iest gam sroy. Druga aby mu Wurzono, dnu zezaj iest mu potzeba
 aby go maio za dobrego y za mchdrego. Bo gdy mchdym uel tfo mniemanie yjni
 ze mu dusaj ze sie mchomijli na rozumie A gdy o szpradriclmoszi y dobroziie
 dobre uel mniemanie, tedy sie Wtriczaj ze mchomijli ze mchssmij. A to Wtriczaj
 uel ze moy ma miz byz mchdrem A ofsem gama madosz bez dobrotij zizni ze tra-
 ku mai ze chyltra y przytrazne. Ze ktho mchdzybij tgo sie lud baczij Wj-
 przyga. Tzicia zez ch autoritatem zizni admiratio gdy szodzinem przy-

patrują się ludzi po stemykom Hetymskuni a wstępnym rozumieją go bż godnym
podwyssemia na Wyedy Jako gdy mi uist mlymij maia y tfo wmozy gely
Scicpi infem gely się niefrachu ctoz mu niemo. gdy skarby pyol ogema
licza y mogly ic bray a mibucze y onsem ic rozdaic Gdy niepyjacielia zulu
gdy onem ni drmine glic modria a on się uisze rosmie. Temu się ludzie dzi:
Wuia bo sam tak mcyjnia Imie ta uist droga ludzkim pokolenia. Pyeto gdy kogo ni:
dza pzeemno cymnagogo tego spodzimiriem sobie Wazy Azcy toz glic zlego uizyka
obmodmies fraudulencor sobie ludzie Wazy, y tyj ktorij sa gotdri komu glic Wyzgagie
me gardza uem. Alie uednak omis gle mniemanie maia. Alie krotko modriay Wredlic
Socratem. to uist nasnadnija droga ku dostapieniu podragi. Si quis id ageret ut qualis
Saberu Velle talis esset, alie uisze uedna zay uist ktora doc kfo pomied one tyj zc:
czy ma uist nazbyt modrum abo smugollnem subie fane chwalagiem, tedy one piri
wst dostalki gnot wsobie zagmiedna Jako o Philipie Macedonskim wyzu Alexan:
dra Wielgie artem stofuia qual duratior natura esset quam Regem deceret. Alie
gdy teze kfo wrodzenia, muklonie wstatac y wmmis poznierzelmis zczy mian
u standri pzyrodey niezasodmuc sie. O Fabiusie juba Te Syrius byl obronza
Hetymona abo Consulm C. Dotak zrona v mit Hetymana, gdyz Wryjny na pami:
dzie a miz norma yz sily Hetymanstno nalezyl a Wstengaz ocuz uo staryj y podm:
zny glic do mi do Wrojska do smepulir byl za posta obronij. Ten gdy uis ku Wrojs:
sku pzyiczdal. trasilo sie ze byn Consul wstengaz iachal, a pzyd mrm dmanafie
Lictorodri zoniem Wrazantami fasciculm zlonys zlatka ugallo. Lictorodrie leden:
kafze uis mjaiaj sie suem. Widyaj stanga spemiale wstydaz sie go miz mu niemo
Wiaz, a on pzydne uedzie pzymmigli go mi wskazyaj mu abij uem pzyetajil. Gdy tedy
uiz ku uednemestemu pzyiczdal staryz. Consul syn Lictorodri blissemu ycki. abij Fabius
Zamolaiay pzyetajil. ziby skoma siadad. staryz zermansy sie skoma ycki do
Syna Experi (miquit) Volui fili. Sabini scire consulm te esse. Wielga Mucistay
by mala y byz koniymie mu pzyj takij offobie Hetymanskiej. Nade Wstytka tedy
mniemanie o Hetymanie uist potzobne. Za nasse Wruka Rosseniis miciake Hetyman Roseniis
W Numyres byl takij reputaciej, takij uatgoridatem y domieinsy o ugo ofra:
Wnosy dziclnosy y Wryj zolmepod ze sie nain pzdrie, o Wstytka spuszali

alio po lagimsku oty doznicy sy ty moze wrymowiy Rosemij Ducis tanta fuit aucto-
ritas quod non interrogabat commilitones eius quo tenderet vel cuius auspicijs vel causa
belli cuncta prouisa putabant ubi fuit Rosemij. Quia mmyssa auctori tati mial v
naz Soliakom Jan s Taradwa. ij onsem tyem pyid onem na ze naszego ngydy fortuna
miedosriadpala zebij kiedy mial byjz porazon.

Druga ze Rosemijus byl sladmij alio tyisko wrymowiy domowiy in bellis ciuilibz
alio on abo spogamij abo spogamiskamij goldodrinki gnyld sy ygamiy Caka po-
maga mmymaia drudzy zebij plynela s tytuloz ij ex dignitatibus na kthom
podrolam bymwa. Alio wlasnyj ono uist Ryjn Papirza dy luuipa.

Non dignitates tribuunt personis honores, sed persona si se gesserit decenter di-
gnitatibus adferunt gloriam. Przetoż wteij Coronie Hethmani Podslambi mmyssa
wradzie opibme niemaia. smadz alia pdrmyjz uspetodr Obadmalu syj podo-
bno ze tyen wza d miedzy mmyi sam ssubie nadruipa otasiz ma ku pod-
miesieniu sy na trystokie zezij et dignitatem Regiam A uduij yeseze byl
mymisson y ubogaczon tedi niem wissej by slopil snojz bulawa tembi nie thsa niebspiecznosz
rossa Przetoż smacz naten urzad dochodu ydzie skarbu yeno tyssianez zlotich. Jest sic
nacezo ogliedacz T Panow Veneczkiech inny jest nato oblik Do tam Hethman sto mil mo-
skich przetk miaszem nim sam prziplmie zmorza nimien rozpusciez swo noyko Ana ziemi
oni maja prauo nigdi niemaleziez yeno czudzem liudem Ano zmorzkiem niemoge Heth-
man do miasta przibiez Wszakze wielga jest potentia Hethmana w polseze chociaz
mima mmyssia wradzie Quia dissoluit omnes magi stratus stromi smich zolnirzow s sadziez
egarlo o podczimosez krol niemoge bez sejmu bez rath ego Hethmanowi yednak wryeze
podano jest.

Jakożkolwiek tedi wielga jest u wrythkich narodon Auctoritas Hethmana przedsietacz
liudzie y zgmich strom o mmyssa sie starali s lalo yem bilo biez Hethmanem to jest
executorem Sprawiedliwosezi Doze y nath nimia strom alio yeseze et militis officium miedzi
pirnsmi na czelie mmyzem bo yu yez. Czo jestli dobra a przystojna jest rzecz mmyssie
otim disputowalo Drudzi yeseze y do nauk Collegiaczkich garneli sic sto wrythko auto-
ritatem y admirationem uswego zolnirzina sobie czimacz. Bili mmyktorzi zaczmi Heth-

kłami ktorzy wlikskich naukach bili uczeni y gdi ktori żołnierzon dziesiatnikom chorował
 wnetk swe y skatuli snacz gotowse lekarstwu misz drugi doctor dobinsi omim uziczaly skutk
 sobie y miloszy y autoritatem w nich y nakomiecz nierva oti Boga zaplate yednaly. Iako
 bil niebolezik Pan Andrzej z gerki Castalon poznansky u Starodubu bendacz Heltmanem Pan Doznan sky
Grabie Gerki
 acz miał lekarze Doctori snacz liepey misz inny Bo ten dom zarzdi znielkiem dostathiem
 y znielzim rzadem Dnor snoy rzadzil wjakos yednak skatula umiego biwala lekarstwu y rzeci
 osobliwsich misz rzaczney Aptecze Pamietaja dotich miał niektorzy experientie wielge
 lekarstwu ktore niecz przy stole zrostosa conuuarum y strasnem ponieszami jako bil wimo:
 moza y krasomowca wielgi, wspomiedal Sa test yeseze drugi ktori bogactni y niemoznemi
 tituli suam autoritatem popieraay cheza Iako on czesay ktori skarbi swe u mroczlawia przetk
 skarbkem possem polskiem ukazonal ktoremu yeseze gdi piersezen posel przidal on rzekl
 Kaudank skath poczatek Herbu Kaudankon takezi jest zecz nielrzeba w skarboch titulick
 dusacz Alie yednak prandzinie munit on chudzicz despot ego wlosich zabiti Domin
 mei paupertas non est peccatum Al est magnu impedimentum ad res agendas Przeto
 mogli bidz taki Heltman ktori sie rzaczim y bogatem domu urodzil niegardzicz y m
 Towsem taki miethsa autoritatem bendzie miał, moze sie tu przypomniec on Heltman
 Carolusow Macieas ktori acz bil masz y Heltman do mriathezoni Wszakze yze sie
 czul biez nielke rodu bedacz Capitanem W Corumie W Greczrey obawiajac sie
 abimiebil uszardgon dawal sie Sarmienstiemu Xiazczu nodzicz za nos yze
 zezwolil na ope uczioczke choc rozumial ge to bilo contra disciplinam militarem
 skath y ono straszil panstwu y gardla ofradal Czita y otim Louisa wjakos perwey
 godnoszy yrzeba patrzicz Bily tisz y taczgi ego przepowiadaniem przislich rzeci
 y Astrologiez nabiwali autoritatem Iako on krol Alfonsus Carolus piatli mazyg
 nayprziklad Achilesa ktorego Homerus zony tarcza na ktorey bili wipisane
 Sydera y biegi Niebieske dazay znac jakosie wley nauce Achilez Kochal
 Alie y to tysz pamietał Gdi Despotowi onemu Syferam Materiale albo Globu
 jez do Wloch przywieziono abila Machina Mediana on liud prosti Wloski
 dziuna Opima omim poral rozumiejac omim ze bi bil zarnoziegnikem y wielgem
 praktikarzem Tu Obaczmi gessyla na tem naliigi Kto czego umy uziwacz Byli
 tysz ktori umiezacz syla rzekow czudzoziemskich sobie wielge mimanie je:
 Analz Iako on krol Mitridates ktori so rzekow umial Takze Gerofith: Mitridates
 kimi poddamimi swem mogli muwicz bezb thlumacza Powiedali tysz o omimge
 Despozie ge tak mawial Dicunt Deme quod ego multas linguas norim veru
 est Sed propter aliquod regnu adipiscendum uellem adhuc et polonicam
 linguam addiscere. Cesarz Tulius Siedmi pisarzow siedm listow zaray dictowal

amgdzieś niepochoił. Miał to być ludzimy ale wzięły się i o wietyse rzeczy słychać
omich rozumiano czegoś Boskiego a nieśmiertelne tedy swoj rodząj wiwodziły
swoiz liniaj oth Bogow Na Eneas on oth ktore wlości originem swoj wiodą Achilles
takisz zebi Thekij bogini matyka je bła Scipio Afrykańskij zebi bog jakisb wy
staczi Wzowej ziego matyka porozumienie jakosb miał Drudzi sobie rozmowi zbieg
gmisłiali jako omi legis laborowiz Solon Numma Pompilius jakasb Pigerij bogini
zebi ziej poradzi swem Rzymianom prawa winaliast Bily i tacy ktorzi sobie widzenia
przetli potykaniem ubitkowie snacz gmisłali jako za nasgo wieku oomim Mikuleu Kar
wacze czy zwitkka sława swa male miasteczko uwydnia Gwint przeciwko Solimanowi
wem Gwaltownem Silem oth Turkow obrumil powiedali ze to osobie powiedal ze naten
czas na niebie pokazal musiz Swoiet Naregin na komu ktori mu serce ucyml ab
do konca magmie trwal obiezujaacz wibawienie jz miał miasteczko obrumiz. Klie
j oonem widzeniu Swiętego Stanisława w kruszy wojne zebi go krol miał na niebie
widziecz i muwicz ku niemu: *Nus wnie mly* Słasku powiedaja zebi to tisz strata
gemma jako i Naregin Mikulezow miał bryz zebi doda racy serce Riezestwu
swemu iakis obloczek sktorego patrzacz nam i dzieci, kome lwi zwitli czimiez miał
ukazowacz podobni czlowiekowi albo Diakupow. *Byliud Riezest* i odivozumieja
ze yomich Bog i Niebo jest tedy sie meznaj bry jakos i Rzymianie tego forte
liu mekiedziuziwali jako *Quintus Sponina* ze one bliznieta oba Bogowie *LXX* i
POLVX na powietzu czasu potyebi sie ym okazowali czemu omi wierzacz nadzieja
wiethsy i sercem meznajsim sie chłopi dżuwinie byli Klie na komiecz czy jest
dziwniejsze i zebi sie omi Sławny Bohaterowie w bogi obracali po smierzi i to
ludziom me ktorzi megnie persudowacz *Chaziel* i to sie kufily. *Nato Au*
Gustus Czesarz po ktorego smierzi i zelis Zmela stojaca nad Rzymem pokazala
ych pochlebmez gmisłali foremne kłanstwa ze to *Juliusowa* dusza na niebie sie
ukazala upeiomajacz wtem *Paspalite* czeleka ze sie w boga obrucili a przetost
pawne miesiacze imioni ych *Julius Augustus* *Syrnia* i *urzesma* nazywali. Co omi
wjetiko czimili ab i tam to sposobem mniemanie i Autoritatem to o ktorej
gadami wiethsy ym ziednali. *Takze yseze* tego dokazaly Boez i ysezie Czesar
vzowie C Bo to yeno przezwiszko priuatum bilo przethtim i themi bajkami tak
swe ymis wistawili ze oth Omich Czesarzow wisthkie potim Imperatoru Czesarzmi i
Augustami ysto nagiwacz *Aze* i *Barbarowie* C tak to rzecz byla sławna i Cezari
Tatarowie i innysze *Xiqzeta* jeli othlich miast othlich Panow *Daczmech* i
walciznich nagiwacz Jo *Tentit* z *Moskiewskiem* *Polaczi* zego tak pisacz
miechez i sila burdi do tych miast ugiwaja to sie wisthko spomina ukazujacz
jako jest rzecz wieleze potrzebna wkozdem *Ketmame* *Autoritas* *chaziel* ab
vierzestwo yemubelo serceza przichitno i poslusne

Offentum Nicde

S. Stomislai

Czarys przegniato
titul

Peritia artis militaris a to iest rzecz trzecia w Hethmanije

Trzecia część ta która czyni Hethmana jest umiejętności nauki Cesarzkiej Bo
choć bił był cz. nobilitu, choć bił miał i auctoritatem ale i w sobie dzielność i mial
która jemu samemu na barzej należy tedi Senatorem tylko będziać nie Hethmanem
A pamiętaję na on Wiersz In bello non datur bis errare Będzie się oim staral
jakobi nie obiter ale doskonale bilu tim wiuczo m. A ktocz się doskonalem w ktorej
nauce będzie chciał popisać musi wsitkie czechowe sztuki pokazać. Naprzot
gdzie się uczył Tak Plato de Repub. Spomina Druga Wktore się mistrza czechowe
uczył Trzecia część przez jako długi czas się onej to nauki uczył Asli tego
winnych naukach kto mienkaze mozeć niezo umieć moze się tim popisować ale
doskonalem ani lekarzem ani Mechanikiem zadnym ani arithmetikem nie moze
się pokazać. ego jest to winnych naukach dobrze podjęsich jest dalieko więcej
wtey beś ktorej inna sztacz ani obrumienie biez nie moze Bo ars militaris jest
jakobi opiekunka i obrumie innych nauk. Tego też dokladam ze ku wykonaniu
abi bil doskonalem mistrzem wtey nauce niedosiecz jest naukę tą w sobie miec
trzeba i potemu naturi i dotesinnich corporis i natura jakosie ius otem wisły
muwilo Bo Non ex omni ligno fit Mercurius

Niekogde skoside drzewa biwa potorysko

Trzeba naturi potemu trzeba i nauki ktore gdi dwie rzeczy spol sie zędyz ars et
natura perfectum artificem reddunt alle iże tu tylko trzeba o samej tej nauce
rzecz mami tedi onej rozdział kupować i pamiętaniu tych wsitkich Xiaz
powiem a jakobi na maluczkiej tablicy sferunk wsitkiej tej rzeczy pokazać mi

Ni strzede kon
ma trzistuni po
kazacz

Wtlich obojſu ſposobich niezirſkiej nauki Hetman prawi ma biedz dobrze wiegwiego mi ſbi
yſam gdi tego bila ſotrzeba umial tego uziez Totł męprzjaezielia yęſli bigo ohgial
podeyęz umial ſię uuiarowacz. Ta tu ſtarich kuſow ſtratagemat malo ſpominam n yęnſi
te czo pranie oſobline atięz męzaki Autor Trontinu oſoblinie yę zebrał ſlie gdi bi ktori ſan
chegial yākiego mieſtroſne pſarza pręimnie pochomacz Gabim mu poradził y dodał Materięz
gębi n krotkim czacie y ta czeſz Stratagematica nauki niezirſkiej mogla biedz mieziku
naſim polſkim czitana ab ſię młodzi liudzic ſezitama yęli ſię czniecziez w takich kunſeziech
Gdiſ Cęſarz Auguſt zaręzi baręz ſię kochal gdi przeſ yākic Stratagema przeſ rozlęa
nie krmie męprzjaezielia gmojomal anigely moczę a Gwaltem Do gmojoracz męprzja
ezielia z moczę męſamego Hetmana yęſi Chwala alie comonikaie wtem y z męmi ſpol
zalmirzmi alie fortilem kęgo Hetman Trojyę Pędi to zmięli liudzic ſamemu Hęth
manowi ku Chwale podzimieniem tribuowacz kutemupz nakęzi midzim ſię Spartanun
on Statul yęſom Hęthmana ktori moczę gwiezięzi yęno yędnę Coronę gwiekkę
darowacz Alie fortikęmi gwieziezozę dędnę Coronami obdarzily Dżięzina
tego barozumim kęgo gwojowacz męgiſ homini conuenit Alie Gwaltem y moczę
belluarum Ta tu ſtarich forteluw yākōm yęſz rzekl mętak wielie ſpominam
yako nowiech Gdiſ naſwiech zolmirzow na Mieſi przodek nath one ſtare ktore
mętak ſię yęſz nam moga przęgdzicz dla winalie zemia dżial Satanske nęgimia

Cznota Autoritas i umiejętność nauki Rzymskiej są rzeczy bardzo potrzebne
 ale jednak i ta rzecz owemu zadaniu przynosi nam jeśli ktemu niebendzić
 fortuni której fortuni jeśliże chce Hetman dostac potrzeba aby u siebie czy
 sto uważał przez adla czy na świecie Monarchia zbudzał Pan Bog którzy było
 cztery Babilionska Perska Greczka, a Rzymska Albo i Alia czy sławne zwycięż-
 stwa Krolom dawał Pan Bog i dotych miast dają Tężeć między te aby hardi
 umysł swoi przewodzili lakomstwa swoi przepadł na piekna i czy Alie aby omi siła
 państwu dostawsi na świecie lepszy rząd wie doszły ich mający niż zastali uginili
 A religia sereza prawa podziwne szode między krolmi ktorzy siera dązili ołiadaczo
 władzą Item aby podatki krow, mity, czel umni i sił spoddamić uginili a uginili
 pokoi na świecie Seculum suu florens beatumque uginili Nako Cesarz Augustus
 ktori ono uictoriami swemi taki pokoi bil uginil na świecie ze on koseziol Janusow
 zawarł Czo się znać czy się znać czale a doskonale uśmierzenie nsiłhkich
 niepokoju ale mało takich krolow po te wieki na świecie smam rzecz pocz-
 wsi ołh katla wielzego ktori ono w parizgu i in dze uginili i dostawsi siła
 zwycięstw wielkie Fundacjy Colegia i innych pia opera nadziałal poczawsi
 rzecz od niego zaliedwie potem które znać dzemi ktori bi kiedy to m umi tem
 walepił A też w Chrześcijaństwie niez dobre miejsca i eno uślawizne clades

Carolus
magnus

poraszk y a ciuila bella sami miedzi soba. Krolowie Chrzeszjansezi y mierz sie dobrego
miedzi y e Chczel y tedi kozdi Fletman abi bil fortunni ten czel swej roym naprzod mamac
przoth soba Chwalc Boza. Druga abi mial Sprawiedlino caust roym Tzeczia abi sie kim cziesel ze
nalezi za Kaplami Smietle dziatki pamienki ucetue za starze nabozne, rodzice pobożne y dlia
zachowania Policiey Reipub: koscziolom skol Takim pewna rzecz ze Bog bendzie fortunil, ktomu
tem sie ma cziesluz y zolmirze tem ma upominacz ze nalezi przeczir Turbatorni pokoyu postpolite
ktori naprzoth poczal abo dal przeczine, one y roym y dotlich mial bandacz ntem sukami miechczial
s ku dobremu przichilacz folgujacz swej pille y upomoy mierzako krol alie jako Tiran a mierz
jacziel ludzkie rodgaj u glomni To o Turku kozdi smielie rzecz y yemu to przeczilacz moze
ktori nath obiecay umich Monarchy mierzacz abi polie y te przeczeczne rzeczy mial napra
wacz, alie onsem one psue, mierz, tak Boga Chwalc jako y nauki collegia muri, budowania ko
stone nadania omich starich panow ktorzi oni fortunati reges ut redderent sui florens seculum
nabudowali kto yedze spolst y do Constantinopola abo indziej uyrzitam one miasta. Starne zacne
one kosczioli, one zamky jako poplone po pusto sono Tgdzie perney omi Smietci proroci Apostolowie
kazalmeze mieli gloss swoj nznosily jako si walem Constantinopolje Antiochia Alexandria tam
teraz mierzotecz Tiran smieci plugaczem zgoni. Barbarismis hominibus plugastu smietci stoli
eze uczinily Tak y ze przeczni a smieci kital. Tgdzie Turck ezim. Do Turck uklada sie Vasta
tor Takos ziemie zmielom pranie zmielalo to przeczilacz Machometu pokolemie Tatarstec,
Rigemu Bog fortunni tego sa penne liubo nam tajemne przeczini Azmlacz grzechi czieslue Chrze
szjan y ktomu rozliczne kalmochnalstna y ktomu swawolia stromi miari smietcy ze yus przist
dotego ze jako ono gonty Czo fara tomiara aczoro to prorok Imich rzeczy mienstomina
Dom meotem gaczal Alie waczajacz sie ku perney monie Fletman ktori sprobowal mierzacz swej
fortunni amodest yez miedpodnosie cz y sie smielie wpietie takie obierali Wiedziami ze yedni biwaicy
mierz y akozda rzecz domegipna ezim y a przetie sie yem miedpnie porze, Drudzi lieda jako za
prza a pan Bog yem zenslad dazie. Alie Pan milosztini ezim dlia te abi ntim bil gnan mierzacz
domegipna Teodmie y przeczni yda jako zrekana Mstthkie rzeczy aize odmiogo omnedonum
perfectum desursum est a Patre luminum Alie Pan Bog yeszze zmlodu jakobi zprziwadzenia daie
Qnajdujem o Augustzie Czarzu, ze yeszze zmlodu prziz krotosilach bacz pily grali, bacz sermo
nali bacz teze kochuti wobiczay (grj) C Do ten bil zniczay ustarich ludzi krotosilacz jako
y mstolach ten obiecay yeszze dotlich mial tina na Smietci Garel. Q Zanthomusem zacnem
te Rzmiaminem tedi zarzdi Augustowy liepej sie zdargalo nisz Antonino Mi czo gdi Mial
czesto przyczazielie y, tedi go przeczeczali y upominaly strzez sie prawi od te miodzieneza bo
miedzis ze y nigrach ab oculto S ydem ma czoza nadcziz Takze potim gdi nalki soba taczily
jako znicziesza triumphal nad Antonusem. Alie y za nase mierzku kto cheze ne y zicz wstom
ni Carolussa y A krolia Francuskie Francuska ktorzi soba dzimie kotowali gawzdi y
kylia kroc soba roymne hancieba zmielaczignona skoda y hanba wso Chrzeszjanstwa staczali
tedi Francus na kamiez nan mierzmal natrzecz gdi bily zwojski potk Alpernachum y onsem
globocka w krolieftwa smie Spokojne kati mierzagnal miedlia teze zebisen sili mierzmal Bogo bil y
yiezdz Mierzchota przesiagl Alie prawi Quia reformidabat gemum Caroli miedurzna sie smm potihacz
y Sinowie Francuski na ojeza pranie zebami zygitali smie waczeci sie y przimamiazeci doth
klicie nabistadach ze prawi, minus senovos consilio mierzacz go ja kabi wrekach oburzicz sie nan
mierzmal, natego ktori takq nedza zdyki nakoniecz ex vanto et oppressione subditum cogituv uue
re takim hanciebnimi mordentamj slane Carolusowe szeczi Best pochibi krol barzycz ostrozni
amizeli mierzni wspomina yacz swoje Tzeczinskie Wieremie po yednej stromie a triumphu cziesle
Carolusowe po druzej stromie woliat ratam facem sobie obracz quam speratam uictoriam

Alie numiez o przyrodzoniam sezelezi udam promitatem quandam inclinationi natura ze
jeden bi jeno zepti wyechal ali wneti zafacz ptak nrecze mu nliegje a drugi bendzie yegdzil czali
dzien tedi przeczcie straj straj dodomu prozno jedzie w lozyski kilka rzej miasto przebiurki Dusmiez
takiejsz jeden sie jedno zamierzgi ady wneti straj wneti wami a drugi zarzdi chubia Czo to jest
Rozmajezze san Bog ludzi na smieczie porzadzil. Ansakoss zaden niemoze rzecz abi wstikto pobral
a zaden sie tejs niemoze poskarzicz abi niezmengial ze bi tjs Bog prziemem czego dobrego
niezostawil.

Questio vulgaris

Alie tu meliada Questia sie otwarza dobrili to statut on widgemis. Albi Hetman
nazawil bil karan. ktori bi zniezistnem zbitni merruegil sie a sam zim zostal po poraseze,
Czego Inacz Xiaz nielge Moskienste nastiadue eß gdi bi sie Hetmanowiy nieposfortunilo abi
porazon a M uziel sie zdrowo znoym jessliby na garlie mial bidz karan. Na czo odpowiedam
ze to jest bogansky obieza y jakobi in compedibus mial bidz umich bog ze bi mumieli praseribere
leges Abi kiedzi chcacz mial jem dawacz zniezistnem die u Chryselezian mietak Bogdi Hetman
jadney pusillammitatem niepokaze. Alitemu to czo znotuliremu y uthezinemu niezinzowy naliezi
wedlicz artem militarem uczim y uikona wstikto et faciet omnia facienda Niebacz abi karamia
Moskorskiego zastuzil Alci tak uca ze Hetman dobrni jest jako Doctor liekarz ktori jest y
Choremu niemoze pomocz niechaz wzdzi niezganadzi Gwaltornemi lekarstwi Takge y Hetman iesslibi
widzial ze bi sie meku wigramu bitwa pochilila mima ludu utragiez ali wedlicz nauki lud umielesz
receptui canendo gako otem bendzie nauka mizer Bo Hetman dosniateczom mabidz wlen czasz
przi takey pamieci jako owo dra dobrzi gwacze gdi sachi grafa anima temere znieasz bitwi
azebimial pirwey exploratam uictoriam Tasumonal sobie jako czo po czem jego sezezo uwalez ma
abinsithkie przipathky y occurentia przeczim iem wzasz przefrzal y bogotoni mial. Aljesslibi go
niecz prognostica y znaki victorijy przistiesz meomili y jego practica tedi ma sera interposita
liud uwodzicz a nezasz. Boniecz sera bina sera, a wiedm puncta godzim na moy nie mepozezisnie
sie Skoda stama rada. Jest sera y cemu ja tak zowia powiesz na mieszu swoym Altsz gdi
bi tego Hetman nieuczimil tedi bi karamia zastuzil tak druzi rozumia

Alie yecze pitamie zostawa jesti Hamibal Carthaginensky Hetman noney ostatney z Rzymiani
wojnie nie zostal nimien gdiß uczimil y nagamiar czimil wstikto Juxta disciplinam militarem
jako prawi Hetman niezmepulezajacz Czego mu y Scipio sam choc nieprzyczal dal Sniadestmo
Xasne jako wstikto wzadnie wstikto opatrznie Summa cum admiratione spectantium ajs do osta
tnego punctu uczimil y mikonal aprzetisic strazil one bitwe Altsz to pitamie wagne godzienli bi
przetisic karamia dla tey powaszy. Otk poniedz Scamibalowy y Cartaginenskem iust orest so
cum hoste inconciliabili Alzmlazga ze y sprzothku on reudowal Ze slaba nadzieia bila migromi
aprzeto sam asam rokonal Scipionem niechacz abi ad Iudicium Martis de causa przyslo Alie is
musie wtem miedal ucziez Scipio am chezial zadnich pacta czimiez iust musial Scamibal
poskakowacz wozmislajacz on Vier Tata uiam inuenient Alprzemluczenie teß bitwi gadne
okolicznosci miedopulezaly Bo choc bi bil niezmiedl bitwi y dnakowossz inacz onemu ludowi
Otak wolial Riezersem spobem fortuni kostonacz amzbi y pokaczicz jako kuni wimuzacz
skoziega miano mordowacz Alcezi wstakich przigodach stisaczga Hetmanow jeden ktori bi
wtey mierze wstakich brolu fatis irascentibus Aljako Eneas u Lomerusa morri Difficili
aut est ira Dei boniactorem widzi sie za zelzina choc mierowo uftapiez Alondzie kostu y nakla
zal ktori sie uczimil na sluzelne Alnato miewadzi sie wozmislajacz uchowaj Boze kleski sukacz dubla
uictoriam ze bi y ludu strazil kedi jon naklad wminiez musi sie obraczicz Alie jako ono moia
hepsa Skodka mß Skoda bina Pompeius bil tak Rzymi umiejetni Hetman zefes ex deuicta
Africa Asia Europa triumphowal czego jednak T Alexander wielsi dostapiez niemogl a

Lomerus Itak

A przedtę przionej bitwie Tarsalskiej acz wsiłko regulariter wedle Hetmanskiego uczynił obiecają
 alie jednak w niem Toiemem tumulecie mktorich rzeczy przepatrzył Wzajem go Tuliw usb po przegraniu
 bitwie reprehendował to jest iżze sremu riezewstwu niedopuszczil ze bi byli zmieszga ku nieprzjacziom posko-
 czili alie łagal yem łacz y ocze kowacz Condensatio uczyni si w kupie Gdiz ochotnie zmieszga por-
 namie abo wyciemie nie pomalu impellit et inflamat animos militum zesie meznęj potikaję wzajem so
 Cesarz Stofował Alie y rozumu Snadno dostaje komu fortuna przyspiera a przyspiera

Leberij przykład

Jesze Hetman xellw sobie czuie dzielnośc adawal mu bog zmieszga niema tego dzielnośc y srey
 am srey fortunie Stroni samego siebie przepisowacz ilie jest priuatus alie to ma przepisowacz fortunie
 rzeczy pospolitej ktorej naten czass sluzi spomniec tuiste godzi na przylklad. Nyaki Hetman Laberij
 ktori gdy mierz fortunier rzeczy pospolitej sluzil y zmieszga nieliada iakie otrzymawal treflo ię
 pothem ze suis auspicijs Waleczacz bil porazon oth imego Hethmana meakiego Publiusa Gem gdi
 mu uragano przignalsie onami sluznemi y prawdziwemi uiersami tak mu wigcz non possunt
 primi esse omnes omni in tempore summum ad gradum cum claritatis ueneris, consistes agere a
 citius quam descendas decides Cecidi ego cadet qui sequitur me Laus est publica

O ynnijch Wziedziech ktore s Hethmanem abo Wzasto Hethman buwali Cap:

Dlia lepszego objaśnienia y zrozumienia czo sobie miecie urzad Hethmansky spomniec mienadz y
 czo teze uczudziech narodow za sposobi Stroni tego urzendu buwali Wzimian Hethmana zwano Consul a Con-
 sulendo Gdiz a Hethmanem bicz wiczej na Radzie amzeli namocz y zonaliezi u Carthaginenszich kow test
 ktori test waleczny byli y te sław jako y Wzimiane mieli ych Hethmani zwano Suffetes jakobi starzi Se-
 dzia Bo po zidonsku Se phter ni klada sie Sedziowie Jako ono Gedeon, Te phle, Techu, Zidon, ktemi
 sedziami byli a yz Carthaginensz y od Zidon Sidonu wsił lotes wiadomo jest Dlia tego Pocta
 Didona ono krolowa Carthaginensz y wiec Sidonia Dido.

Suffetes

Ten tedi Consul Rymsky pospolieze pod swa mocz y mienal dwa wielze flusy ktore zwano legiones a
 tegio jedna sełnasezie Nisiecz pospolieze w sobie zamkala ludu Wibrane. Bo yz dlia tego zwano
 legio a delectu quia lectissimi uiri in ea continebantur Alakich dwa poczt y mienal Consul
 to jest z z ksciecz y przecz y nieprzjacziom poteznemu jakobi krolowie Maczedonsz y Alkai
 Alkai y ynnem Alto okronia socios neminis Latini to jest czo ym slyedni byli albo holdownikami
 ktori podobrona ych bendacz winni ym ksz biwali auxilia possilacz Tich gawzdi mneyza legi-
 ba bivala dlia pewnych respectow. To jest abo łnac miasło pomocy, omich samich kiedys
 me kusily Do aca wlosi za wloschi pomagali alie jednak na ych potentia sie srasowaly y
 gawzdi occasyey patrzali gdzie bi ych yeno poziez y umiez mogli Alot gdi sie yaki mo-
 zni krol przecz y ym uirwal tedi yako sie yuz wzeklo takiego yadnego Consula sta-
 ktem poczem Wprawialy przecz y wkomiemu Alie gdi zaraz kilka panstw przecz y wkomiem
 sie uirwalo tedi diu Consulow diwie Woszeze to jest czeri legiones pod diuema regimenti
 potk diwojakami Choragwami y diuema obozi Wprawowaly Czego test unap yfaly prz-
 klad na Starodubskiej wojnie pokazue sie Bo Stroni Wielgez Polsky zaczn. Fletman Pan
 Andrzej y Gvki zolnirze uodl Alkai ku kraiom wsiłkich p Tan Starnowa zastepi Wprawowal
 Alie jednak Prawa jedna byh, alie jest libimez me ktko czudzi nieprzjacziom walm alie jest
 wicz ku temu y domow y roznuch przymiesal sie Czo ona rzecz pospolita gęsta Catellum
 mienala Dlia test ze bi yaki nieposluszniwo glicentia domich wkradla, tedi Dictator a Di-
 ctator obieraly ktorego yeszze wiethsa mocz buwala mis unap dgi sa krolowska Abowien
 mienial Absolutum Dominum mienial yako kmiast Moskiewsky Albo czad Quercy tak
 yz czo on yeno uczynil to bilo Wzimonio tem yeno Dictatorum przidawac urzad mienil
 ktorich zwano Magistris equiti, Czi es Wprawialy pod swa mocz y gęde tedi ponie
 kati mocz sie apieraly dictator Alie jednak Dictatorom musiek deservac

Consul

Dictator

Magister equitum

Alie gdi

Tribunus

Polni Hetman

Alie gdi bi jakie nieprzyjaczel potoczni a luekki namich sie wirnal tedi am Dictatora am Consula
 Samu yacz ntem powagi swej alie Tribuna Mi prawowali to jest pomniejszego Fletmana ziedna legia
 Albo ziaka niemala cohortem Mi prawowano Temu Tribunowi unasz napodobnejst jest Campiductus
 to jest Polni Fletman. Jakobi glowa a zwierzchnosc nad rzeziwstwem ego tich Gasow poliaczi ine
 zony Capitaneus Polnego tedi Fletmana wedlie gwiazdau ten urzad jest Nad Sluzebnimi zolnierzmi
 rozkazowanie miecz Jmlaseza Gdi Generala miasz tam. Item Spiesi chomacz Item STRAZA pogra
 niezna dzierzecz naczotek y plath ma ktori urzad rotni stwoni Ktoremu staremu wedlie yego zdania
 zmiel poruczacz y iurysdicki onego mu doziedzicz Msakos niektori czwierdz zebi dopiero za Pana
 Starnowa deferujacz ntem yego auctoritati nteze swa jest Wpramion y postanowion miedzi Fletman
 W Niemcezech ku Fletmanowi Comisarza przida yz ktorego urzad jest abi bil przednia rada
 Fletmanowi gwiazda okolo Stanowienia codziej tak stromi przimiza y ako y pokoju Aten zwi
 eza y od starich Rzymian bily przylez Botez Scipionowi ego z Antiochem walezil bil przidan
 za Comisarza brath yego on ezobil Kamibala porazil. Niemaly sie pozithek tego mienecz pokazue
 jako u Cerofole gdi bil on slawni Fletman Carolusow Pan de Grafto porazom Czesarz Pan Madri
 miezlozilgo zetmanstwa czleka zagznego y do swiathezone Alie miasz Comisarza ego z Fletman
 nyj y poslal mu Joannem Vegam czlorieka rzyminego y Bogiesza Skoli Rzeziwkezi ktori
 wnetz prziechansz zakrzetnal sie y wnetz zebrawsz w swia Nojska y miezo nowich przilaczinsz pod
 parl auctoritatem Czesarska y takze upatku Pana de Grafto dobinz pod Franciszkem Kroliem
 nie ktorich zamkow y zrominsz nieprzyjacielu. Czo gdi uyrzal Ferdinant brath yego zelie fortu
 nylo Carolusowi ta sprawa przez Fletmani y Comisarze Vidzial comune infortunium Resu Euro
 pe przeczir Turkow przetoflosza swa na wojnach wbytnie mabival chocz mial sto sereza a
 Genoro sum a minimum jako mu to miedzi ych swiadestwo davalz. Teno wtem yednak oth Carolu
 sa bil rozni zelieda knechta ktori Wordunkoch biwal na ten urzad do uggier poslal y zapatrzal
 on auctoritatem personi am zacznoszy familyy yeno kogo mu Chwaliano tego tisz on Winissal czu
 dzem oczom yezudzem ussam ntezmierz miezacz Czo do Mielgich Panow jest pospolita przetof
 omim y o yego dworze tak napisaly. Nlos emmerat amicorum intimis obtractare aliena uir
 tuti improbe Suspitari mentisque aneminem in aula pati qui certa uirtute ad regis gram
 nitretur. Eisdem artibus nullaue pudore omnibus errari scisci que opibus immamiter direptis
 summa benignitatis et elementia regem auito que Angemis bellica laudis appetentem milita
 ri existimatione spoliarent Nunquam enim eorum adulatione circumuento hostilem aciem
 uidere liceat. Msthezi Krolowi miedzi bite slowa czesto czitacz
 Cze tedi na urzad Fletmanski lida kogo obieual zdobili to przedtem Kroliem Giss po
 chlibez przikladem Pompeiusa ktori zolnizy miedzi yusi pierwez Consulom obrani bil oth
 nich na Fletmansku Acci to dawna jest przeziara Bo y u Rzymian uelze upori oto
 wiedly plebscum Senatorio ordine y przeuadzily to miedzi ze y ex plebe biualy
 czy y sce consules Agdisi rysz y kika dobrze zdarzilo tedi wicz zmiakem uwaganiem
 paternisuragaly muwicz Quid placet plebei consul!

De scriptis aulicis
 Ferdinandi Regis
 hanc Regibus car
 uentia

O Polspolite russe

me

Do sie xto tich Miasz muwilo o obrome potocznej unasz y u ymich narodow Alie yinna
 jest zasie sprawa wtey Corum gdi uchwaliz na Sejmie polspolite russe mie y dalie
 to inny sposob ktorego tu krotkie opisame polozem

Jesly sam Krol
 ma Fletmanicz

W Statucie y Wchownikach otem znaydziesz serzey ze wten czass same Krolia
 chacz miecz poliaczi za Fletmana gdi biwa ziemie ruskie gdi w ych wyslie
 Gdi se ymiki jako przed Walnem Sejmem zlozi ego jest Chwaliz godno otem
 na poczatku yst powiedzianno. Takez y jest zecz to biwalo ze om Chabrowie
 Kziusostowi miedzi wsku biualy alie tisz y sablia bodaj miedzi duezku sie
 uwialy Alie jako muwiz ze za czassi wstetkie rzeczi odmienay sie. Tacz tego
 megamiz alie ku rossatkow y miedzi to przipuszam Wone czassi mgdi ad
 tantam amplitudinem y magnitudinem ta corona miedzi podmiesiona Wielgacz jest
 zecz taras bialz Kroliem polskiem biez panem oth morza do Morza A Baltico mari

ad Euxinum

41
Ad Euximi ponum atakze prawie biez panem totus plaza Septentrionalis tak yz jako Ge:
Sarzewie jedni si zowia Orientalis drugi Occidentalis takze nayb moze slusnie sie zwacz Se:
ptentrionalis gdiy tu prawie brama pulnoscna zasiedl do ktorej prawie on sam klucznosci.
Kwonezaps czos bila polska yeno okolo wysli jakobi dzis minimal Ruskie Wojewostwa abo
wolostkie. Ato szdi niebilo komu roslagacz musialoz y on sam Pan y za plusiem yses: Acczi
y Teraps Turck sam yezdzi na wojne alietis niedawno przodka yego wozil wklathce ze:
lagney po sztyer Tatarzen pojmausi go y nasich panow zlastki swoy zatakasz occasia
Pan Bog postzezi gdi bily na bukowinie Bo acczi yesi prethka pomocz ku odzierzeniu zw:
czestwa gdi sam Pan yez na wojnie Alie yeseze prethsa occasia ku szmieniu gdi czego Boze
zachoway podwinelabie sznaga Cum uerarit fortuna pagmam To czosie Ludwikowu stat
u Makacza zatakienze prawem ktorego sie tes Vegrowie usilnie domagaly szterastwa:
czys yedne pana odwuziogo przitrudneysem zatem sposobem wolney Electyey ktori
unayb yest teraps. Alie na on czos yze przest Successia na panstwo wstepowaly czos bly:
ze y przeto straziwsi yedne laczno bly o drugie The raczie na obie strony stanowiz
Corom vaczegie y M to czos lepsze sie wam zda postanowiz mogely to staz Abo na
moderacyey oney przestacz ktora bile Wopoczky ze opatrziusi zdrowie panskie mebo:
szetka Zismunta niedaliko od Woska sami jako innem naobie nie przarzadzila zasta:
nowily Veneci Panowie ktorzi zdawm czosow za madre ludzy maja yakos sz cz
mierzkecz zebi szba xiaze swa wieziagnely na wojne alie y zmiasa mu niedozwalay
do smierzezi wjezdacz yeno raso do Roku yto yeno na kilkonaszcie szzelienia szuka
przed miaso Alie otem sztyer mze y sz yeseze bandzie gadalo Gdi o Rusciu polspolitem
zmianka bandzie Atakze y o ynmich okolicznosciach wojni polskej o popysie o prowai:
dzemiu o dysciplinie o Choraguiach to szitko na szieszych swich szpaw y gwiczaiow
oyezstich bandzie sz szominalo
Vzedmiezi na wojnie po krolu szwust Wojewodowie y dla tego Voieuodamy od woim
sz nazwany Cz y Wojewostwo swe szkowacz porzadek wniem szmiesz dyscipline maja
wporuczeniu Ten porzadek wojowama y rozdzialy Wojewostwo sztem sztaua na
sztaua abiwogi bily wniy wprawno wacz sztem Podwodi szol Chabry wpolseze na
przotk uczimil. Castaliany cz y lud swoy Castalaney szwego wideku aze domiesza po:
szku abo tam gdzie Wojewoda yest yeh prowadz sz ktorzibi szniemy w szprawie czity:
sznac mieczgely tedi szkodi ktorebi szniy szowito maja nagradzac to yest szewnich
Cz szmiecnych yest y uera szfirmatereuiduzia Szarosty abotesz zebi godne miaso
szebie ludzie szstaly dogladayz ato za szwiadczeniem sz osob szniem szwuffi Casta:
lian ma sz dniy rozbiwly swoy namiot oczekowacz narazerszwoone uidoku
Starostowie cz y noprodsz winny zawzdi rusicz sz zasadzusi miesza swe wojshim
y pod starosziemi

Curek

Wenczkie sz
szta

Castaliany

Starostowie

Podkomorzi

Podkomorzego uzgad powiatowe na wojnie yest niemaly Doonkich ktori ex leges
Biez elicz sz na wojnie pojmuje jakobi sz Niemozow szpisy yomich do rosztyku
szroliewskiego dochowacz otem sztyer na swem mieszu mowicz odiscipline
szolmiskej Opise sz

O Rothmistrzu

Helma sam malo czo sprawi niebendzielimal godnie rothmistrzow Przeto samo przewizko ukazuje czo natem uyrzdzie nalezzi Bo rothmistrz wklada sie jakobi Karly mistrz nadvotq. A jestli on mistrz tedi żołnierz uciami. A przeto jestli mistrz dobrze wisse i nad uciami jest tedi i rothmistrz nad żołnierzmi. Abowiem niebirano nikogo naten uyrzad yeno tego czo bil w potrzebyach i sproboval nauki i forhum swiej i przisedl wstehkie inie stopnie vziemiala vrazivskiego Niniech kraiachi Helman sobie Rothmistrze jedno kuszej myli i sposabia Vnash krol i grada na seymie obiera i popisuje Rothmistrze. Ato mietilko dlatego abitem godneyse obraly alie abi wie: dzieli ze sa slugami Rzeczypospolitej. Demiewas Rzeczpospolita ych sobie obiera i przymuie. A przeto abi nadzieje mietli pewneyse podwilemia na inne uyrzedy wie: se i pozteczneyse jestli Rzeczypospolitej mietozie swiej jako jest Dinowie czeszy i wiare zachowaja ktora obteczaly abo przez imis boze przistegly. Boz to sa slowa swogie ktore asz wnetrynoszy. Aumich przemikajq ktoremi u Rzymian R. Gierstwo agiulaseza Rothmistrze przysluszq obowiazujqez **ZEPRAWI** Cesarzowj Augustowj po Bogu tanquam presenti corporali Deo viro ac nec mortem recusato pro Republica Romana etc. A przitem nagnak tego i krow siebie tozili na czelcie pewnen sposobem kolizczy skura. A przeto za takowq swoga discipliny przez mietstwo ych Rzeczpospoli: Rzymska tak siro to bila zakwitnula.

Pravament Rothmistrz

Rothmistrz unasz i Rada jest Helman skq. Basmieni zawzdi sime wojem mietowa i naprzotk sie przeth vata swq. Potika bogdiznak dadq a Helman rozkaze tedi stowarzismy swemy porozumiewli sie i upomniawli ych upawniajacz ych sobie onem Ovedenezuie.

A przeto tichbi wlasnie miano zwacz principes. Jako u Rzymian zwano principes mieto czo dzilgowia. Riazeta zesi czewonim auostkiem pieczetuiq alie tich czo na czelie stojacz przed Husiem sie naprzod potikajq. Rizesmitu wspomnieli Dignitarshu to czo u Rzymian zwano principes tedi i w drugich tu nakrutheze nieprzypomniemi. Ato abitem sposobem uyrzad Rothmistrzowusky bil lepszy obiasniam.

Tribunus Maior tego zlaszy swiej Cesarz zaprzucillegem obierał.

Tribunus Minor tego dawano mie sprerogatiui Cesarzkej alie za zaslugami i dzielnosciq tego.

Ordinarios Zwanotich ktorzy bili Cesarzami trwalami ktorich uyrzad do smierci trwal.

Centurio Primi Rilli ktori wmozezi swiej mial Charagiew wialqy naktorej bil orzad awswiejmogi miewal 400 w piersem Husie.

Pierwsi Wlozemnik 200 w drugiem Husie.

Princeps pierwsi 100

Centarius Pierwsi 100

Centuriones Selmezi alie w Greczkiem Phalange centurionowie mnay poctu miewali. A drugdi tisz wiczezej a przedezej ych zwano Centurionem.

Præfectus Legionis przetahie osobno biwal okrom Helmana ktori bil jakobi Economam legionis. Tego uyrzad bil karacz wistepnich alie mogq. Tribunowq. Zbroie, karte, baruz, Spise w swem opatrzemiu mietcz.

Inne uyrzedy naswich mieszaczach bendyopissano. A tego Opiswamia uyrzedow mietrzy waz sie pozitek pokaze aze gdzie osikowaniu bendzie sie gadalo. Czo Rlites, Substity, Tergidux i inne tam podobne uyrzedy to przisi Sykowaniu Galangis Nozika Alexandra wialzego bendzie mietpissano.

O Dieśiathniku

73

Hethman Rothmistrza Rothmistrz dieśiathnika potrzebuie na Nibur A jako między pieśimi Ro-
thmistrza Laczinmęzi Centurionem zomig arotę jego Canturia tak między yęznimi rote Tur-
mę naginają a yędna Turma w sobie zamika z z yęznich stęgo ktori yęst nad takim postem
starsem dieśiathnikiem abo decurionem zomig Aboniem jako loo drabow od yędne Setnika bę-
walo rządzanich pod yędną Choragnią także z z yęznich oth yędne Decuriona poth yędną
Choragnią binalo Stanowionich stęnmabidę obran ktori bił wstęlic duzi namożę osoba kra-
śna wiska ktori bił wlożnię y poczy skem kunstownie umiał czyśnię y moczno ktori mieczem
sermowacz tarczę sie ulozie y zalozie umie y etnie umiał ktori bił w nauze sermierskej nie
w prożnich skokoch alie abi do brze umiał bromi kozdę użie zębi bił czwęzo ny Czujne
tręczwęzo chib kęgo ktori bił wicęzo y cęmęz amigeli y yęzi kiem muwęz w z w yęz y umiał
zębi umiał poczęt swoj w dęsię plimie zachowacz abi ustawie ych wczwęz mu ręcznę
y poczy skiem uloznię sie kęwka bulawę tafa kiem mieczem zachęzwał Abi ych prę-
gnę y ręczem y nigali męzastal alie abo z Rusnięz stręliacz abo gluka stręzaly ych wla-
mo wal ktemu abi bił y xtalownie ubran y ochędożnię tego dożyłal Zbrojia tęż wi-
polierowana y miecz męzardżiewiali qstę Temżę obicęz yem decurionowię nath yę-
gdę ab y bił y udatne personi panęz y abo zbrojia abi bił ochędożnię licęz panęz y
yęst nie tch wickow zbrojia kędi rusnięz nastali Bo wicęz y dlia dężewęz a stręzali
yęst winalęzon Tęno gdawne nalogę niktore naczęz pęzed sie panęz y zow nie-
chęz y sie pęszie zęzaba tęż abi swoj kon ochędożnię umiał wicęz y zobi spo-
dżiwieniem wstę kich ygo na to patęz y umiał wicęz Abi tak Chwałę stęth miał tar-
czę dężewem Rusnięz abi umiał y donej koni y yęz pęthki wstę kich abi Wicęz
stęth y zolmęz swoję pilno wtem zaprawnal y cęwęz y cę potrzebue wojna yę-
żna Abi potęz y ochędożnię bęż Summa tego yęst bron cęłowicęz a ma bęz
ostę y lsmięzę sie Aboniem y yęst y męmalo stręktu y yęz męmęz y yęz męmęz
taktem gaden rozumieć moze abi bił Ręz y skę cęłowiek ktore zbrojia zachęz
wala y bron Abi stręz y pęstko węgdzidlo męwawone atakęz wodę yęzto star-
si zolmęz męwaly dwoję wodę yędna ręziępnę a druga zękagnęz lanęzucha
zobi yęz liada yako uęz yęz kto męmęz Toęz yęst opisanię dieśiathnika wędlic
spozobu starich lędz y ktore tęż zwano męmęz y stromi tch cęw wędem nannę-
cęz bursowaly Cęż tęż winni bił y męz y pępoczę ochędożnię u dężewęzow ktore
zwano flammulas mędlic strężu tęko yako męktęz y rozumieć y alie abi na bokoch
stęż yęz zakwily wojsko attho dlia tego abinę yęz męz męz yęz yęz yęz yęz yęz yęz
do yęz yęz sprawi y xtalę sikowanę wojęz yęz yęz yęz yęz yęz yęz yęz yęz yęz
lęsie ogoni u dężewicęz męwary y yęz androwie takęz Aupar y orlic pęura Alie
żnacęz ze nierozumieć cęz zapozitek bił u starich zolmęzow Propoczow Bo qson lęst
ab y pęuro orlic yęno do xtalę slęzicęz męz alie za stromi wojka uęz męz męmęz
yęzto obicęz yęst yędawnę y yęz yęz yęz yęz yęz yęz yęz yęz yęz yęz yęz
nosęz yęz yęz yęz yęz yęz yęz yęz yęz yęz yęz yęz yęz yęz yęz yęz yęz yęz
gdęz Chęz yęz yęz yęz yęz yęz yęz yęz yęz yęz yęz yęz yęz yęz yęz yęz yęz yęz
Bo nate ręz yęz nę yęz yęz yęz yęz yęz yęz yęz yęz yęz yęz yęz yęz yęz yęz yęz yęz

Flammulas pro:
poczow poztek

O żołnierzu prawem bądź i cizinem bądź o drabie

Porządek ntem
pijamu

Czy jest zarogno-
sz między tuzima-
kami
Seminarium, alle-
clius, & conscriptio

Czy jest Nika-
czka Bachorow-
u Zidow u Rusy-
molożczy a u
mian Tirrones

Tureckij popis

Spachowie

Sulaczi

Gadajac o żołnierzu o bieraniu jego i popisowaniu naprzoti spomniemi czego wtey mie-
rze dziewale u Grekow ego u Rzymian y u innych dawnych narodow walecznych dopiero do spaso-
biu polskich przystapiemy. Do ten porządek w sedzietu y u ymich striculiach bndziemy chowac
Alie u nas wtey mierze obiazaje potrzeba i wiecej poprawi do starosci one slawne y
dobre obiazaje przodkow naszych bardzo zaognione y gwaradziwale sa. Trzeba je dobrze zna-
wu polerowacz Doczego ta trzi slowa trzeba dobrze pamietacz. Naprzod ego zowia semina-
rium militum to jest roznogomien y pomnozenie trwale Rzymskiego stanu. Druga dilectus
gdzie roznogomien y jako ych obiazacz y poznaciez y popiatnowacz sobie. ze bi wlasnie mogl
bidz zwani tirrones Arzezie jakobich kze dopiero mieli bidz popisawany albo sregestrowa-
ni uys na wisy stan to jest aby bily żołnierz mój. Do ten artykuł na tych trzech slowach
naliezy

Vnasz teraz w polsce bardzo Confundują te trzy slowa a jak miaz y u nas mieszczacz opier-
w siech dou yeno yeseze tem slowem troche glasya popis Laccedemonowie yeseze gdzie
czinowa nauczaly jako upierfy karmiez dzieczy ego do boku maza byczu Egiptia-
now zadnemu yesez ego musiedm liath minel aze so sta y ubiezal Alexander wielki
wedle zwyciagaju Greckiego miał pewne familie pomieszczech, insuliacz prowinciacz
skath mu jako ex equo Troiano zawzdi dostawalo żołnierza Mlakos aby ych yeseze zam-
zil barzej meura czajacz lieda jako pliemiena swich Grekow fedibil naobieral
trzydzieści tisiacz młodzi z narodow onich ktore byl gwozował y omek na xtal-
Maczedonow swich ktorich zwano Mlikiam Rusacz y yeseze zowia molożczy w icho-
wiwal spilnoszcz y uieczal ktora to Nika tak bila slawna choz młoda u Diwatha
gethes y Rzymiane potim Flieuzalzem dobywa yacz jako znaydujemy u Iosepha histo-
rica Cheziel y miecz tisiacz poezu stey młodzi Greckey xtaltem y Ristunkiem
Maczedonstym Do jako młodzi czy spieczacz Chwali pozdlyu y tedi ziwota miesa-
mierzacz zwikly bily y wasien zapaleczywie skoocz Czego wydziami y teraz Duwa
wielga Chitrosz w Alexandrze nastia duze dziesieczne sobie miesteqz zdziat
Chrzezcyanskych a zwlaszcza yezika Slowienskiego wibieraczacz stich sprawi
usi yem baruz y u skolach swich wueziusi do Constantinopolia nakothezich przesb
swiath wiogz Allich po stopniach ydeczy w ichowuay aze nastan Spachow Tanza-
row Caussow ete
Spachi zowia Turczy lich ktorzy sa porty Cesarzskoy na ozdobneyse riezestwo Bo y
naukami sie bawia czytanie y Riezi skoy skoli naswiadomi Czy y Cesarzow y
zonam yego sa naznaja msi y owsem ztoadu Cesarzskiego zoni yem dawacz kome sluz
na ozdobneyse maza Allich jest tisiacz Alkozdi smich trzech stich sluz na urzad chlo-
wchlopa chowacz agdi sam Czary zmia y gdzie wygdza tedi on y poprawey strom
eziagney
Sulaczi Czy tegoz Michowania czwiezenia y go dnozczy takze ych tisiacz komi a polie-
uey strome zwikly eziagacz kome miewacz ubranie na xtal Persow Ristunkiem do-
mastinskiem pochwi eziemuchne y subtelne u mick

Vlufagi Tych jest Tisieczkom ktorzy til czisarsky dzierz jako Sulachy i Spachowice
skrzydlem po prawey i poliepcy stromie czagng i stich skrzydel a Husu natilnego uczim sie
jakobi figura co zowia Epicampus W otim nizey wpiatech Xiezech Czj tedi Vlufagi po-
poliezie z Namozarow biwajcy ktorzy przez mestwo ku jakiej Stawie przislj

78.
T. Vlufagi

Caripowie tecz tych jest Tisieczkom na xtal Malmaliuchow ktorzy sezirka posty
strozj swoj wiodeg Dziwna rzecz jako otich mestwo na swiecie wielie dzierz sa lewy
armatura Alie Raskami co je zowia Cimmitarani abo sabliani dzierz Boze braycy
Cocz jest dwor Czellarsky ta cztery tisieczne jezdi okromia ych slug i ymich stanow
Canczarowie tych 12000 biwa stich 4000 jezdi Regiment wistek ktori zowia

Caripowie

Canczarowie

Porta jest zlozon Bo starego zakonu to przez wisko wzely jako prorocy radny panowie
za Dawida Salomona prorokowaly i radzily in porta illa takze y ony asute propter
Auctoritatem zatrzymaly to slowo abo przez wisko takze zdziatki dziesieczinnych a sa pie-
chotny strzelcy przeciuborny wkiwiorach chodza ktore jako misternie podklyaja ze
i zelazem trudnego przeciezyc Tamietam przed Arzidziezgia kiah ze y tu polieczy
i zely sie bily takze podklyacz czapek a pospolycze zmich kogdi zmlodu jakiego sie
i zemie slauzy Cillava abo sablia Gienzal, Siakierka to yego bron adrudzy tize go:

Asa

Sulaczi

Sezebi i ploblywie umiera smimy Fletmana ych zowia ASA Rych 200 co naumie
i zethney sie zgluku strzelcow obieraly ktorich zowia silakami Czj tudy okolo Czesarza
y da ktorich to Namozarow wlasnie ten poradek jest co y Macedonow byl ktorich
Sprawa i macza Alexander Mielgi Swarka czeszy wiechsa bil podsiadl

Berelbes

Sedziak

Moselionowie

Belorbekowie sa jakobi principes principum czj yeseze nad Sedziakami sa
staremy a sedziaczj sa prouinciarum prefeci jakobi unas Castaliamy abo Mojewo-
dowie Moselionowie sa jakobi unas Marowie abo Boyarowie Dadzamu stuka roley
i osaczujy jako stegowielie wimen jeznech chowacz spewny bromy

Aszomdszowie jako
bi fatalies mkladaci
sie za skodni

Asconizowie sa jako czj co zowia unas na swy skode jezdzajcy Fortuna militay
Czj pospolycze naprzod przed woyskiem jezdzajcy a sa przyradzenia ludzie lupieznj
miecznothlywy ogniem mieczem wstihko zownaycy abiwajcy o 30000 miedzy miny by-
wajcy Tatarowie Mortelauczj Molossy Czj ono ku Zinczowj bendacz uwiadna zast-
i okruczenstwo y morth wielki mieslichami sily uczimily

Asapi

Asapi Sarteze piessi ktorich miasta prouincyje Sezesarzem zwikly Wprawowacz
tych urzadkome kloc czassu boyouama

Bassowie Czj sa jakobi radny panowie ktorich snacz starey biwalo alie ych terasf
wieczey przibilo Sam Muskapbassa nad jezda Halibassa nad Morzem jakobi
admirabilem Lortan Bassa co portapatruie Te sa przedneyi urzednicy u Turka kte-
rychem Spommial aby kogdi obacziez mogl naczem sto i mocz Turczka y czoga porza-
dek miedzy nimy ktamu abis obaczilo na jak wielkie urzedy Chryzesz janskic dzier-
biwajcy podwifone alie zachoway pamie Boze takey godnoszy przez ktora Chwala
Boza y wstihkie podedziue urzedy wiuruczone y wmiueg obruczone biwajcy otim se-

Bassowie

Mestromie

Atalibassa

portanbassa

Muskaphassa

minarium Riezirskie Stanu gadyacz azesmy do tego przislj zesmy i Turczki dwor
jakobi na papis wiwiecz musie ly wsakof me be swielkiego pozithku czitelnikowego
alie gass wruczenie sie ska tesmy poczely de Seminario Statuf militarf gadyacz gady
oto Chryzesz janskic plosz stalo sie bogaminowi Seminarium zarazliwego yego Riezir-
ska ktore tak sa Chryzesz janskic nie przyaczemli ze deuotef animis uiuunt in permicem

Turek Platona y Alie
Andra wielkiego rzą
przejął

Seminariu militu iux
ta Romanos

Delectus Romana
signa

Conscriptio et form
militum iuramenti Roma
ni

Christianorum atego mają miasto zaplati honores diuitias o libertates Wszakże żaden rzeźerskiego stanu nie
ma takiego absolutum dominum jako tu una z am hereditates yeno do lasy Carlskej Wzajem naśluci
duyq Platonowej nauki ktori tak swa rzecz polspolita opisał ze strogowj rzeczy polspolitey to jest
Rzeźersowj nie trzeba sie temy rzeczami bawicz yeno siewy professyey patrzyey Od prawnisj Semina
rium Grekow do Rzymianow jak ntey mierze mieli teze sposob przystapiemi ktorzy abi stan Rzeźer
skj barzej rozmnożyli tedi gdy widzieli kogo ex plebe abo teby y zimego narodu godnego czelaka
tedi go przymowali wliczyc do szlachetnych (sposob przymowania omiynal donave ali
quem ciuitate aslachetie za ciuem Romanum ten choczbil y zamorzem miało prerogatiue ge
go mikh niemogl sadzic yeno tribunal Rzymiskj zarzdimu bila wolna apelatia Czego y npawlic
Apostolie prziklad mamy kozdi tedi uidecz ze yednota yedna droga miał urosz y bycz wim
tedi sie dotego kozdi kto yedno miał Generosum animum garnal y tyronein zostal y ktemu sie wskoliz
Rzeźerskej ktora zwano Marcium campum czmizil Algi y ub ku stanowj przysedl tedi nawi
stopien jako wydzieni wskolach Bakaliarze binali promonowani y imiona ych w Regestr ktori zw
no Matriculam a una z Metrica binali w pisonane y na to ym pemi zolt y priuilegium daw
ly Alie meliada ofob choc sie mienil szlachetiezem przymiano za zolmiza Alie patrzaly wtem doty
corporis et animi patrzaly gentem regionem Skadyodem Bily bonazbith meridionales meliubily m
dzialo sie yem ze ex medio climate jako sobie wloska naczya za taka poczitaly Patrzaly y jesti Bran
Ezup y esty Hispan bo o francuziech rozumeli ze bily mldego cziala sluido corpore y ako L
uius wspomina opulnocznych zalic ktorzi in Sexto climate urodzily sie tedi za ty piech ych wro
zumie ych mieli. Patrzaly y yakey kto bil plet biale nazbith plect zamieniesza mity Rumiane
radzi widzieli y tego czo suchy y mienazbith bliadi abo zbiala bliadi czo zwano argenteum palli
rem Item jesty slosu bil brzmiege ardentis ingeny nowon jesti rad slucha y omich sie pita taki
wsgorem animi barzo za znak mezne rzeźerza sobie poczitaly nakontey y astrologiey sobie na pomoc
wtey mierze braly Bo ktorzi in arietie se rodza propicio marte in sua domo otem nadzeje mieli Alie
Arctinos poczitaly kto oczu malich zkich czarnich glowi krystonatey sie mialley plieczu siro h
adunco nasy cziala sloionatego y siwardego Oe przerze czone znaki Cirona zaliczali a kte
mu jestiego in effectu pokazal tedi go wpielowali wmetrike y yuramentu forme yemu podaw
ly Ktorego Turamentu articuli te bily

- 1 Edictoui Heithmanskiemu biogposlusnem przisiegam
- 2 Niemistawiac siewy profesyey zolnirskiej
- 3 Nienic sie pothukacz

- 4 Charagmie mielgey y maley bronacz
- 5 Nie strachacz sie smierci umrzecz dla Rzeczypospolitey
- 6 Mbitnie pliaczu nikaki nieustepowacz
- 7 Tęsz wżiagnieniu stopa nie mkraczacz zordunku
- 8 Spraczuwane uuhane rboyu ratonacz scheczia
- 9 Zranionemu obronz dacz medlie namieithsej mozno sezi szej
- 10 Dnia naznaczone popisowij sie slawicz na swem miejscu
- 11 Pozmian przed Hetmanem sie sprauowacz et subiacere disciplina
- 12 Secreta consilia niezmierzacz sie ani Nidaracz nikomu

The dwanaście artykułow poprzysięgającego za zoldaka Rzymskiego mieli Exemptia, Cempte que?
 Od tego gadna iuramentu niebiwala wyjawi bito škodliwie abo śmiertelne stekal
 Albo jest obieczana droga abo sacrificium amplexarium nalen czas miał Aten Turca
 ment czyniły przesił Poussa Martem a Sceptum Imperialorij

Prześli zaś Niemczykę za Carolusa ktori Jakobi za swego wieku znowu wskrzył
 rzezymskie czwiczemie ten nasla dowalwiczey wtey mierze Rzymskiego Spolobu jako
 że Turck Macedonskiego abo Greczkiego Alie przj popisie yednak miał swoje stuke
 ze zbierając się nawoynę niewiele otem spiewal y owsem tego tak mierzacz przel
 nieprzyjacieliem alie przed żołnierzmi swemi y nawet hrotmistrze y stich miewsiłchey
 wiedzieli do kathi sie zbieral y ktorich miał do tey potrzeby wezwacz tedi o sobie
 samy niewiedzieli yeno kogdemu z osobna czas y miejsce y sposobow prawy opowie
 dziano to y uskiedzi on dzien przisiedl aljoweyzaleb ten stey strom ten zowey sprapow
 dzamy strabamy o yedney godzynie wsiłchey bagorzy sie waliy szczyga yzgi sye Toś
 dobiro Levalla abo stecialem strębaczem domieprzjaczielia wi prawil abina swoy kon
 usiadl abo sie usprawiedlijnil Tem sposobem Franciska krolia trzeziaraga podsedl
 ze sie Francissek y we zboze bil mieprzizogowal y winna spżyze Bogobil na przednawie
 przedbal A Carolus wczas sie przigimusi jak plucze tak plucze reziemie Tak ma
 dze a kriegie on te rzeczy sprawowal stęsi kiedzi woynę przed czasem oznajmil tedi
 głos zesie gotuje winą stronę na Turky abo na Mauri awtem w drugą stronę uderzel
 abo na Francuzy albo na Mlachi Decz sy obiczay e czu dzoziemskie strom popisi gol
 mierzow abo stich namow unaś yeli bi bila potrzeba poprawiono bilo czego trzeba
 Alie zwiezaję stare przodkow nasich gdi se zdzoziemskiem porowmianj tedi wnikto
 wicki rzeczach yom bendziem rowny awniktorich yel y wiwiliacz bendziem y Moiwij
 y dokladajęz tego gdi starich poliakow zwiezaję bilibi ad usum prziniedzone y
 usiwa reze suprawione Czo yś bi bila prawda potaze sie lacno ato y na wstepku rzeczy
 Bo seminarium Rzezymskie to jest stan slacheczky jako jest wożezizne nase y
 opatrzon pomnozon y wiwili on to sama rzecz muwy ze teś wtey mierze niewim by
 ktoranaczja znamizrownala Ato wsiłhko om czyniły chezac wliłk wolno szczyach
 nad ktore skarbu niemamy wiłhsego stantem Rzezymsky tem barzej roskochacz ro
 pladziez y rozmnoziez ktori zowiem slachta fnaez zniemczek yegika Bo imma, Slachtesz skach
 rzezon

De studio de statu no-
bilitum

Slachta miemie-
czka

Seminariu piecho-
tnich drabow ma-
nierz polskiego
czemu.

Origo czemu przy
herbach polskie
le polskie czemu
suzg.

Zolnierskie Tako jest Fletman Rothmistrz od nich jest wzjęte jako y to przegwisko
slachta a slagen to jest od biezja a do bitwi nalezga skatle zasie slachetne to jest
podczywie zowiem abo gestycho to jest pokalenie y zedomi slacheczkie przez pokoi-
lienia y da y nafs a czi (a czi ktorzi przecziu temu stanowy muru powiedoi a czi zebi
ten rozdzial wlcu du niemial to jest plebeius a czi nobilis y pokazu y czi to wiwodza ze
sie mierodzi kowal skowalia krawiec skrawca alie musy sie zna prawi kozdi rze-
miecia uciecz a tecz prawina y dzie chlopa tak bytnego jako y slacheczka nacz o-
powiecz jest laczna do y ze sie kozdi musy y zemiecia uciecz to jest prawda alie w zdi
inclinatice dy nau y zemieszczich widziemy ze polspolycie do tego y zemiecia ktorago sie
oziecz dzierzal wiechey kozdego czi czi y smadney sie kowalkiemu sinowy cheze kowal-
stwa uciecz gdi po smieroci oyczowskej miechi mloki towarzysze wiadomosc postepkow we-
znie amizely onemu czobi sie nato znou miał zbiezag a i s sie trefi zeti s y plebeius
biwa bytni do tego nie przeskadza miez do tu nie o siemow y czi sie przitrafa Sprzys-
di alie oto czego natura y zwiecta y miesie Bo w slacheczkiech dzieziach czesze y w-
dziemy ze y spiritus militares y limamenta membrorum zna y du y s ku wiezistwem
y zezom sposobneyse y biwar y gloria uictoria audifores y na slawe czesze y wiawe o-
gla daz y s ja kobi s przirodzienia Nwidziemy wiech nacz y ach wktorich stan Regin-
sky to Seminariu miemie jest zalozone tam teze y wiezistwa rzecz slabe y y dzie polki ga-
starich xiemczow stan slacheczky krzesko umich stal buti y slawa o miewie tego
zacznego narodu umich trwala Alie jako plebej y s slachta tepicz a y zemieszczani
y s walegicz tedi tze widziemy jako y m wiech o domich Cim brow mialiezmich y
Tantonow ubilo Ayze pismem swietim allegu y g tedi y jednok u Ezaisa iawmie y m-
now y zie wpiatej Capitule wspomina rozdzial miedzi plebam amiedzy melitos terra
abo nobiles jako tego slowa stara uersia Cap V u y 13 uziwa Alie to dawna jest a y
kobi przirodzone odium y Simultas oktozey czi czi de arte militari pialy y pomina y y
Ze prawi naturale est quondam modo o dium semper inter pedites et equites y
alie otim dosiez na ten czas Imbellum non general accipiter columbam y am forte
ex fortibus jako poeta mury generantur y nafs tedi w polseze znacz ze jest semina-
rium Equilstris ordinis Bogdibi rusenie polspolite bylo tedi summu y y wojsko naffe na
dwakrocz sto tisi czi alie y ze seminariu pedestris militis una s miem asb tedi widzie-
my zebi sie nam na 40000 abo na 80000 drabow przyslo zbiwacz jako w xiemi-
czich we wloszech polspolita to jest tedi y tak wiech y tak cziwiezomiez trudno bism-
sie miely zebraz namie do una s slacheczow y zelgwo se widzi y s piechota abo
drabska sluzicz a tak bi podobno miech gdi by w miesieczich y y zemieszczich bily
nadane państwa pewney prziuilege wolnoscy y wiech miasom y a kossie otem y s
zmienka ustatucze zebi koczde stawa stwa pewni poczet stich ktorzi s martialy
barzey g dadza bycz w prawiano pieszich iotake y barwie jako herbonego powiatu y polie
herbona miesie zeto jest origo czemu przy herbach spomina wiakiem poliu Takos y
u Megrow przy pamie naszym y jednoblekitny drudz y czemuony cakiowie tak y ako
o aru Ceremonia u xiepu y y zow y y u tiko zina mie boscizik ofobliwich krol stich
ezaw bil fundowal pewna rzecz ze w krotkim czacie mog y miez stich ludz y koczde
Sprawne do ordunku y s państwa iulskie tanti przywa zne har y duki Megerskie polskoz

Bombardarij y luczne sukaj tak ze bi nam stalo za Talangom Alexandra Mielkiego albo za legi:
 a Rzymka Terafz yusz jako jest choczymich starama y nakladu nieuczimono gdi bi Niepromie
 kozaczi. Xyzony Circassi Ruskie Podgorskie draby z gor ludzy wespolek przebransi zebrano a
 przodku legionarem oktozem wpiatech Xegach uslisem nauczono xsezieby na takie meze bilo
 naczopatrzac ze bi nam do Tegiur po hajduki melrzebabilo staz. Aize tu okolo Lublyna War:
 sony takich niewydzieni melrzebasie zatem glebokem pokojem dzimowacz wsedzie to jest gzie
 yeno pokoy Bosie czy barzej Swiezo Jakobi usorza oracz volu. Spramiez gnoj minyjes a mizly
 declina ad Speculum Declina ad hostiam porzathku zolnierzon piechotnich Alie yge opimia cla:
 mnata jest wpoliakach ze piechota gardza a na ycznem zolnierzu wsi sthke swoje chliube
 zasadzaja. Jotem jesty to minimumie postpolite nationis mami Chmaki z jest rzecz bawzo pyn a
 gadacz ytemusie przypatrziez. Do widziemi sie ze wlem niemalo ych bladzzy barzo skodly mie Do
 Rzymka monarchia aprzetnia yeseze ~~Wrota~~ niezem barzej mien skorala y morzi swojey miero:
 Rvzila yeno piechotnem zolnierzem Jteraformiemczich niewlosech w fli spamyej na wieczy sie
 w piechote fundyja. Nietak dalieze strom niedostatkku Cacz ytego sie zawadza komi
 onsa y nakladu wzem yem nase postolyczturazaja yako dosadzajacz wtem przodkom smim
 onem Cesarzom y Maliezmkom darnem ktorzi ten sposob zolnierstwa piechotnego dzymie
 galiezaly Francuzowie yeno cilest yako y Poliaczi imixi maioru instituto maiorum wzeczy
 sie wiegdzie Kochaja. Makos Francisek noyu yacz s Carolusem Ty dluzi cz aff obaczil to y mno
 go przykladom doswiadzil zemuwic natem sadzalo y porazon binal ze memial tak piechoti
 cznyzoney jako Cardulfony s Felthmanj przeto experientia edoctus ofm legiones zensistke
 panytna swego zebral y wiskal kozem wielgem y kazal ych zafwaniacz y czmiezicz na x tall
 Rzymkich wstkich sposobow y ordunkow ato prawi dlialego abi ustauczmie upostromich na:
 rodom piechoti lanczknechtow mezebral. Do przedim ntey mierz yeno Swanczaramy sie bra
 tyl Alexander ten piechotnich gdimizwal 40000 tedi yezdi yeno 4000 Rzymanie yeseze mery
 kiedi dwie legiones wipramonaly to jest czal y 30000 tedi yezdi yeno 2000 Booni yezdi
 uzinaly yeno tem sposobem yako y stomion starzi maliezmiezi to jest abi zbow kor sie imy zafsa
 mialy na skvzidloch a yzbi turbowaly ordines hostium Rzemu ony komich mebarzo liubyl y
 prziczini tego dawraly te Jakos tes otem mierz mumiacz ofchotie yezney pontorzemi Pirnsa bo pra
 ny dla Welsich ran yako terafz szzelba narabiazja tedi komie radi sie y mufa turbowacz stat
 yedny drugich zmikly thbezicz ze piernie voti pastiednej se potilaczaja. Jako sie u orsey. Mostny
 wala azwlasza gdi miezntedonekome klore mieprzynikli ranom yako smielziech fustiech kedi
 30000 100000 komi memoze lambidz kon wkiqn podobno drugy ulapinski zryleza stada mufy
 nan wstesz. Druga ze tak terafz siku yz w piechote myslernie ze y yzny memoga ych prze lo:
 miez yako jest Sykonanie ad formam erinaciei to jest doswiadczona rzecz yako mierz otem
 Orzechia ze piezego laczney nizinyz acczi wiadomy ludzie pokazuiq ze u Turka yezny la:
 czny sie skoniem wizin y msa. Niemieczy. Lanczknecht snajemi wezaly Czwarla laczney
 prze s miebie pieczne miesza przeprowadzicz laczney sie wsendzie zmieszy kedi sie polo:
 bi tam wstiek Piata ze przykladi Grekow Rzymian y ymich nacy mufa napsylicz wtey mie:
 ze Boj. Turek ego piwney yezda wsteko narabial. Jako y dzisia yego Rodzina Tatarow y e

Origo herborne
 polia
 Racie czemu yeznich
 byla mienoyse me:
 jest dobrze

To teraz barto sie rath n piechote na xalt nasich y Alexandra ktorego Skandeberyem zowie
 fundwie Bo yttech czo glucke y tych czo zruszczamy lanczari mawkupie chocie y e czniezi Jpni
 kladi sa tego sa tego wielie krocze temu yzde porazono a sami piechotni zmieziestwo na sobie
 zadzierzivaly Jako sdi Baiazet zmat maliuchy bytne miał przed nastem wiekiem negi
 pezie Abo y kiedzi u narmi Waski Starra porazono y awie historie smiatheza zena y yezny y e
 gde ych porazily y wozgiomily Ale sdi piechote przisly tam dopiuwo mti nassy pusezyly
 Takze u Orsej Moskwe niezem ostawie nie dorazily yeno piechotnem ludem Bo sdi sie
 spraczowaly yezny czaly sie dzin usamajacz Wten czass Smierczowyskij kilkaroth pieffich
 namich przepuszyl ktorze ych polomily Ale yze otem serzej musy siemuwiez tedi teras
 komiecz temu uczinie lepsiemu to Baczemiu Wasich miloszy poruczajacz Bo may a best pochioz
 raczie tisz swe panowie Poliaczy ze dlia prathkiego nieprzjaczielia musa tesh komi usinacz
 yako przecziw Talarom y rolochom Druga me y seze nago panstna, potemu may a polia romeni
 Atak redlie onego Mersa Peditimontes Equiticampus Xaibus agnor Poliacgi od Poliasa
 nazwami Trzeccia ze przecziw temu incommodum abi sie kome nie turbowaly nstiku may a fnei
 sposob Sikowania potemu, ze ym niemoze to tak barto skodzicz y ako alleguia ludzie ony kto
 vzi przimielzech fustech xeznich niebinaly yeno prz piechotnich Atak nie wiadomy dokoneza
 lich rzeczi niemoga wtem dobrze nam dobrej radi dacz Te sa ratie contra Ale czo za me
 dium tej przeczinnoszy racy na bidz otem nize y sie pomie serzej y dokladney De Sem
 nario y us mami dosicz rzeczone Gdi s mami to dobrze opatrzone Ale delectus czo y est otem
 malo unaf slichacz amney u y dacz zeraf to prz popysie odpranuia Bo ober y za nst czo
 ga barwa czo za kon y esly Arzelecz y esly sethuerzes to y est tlusty kon zmiemieczkiego
 jezika to po nstkiem Ale na tem komu jak y pacholek y esly bytne y esly biwali umie y et m
 to y est y esly umi tej bromi uzicz czo ma przisobie y komiem wladacz y przuiesz tam gdzie chze
 otem sie malo pitay a unaf Atak bi dobrze abi ntey mierze gdi seplym Rzymскеy o czem sie y us
 murilo poprawa unaf mogla bidz sanuy a wtem panowie pisarze polni prz y agny panow zolm
 rzon Aznlaeza gesie gda bidz targecz musitata Widnormie otem sie badacz Ale bi Panowie
 fsetman y Sporem pisarzem zamandatem krolienstiem miel y bi sie otem pilney pitacz y
 e exquisite bo taka luez kosez y lacznosez mogla bi nom nstkim kiedzi skolnick na gle wim
 gdi prz y dzie ku potikamiu sezie skiem nieprzjaczieliem Ne y rzis nten czass na pacholka on
 Atakufory pod siodlem nieje y esly tesh wnie seze xadacz tedi w y mie drzewezem garadz y
 y zlamie Bontem zniezau y umie y etnoszy mma To doma aczoss kiedzi prz y dzie nieprz y
 aczielowy wzremieze we y rzicz Ano Turzi abo Talaranari doba da rad bisie doma wten cz
 u soney maliki widzial, Atak dlia pana Boga niech sie wzdi unaf kiedzi dzeje ex presen
 pto niesolguacz wtem am brathu am sratu Te luez kosez y nienaczis sie te tish poblazania miech
 kiedzi ustana Nieczekajmy abinaf mienolia uczila liepes przed Czassem msa po Czassie Tuspi
 niebl y zute przipontes mowa Po skodzic poliak bina madri Midziemi ze nsendzie usadziad po
 Gramiecznich zostwono prawo Rzecziskie Jnidzacz tegonicku Chitrosz y na nowe nimisi noitma
 nowich tesh fortelaw na nimisiano Anaf przed sie postaremu romie tak jakobim y yescze
 zil y podonem y liesky Niesky kiedzi miasto zbroje lub y miasto przilbye podkliona czapka

Ratie contra cze
 yezda poliakom
 potrzebneyssa

DRUGA RZECZ
 yest delectus

Admonicia do pa
 non poliakom

birala Imięz już teraz uick *Nouus cassus nouum requirit remedium* Już dzisi inakssa yezda inak
kisa bron y ynaszej miasta muru walmiobaczaję *Temporibus tempora temporantur* Et felix est
ciuitas que tempore pacis preuidet bella. Atakze niedosiecz jest ze mami *Seminarium* dobre zeszieson
Riezerseký rozmnožil trzeba y *delectum* już wissej znaki dobre Rieziyza ponie dzialu wredlie Sposto
bu Rzimskiego alie moze yeszze niktore opisania przidacz zwlascza Spoceti Lucana ktori temy sloni
syla dzierzgi o narodziech nasich ktorzi na pulnoczi mieskami

Certe populi quos despiciat arclos

Galices errore suo quos ille timorum

Maximus haud uirget lati metus inde tuendi

In ferrum mens pronauis animarq; capaces

Mortis & ignauum est redituro parcere uita

Omnis in arclois populis quincunq; prunis

Caesit in domitus bellis & martis amator

Daletuprzecizne poeta czemu ten liud yest sercza wielzego bo prami nich krmie syla iakze y o Hli
Spomach pomiedaja zdi ktorego zabija zennich krmie malo yeno jakobi kura zarzezal Spominajalez
tu przypowiez Prussa uiua Alexandra wielzego jako murial dofrich sprawczon co popisom alj nojisko
Sluchaj prany ty obieraj misokie meze a ja smich bende czimil czniczacz mezne bylene Spominaję tes
y Stromi liat ma bidz delectus Bo stanczlonie yusmyj sili niemozestacz Rcezi Nestor on zaczmis
yezcz u Homerussa od Agamenona krolia keditak murj masna Chnale

O senex utinam fidenti animus est in pectoribus amicis

Sic tibi genia sequentur uis autem tibi esset firma

Sed te senectus contemnit Cnota) quam deberit aliquis

Virorum alius habere tu autem uiribus participare

Ktoremu krolioni zasz Nestor tak odpowiedzial

At ride ualde quidem ego uellem & ipse

Sic esse ut quando diuuum Ereuthalionem interfeci

Sed non simul dii dederunt omnia hominibus

Si tunc iuuenis fui nunc rursus me senectus capit

Sed & sic equitibus interero & iuuabo

Consilio & uerbis HIC ENIM EST honor senum etc

Paulus Emilius Hetman Rzimseký ktori macedonty pod ych mocz podbyl y Persiusa krolia ych
pojmal temu bilo Sesez dziesiatk liath anzdilazdi one y prace Hetmanskie cziszeie ni trzymal
Rana sego tesz nieku Andrea de doria y Barbarossa dna starezi bily y dzimie sloba kotonpali
Nieboszika tesz Xiazeczia Pruskiego chwala yako nswrej staroszez me zbroj Sprusaze da
Cracoua na pogrzeb Zigmuntow yezdzil alie bil prami uiridi Senecta & habuit robur militare
Jako omiem Niemzi pissa Znac bilo zego polka urodzyla & habebat hircum militarem in
fronle Imie nlasnoszez ktore mayq miecz na bacznoszez pjsarze polny przioberamiu liudu Rieziy
skiego wisse ysa dostatecznie wspominaie Alie y otemtesz badame bywalo miedzy staremy liudym
yest y zwietskogo liudu czily Imieszkieskiego zolmierzma bidz obieran Do mieszkieskiego liudu pospolycze
wroskosach bima nichowimian Przetoss od dostatkku raskossi miec heze sie smiewci postepicz
miecheze czirplirem bydz dospacz do iesez dopiez to milo temu co siedhemu prziezgil Przetossa
yzi liudzie raczej obierali zolmierzma wieskie abo te co yus w polku przuikl nsi skiemu chociaz
Smia sta wodem Rcezi unasz miasta miosa na zbitu roskosne Przetoss Tabiusonie Tentulusonie

zolmierz zwietsk
liudu czemu
licpi

Stm Riegersky
npolsze czemu
po wsiach jest
rozłożon

Definitio Słachczyga
polskiego

Czemu Słachczyga
polski po wsiach
sre mieszania ma
i ganie umieszcze

Patentia mil:
tavis

Florian Szari pa:
non Zamojskich
przodek

Włodek

Pezonowie Ciceronowie od tych wiejskich rzeczy są jako są groch Tatarka Soczowicza są nazwa-
ni znacząc ze przodkowie ich wieśniacy byli co wolty mienzącem gorączu leczyć ziemie śmie-
gom deszczom nie pogodą przynikły Trze toś i przodkowie Polscy co te rzeczy pospolityą zakłada-
ły dla wielu przyczyn ludzi mądrych Słachczygi stan niepomiaścach alie po wsiach rostaniali a
rozruciły To jest aby tak czy co wojnie należa pracowitemu, ciężkiemu, w robotniemu zim-
towym jakiego do wojni trzeba przynikły Wiczy i młinstwo do tego Sptak i ze pży Słachczygi
przylizły co też Egipci konie zachowywały aby tak ufaucznę jezdzie wsiadaniu Słachczygi
na kon przynikły Bomi młinstwo jest quedam rudis sed admodum similis militari uitae c exercitatio
Itak unap prama Słachczygie definiuą ze ten za Słachczygi ma bida pocztan quid ad
morem nobilium uiuit et utro que parente nobili est natus Śmie yacz się niecz mieszanie kupezi
Słachty gdi domiasta przjada prze klada racy swoje czasy i w sobie się kochają ze prawi Sła-
chczygi musy krasne piwo pić leczyć słomne yesz Alu unap zanzdi Swiza Stuka miasta Skwar-
ta wina biali Chlieb Takczy jest ze nobilitowi parti Reipubi. xako jest Rieczy nobilitow ciam
habitatia a genuita delicatius należało Alie co? Niebida tak nie domiasty przodkowie nasi
i rzeczy mieniadomey co sę w cudzech kwałach dzieje ze lepey w mieszce Ju Grekon pier-
wey ateraś u Włochon Słachty w mieszcech mieszka i wczasow wielkich użinają a rzemieśni-
czy i up są jakoby a Seruicyj Status militaty i kupezi takiś alie przodkowie nasi xako ludzie
waleczni mieły intenty mieli fundują Stan Riegersky abito yesz pży nnamiatkach się mili-
gacz alie przykładem Lacedemonon i Epiroton walecznych skotorem i kie diś Słachczygi y comiunctum
i Spulstowarzestwie mieli chcieli aby choć mazo gorzkie i ciężkie alie pospolitey rzeczy użitecznej
i y zdrowsi zimothej Sinorrie ich młodziestwiodla zmlodu czwiczestę skomny Spacholky nad
Rzikamy lassy i gumami po skalach jezdzą Wczelmieś wozczy Jako to me jest nonina Słachczygi
kiem użinothon i stoż ktoteż w sobie rozmiślu niema tedi sobie przikri ma zimothe Słachczygi wo-
lialby domiasta alie zaś rozmiśluje sobie ze ten zimothe ku czwiczemu zmlodu jest ku Rieczy
kiem Sprawon użitecznej i tedi podczimi Słachczygi ma bida content srey fortuni amma y emu mie-
szamin przecz ura gacz y onsem tem nieczy utchezuoszy i miloszy Słachczygi miecz ze on
nie tylko na wojnie alie y doma nie wczasow nielkich użina aby się mieszamin xacz sremi miast
w pokoyu zostaly Spominają n jakiego riezera Czesarza Augusta takoz pleu-
ze prany bendacz zramom gdi go po bytme baruierz oprawial ze się smial i krotosil i uci-
chwalia y wmiem dzy nnie czeplicuosh Alie to unap mienonina tem ktorzi na wsi zimothe
swoy wiedziemi Słachczygom cze sto się to przitrasia Jako on Florian Bari przodek domu
Panon Zamojskich skotowich teraś potomek prze zaslugi przodkow smych cznothlimi i przego-
dnoszy swa jest na urzad Podcanczyli sina Coromego wimison Ten rze Florian Szari leżacz
na bojomisku trzema drzewami mając Bos zamadzom kotworzom takze jelyta śmie nist ja-
ko się mu Chciało z Lokietkem króliem wten czas trennowacz pży pominającz mu zlego są-
siada Wewsi ktore miał Abo y Włodek on co poporaszemiedzy trupami leżacz gdi go
Sportek Tatarzin zural gdi na koniec palacz mu Spierzeziem użiał jako umiał te byda
swa pokricz ze y znaku namnieszego nie pokazal zebibit gnr zebi go co Bolialo ani Sarknał
Imich przykładon nie pominam ktorich nase Chroniki moglibi nam niemalo dodacz Ato stat plimie
Ta czeplicuosh liudu nasego Takiego Michonama ktore wieśki zimothe w sobie ma Chocziaz

ORUENIU POŁPOLYTHEM

Gadawsi już o Seminarium i jobieraniu żołnierzów teraz bi już sadacz przysło o popisie abo o
 Zustraczej alie iś nam ynsm mieczu własnejim olworzi iśpocasta ctem gadania tedi yednak
 teraz o rusem polpolitem orypranie żołnierzów Sluzebnich yopomiarze powiem Gdizte vzeccz
 obicazje przedneyse obromi ludzie Spominaję atak ego oktozem rozumiecy mamy Ratie ludzy
 Dacznich w Rzeczypolitey Spomniemi Przedtem poky polkyc bylo yeno So myl ze yeno nad Wylla
 mie skaly zadnego otem nie bilo wathpizma y pitania ze yeno ten byl na polpolithy obicaz obromy
 wsiłkkiem sie iśpich y ako y dzył noloszech Multanon siedmi grodzanow tedi sa mienielse panstwa
 osada mienielse stipendium militem Nacacz miaz Daczo Bo skarb niemoze bidz mienielse gdzie ziemie
 mala alie teraz zatem roszergiem panstna ze y drugie y Trzecie Sesez dziesiatki myl przibilo ziemie
 przyslo natyey niemalo przilaczone Sa prowincie y nserz y nialuff Skrzydla iśe przel barzo roszce
 pierzil tedi otem ruzne nastali mmimania Cy ktorem iśe rusem polpolite ~~przyslo~~ miedo koneza po
 doba te winodi maja Pomienas pod yednem prauem siedziemi tedi gdibi kubialogrodu obochozcy
 mony przyslo cziaznac tedi czy ego u Gdanskiego morza sa kraje abo u Regi obnazilibi sie Bo bi
 yeno memiafi zostaly nie bilbi ych kto bromacz y mogl by za taka occasyę nie przyczył wzemie
 ntargnac inni Druga ze bitakie wojsko bilo skara de niezromnich stroion bilo by yako plaszy gebrat
 ego zowia exquam pluribus Brlby yeden We zbroy a druzi Wlubie tyzeczki wkantamie Jeden na to
 niu drugi namaczorcze tyzeczki po Apostol stolku piechtem Jeden zmieczem drugi skryem tyzeczki
 zwozem Jeden by mial Wosa skarbni dotoczemia obozu stawi drugi kolhegi tyzeczki miera koliafi
 Czoś bi tu byla za az doba ego za porzadek ego za posmiech nie przyczielon y Trzecia ze bism
 sie barze y znayonal y nysa nie przyczył Bo nieziagnansi yest bismi chozely ego spramiez musiel
 bismi am siaczami oracz yzemieśnik nmiessze nimial bisie czym ziericz Bobi niemial komu robicz geli
 bi nieziagnely nsielcy abo yest bismi sie nichloruuczyl tedi bismi kulka dm Szme skansi miez mie sprai
 winy y naklad wsiłtek nap nmiecz bi sie obroczył Czwarła Seziagnansi sie wsiłkiem oglodzeme
 onego krainu y nipliondronamie y niezgoda y kokoska wojna Skatbi urosla Rktemu zmi alagbi sie
 tak y yako to bywalo y indze ego by wczal yaka gadke yuzimil rosterk y Sedicya aby tak
 rostargnansi lud roznem rozumieniem sam siebie od Bitni wrocil y zmiemy galiada prziczina
 nim knal Jakol Vegetius Spomina zetesz Rzymky lud mienial to Stratazema przeczir Senato
 rum ze uoliel y in Auentinum montem Stribudamy sie odrodzicz nizeł Spolnienusie nie przyciel
 ezielon y zastawicz Naczo musiel y Senatorowie omi Zalosezia patrzacz O ego laczne y unaf
 by bylo zatem przyslaniem roznich narodow rozných nacy do ley Corom Bo yednemu tego
 trzeba drugiemu onego Niemi na Serymie liedno sie Sgodziemi y to me zamzdi ato tam pa
 ccato agmine przycielami Rzecz na wojmie Byla by naprzod ta Questia ktobi na y pinyey
 mial sie potikacz yako sie Stalo unysmionza gdie sie lytwa damagala ze bi sie pierney po
 tikaly S Constantem przeczir Uatariom Nys bismi sie gadaly amie przycziel tem czassiem ego
 bi chozial tedi dokazal Mamitego miedammi prziklad za Carolusa wone V Wiednia ex
 pedicya gdi Czesarz byl na tem aby przedmie niezestno do Vegier Niprawyl obawiaacz
 iśe by Solimam ucziazga yaczi na gad czego sie mienazil Miedzi Wloch y yeden Woliateran
 czik imieniem Marcormius uczimins Dobie Sllumokow y Sliodel stolicz wstapyl wsgure

Opopopie Stromi
 rusem ziemie

Osm raty przecin
 rusem polpolitego
 Wojonania

2

3

4

noynakokosa mie
kokosa

Yuezimil tak rzeczna tak ozdobna mona doonego noynka ze nisezi zburziny y Chora guie podmiusy na
gada do wlochoch odciaznety w rok Slal zamimi posli profacz abi sie wniezil y Carolus mcz mezi skal y
Slal Keltamigro zac y upomina jacz on y ch malo nie pobzly Terdinant brath Czesarsky upadl pro
syl y uplak y wal abi go nie opuszczaly abi ten zaiad tak slanni darmo yem mienisdl niemoglo mcz
pomocz To do tego monie y ze pilno trzeba sie strzecz abi rozruchi nieurosty a rozruchow yako za
losmi roslasdl Przkładaję, tecz do tego mietorpi y one noynę Zronskę ze bi tecz tem strichem wniecz sie
obroczyła alie tam inne rzeczy bili ima prziczina J pokazuię yako sie wielie Sprawylo na one czę
tak y b mieto kosa noyna alie slanna y potrzebna one by miano expeditia zracz tak tho
wimodzily

5

Piata prziczina od wielcey niebezpiecznoszy Dobi to prami syla bylo zaważ stamiez naßane nsite k
liud przedney si niczla znansy Vchovay Boze porożky kazdi by nad nami chezial przewodziec y
naposkodziec J przyczył rzekomo pokazalbi sie nieprzyczyliem ntenczaj Bo kozdi bi sie chezial zi
nycz npolce y miedlugobimi byly in directionem

6

Jestlibi tecz zagranie chezialy tedi bi ad slastam zadnego pana Chrysefz jansiego mienistaczil
Bo jestlibi nalez bylo 20000 yeznich yako Summuia łobi kazdemu przislo dacz po ziemczy pny
abo iura terrestria yako statul zowie piecz grzimien okrom imich nakladow ktore bi musiali b idzwiel
se gdzie noynsko wielkie czigame y kaubossemu slacheziczow y y podliassa ktorich samych y enoziel
skiego a z drobieczkiego powiatu 20000 moze nimie z rachuię musiano bi dacz Gdi byla polska mala
bi lacz to rzecz podobna ku wiplaczeniu Alie tecz gdi bi Kazimirz miedzy na polkę poznal me
poznal bi yey Acz y otem sa nowi miedzi niezrystnem zeddi zolmirzom dawano poseczy slo
nakon tedi tecz na hayte y Marcas Alie gdi tecz zolmirzom poduifono tedi by y hasta mialia
bycz drossa Nucto precio rerum augentur et stipendia y aonczaj y grinden byla rzecz wielka
a nacz yakobi dzys piętnascie y zda sie bydz plansibilis allegacia

Iuratenestria Ju
ra regalia to stia;
cheziez krolion y krol
slacheziczow y wj
mien

7

Pokazuię zetam gdzie ruszenia pospolitego niemay yako w Niemczich ziemstia wolnoscy by mę
unaz byla npolceze Botocz jest realis wolnoscy kedi o garlo y dzie Alie to imie v zeczy czo na seimied
syę omich gada męsa tak uelcey impoortanczy y uelcey ych czo yeno in captiombus uerborum
zanyly

8

Druga ze zadany narod fak mienozue yeno tam gdzie jest seruilus Wolossy Tatarowie Moskwa
Bo Chrysefz jansczy a mędzi narodomie o obromie tak radza ze bi yako kolwiek padnie fortuna
ze bi essentia Reipub: bila zanzdi wcz alie zachowana Iako Vanacz y na ziem y mczem yeno
externo milite uoynę ato aby ych narodi mieniszyly sie Jze choc by prze galy nieprze
graię mcz mędi yeno piemędze okłore laczney gdi glona zdrona te osm vatey godnesa uwa
zemia wley mierzę

OZOLNIEZU XENOSIA GRECIZMALIJ NAIMIT PO RUSKU

Sa zasz drudzi czo Zolmierzem ualeza radzy Alie zolmierz yeno alia potoczney obrony alie na
glownego nieprzyjacielja nieuczini temu dosiec Do ych malo Achowanij ych syla miezdolayia facul
tates nasse A cze se pobori uprzykrza sie ludzom Tczasu zamiesamia niemoga wpanstwach stacz
Vina nie powiezic furman to czo pouustanie kupy wolow miesnie gnacz to mito Stazie Posol Blizjak
niepoydzie Bosie draba boi to zupi miscezya A takze yoinnich rzeczoch gdi s tedi any pospolite
rusenie any pobor czo s tedi za obrona zostanie

Skarb covom omijl
ni czaume pokoiu

Opomiazze

Gadajq tecz mektorzi madyzi ludzie opomiarze ate ratie majq pokazuia zetorzeoz sprawiedlyna
przistojna y potezna pomierali niejednako oyczyni tey uzivami jedni hojney a drudzi skromne
tedi bismisye tim Sposobem zvoynaly nysiecz y gdi by bylo wiadomo ze zdziestaczci abo ze drudzie
tu lanow wymienciu wystamiez jeznego dobrze zbrojne y opatrzonego dobrze we wysiekh kich ni
Bunkach

1 Cauza

Druga czo sie przci pospolitym ruseniu obawiami abismisye nieotli krily smem ubostnem gdi jedni
jadna we zbroji zmiaczmi Spacholki a drudzi wrogoci nato moniacz skiem piechota tedi bi
lye yus temu tem Sposobem pogodzylo Bojely nab trzey seicz dwana sie on Splachecz dny
ziczo mniem dwadzie siecia wlas te di nysieci zloziny si sie niemoze bidz abi vradnie miemeli
miecz jednego yeznego nysieci niiprawicz gdi s jako mowca commonia minus cedunt takze
bilen yezmi sedl by sie wpanst y poczet a ubodzi bracia siacheczci iuzbi niebili tak Angarona
ny na ktorich go dzy sie baczenie miecz tak jakobismisye levasze wydziely przed soba a ony
yda bode przed namy skym zbiezgoni Ronemy przeczcie nicz nielumneylo bi pocztu yeno onsen
impedimenta ubendzie Dozose ymi umneyy to sie za s na grodz y pocztu tich czo wiethse
gruntimajq

2

Iuzbitem Controversia ona Xie za ych A ustala stromi sluzenia wojm pomieraps fundacia
ych zasladi naticz Gruncziech ktorich yaki zwo wojne sluzano Et turpis est pars illa qua
non congruit suo uniuerso Imiona duchowe yzbi bili wolne od lupiestwa zmielgem placzem ubo
siech ludzy y sroga pomsta od Boga Tachacz ku nieprzyjacielion y a za soba zostamiez tego
czo opomste wola namie ku Bogu Sprawiedlynemu

3

Vchona y Boze porasky mogly bismisye druz y rasi y trzeci popravit Bo panu laczo ubo
ciem tecz dziesiaciom niemoze tak bycz dlyno zebisye niemozly zlozicz druz y trzeci rasi
na jeznego Zebismi dopiero realiter wolnem y bily czem sie zdoziem y gdi bi stari chovi mli
abotez boja zlyni Sprizrodzenia bo jednemu przizrodzenie mathka a drugiemu nouerka Xie
nysiecz y jednaczi sa) niebil tak barzo Angaribowam y ako wprawie polskiem znaydujem Bo
Zadne prama mela tak sroga unasy yeno okolo rusenia wojm Ezo slowo to gardlo imenie Ca
stalian sadzy pod komorzi lapa sub penna prami coli sub fide honore slub y podezy wosezia zau
zamia etc Starosta zolmierzam sadzy y na komiecz Rothmistrza jako olbrichtom statot otem
mury y kurrim conyctatur Ruiecztu wolnosci oth poboron wolm oth upstan seymonich yestly
sam niezegzoly krolia sobie obieram nasia Aowdzie kiedy krol roskaze by y doroku dwa y trzi
vazi ya to binalo za lo kietikon wladislawon tedi musz zdomu ni padacz y chaczciem nie prawie
Zaron obawajacz sie potnarzi Bi kto po demna nieuprosyl ymiemia Botam na velacz yej

4

5

yaki bi mial bidz czne
ti sposob obroni patrz
hb: s de waftatione

kilkuych tarzecz zaryla.

Obiecto

Stephan krol
Bohemsky

Questia orozdzo
yemii nojska

Anno Domini
1557

A yś mktorzi pniadaya zebi pan wiedzial czo ja mam kiedibi pomiar dosedl ~~matem~~ sie nie:
banmi yufczy skias poborowich wy czoma uedziecz wielie mam polankow wie onlinie w kar:
czmie o za grodmiku omoyem zydzie Bosie tam niez niemibiega przed poborcza atak ktorzi gla
skj Bozej mayn Vm imienia nieczy mech sie tego niewilamuyq dla Boga lie perczy q czai
tu mś po czastie mądrimbiz Do y po skarbiech niez mebiwa y podnorych pismich kiedy niepry
czył y imienie posiegmie y skarbi pobierze y samego szardlem nezmie Jako sie Stalo Stefanowi
Bosmenskiemu krolowi ktorego kroliestwo Turzi zburzysc yego samego zamordowaly strzyla
yyczi nen zlakow przimiazawsi go do pnia Alsam Nlachmet Turz nimanial mu rzekacz Alot
toby Bogaczyna Saloni krolu ktorego chowal Tlieper ye bilo czobisz ye bil na zolmierz uidal
czobisz sie bil sam y kroliestnem obrontl Temy slony mu bogamin uragal Powiedayq o Wgier:
skych panoch ze wkelku seth koni yezdzaly y wti siaczu jako dz yś krolowie zdziali tef zmoca
wielka Jako y miedawno wojenodone rufczy abotz constantin ktorzi stakimi poczi ye
gdzaly ze y tatarom swem dworem bytwe dawaly Tosz by y unap toz bilo za pomiarem zebi
wneth panowie nassy jako y węgierstzy tak ozdobie tak potegnie y stakimi dostath kx mogly
yezdzacz zebiwneth nieprzyczil koromni musial dziecz y liekacz sie te winodi y ratic dajq
ktorzi na pomiar radza y pokazucia zecz sie Hlandrikuizmi de diuisione exercitus tedi
ta questia za pomiarem musialabi ustacz Do yś sie tego orozzowie nassy wistrygaly czimly
to abi woj sko nierozdzielne bylo mocznysie A Druga aby ych krol na yaki hak nieprzi:
ucodh Alie za pomiarem y kilka woj sk moglybismy y potegnich stawicz zeb y ytemu y
onemu mogly zdolacz y o zdrade te nie trzebabi sa tak dalieczy obawiacz pomienas
moglibi drudz y wodomu zostanecz Do yednak keditedi chodzacz gdibi dwa tyz y zaras
grogmich ston nieprzyczol mirwalo sie na nasy rozdzialu uchwomiz sie niemozemi y kto sie
przypalzi stawemu rozdzialowi ngramiczach wojenosty w polsge obaczito ze miedarmo ka:
zden wojenostwo choczo miedsaczysz yest in centro corom tedi yednak komiecz yego przeth
kime nage yego do granicze Jako Sendomierz gdzie sedzi obacz a przeczcie kusaczony do
Granicz przethkmono y sczie miedliaczego imiego yeno abisimikt nato miedpuszczal ze wessolt
kusiedzy alie aby tak yeden Jako y drugi bil gotow granicze bromiez Ten od Niemiec
ten od Wgier ten od Tatar gdibi rozdzielnie na nasy uderzono Alie ton yez kiedite
rozdzialu wmozci sam krol miema Ana seziagmieniu rufemia passpolite miedzi radamy
zna ydziesie bendzieli potrzeba rozdzialu abo mie Bosam krol tego wretkach swich mied
miedbendzie am moze Przetos za Zigmunta ostroznie yeno prouna uicebilo te pozwoliono

De Diuisione exercitus Sententia cuiusdam uiri docti et rerum Polonicarum petiti

Vsu inquit uenit ut haec copia diuisantur a principe de Sententia amplissimi Concilij et alia
Satrapia ad fontes relictis ad Custodiam haec sunt opes gentes et uiues Carteris incredibilis
sed cum quibusuis maximam gentium opibus comparanda & diuils et amices etiam opem
ferendo etc

Argumentum lib 11 Orzemicnikoch tak
mizmolonich nauk jako y Mechanikon

Nauk
mizmolonich
kaznodzeia
Doctor
Czirulij konie y uenenistia Matematik
Pyfarsz pysem rozlicznich
Historik

Vlicza rze
micznikow

Artium
Mechanicarum
Pictor
Machinator
Caualcator
Cijestie
Scalifaber
Puskarz
Kowal
Pontifex
Vrniator
Hauerze
Metator castrorum Scenoparus

11. Das ist die erste Art der Kunst
die man lernen muß

o
m
n
f
i
l
i
n
i
j
n
b
w
e
n
n
n
p
b
m
p

LIBER SECVNDVS

O rzemieślnikach ktorzi zwoyjskiem cziażna

Miedz y innymi potrzebami wojennymi tedi rzemieślnikom rozlicznich i z instrumenti uzite
Mczmij yest nicelze potrzeba Hietmanowi miecz Słobą na wojnie bo wojsko prane noba
Nie yest jako jakie wielkie miasto a jako miasto wielkie przez rzemieślnika być niemoze takze
y wojsko Alie ma yali bicz rzemieślniczi maia bicz do skonalij niedney oney profesyje y czym się
bicz ozimajia. Do philosoph Plato w Riezach de Rebus: miekaze czterpiecz w swem miescie te
czo wielie rzemieślnicze Bo prani taki człek radbina przerwrothnem in rebus. Druga gdy ytego y
owego sie rzemieślnicze niemoze w wojnie być do skonalnem musij w drugim tylko obiter czoss
czimez A pierwego occasia ku wikonaniu tem czassiem mu uplinajia Jest y tedi gdzie tedi wojsko
jako Riezera tak y Rzemieślnika czobi mieszchibyl w swem ponolaniu trzeba Bo in bello non da
tur bis curare musiez bicz y ymich rzemieślnikom miecz y msto alie mto telko wileczami ktorze
pranie do dzieła Riezerskiego ku wikonaniu yego naliezza

Rzemieślnik czoss
rzemieślnicze bawil

Vlicza Rzemieślnikom Wojennich Okaznodziey abo o kapłanie

Vlicze rzemieślnikom ktorzi za uoyssiem się cziażna w pisywacz bytse miesze na mie y j plac
Nusnie słynie na bidez kapłan Jako to Sluga Bozi Starzt krolionie zidowczy y siedziow
oni tedi one arke ktorey Bos doliudzi gadinal na wojnie Słobą mienialy abi się w rzeczach
wath plimich mieli się gdzie uczycz o porade Alie y ze yuss Arka ustala Bos przestal mu
nierz oczu yuznie zliudzmij a nato miesze zostawil nam byjsma swięte Tedi słynie Chrze
sczyaneczzi panowie kaznodzeje na wojnach przy sobie mienajia pomienasz oni są wlasnymi
ukladaczmi pisma prorocznego y Apostolskiego Arzi tedi urzedy przedneyse na wojnach
Slugi Bozego Pterwsta abi permi sposob nabozenstwa wojsze dzieczal. Druga abi kazaniem
swem upominal y czestil lud Trzecza ab y disciplini przestrzegal Nabozenstwa sposob yeden
yest pospoliti foranu y wiecez urzedy wtrabę Hietmanska dadza znacz modlytni mienacz Spis
namia dziekowania Spowiedziy etc Osobni zaś obic za y jako gdi Soliman Turck u Segiedu
byl ustawa byla Swięta wielko wojsze ze alie y pomsich miasteczkach gdi na modlytnij
wzglznon g'nacz dadza zaraz nazemie upasz bytse y na uliczi na rynku byl gdzie yeno
czis znak zastanie tam musielij klieknacz y panu Bogusie modlycz korzicz Non tesz pluga
nich y prze klinania byjansu nieczistosciy zakazirano Czo ab y slo porzatkkiem swem bel
w seliakiego msta Sluga bozi ma instigatorem bylnem bydz apud principem Item polti
palmuzni y inne znaky umizema przed panem Bogiem maia bicz skladane jako tego
przykladon mam siła wstawem y mnowem zakonie Alie y unasz poliakon starich komecne
nieposledney sa sprawa biwala mam się szego bochleubicz Znacz ze starzi poliaczimez
poganckiego niecz desperackiego przy wojnach niemienialy Znacz się to jako swięte a pocieszne

Trzy urzedy Slugi
Bozego na wojnie

Nabozenstwo
poliakon na
wojnie

60. *Cała* rozdawali Tom Bog z nami *Niech* będzie Bog pochwałom *Nienali* kifs y Spomiedzy
miedzy sobą która gowi pomsednia którą kapłani przed samą bytą porotach rozdawali by
wali przebrassia *Weden* drugiego *Letania* *W* co wielkiego czego u insich narodow za prze
lich liath mienajduiem omieczytami piosneczkij muez jakie natenczass mielij yuz przed sam
potikaniem to jest one Bogu rodzycze jakiego Jeana jakiego zacznali sobie spynawacz
sie u *Grinnaltu* none wielka poraska *Niemczow* dzialo chronijka otem byje takij ze niezo
rze to omi stowzi poliaczi bily alie yaczi kapłani ta ystz niethsa na bog nosz w poliakach sie
pokazowala none wojne omizely nomich kontowoch ktorem to barzej przistalo Bobylimnich
mij za komikamiy krzize na sukniach nosyli anzd takiego nabozenstwa po sobie pokazo
wali *Alie* ych Bog niepospoliczcie pokazali

Drugi urzad pomierasz jest Sluzi Bozego na wojnie sluziez slowem bozem tedi wpijsmie bozem
obguitasz znajdzie ganze miejsce takie, ktorich nauki, pocziechi y upominania znamie
ty y zolmiewstrem ludziom barzo potrzebne zamikajia sie *A* dlugo sieza nabozenstwa mima
sie banijez Bo acz to mabydz ganz di zachowiwano aliena wojnach *W*rlaszama pamie
tacz one *Sententia* onego *Stare* kaznodzeje ktorego gdy bytano jako dlugo ma *W*racz
kaziracz on mu odpowiedzial *Ascendat et dicat aliquid et deinde descendat* *Am* muez
trzeba kazalnice nazbith sukacz widmornej *Na* pazorku stojacz abo y napoklad riedna
nomi wstapjwsi *Wy*dalysmi ze kaznodzeje odprawowali sroij urzad na wojnie *N*iesza
u *prorokom* jest ych mnogo ktorich mu dostanie *Sententij* vzecci y *slow* syła *P*iekne miejsce
jest u *Ezra* *ssa* wstodmem rozdzialie gdy odstapwsi od *Zidow* *kwol* *Ephraim* *skvoliem*
Aram to jest *Sfir* *je* y *zbuntowan* si *se* *walezili* *przecciwko* *Ieruzalem* tedi tamo moij
Zan *Bos* *prze* *Ezra* *ssa* *cziesiacz* *kwolia*, *W*imiez mon prawij do *Acha* *Strzel* *se* *badz*
spokojni *a* *mielie* *kaj* *se* *A* *serce* *twoje* *niech* *miel* *opnie* *a* *duabus* *caudis* *ticionum* *fumi*
gantium *i* *storum* *in* *tra* *furoris* *etc* *Do* *miel* *se* *de* *tempore* *moze* *bicz* *wziste* *Abij* *nie* *bil* *ma*
dbalem *moij* *strzel* *se* *abij* *se* *mielie* *kacz* *iesi* *go* *y* *zomic* *omich* *dnu* *kwoliow* *zbuntowan*
teronni *dwiema* *kurzaczeni* *se* *to* *jest* *onemi* *paleza* *tami* *cz* *kucharkij* *u* *ogmiska* *ogien*
na *kup* *je* *mi* *strzebarij* *agdi* *wiecz* *imij* *cz* *esto* *ognia* *se* *egajacz* *tedi* *ogien* *strzebarijacz*
sami *se* *spali* *a* *potem* *je* *kucharka* *wirzuszij* *A* *to* *sz* *to* *temeritatem* *omich* *kwoliow* *Pan* *Bos*
ku *tem* *palijezam* *prze* *podobiewa* *ab* *se* *nie* *bal* *ze* *bi* *serce* *jego* *od* *tak* *nedznego* *ognia*
yaki *nomich* *ogarkach* *bijra* *miel* *opniali* *moze* *to* *se* *ro* *ko* *sobie* *kaznodzeija* *roz* *wiesez* *Ama*
de *tempore* *miel* *se* *z* *sobie* *obveracz* *yako* *y* *ono* *do* *Rzimion* *y* *sz* *wielka* *prawy* *mocz* *od*
Boga *jest* *Aczo* *jest* *na* *smieczie* *to* *jest* *zrzadzemia* *Bozego* *A* *ko* *se* *przecciw* *a* *moecz* *y* *zrz*
dzem *se* *Bozemu* *Sp* *przeccijwa* *a* *ktorzi* *se* *Sp* *przeccijwajia* *sami* *sobie* *upadek* *sroij* *czim*
etc *jest* *y* *prawi* *cz* *z* *lego* *czim* *cz* *boij* *se* *Abor* *ciem* *cz* *y* *miel* *dar* *mo* *miacz* *nosij* *Abor* *ciem*
sluga *Bozi* *jest* *N* *sz* *cz* *tel* *iem* *ku* *g* *miem* *owij* *temu* *kt* *o* *z* *lic* *cz* *inij* *etc* *Do* *miel* *se* *z* *re* *y* *miel*
rze *od* *miel* *ia* *kaznodzej* *mad* *vich* *na* *wojnach* *bijra* *bierane* *Bo* *w* *sobij* *o* *obli* *nie* *zami*
ka *fundament* *y* *ow* *z* *ionem* *wojny* *Bo* *yako* *urzad* *cz* *o* *na* *ratusu* *siel* *dzij* *a* *z* *loc* *z* *in* *cz* *z* *y* *mi*
sz *z* *psuie* *jest* *z* *boga* *y* *to* *roz* *lianie* *kwie* *wimej* *ktore* *czim* *jest* *z* *boga* *tak* *ze* *sz* *y*
wojennem *postepku* *mami* *rozumiez* *ze* *jest* *z* *boga* *sz* *to* *z* *iednej* *u* *u* *is* *di* *ty* *ej* *urzedaw*

Kazanie starego
zakonu

Kazanie drugie
nowego zakonu
Rom 18

ydzie ktore

61.
ydzie ktora tu Bog daje ye no ta roznoſez yjeſt ze omdzie yeden traczij yednego Boto moza uzi-
mieć Ana noymie yſz zli krol abo pan mozm ſwoje moze zbuntowal y ułtwierdził przeto ych
niekie urząd zwoyſkiem poſila Alie ſtoż wladza ſtoż Turſditiq yje non fructu gladium portat
A pranie tu panel Onieſi jako ciuis Romanus Slicheczaz Rzymſkiy do Rzymian pſyſacz Rzymi-
ſkich teſz imperatorow Noienq moza zdobi y po ka zuie yabidz Boga ktorey nimbi lſiſezi
ſluchacz y przeczinkoney miez mieſem racz Tem mieſczem y temu podobnem ma Sereza zolmi-
rzon uzmierdzacz abie ſie rozumiey bi dz ſugami bozemi naten czall ſdi nojemna ſprawę wikoni-
majq. Nlateſa ktemu niecz de providentia Dei y tomoezmeni dowodi y przikladi ſlicznemij
pokazowacz ze krom noleij Bozey wloſ ſłomi nieſpadnie nam ſdi kto reznamu ſnem trna A
latere tuo cadent mille a dextris decem millia ate aut non rſpropinquabit. Nlayem perne zmy-
czieſtwo obiezonacz Sprawiedliwoſcz podpiſſepq ſe y prym mſnodziez Ige podczina y mima
yeſt rzecz ziwotem naſſem mathezeſneij Teij rzeczi poſpoliteij ktora naſa ſul zewij ſluziez Teſmi
mimi dliamiani Chrzeſzczjanſkiej y gardlapologicz Alie przeto choc zbi y mktorzi thu polieſty
ziwota mieſtraczem alie owſem na pan Bog zaten krolu ky mkegmm omilmi liepi ſgotowal i
yda Coronę ziwotna miecznego tem ktorechbi uradził teraſa przeſtę potvgeb Rzecz poſpoliteij do
Chwali ziwota miecznego wſiacz ete zich mieczna ſława y polomſwa yeſo ete Trzecia rzeczma
ſie otem ſtaracz y uſyłowacz yakobi zadne ſgorſemianoyſſeze miebili bliuzmreze zuchwalezi zlorę-
czacz y opilezi mſdz yvaze mſy koſeziolow abie miebili yoyſſeze ygdziebi ſie czo ſtalo ma ych de-
ſerowacz y iſtigowacz y onſem Inſtigator Helmanſki ma bjez nato obran y dogledacz tego
aby krzewopryſieſtwa liacz Enechezkie bliuzmienia noyſſeze miebili ſgdziebi Helman tego mie-
kaval ma go yawnie ſluga Bozi niemi upominacz Aby ſnacz gmiem Bozi mſiſkich nieporakal Tom
na krolieze urząd ſluzi Bozego na noymie delimonal Bo ſerze otem piſacz mieſa huiyhuig
inſtituti

Inſtigator helman
ſkij mabidz

O doctorze lyekarſtwa

Nauka liekarſka za ſtarich liudzi tylko biła wdomoch krolow a kapłanow Idotich mſaſt
wielcu domoch Wielomgmich one przechowuiq alie jako yeſt przyſowieſcz Niedoſkonali lie-
karz yeſt doſkonali zabijacz Przetoll Chmakiem obiezar naſtal W Chrzeſzczjanſtwie zetez
nauk y liudzie bina q promononany na ſtopien Doctorowſky y miewaię nato ſniadeſtwa prz-
uilięjowane Takiego te di czlowieka miecz noyſſeze rzecz wieleze potrzebna aby tak nobecz y
mſthkiech ſtrom zlego pouletvza zdronęgo xedla pieziaſezego ſie znikly choroby czieſkie w kra-
dacz radzil jako y zoſobna o kazdem Slichami jako mienęz m yeſieny Lancz kneſtkezy
wbiegunk y wpadajq na jad lſy ſie wina ngromiech wriemcz y ſtām miebina ſto czaſu mieczę
x mczalor aby ſie tam kto mial liecziez naczie ſkie niemoczi Zwlazeza ktore zomq chroi-
kos morbos Alie yednak przy padajq pleuri febri boliemia glomi y ime pręthkie niemocz y
ktore Doctora proſſa o pomocz Do tego ſq Liekarſtwa perne y laczne ku minalie zemi
mſendzie ktore zomq medicamenta Parabilia wilyczacz ych tu miecheze ſmitem ſwich Xię
ſpęze zdobiecz Sa Xięſkiy tich wiekon wtem argumentum dobre ktorem titul de praſenai
da uale tudine itinerantium Sa drugie Brabirij medicamenta Sa Ale x y Lodamontany
obſeruatce liekarſtwa ſoblimich Sa mecture Aranczuſa mejakie Secreta natura zebrane
ſkich y zimich mieſpominajqcz x cipoerita Galena moze ſobie zebracz tak ych rzecze wielie
Wſakze y ſna ſkatule moze napelniez yalcem i oſobnem y rzeczami Aby mial na uibor terriak y

Parabilia medi-
camenta

62 *Si catholicis curas p[ro]p[ri]as terras sigillatim Genevozez prawni czernom kamien y inne rze-
czy tem podobne. Signum Gnaticum Salte perilla temp[or]is m[aj]s czassu Alienzdi inne Solatia
regnotorum yestly meauxilia Sloba moze miecz ktorem y moze sie wtacej szraj ludzy za
Machaona Podalyriusa. Esculapiusa popisacz ktorez za Greczkiem norysiem pod Troja ye
gdzyl yestly Homerus onych prandz bise tedi yednak dzyni to chlopi bily Otem sie szrej
pony nizej opysuacz Cirulika To yeno dokladam yst Hetman gdi bendzie przi sobie mial
te rze miesniy Doctor y tedi niemala sobye Gracya ziedna usmich golm rzon ze sie jem
niebendzie zdalo ze bi bily na wojnie alie jakobi mieskali miakiem krakowie abo miesze
pisnem y nasmem dostateczniem y roskosnem Jbycz sie bendalier y gdi benda miedziecz
ze lekarz miedalceko czo miliezy gasic*

O Cirulyku

Doctorten ma nnetvzne niemocz y lieczyz a Cirulik zwierzchnie jako sa rami glama
nia kocz y apostemmata wrzodi smirzbi etc. Sta jest roznozez miedzi nami A jest tez
miedzy timi lekarz mi nyaka herestia Trozernie za naszo wieku ktorey jest auto-
rem nyaky Paracelsus Theophrastus Turnebus y imiy Cy Galienusa y Paadenskie Do-
ctori gami ktorez to maza srey nauk y fundament Contraria contrarijs curantur A
pocvratem Willaway jakobi mial on by ych nauk autorem asundament przecz y m p[er]
wsem maza monicz ze similia similibus curantur Gdi kvenznossa komu czieze tez ze
kynie prochem choremu zaspacz nosz tedi musle zastanony Przeto w Litwie cziezo na
febrz gorzalka sie lieczy zapaleniem zapaleniem lyzacz sa tez jakobi Paracelsita mti
mierze Alie nie je dnemu to lykarstwo te ze nasmierecz pomoze A yednak zecz y paracel-
sita temi gorzalkami wodek distylowaniam sybaria y tem na yuiczez lieczy y kozdemu
przecey pomoc obiecuiy. Prziklady sa tez y do tego Suky niejakie Astrologrey y Jczarow
tez niemalo y inuency subtelnych maza then kunst miedzy soby zegdi kazo rami
tedi yeno zelago ktorem ramona opraniayz plasty na kurti klady achoremu Choz
bendzie wmyly pomaga na rane y lieczy sie A chocbi tez zelaga onego czo yem ra-
mona niemogl dostacz tedi yeno gogdzik zelazni wekwy omoczicz ramego y lekar-
stwo do Gogdzika przilozicz tedi obiecuiw ramemu pomoc A wiem ya ten sposob y
pokazalbim sposob jakobi y przez kogo moglb kto tego dostacz lekarstna Archimi-
ami sie tez Baria Itakiego lekarza naroiwe barzo bi dobrze miecz. czo tak pre-
tko moglb uliczicz Alie przeth sie penneyja gdi yakiego barwierza czo sloykamy a
zmaszczamy yezdz y przi sobie Rotmistrz kozdi bendzie mial. Ten ma tez miecz
przi sobie instrumenta rozlyczne yako sa Syringi, pillky, Sroby, Swydrvi, Swyderk y
srubowate do wiczugamia kuliek pylonamia kocz y kliczky rozlyczne Sykanki czo
kven siadla wiezia gata yako u Czuzgo ziemskich Cirulikon widinami Bylem przitem
gdi Pana Wielzego ramona gdi Cirulikomie sie zell y radz y jeden od Puszczenia kmit
liekowanie poczez Smiali sie ste drudz y ondzie kven smiego ydzic y jeszeze smiego
puszczadlem upuszczacz Alie gdi pokazowal ze przez Gledotony za upuszczeniem krwi
diu er si quozim si rana sie sie richley bendzie liezila Zapaleniem krwi ktore czo y
czo sie by naturaliter musly miecz prze zasmieniamie richley prawi Za upuszczeniem krwi

Lekarstna Theo-
phraſte Turnebi

Kven puszczez ra-
memu przi gna-
dzie

odepdzie i lyczemie laczney puydzie Slisacz te ratie on Jan rami zezwolil nato i zdarzilo sie
 ono liekowanie To Spominam ku obaczemu jako wielie naliezi przelozicz sie Panom Bohatem
 nadobrego Cirulika jako mebo szek Jan Starnowa takie lekarze rad bawyl i opatrzal je
 dobre w sakze ktobi na prethie ze memogl miecz takiego Cirulika tedi Spominaja te lekar
 stwa do nieziagnienia gran Bo poky tam mramie namney sa bywa odrobina zelaza aby i nloz
 choc m ala rzecz tedi sie yana musy odnamiacz Chwalic popiol zia skulkj uszoney fiskorupce
 nowex goztem Nisf tize rozerzmiana swieza przilozicz Item maza siemiema lpanego skorze
 niem ogorka grubego ku zlamaniu kosczy barzo pomaga Item qnor tozy zminem staven
 Bo i othwarza rane i prawnie nieziaga Vstanania kren gram Cziekaczq procholj banowi
 albo kadziedlom Slicerzia zaiczca i bialkem jaiouem uczimisi pliafiv i loes- tes proch som
 albo i goztem Lieczq zafic rany te rzeczy Czarney kapusty unarzoney polienka rana plu
 kaczk. prochem i loes poliponacz i stara i swieza rane lyezi alie i samo lisezcie kapusty przil
 loziczaniezawadzj Towsem gdi kto rane miechdoza woda sama przeminayacz e zistq ulieca
 rane Przeto uydami zmiery rami jak Telen naprzeczer dowodi bieze lieczicz sie gdiso
 postzelia i pokazua kaplam nabozny niebes przeczim zbawiezyl mly N Elementie wodi
 nam Erzest Swietl gozawyl jest Item robacz ezo wdrzenie chonata sie rami lieczq aczo
 q ngnoyu jak glista swieza rane dzjrmie klyz takze i zly przeczicte do siodmego dnia
 gagaia y Democritus swiathezy kto Bog myli temu robastru dal abism mocz Bo za tem
 barzej i nter rzeczy niezemney znaly Zmlasza gdi ouo mienoz niektorzi midworny pita
 i a sie Dlia czegolstis. bos te robaki strazet i na swiatli a je sty glista rzecz niezemna
 takey i ast moegi Aczosa jeso Msechmoczno sez i Gdi kto gwisoka spadnie Achilia ktora
 sto kwiatem niektorzi zowia gdi ja goztem pya dzjrmie pamaga gdi ouo kto spadly o
 tehnacz niemoze Alie malmazja nato jest barzo dobra Bo i sz sie wnet po czlonkach ro
 zchadza Skoro sie xer napjes tedi tes prethko ratuie czemia tisz w rusy mieniasci masez
 dzjrmie gozacz zielea czo gouia jezicz kamj a zmaslem bes soly i eno trzeba strzezbi
 ptoku niezagoylesz Czo tak prethko rane zalieca ono ziele alie i Romne mimoczimsi chla
 w rusy przilozic navane i stame muza Balsam Bo jako Balsam swoja tlustosezq pomaga tak
 tes i stonpha

Na miazgami
 z rany zelaz

Kren ustanowia

Lieczaczq ziola
rany

Zile podziekt
 kicz

Gdi kto spadnie
 Gori

Oficial a uenenis.

L iudzkiemu rodzaionj mjestet malo natem bylo naleziez nasie dremnem. zeliazem. ka
 miem. strzala. alie jeszeze i truczizna przikladem iaszurki miedgniatka miedzi soba
 bo i u yz. Czego unacz Chwala Bogu mescichacz Animich kraiaach to mienomna Przeto te
 nauke pomniemi. Nie i zloci navednace mial sie ucziez tego alie yz by umial sie ustrzez
 Gdisz i wiaq mialilko jedzenie pyozie w potrawach alie. maki wina w pulkustoch wodi w stu
 dnieach mieze. strzalky. kulky. u Rusmiez jako Francuzi czimz panietrze tes abj ponomie
 niem zarazilo Towsem znayduiem gdi u Alcairu one Burze miatri niepogodi nastali
 ze na godziny kaka seth jedna odruga rozbilo sie Galieron O kretom takowa namali
 noscz byla uderzila tedi na on czas przipsowano to mieniasciomich zamorskich naukom
 czarowniozem zeto uczinily Sprawy Satanska pobudzenieono dziuotne na ponietrzy

Truczim mro
 zmatich rzeczach

64. Atoż tedi dobra porada królowie starzi i Aetmani iakobi i Camibal Antioch Pto-
 meusowie od takich przigotki mienali na wojnach jednego członka takiego ktore-
 umiał te rzeczy pobaczcież i poznać jeśli jest truczyna ntem takim i iako ye-
 zabiezież Alie oni i dla tego truczysne mienali i jednemu ludze ię poruczali
 Uchowaj Boże Wierzenia tedi aby wręce i no kruczeństwo nieprzjaczelskie
 nie przisły tedi strząskiem truczynę brali uprzydzaiąc przigodę Jako on Vibius
 Wmieszcze Kapney Aetman po dobyteciu miasta aby się namie i Rzymianie niepastr-
 iły uległił wieczerzą na której podławił sobie ze trziedzieścig łowaczów przegno-
 wie pozniwali onej truczyni kędi potem mstkich zmarłych znalezione ieno metal-
 uchło iako się spodziewali pomarli Bo mienaczeż ye pozniwali i dęs ono jedlo
 mocz truczyni odjęło Skąd zaś potem wprzebowieś przisło Coena Vib i gdi o
 truczynę gadano Także Camibal in eos casus zarzdi te rzecz mienal i gdi bit
 in extremis zesiggo ex ui factoru u króla Bytinezij Prudiam domagali Rzymia-
 nie ono uidząc że król iu osłabiał króli Rzymianom obawiając bi miebit ni-
 dan kusił się uczęć gonego domu, chodnikami tajemnymi ziemią ktore ius ius
 dobrze przedtem czuąc otem sobie był przisadził Alie gdi obaczil ze mu i tam ofe-
 Spasły zabiezano wielk truczynę wziął i niem Rzymianom drogę prziszedł tembil
 znalezione beś dule i u Lidow i a Grekor między Niezirsliemy ludziny naon-
 czas był to pospolite obczaj ktorego i teraz Turcy nastiaduię Bo wona bytne
 wenczka gdi wydzicły rzecz swa straczona tedi Michilisi się z Galionow trunki
 struczynę ię przę przę Rozmnożenie królestwa Machometowego i przę zdro-
 wie Czesarskie Drudzi test w Cengoturi kamien sobie zauiażawi rmorze skakaly
 Adrudzi miłosierdzia prosily mowiac sklada niem ręk te słowa Ala Hem Gina him
 affaille To jest dla Boga Zmiluyczesie tych wie ziemie zabrano Atoż tu pitamie
 jest in extremis go dzily takich media ugnac członkow i truczynę pęć zebi
 wręce nie prziszedł nieprzjaczelskie Tedi tu wte i mierze pamietac trzeba zakazanie
 Boże **NON OCCIDES** Nie zabijaj i philosophia mowy quod ante tempus inuito
 Domina a statione sua non debemus discedere Iprawa Rzymkie polledne pogrzebow ta-
 kiem ludziom Chrysejyanskich zakazuę Atak wtakey przigodę iustney ię miżę
 pod moczną reką Boga aczosi kolniek Bog dopuścza czerpiec Baruiathe m kto-
 rzi przykładem Chrystusowem ze i Chrystus czech przethko skonacz pyl truczynę zolę
 zoczem Alie to samo rzecz ima była atesi on medobronolnie był alie bil przimusom
 od onich Zolmizow ktorgi ten zmierzaj między sobą na wojnach dzierzeli
 iB gdi kto był barzo gramon tedi muten trunk dawali iakobi zmiłosierdzia bolu-
 mu umney sa ię i ukruczajac Alie otem dosięc dotych czosm poczęły posobow
 zabijania garaztlich przyslapiem
 Truiat tedi ludzi albo Spulem syla i ch albo umisl mie na jednego spulem syla iako
 gdi mieziagaia zmiast z Zankon lud Sluzebni albo ucziekaicę Ze nst Sfolwar-
 kor truię zinnosę i wma kę wapno megalone Sipa Spominaję w Historiach ze tak
 Węgrzech było ludu niemalo potuto Tugdi się czo takiego mialo bi tresicę Tedi ten
 official to na pieczy bendzie mial albo i medik zebi pierwnej upiekły chleba onego

Pitamie dobrze
 i to czimile tru-
 czynę sobie za-
 dawac

Alacg zjęsęz gło dnem psom ptakom Pulkonkij też wyna ktore zostawia sypa truczynę w mie
 Jako Hannibal Mandraori był kazał wlochom naszcz która Mandragora y truje y zaśnie mie
 czyskie czim Atak ze niem se oczuczyli tym ych pobylj snacz Slegi tego glota gdi w kubek
 nalejy takiego wyna tedi Scintillula gloto y uynie samem goli sezure jest tedi sie zaiskrzi ato
 sz znakij Nie trzeba bycz drabonij lakomem Bo y krom tego tedi gdi sobie golmierze podpry
 y posna tedi zwił mie prz ranczyl gnomu nawoith czimęz Jako Cyrus wojsko Tomiris tem
 sposobem byl pobyl porazyla Acz y samo Opylstwo prze sie jest Truczynę y eno yakooz monia
 ab affuetis nulla sit passio przeto gawaz mieszkadzj Mitridates on gaczni amadri krol aby
 go kto kvedi truczynę mezbajł tedi ystannie wżymst Antidotum pierwej truczynę pjal
 gemuto wzręczaj weso Tak zecz y opylstwo nassem podobno mieszkadzj Acz y gdi kogo pier
 wszędkij ukasly tedi aze wmięszęz wrok o onemże czasie miesza za escel pokaże sie wliu
 dziach ukassemia tak zecz y trunkow zbylnich effecti memoga sie zakricz, musy sie pokazacz
 acz mienichlo Jako y Venene ktore zonia lenta ge sie mezbiraj pokazua Alie yednak meza
 kwię sie glę Jest ono przipomiesęz o yednem krdiu czo sie oth truczyni pjlno strzegal a prze
 cze sie barzo opyal ktoremu philozoph vzeł krolu oth tego czo mienidzijs to sie strzegeš
 truczyni Ato czo cye teras truje ukazal na podczassego mebaczijs czo ystannie dolieny y
 obaczil sie krol Alie o trziznosęz golmierskiej już sie murjlo syla Trucia też y mstudo
 mode ze benozie gawazlyra y jakomekedi Zydowie W Teruzakem Chrzęszcijanęz y amie
 damno we Francyej tols sie ponowjlo Liane siemę yakol zegnay zotrebomij psemęzmi
 y czoł yęse przylęz C Bo tu megodzysie wstę kęgo powiadacz yeno przęstręcz D tedi
 wnetli wojsęz ludzic y kome pocna zdichacz

Trucia yęse y pomietze prochj sie yacz ex Apostematis Pestilentialibus po wojsęzech Jako
 in Alirico Xiacz nżakij Doctor, y Aptekarz zmunijy sie bily porazali Bogadse ludzj
 y Skarbij pomiech pobralij Mithke te vęcz y Antidola przęczir temu ten official abo
 też Medik ma miecz a siebie in promptu Trucia też węc y bronj strzalkj uirosis herbis
 To dawna u Pataron Arabęzjkow Jako Ouidius Spomina de Ponto alie to nowa czo y
 kulki y Spadi we Francyej yęto sie trucz Alcaethale jest Missisay męcz krew ouemj
 roskomj jako męcz nlytme krew puszayęz dani pierwej Antidotum babie czo uosisa prz
 klada yę też kokał gad kiem kwiakę na męzch Alie wto Cirulj k mędri trefy Bo yako
 oth ukassemia psa y adomj tego lieczę tak też Methodus liekonamia tego yest temu
 podobna

Sz yęseze Venena imęgo Sposobu czo na osobe yedne daia czo na krolie Sla zwloch Wene
 cyej męwym czemu tego y ktorem prawem dopuszajęz praktkonacz y czimęz takie rze
 czi Gdi na Mladylana Matias nżal byl trucz yęz z Venetyj tedięz yednak No
 lano y domo znacz ze biorę tam at am trucz yęz Bivalo to węc y nedi Alie czo yest
 infomę genu belli gerendi takie Niepomme dobrze alie yrdzrim sie ze Rzymianęz
 samj Vidalij Medica Pirufonj choc siem nten czał walczylj poniedaiaęz mu ze
 ten aten podę mu yę sie nam zęby cze otrul Tak onj Ręęszęz ludzic abhonebant

65.

Vino otrule

Pijano truci
czyżna

Trucie gawaz
re studien

Arta intuxi
catio

Venena imęgo
Sposobu czo na
yedne osobe

od takowej zdraży Dziś mało tego sobie waga trućia metilko wedle w pieciu alie y w ponona
 niu Kiedanno we Francyej otvulo k volenskiego rodu biala glowa gacznia pomambra oua
 czo dlia uontania mienaja y jakko unosta Patrzaly posmiertzi Doctorowie intestinis signa
 Veneni jako tam jest obieza y Kiemogly miez naliessz Aza yedem ad Ventriculos Ce
 rebri vuczyl sie rozumieja nez ze odoratiua wmozgu naprzod estei swoj pokazuią
 Iznaliaglo sielak. Vznano affectionem toxici in Cerebro alie snacz czo slosa get
 Sacramentu uziwajacz trucia sie. Zapiezo wie y Czesarzowie jako Platina Swiadczy
 Iwlysczech test. gdy test nitaja skath Credenczonania one nastaly Alie jakom
 rzekl ze to jest infama genu belli generationis Wszak ze ro zmaite sa przigodi ludzkie
 Venetowie tem sie nimawiaja ze te rzeczi dopuszczaja robiez Ze in hoc casu tarzecz
 miala bibidz co cessibilis gdi przeczir Poganom Turkom tego uziwaja Boge daj
 to by jeno to bylo przeczir Poganom Przeczir tedi takim iadom krolowice ludzkie
 gacznij Drogie Kamienie na palcu nassaja ktorich poznawaja y gnacza sie Alie
 waja test Amuliceta nassenia, mienaja Antidota pozotowiu znaki obrucziale sam
 ze pragnienie y zika schmieie Sereza dzemie wnetk przichodzy Czim wnetk To
 myti, puszczaja kren garasz, promouent Sudores zwlaszcza gdi wezass obaczia tedi
 pomoze za Spomozeniem Bogem Jest Confectio krolia onego gacznego Alitridatesta
 ktora dzymie wtejmierze Chwalia Dwa orzechy wloskie dwie frydze lysh kon
 vuti x x zel rzecz pospolu, troske soly przidawly a naczto pozinacz Czego test y
 w pomietrze uziwaja jest test y Antiochowa firriaka Alie yuß napemnerisse sa oue
 czo ych uziwaja Samy yego uzgom sie y adowitem dadza kessacz na rinku W Ne
 netyey ze spuchnie chlop yeno mu zdechacz a skoro yeno ukassy al y wnetk zdrow
 Mienaja teze yeno roscze zwlaszcza prawe ktorich moez dzymie wtejmierze Chwa
 lia, zwlaszcza przeczirko Assemikom wstthkie te rzeczy y ych przeskokyma miez
 w dobrej wiadomosci tak y official, ktowibimial garasz obieracz czo jest zdrowe
 czo mezdrowe miesze kedi ma oboz lieczecz Gdi ti s y adowita Gadzyna ukassy
 abo pieß y adowiti jako ratowacz pomocz to ma umiecz Bogdi polmierz poliem cza
 gnie a natrawie sie pologi lacznozo Bestia ukassy Agdi tak y czlek gliekarstni perne
 my dostriadczo nem y bendzie. niemala stat pomocz wstthko woy sko uczuie Przetos ny
 dnormie tych lykarstn nie spominam Imie to jest nasse propositum Teno abyjs obaczil v m
 Corpus totum huius doctvinae tedi yto Spomniec bylo potrzeba

Przeczir tuczi
 znem liekarstna

Matematiku

Trzeba sſethmanom miedziecz pogodni y niepogodi wialgſz rakię pomſtają y ktorego ſie ych
 Czassu ſpodzirać Czego yſz Carrolus y zamiedbal won ozayſz gdi de Alſyruſie niſpranomol
 morſkie narwalnoſezy malogomicogarnely floczy go Andrea de Doria ſtary marinarz przye
 ſtrzegal y ymiezobily ſwiadomy morza alie on teſz miał pewne ratię Proſto tam chęziel
 przyplinać beſz wieſz kiedy by ſie go mił nieſpodzrywal kiedy pomorgu mierzęda ludzic
 alia niepogod ſa kedi rędne znaky pogod y niepogod ex Aſtologia Sa drugie znaky ex
 Phisica Sa trzecze ex Oeconomia czo y Gopodowze oracze miedga inadzſz. Sa jeſteze
 Czwarthe morſkie ktorich zięgliarze ſwiadomy Takiego tedi Matematika liſukami czobi
 tick niſtſkych Spolobow czterech ſwiadomy y umie yelmi Bogdi te czwore znaky ſię zbiega
 rzadko bi miał chibieć geby mietreſſył pogodi y kiedy niepogoda Tenze mabidz y do bvi Coſmo
 graph Geograph y Topograph Coſmograph jeſt czo umie ſpodziecz bięzy niebieſkie go piſaniem
 ziemie trzech częſtſzy Aſyryy Azyer y Europy abo y nowich inſul Topographa zomę czo
 pranie doſtatecznie mietilko opiſania ziemie ſwiadomy jeſt alie y mietſz oſſobnich to jeſt krolieſt
 Xieſtwinſul pemiſul, rzek morza y częſtſzy yego oceana y inne yſich morza Bota rzecz miel
 cze potrzebuia wozlagniemu wojſka taky ciek moze wiedzyć niſtſkie wroziſka, daliekoſz
 y jednego kraiu od drugiego y inelie mył ſtałz do onad To niſtſko jeſt Subiectum Mate
 matikonęy nauky Tenze y Geometryę arithmetikę wedlie ſwey profeſſer y imien umiez
 ktora do mierzemia daliekoſczy Głębokoſczy y niſokoſczy vzeczy ſluzſy czo doſtrziliania
 gdzial do dobirania miar jeſt mienimownie potrzebno Starze ſetman y ſamy tego ſię
 uczily y ntem ſię czmiczily tak to ſa vzeczy lakome Jako Achyleſ on y ze ſię ntem czmiczył
 Łagal ſobie natarczy Zeligney Vulkanowy Zodiak Planety y Oriona y inne Sy
 dera Wicontrifonacz Jakoto Homeruſ Poęta uczielnie wſpinaſtick Xieſach Iliadom
 wpiſal Ptolomeuſowie Alphonſuſ Krol Czood yego imienia ra chowanie niebieſkie ieſtſz
 nazwane Czſy biły Matematikonie mietczy Karolluſ teſz V ga naſzego wieku mietchzial
 bięznę y mierzę poſledneyſzy nadime Jonſem oſtatek ſtarzalego wieku ſwego wonem kłia
 ſtarze nater y krotſſyły ſtawyl Ciez gdi ſpominamy Aſtologię mietchwalim y onę Super
 ſtitioſom Czſy gank y onę y ruſkam y ſię babiloni bamięczy y eno te ktora jeſt parſ pſiſla
 Zopſia naturalis Wakoſ miera dżiem abij ſetman abij ſetman tak ſię nte naukę barzo
 miał wdawacz geby miał tego czo wſdzy czo ſiſſy czo mu ratiamy y alie poſkazuia alie
 tego odſtepyć Zwoły Aſtologię y Izemu yego rahunek inaczey poſkazuie tegobim mē
 chwalyl Bobitentak uczimil yako on Philoſoph ozonnoczy y dacz y na gwiazdy ſię za
 patrziſy ſam w dol wpał Czo drudz y uſzany ſwego ſię ſmial y y glupoſczy yego
 Tak on krol czo mu ſetman radzył abij tak atak wojſko ſwe prowadz ył
 On y ze na gwiazdach inaczey mietital ſechechial tak czemiez Gdzie ſetman
 yemu rzeł y odpowiedzial

Czwarakie znaky
 niepogodi

Opriſanie mathe
 matika

O Pisanju y O Pismach Kunstornich

Przychodzą także przypadki y czasy ze czego broma mieśprawy to pismamy moze sprawa
 wjez Carrolus V albo on Gramella jego Camerliewz ustanijemie pisanza mienal tak
 Kunstornego ze kazdego Pana reke umial barzo wlasnie treścić Jędi wtręczya wojne
 Francuskiej Sanseuerinum miasta dobinaly gwiełza škoda ludzi smich tak gemu tak
 prętko niemogły miez y nęgo uczynić tedi listy Podprys Francuskiego krolia zmiſły
 ty do Hethmana aby Condicia y pacta S Cesarstiem ludem czimil czemu aby mia-
 re uczynić miełsa obral sie Sluga Francuski z tego zonenij listmij ktoremu wręko-
 mo do podestn wtręczyły wstho aby sie rzecz ta jemna rzekomoznacziła zezonenij
 listi z mieśpiecznoszczą przesł mieprzycziolke wojsko przesł. Atak ze Francuscy
 Hethmanij dostawij posta y liston wnet sie skłomily do pokoyu miasto poddaly. Hma-
 ty sie zaſ Hispanij proskoczij tej Francuskiej Alie kedi strach przestajij tedi sklo-
 nneyſy ludzie bywajij ku wierzeniu liedaſczemu. Achocz teſ domyſliawajij sie ze
 sa zmiſione listi tedi bacząc miewadzij bacząc tego, aby yeno occalij mieſy podczy-
 ny z a medlia strachu alie na rozkazanie krolieſkie puszczajij miasta Bonthen czas
 liedaſie wiſtu ludzie łapajij Alacznery sie ſprawowacz temu geſa wierzil listom zmi-
 ſionem anij zeli kedi uwagaſia mowięz zeſa zdawdzil nimialeſ. Zamku puszczaj
 czyby czyz było smiego zwieczono Takze y druga razę Hethman jego de Gwaſto tak
 ze przesł listi miemneyſy kuni wſadzil Dobinal natenczał Montenyku miasta
 mocznego y gdi go mocza niemogl pozicz doniedzial sie yednak gliſtu Hethmana
 Mathemienſkiego ktoribyl poth tenze ozał przejal. Ze Drozius ſloba brozi ze pro-
 ſil Generala ſwego Buteriuſſa o pomocz ſwatek Potanſy te occalij de Gwaſto ſon
 napylal odpyl Buteriuſowij pieczęz od ſtarego listu Buteriuſſowego ktorij niekiedimial
 odijmſi dal przypraſyć mſie ermie y Spodprysiem wlasnie yako reka przerzeczzonego
 Buteriuſſa wtem liſcie ſumma tabyla ze Buterij Oznajmia Droziufowij ze ratunku
 natenczał niemozie miecz od krolia Atak abyſy yako na podczyner oſobie y oſwi-
 rzeczach radzil yako czyz Bog nauczy ten tedi list Pan de Gwaſto rzekomozakobi
 go wdrodze przejal odpieczętowanſy yakobiſo przedczył Ciuf chitrey miſ.
 on Gramella) pierwſz odesłal Droziufowij co był wolićzemu y ktemu ſwoj list prz-
 dal Chwalicęz jego Hestno y ſwiadczac mu geſnemu pominowatſmu ciuf doſyćz
 uczynil aliez prawiradze to co y Buterius obciſa zmiłonal nad ludem ubogiem
 zebſzo Waſtamiq mieśpiecznoszcz mieprzinodzil Boez prawij yajuf mam te rade
 niepochiłnq zecz mnie Montenyku doſtacz Atak obaczſie On Droziuf obaczniſi ſie
 ze rzekomolnietm ſegerze y dgie ze mu list othworzoni odesłal pieczęz y podpis
 Buteriuſſon widzial y imieth ſniem Condicia poſtanowil y miasto puszczil etc
 Alie y za ſtarich ludzi miewaſ takich ſortelion teſ uziwano Alacnib al gdi onego

67.
 Zaczego Helmana Marcellusa ktori samy mowil byl dobyt fortelnie podjedl y zabyl tedi
 y katez Sigenetem mu uczial. gdzie wnetz list domiast blizkich oznajscza do kateprij
 byl pod imieniem Marcellusa nim sie poraska yego roslawila aby mialo rozkazuanie tem
 ktorzy tej noci o tej abtej godzynie przicziagna puszyli czonny przelchziny odpysa
 ly obiecuanie tak uczinie. Aondzie yus bily zrazu od drugiego Conjula CRispinusa
 przesrzeny o Marcellusowej przigodzie. A y by niemierzily ly stom yestly yskie pod
 Sigenetem yego pislane bily. Obacz ze jako sie sam czloniek czesto Rozumem swem ulow y
 Helmanem samem sie to przigadza Przicziagnelo wojko Hannibalowe do Salaprij o oney
 godzynie jako Hannibal byl othworzono mialo niechal naprzod poczet transfugarum Rzym
 skych skowych bylo kilka pocztow ryachado Spuszczono krato one ubrami zostaly czesze
 trojka przed mialem aczesze one wnieście powiazana y prano ym wezmiono. A toz to
 wlich wstichkich vzezech trzeba trzignio postepowacz amadze golicz Przelto Helman y w
 dzacz wielge niebespieczestwo stwom tich trzech vzech to jest pisania listow Sigitow odmie
 nienia y przelamania listownego tedi uzival y nyakych forteliom ntem Sklorich to forte
 lion y pylem y Sigitowania rozlicznego, wiestr Spodobow tutez opylamy Rozumieiaz
 ze y wtem nawodowy swemu posluze nyaka uczyniez.

Trzy vzech

1 Pislame listow

2 Sigitowanie

3 Przestlamie

Znajdujem ze Cesarz tak y listeczek do styal y obrynan y jednego Cassu do Helma
 na swego ktori Tomku od niego Gronyl przestrelil. Ja pramy gmo yskiem yusz yestem
 wdrodze tobie naratunk Imiedlito tam bede listaraj sie abryz cznotz stara docho
 wal. Vthknala ta karta Strzala wdach wieze y meobaczono jej afz trzeziego dnia
 ktorey dostansy bily barzo Vczwierdzeny zolnierze na Tomku Przestaly tedi ny ktorzi
 byli wzaiacza gasiny jako Cyul drugdy wposnach domieca tam we wnglyz volia swa
 przydzagdze napylansy Wklieczku u Sryez ky drudz y jako przodka panow Steczina
 ntem mllawary Strony Spuszczania kamienca za krolia Kazimierza

Przelamania
listow

Jan Steczina

Drudz tedi koniem u Jader miedzy udamy Wpranowaly ysty Golebiom tedi glodnem
 buczy ysty ych przy mierzonal Decius listi y przelal z Mutym do Brutusa A Brutus za
 domiego Dojaskolk y tisz do ogona gdi liczy do Gniazda swego pod dach przinie
 zowaly Drudz tedi mierzayiny literamy listi bylly albo po Greczku albo po Lidon
 sku

W Egiptianow byl Spolob pislama przez znaky znyvzad ktore pismo znaliy Jero
 slyfca przez Sepia rozumieja nature. Bo ten ptak Sna mima masculum jako
 Phiskomie opysura przez bezde krolia przez Krogulca vzez ktora pretiko trzeba
 mikonacz przez weza ktori swoy ogon gyzie znacza rok y ymich niemalo fygur kto
 ve znaky dotich mial n Rzymie na obeliskoch Slupiech czoliedis Egiptu bylo za
 mieziono wydarz ktorzi tam bivaly Bylo tedi y yme Rzymskie obiecadlo A litera
 znacyla ze zolmierzom zim O thita lra Greczka znacyla ze umarl przetof ona
 mierz yest starz otem. O Primum ante alios infelix lra thytka Glubstwo znaczy
 A gdi ego in Silentio czimiez tedi znak literi S Przypylowano Idawaly Sobie obiecay
 na z mowic rozjezdza yacz sie jako jeden do drugiego mial pislomacz Augustus Cesarz

Pisma rozlyzne
zobnyskie

Egipt pismo

Augustowa pismo

Inkousti vozliczne
i Finkituri

te miał znowe Slinem rła goli by Secreta pisace przysła tedi tego aby porząd ku wlyteraci
uzimiał abiga pierśla a pisał b aza lityre b pisał c a zaliterę c pisał d a atak
aze do konca Rye sprgod ku lityra uliega a tedi miaſto miej dwoje **EE** pisał
Drudzy teſz uocales wimazowaly jakosſ y w Żydowskiem yziku ych niemafſe alie
miaſto nich ſy puncti nyake patach kamez Sorek ete. Wiccz ktemu y Inkau
ſty albo Finkituri oſobne mienaly Mlieczu owego czo zowa Thetimalum bieluchnem
mlikiem gdy karte pismem Sprisſ a popiolem potem potrzeſieſ tedi ſe lityry
widadzo y Sczermie y a ze witecziez bendzieſ mogl alie y mlikiem proſtem yeno ſmie
zem napysac a prochem zweglia poſucz tedi tak ze ucziny. Drudzy teſz na
pysaly lityre oczem innem in Caſtem. przysla teſz Secreta ſwe mozem albo
urina Sioſra Czo gdi przysly kto yuſ ny uyrzy aono pismo ſie wyda je tak
yze glafie witecziez Tono za oſobliny kumſ poczytaly Domarath krol Lacede
monſky bendacz wignani od ſwoych y Mieſkacyancz u Perſow y wirozumianſi
ze Xerxes gotue ſe znowykiem. przeczynko Grakom on ulitowanſy ſie orozigni
dal yem otem znac na woſkorrey tabliczy yem napysaly jako owo biwaię
pugillares y potem onoſ pismo in yſterme nowem tinkowaniem na onoſ dal ppi
kricz y bologicz Szem poſla wiprawyl czo gdi bylo przed Maſiſtratam przyl
meſiono dz yrmie ym to bylo poſelſtuo Szolem y Xiaſkam y poſlacz Drudzy ro
zumiel y ze to zdada byla yakasſ Aze Sioſtra Domarathona krolienna nau
czyla ych aby ono Tinkowanie zdiely choza y wiedziez czo tam pſano toſz
dopiero obaczily ingemium krolia Domarata chitvato alie to yefſze chitvza
byla. Glowe ogolynſi oglowiekow y bzitvra Secretum ſwoje na net n apſaly
y mie drzewey go poſlaly ſmiej a zemu odroſla glowa dobrze. Czy ktorzy go po
gramiczach poj mowaly nieobaczynſy nigdzieſ przimem lityrom puſzczaly go wolno
aze przebil tam gdzie byl poſlano

Itto teſz niepoſledneyſi obrezay u Lacedemonezykow przelilamia Secretora wiprawa
yacz na wojne albo ku ymem Sprawom Sue Ephori to yefſt urzednyky nyake mienaly
ly ſmiemy takie porozumienie daly yem kluczek obdlus uſtrugami okregluohm yeden a
ſobie drugi temu podobny namiſſy na wſokofez goſtamiaty jako owo nalky yefſze
u Aſetmanom wleſkich wrekoch miaſto bulany widami Atoſ gdi yem czo cheziely czo
ta yemnego napysac tedi on kluczek Cedula dluziuchna amieſeroka reza wedlie
rezi obrzaly miez mie ſezim mie goſtanuyacz yeno zeb y ſie kraj ſkraiem jako ono
waſſ wakolo drevna ſie obmā ſikal Boſtaka karte albo Cedule gdi ya zaſbrozminat
tedi mikaky witecziez mikt niemogl Bo yeno czczy lityre bily Alie on Ephorus ktore
mu Sluſzyla ona Cedula gdi mu ya oddawano tedi ya obminat okolo ſwego nalka
ktowibyl podobny onemu Senatorſkiemu tedi tak zalie muſie glogilo pismo ge on
liſt mogl wibormie witecziez yto teſz byla inuentia Greczka Bily tiſz u yzimian
Abreviaturi Garzo tru dne ku witeczemiu tim ktory mienmiera jako yefſze wſtawiek
Xiezach ytu w polſce wydamy litera ktora zowia litera Gothiſka napillane ſa to

7.
jesze ostathy tych to sposobom Rzymskich Tako gdy Chny bytaly tal x pns Takos takie
pismo welicetia miewalo zamiesania sz stalo unaz Sprzymilczyu Arcybiskupiego gdzie
stalo napysano Czo mktorzy chcieli czytacz Primus princeps adrudzi inaczey
Bila tez y jestami mktora glucha mowa miedzi nimi. Tako miedzi Gamratamy Ouidius
Wpisuie

Przymiej
Arcybiskupa

Wtóra przez postami
rozmaite

Cum tibi Succurit ueneris lasciuia nostri

Purpureis tenore pollicetange genas

Siquid erit de me tacita quod mente loquaris

Pendeat extrema mollis ab aute manus

Tegobim byl niespominat yeno ze ymitis to Spominaty y zomiz to Niezem dotknie:
niem Bonie cz Xezza za ucho mlode Personi radzy poczagaia podomno stad to od
Ouidiusa przezyly Alie tractuacy seria miewadzy tyb zamyslecz Do czego yz imago
wiodę Spomina Tozephus Historik wplysuacy smownosc porzadek y jedno mstnosz
Rieczistwa Rzym skiego y powieda ze nakomiec mcz Sloba niemunyl jezikie
Czo sz brzydza golmierze prawy je ziezna wielomownoscia yeno nutibus a gestam
towarzys towarzystwy abo Rotimistrz Tolmierzom dal znacz y a knawly abo tez
palcem krynawly to rusz rozumiel y czo czego bilo potrzeba wnet sz wsiacy sunely
abotez ruszely ktori obiecay u mktorich Vegierskich ludzy Riecziskich y teras
baczemi Bosz milczacyz pospolycze a gdy cheza czo uczimcz medlugo stanawly jeden
na drugiego gmuwiz sz. Slicalem tez od Slus pana Starnowa zetesz mebo szczyk yake:
gosz y anassa rybalka chowal pranyce wielkiego yeno to wsobie mial ze reke kozdego
umial esingonacz Tak rozumiel y zego yeno in cos casy chowal yako Aclman macti
aliej Surczera czo signiti rzez mktorzy Aclman y wten sposob chowal y y ludzy
przewaznich czoby takie lyti yemi mogl przelacz y przemistmek

Historik y Pócta

Historie y pisarz nielko dla tego jest po ziteczni aby dziecie tegowit ku na pot:
mne czaly zachowal y niesmertelnie pomie kaly uczimil alie tez aby tem ktorzibisz
gliz pamiz taly mczimacz dosiez tituluw sremu slacheczkiemu ku strachow y byl
Xbowiem ten ktorzibisz smierczy bal pod rycz knoly Rzeczy pospolitey abo tez
dla obietmch dla pozithku pocziuego by odstapyl masz na czo ogladacz aby
incaustu nasiz mierzial to jest yaloby omiem czego takiego mienapysano czo by
nieczmie niekuisze potomstwu mialo skodzicz yego atesoby iusnykaki mienima:
zal Xzwlasza gdy wie gdy ten wo ysoze zammy chodzy przypatruyacz sz
ktorego w steta moze wlogicz yestibiego nielwesnego sobie poczal Xbowiem rusz
by to byl nagbith gli czloniek abo mczloniek, alie monstrum ktorib y tego mie:
wadwidzial czoby omiem do 3000 lat abo do 400 dobrze slisano y muriono po
yego smierczy Carollus mial slawnego meza Paulum Toulum ktori smim y do wydnia
na one expedit ja. przeczirko Turkow yezdzyt y przione y potrzebie Xamozu

Toulus. Toulus

u Neapolim kiedy fluvia tego classen porazyl i Fletmanon tego dnu pojmal byl
 albo jej niego zastal Bona Zadanie Malzonky P. Gnafo yechal namiedzacz na
 ze ych ktorzy byli pojmani i test uctorem upomniec aby przystojnie sie zachowal
 przeczynko onem y dla tego Historia tego ma u. ugonich ludzy i swa powage ze
 wielce rzeczy przysal na co sam patrzal albo od swiadkow widomych slisal Bo i sam sie
 rad wtakie rzeczy sprzawo dzemia wtraczal aby wydzial slisal to co mial przysacz
 tef tenze Cesarz i Poetam Gardziam sluchacz tego i wspomniskiego ktore tamze u
 Thumy mezmie sie potekajacych poliegl i yvob tam poliegnal Niebo prziezimi tedy
 lauream niemiec on tenze poetom czoy triumphatorom Cesarzom danano y omich Co
 vonowano pokazujacy ntem starzy ludzie ze niemneyta jest slana dzeje zacne zachowal
 ku wiadomosci potomstwu y ako y omich reka dokazowacz A Historie prawi gadem
 niemoze biedz azeby umial ex arte artem militarem Bo kto czego sam mienicie tego y
 wyslacz niemoze Przeto Matias Krol slawny dzynnie sobie takie ludzie nazyl y onem
 darzy wielce poslal Podomno aby Sprzawly rezy tego dzeje potomstwu na papryze
 zostawily Tak zemiktorzy ludzie otemtak dzeje ze Matias metak dalicze dokai
 zowal na Noynach jako Scribeantem Historiy niemely podmiebiosta Bo ych koyn
 weka znikl sobie kil Spominowaczacz czoy T Tullusowy Przyslysy Acczibymely za
 wzdi samietacz na prawnasnoye Historiezkie ktore Quicidides napisal Oczem jednak
 mathpicz sie miesodzy Ale zagdrostz czego mioslagme

DRUGA CZESC ULICZE RZEMIESNIKOW ME: CHANIKOW ANAPRZUD O MALIARZU

ABO P KROK H

Niedla malowania chowagry dzwenzon mialarza trzeba Malato jest rzecz alie
 gdy czia gna woisko przel mieniadome miesza aby malowal sum lot onego kwayu
 droge Gury lassy, delozzy, rzeky slamy, blota, nry, gamky, uchodi, przichody, y in Summa
 wstakie y sez iesky na komiec sdzie sa y gdzieby mialy bycz Bogdi Fletman te mstakie y
 czy przed oczima bendzie mial moze snadnie poracz jako sdzie occasia wziaacz ktorich
 rzeczy ma uzinacz y ktorich fortelion. Jesze test y ktemu Basilayn mialarza zmslnego
 ktori nimaliuzie ofob krolia, Fletmana tak y choczbi go mkl swojch yak gin mie
 wydzial tedigo moze wboju ato dla pojmania poznacz Tak sie miedzi Alexan
 drowy Melgemu by lo u oney krolioney Indiskej przidalo gdy spiegonal sam ofoba
 swa mmiktori Sposob pojmacz go dala gowiacz go Alexandrem azdisie przal tem bycz
 ona krolionwa niedlago do onego obrazu y Cominowala go Jesze test miala gamky ktori

Malarz ma
 uniecy orlem
 oylicom

maye do biuay

mąją dobrą: Situm loci przedtem maliarze malują. Zetęcza otem radę. Skath bry opugna
 cztę, one poogacz. Rzecz teraś sa. Xiegi. Wielge, kedi włafnie miasta przedneyte. Wycontrifetowane
 murinaty basti y imie propugnacula męz meztawiają. Zetęcza otem radę. Skath bry opugna
 poricon abo peregrinatio. Swietego panta tak ouiaśe mi pysłana. Zetam malo meznacz y stopy
 kedi chodzył ze lam ymike sa wi pysłane jako noczlegi. Gospodi miemal godigo do rzimu. Post
 lano tem cztę. Spasobem włafnie. Starem. Sietmanom. dragi. Ktoveki. miety. yechacz. wimalowamia
 był objęcz y stat mu urosta. Cosmographia. czo zonia malsam mundi. Bogdion y. Sionar.
 chowie. Cyrus. Darius. Alexander y ymi. Sniath. wojowaly. tedi. kaza. sobie. Krolie. Stra. Panstwa.
 tak. Curiose. malionacz. zemalo. melie. pey. ony. wjdziety. czo. sie. dzieje. w. Egypcie. Rzeczy. amie.
 ony. czo. tam. mieskal y. niemistiacz. yeno. O. Gospodarswie. ktore. malionamia. Ptolomeusowie.
 Strabonowie. zbieracy. Conterowaly. poronmialy. yeno. zdruzem. tak. y. n. krotk. ktem. cza.
 Nye. przistly. dotey. proby. genom. ystiek. Sniath. wimalionam. to. jest. Afrike. Europa. y. Afry.
 y. Ameriky. gostawily. przidamsi. dotego. nauke. de. Circulis. Coelestibus. czo. zonia. Sueram.
 Materialem. tak. y. ge. gwiedziety. melie. jest. Sniata. wkras. y. wdlus. imiez. gonie. altitudine.
 et. latitudine. Nierzacz. aby. niemety. wiedze. yako. dalieko. z. Egiptu. do. Sufy. Babilonu. y.
 Hieruzalem. Melie. jest. climata. Sniata. Czem. jest. dluska. nocz. w. Wenecey. ny. zel y. w. Cracowie.
 Czem. jest. jesze. dluska. Wilnie. et. c.

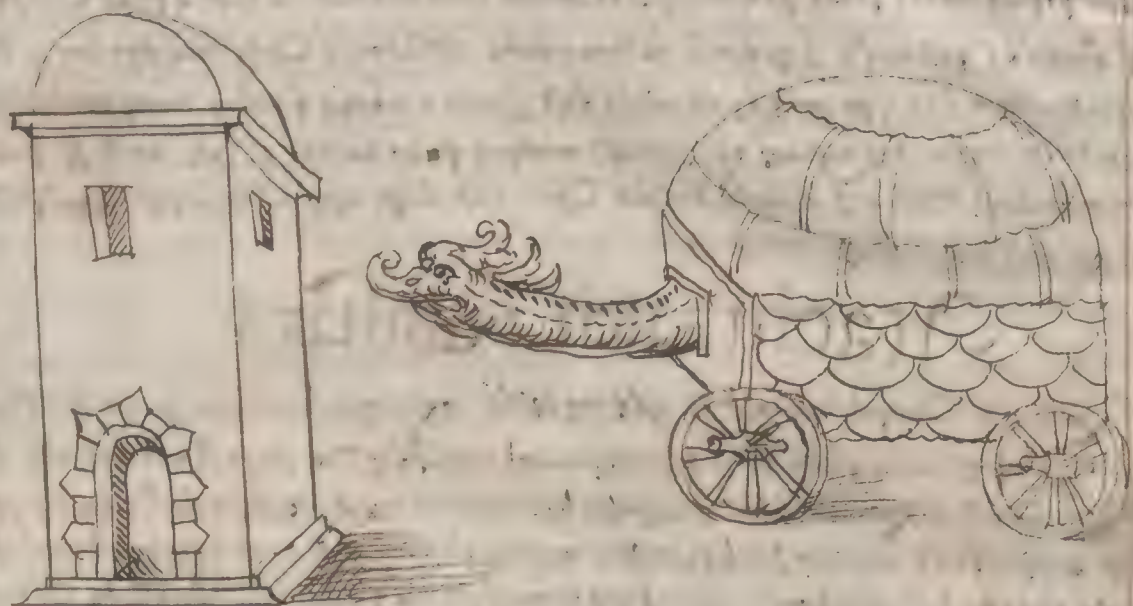
Origo Cosmographia
 phrygiasth
 postea

Machinator Kunstsz

Setmanj. Taczi. kochaly. sie. gdy. wjdziety. ingemiosum. hominem. ze. ma. sortylne. inge:
 nium. zwlazca. ktory. yaky. kumst. zolmiskiy. umial. nimistlycz. Ma. stego. Stare. niemaly. Soliman.
 godi. Troillus. Rzymiani. ktory. zneapolim. byl. wignami. exul. uadal. sie. do. Turka. y. przy. mo. st. me.
 byl. kumst. nyaky. ktory. na. przebrzeczoch. y. wziasmich. mieszoch. mial. bycz. poziteczni. Spomie.
 daly. yako. mu. byl. wdziezen. y. sam. przypatrowal. sie. mu. y. udawowal. Troyllusa. Takze. y. Ty.
 gmunt. August. naps. y. ze. mu. byl. nyaky. siachegrycz. nyaka. maching. ucziml. ktora. byla. podo.
 bna. wiezom. onem. ktore. zwano. za. starich. Turres. ambulatorias. byl. tego. wdziezen. wie.
 dawowal. y. emu. Te. Budowamia. wieze. testitudines. zastawich. niekora. te. kumst. bity. poziteczny.
 Te. Alie. yako. dziala. nastaly. mmey. onych. dzierzga. Wszakze. aby. smi. test. in. gemium. ludzy.
 starich. Niezabaczily. tedi. ych. y. te. Spomniemy.

Testudo

Testidunem znaly' wozek jakoby' na pluznych kulkoach malich Po jedney' stronie czo-
 od nieprzy'acziela kos mocno byl upieczoni a zmierzchu skuramy' uolowem Smiegiem
 poklath abo posklepienie bywalo uczimono olli'a tego aby' Sguri skodzy'z niemogono
 yomnie jako golwionra komorka y' stath jest nazwana testudo Wsrod ku zasie pod onem
 przikreziem byl kwies to jest tavan geli'zgin zakowami na Xtalt ouego czo oley' jem
 gab'y'ay'a unaf, tego figure podobna tak polozemi Wzime jest wy'rzegoni od Septimii
 triumphalem arcum

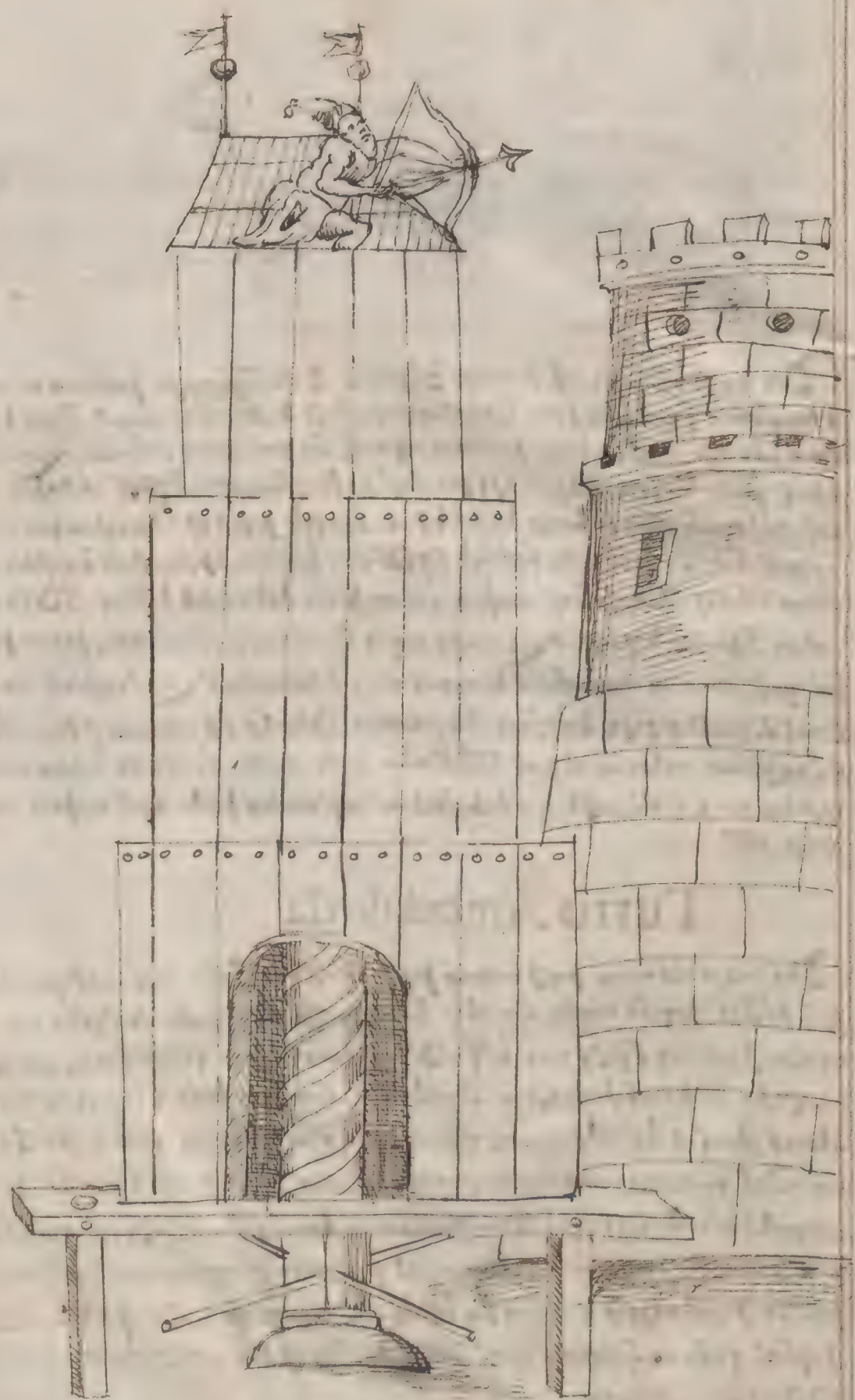
Niebacze do Czego by sie to teraz przidalo chyb
 then poklath zmlonich Smiegiem skur gely' ludzy
 niemato zakwiez moze a o smie Sguri iem skodzy'z me:
 mogu Do skora Smiegi ma Towar Genoby' musial
 Gesta Strzelby na dolie dzierzecz zeb'y' sie niemogl mlt
 zblankow nichilez od nieprzy'acziela Tak my sie baci
 zetego uzinal forteliu Karollus u Sansuevium ze
 esto ofab zakwilo se bilo pod Nactia ter' po do bna

Ten kunst był minaiasł Hector Bysański Buda Spyczała pochowa na mostku była
ktora konie przed sobą zoną Tokruarą się taś Buda dla obromi Ten kunst nieba
czy był teraśz most sie komu przidacz wżanr ku zamisaniu ordynku Niemieckiego
ktory zoną Gezem Bogdi Sprzowniegi gesto gdługiem Spryś obstopa swe Strzelce
dosriatke zoną vzeć se barzo trudni byma donych przistep Turcy wieć rimi nasi
wżanr kuśa się podbiegiesz pod ych Spryś Ale takim Sprzawtem Kunstem most był
ych naiechacz Takosł krziwoustem gdy na psem bolu miał być mę S Cesarzem Hen:
richem Spomina historia Nec denser inquit Germanorum Thalanges perumpere poterat
sed quasi in murum incurrebant to mowr otem Sikonantu Niemieckiem na Xalt Geza
Onasiech wnetł se zasie Boleslaus Subsidianus Cohortes submittendo instaurabat pugnam
Ad extremum cohortes aliquot Sillesiorum facto cumo ab aperto latere curriculo ad
hostiles acies inuchi cussit quod ubi factum inopinantes periturbari capere hostium or:
dines etc

Turris Ambulatoria

The wieze do muru przistamiano przitoczynsi ją Tako owo wielozne młini Wiel:
gey polseze przeta czają sto abij Sguri zwiśta most jako do Czeliu na nie przrą:
czeliu Strzelacz Kręśły muri biły wisse tedi zoner wieze yseze druga wieze wisse He:
uany abo Srubamj podnosłono Amaloty natem było tedy y trzecia wiezie na
ktorey zbroynj bywały wSURE wifumono ato czimły abij yeno przewiśłoz muri mo:
gły Tak była ingeniata w tych rzeczach melustas Bimata też yseze y taka wieza
o trzech pietwach Czy czo biły na spodku mur konaly Podespółz czy czo na srednem
pietrze zwoł Spuszczynsi ktory wissal przj onej wiezy na muri do nie przrąciul
pomem przechodzły y wrecz się brali A Strzeckiego zali pietwa wissego namer
Strzelcy jako na Łaczke Sguri Strzelaly To jest kunst Mysterium kied biwa di by
nie Strzelba rufmiczna

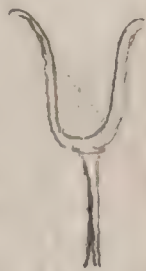
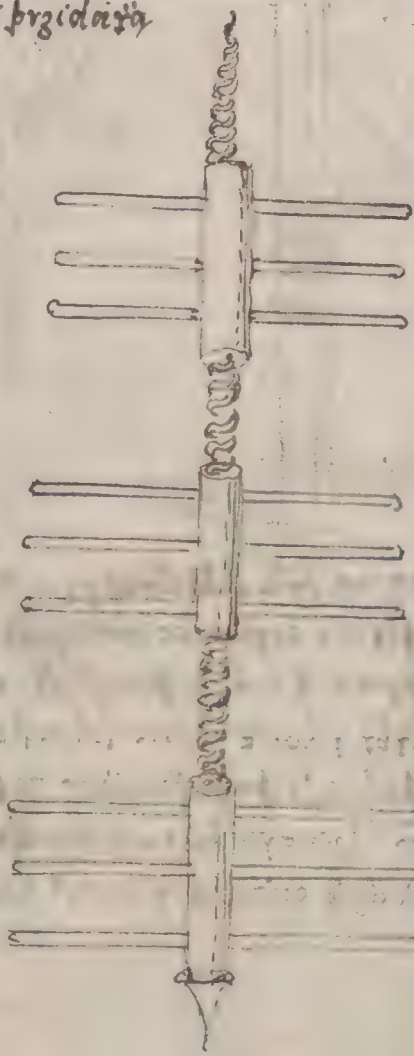
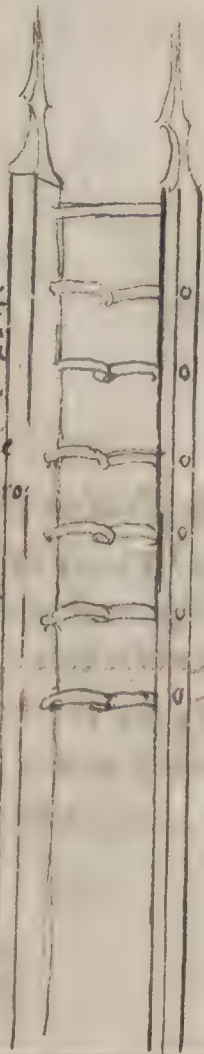
O Kawalkatorze

Den rzemieśnik rzeźerskiem ludzom barzo jest Uziteczni i potrzebni a zwłaszcza Poliakom ktorzy komemysa na Nanneysa iecy komich czwiczomich chocia mneya lyezba jest uziteczneya a nyzely syta a miezomich Alie rze mizey mowiacz o skolie Rzezerskei plac o komich bendzie Snadneya mowiema tedi tam odloga the to Rozmow.

O Kalfabrze czo drabyni ma wopieczye y dziala ye

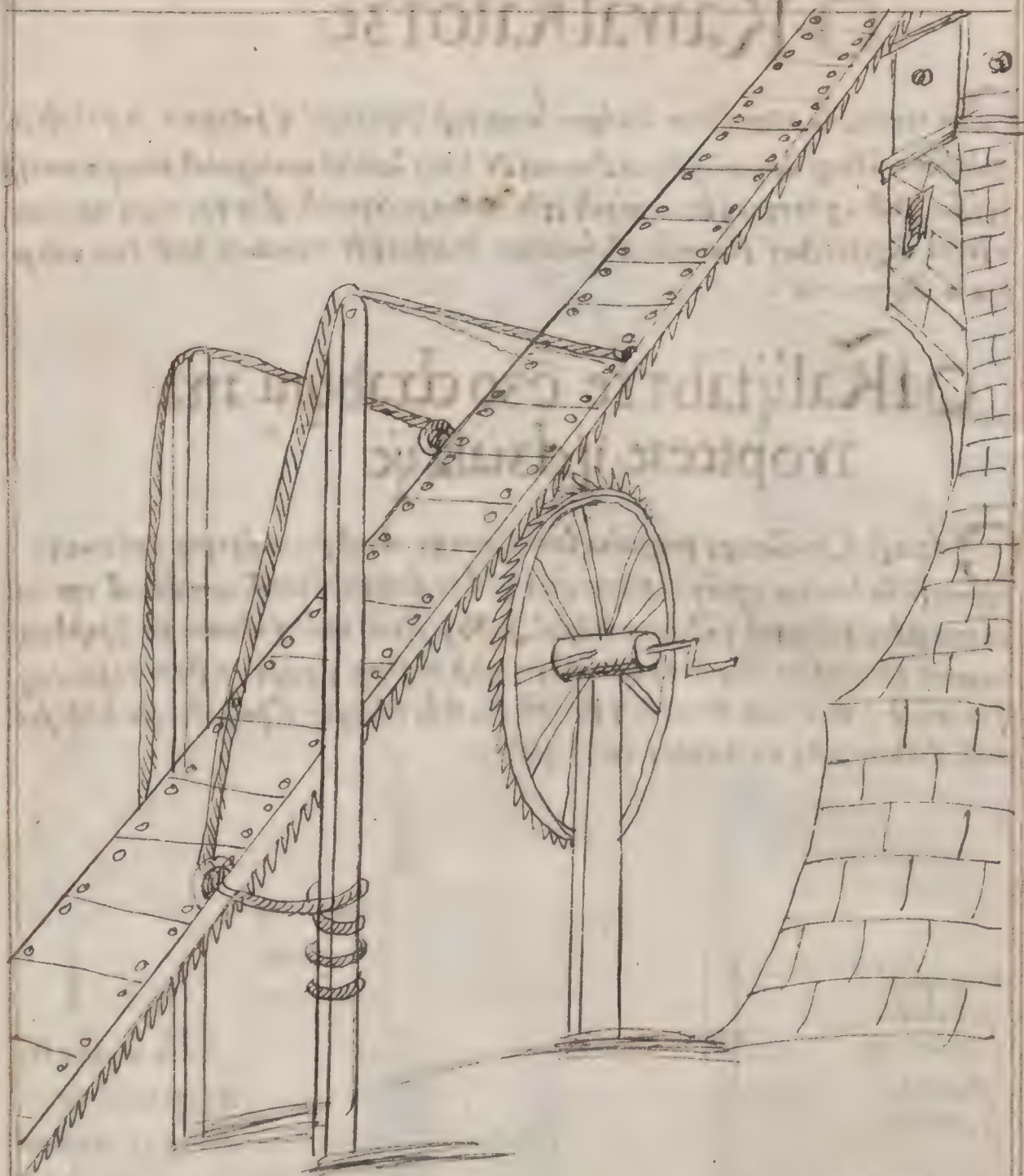
Gdzie sa Czajkauzy porzadne tam miewaja drabyni rozlyczne y chomaja rzemieśnika takiego czoby wopieczye srey mial te drabyni y omich remidowal czo nakazonego przybranowal y ktemu wiedzial sposoby kiedy kedy y ktorem ye Sposobem namowi garzuczicz Acz drab od drabyni jest nazwan y ze sie ma stem rozumicz y umiecz przystosowacz domuru y po nich chetko wbiegicz A pospoliczic tych prostich drabin seicz do kozdej waty przydaia

Dwa spissij
spolowiczami
sczeblion zime
spolem zlozica
po gotowyu dw
frzotku sczeblie
zbirz oba to skro
mnie obiczacia
drabin y sna
ane ku zame
sienijn

Tu widzisz trzy
drzewa alie moze
iis byczij skilkana
sczie a gady do drze
wiego drzewa przy
dziesz tedy nad sy
bnyesz y nadstosy
icze liazacz czo ras
ku gorze wieszij

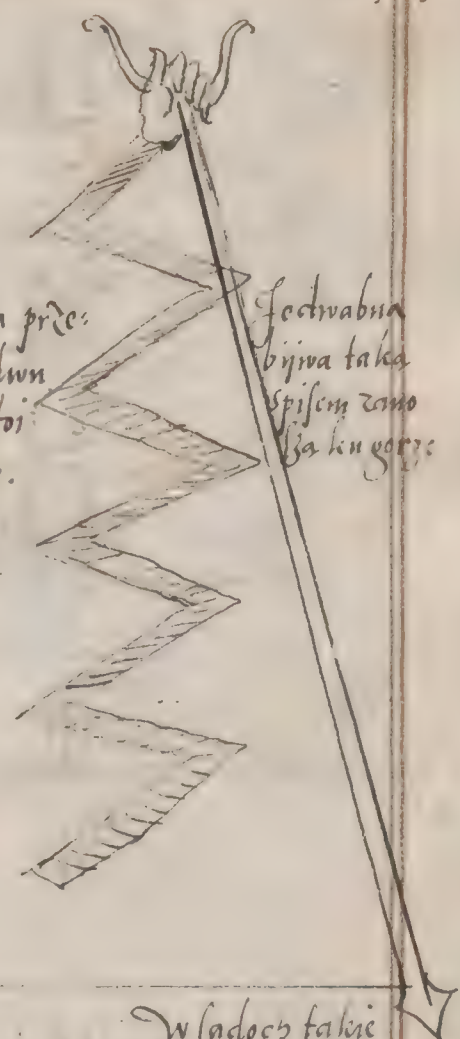
To jest rzecz ktora ma była subtelność i w sobie przeto trudna się może przy-
 godzić kędi kwapliwie trzeba każda rzecz mikonacz Wyawst być mocz albo
 strzelbe gesta Ruszając i lukow zalozim i jest wież i most anizeli drabi-
 na po ktorem mogli być i kome na wiersch wstępowacz kolo zębate albo palczaste
 mostki palczasty podnoży podemujacz ze spotku i zbył snadnej ku gurze
 się podnożył tedy go ulżwaja ku gurze na klubach ktore są nadru słupach gamie-
 none i w katarze ludzie ciągną i że jest monumentum antiquitatis przeto go
 pologil

To iest snadna drabina po spisu wlicie cum amulo ferreo trapezoidalna i spisa

Spis s bakijem. vczynija jakoby ostrof.

Wriby na prde. mjanij we dwu a xeloch stoi za drabine.

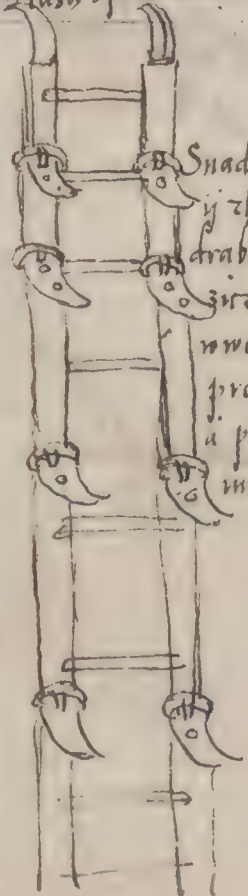
Lechabna bjiwa taka spiscem zamo za ku gorze

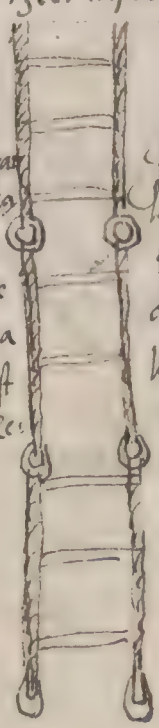
Licziwo bartenice i trepki czu po ska lach laza spotkonkami.

Czo sie spuszcza i zwize zwiżenija te rzeci wynalazli.

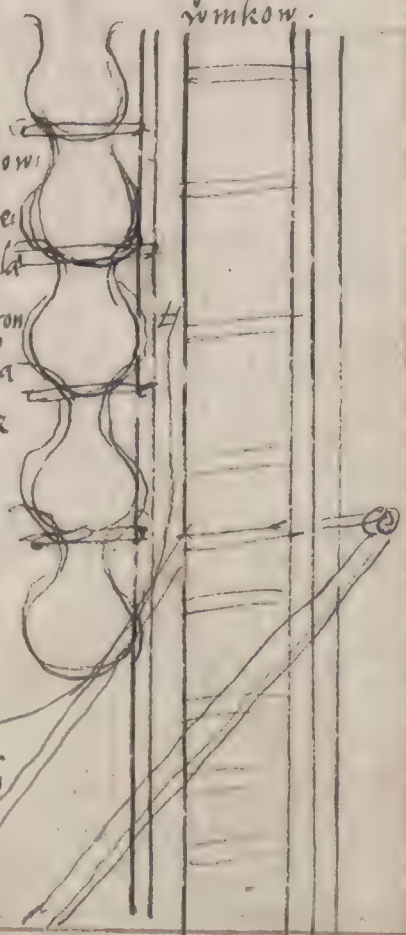
W sadoch takie bjiwaia v sado wnikow.

Snadno rozebra i zlozisz taka drabine i wlo zisz i ja mde w morck bo na przeczkach iest a popreci rze imenne.

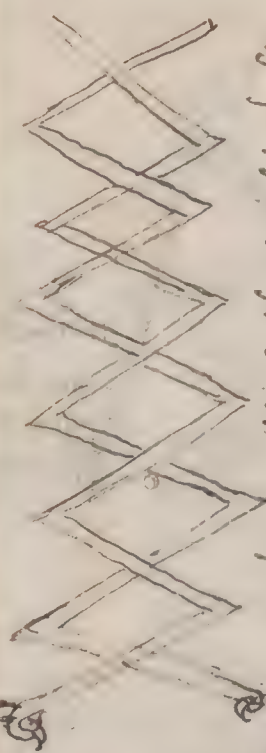
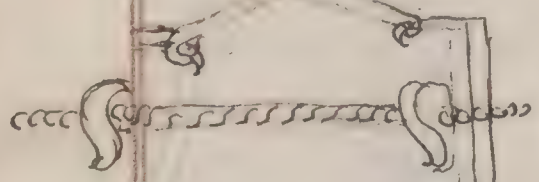
Lece snadniej glowie postronka za pe flicze drugie zakla dajac majac postronkow nowij szila mde to vczynicz za godnie.

Cho zasie saki linij ognia za ognia zakladacz.

Vallini Niemczow ad Nemariam.

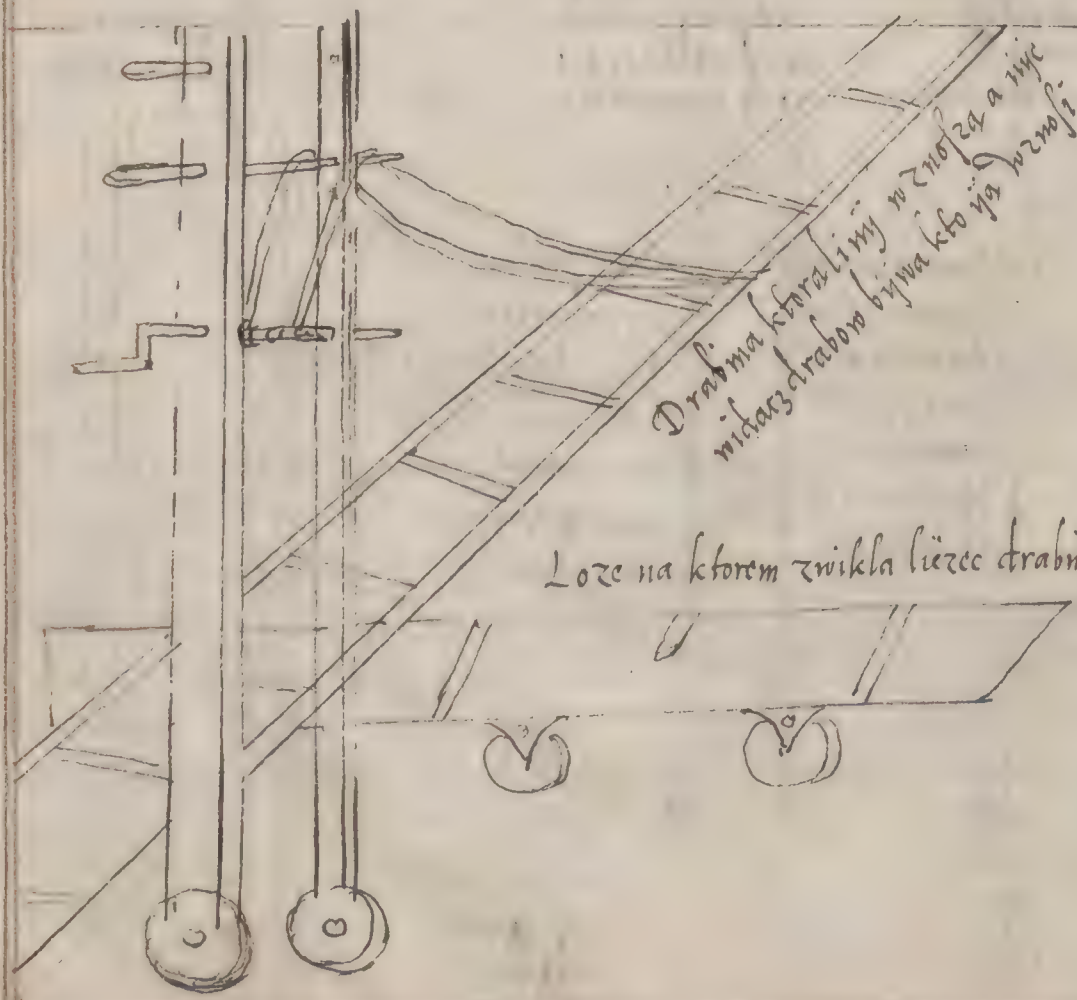
Most na lanchimpor Augustusa zebidow skie Hetsmoma unival.

Sroba v spodku sciziska a on sie podnosi
Studenti veteri instytutu ieste w Comedior
takie mianą.

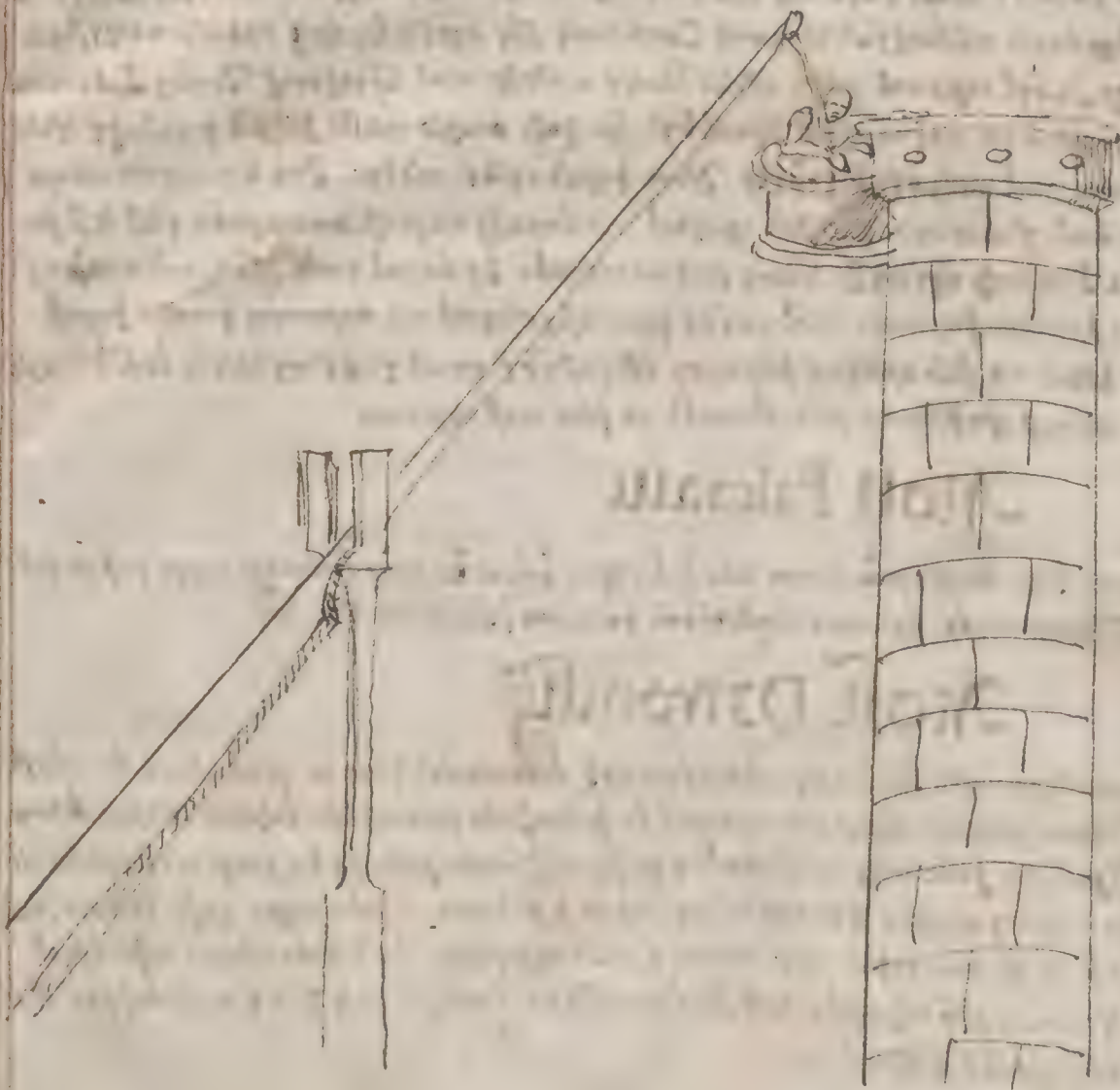
Jest to skromna jedna zdrugety sie wysiwna
zdrugety trzecia tefarskiem dzielem wysiwo
wciwbyj i sklada sie zaf i jako stoly przydworze.

Drabina ktora i my w znoza a nyc
nidaz drabow bywa kto ja dzwisi.

Loze na ktorem zwikla lizec drabina.

TELONVM kołowy podobny czomu w nim maczają niewiaści czomu naczenie
 między drabinami Słusne płożone między figurami alie słoni użędu gdzie pomiędzy
 dzie na muru wstawiają. Jest podobny onem zwanom czomu studnie wody cziggną
 Teno ze drab stojąc porrożem
 odnóży i przynóży

Pontifex Mostowij

Mostowij ten ma uopieczę miecz mosti, ktorich jedne są czo pomich na murij nstę
 bują po dziesiatku osob do po drabynach po jedynkiem wliany mosty czale ku
 gurze zarodza jako niedawno u Nkolsum W Cyprze uczimiy sa też mosty drugie
 triumphalne Jako gdy Cesarza Karollusa Coronaczią Wbononcyj była ad maiorem
 Pompam most prosto od okien Spalaczow Wiskiech wywiedziono po ktorem Papiess Sc
 largem oknem wisedły stopowały age namaiestat Kedy Coronaczią miała być temże mo
 stem Wziedowie wstieczy Zetmany Cardinaly Sły azelie ludzj tak bilo naczyneło
 midie ze się był rozerwiał gdzie wiele ludzj a między nimi Groperus Teolog Luteroma
 stix czo glutrem wojny wiodł Spadł był Sa zaś drugie mosty przels przekopj jako
 do muron nad nadzieję przebrzy Item przels rzeki wielge. Ana koniec na morzu
 na barkach jakie czimig otch rzeczoch wiadomośc riezerskiemu czleku jest też po
 trzebna Jan nasz dzysiejszy Slawę stat ma niemaly do dawal rade Maximilianowj
 jestybi przeczir boganom miał wojnę podmiesz chciał mu dopomocz y mału prześ
 rzeke ktorj ma siłę obhity poziciez yż jestyby gwałt jaky wydzicły tedi bi mogły
 przes on most ustatpiez na gath Arneth za soba most rozebracz

Most Palczasty

Most ktori ku gorze Kafarem albo palczastem kolem ku gorze chotowacz moze yuz go jest
 niżej figura między figurami drabimemi polozona patrz folio 65 Sup

Most Dzwonistyj

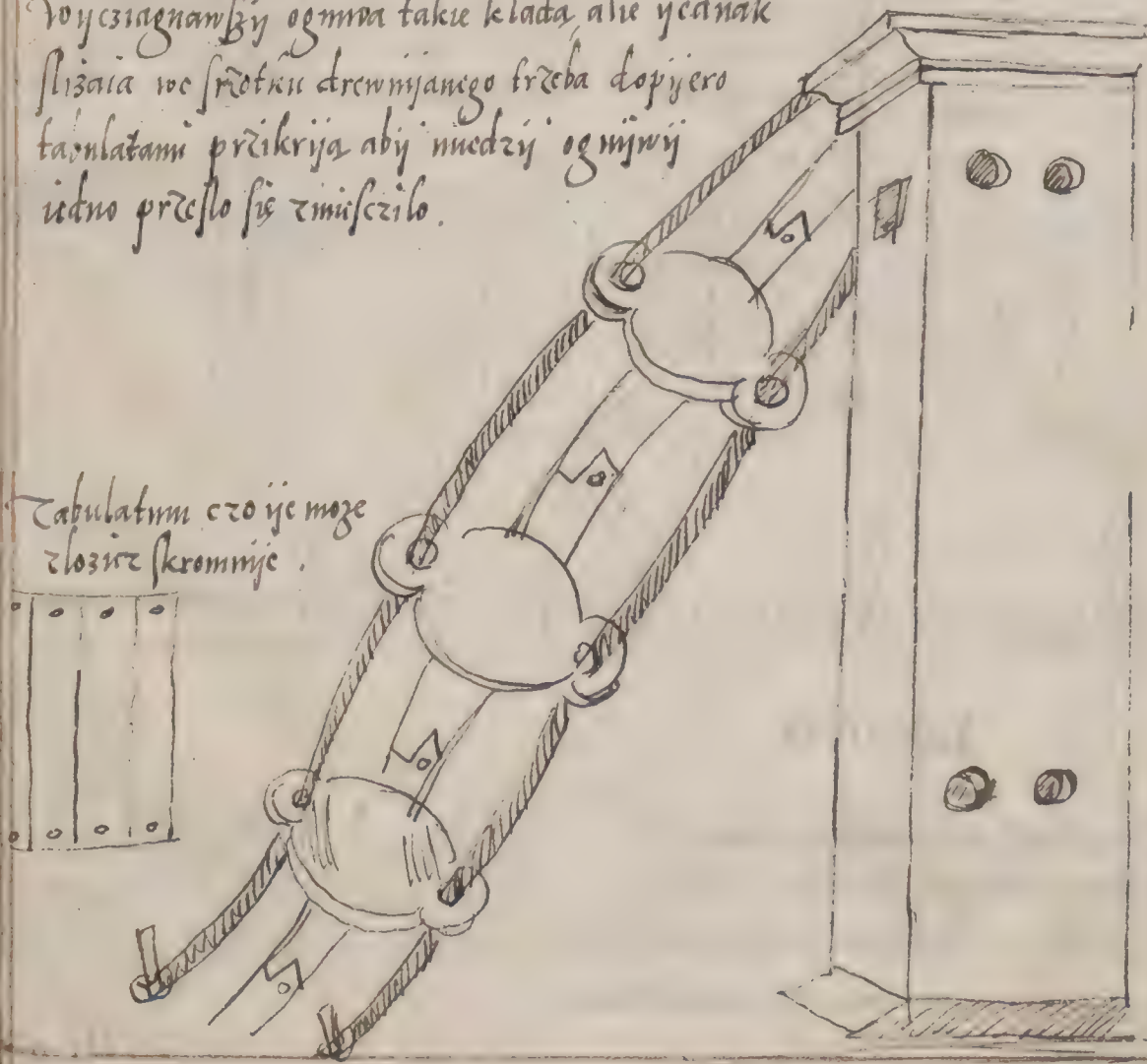
Dzwona tego mostu Sa jakoby ucha u konewek dweramiach yeno ze quadralowe kurekorj
 sczy klynem zaczieto aby sie sam nadawal ku podnassemie snadnej tym kafarem cziağa, ktora
 lina Spodkiem podchodzy na kluboch y ze się most może podmiesz ku gurze a czlowieka nie
 bendzie midziecz na goly Dzwany miecz srebrne listki takie u żołnierzow zesse sklada sama
 w klebce ze yą dowaczka może wlozicz y zaśle rospuszczacz Jest jako czlonki npalczach
 ktore jako się gily rospuszczą tedi się dlon rosta pji kiedy się zaś zila y musculus jest skur
 czy tedi czlonki yda w kups

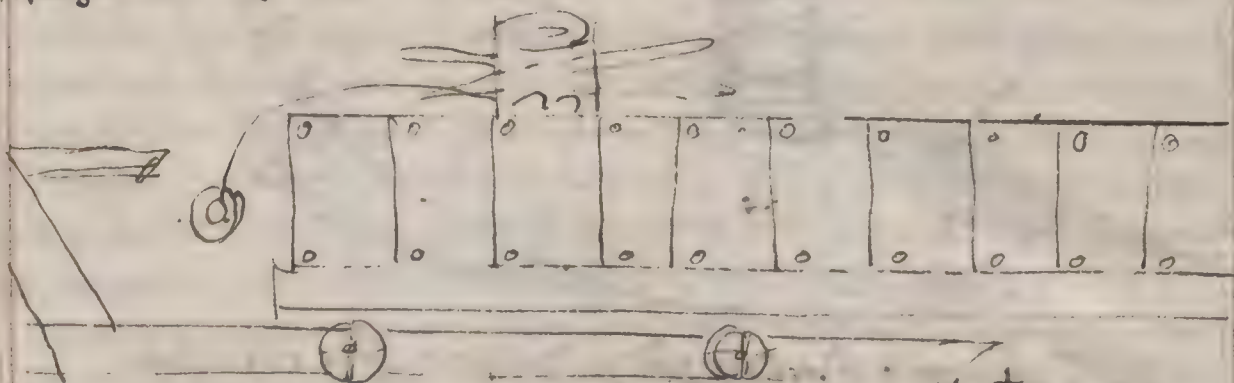
83.
Takiy most w wodach może się złożyć i jako owo nastalo
i czo łoz w worku Polijaczij wody

Most drugi też na mur alię na lynnach które
wyciągną i ognia takie kładą, ale jednak
słizają w środku drewnianego trzeba dopiero
tabulatami przykryją aby między ognijem
i dno przeszło się złożyć.

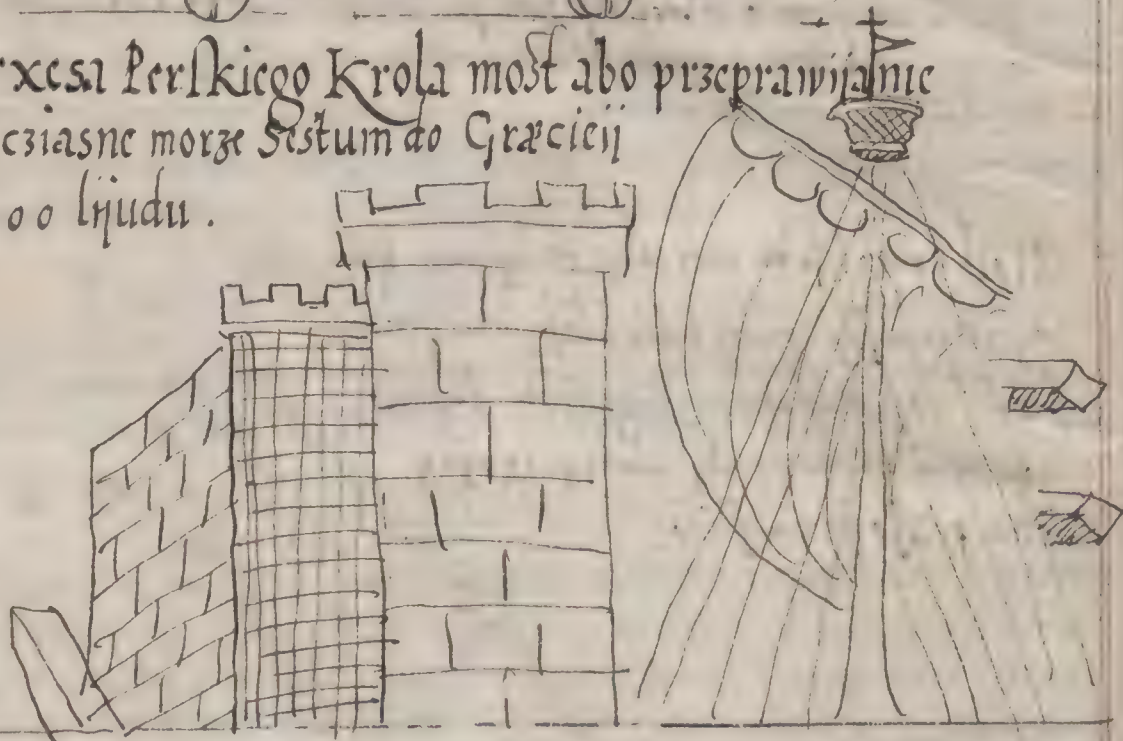
Tabulatami czo ię może
złożyć skromnie.

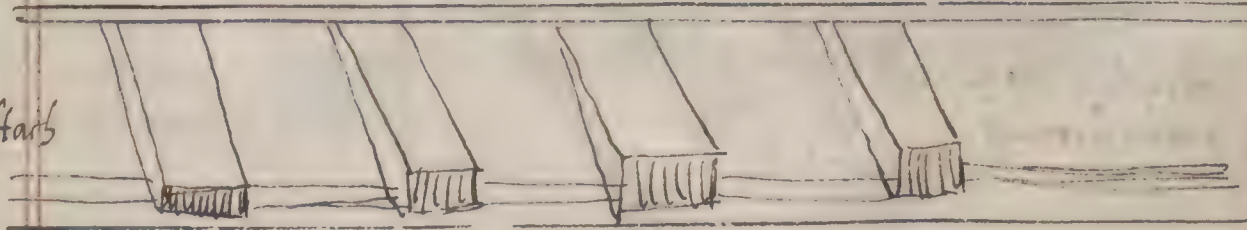
Most jako prześ przelap umuror wnet przelozicz Przywiąza kare (ktorej kary niśura się mał
dluziuchni kto biwal u Farbierzor jako Tolurą albo wakuia czarne plutna abo y wbliechoch
magliuzia kedi komiem liade Skamienmy czieska niśunaja temubargo podobne czimia
niśunanie mostu takiego Niem ze tich wiekow sa proste a pernerse tego kunstu ob y
czaje jako nizer Spomnię Wsakoś te kuffi Stare Spominomi in honorem antiquitatis
Wszakze niktore mogasie y teraz przigodzie

Xerxes Perlskiego Krola most abo przeprawianic
przes cziasne morze Sestum do Graciej
600000 liudu.

Na fraftars
most.

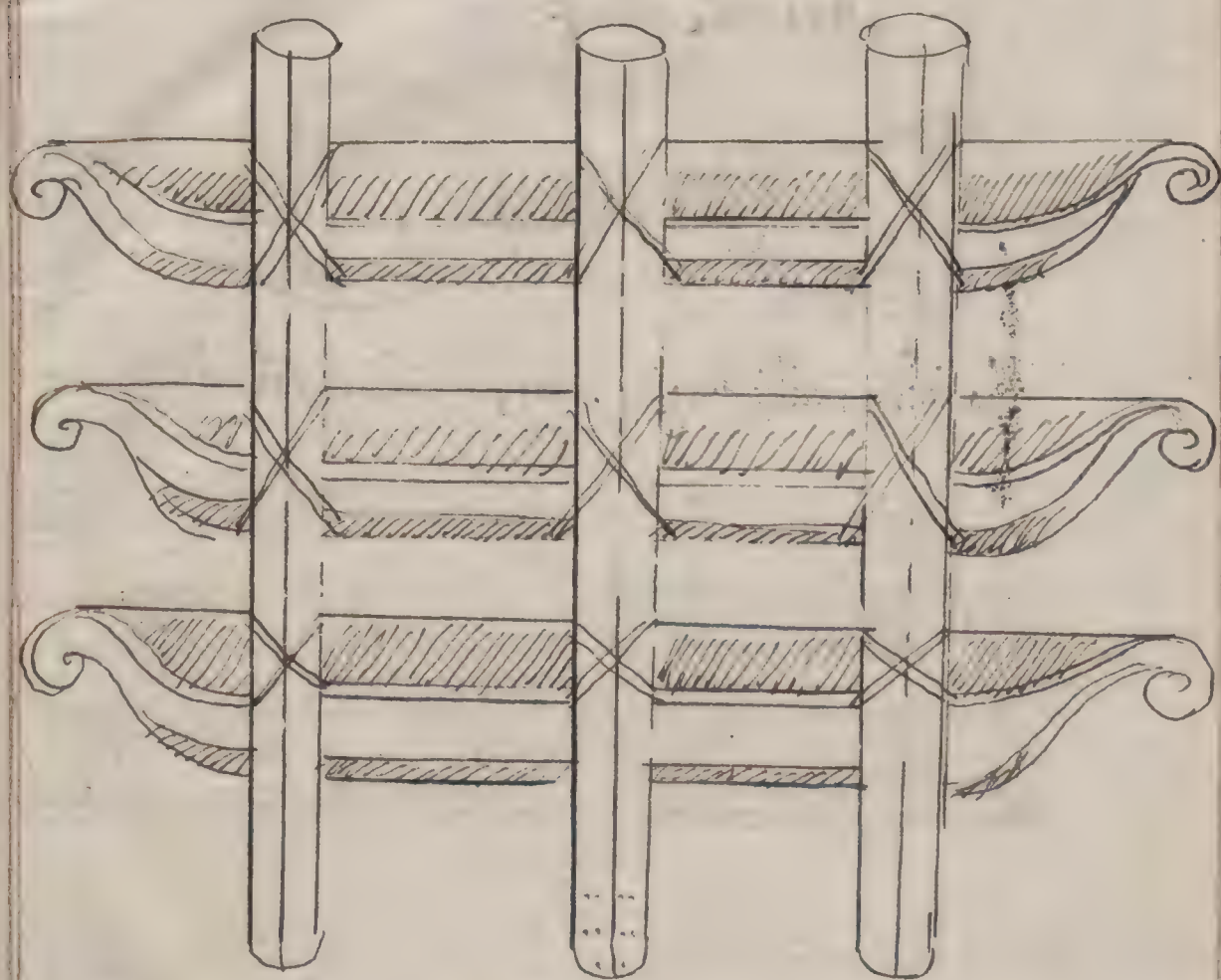
Lucanus

Tunc placuit caelis innectere uincula syluis
Roboraque immensis late rigare Catenis
Tales fama canit lumidum Super Aquore xerxem
Surgit opus longoque tremunt super aquora latices

Most na

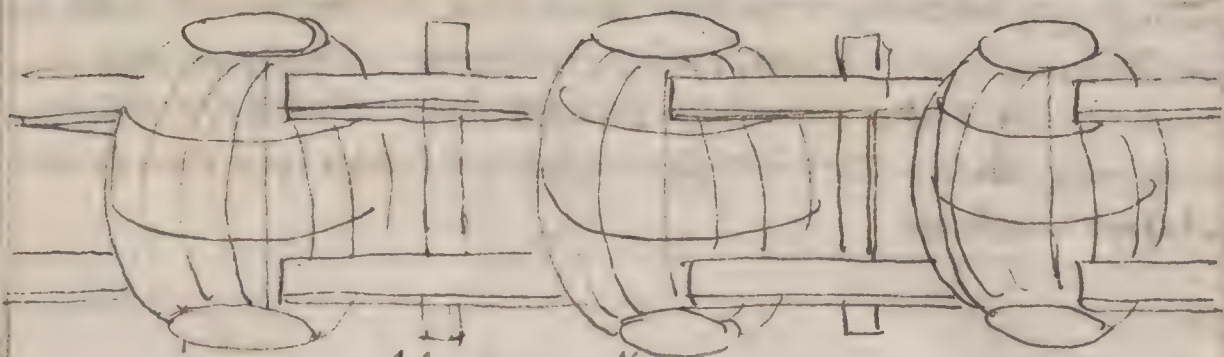
بخش

Todzie Wielge jakote czo sol namich Spuszczaję woza za mojskim arzbijęch
 Snadnej wozes tedy rędne wdruza klada zebi sie zmieszaję jako ono kubek w kubek sie
 brmi składowa r dopiero balky albo strzaję po onem przelozę, r na krzys przigotuję a na
 mierze tabulata. A to przę rędnem brzegu zloza gdzie sroje wojsko stoj Rpotem rędne
 koniec mostu odebekna Qesę bręroszcz wodi przębiec do drugiego brzegu A tam sie dopie
 wolapaję onę brzegu

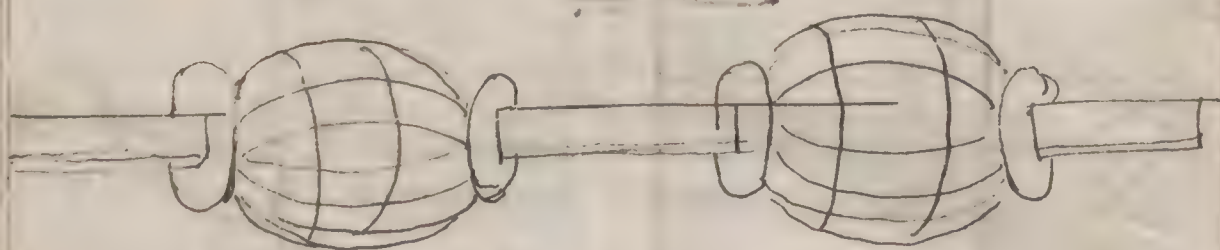

Zabiegnie Te most
 podpalaję sposobem
 tem jako i bramę
 napelnim się łotk
 siurcgaftm vzeza:
 ni Aborogbaję ro:
 Spodzjęni po mietze
 obwetem mocznem

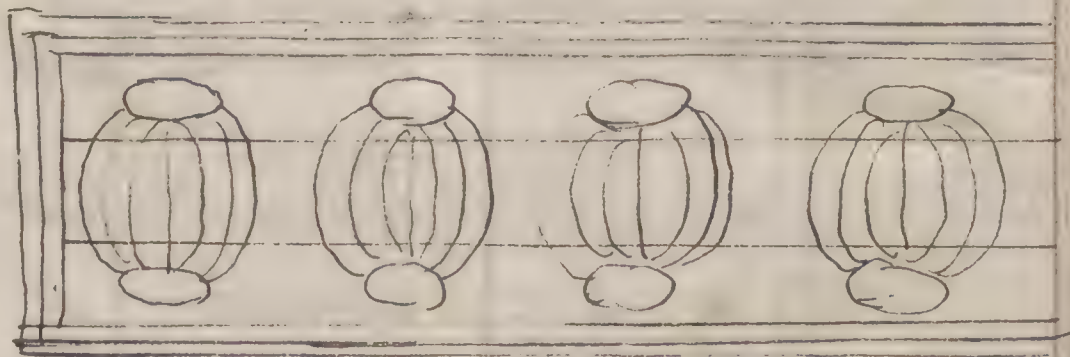
Na morzu u Wenecyey takieſz czynią moſci gdy triumph czynią a do pałacu wby-
wſzy wode przodkcy przewiozga, a ieſtly głęboko tedi kołnierze wpuſzczą kedi opzebrania
miejſka będnzie mowa tam otem Szyrey ſtem wdziemiach Niegoch

Abo też w dłużej

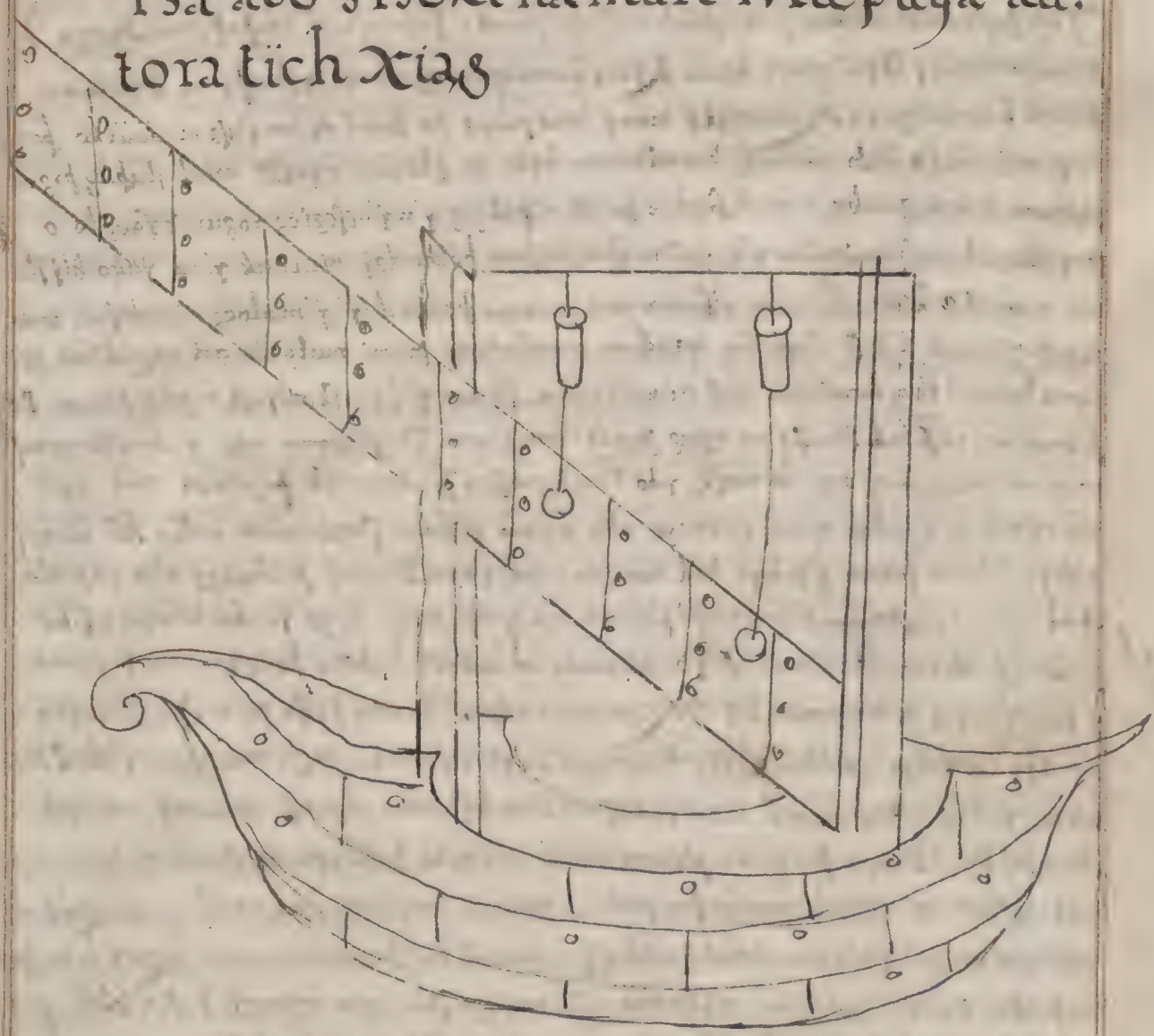
Abo jedna wedle drugiej iakoby w koczycz nakłada.

Starzi ludzie dziermie się na mosty przekładali i przesił Ren rzekę wielką, Murawane mosty czimili Pamiotkę wtem po sobie zostawiając a drudzy przeto zbawienia sobie nabijając. A Gwanczy włoskiej u Pontebry Krolowa Bona na moście pamiotkę zostawiła i siem naprilem Wozem matkę swą Zigmuntki Krolowiczy następując V Warszaw most uczcił na podziwienie mistrzom ale miedokoni podomno fatis sic uolentibus aby się przepomieszczy dawniej dosięz Skalo ntermierze O Polskich mościech Czeskiej post O polski most wędzie mierzad

Figura mostu

Figura mostu po Ktorem zrodij z mo:
rza abo z rzeki na muri Wstępują au:
tora lich xias

Łowidat v Gdanska abo Warszowie u mostu kasany ezo im palic nbjjaia na skutach
thedi do takiego most lazno przjprany cz y pod portone miasto lazno do Stomorska przj
stapicz Apotem most ktore zomq sambuka przjstosowanij do muron lazno drabij w biega
aklubany go ku surze unosicz tyzeba

O Puskarzu i o nauczycielu jego

Tych poslednich mekow zmiotkanych nastala z nauk puskarskich z dopuszczenia Bozego Instrumentu nym, ktori zomly dzialo Rzecz komieczna ogromna i straszna. Strach on slawni kaznodzeja Niemieckich mow pokazujacy ze sadmi dzien juz niedaleko pomie wafz nastala ta kasa oktovej prorokowano bylo ze plomien ognisty mial stapicz przed sadnem dniem znieba a mial srodze smialni wipalijez i wrynszcziez rozumiejacy to o strzelbie ktora plomieniem i ogniem sarsziastem pochodzy nie inaczeno jako bliskai nie niebiesku ktore sumem i ogromnem gromem pochodzy i maloczniemlasnie to do tego przitoczil Gdis Superba quadam emulatione primi motoris ad excidium generis humani tla machina jest minaliezione. Inacz yescze skodliwa mzelj pionon Bo pionon acz jest tak straszna rzecz zezdy Tomis on Terpikerau nos jako Homenus nazira zagrymly aze do mozu ydo Wnetrznosci serdecznych przemika alie wzdi udevzinsy nie zabije yeno jednego alie dzialo jednem strzeleniem kilka seth ludzy zabije ktomu pionon yzebye tak mocno niedziwna Bogom pochodzy alie zdziatala opak rzecz czieska kuliz sarsziasti plomien ku gurze zemie. Alize ja duchowna osoba zakomik abomnich minaliast ytu niemalo ab autoris habitu podzywania przidaie i powiedajacy ze ten miedzi bit. Niemiec rodem Jedny przisa ze w Mogunerey dnuzy tywidza zed Wenczrey thlukacz salitve ysiarky ze sie mu ogien yakoss thlukiem jedno wkrzemiezel ktory yakoss na dnie byl wmo zdzierzu zalany udevzil skrzosol sie. Takze stesunku plomien thluk mierzchu posklepienia thlukem dziure uciniyl. Gdzie on smich zonego przipathku occasja misticma sobie nziat ze na xalt mo zdzierza onego Instrument tak y uial y prziprawil ku zbuzeniu muron Rzecz bila spothi ku prosta y nicz nieozdobna jako ona rydamy ze skliuczon dziezcy puski y sobie czimay. Alie potem y xalt y kurek y skrzosanie wimislono. Wsakoss jednak Wencorie naprzod te inuentia wslawily wone wojne ktora dlugo z Inuenczyki z Ligurami miedly. Bo jednego czasu czasu Wenczy od Genewczikow byli porazeni y utrapieni mienimomnie zetes yina ych morze w barkach ktorich barzo mielie nazbivaly bily naiechal y chozay ych y miedzi mieszcie sukacz. Wanaei jako mogli przirza dzit y sie przeczinko mien Wsakoss jednak yze te wufnicze nomo sie byly umich naprzod zitanly. Tedi miewo slawiaocz nkozder bawze te strzelby zakrily. Gdi bilo wbitnie nipszczily strzelby stakiem po strachem nieprzyciel y ze niemiel y ze bi Bog znieba namie strzelial. A ziemia ych pozvrecz miala tak yze na on czas Bog anuyniczky te yem do zwręcia swa dopomo. Ghy Wsakze miedzi forzy gniochon zarzacz te y slaw y Niemcom zed miedzi wufnicze sam minaliezone twirdza wpy smich swich. Geto jest danne inuentum. Pokazuje mizaky Robertul ze yescze Wpiersa wojne Carthaginska Regulus on Rzymscy staker strzelby zabyl Wafnieze smoku onego niezmierney wielkosczy y przitacza kilka Sententey.

De inuentibus pul-
veris tormentarij.

Pozatek y minalie-
zemie dzial

Smiadestwa nyako ktemu podobnych alie yednak dalieko od rzeczy Bogdiby ta strzelba omich ⁸⁹¹
mekow byla czimilyby opylanie znaczne Historijey takey strzelby slawnej przy Wojnach
Camibaliowich Maczedonskich y zidowskich gdy Hieruzalem dobiwano Bo jest yze opylana
czobil Aries Plennum Carrobalisti Dalieko nieczy tego bi byly nie zamikzelj Tonsem
gdibi byly dziala strzelba yako teraz jest tedy niezmiechilo po omich fraskach Staroswiecz
kich potich istich strigoch po Carribalistach Bo majacz co lepszego czemubj byly mied
uzinacz to co jest nieczemnego? Czemu dzisz nieuzinaja omich Zabobonow Starich
tak yze nakomiec yakeby byly miewiedza Bo ym tego malo trzeba gdy na to miejsce
boles porownania lepsze maja instrumenta to jest dziala Trzeczy Argument prze
czyn Robertow ten jest ze bi byly na on czas dziala tedy by teze byly stary, mia
sta Lanky Muncie inaksem strichem mrowaly anizelj uidiemi wstaroswiecz
kich murzech ktorey nieczy ilie baczemi przeczynko, kusom, lukom, aniesom, sa
uczimone a nieprzezynko moczyl dzial tak yze nastaly dziala tedy w sedzie w po
wzadnich rzeczach postolitech musiano odmiemcz figuri mial y sposoby mrow y
munciey Atakze Robertone dorodi miedzi perne Alie otem roszwarz mow y
miechze nieczy czytaj pollidorum de inuentoribus rerum tam znaydzies ktore
go roku nastala ta strzelba Jak y pocatek dzial tosmi pomiedziely alie yako te
dziala lezya toby otem przysla mora teraz by miedzi przedluzenia Alie tho
yuz jest nauka imia co zomia Rothgisarmy Analismi czleka yedne MCRA
COWIE Simona Buchmiza ceka do smiathezonego wter nauce aby l czlek sta
yuchmi Ten mebosczykon Sigmuntow Augustow Wilnie yednem razem y y
dnem Calianem osm nalezie dzial yednego dnia ulial Co jest rzecz napodzyr y
wielga y kuny miedzi yaky Co krolowie za wielga fortune sobie poczytaly Jak
ge meboszyk na ten czas feli wielgi uczimil y weschie Ntego Azemieniska Simona bil
unobilitowal y iurgethem Opalvzel Tradzil bim krolow aby Xiaz tego buskar
skich dostal Spodzybal bim sye tam kunstow nyakich wter nauce miedzi Tiek
dzial miedzi jest sposob alie sa yurzedamy y figury od siebie wzne yako
to przegwiska rich pokazua

Simon Buskarz

Rodzaie dzial miedzi
czara de

COLUBRINI Albo Bazylisky sa yakoby mala gadzyna ktorem y naprzod uierza Collubini
muri Abyra w nich kulia yako yare gesit abo malo co wiathse plus uel minus
SMOKOWIE to sa yuz wielkie dziala Borzacz ktoremi Smierczamy naprzod sciama Smokowie
wokolo Collubrinami dopiero in centrum uderza y miedzi przelle niemale Rpospoli
czie to dziala y gdzie slabsze muri biwaly okolo drzyn nichodow okien Abyrany nie
gosczy niemaley Na oney wojnie Mosker Turkow Schreszyami byly takie co
loo funton w nich kulia yedna Wazila a nater posledneysej byly takie co 120
funton gnassaly Bo wedle Cezaru kulie yako funton miedzi wazy yako miedzi jest
corpus dziala pro porcy y mianu biowu prochu ktora zmiesie ono dzialo do nabijania

Talca tego abyto

Samson
działo

Z pominięcia potęgi
łone przysięgi

Oprisanie strzelby
gromu

Stępanie zaimie
wzom

Idla tego aby się tezej nabyło tedi nastali teraz dział oż metak dziura wielga
umich bywa jako gbitnie dluga alie corpus tego miastę i Solidum sto nzeby tezej się
nabyć mogło dla mocnej tego razu. A tego sposobu wzięto od Rumieć oż na zabij
cze ptaka czimż za maluchna kulko nabyją alie prochu więcej. Szybko
sameśa długie a miastę rura umich. A przelot dalej miastę jako jest ono słanne
dział oż je gonią SAMSON WCRACOVSKIE Car kauze skot ruf
możesz rozumieć laczno oż tam za moc, oż za dziura udziela, kulka i oż za
plomien się ukazuje kędi taka wielgość prochu zapalają. Gdi poth Lomkonung
Arzeliano slichacz było metilko grom strzelby alie i blisniemi ognia we cz kirech m
luch. Alie to blisniemu ognia grom zmuwil bi pacierz niem dochodził do Crako
wa. Bo chocż brethka jest rzecz kulka tedi jednak successe sit motus jako Philo
zophy powiedają. Oth takiego tedi metak zapaleni prochu jako oth impetu jako
się kulka wiedziva biegnąc z wuri ogzerna się tak barzo dział. Tego aże musi mi
chladząc dobra Chmiele. Bo aliaz tedi bi się musialo od onej feruesacyej spadac
Iż tedi tak wielkie zapalenie biwa i dim kiedi skilkunaszcie dział zaważ strze
lę tedi przysięgamu gdi zobu stron są dział tedi kto pierwej wstrzelił boloni
cze ma wigraney. Bo lacznej umierzy. Alie ten ktori omieska już niemoże tak kreść
czeliu i umierzyć dla demon ktore po wstrzeleniu powstać. I sprężach uis m
tak laczne bywa zmierzanie przelot madyżetmani wtem się osukinacz nie dają
alie fuskarzom swem aby komiecznie poprzedały przikazui. Dalo się Barzo znacze
thmanowj słannemu de Gnasto nonej bytnie. S Philissem suria ad Vsi caput na
morzu. C Nieśeże tak zwano. Bo i strzelba daly się poprzedzieć nie przai
czeliowj nie swą przicziną alie i że go Tomarziś tego Hugo nieusluchal tedi
mutak barzo było dobyt oż i sam i Hugo on i sty w porzamanie wręce nie przai
czeliu wpadł i umich wielkie był to pomordowano tak i że kulka zdziela kilka
naszcie żołnierzow przed niem rozdawla aże kren i yetyta. Zetmanowj Gnaste
połwarzy brisnela na on czas Orabiem fortuna ducum Imperatorum qui
dubium decus et samam belli, quarendo tam aspere mulotari solent Rozumiej
ze oż tam za melodia bywa oż za grom oż za muzyka oż za pronomi kedy
skilkunaszcie dział zaważ strzelę a jeśeże pospolycie bokilku hakomnie do ko
zdego przepliala ięcz przidają osobliwie to a słowj barzo przewaglynemj opyśal
aframienimaliowal on słann. S historik Tounis kędi wipisuje Coronacjā w Bono
nonjey Cavallusone kędi popisany one pompe przedziwna miazd Cesarzskj stroie
i kosti onego Riczirstwa tego Twneth zatem jaka strzelbę Antoni de Teua B
kował na on czas wipisuje tem słowj. Introducitur tandem ueteranus milles Suspe
gradu incendendo cum admiratione omnium et bombardarum strepitum tumultum q
talem excitavit ut Coelum crepitare et terra quati tecta q mutare uiderentur tantus

fragor et rebo

fragor et reboatus ex collibratione tormentorum obortus fuit Aliena in sem mīsczu u Gole:
 ty' gdi tenze Carolus dobiral Barbarossy' yescze mirazly' wrej tenze grom op'ysue Nlaque
 ulla hominum memoria postquam tormenta ad exitum humani generis inuenta adeo
 horribili reboatu fragor ingentis terrae motus instar obortus ut tota passim terra hūcere
 etiam mortales absorbere uideretur et mare quod modo tranquillitatem pacati aequoris osten:
 derat fluctuosius concitari in orbem remotaque etiam pelagi' Spacia repente excitata flai:
 uenti Spuma concitari lateq' feruere Spectarentur cum Caelum Superfusa tot excitatis
 ignibus flamma caligine omnium oculis esset ereptum Turris cum adiecto suo ante mu:
 rali terrebrata undique et pemitus diffracta concidit Dozicz' Srogierzecz' sa czojē
 tu Spominay' oter' Sttzelbie alie y'to mīemnej'sa zemieli'ko strzeliemiej'smo kulia za:
 by'a alie sam oddech abo hiaty' gdi kto mīobiezar'mie pow'y'strzelieniu Sie ku cze:
 liow'y' naraz'y' gab'y'a y' gadu'a czeleka Jako on y'zelman medices Wegvzieh Sg'inal
 geram gadney' mīemial w'sobie alie solo uapore maioris Bumbardae Suffocatus fuit
 Jako w'y'dami gdi p'iorun uderz'y' na mīktorich geram gadney' mīebendz'ie mīecz w'sobie
 aty'eczze gab'y'czy by'raj'a Patrzalem sam nato gdi y'eden Graconczik poliak y'akos' the:
 funku Galionow'y' kedi sta wielga strzelba podiachal gdzie tak bil zaglufoni zesiego
 przinaz' liedwie Waptecze dotarto tak mu by'l Kattarus na pier'sty' Spadl po onem
 trzaskamū komu tedi tref'y' sie w'takich polrzeboch by'cz by'lmie'se ma strzecz czeliow,
 to y'et gdzie bacz'y' zebiezo gna cznego lezalo Botam pol'polry'zie dzialom czel dait
 Do mīemozecz strzelicz tak prethko dzialem y'akoru smieza wladacz, aby' wnet
 u'y'zaw'sy' czeleka kumiemu mial mierzicz. Alie obacz'w'st' mīe'sze na ktorem sie y'ake
 person'y' znaczne stanowia, wady tam s'abie Stzelbe namierza y's' potem skoro y'eno
 kogo zocz'a zeb'y' tam kto nastap'y'l tedi Wem'y'miemiu oka zemkna, so Do upomnecz
 potrzebne y'et hacz'ownikom naiecznikom abi sie czeliow strzeg'y' s'ina y'adnem mīesczu
 wal poraz' zebi sie mīestanow'y'by' Zwlaseza mīednakiem ubierze y'na y'ednem komu one'y'
 sierecz'y'. Am sie tef's nato Spulezay' zecz rals przepulez'a Do zaluy'a pass ol'y'ezie na
 y'ednego kulie y' strzeliamia prochu alie y'ako mī'sly'wicz czeleka zeb'y' mīe y'edne alie
 stado polarsnal Kuropatw tak ze y'om tego s'sa obiecay'u ktori tedi hacz'ownik
 wie te Sposoby' y'tem imie podobne tedi wnat'sa strzelbe moze mīedzi strzelba
 biezac na komu zmielga cza s'wo y'gau skodzemia mīerezmie Accz'y' tawaz' y'
 s'roci w'dziata nab'y'ay'a y'akob'y' wru'smiez mīetrzeba sie nato ubespieczacz Mīerze:
 mie gdziata tego p'ismem naucicz mīemoze ty'zeba w'y'dgicz y' zmieczay' w'zicz
 Mīerze y'edny' per libellam ny'aka w'aska drudz'y' k'is zloz'em p'alcow wielich
 dru drudz'y' teze per driopt'ay'astrolabicas ktore y'et zmiierzemie n'apewney'se
 Test sup bod Witembergiem dalieczko gdzie tem sposobem student y'eden Matematik
 K'ispana bil zab'y'l rzecz mīepodobna ku wierzemiu y'ako dalieko

Czeliow napil:
 nej'sia tyzeba
 strzech

Ławczownik

O Mierzemiu
 zdzial

Falconet

Pomiedziato sie yuz czo yest dzialo Bagilisek czo Smokowie y Samson Sq yescze miko-
re dziala ktore zomia Niemcy FALCONET a Mlosy Moscheti yakobi ko piecz
po polsku widzymsie zowia polne dzialka Bosq laczne ku zamiezemu y mistrzeliemu
lieda zmiesza y dla tego ych oth kroguleza Falconeti zowia Turczy y na Wiel
bradzich Sloba gdi cziozna nolla Wchodzy w nich polsolye kulia yako kokosse
yare yare

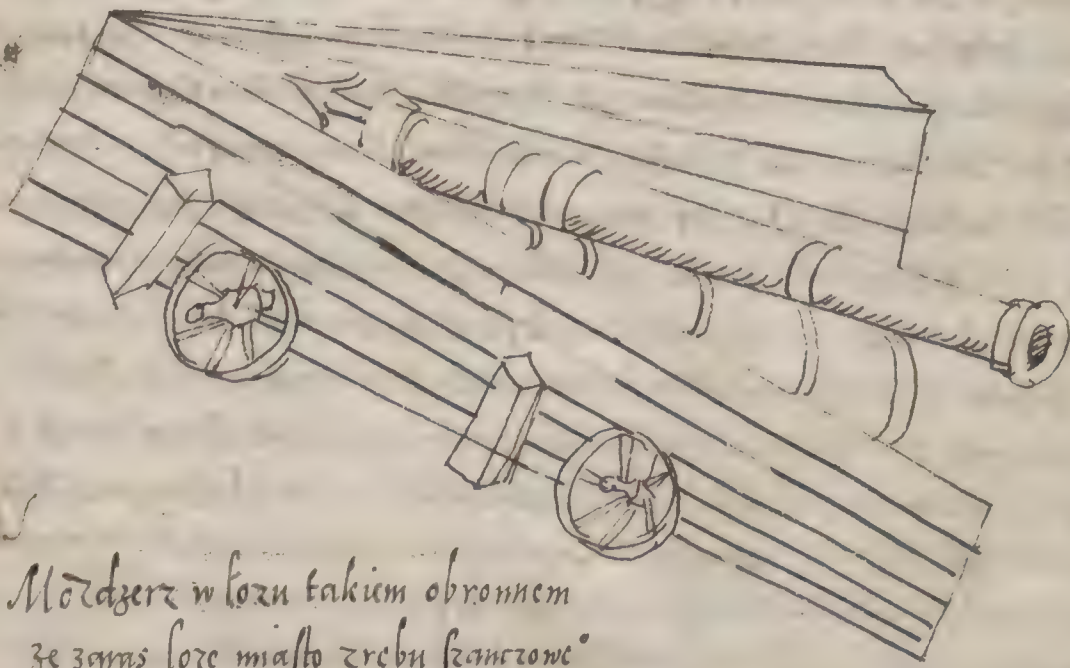
Morskie
dzialka

MORSKIE też dzialka bywaya ymacy też swoje sodye Bo po prostu in tra-
bem wkliocz y wprawu y wrebujacz Tako ouo polsolye stawa swiecz kie dzial-
ka zaliezne po Zamieczkoch nydamy w Rusly obreczamy zeliagnemy zbythe
wtakich kluczozech na czo pie sie obracza y takie dzialka sq podobneyse ku stro-
iow y morskiemu Bo tamo na kulkoeh nie polze buia Wozemia yako wydamy utich
dzial ozo y po ziemi browadza

Mozdzierz

MOZDIERZE Sq teze dziala krotkie a gdziow przestrono ktorich ku gu-
rze proste y ogmiste kulie mistrzelia y Ato yest kunst melieda yskie Bosie na
them wnelh omily Tako wprusiech Wkrolienegu pacholuz krotienke bylo zabyt
te zemo sz dobrze na krolia Augusta nie pierzechnal gdi za niem yechal Polozę
tu malowamia nykie aby ten kto niewy dal othem sobie mogl zmysty ostric
Gdisz mozdziervz nay pierse yest dzialo na swieczie Bo od niego ime dziala
powstaly yako szisal

Taczki dwoie abo loza obronne do dzial

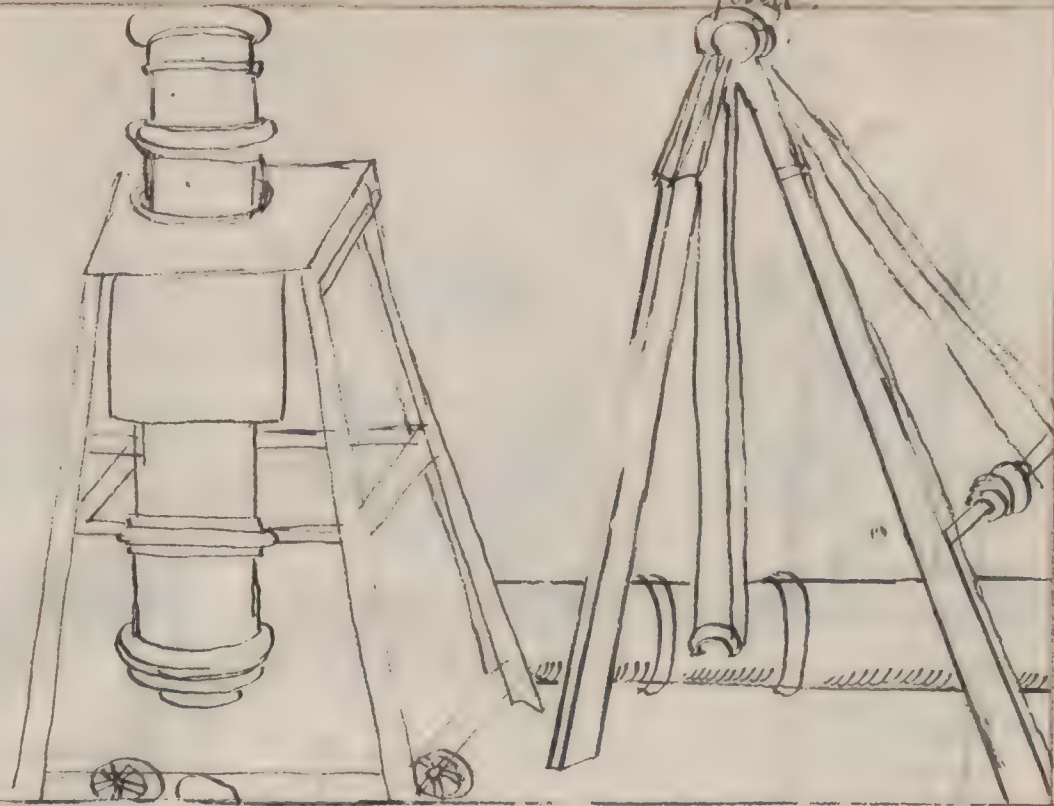

Mozdzierz w lozu takim obronem
ze zamis loze miasto zrcbu szanczone
z ego z zamku rozbier trudno.
bafolga abo noga.

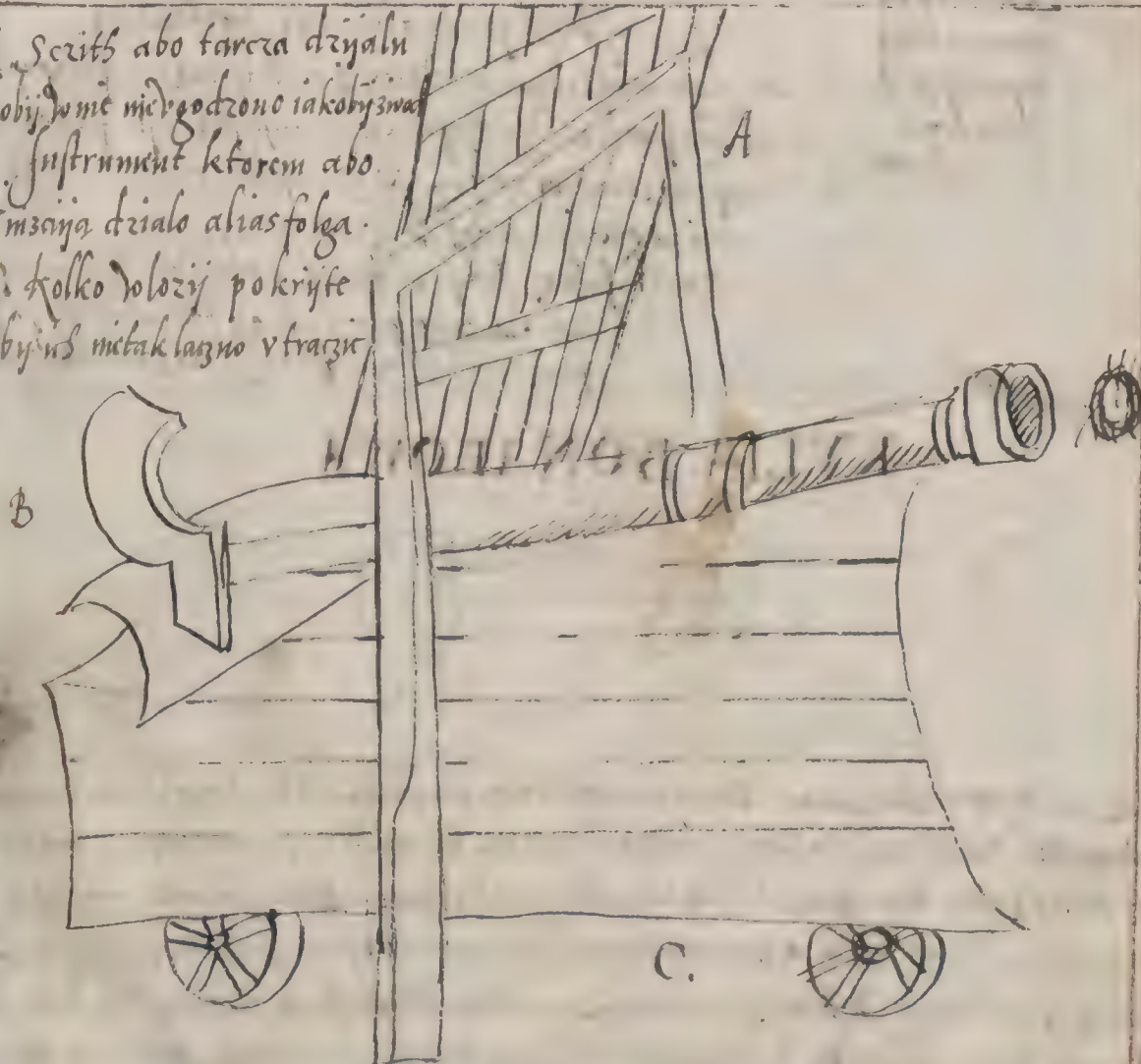
Loze

Folea

93

A. Scrits abo farca dzialu
czobyjnie niegodzono iakobyzna
B. Instrumēt ktorem abo
Zmiana dziala alias folga.
C. Kolko wloziy pokryte
abyjns metak lazno vtrazic

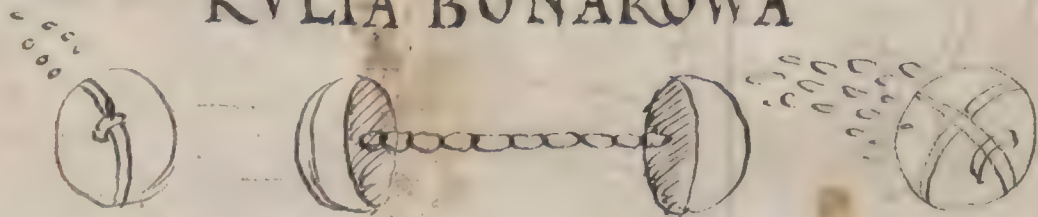
Wid na
kosczy
ku.

Curris forme
fornia na której
bywa spoione
kilka drzwa
a drugi jedny

Kulija Alajatesti Hetmana.
Kulija miedziana w której proch i żagiew prziprawio
no we środku dla zapalenia niyasta iest podobna
mosiadrowemu jabłku co wiec sobyc w mros rzece iem
acza grzeja w kosczyku

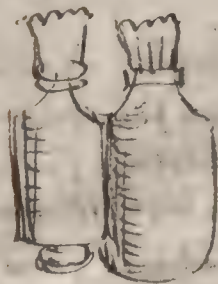
Słusne go tedy nadano malatesta poimnosc ta
ka zla testa wmalial on Hetman Bo po wo
sku mala testa wyglada sie zla glowa albo galka.

KVLIA BONAROWA

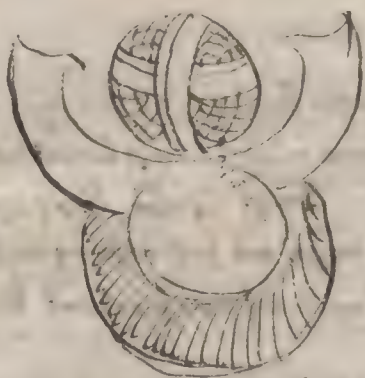

Zulja Bonarowska zamieni Bo za inwentar tego zacznego meza Pana Jana Bunara
ktorybyl Rzeczecz wielkiem minalizom co ono bil czlek tlusty ale rozumu melkiego
y dowcipnego Benczie jako iablko zedru czall zlozom abryna gmedzy wernalrz lom
czuch zamkniom wney a jeden komiec przimitorami bywa dojedney czall a do
drugiej polowycze czall drugi komiec Lanczucha Stosz Skoro zdziala ona kulka w y
liczy tedi one czall roskocz sry a lanczuch jako siroko rosiagnami mieczy dno
ma Czallamy ilie zajmie ludzy tylio ych sobyc Dosturmu to dobra

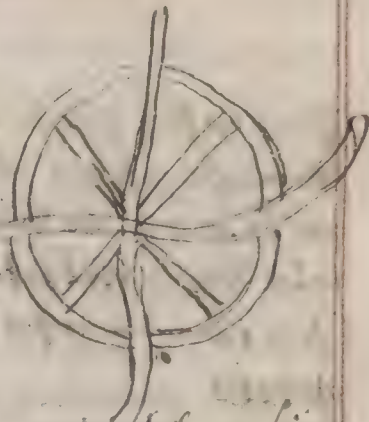
Kulie ogniſtey Skladanie

Vermichij procb
starzaja

Wory one struz
kami potem cera
tami obwinaja

A tu zastie
postroikami
tajmnijs obols

Materia ku zapaleniu

Takie rzeczy co ku zapaleniu naleza y uziemieniu ognia meugafonego tak y ze y
wrodz wyrzezona kulia bendzie gorzala tedi ych stech materiej czimq brzema Xtalki
Kaprzed Colosomum. to jest zamorska wyplawona y swem obiczarjem ofusona y usmazo
na zimnycza. Siarka, Salietra, w bobkowem olejku trzeczy spulczy y rostopia. Drugi
Sposob wedlie innych Petroleum Item olej prosti. Sadlo kacze Medulla cana ferula
to jest czobrywa w srodku lwezni binaja tak wielkie ze y olne w nich nassa
Trzeczy Sposob, Oliwa, Laj, Colosomij, Canfora, wsmia, Rupa, abotargomiecz okwethny

Recepta Hptek
Satan, ke y

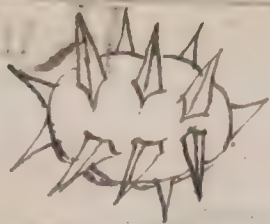
Kulie Morskej Skladanie

Kalymach nyaky czieslia zmiasta Helio polyn ieziekt y do Rzymian nauczil tego kun
sthu czimcz kulie ogniſtey co y w Wodzie bendzie gorzala y zomia tomi ktorzi Gracu
ignem ktorim okretali palia ze yednem razem Cesarz Leo cccc okretow Alcyſkich
Spalci y potem zoa

Repte: Weglia Mirzborego. soli, ukropu, nyimey Maczicze, Salky, Smoly, kadzi
dla, a ktemu zmelm one y cziesniuchney murzinskej mierz Item Camfora ktora
sama w Wodzie gore

Item jest y esze chzech ostri ogyn czimcz tedi przidass dotego, Vermicem, a bo
yalonegowego, Oliwu, Libranium oleum Petroleum Terpetini, oczta bawzo moczne
to smiesacz stwozie y na sloneczu uslicz potem pacziesom y obwinacz przelozin y
zeliazne gozdzic y skwiczkami obwinacz yeno yedne dziurke ostamiez ktora zalie
piez siarka abo tecz Colosomum Jakotu w rzdiasz tego figure ignis missilis tecz
drudzy omaczinajacz wtakiem Confeckcie soze y smolne misilem ignem czimq

Prochow Czinienie

Prochu czinienie

Dwie części Salietri a Dwieczia siarku i węgla quantum Sufficit ad demigrandum
Bo nieglu rozgarza alie dremno mabidz mieszkonatke Ocztem pokrapiają mocznem
aby sie skupyl albo Goryzalka Drugi Spolob Sescz części Salietri a siódma siarku
takze Węgla nsakze panomie mogą od puskarza wziąć dostha tegneria otem Sprawy
Ten o rżbi to tum corpus doctrina huius complecteret tedim miechczial y tego y tego
opuszczę

Proba prochow

Proba prochow dobrego jest zapaliny go na palenisku niecz miezostanie materiję ze
sie miechczę

Czychi proch jako czimę

Malleolus

Strzala ognista

STRZALA Ognista ktora starzy zivali Malleolus jakimi do tych miast Caba-
rzy zapalają miasta Biwa Sprawowana Stchze materiję przewiezczonych do trzini
zelieseze przibrawiny a nesrodek wloziny Materij niesz omiemomich Ten o mie-
tyzeba gluku barzo tegiego puszcza Bo ona prethkosc zagalenie czyni Alie drudzi
niezapalają tych materij Alie zagmie troch wloz ktora skoro dogore tedy ythe
materija sie ynują Stego ognia mezażal yeno prochem zasucz albo Amurka to:
jest pierwsem oliejem mieczistem fussem

Falarica

Oszep ognisty tez binal lacz nauka puskarzka uczinomi ktorem uderziny larcza
jest mieprzebyl tedi zapalil tak yze zolmierz musial ja porzuczyć y sobie obna-
żyć awten czas dopiero go doreszczano

Racze

Racze jako czimę to jest rzecz pospolitha Alie posnurze puszcza y te tez
umiażarły snur ubelka ktori gdy wdach ułknie tedi racze na snurze puszcza
ktora mknczy y lacz by klatamiez kiedy lacz Spaly mie tylko suche drzewo Aliam
wydal ze guska zielona gleszczem smiegem Spaliala czinaja to puskarze gdy
Kazetha megdzaja do miasta propter pompā et Solemnitatem

Targanecz

Targanecz Wzyna ja tez ku spaleniui miast y okretow targanecz okretnego
Brynaja paczies zokretina smola nato pione y zanurzone a potem zaważ wżima-
ją y skwacza ja jakoby kiana smieche Skuty miecz y naly takim przodzionem
dichturą

Liburę tezko zagłaz

Zibura też kozaczka zomich ze Materij wissej Spomianich czimij Amayq ex ueteri Ro. 17. Zibura
manorum instituto znaly to ony Incendiarium, atakze ziburi zowia Rysalimie ego 33e
paly Alez wiec Smolnich lozef narabansy wielie gleso uczini gotowa zibura

PILKI OKRE TNE Stiche materij czimij przimiansy ich w smoliz okretneq one ma
le gdzie jedno czimij tam jako lez tego przimie y zogniem wespul bacz dozbroje bacz do
leziom Ten kunst y u Turkow jest ktori tak opysuja In Subeunt munitiones tela omnis ge
neris emittunt nautique artificis missilem ignem tena clamma armis adherentem comitunt
The rzeczy przimianom yse jesty by sie trafil kiedy zdotuczemia Bozego s Turky przisez do
yakey potrzeby aby wiedziely ziaka bronij ziakimi przipracami ten nieprzaczil gwilk
na moym jezdziez Zapalciaq wiec y wlosi sobie ad terronem taka smola na glowie przii
Tomieroch ze z chelmu gdy zarzewem jedze bendzie mu plamien y ako rzeczy dluzuchina
wimkal y zomia to strojem Tuliusa Sina Aneasowego czomu ona glowa byla zagorzala

Missilis ignis Sczipy omoczinaq ntem Confecciku wissej opisanem y zdaleka
do okretion smola obliamich rzucana też tho Zibura yescze smolnej sa bywa Tstrzede
ognista taka moze uczinieć

Wieniec ogniste Wurmow Stiche materij czimij yeno yemaluja zielionem y
czimionem y sarbamij Prawie do tancza niemiec

Kamien czoste od stym zapalca sam

pilki okretne

Missilis
ignis

Wieniec ogniste
do wurmow

Knothi

Caidek y uide
enr fol 53

Zadunkij

Prochowmice

Hakornicza Obacz porządek wtem Piśmie naprzód o Collubrymie
 Nie mówię potem o Smoku Samsonie o Falconezie i o przysprawach to jest o kulach
 o prochu i o niektórych kunszciech bukarstkich teraz się zaś wracając do Miłczem
 Machin o Hakorniczy powiem Hakornicza od haku rzeczona aby metargneta Do-
 bra Hakornicza stoj za równe działo Wystrzeli kiedy ku Sturmowi idą a przed sobą
 toczą jakie kase albo flutcum albo stół masę tedi hakornicza metakodby jako
 działo ktoremu musy takie nimisli ustapić W Rusi na granicy gdzie działo ma
 yą tedi gdy chcą Tatarów odstraszyć tedi stuka piast na koniec hakornicze włożą
 aby grom sedł swej jako działo zabi Tatarów odstraszyć Imielie ich nie mają
 więc zego działo strzelono alie stromi obromi y daleko domieszczy ubycz może zna-
 leza stich ktore Slowacz y Zonia Syonniczami od tego gese dlugo mienią aby
 daley y mierny nioły Nictorzy Panowie od Węgier acz zeliaga potemu w smich
 imionach mienią ku czimemu hakornicz alie jednak Camni sobie na rzekach bu-
 dują a z węgier kedy jest lepsze zeliago sobie wozą atak ku swej miły sobie hakornic-
 che kury y pod damich smich kunszciakch strzeloe czmiez Skath sławę czynoscy R-
 czirsker mienią ma yą Tako są wtem dowcipny panowie Komorowscy ktorzy przodkow
 smich omich słamich Rieczyzon STRY SOW Boło jedno plemie było mienią yą

Pano:
 Komorowscy

Rufnicza rzeczona jest od Slowieńskiego teze języka jakobi reczmieza Enchiri-
 dion to jest greki y może strzelacz kto jest umięteln dotej potrzeba jest wpaneni-
 kę mieniacz drobne yły proch, zebi sie niedopiero niecz wosezecz mienią to niecz
 czy prziprochorniczach trzeba y knothu y saierki

Knothi czimają zobi bity lmal y rozczochransy starą chustę albo wstepie pocielsty
 ułhuklly y mienią yą go wpopielie

Prochornicze Ladunki yuz y za czapka mienią nasi draby

Paierki albo krzesino byra ex pivate lapide albo krzemienia astali albo ymem
 kamieniem uderzicz zagnie przilogmsty to było minaliezenie onego Promoteusa mystem
 nego czo do roku umiał przechowacz wliaczce ogien zemu niezagast skrgo samstogien
 albo yskre mlysczie albo wzagien albo wllioną chustę czianką przymu yą Anskwoske
 mienabity nakreziwsty kolo kuvek Spuszczic tedi wneli knechczy ogien mienią
 mienosacz krzemienia y krzesyna sa y u imich narostow rozmaite obyczaje w skrgo sa
 mia ognia Spiegierze pałusi albo y zburczy poliesiech mieczekajancz krzemienia
 tedi drzeno odrzeno suche tracz ognie sobie zmieczy Chwalia od tego drzeno Morua
 ue Bobkowe y Hedera blusczem drudzi mikladają Alie y nalla licszina od te-
 o jest dobra Tako widami ze kolialy sie zapalają czo beś magi beś podolka

Kamienego sie om
 lni zapala

Smialo beś ognia

Strzelczem bity
 podla rzacz ustrawie
 lundzy

Za starich Walicznikow u Rzymian podleyta rzecz bywała Rieczyzon y miedzy
 strzelczamy bity y bilo tho sromotno temu gdy żołnierz degraclowano do Hudu strzel-
 czego Dajacz znaczy zeto mneyse męstwo jest strzelczem obyczajem ubicz kogo amizel
 obromą ręką Thaz temi czasy na zeczney mial miedru masie grumiecy jezdzic

Krzotka

79.
Czo donej knota ani hupki mierzeba alie sama przilozim
kurek krzesle Drudzy Arkabuzem gonia Tys teras y odwu kurkoch y odwu nuroch b
naja Niedanno wynaleziono to krzosaie Gd y wzieto ostron y bialo gruth tedy
dopiero tarzecz do Turkow W Męgrzech dosla Bo po onej Godzie przechadzajac sie
z Niemcami umich upr szaly sobie jako to rzecz miedzi mienidana Turczy fletz wla
vreczoch nim Prostsa rzecz kim brina grontonnejsa szobitma subtelnesz sama sie ulow
Aspany Tanczarowie y Aarduci pernikiem y da sknotami mienaja rusmize Boj
pernejssa y mietak zamok me y mieprzyczyt mieziejsz sie tem zebimu mala chib y
czego sie pokrzosowej szodzina Adia tego tem hawdze y docziera fletcz y teras y us
maja takie przipraw y ze y wdesz Markvan Albricht groduil bitni amieszkod z lo
miez prochow y Alie to przecie jest omyl na Wyqmsi by wpanencze proch y prziprawa
taka byla yakost szis al omorskich kuliach Skamfora czo sie nudi mieboj Cgima drudzy
krzofky nkylosach W J-lalabareziech alieto y mieviegirka y przese dracz T medrzeg
gristoteles y Plato W Economer pilla w Xiezech Re wleky instrument gospodarsky
ku yednej rzecz y mabidz uczinioni Omne instrumentum perfectum ad unam rem debet
esse aptum Bokto Scripturalikiem cheze y chleb kruiacz y piov ko tem poro nacz neu
tium consequetur Przeloš Riezev se y ludzie maia sie takich subtelnesz y chromicz y
Aelmani zakazowacz Nie tylko alie y rusmiez zwlaszta krotkich zakazuia czassie
pokoru ne wlosch sto dlia zdvadi Acz na wojnie porzadnie czemia wydge polsacz
Aarduci ze maracz nielsa rusmize mara tesz przitim y mala Bo naprzod dluga mieda
do siebie y zdahieka nacziracz szesliby chezial dotarcz y mie sie wazicz tedi go skrotk
pogofowiu czeka Cgima tesz czy buskange y skilkumaszcie vor organk y ktore ne wro
cziech wdzurze Sturmowej wieleze sa poziteczno
Cgima tesz yz na woziech miasto omich wozow skosami S Hako wmozami czo sie
obraczaja prziprawu y szeg dzialka vonne tak prziprawu y Bawzose siwako na
uka nasich wiekon rollezela szeg y przifeszciech Triumfichech przibiesiadach mie
szupymich mara swe kunsti czem ludzom zaljezaja swa nauke Wiencze wieze
szapiwu Karthorniczego smok y popowietrzu buszaja Tich rzecz y zamiechanam m y
szgom je zostamue Alie kto by sie one rzecz y foral y mi stworzenia rozmaikich kul tedi
y the y usz laczney pojmie Bo yednaš Materia jest tych wstikich rzecz y Przy
dobrywaniu zasie miast y przibromieniu zamkow czo za fortelie mara to sie na swich
mieszczech bendzie Spominalo szakze przy wojnie morskej ktore sposoby maja wstik
ko tho przipomnie sie alieasz do ymich rzecz y poknapiemie sie

Wtore, cz szpelta
jako

Organk y znujm

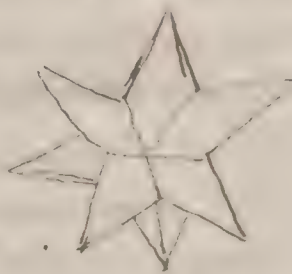
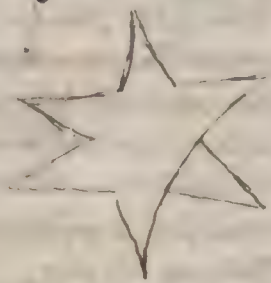
Czieslionie Murarzone

Cieslon nie malo tyzba atichby pospolycze tyzba czo umiejc czimiez wiazania
 w guwach kastonania racz pospolycze przyotkustu kedi stoli budurq W Weliezeze
 nbochney birwarq alie miedzy nimy tyzba jednego umiejc nego czobi niebu
 musowe stuki umial y Euclidowe principia. Tacz y n Niem Ezich pospolycze
 trawiaja sie czom zonia Magister Baum Tacz y za Niebofeczka bywal y
 ony Popowie Francenowie ze szdib y takiego zmiestnego czieslie dal do Colle
 giatow Geometron Speculatiua Geometria zeb y tenotroch sie przykurzyl
 mam zatko zeb y w krotkiem czasie miezo na Archimedeza posedl ktor y w dy
 wakuziech bendacz dzir y broj wono obliczenie gdi Marcellus Siracuz y doby
 wal yako one was y one rek y dzinne mimiual ktoremi okretli okret y Sprzod
 ku zachwaczir y til okretu zatopyl drugie tez pomiraczal. Sna komeczokret
 ktorego kilka seth ludz y liedno wyl y on gotak przyprawyl tak przyzadzyl ze
 go sam za soba pocziagal y tak yem wladnal ze zamie tak snadnie sedl y akoby
 tez po wodzie namistnie mial plynacz Skat kuta kiemu mniemaniu przy sedl
 do ludu ze go za jednego miet y dzinotnorce yako jusz gowie y trzimial y omen
 tho zeb y y ziemie mogl przyto cziez sam gdi by pliaz potemu byl gebi sie y ano
 gmiel y mogla Tak ze y czieslia ten zmiestni gdi by ku swe y nauce Cziesial (ke y
 miezo Geometr y ktora zonia Theoricam przy dal mogl by broj y niemalo
 Murarzon tak ze tyzba miezoby umiel y murowacz nraw y gdi by przy slo bro
 miez miasta alie czobi umiel y plowacz, lamacz, oskardami kowacz, y rad y
 dacz kedi dy by bil y slabse muri Zeb y poradz y yako kwati dobycz bram y ze
 Wtrecz ych Xie sach tego przy stania Warsenali na sem nar dziez Instrument y
 ktorem y kwath y lamacz Nar dziez y yako gnodi ubrami zalapua Nar dziez
 y forme tej rek y Archimedellowej etc

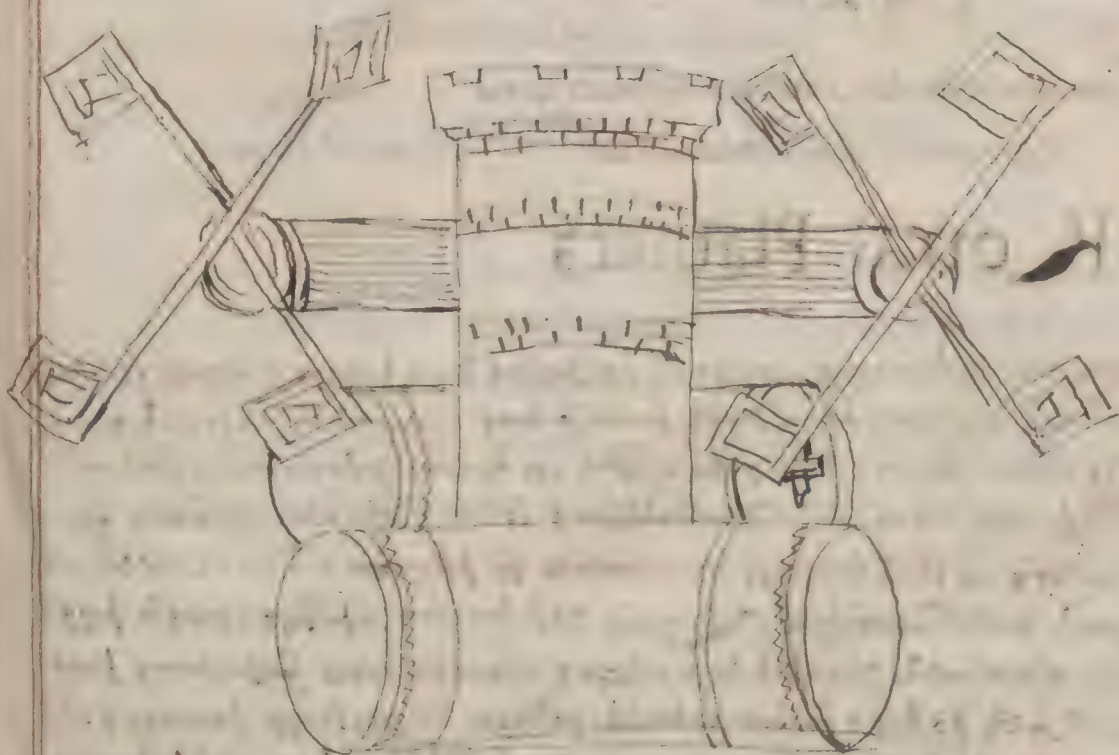
Stalmach Kolodzey

Poliaczi wozmy obos swoj Stanow y przyto wozow do tego potrzeba prawie
 na urzad przyto tich rzemieśnikow tyzba robozie y z Mater y yem potrzebn y
 Tako nato Niebofeczik August dobrothliwi byl porzadni Nam snacz umial kozde dromo
 uwozu srem nlastem nazny skiem Mianowacz
 Spominaj y tez tu woz y Antiochone y figuri ych maliu y sko sam y udy stia przy kom y

101.
 oboj brze strzenstwo czimili, drugie u osy na konczoch ktore nadolsie obraczały i
 jestli bi kto chezial podbiegic te diko kosi one doziemie prziczynali Alie Eumenes
 krol bendacz noysze Rzym skiem kazal swem strzelcom glukow grzadka wsta piez i
 y kome wozniky strzalkamy Spilowacz ktore bendacz gramone na smoyeß i y noysko
 obroczyły i swich ze homiesaly i poramly gaczem wielze miedzi ntemy wolanie y sielk
 roznemy glosamy powstał i rzalk zalobni Alie i utroye y ielce danney narwioze y
 na woziech kothczich walczono ktore zowia Eleda yakiogo snacz obrzaju Angliowie
 dotich miast uzimay Rzymianie zasz murices to jest Sisk y zeliazne yako owo wodne
 orzechy podtakie wozniky i pod slomie podlipowaly Tako ono y Chronika onasich Spo
 mina czo u bratnika wzarod o krolieſtwo pusezali

Maliowanie Wozow Antiochorich

Spomina ją też i woss powietrzym jeno nie spomina ją kłobi go uziął kiedzi Podomne
on Ihaeton czo rozil wog słoneczni słoczi i mlicz wiatrem nie podobna rzecz czo
w klimich wjdziemi uiełtrzymich ktori tiś w Babymie teraś Pan Starosta Babynski
prawa otal uczimiez Izetof i ja figur takiego wogu poloze Podobnego czo s onemu czo
w koninie dimem piteczem i Niemczy obracają

a Wal jako u mielnego mli:

na zobu stron, ma Yaci na

kyzi (nachliav ze janko br)

lopatky ukolnq yiboo

6 Są bolesne kółka które pal:

czymś swym zaradziac około

wozowe Tak i że wielozne kolo

poemia balceaste tribonrom

Kolkien abaloza the Kola Scale:

vy' nozome

C. walcusae Scuderie rorku

(Triborrego kola birra)

Okoliczności i rozmiar biura Wiersse

Marcialifone

Trans me certa ducis quondam curuauit in usus

Agricola nunc sum militis ante fui

König Platnerz

Kowal narażenie do domu w rzeczy namierzeć się przida komie konacz y' leczciez y'e Pakia
sa y' may'a biez Instrumenta kolwalskie do kowania kony' nichowalych Wojennich y'akie
slup'y miedzy ktoremi kon ma stacz y'aka czapka czo konow'y zaslania y'oci plochemu
na glowe klada zeb'y mien'y'dzial Oka tablicza y' s'elina y' schakiem czo konia y'a na
ziemie ponalaja y' w'st' hkie te rzeczy mimalionane sa potrzebne u VEI ECIVSA w'ry
czich Xiegoch tam to Zmar'y'dziel Niemielie y'iest kowalow w'bolseze czoby te prz'y
brany miely' ale w'miuch ziemioch tego nieczy y' mienaja niecz Gospodarny' p'ano
nie wdomach smich po kopie podkon gotowich geliaga W'gier'skiego bennego y' Lu
fnation takiell albo skoll'y Sieltzanej w'irwantow w'st' hkiego tego y'iest potrzeba
przi wozie Zolmierzow'y zeb'y miedo p'oro biegacz do kominia kowalow'y mienaja y'
Flewari w'ellie ty'mi e't'e

O Kortomniu teſz zeliu bion teſz jeſt potrzebna miedziez kowalioſy i Zolnierzo.
wy jeſli chceſz miecz zeliu ku zaſtrzeniu delicatius ze bi ſię dalo miezdzynacz
ze bi oſtrze było tedi woliejſu ono ſkomina gaſſa. Taki bziłtom to dzialajſy ze biło
tak twarde czobi ſię miezłomalo wodzie gaſſa. A jeſli wiecz chceſz miecz prawnie ſtaw
moezni i nazbiłt twardi yako cziekami hartujſy tedi wkołomiej kwiſy trzeba ze
liu. ſkomina moezioſy. A na ſiekierki na moſkienskie na bardy niemaſy yako dno.
ſkie zeliu. Platnerz gaſſe chceſy ab y zbroja ab y nimieczowie nie rdziawalo
ma magacz olynſy. Czuſy. Zapłakſy to jeſt ołomoy popioł medlie nauki. O ptekarſke
ucziniom. Item Smola prz y prawnia. Naſtalſy teſz ſmolezowanie zbroje dlia rdze.
nie jeſt tak ozdoba wzech alie y e dnak ſtraſſy na podobno y ze nomi kunſt. Abo y ſz
Brafnik czarmi bzi na yako Diabel y dlia tego podobno ſobie umiſſnie czima palcz
Necemey ab y medlie zbroje był poth barwſy yako diabla malujſy.

Przettem liekowanie komi zacni ludzie umielſy i wtem ſię kochalſy te waſz do kowalioſ
ta wzech przelſa. Pa tem ſię barwicz miechze. Wſakze bitay ſię o xia geczach onego
zacnego czleka i uczonego. Poachima Kameraviuſa kto nadobnie i ochedoznie
oter wzech był al y bende ſię othem ſawal ze bende przelogone na polſkie i drukowa
ne. Ku poſithku poliakow. Bo ten czlek wtem ſię kochal y komia uſtawie na ſtami
miawal. Bo Panowſy. Norimberſezſy. zawdzi mu prz y uſgielezie bialego komia dawalſy
O nauke gwano zaſtarich ludzy. Cipoterayſy tedi y aliorum Tumentoru medicatio
nem garayſy oſyſy. Autor tej nauki był naifzod.

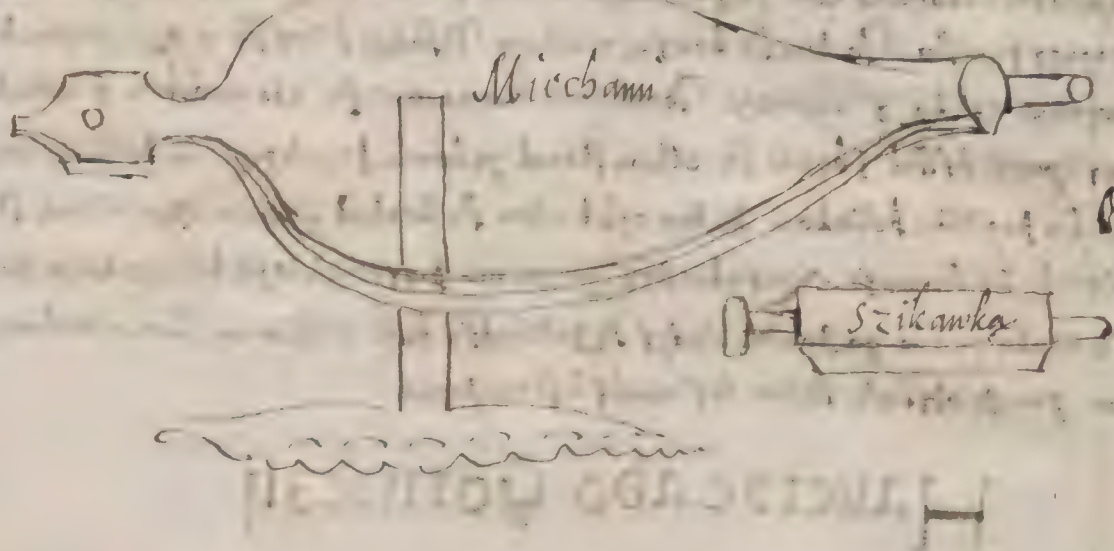
Nauka liekarſ
konſtuch

Hauerze abo Gorniczij

Czy teze urzad maza ſwoz na wojnie. Przichodzy czesto do binarſy. Zamkom maſt
cuniculoſ abo ſtolſy kopacz glſy. Placz totemu abo ze Burzacziek dzial miedloſtaye
tedi ſtolſy koparſy. Tego mikt liepey mieſteſy yako gurmiezi olkuſezſy ktorzy i przelſ
piaſky umierſy bracz umierſy. Czelirowacz kaſtonacz Biorſy wiecz y kwiſy ſię przelſ
ſkali choc to ſię zda niepodobno gdzie y kamienie twarde palicz muſy. Prziney yako
przelſy apeninum we wloſech cziniono. Przichodzy teſz wiecz na Zamkoch ſtudnie
bracz cziftermi dzialacz to wſithko omi ſprawicz mogſy abo y mienſendzie oboz mo
ze liegecz prz y zinich wodach Muſy wiecz ſtudnie ex tempore kopacz tedi ony
najliepey umierſy poznacz yako daleko modi ſię dokopacz na wieliu latwoch
gdzie rzel gdzie ziri kamien. T yaka bomba yako rurami yako zorawiem yako
kolem abo y walem cziſgnacz mode. Taki kolem lynamy ſtudniſy czirparſy maſy
u Weieczyuſa ſizerunk nimalionami folio 7 z Parſkiego druku. Taki bomba wyſy.

Łoczko foliujſy

n i soczka. foliury ku gurze wodę mają utegoś los. Także zaś kołem skrzyńca-
stem albo kafarem to mają folio 267. Ale w Krakowie na Zmierzynę i pod zam-
kiem mają tego przykłady zime. Wszakże drukarz może stamtąd figury przepisać
aby tam gdzie tego ludzie potrzebują. Coraz więcej stamtąd sobie ostrzyli rozum
i imaginacja. The misł też Sposoby wody. Sprzekoś on dobierać i męzić
gą i osuszać sobie przelecze do Murów. Czciągną też niektórzy nosem albo mie-
chem wodę którą się około walu wje jako maś takich obciąża i imięgo zna-
dział woliuś. Umieję to gurmiegi. Drudzy też miechami kornalskiemi czia-
gną wodę czegoś tu figury mają.

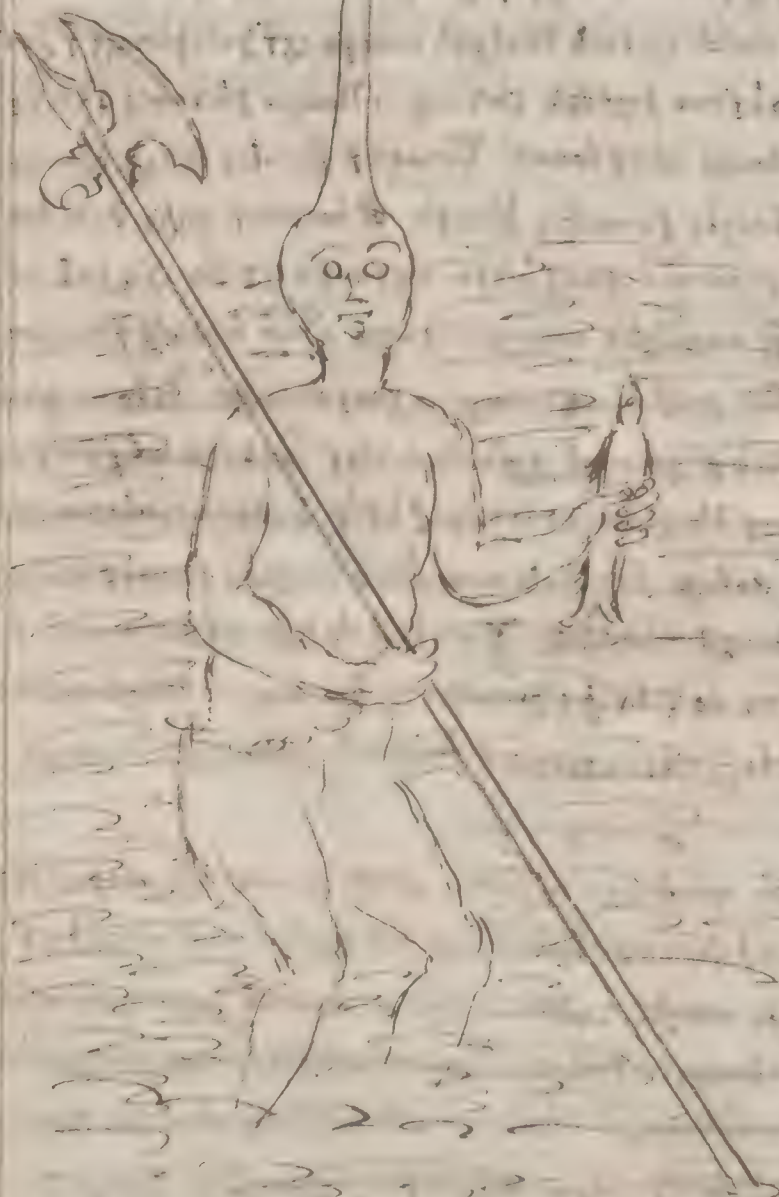

Tęchże urząd jest przy obciążeniu miasta zeon i umięję ruri miasta odryć
umieję poradzic jako studnie w których jest uena aqua uia odryć. Bo jeśli
na gorze studnia jest tedy druga mierz kopając derinują. Zwalczą gdi po przy-
brzekoś czim. The imię Sposoby nauka ich ma jako Helmanowi mogabiz
poziteczni. Item jako wali Basty iwe czob i się miewsplozilo zebi wal wielo
powoś jako wali darmionacz gaden nad nich tego lieber meumie stichze i stai
wiarze naliepi się obierają ktorzinalieber wode winagiez i jako zalienek w i
mieśe poznac umięję. Oczem serzej circa opugnationes urbium bondzie się ga-
dalo jako zalaniem wodi wojska obozy i miasta zalienano. Drudzy też
mierzynem kołem mierzaga i wode Sprzekoś on i osuszać jako na Tulanie

Vrinator

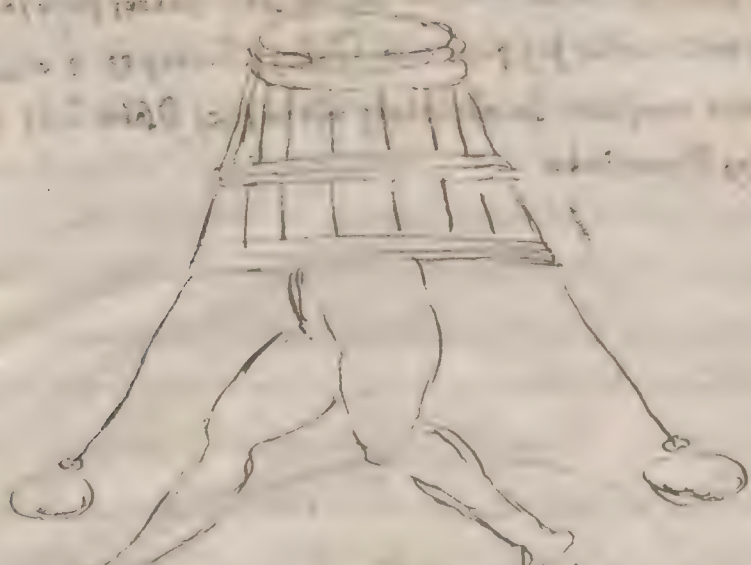
Vrinatorem zowią Łacziniecy tych czo nurkiem plinają zelomają Przirodzenia
ze są przestromich pluzow gedluga odetchnaczą masą abo też artificialiter przipa-
rują. Bosą dotego rozliczne przipravy Sa czyż pogitęcy do morskiej bytni abo
na Dunaju namieprze y na innych rzekach Wielkich umieją czyż poth plinacz y pod-
mierzycy okretu umieją gdi pobytnie przrądzie zbieracz w Nodzie zbieracz skarb
działa które gatoprowadzą w zbieracz abo y towari Wenecier są nter mieze czwie-
ny ludzie ge y dziecy jako kaczkę po wodzie plinają A komiory zaś Boto tam
jakobi dzieci dzinurają sie y za niem kupamy biega dzinurają czy sie Są tak mi-
sterny ze pierseziem ktori Xiągę weneckie nmore w rzucza Słub bioracz zmorem
jako tam ta Ceremonia miecie n sobie ze wskakuia nmore oznajdują go. Tak mi ziem-
tak ony umieją znowa Okreth ym był gatonał dzinmie wielcy Takogo dobywały mi-
sternie Bumieją powiedzyć czyż ktori tam na ten czas były Boto mu niedamno alie
tam był nie jeden Archimedes dotego Ale Archimedesow y musiano pierwej wiec-
znac okreth toż go dopiero nauczył chodziec Maia też dotego mysternie nowi y
Spekulamy do oczu y Specherzina do Gęby prziprawną czo tam moze w Nodzie oddycha-
ktorego Sposobu śnaczy uginają też wksigazeczciech Pruskiech gdi bułstin nmore
lomią

Maia y yme miech y skominkiem rzemieniem misternie ułitem ze nody wle niepuszcz-
yeno oddech człowieczy ktori sie wpuszcza w głębokie morze tak y ge tam musi miecz prz-
sobie bulare y halobant bronią się morskiem rybom a yżbi ten kominiek po mierzchu wle-
dzie następował gdzie yeno sie obruczy w Nodzie urinator tedi do samego wierzchoł-
ku kominika przimiazga pschery na dęti moczn ktori onemu kominikow y mieda się zamur-
mi na krzywiecz alie w sędi następue wierzchem gdzie yeno człowiek on postępuje
godkiem tego figure masz taka

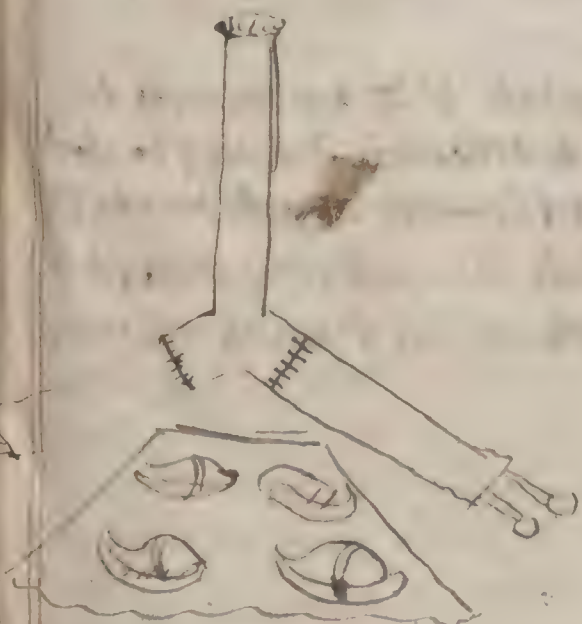
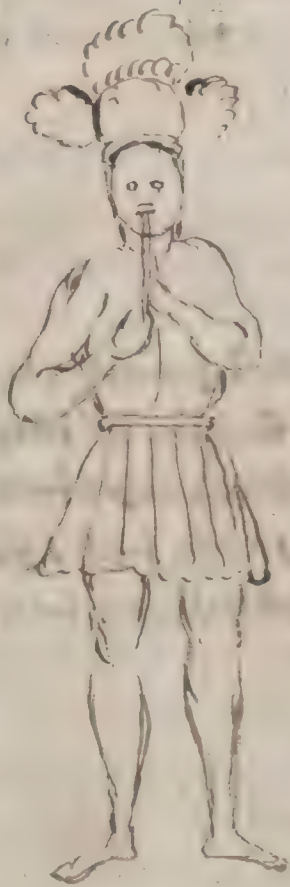

Przed niedannem czasi był tu w Rusi Italiam jeden Stakiem miechem y ubierał
 Siemem y smiala mu się Sliachta jako Ma skarmikom tan sie podymował rzeź prze-
 czyścacz dla wolnego przechodu skutli do Gdanską y miał w Neprz głęboko nebr-
 dżręz y tam kłodi dzżera niwazacz na miersch Alie w flusenale Weneckim takych
 Instrument siła kedi tifs roysko od royska przels rzekę liezi tedi. Spiego mie mogą
 w takych miechoch do nich y do miast pod muni brzedodz rż, Ależ ku takiemu prze-
 leciu są y inne instrumenta okrom miechow wezmie głowicki nafsie na głowę prziczirek
 a w ręce wezmie wagi alie both ma on prziczirek prziniazacz dobrze tedi przyczdzie

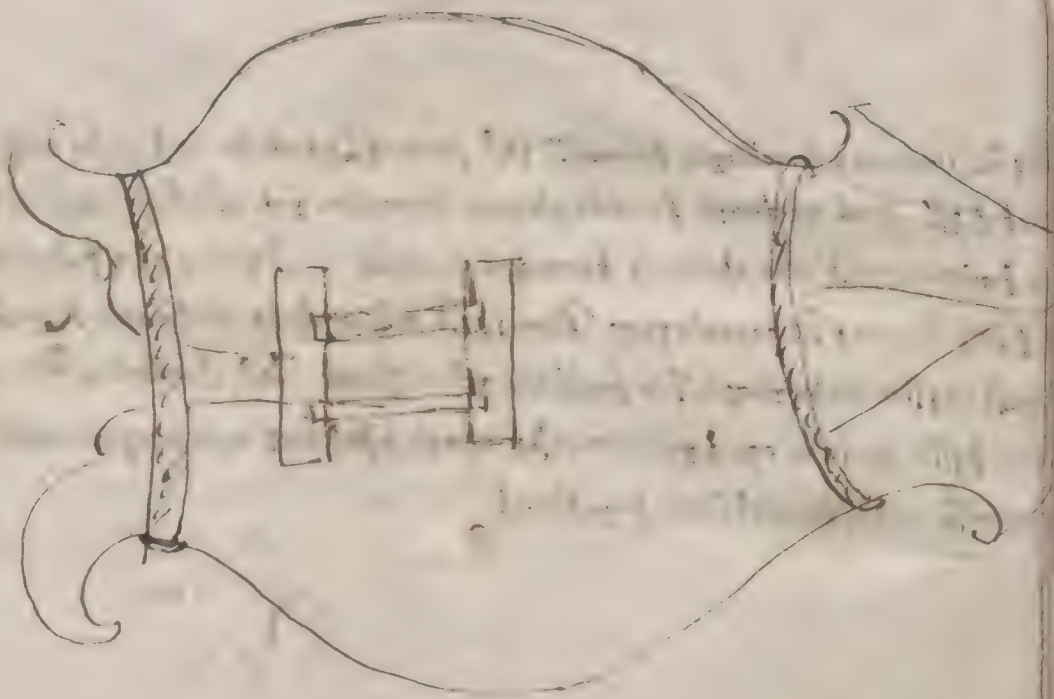
107.
miedamusię zaliacz przegiętek a naga miedamusię poralicz tego maś figurę taką

leż ku takiemu przebiegu peneręć jest pacherz Lukuluson tak gęsto nassiti ze wody
niepuszczł Atak we dwoję gładnie zlozoni ze na nim jak nśiedlie mogli usiećz y passamij
sie przymia zarwł albo opasawł po nodzie moze się bychcial y pulmilie bepieczmie
puszcziez nogam y sie bogamajęcz Florus pise o Lucutulusie Helmanie Rzymskim ze tak
przez nojska nieprzjacielskie frodkiem ych niplinal Doś Suetonius Tranquillus o Cze
larzu pise ze jako czud yalek morski czorę npostaczł czlonieczy maluję przez wod
do nojsk nieprzjacielskich przeplwal

Jest też jeszcze j inni kunšt urinatorský jako rzeký przeplývaję, nie tylko osoba swoja
 alie j nieco nato wlozinsý gyator zolnirských Szýraję dwie skurze wolowe czalkiem
 frieze ktore nadma j ganiaga, a na wierschu uozima sobie jakoby graqyk na ktorem
 moze siedziacz osoba j dwie wadlie prziprarienia Takczy hrabcziezi j flišpami zwikly
 sie plawiez j zbożestnem morskiem sie obchodziez mienajacz osoba luký j strzaly tru
 czýżna namagane tego figura iaka

Pan Stęszina
 peregrinował

Widalem ja takie Instrumenti j tu Wpolsze kiedy Te° M Pan Wojniczki Pan
 Stęszina przimiosł był osoba gdy peregrinował do Hiszpaniey, Franciey j do wloch
 Oczem mizey W Arsenalie naszym poriem serzei j Czwartich Xiezoek powieda jacz
 jako Wofska przeprawię prześ rzekę, guri, lasy, naten czast o Vrinatorskych kwi
 stoek do licz Rýbithuzasie moze brodi prześ rzekę winaliesz j rozgamy nad knęcz
 etcetera.

Onamieliku

Onamiethniku

109.

Namiotow ozdoba wojsku niemale mniemamie y ozdoby czim czo laczo mozemiee
 Felman majacz mistrza potemu Wszakoz gbith kor yako wo dzieniu tak y nmiestkoma
 potrzebasie chrowicz Towarzisow namiotk gdzieby sie swemi slugami mogl zachowacz
 V Rzymian dziesiecz Solmierzow yeden namiotk mienaly Rznano ych Contubernales
 Tiusz bila zosobna ster stromi miedzi mny deunotio Amiedzi nym dziesiatnik starsem
 bywal ktori tes porzadku miedzi mni ochedostna tem prliney przestrzegal. Rothmistrzom
 gasie namiotk sama rzecz pokagwie zema bycz y niethly y ochedozney si Rzco ruz Heth
 manowy ktori zwano pratorium to yusz bil non modo ad necessitatem sed ad maie statem
 ostentandam ozdobney si y kostem niethsem Spramioni

Niaze Sarmienskie wte ex peditia Carollusowe yako kroliestwo Tunis dobyl prze miepo
 lyzebne rogtjezie namiotku gardlo marniedal Bo yze W Grecz ych solmierska przedtem
 Sluzal yaka am bitia pierwse miesze. Sobie na rozu u Hethmana uprosil gdzie y
 namiotk swoy niemali dal rozbiecz a y si na kopcu na balezie przislo mu go stanowicz
 tedi niemal nstihet kobiecz Niazecy zastapil Wtem dzialer Jan czarsky Rothmistr
 nan na sedl musiel si aze pod namiotkem nieziesny bicz ony Drudzi tih miedzi onemi
 ponrozi poniklaly si Aronikaky niemogly si wospostrzec prze on namiotk tak yze y
 samemu glowe ucziety y slugy mu pobity y srebrna Sluzba niezety znielkiem zalmezczeniem
 nstihkiego wojska ze na pierwsem wstepku wojni medobrye si gdarzilo Alie snacz go
 drudzi umislne miewatowaly gnalacza fLispany prze zagdrosz Tze miesze pierwse
 yakobi sobie byl occupowal

Krol Franczusk bunluracz sie skroliem Angielskem przeczir Carollusowy miety miedzi
 soba nyaky stanni giazd osobami swemi y fundowaly sie nato przekladajacz sie geby
 yeden nad drogiego geby namioti osobneyse mial Franczusk mial drost bo y slotha y
 Cantonamia bylo dosiez Alie Anglik zalie mial commodius. Bo miastho plotna stabu
 watow deszczkowicz subtelnie zwarlich yako yaky dom swoje pratorium albo namiotk
 mial Wtem sobie za wigrana Angliowie poczitaly ktemu przidaly malionamia pramie
 na weseziu na dyzwach byla mimalonana osoba Zbrojni mals Angielskiem stroiem
 atez nad niem napisami CVM HOC PREVALEBIS czo ku Arrogantnyy meczoi
 yemu poegitono Corollus zalie V skromnosie nteymierze zachowiral Bo yadacz to
 Alcairu yeno Skozich skurek dzikich koss swoy namiotek abo snac kotarche waczey kazal
 nakwiracz akie Soliman nato si yednak przekladal oktorego namiecziech tak pisse
 Historik ktore mial pod biologrodem y Waradzinem Oculos inquit fulchritudine sua
 adimplebant fastigiatis turribus Babylonicis opere et bina ob permutationem funes
 ex serico Ita quod sub expugnationem Alba exterriti castris eius de defensione
 desperarunt

Touty

K.

Wydzialismy

Widzieliśmy też pod Warszawą Welectrę Henricha namiotk Augusta Krobia naste-
 pranie Augusta et Splendida Pompa niemim bima też naden czo miał Solimom chr-
 ba /nurami jedwabnemi Bon jako dom alie snacz jako zamek jaky ozdobe sta-
 miał jobirattelic Covom jako Pana nastiatowacz miesamacz ymich Alie Pan No:

Namiot prawie
 Catmonskij P Pa:
 zlowieczkie No:
 yewodi Ruskie

Yenoda Ruskij Taglowieczki miał na podziw namiotk w ktorim wczas jakoby nade-
 mu mogły być Nie trzeba się tam było bacz Bo był odwoysu pobyciu
 Constantinopolskiem Strichem ktori wieczyj snacz mogl być nazwan Hibernaculu
 amizety tabernaculum Bo tabernaculum u Rzymian było metak strojne anj
 moczne Bo tego yeno leczcie ugiwały Alie kiedy przes oblicz miało przichodziło
 tedi już ciepły stry barczy uczyłom namioti Sobie Spranowaly Wlasnie jako
 ten był Pana Taglowieczkiego ktorego tu figure polozemi tise zwaly Hibernacu-
 lum

Wielki Czerwony namiot

Tamerlanes on stamni zryczesza czo Turczkiego Carza wklatcze zelazney' rozyl
 Ten troie namioti mienal sloba. Naprzod gdy oblesl miasto yakietydy' rozbyl biale na
 mioti Jelsy sie jako srodzemu zastanyly' nieprzyncielie tho czernone rozbyl. Kone bia
 le zolieto Ale jelsy ad excidium sie rzecz miala tedi czarne nazbith namioti rozbyl
 V Solimana tesz dwojakie bivali Ale nie dlia tego yeno ysz niezagmiemu wiednich
 Cesarz noczowal. A z drugimi rysz naprzod na noczies zaiachano ze zawzdi yakobi
 z domu do domu na noczies yechal. The rozlyczne obrycza je rosczitanam sibi tho czo
 kto rozumie bycz po ziteczni ysego mial sobie rzem obracz

MITATOR

Metator Castrorum Oboznych

Metator widlada się Miernik Atoż tedy ntem Capitulum zamka się Miernicka nauka ktora jest częścią Geometrii ale już przypada ją the potrzeby wiedzieć dista-
tia Murów Serokacz mrołk okien i samej wieze tedy tego mierzadnie yeno Geometra
Atożby takiego Metatora trzeba ktoriby obiera them rzegom gdolal to jest ktory by
był Geometra. Przy obieraniu miejsca obozow przypada niejednakiej figuri płacz
Jeden bendzie płaski przestroni drugi okragły drugi kłynowaty. Rombus Rombo-
ides Trójkąt Skalenus i inne rozmaite atoż jako jedno drugim zronnac mro-
zumiec zebi się wsiścić zmieszyć i zebi na Euclidia Ntem gdy się kaza rosta być
Constipowacz Condensowacz płaczu stawało Ntem Sładnac ięzbe wojiska nie-
przycielskiego mneth osuowacz i inne tem podobne rzeczy tego gaden mierzadnie
jedno artificiosus Metator czo umie Geometrię i Geodisję Skatkę przichodzi ze
i Gospod rozda-
wamie
i Gospod rozdawanie nikomu Sładnej nieprzychodzi yeno Metatorom Bojęsły npo-
liu daleko nieczęć mmieszczeń kedi mierzadnie sa Curuatory mogą rozeznac i mierz-
adziez gdzie jakimu pocztom miejscu trzeba A przetoż u Francuskiego krolia
Metatorom temże poruczają u nas Marsalkow Wielkiemu A Snać propter
Authoritatem Abi omnes starent eius Sententia zebi się o Gospodi mierzadły
Wszakoz czyż Metatorom pod zwierzchnością Marsalkow moglibi tenże urząd
nikomnac Sładnej przystojnej umiejetnej To przydażac zebi dwor banfki
tebi oprima miał uluodzi ze wsiłko porzadnie i Sciencer nikomwac a nie obiter
jako przy dworzech mierzadnich bo bina mierzacz ona Confusia była gdy Hen-
rich przęchal ze Francuzi o Gospody silne burdy czimly Inne rzeczy ktore
naliezą ku obieraniu miejsca obozow albo ku obieraniu płaczu bo yornemu
to W czwartich Księgach i wpiatych otem się bendzie gadalo

O Trebaczu

113.

Trebacze nie kilka dliatego są *poziteczny* zeznak daja młotom Siodloma nsa: domia trnogi, potikoma się y teze reuocowania do ordunku y młotom na straza Bo trebacz jest yakiobi mona albo yezikiem nsego Wojska akie teze są dlia tego *poziteczny* quod excitant animum et incendunt ad praelium. Lecz drudzy tak rozumieja ze Musi: ca taky alect nkozdem pobudza yakey kto jest affecty Sprzirodzenia Bo yelli kto jest bozazlyny kiedy clasticum graia tedi yescze bozazlyny bi mial bicz.

Drab rozlicznosc jest Alie Rzymianie tvoiakich pospolycze uziwaly Pertibicem incita: bantur per corniciem a custodys reuocabantur Obfytanie do Hetmana abi sie schodzy: ly impulsu tuba brya leui Tirrenam na morzu uziwaja Bo yze jest glosna a prze ra: blyra grzmiacza tedi ya dobrze slysecz in strepitu armorum zmlasza chocz mial vry: burzliwosc porowanie

SISTRVVM teze wspominaja ktore asistendo milite ut figat pedem nazwane jest KOCIANER ad Ezechium Wojsze y Szalamau Sloba mial ktorich Wojsze iako niakiem miesze na ratulu graja uziwa Alie ychbyl zapomnial njezdza yacz Bo obie: czany dacz znak Rulenia gdi sie spolnie miely Rusicz sam sie umknal zabacziny tego czosie bylo gmowilo y sluzby siebney zapomnial Age na zaiutyz Rothmistrze do: namiothu Hethmanskiego a Hetman yus wlesie. Ten czech albo bvasno musykon: mata prerogative nomch kraioch zechoc lud poraza tedi omich niemorduiq bo omi: nikogo niebya a mimen yest kozdemu ygracz Wyansy bi sie trefilo inferuore et furo: bellico conflictus. Tako onemu wloskiemu golmizorni sie *W* Trofyle gdy: dal trebacza obieyryz dobiny miasta Noliateranu trefilo sie ze iakos potem one: goss porazono y poimal goten obbyl on trebacz y bez liutolczy zamordowal go: mimamiazacz mu temi slozy An cum Volanteris tympanistom meum contra movem mi: letia laqueos imple Suspendebas. tenunquam admeas manus peruenturum putaris? postea gladium gutturi eius admouit

Testi Trebacza
godze sie gabyez

Ten obyczay nieodnialkich Haczy zachowuia *N*astaduiq drudzy Tabuly Efo: pomey gdy sie ono trebacz pomoyne wymanianal zem ya prany niebil niemordo: nal odpowiedzianomu Nie bylesz prany aliesz znak aby to damal y pobudzal

Armamentarz

Skola Riezsirska

Skarb Zolnirsky

Trzecie Xiegy ō Arsenalie ō Skolie Riceriskej ū o skarbiku wojennem potrzebom przēmowa.

Dumni to był obyczaj królów zaczął skath sławę memalej dostawaty ze sobie bię: donaty y stanowit Armamentarze jako y wsonie Bogem znayduemi ze Solomona słath China: lię zebil opatrzni ze sobie postanowil niedle mądrosejz siojey zbroinie Takze Osias król niemneyt ma wtem dank Bo tak oniem mony pismo Tzebral prani sobie Ozias Wojko kuzi kroc sto fisejz ktorzibi sie byty oslowe krolenska przeczir nie przynęziolom Tprzi: gotowal tenze król wsemu wojtku tarcze, kopce przilbyce, y pancerce, luki, y teze kulle ku mistrziliamii kamieniu y uczinil w Hieruzalem rozlycznych sposobow Machim abo kunnstko: rne strzelby ktore na murzech postanowil y rkaezich muron spokojmich abisnich mistrzili: kacz most strzali y kamienie wielkie y rozestali oniem słath stana wielga po dalekich kraioch zego Bos rathowal y czitaj otim Paralip: w ktorich Xiegoch Cap: XXVI alie w historiach uymich narodow czieszej otim y dokladney czitami Lucanus Poeta Lacinsky tak prani nie napisuie armamentarium ueterum Take bili one trasti Xersesa krolia Perskiego rozliczne kanobalisthy Catapulli

Wypisuiacz tedy Car'kaus abo Arsenal Boto jest wstthko yedno obacz porzadek tego pisa: mia w ktorich Xiegoch napisani rzemieśniki y z nich nacziniem atu zasie w trzeczich Xiegoch onego nacziniemia y omich instrumenton napisuie sie porzadnie rozlozenie y przechowanie tak y je abi ono czo czi rzemieśnicz y narobily bylo porzadnie pologono y ku czassowi czalie bese narusenia dochowano Alak y dom zowiemi Car'kauzem zniemieckiego A Arsenalem zwloskie po Laczymie Armamentarium a po polku mogli bi to naznac zbrojnia To jest dom abo dno: ked zbroje y inne wojenne potrzeby przechowuia aby kozdi instrument swoje celliz dostate: czny ochę dozna y oner materrey przynozta mal Bo jako w Aptecze abo w Bibliotece gdy wendze Aptekarz stojacz na yednem mieszu wstthko czo gdzie stoj ogliada snadnyie Boniednim kaczie stoją ziola dopiero zomich ziul notki, seropy, y zasie pisuki lekarstna Takze y w Car'kausie porzadnem tego jest potrzeba wielko alia tego aby mosl snadnie oglie: dacz gdzie sie czo nakazilo gdzie czego potrzeba jest poprawy alie onsem aby keth: man porzadz y bo omich wstthkich instrumentczych mosl przeczuchno obaczic y porozumiec: ktorego by instrumentu do oner potrzeby mosl uzic z: Alie y to tesz na dobrem baczemi sie

116. ma miecz ze wielkie materijy ma bicz kozdej rzeczy przechowanie. Tako wstępcze, wina k
sem naczinu y na ynaksem mieczu chowaja ziola. Wina ksem kniczcie wina ksem lekt na:
rze tak ze y tu wzemieme instrumenti inzego chowania potrzebuia inzego dzejmiane inze
prochy salietry Bobimial kniczcie ziola chowacz wskliepie ny skiem popsonali bi sie alie je
dne nowczkoch druzie w sukladoch dzejmianich y to miedynakie drzeno wstykim ziolom sluzi
jednem ly pone drugim deborne drugim nierzbone etc

Pierwsza cello
arsenalu

Na tedi mistrz Stanis Arsenalu wstykim wzemiemy do arsenalu naliczaczce ktorzy
sne Nieskamia y domeczky okolo niego jako okolo ratusza miecz maza, do tego miecz aby
kozdi ochę doznie przystojnie swoje instrumenta opatrowal y onem dobrem opiekunem
y opatrzitzieliem byl. Bawiedney celly maza bicz machimi wieze wizerunku zamkow budi
abo namothky dzejmiane. Tole non ex ostra Hak ktorem zalapua znowi Henry rozly
czne figury znowom klubi czo ymi kraty wilamua zokien mury podrazaiu testudines
Musoulis Vineu albo kofe. zarna y inne them podobne rzeczy ktorich thu sygury m
ktorich polozem

Musculus

CZO jest testudo jaka miara jest na osm stop na szerz na wysz siedm stop
na dluga xvi stop jako dwojta skora swieza brywa przikryty abo test daynem
Tako brywa nalczy lana rozatkami czankimi swiezymy jaka jest alga abo test ustem
morskiem brywa nalczy lana y plonami ocztem pokropinski alia miethkoczr abi od prze
traczenia y od osma Guri Siarcastego masla bicz bezpiecna to wstykim jest wipisana
w Niesoch ktorich zaciem opisowali wzemiemy Machinatora teraz zaciem czo jest Mu
sculus laczno opisacz bo tak y jest jako testudo okromia tego ze testudo jest
miethssa a Musculus mneyss jako to y przezniszko samo Nissi maley pokazuie. Bo
jako powieda y o Ribie wielzey ktora zowia Balena y ze jest wielga na zbit
tedi przisobie za rse od pomoczy ma miff morska ribe mneyssa ktora y y ustanmie
pomaga tak ze stauzi przimielzich machinach mienaly te ze mneyss jako y dzisia
prze wielzich okwtoch musa bicz tebe male baty przimielzich dzialoch biraia wessie
Falconeti mneyss abo y Hakomnieze aby niem wielga Machine przijprania y na
kladajia strzelbe zmneyssich mozo dzierzecz

Figura Musculi

Figura Musculi

117.

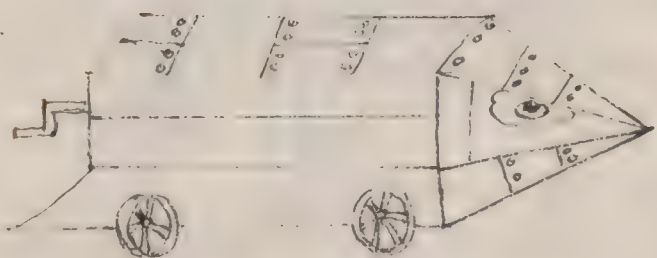

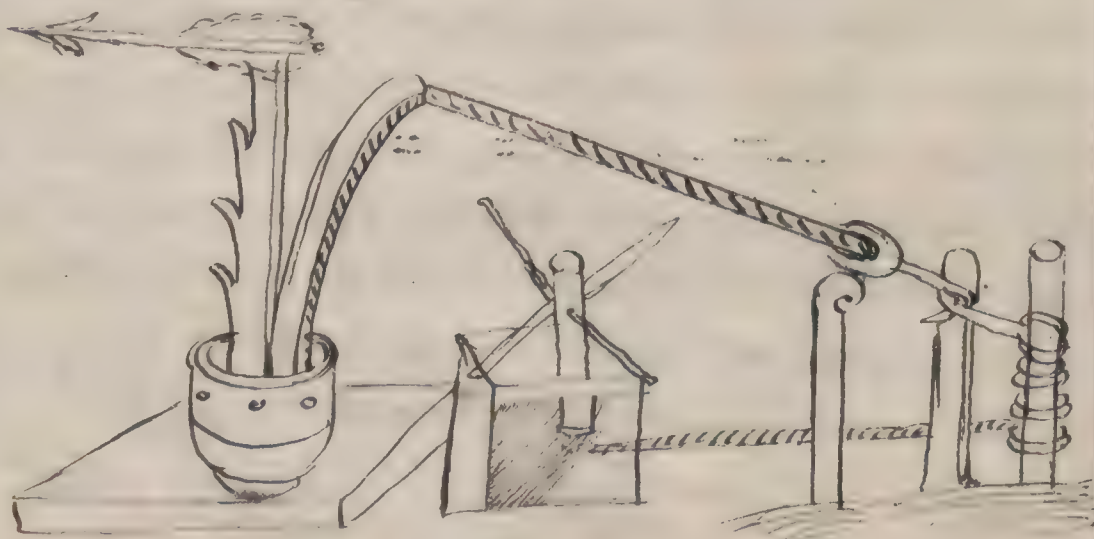
Figura Karrobalisti

Jest podobna ku zoramionij czoręm mode słudnie cziagna. Teno kedi czebrzik
 wifuma tu uuiaga kulie na moczmich lynch. Ażsby zamachnienie uderzenia było
 potężnejse tedi na Spothku jako klicze mifinayia użoraniow dadza nage dobrze
 niemala, która gdi wifusza tedi ona proza zbitnie wielkim pedem dmuchnie y
 wielgie rzeczy rozwalia. Teno wiazania w spodku tyzeba zbitnie mocznego jako
 wydami - aby na umlinon mietymich ktore mlini przel haczaia gatzie chca.

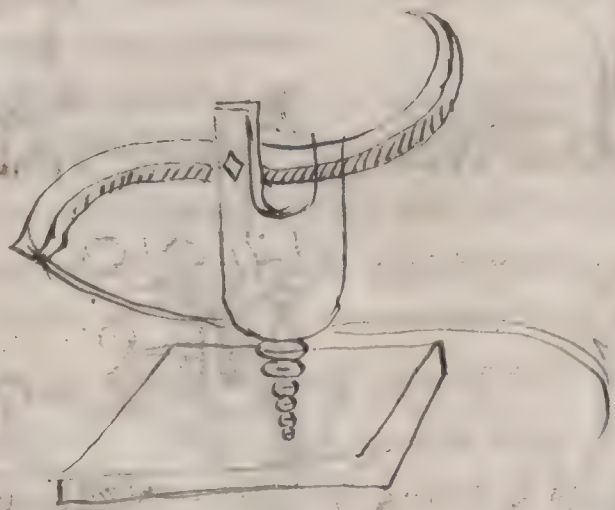
Cathapulta

Jest przegina nijała przynajkiem słubcu bardzo teża także bell troyści ktori zonią
trifacem moze wielga mocza pognacz Antem słub ku są karby po ktorich przegieczoni
trifacem ostref na mierza ją do Celiu

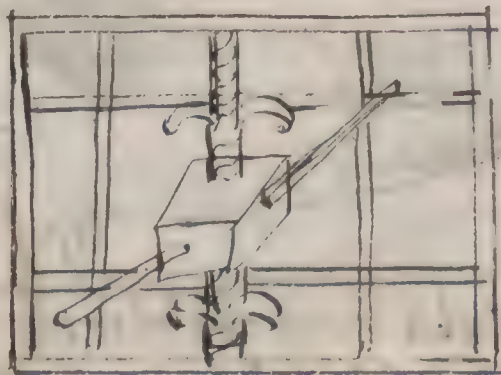

fak kforem

19.
 Tak ktorem zalapua znoth ubrami abi so mepodmiesiona a drudz woz siarkamy
 napelnioni y scipami smolnem zalapia nbyame klori mepyzaczjel w pulczy mmiema
 yacz bi towar nieziono

Kliuba ktora kliebrami snemi krat zalapue y frobowaniem snem tak barza ya od
 miedzie ze sie musi zlamacz albo smuru wiskoczicz Te klieberky zsuru y zespodku
 przipuszczaja szodi prziczajcy dopiero obrucza

Kon Trojansek ktora gdibil do miasta wziazgami zbroyni ktorzy wniem wnocz
 nysli smego y miasta zapalili Troja wktorej twodze miasto jest niezlehe

Conus Troianus
 Arabesque

Arabskiej natakie kumsti nimisly bily czymaly niecz best ja yaka na xtal moni
 Arum yakiogo wktorey bimalij catapulty i zbroyni ludzie ymosthy do muru albo Sami
 buky tho jesth gnoth taky ktori sie podnosyl sam Do yako luitna kolkamy na czin
 garq takgo naczagomo Bywaly zbroyni na samem wierzchu glony ktora best ja
 sroga a okrutna gdy pod mury przystaniono tedi lud zalieknony poddawal sie

fuß zu komer

Już tu koniec uczynie pierwszą cellę Arsenalu niektóre także machini mają być chronione i innych
niepominom dla przedłużenia Teno obacz ingenium pietustatis

WTORA cella niektóre mają być mosty morskie Ntem mosty na których się prześ wje-
ki przeprawia, tyżecie mosty coje rżące do strumu namur gometuig

TRZECZA niektóre drabin mają być tak jako są opisane y skrzyniamy y smiecha-
my, w których je noża do tego uciążimomem

CZWARTA Wktorey dziala tak jako są nilesy opisane Smokowie, Bazyliskowie, Mo-
gierce, Falconek, Sromiege, Flakomniege krzaki y ruskie prostich dostatek Log do
dzial dostatek zeby niedopięto ych dzialacz albo nabiracz kiedy się które naruszy Iva-
wiedla też albo ramy śladne ktoremi dziala wzdłuż y namierzają Szczęśliwie de
Gwałtko Turcy dziermie nichwalia yś mierono nad Chrześcijami mają Tako są ochocz-
y sposobny do nitoczenia wyrażania dzial Trzeba też kol nazamiar pod dziala, ście po-
temu, postrony tym miały y czienie ście chomotha barze chwalig, gdy czieskie towar-
nioga kon wniem lzej ciągnie y mielak się zadchmie y niezacziasme być Tako wydzie-
my u Turmanow Niemieckich łopatek motik przy Łozdem trzeba Imają ruz brzez
osobne fundacie miasteczek, nły, Sollifon, na pennech grunczech ktorziby wimi biły na
mnerse oznajmienie pod strazie niem imienia ście Raricz tam gdzieby mubyle oznajmiono.
Wiem że jest othem zmianka wstatucie alie by trzeba tho ozimie y ku skutkowi przy-
nieśoz śby ruz kozdi niedzial oswoję bonimosez zeby na koniec yto dzialo znał
co je ma noziez jako ma ntem niemala ślane Xiaze Teo Mosz Pruskie niebofegik ołbrich
Pan moz, Strony porzadku strzelby y przewiezienia yez Maż teze miecz sroze osobno
cellę, kulie, y łaskę dżerem oczem browane zeby osobno biły zeliazne osobno spły-
żone, kamienne osobno ogniste

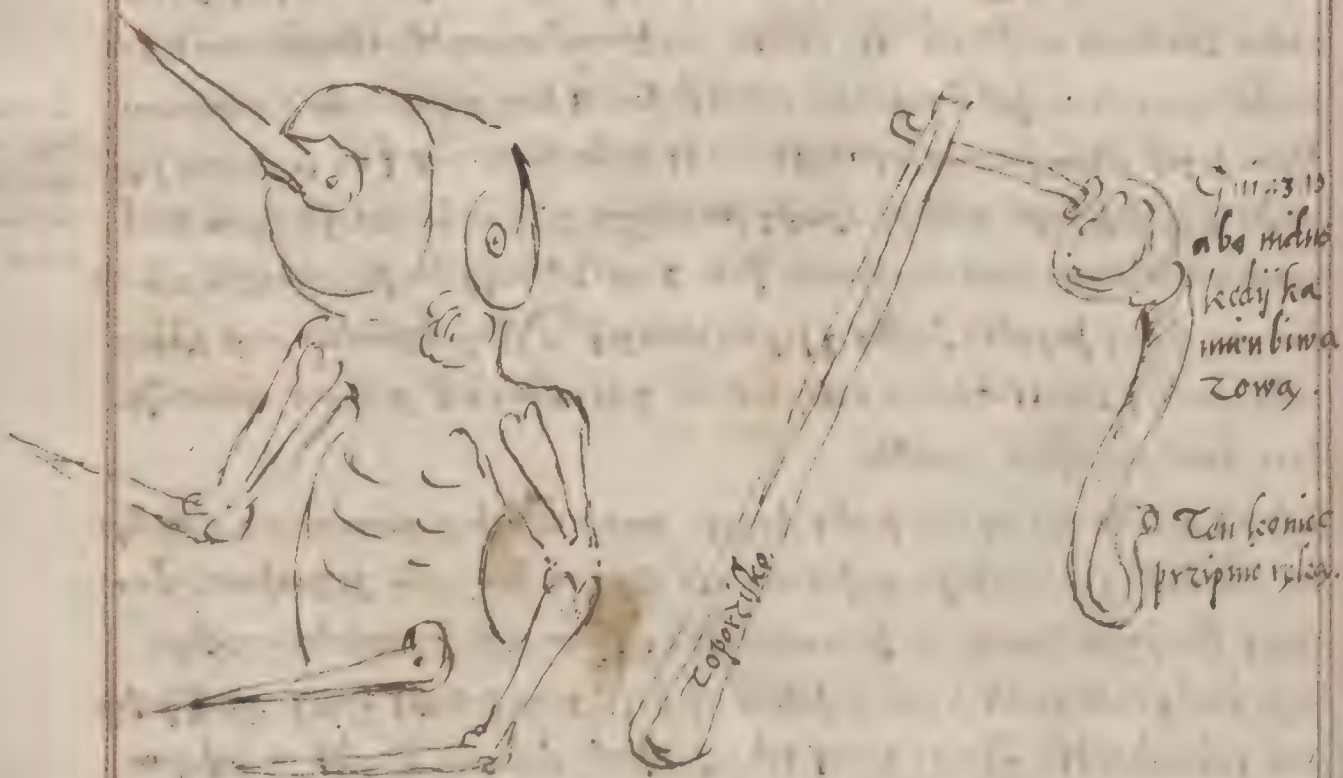
OSTA cella ma być kedi proch chowają ama być dobrze obwarowana y opatrz-
na aby stał jakie niebezpieczeństwo nieurosto medanno powiedaly ze gnastrami Tur-
czkery Wawsenkie Weneckiem powiercziano było srydrem mui przeczintemu mieczu
gdzie proch staly y mieli k noth gałaly nli wpuszczyc yeno zeglasy Boze rezass postze-
żono y obaczono było śtakze jedny ych wsklepiech chowają Drudzy na kopczech
woda obloczono drudzy na wozach wisko zeby tam trudno dosz Anglykowie gdy ś Fran-
czuzami walczyli gdzieś kolmiel oboz sroze polozili zanzdi gdzie przy strony
obozu osobno kopiecz usuly kedi proch mieli pod straza obawiając się aby kedi obo-
żony niebezpieczeństwo stał jakie nieurosto Niebofegik pan S Tarnona wadzyl Ma-
wie ktorich proch dzialają chowacz y imie ście fundonacz a compasiey y nieczimie dla
uwiarowania ście niebezpiecznoscy Bo nie jest rzecz trudna mian y mater ja po gotowiu

Fundacje nła-
tucie na powoz
dzial y potrzeb
nojemich ex
plebery

prochu nadziałacz Jako Artorstone dzialaly gdy rch Rehem Helman słowni był ob-
 liegl tedi Straskiem uicomagistris roskazano aby kogda ulieza penna miare prochu wima
 była użymiez tak rze przelono obliezeme prochu dostatek miely

SIODMA Cella ma biadz wktorey kuse, luki, Arzali, Sibj, Ofcepy, barty, drzemga,
 kopye, usarskie y drabskie paucz y klore Chronikarze Polscy Zonia Pallia alias paucz
 aurmore siekierki, kycze y wsgorodza y Ballisti Bo balista jest rzeczona od Valin
 to jest od wistiziliana przelof kogda bron czo ja wistiziliana balista zonia stargi tak
 rze y rusmice pod imieniem ballisti mktorzi zamkaja Tamze y proceze abo fundy ma-
 ja sie zamkacz Baleares a Sytily konie sa słamny stey stromi ze proczami umieia
 dobrze trapiacz przelof y figure tej tu polozemi

Macina mortis

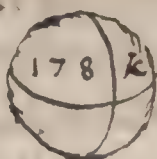
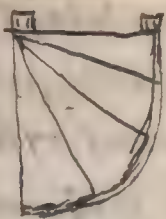
Quia 13 19
 abo mltro
 kedy ka
 min bima
 zowa

Ten konie
 przypnie rlyz

SIODMA cella ma biadz wktorey may biadz tabernacula y Hibernacula to jest namiot
 rozliczne y pulnamiot y Secellus abo potrzebne komorky y kreptuch y komiem y tra rstry
 ktorich y wdrodze y adacz kon rlec moze

OSMA reky Archimedessowe, haky rozliczne klore mi okreth od okreth przyciagaia
 czalli bity morsey, zegary abo compassi morskie, Astrolabia, quadraty, Ciliudi, Baculi,
 Jacobi, Amuli, zastrologica etc

Osma Cella

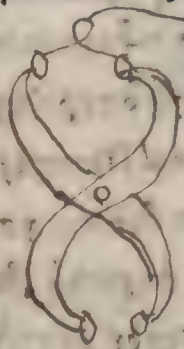

OSMA cella kedi mają bież Stalmachonkie kumst, wozi skarbane kothce kola do dzial. Alie niemają ziemie dremnami naczmia doliegacz. Jako u Wenetow i Gallom na kluchoch wysła warsenale tamże i żarna ktore im czasu obliczenia mogli sobie zalmierz mliecz. W Antorfe siemi nkoło miastha przy onych miegoch wysokich mlinow nietylz nich nabudowano tak iże nietylzba nakręczacz młyńna. Bo gdzie okrągły mur i są tedy w Wiegach okolo mlini tedy iest i miejsce stromi tedy zoner i gangzi musy być i wiatr ze gangzi bież przestanku mliemie być może.

DZIEWIATA Cella kedi mają bież instrumenta. Flanergow abo Gurmikow to jest rydlie, motyki, taczki, compassy same ktore też niemal takie binają jako ymorskie. Bo jako na wodzie tak i podziemia wzajemno sztach nieznaczą gdzie na południe, gdzie wschód, gdzie zachód, gdzie północ i musy tego Compassem dochodzić. Tamże mają bież Sikanki i rozlyczne ziemie wiaderka kola czo ym wodi cziagną kiewalki, Pompy, miechy, Henary czo ym wode nieczigają. Sprzekopow podobne owem Henarom, czo ym Spulkowka wyno cziagną.

Campus Gormi
kon

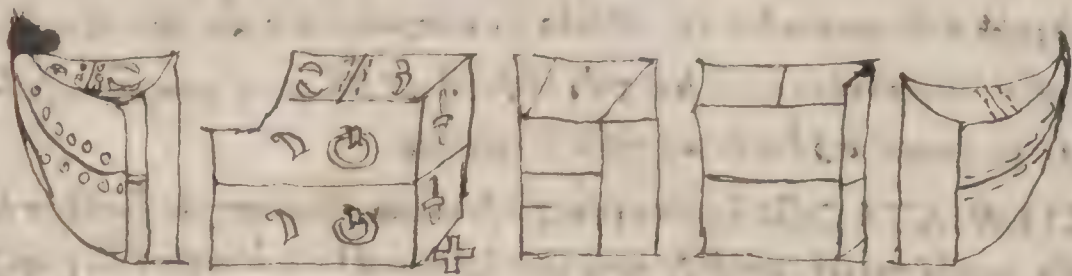
DZIESIATA Cella kedi mają bież Instrumenta. Winatorow to jest tych wodnich ludzi i jakoś miechy i ziemie rozmaite. Spodnieze czo ię ym podniezuia, pecherze Henary ktore ym towari nieczigają, obczag i ktore i figura podobna kowalskiem kleszczom.

Bozdi ku gurze lynam i oba nietylz i kleszczow pocziagną tedy Spodniehak i tem barier tho czo ula przy na dolie szczy. Skarba. Them Spodobem i kamienie czieste murarze na gure cziagną. Dla skręcenia tamże i trawy dla krebaczow rozlyczne mają bież Tamże i Chodragwie boynas i skarbu.

Ziemie dają chodragwie czasu ruszenia w dnie stonowi. Niezemu pocztow i etc. Tamże teze i osobne celie tem rzeczom dacz kedi by i pierza i stoye rozlyczne bily. Tamże mają bież i rozlyczne Kaul, Galioni, okreti, Dumoni, Bucentauri, Brasantini, mieparoni. Ale i tem podobno trzeboby osobnego arsenalu o czem w dziemiach Niegoch bendzie sie mowilo gdzie i figury ich przypisane benda. Alie iże Hethmanow i ktory ziemia nalezi przypada im przypadki ze potrzebuia lodek takych miecz przy sobie.

124. Oktorich by snacz y studzy reso miensthecy miedziely tedi bologemi tu figure lodzey kto
 ra wstuczky wlozicz y wozbiwacz moze akto mienwiadom mienwiozumie czo takiego wiezie
 Bo yeno benda stuky ktore wglam y albo Spagamy wneth moze zregliowacz a yzby
 woda wnie cziekla tedi wantuchem wziemmem y czyszczie podfutruia ze msi namney
 nody mienpusczy ktory natuch ma bicz skor-dobrze m pramiomich y m smaronnamich albo
 cerata uroskowana ktora lothke y na swem pokor u moze miecz trefy sie ze Tamku
 wnoczy przrzediemu przesz rzekę ziczacz dla Spiekowania albo wnsi Sposob tedy
 wneth mienpramuiacz sie nikomu moze zmknacz

Tedi stuky zloziw y zregliowan si bendzie nauts k tova skura albo cerata podfutrowa
 w y moze przespiecznie plnacz alie zmiwzchu poklad takze Scerati czima dla flagy
 wodney okim sirzey znardziez lib: 9 y malionania tego Agdz tedi yusz takie statky
 ktorich ony wziemsthecy narobil y benda zmiestone y ochedozmie porzadzzone bedzie
 tego niemale zgrom adzenie y bedzie sie rovnale nyakiemu miasteczku abo dnor
 yaky ozdobi Takze m y sie podoba figura porzadek budowania w Bugaiu w Piotr
 kowie ab y wziemsthecy owakie domky miely prz y ktorich m y bicz pliacze ogro
 dy y one studnie w swod kubrama y zamk mienie yako test Arsenal Wenczky obwa
 rowan y esth zetam nikog y mienpusczy aze za dozwoziem Senatu y onsem
 dobrze by Krol Je° M kogotam poslal ktorziby przciely porzadek stamlaty
 stromi y mienstracyy Arsenalu y teze abibily obrany czy czoby pemich cza
 low Senatu mktorzy ogladowaly y esth msthekie wczestalecznie porzadmie sie
 tamo dziera wedle Spykow y Instrucy y od Krolia Je° M wydaney Tak
 yako ono wstatuezie napisano Ab y Apteky czo Reke opatrowaly Panowie Doctoro
 mie zebitam msthekie wczestalecznie Swieze y prandzyne Takze y to
 ma bidz zachowane Bo yako mowia Nie periculose erratur Nieslibis zdalo
 ze by irkelku miensthech the armentarze byli postanomione ylie tak wielgemu

Bugaia figura

Kustaloy m e
 Arsenalu

y Tacz nemu

125.
i Taczemu krolowi tego przystoi Mogl by biez jeden w Melzey Polscze wlytanie mel-
monie alie jeden mogl by bidz ozdobney sy zrtaleza przyl Slannem miescie Krakowie
i yndzey tess gdzie gdzie yeno sa Tidi Socy nominis Polomici Aczose tyje Armati
Morskej tedi by naprzistoyney bylo ne Galansku yestly by Galansk byl ntakey opat:
noscy jako otem na sermiech gadaja Alie y u Kyowa na Niepve aby nasai
di liburna naues czayky kozaczkie y inne asparaki Noienne die stromi nodnich rzec
miec yest dobre dla pennich respectow tak jako na dunaju zachowuie sic yake
kozacz Niepwy mie yma profetia na sobie nosta yeno marynarska Boych sprawa
y disciplina od Piratow morskych mie yest rozna Azdi by then ordo zolmierzow
Bowyh byl msta rege prawnom yscie by Oczaow nas byl kiedibim yeno chiezely
jako otem nizey serzey bedzie mowione Salomon kwot Zidowsky ten tich rzemieśniko-
wiednych miescie spulem niemienal Alie bylo y kikonaczcie miale niednich rzemieśnikow
yegny Kawalkatorowie ktorich zwano Pharsim wdrusich czo nogi dzialano yczniczo
no sie namich ku wojnie w nich zasie miesieczich sablie y yma bron. Mial on pennie
wielgie prziczni czemu tak on postanowial Alie slabo gdy swore mialto nipy suie tedy
cheze aby w niem rozmaicz y rzemieśnicz byt aby tak ex mutuo contractu et con-
severentia doskonalsz rzemiośt niem daley tem barzey sie pomnazali

O Rycerskiej skole o yeznem

Pomiedzaw sy o Hetmanie Rothmistrzu y zolmierzow rzemieśnikow wojennich owogly
cznych naczymoch ych tole sie w Arsenale wsteh kie zamikaja porza dek nasz upomina
munyoz tess o Scholce Bo po omich przetnich rzeczoach niez y naczenie samo nieuczni
miez yestige nieprzistap y czwiczemie aby zolmierz tak mlodi jako y stari tak tyro
jako y ueteran umial uziwacz kozdey tej broni do ktorej yest Sprziodzenia nasz
sobney si Do tego tedi tyzba schol wkozdem wojnostwie aby urzedniczi ziemscy
jako sa Chorazowie Castalianowie uczinly mlodsich polney bytni a wojscy pomie-
nass do tego powinno sz w sobie miecie aby uczyl broniemia Zamkow Alak by na darenno
mienosly tich titulow iakogess to u Grekow za Alexandra uelzego bywalo u Rze-
mian tess biwalo schola osoblywa y placz ku temu niemali ktori zwano Marcus
Compus Ize Marlowy Bogowy Wojennemu byl poswie czoni tam bilo czwiczemie mlo-
dziezy Rzymskej w sprawach Rycerskich ktori to placz bil blysko wodi nad rzeka

Marcus
Compus

Tiberio

wojsko Rzymskie
dwa razy więcej
rozne od innych

wojsko Rzymskie
dwa razy więcej
było niższe
ne

Tiberis miałko dla tego aby tam po omich puszczach i deszczom się wśmieszczyć oplo-
kowały się ale zeby Sarmy plimacy się uczyli rozmaicie dla przysąd rozmaitych zwa-
soga ku morskiej bytnie czo się pokazało monem Flaviusie nazwane Kochlesz gdy
Sparcy nieprzyjaciele zgonu mostu Sam na koniu wskoczył wzebrze do swoich prze-
był Także i Luculus Także i Cesarz posroth wojsk nieprzyjacielskich plimacy
oczem nizer nłorach Xiegoch Silely smi wielie tedi na Scholach wielie naczynie
mu ustanowienem nalezy Bylioz też i indzy ludzie męzzy ale Rzymianie je-
dnak dla dnu przycięz nad imie wojska mieli czynieciem się ustanowienem a
porządkiem wielsem przekładają Przetostom językiem swem wojsko bardzo własnie gowi-
Exercitus hoc est ab exercendo se dictus

Ten obyczaj Chwalebnie trwał do tych miast W Hiszpanie i u Karla piątego Był za-
czni Riezev Petrus Guevra ktori ten urząd na sobie miał że był nauczycielem mło-
dzieńców Hiszpańskich Słuchaczy zow ku różney Sprawie ktorych niedzwey
ponowiamy byli ku wojennem potrzebom aże pierney dobrze były nazarbowany
i miedzienny Przetost Historik Carolusow pisse o Sinonezu Papieskiem Arneście
ze go Stry Papiesz namieczy dla tego do Algieru S Cesarzem był posłał ut ibi rudi-
menta militie deponeret Atakże przedtem do Thumis Xieze Tholetanskic jeno
dla tego wziął był aby się był młodeńce ochrostał Takie stawanie okolo siebie
w Carolusie użgawły Krol Francuski i sam do tego mił przilogil Bo prawy Septem
Legiones teze ad movem Romanæ disciplina institui fecit ne semper ab exteris prosci-
dum petere cogeretur Nam uelut inquit instituto in equis tantum Spes omnes
Cyriko ydzisz the jest w polsce Gallii ponobani Polia tego tu do naps po kome
na rymieczy Francusowie Gaies dzaga wiezde się na rymieczy funduacz Bo je cse
sa Camibala i potem ta chucz ku różney Sprawie w nich aś do tych miast trwała
Y gdy Henricha Ihu przeprowadzły tedi them na rymieczy Similitudinem morum
Spoliakami pokazowały Pezm z rymieczy Czyniecie tedi wśmieszczyć Riezijskiem
tak sobie ludzie gawdzi nazily ze Plato Philozof wskazywał aby miałko oyczyte
Sermowania jako gdzie ktorem nawodzie obyczaj meste uczyli się Ale i zeby
i Czudzoziemskiego Sermowania doskonale przewiknęły Takost tak jest gdy
Polak bendzie Miedzial Sposobi wlochow Sposobi Turkow przy bytnie ruzs też
bendzie nato czichal i bendzie miał Parath.

Parath czo jest

Parathem od tego naznane yś mady żołnierz ma tajemna sobie Stukę gawdzi miedzi

184.
 przeczyn kunsom nieprzynczelika ktori na placz smiem uistpyl Nlecz tedi zbroje do statek
 mieczow, Osebow, dzial, y Amamentowz dostateczni aczniezenia ascholi Riezersey me.
 miecz omi umiecz kogder bromuziez ye stielhsa zelzinosz mis kiedibiezie porazono
 obrum bils y rimich Asparatow wojemich niemial) Tako sie to wojne Francuska
 przitrafilo nyakiemu Hetmanow y ktorego sdi Alfonsus de Gwastho dobyl
 na yednem Zamku y uyrzal uielr Asparath, zbroj dzial y imich kunsow uoyemich
 przinem sradowal sie nan barzo y szidzyl smie metilko on alie ywstihko yrczerstno ye
 zemayacz tak y dostatek zbroje y imich potrzeb wojemich byl tak Zgnile golmerz
 ze czassu potrzeb y meumial tego uziez Byltedi wysmiam odenstihkich ytem nieczey
 musial sie zdrowie swe niethsa summa pieniedzi okupiez. Czwiczenie tedi zolnierskie
 abo Schola Secundum instrumentum uarietatem, medlie rozlyczney brom sie dziele
 Jedne sa czwiczenia ku piechotney bytnie, drugie ku yezney, trzecie ku wodney Alie
 naprzuth bendzie momiono o yezney yako otey ktora yest padcinia y Zaegney sa
 Nlecz tego wlosy Cispany mikaky niepozwaliaja Tesly dliate y sa yako Negetius
 mony ge *Naturale est Semper odium inter pedites et equites* yestiles ze kony
 malo on y narody maja Akto czego sam malo ma tego garyzac sa siadomy rad
 lzy y liekeze sobie wazy Czily tesa dlia tego zebytich niekon yezny nie bily tak
 barzo poziteczny do bitwy yako omi rozumieja y wacia tego nie po sledne yse :
 daja the.

Rozdzial czmi
 czema Riezer :
 sziego

PRIMO dlia ran nielzieh ktore zrusmiez komebowe meznosne jem tak y ze samem
 yeznem turbatq y uithlozenie prginosa yako sie stalo w Cerosolte Slanna porafke
 kedi de Gwasto Francuz y porazily patrz figurimierz Bogdi yezde Czesarska spari
 tho y tak barzo zmielono ze sie musiel o swojze Hus piechotni Straczyc wozem ordunk
 Niemieczke y piechoti samiss musiel pomisacz gadie y omi rodziemi bracia Slanni
 ludzie Scaligeni fratres pobryczy sa Przezo Nestor on stawiecz u Flomerussa
 kaze swym kome mocno uiezacz Hos inquit iussit Suos equos bene ligare Ne turba
 rent multitudinem Patrz lib 4 Quidos

Racit czemu y
 zda terasmetak
 yest do boju bogi
 teczna yako per
 nej za starich
 ludzi

DRUGA Przeczina ze othem tak dzierzq ze sdi czestho pie se Sikuia ad formam
 erinacei a stana wurdunku Spriłomi zlaneczom tedi prawy mierzkaez przelomicz
 alie omi sie nadiachacz nie dadza dlia gestey szzelby Tak ze yednak y nals Chro
 nykawz Spominajacz bytre na psiem poliu u Wroclawia choc tam yescze podo
 mno rusmiez niebilo Tedi o takim sy konaniu Niemeczow tak byse Tedi nals na
 meh nacziwaly tanquam prany in parietem impingerent tak bili nieprzemo gemi

128. TRZECZA Przyczyna dawa ze pieśgo lacznej wśedzie przemiesz przez mieb pie-
czne mieśga lacznej sie sniem utaracz, lacznej zowizivacz y mneysem mitem contento:
wacz tak y ze gdzie tisięcz yeznich chowam moze dwa tisięca pieślich nichowacz Acz
teś to czini nasich miemiwnosć Botak znayduia ge u Turka yezny tak sa pomierny
Lacznej sie skoniem nichowacz moze nisz xie mieczk y pieśly tak sie roskorsemla mie-
ponczieglynosć miedzy Chygeściami bo wiemi se zlancknechli yda y miemiasti

CZWARTA Przyczyna od przykladow Alexandra wielkiego y Starich Rzymian y
Carolusa Piatego y Tanczawon ktorzy sniath zmozowaly y pod mocz swoye
miezem nie podobily yeno pieślemi Takze u Orser naly gdi sie dluzi czasy z Moskwa
biedowaly: potem zmozdowanly sie pieślich przibulczono yczy naprzod yely przema-
gacz y czy przelomily Moskwa yeznich Tak mktorzy trzymaja ze za czasem
kich strzelb jako flamiow przestano uzynacz na wojnach y mozow abo kothczich
wojowich tak y komi musa gamechacz Przidam thu Sententia Iouiusone ktora
pologil ex Sententia Prestantissimorum ducum sui Seculi Sed ubi inquit, per frequentes
Sclopentarios bella geri cepta sunt in gratijs nullius propensui, equites esse ceperunt pro-
pter equorum grauiora vulnera et densas hastatorum Phalanges quas nulla uis equitū
uel equato ferre numero percurrere potest Tho wspomina Myloszciu Panomie Heth-
man y Coromi abi y M usiebie uwazily the przyczini ktore sie tu przypominaja
Bowiemi wnaśech ludzoch ta jest commotis perswasio y pochliubienie zebisni alia
wielgich zasępow yeznich ktoremia Corona stoy miely bida zezwyciezom Czoy a
poczieszciu othem trzymam alie yednak yto miewadzy wiedziecz czoteze onas imi
dzierz a Gdi ta jest polskich ludzy perswasia y nadzieja skat y komia nadziejne
od ter nadzieie zowia Wiem ze teś naly may a swe ratie ktore yuzem spominal alie
miewadzy gdzie czo yest godnego powtorzicz Namni po sobie Sententia dawna
Starich Acetmanow Peditimantes, equora nautis, equitibus Campus Tze pieśsem
miedzi guramy walcza okrzethem na wodzie Jeznem brani w poliu Istedy po-
liacz y w poliach mieskaja y stath polakami sie m ktorzi zowia tedi ym to natura
dala ze yezdza obfitya ktemu y ze statary z Moskwa z Wolochi ktorzy yezno
walcz a y ze naczestie utarsky miewami tedi aby naly do gadney rzecz y miewi-
sezignety gda sie z necessario naly teś yezde sie zdobywaia The ratie zobu-
styon godzy sie aby madre radi uziyal alie wroczymsi za sie skatesmi odesty
Mowacz oczwiczemu y dzilnoscy yezne to tyzba baczicz Obranyi dotego pa-
cholka oczem sie nily y uż mowilo tyzba ktemu y komiateze obracz Bo miewadzi

Kon jest koniem bojownem koma tedy do boju godnego obierajęcy cztery rzeczy ma:
miecz nabaczeniu Natury komowe, obiecując się, siłę, i formę jego czo Restri-
charge prawi zawiązaniem albo niegą zowią. Ale między wszystkimi znakami naprzędnej;
si jest aby był ochotczy to jest, czerstwi, czuli, weseli, miłośkcy, powolni, ogłaścami,
glorae cupidus, Bo jako kon tak i kon jest zwierze laudis et uictoriae cupidum Gdzie
go ci ubierzesz na strojny tem się on też barzcy gaudia jako panna ubrana Formę
jego Chwalcę albo zawiązanie, słowki małe, uszu stojących, krotkich, niebrzucha:
tębi, cziala twardego, stojącego, karkumiosłego, oczu wipuklich, wielkich, Tębi:
mirech, albo czarmich, błysmaczych, sierszy i śnieży, grzywa po prawej stronie, Moja
miemielger Golemi wielkich, suchich, rogu okrągłego, który przed imiemni konny na
przód rad wychodzi ostatek in Geosicis u Vergiliusa znać zdzieł Pouius też o by
Lurycz Pompe nzechania do Bononjey Cesarzkiego koma jego śmiesz jako zime
mimalionat. Visabantur inquit equi toto terrarum orbe infamo sumptu conquisiti equi
inquam tanta ingent gravitate ut equales seliores uchevent sentire uiderentur. Astur
cones albiducti sine seloribus etc

29
Znak konia
Bojowne oth
4 rzeczy
pogmacz

Figura Znakow obierania konia dla Snadneysszego

Natura Slada dobre smadomego

Wesoli i lasciuius non ignauus

Ocki i gawthkosey snadney

Izalky trwali czomieczsto choznie

Moribus

Proster i Wrom

Sierst i Nastobial

Color Sladanej

Sierst

Pstrakati

Czyslawy

Maszi pomaganczowej

Both poliak

Konskie

znaki

Izopranner

Sierst i abo

Carbowanej

Forma

Arguto et breui capite

Vsu malich stojaczich oczu

wielkich ni pulkich smaczich

Karku mniolszego golieru dlugoy suchey

Regu okraglego

Niezy opieklej kuzia plaszego

Educatio

Prziodzone

Sprzuczenia

Ex concitato mox indis

Spokojni

Cohortatione magis qua

plaz i regitur

Conorcs uictoria appetit

Inglorius

Ypomi

Arardoufhy

Czona kiel bierze

Vkassy rad uderzi

Vasniui

Czomiecz rad

Farbowanie konia

Czarno

Testy chezesz tedi tak jako bobru farbui

Testy Czernono

Ogon uplokacz czy siez i wisi

Wezmy w apteeze Tartaru

Soly a popiolu rakow palionich

item natyzecz y potem radcis rubia q s

znoda Tartaru miasacz y takge spopiolem

rakowem To do tyzech razow A y esty chezesz

barzo czernona przydall luy zelcy

Turczki

obczay

farbowania

jest test

V Pomnienie do Panow Poliakow

Tu mech bacz Riezerstwo Polskie zy nka pilnosziaz konia dobroy sobie obiera Alie pacholka na kon. ktory by go obierali malo ych jest czego sie Boze pozal So skath Riezerka godnosz miszeje Przeto chezesz Riezerkie pacholka sobie o: bracz tamze Methodem gecz dobra ra de daie oczem Serzey w czwartek Riezech miecz bacziesz y w pievlich otem sie miezo mowlo Bo pilna rzecz dobrze czasto powtarzacz

In milite eligendo

quinque etiam con:

sideranda sicut in:

Generoso equo

Natura iest

ktorey naczrey jest

yally smiali racz i trwali

lece uide infra lib 4

Mores

Testy glorie cupidus

Testy rozzumi

Testy onowinach rad sie pyta

Color

Czarni

Smiali argentei palloris

Rumiani

Forma

Vrodzini kosejsi twardego

cgiala Cwisponati malich oczu

Educatio

Cakosie okoni monilo

dalieko tu wieczy

Kuziouse Waleczni bil snadney plezi ego zoway Greczka plez i ako

ydziey. Pon nase Stepham i Bator Greczkey plez

Da sa gnaf

To są znaki Generalne koma Alie mający Stoi rozmaite przed oczyma tedi też trzeba
 koma niedlie ych obieracz Grauis armatura potrzebie koma urodzynego niez y spoma
 lej pierśistego mienazbeth młodego Jako Iovius opy Sal comensro wiazdu Coronat rzy
 Bononscey ingeny grauitator proclitos ut quales seiores ueherent Sensitive uiderentur. Do
 Kozackiego gasy Stoiu trzeba koma nieobrocznego czirplyne yako sa podobkie y Molo
 skie kome ktore dla Wolmy Stgo npiersioch o dethchmiema Wolosy priskui y zby nozdy
 przestrzene miety a Walasta ye dla tego naymieczer aby skromne y cziche byly Bowia
 zdach wsiaku Sbo gdi skraczajja biez gcz miety tedi bisi niebezpiecznos mielga wda
 ly In summa yaki sami kozaczy ginotnoda nie wedlie reguli Zimiaci omi wedlie
 dieti takze y kome ych Wozzy tesa yze obczaj marya Swiergopi gapygajja przegzi
 ne Smiesna daja Tze prawy wdrodze motrya nietrzeba prawi yem odpocziracz. Swa
 bowie gasy ogoni komiem swem uczinajja dawa yacz te przegzine ze sie kon tak y mi al
 by lieber Spramowacz y czialo lieber dzierzecz y szubielhu mi al by byez duszego Bo
 prawi to czo y dzie nutrimentum wozon y wloszenie to sie niezialo y w pacziewze obracza Teli
 tak yest abo nieku rzo sadkow y gostanam. Alie do nafs do rusy mego dza sie takie kome
 bo bie onat bacz lieczie pocedly gdi bisi nie miał czym oganiacz. Atakze wedlie
 naty roznosc y koni natura dala Stoy teze niebarzo foremni kon kull y Maxi
 milian Cesarz gdi do wloch niegdzal mi al 500 yeznich ansteko kullich Swa
 bow a u Spysow ly sie ogoni nazbroj kabati rzezane Czem wstke wloska ziemie
 takim to Stoyem w smiech pobudzyl y nobelzemie tak yge ych kumemu niewielye
 wyechalo Czo oglonicka gaczneso musialo obracz ze przed czasem gwloch wye
 chal szozacz y wledi odpowiedaiacz Przrechalem prawi teras domas yako mity
 wiecez alie wkrotcheze u yzicze mie yako Cesarza V sarzow y srednie koma potrzeba
 glise o krolu dzry lerytem ze Iana Bamfiego pytal gdi Sprammika gecz y przrechal
 od Iana Steczina ze go pytal czoby tam w ydzial yako bi mu sie kome Iana Steczy
 na podobaly ze bi mi al taka odpowiedz dacz I Bamfy Vidi equos magnos pulchros
 et bene saginatos sed propter nimiam pinguedinem ad negotium bellicum minus aptos
 Naly pasz moria przypowiez niem prawy tlufty kon opadnie tem sredni schudnie
 a potem y zeplye Alie omi moria do dziela kon Cziety sti Serze ye sie richlo y Spra
 cze y rozeprzez zeb y y Spulgodzeni lednie by mogl pracowacz Podarz y gdi sie
 w polie wibierayja nie cze y koma tucza czo by w kosztach byl mocni tuczni y w zloch
 amizety zeb y byl cziety sti abo obzany.
 Obrany do boju koma Pacholka trzeba gasy aby wedlie Sposobu koma, siodlo, pochmi
 y wstiek wistunk byl. Bendzie sie stego smial wloch gdi o dwerimianich puslskich
 usty alie rzecz doswiadczona ze zymie kozakow Nistymczow y sa pozteczneye
 y ktemu tonie Takze o ymich Stoyoch yest y wloch kuswey potrzeby tedi Pan kozak

Priskowanie
 Woloskich koni

kuse kome u
 Swabow czemu

Wziast Maxi
 mil Cesarza

Kufwey dobrze sie opatrzył Bo Jarozak tego lepszy mu jest do laka niż siódło czy w nim
 siedzieć by w stolcu czy go za pomysł do rąk Vgda też że użyteczniejszy mu Bo
 wney kon trawie skubie niokeczy się y prostego dzieła jest y temu użyteczniejszy
 niż ora grozmoithim mimieli Rzecz owa koma wicheralego, buynego, porolneyse,
 obrothneysego czyni y dla tego ja zowia gniemeczkie yżeka kwigona to jest
 wojenna użdeczka nie ta czy wney zaiacza sznac Bo krys jest wojna ale
 owa prosta zernaney geby koma czyni yako wydami badanie Bo gdy kon badania
 albo zaziwni mieda sie prostem zelaskiem wzegia znacz Turczinowy tedi chłop nstith:
 ka mocza go za sye cziesnie y wzerniego

Ciesze potrzeba kazdemu yznemu. pusyska, strzemiona, przeczky, Spienia, do
 sledacz aby ganydi byla yako nowoukowana moczna yako uliana rzekl bych
 geby czy dzien dosliardal alie czy yeno skoma syedzie aby sie nie pacholek alie
 sam Pan dobrze przypatrowal. A yzby tego wtasestrze na zamiar miał Bo ta skoda
 nieposzygla jesth azimothem pachnie jesty by w potrzebie czy sie zernalo Trze
 ba też a yzby sie przuegal nie na yedne strony komem toczicz alie zobu stron y
 toczicz y na kon nstidacz y na obie strony sablia, sermowacz V Rzymian tho byl bargo
 Chwalebn obiegaj uciez sie lieczic na koma gurego wladacz azymie podtlachem
 na dwurmanego Nako to yeseze dotich miasth u Wlochow sie zachowuje A te
 chłop na kon wleczy y lekusię miedotykayacz Rzymianie czyll gdy woblezemu
 bywal y aby sie yem kome nieza stawali Bo na przeralezke trudno wyechacz bywa
 tedy kome wysoko miedotyk na wodzy yirifokey drabimi ze na poslednich nogach mu
 siety Racz aze do Spratizonania atakowe stawanie komi miasto przeralezky binalo.

Zawodu puseza
 nie konni czyni
 czynie Riezyskie

Tu bitis bylo miesze przypomniec czwiezenie słowne starich ludzy. Stromi zawodowich
 komi yako ye haruuiq yako wipranuiq yako yem Eberuore zadacz alie tho rostricha
 rzom zostawiono bycz musy dla przedluzenia Imie Spoloby yako konni wkolie toczicz
 yako czimia kolo usarskie komem, yako włoskie yako kozaczkie tu yus m nauke
 kowalkatorvska wchodze m y y tam czie odslami Gdibi turiner albo dziołtro Wloskie
 bylo unasz Spranowane yako wlosczy Mlodzienczy czale miedobusthy na them tra
 mia mienazbithkoch omi pranstwiech tedi by mstithko tho na sem laczo przyslo Ne
 sy sie byli y unasz do pierseziemia gomicz alie yakoll zate zamedbal y

Nako zalis usarz tarcz groth do Coprey Sablie czemu na lanczysku mienayq otho
 czie do praktikon odslam Jedna zemas miedziecz ze skryswsi copra dopiero
 do koncerga sie masz wzueczicz anameth do sablie albo do korda Groth yako masz
 przeprowadz y zahartowacz neyvy wture kruzgy Titul o kowalku Tho teze jest rzec
 doswiadczona ze korth lepszy jest na komu mizely Spada Bo yze jest wazneyssa

y krotka bron tedi moze richley ku pozilkow y przychodzeć moze ynciez y Stichowacs
 Alie kunezerzem Stich lieby wiprany ku zbroynemu Alie zale piechotnemu na przestzeniu
 tedi Spada kielka Itak rozumiem ge wtey mierze Janom Poliakom potrzeb yest poprawy
 aby piechota chodzac nielak sie laezno potikal y Spadomikiem Alie Rozumiem y ge
 Polacz yezno pospoljezie sie braly a niem korda uzival y tedi zarals yednem nakladem
 y yedna pracza meodpasuiaz korda y yezna y piechotna odpramua bytny alie samo prz
 wodzenie potikania yeznego y piechotnego pokazuje ze yako ymego ubioruna kon ymego
 piechota uzivami takze tesz inaksa bron wlasna yest yeznemu a yima piechotnemu S Targi
 Polacz yest y piekso skordem chodzil y tedi zamem tudziez pachole abo Giermek zmiechem
 sedl Gdies miecz ius zale wielima nad Spade yeno yem nietrzeba sie nazbith rozy
 swaracz any czestho machacz Bonloch sprzodku yeno poddaie zlietka Stich y zamierza
 nie a uste pue sie rad a Czicha y yilmie patrzy kathi bi tego czo zmiechem pozicz Agdi
 obacz y ze sie pacholek uwacha zmiechem y umordue toz dopiero yako znowu nan krasle
 praski zaskakuiacz bye yako ten ktori yest poskoczom y liekk y A toz trzeba yle na osta
 tek chowacz Swacz y tesz punctem a niecessim miechem narabiacz Bo zamierzajacz y
 richley sie dwa razy uwa cha misel y rals ten czo stichue Nten byl Cniczay ustarich Rze
 mian ktori trwa dotich miast ze vaczey pachmie amzely cziechem rozonaly Bo tak
 Stichow y trudney sie obromicz y rana byna skodlywsa Stichowa Elianus spominaiacz
 S Armatas y Alanos Wolinami nielada ya powieda ze ych zniczayna y o yezista bron
 zalugiem y drzemczami y niwodzil yem yeden nieposledni czlowiek Cimon tego slona
 usarz a Savilla yest y tak abo watak nieklo poez sie oto Makos usarz a Savilla sa slona
 medalickie oth siebre Czy tesz usarze przyezir Coprey may a tarcze gdziena msi ste
 uczeniome zilami y klymi dobrze umocznione a pancery przed sie a skura lallia alienaly
 pennery bliachy zeliagne mienaly a kopie miak nalek abo kobierze a drudzi pance
 rzem the kobierze przesiwaia a drudzi omoczinaia woda zatomaiaacz ge nietak go
 Srothem przyezemie Niemczy skormie sobie unierzchu pancierzem pod futruia alia
 tego a Wlossi w Siedlicch noweluchy wsiwaja abo bliachowe siodlo mienaja a ho
 wstikko waruiacz u dor y Siedzenia bo zima rana moze sie na koniu ostacz alie gdi bi od
 obrazone yus tak y Spasz musy Przeto yest y czo naliecz yest yezcz potrzebna obrara
 wacz Riczerzom y a popregy dobre Alie prze sama potrzeba trzeba popregy znowu
 podpiacz Bogdi w sikowaniu kon dlugo stoy slodni przecharfnacz musy yest y ted y me
 podepnie sl znowu tedi sie siodlo zemknie rado

103

Kopra Savila

Realicz obwia
vowacz

M

Oskole kuczwiczeniu

O i kolic ku czmyczeniu piecho- tnich żołnierzy

Gadając o czmyczeniu nowotnich żołnierzy piechotnich. Dyronon wychodząc w na-
ukę seroka Serwierska, która jest dwójaka. Strichem włoskiem i Strichem Niemiec-
kiem. A która jest pożyteczniejsza ludziem Rzymskiem jeszcze między sobą the ga-
czne narodziły się. Jednakże aby było daleko pobutkę młodem ludziom. tedy
jakosmi gadając o rzeczach kawał katarską naukę krotko deliniowali tak też tu
gadając o piechotnych Serwierskiej nauki Summe wedle rozdziału rozróżnieni broni
człowieczych opisałami uczyniami. Czoły moją miłą Rzymską ubłaganą i wdzieczną
umieściem przyjąć. Czoły nie równo lepiej umieści. Gdzie ja też było dla młodszych
miedla starších pominać aby było pobutkę nąką jakobi we zaś między nie
wruceżył ku byłnemu rozmyślaniu krotkich rzeczach. Bożności rozmyślania o
Rzymskich sprawach jako i w innych rzeczach rozum się ostry i chęć się ga-
bia w młodech ludziach ku sprawom tem. Przecież kto re przodkowie nasi za Boles-
ławem za Jagielon ku wiecznej Chwały przysły a na przod omieczy jako to
o broni na starších rozróżnioną być będzie. Przyczynieniem miecz i koda bron-
starzych Rzymianie dobrze cziesła i wagnersta miewali niż ta co być przy-
bożonami uznali. Oto dla tego aby bron czastu potrzebę po onem czieszarze
lekka się być wydziela jako było. Dzięś w szkołach Niemieczech opak dwe-
wianiny tasiakami i draskami sermura. A u Graków na koniec i wężbroj nako-
miec i skakania były. Consul Rzymski Bron człowieka definiuje

Miecz

Prinajmniej miecze wielkie nazbith jako miasto które Niemcy zowią Sias:
Swektami które na przestępcach od submouendum hostem gdi zegnac i spiacu-
cheza nieprzycięcia. Alie drudzy zowią je uliczkami doświadczenia tego co-
umieć tak i miecz ci co gallatun chodzą infame genus exercierę. Sta bronie Chwa-
lia kwizowe Sermonie aczobi się zwisoka nie zamierzają ani seroko rozwodzie
Botakiem Sermoniem trzyczawaś rami mozedac może i spodka rzecz podeziac
może i zwierchu dologiez może i pachmie stichem. Wydalem też że siachczyć
jedem prana reka wziały krotki alieua odchlopeza wziały i spochwami miecz
za onem mieczem zwiekkami plicachmi jako zastupem pod obwona stal rekojęzicia mieczona
i plicachmi się zastawiać. Potem umawiać się mieli poczeth pachotkow rosprosyć

135
SPADA Tesz pacholek jest niebarzo duży jeno ze ochocz i polkozema ktemu miezo przy-
nikl krowkon Wloskich tedy spada jest pozitecznejssa ktora Lxuius zowie fli spomedium
gladium a zonia y spada a 6 παθω i wata-se ataka bronja moze daley gasiacz
miz miezem Boma Spadownik troje wieziagmienie ku dalszemu gasiagmieniu Bo prawa
noge wistawiacz sam sie bokiem nakloni Druga gdy reke wieziagmie Trzecia sama spadi
dlugoszcz daleko zaslęga A przetoss Spadownik gdi mu jaky grubian nastapj miewiada-
my tego sposobu gardziczj ta bronja Sprisna laeznogo moze przelęcz Incuncando se
poden modo Torquati Torquatus byl Rzymianin chlopek niewielgy ktori na harc wissal
byl przeczir onemu Pradnozurowi Wloskiemu pod ktorego podbiegawsi Torquatus abo
incuncando se jako Liuius mowj poth krotk go gawadzil i zabyl i Lanczuch zloti
unde Torquatus a Torque dictus męgo zdianstj na swia sye wlozin stj do smich sie zwel-
giem triumphem wrocyl Przeklad ostatensz ze obba malamietrzeba gardzicz am tesz
wiskoszczj swer golmierz niema dusacz Tako then Francus uczinil Bourczanszj obbe
mala tawęza go swa przirzuczyl chcęcz go jako szurka koczem udlawic Rzymia-
nie tedy wroni dusaly in armis magis admanum aptis quam ad ostentationem decoris.
ktora Sententja Panom poliakom trzeba pamietacz Jeno zalę w takim sposobie bronj
Spadownikowj laezno mu reke ucziaz bywa y nose gdy ja wistawia Przeth wlossj
miewaja zarykanię i rekancęze ollię tego pancierzona Rydelia sie zastania podbie-
gajacz pod krok nieprzycielia Admidzj dla byethkoscjz plaszem sie zastanęja
reke sobje obręnamsi drudzi tesz buginalem spadze na kęzisz pomagajacz Dla tego
zalie abrygornoge czorj musj wistawic prawa nieobrazono miewaly kowma gelia
zem opatrzona skath Vergilius i Homerus miewsem te vczę zamknal mowiacz Vestigia
nuda sinistri instruere pedis Alie Philogoph Aristoteles Homerusa wtem reprehendi-
duie ze prawi siegmęstwa miewmal Bo prava noge mial vczę prawi a miewmal dexteri
prawi pedem instruere non sinistram Alie mmie sie zda czo Homerus mowj Bo doklada
tego Vestigia nuda sinistri instruere pedis Bo jednak wistawiajacz prava noge, liema
bowlokciem musj poczigacz czo lę zowie Vestigia sinistri pedis Alie teszth Spado-
wnik y kordownik ma miecz na baczemiu abj Gd j ktemu skjem chlop abo zaka-
czie ska bronja niema smiem wrecz w Controversja wdawacz alie waczę abo zaskoczę
abo ustępiacz patrzacz swęgo Bo danna przytomiecz Chlop skjem glj Alie jemu tesz
bywa goręj gdi mu ky podbiega abo paleze przitna abo musie pierwęj uwachacz j
uwachacz dadza doprowogo bowolj mowj

KORTH jesth wlasnie bron jeznego jako się wissej spominalo a wlasnie jest bron Slowackiego
jezika narodu Mathem na Sable ze jest wieczia lepsze jstichem moze korth uderzic

Chlop skjem
36

Korth

SZABLA gąsć jest bron krotka razna y wieziemi sie smia uwyjciez snadnej dlatego i sz jest zakrzimiona przez miaz Hajduczy ego przeczy uskutkuia gdzie wydzia wieczy ludu uchwaczyc y a tesz trudney yeno ya zrekty latney wstecze y reke utnie Alie znyczajny do tego Neapolitaneczy yely sie do tych czasow kordon naslich ktore nale koch mienayz zelaza Damascyjskiego, ktore sie y kwyllu ymie y zowia damascenami. Takom rzekl korth y Szabla jest bron dobra nakomiu y piechozna kiedy kordonny k skordonnikiem alie spadownikiem miedzy Za Henrika niemalsbily Francuzowie w Cracowye ludzy poskodzyly azesie namich potem opalzyly bily ze zmiezmi poczely chodzycz Dopiero Francuzi zstupily bily Szabla tesz Wloska ego na obu racy na wselka bron jest dobra Stanie za miecz y za korth ktora starzy zomia Tracicum gladium albo Rompheum ktorey zansie Traces uziwaly skath Wloszy y siedmi grodzanie jako od szazad ten swy przeizly

Bulawa

Bulawa zowa to ego zwaly starzy claua od tego ciata Catheya polynczy zowia kiecz

Tulich

TULICHOW tesz sie usarze yely noszyz Bonoziesny jest bron barzo gothowa Veneczy oney bytyy Sturkiem namorzu nawieczey pusinaly wygwaly Bonoziesny Szabla jako na Galioniech niemoze bycz pliaczu przesronego trudna sie moze rozwiez Ocie pusinalem by nacziefney wledzie dosiaze y wielie tam mezon zeznich pokloly Wloszy Starzy Rzymianie do poczytkow pusinalow uziwaly zwlaszcza ten stan zolme rzon ktowich zwaly prymipilly Bywali natrzy grami zelaza subtelna nadzieniaczy uneczy jedna okrom rekoryesz Bo starzy ludzie poczytkow bron zwlaszcza thak zeliesze jako y rekoryesz wazily kramma waza metelko dlia tego aby byla razmialy y dlia tego aby uhtknac y treficz nezo chesz lacney bylo. Pdzysia ktorzi rozumnejsi badz siekierka bacz kycz na waze sobie kaza byz prawomacz dlia snadnej tego utkama ego czyz meomily yelty bedziez miedzial jako kwokiem tego ztem ustepicz maza Boma bicz propoczyna miedzy czykajaczem a miedzy czyliem do ktorego Czykajz Tesz to porzesko bendzie natrzecz pieszioch to jest lokezione tedi na trzech kwozarych maza Stanacz od palia ktorego chesz uhtknac nie chesz sie sewoko rozwodziez yenocz gustum czitelnikow dawom midzimi sye to starzy gwaly bili ze to ta bron jest czosmi yey zmlodu tvoche gastyly ego ya zwaly Salsorem Bo y panczerze tarcze kawlom przebyaly prymipilly figure yey taka mlasnie klada jako kuliech Niemieczy Potem sie yey podobno yely pierzem oprawiacz jako Salsory

Siekierka y pro
porozia to porzi
leca

SPISEM czucie. Spiselem jest rzecz bardzo potrzebna. Do rzeczy bardzo długa i mieczem
fortelcem i naskoczeniem amigeli mocegi bywa wladami Spysa Takosa Sarisy na sternaszcze
lokieth otem uflisemy nizej. Tako jest rzecz potrzebna do tego Sykowania ktore go:
wiaz. Nemezy erinaczeum. Imiedi sdi tu wiecz. Nlemieczyj sermierzge zachadzaj do
Polisy. tedi miekko mieczem, tasakiem, drażkiem, czo zoniemi Semihastie abo ostep
alio teze i Spysamaj uozily naskakuiacz nadamajacz i nzeby drugiemu grotem trafil
iacz. Vidalem thozesermierzom aze rekka skoseziaka okolo Spila czo taka sylo trzeba
mubyle uiaz te bron. Izwalj to mktorzi Spalmitilouem jakoby kurezem. Pomie:
dacia, tefz mktorzi ochaczj boiownej zacznego Riezera Sprzodkon smieh Panu strusie
mlodem. Zegdi do potikoma przichodzyl ze staka checzia i Zarthkosezya tho czi:
nit zemu tenze kurez przichodzyl zemu aze Brak Strudnostzia dzwemza doby
waly.

Spil

Strusow Spasmy
w palezach

HALABART Ten wieczy na ozdobnosci w sakoff czi narodowie czo piechota zle:
znemj Walczaj i sz niemaja komow wielie tedi czi taka siekierka mmiety aby yezne
i przebennacz i roimicz i hakiem onem skoma zernacz mosly na ziemy stojacz Takos
i Hozduczy czekaniem znikly to czimcz wtarega nossem uderzimy i preczucho uia:
rza i Nemeza skoma zernie. Bo on nos i kwi susz meboy a Wlosy kofringdlof
na piersezien galogimj miaftho Halabartow abo partezonow uziwai.

Halabart

Ciekon

SIEKIERKI Czeskie barty Chwalia wzem czeszi draby maza slawa ze yemy
vadzy dokazuia rals wraiz trafiajac poczy skiem alio yelozie dunskie geliago wtey
mierze barzej wslawiaja. Zmlasza sdi bendzie hartowane jako siemowyle o kowaku
w drugich Riezoch. Dolucznege trafienia wielie naliezj aby pod penna waga bylo to
porzesko i samo geliago tak jako i proza kto chce mierme czi skacz myly takze wimierna
mieczi kulie, abo kamien. Alias niepodobna rzecz aby mial ouem bledem gielzie cheze
trefyecz besz proborecy i arzby zamafney czi snal tedi do poczi sku trzeba liera no:
ge mstawicz tak jako do Sermonama Spada praua nose mstawiaja. Wylami tho
w malej rzecz i ze nozem jednem richley wzienie uthknie mizely drugim ktory pro:
borecy w sobie niema. Tofz o kulj ktora wlosy zonia byka yomstichkich poczykonich
bromach ze besz proborecy miazcz mistorja.

Siekierka czeska
dunska i akie
Bosmani miewaia
w g dunskeProza Dany
dowa

Kulie

KVSZA czmiczenie skuse jest Staroswieckie co świadczy i strzelnicze przysięgi
 tych mieszczek, i nadania pewnych Solistów którzy to powołasz męsa aby skusa uinni
 byli na wojnę Carollus Cesarz bendacz u Tumis galował tego że miał pewnego Hufu
 Skusamy wedle zmiczaiu Starich Wojemikow Także Hufu zwano Scorpionandis Mógł
 być tych uziwać Hefman godbi-ego chezial spranyż bez wielkiego trzasku którego
 się nie wiaruż czy co zrusmiczami bywają Ale przy broniemiu miał się pozitecznej
 że Botoż miał swej sprawi co zrusmicz abes znaku Bo oni dinnu any blysmenia any
 trzasku od kuse metrzelba się obawiacz

Luk

LVK To dawna jest bron i trwa dotychczas i jest sławna i obrowna i prze-
 ka ale jakże rufnieże nastali także i ednak tego mniemanie męcho jest znyżone
 Bo zrusmicz ednak daler usodzi. Ale i ednak gdy tamieży sroży koczacy Tatai
 romie ucznia a oblok strzał tak i kusurze puszcza że słonecz do rżecz memoge bina
 tho rżecz bo rżo strasły na jako bo byłtwe Parsalkei na zbierano wieczey mib
 200000 strzał wologic Wydziałem że pamięta Wolenskie kolpak ku surze rzuciny
 medalyinu Chwilec dobra doziemie dopasz usadzaiacz wen na pomietrzu czecho
 secho strzałamy eżobilo Spodziniemem czudzoziemczon abylo tho w Brzeszciugdy
 tamo Krol August był i statł one pamięta miała sławę odzierzeli Luk jest
 trojakey wielgoczy Angielski then bywa tak wielki jako i czlonieczya ołoba
 a komiecy tego albo ucho prziziemni staniają gdy ma rż strzelczy Druzie bywają
 Malieczyke ale te gie zego pierzenie mufy cziagnacz jako Turcezy Sulacz mii
 wają Trzezy średni atennalepi zwałca którzy mają dobra rozrinyk tho jest
 brethkie pocziog mienie i mibust spomieniem postrzalem kło cheże przebycz rżecz
 mibpodobna jako się to trasyło na Cesarzkim dworze Panu STA Laskiemu że
 mozdierz przebył. miał ten ma umiec kumst owozmaitem hartowaniu zelazn Oczem
 się wtorich Niesoch wspominać naukę kowalską mowilo Także zaś za palezeży
 strzaly dziala rż tho mnaucze puskarkei było Spominano Dotego wsielkiego trzeba
 zmiczaiu

Vfus me genuit mater peperit memoria

Oczecz wśech nauk jest dobrzy zmiczay
 a Pamięć matką rotem się any bytay

SKola morickiej wojny

139

Odprowadzając ćwiczenie jeździe i piechocie bytmy też też co na wodzie młoda
niakie Spomnienie uogólniemi gdzie do skonalse też opłakanie w wiegach dziełach
bendziemi mieli. Najlepiej temu Kethmanowi. Ziemiemu muś mu się wstętko gr.
należecze gdy na serokacz morska wstętkie i muś się znowu uczęsz tego sposto-
bu. Them Scholam jest w Krakowie mieli bież niebaczełczego miejsca jako
były królewskich ogrodziech na Zwiędzynie. Aby tamże przywrócić przysposobienie
Kunstem Fraibyrckiem na pęcherzoch w taktach corethami albo skuwamy podbite-
my albo też nadawmy dnie wolone skurze czalkiem jako słabowie czymy na
słomiu na wznak wiednej ręce korth dzieczeczny nurkiem też yime sposoby ktonch
miecze i studeney przed liath przysposobienie miastu recreatrey i yimi młodzi ludzie
Teseżemi my zastali mieczu omich wiekow kiedy ludzi czuynejszy bywali wezmi-
czeniu się stromi rzeczyskich Spraw. Tęraz młodziach ludziach prawię zagaśla chęć
Tęraz się czem imem barrycz a mizety themy rzeczamy które yem wlasnie należą.
Bo jako ptak urodził się na kathamie tak chłopak aby robił i słachezicz polski
abie się cznieżył w Rzeczyskich Sprawach i othem wedmiej wnoczy mizył jakobi
bacholka koma i wstętek wstętek miał na urzad ochedoznie mocznie i tego stano-
wy przystojnie miał. Czego laczno domiesze będzie gdy król Je^o M ten urzad
na dworze swem ktori poczał sezełynie do konega przystawiesze bendzie raczył. Bocz
dworę krolow sa yma yabidz naipzedneylla skola cznothy wstętkiego porzadku
Rzeczyskiego Asdy zasie them ktorzy się przymiem uiezmieczył godnem ydoswiad-
czonem ludziom bendzie rozdawal urzedy po Woynostwach tedy zas ony co się
prziboku królewskim nauczily. Sa siadom przystawiesze commonikowacz bendy. A
zatem słachezicz imie się y poddanego swego czniezicz y bendziego miał do tego. abie luk, ra-
snyez, miecz, albo oszeżę wdomu miał yczasu polizeby też bronę aby umiał uzycz. Tem
stoj. Węgierska ziemia zetam mieszanin i kmiecz uci się zbroyna miespuszajacz się na
zolimierza. Tęto dotichmiast Turkom brumia się jako moga. Pictal yeden Philozofa
czoczini prawi doskonałego Oratora odpowiedzial ze Accio. Czo drugiego pytał i
drugiemu odpowiedzial ze Accio. Strzeżę raz pytami miezyńsko mu nie odpowiedzial

140
yeno oratio Dariusz znać ze ustanowienie czim orator Alie czo then oddi
pomieścić o Oratore toż się może bezpiecznie mówić o Riezeryżego męzłazze
mecziny yeno soli ustanowienie jest in usum praxi Takos w Węgrzech ustanwie
się Turkom ogarniać musła vadzy mierałzy za soba y Za oyczyznę swa się
zastawiać magno Dobrzeby tedy aby Król Fel Al. znowu strzotmęże liękstat
dal odnowić y ponaprawiać A skoly Sermiengom ktorzy szudzech Krajin
przyczadzały poznoby y przysięgamy wolnościamy liberalitate dotego pro
uocował

O Skarbje Woicennem y o Questorze

Czoss kolwiek się tu yeno Spomina o potrzebach wojennich tak stromi żołnier
wzom. stromi koni y Instrumenton Wojennich y rzemieśnikow gada się rzecz. męmoż
ni kończyć niebądźciły Skarbu dostatecznego przetażnaly starzy dobrze xeruis
belli Wydzien za nasich niekon jako bywały wielgie częsthe expedicje y słowne
przeogin Turkow y ci nstikie się nantecze y prze niedostatek rozchmiewaly ze pranie
in medio cursu sperata uictoria musiał się Wojska y zbjoni wielgie wnyrecz obra
czacz bo albo Sprze strawney albo piemędzy nie do stawało Kała przychodziło do
tego ze ciż Węgrzech Niemieczy Flotman y mecheżaly się zadnamiana Flotman
stwa uoyemego podermonacz aże naprzod niemby się czo poczęło wzdziły de
positum Summi ktorey by na żołnierza do kółka mieściecy poky się koncza Wojny
Spodzieraly dostawało

Remian Summe niepodobna ku mierze wylęzaya ktora się znaliągła non czar
gdy Cesarz Ciuilebellum uiooll czo Taczińskiem y ykiem łaczney jest mimowięz
ktore Cesarz yednego dnia między swe żołnierze rosfarował Szodroblynie wy
mion y Skarbu Laterum Aureorum xxxvi millia et innumera pondus trium
milionum siue ut alibi, quatuor milium centum triginta et quinque Argenti uero
Argentorum prope milium Vielga Summa y niepodobna them Skarbem Af
rica Alia, tak wielie Królow miast zwojowaly y podmoc swoye potaby y
triumphow tak wielie odziergaly to nstikie Cesarz yednego dnia rosfarował męz

Summa złota y
Srebra Skarbu
Remian

[illegible]

Mediolanckie państwo przez częste pobory tak było utraczone że nihil miserius nihil Spo-
liatus nadmich nie było. Tako tego samy Wskazach smech domiego postrzelił i Silacacz ko-
tikalj Agdy medaly były gmiemy i Sapi wielgie i otaka rzecz Gomdaum miastho
wielmy wielgie oręziżne był zmieszil i pokawal. Cenoze sie zbromiły podatkom
dacz, namich ulogomich. Vnads w polsce glasky Boze i nter mierze lepsze jest
opatrzenie. Niemalszy Skarbow. ni podatkom tak Wielgich alie jest jedna rzecz
ktora ze wstichkich Panon skarby Krol Polsky gromna i przewidy to jest lud
Rycerskiego ku wleliaker potrzeby laczne i snadne nabycie tak i s mietko
sobye i Coromie ta rzecz pomoze moze alietes i Salsadam alie i przycie-
lom pomagaly Krolowie Polscy abes utraciemia poddamich Boz mozna nabawey
Skarby Krolom miedz. Tako i Turek niedawno do Venetow byl przysal nama-
mia racz ich aby smiem Woy mi nie zacinaly w skarboch smich duszacych. Nolite
inquit Considerare in thesauris uestris quos tanquam torrentem mouendo uobis guerram
ab omnibus partibus distabi faciemus. Wielgie to sa slowa ktore Tyranon i jako
by piorun gust wlasnich jego gdadz sie wybadaly. Bo mozna wieczy zamiesz-
wymiesze mis pokoy do kiel ku liath do Skarbu przemiesze. Wskos jednak i
Skarbow oręziżna nasza ma doszcz niemi smagacz poddamich ego u Salsad nasich
ktorzi sie taliamy chliubia. Strichami Bo jednak Krolowie Polscy i dwor
mioda snas pozornie i mis rmi i dzynki o gdo mie posaza i woy Wielgie
odprawia. SA. dzierzawy i Starostwa wielgie ktore po dziesiecz i po kilka
nalezie tysiecz czemia. Samita wodne ziemne starodanne ktore pod 100000
minosa. SA. Tupy Solne i W polsce i w Rusi ktorich Summa testak wielga
abo i wiethsa mis mita miespomina racz dochodow Litherńskiego. Niesna, Ma-
Zorieczkiego, P Ruskiego, Pruska ziemia. Niazieczia ktore jest czesc państwa
nimiesie kilka-laczniacz 400000 Agdibj sam Gdansk byl w dobrzy porzadek
wprawion meliada by intrata mogla przybyc do Skarbu Coromiego aby yeno
wodne mytha bylo wprawione w swa regę. Boz jednak mowiacz ku rzeczy. Tak
prawo duchowne i Imperialne mowy. Priuilegium omnino meretur amittere quod
permissa sibi abutitur potestate. Them pranyem Sadzono Florenskie miastho Gani-
clauum.

Gregor Popar
decret Cum quis
quis

Gdanskie prawa
i Przymierze

Niespomina racz tego ze acz P Gdanskianom Kazimierz dal przywilegie. Alie
ony tes mktorich Concler podjely sie bily w belnyez. a miedzy ymimi obiecaly

bily zamek postawic

143.
byli zamek postawiały w mieście i Sprichliery w budownictwie Czego i że nieuczynili ani
zobowiązali tedy Transgenti fidei transitur eidem Karłowi otem Dmku i a Chro-
nykargow ze te Conditia wspominały Nie wspominając tego jeśliże Przimitie
the odzierzeli na sejmiech cum consensu omnium ordinum i niemi naturam Priuile-
giorum Ze jedynak prawom polskich Sejmowem i wolnościom Koronnem musy
czasu swego ustępować Bo maior est ratio habenda corporis quam membri orbis qua
urbis Przeto Królowie Polscy obowiązują i przysięgają ze particularia iura debent
accomodare adiura Communia terrestria In quantum pravi non derogant iuri
communi pot iych dzierzec o tem e x p r e s s e Statut mony Cho wspominały da
Pan Bog mie iku krzandzie czy i Alie i że sama krzinda nasza Wolla do Boga Bo-
użiwacz Koronnich Wolności i pożytkow a obrom i onera rzecz polska mie
checiecz nosiecz Kto niewiedzi ze to jest krzinda Nie wspominając i te
ze wtakiech Regimentach co zowią Republicam kiedy wsielży Nieszczanie rza-
dzą rzadka szkoda bywa i wolności a nie je Słowi między sobą zowią alie rzecz ma-
ły sobie samy dochowują czalie Bo czy polskicze ktorzi są na barge fasciosi czy
tamo radzą pluza Czego własnie w Decreciach contra Morehunos Carrolus V dokla-
da moniacz Et quoniam preclare manifesteque constat in liberis ciuitatibus nanqua
iungere concordiam propter diuersa dissidentium facile ciuiu studia easqz improsperare
semper atqz infeliceiter regimisi Stabili Perpetuoqz Reipub: capite Gubernarentur.
Ithe ratie mieli i podziś dzien maria Cemu Altorsony i imem miastom Pomor-
skiem ietho uziwacz wogom. Ize w nich też duchy ktore w Ganskiej radzie panują
panowały Tak i i Zamek w Antorsie musiano postomiec i wracając się do
tath Skatesmi odesty o skarbie moniacz Ze mieto jest Pan czoma glotho swbro anedze
czyerpy alie then co chocz niema falso glothem nabytich alie jednak i Stan pra-
wie Pansky miedzie i slus siła chowa i poly czudzo ziemskie ozdobie tractuie i
nieprzyczelnow i najwiethszemu odpor daję i przed sie sie niezadluga i Sprigaw-
mie iego i Sprichliery pelne Bo starzi Poliaczy niemala teze czeszy Skarbu za-
kladaly wtem nawiecz i zebry Sprige w spichlierych swich mieli dostatek Czego
Królowie Polscy tak wieli maria ze też i imem tak wolow kom i ako i z boga
rozlycznego i imem hojnie na podziem uziwacz i jednak Królowie Polscy go-
miergom swem siebie nieza stawaly Czo Carollus prawi musial dzialiacz Ze knechtom
swem niemogacz sie ziszez rzez Sam sie miało hipoteky iem zastawil

Regiment Pol-
czyerpy bez
szodi i szero-
lasy

744.
S Polkich Prar Terminatia

P opis Zolnierza

W yzinienie

V bior y uzbrojenie

R ufenie

C ziazenie cum exercitio

P repravienie sie

O boz

S traza

D isciplina

Z naki y Chora gric

CZWARTE XIEGI ODZIESIACI AKTOCH KTO: RE, VPRZEDZIA BITWE OPOPISIE WOISKA

O Seminarium y o obieraniu żołnierza y poznaczeniu Tirona y popryście żołnie:
rza othem sie y ule dostatecznie monylo N x i g o c h p r i e r s t c h y n t u r i c h y p o l o z o n a
y est figura fol. 87 znakow po ktorich ma bidz żołnierz dobri obieran teras zaie
tuls o popry sie wojska ku oney potrzebie ktora na ten czas przybada Bo yest male
wojsko nagbith zebralbils przeczir wielkiemu nieprzyjacieliony tedy rzecz niebesie:
czna. yest bils tesz nalickkego nieprzyacziela wojsko wielkie gebral tedy y skoaly
na skarbony y gelzina slawie fletthmanske y na malego y lekkiego nieprzyacziela
rusenie czimcz stakze yest by zimna broma metak yako potrzeba miesie y zimn
bromia metak yako o przysothorami sie nieprzyacziela sprane wezmies tho yest
ze on przyedzie gnielkoscziq lukow strzal aty besz tarcz y on piechota aty yezne:
my on obozem aty besz obozu on zrusmiczami aty nago besz zbroje barzo ntem pobla:
dzys stois tedy mechesly inter mierze pobladzyc a yzby tak wielse ytak opai
trone wojsko mogl gebracz yako potrzeba ona ukazuje tedi th u roszitowame othem
bendzice a wezmie statk fletman przykład od lekarzon ktorzy gdy czyma colle:
gium albo zebranie aby radzyl o leczeniu chorego ktorego w piek smoy biory tedi
the rzeczy bygethsie biory. Przypatruia sie naprzod przyrodzeniu chorego czassow
yest zimie yest lecie, miescom, gdzie Chori lezecz ma. Srogosczy niemocz y
oney ktora czirby sl statk znaky albo Indicationes yako oni gonia, biory czo za
lekarstw y Instrumenton przeczir oney niemocz y maja uzimacz. Takze y th u
fletman zbie ra yacz wojsko ma indicationes albo znaky bracz od obiecany
nieprzyacziela ktorem ma ku dziełu To yest yest ma żołnierza na mibur czmiego
nego yest tylko ruseniem pa politem chce walozicz yest poteznego na mtrwanq
Ntem od miejsca yest woyna ma bidz miedzy guramiy albo w polu albo w lesiech Bo
thom nieczir plessego tzeba a w polie yeznego Ntem od czassu Roku pogodnego yest

Jako obiera Indi:
cationes przygbie:
rami wojska

nryśieny abo srodliſtha Janko Carollus V In Gollndy obaczysz ze Xiazetha Xi-
 mieckie przetrwały sie nam dobrze i miedze wojſko nam zebrał i on uził rozumu
 Sprzodku miedokladat sye żołnierzem nazbyt yeno woko piech na wietrmana godził
 ſłgdi Xiazetha ſobie potrawiły proch kulie niſtrziliaty ze ſię i do domu roziechacz
 musiely dopiero on kupa ſobie przycziniły Spiżę i skowbu na nich dderzel i poie-
 dnemu ię i al zbieracz ktorego Krol P M Polſky ſnacze forteliu przeczcin Gdome
 ſezonom uziwa ze żołnierza nazbyt ſprzodku mema alie miecz moze Ntem oth bromi
 quo potissimum hostis abundat yako bromi mieprzycia czel obſtacie takich ma onem
 oſponere przeczcin naziem gbrojne przeozin gbrojnem gbrojneyſſe. Teſty lukon,
 yeſty ruſnicz, yeſty uſarzon ſyła mieprzyciaziel nazbieral ſoby Bo mieziedna-
 ka bromi niſthocz i maia biadz Alie yedne ſłoty z luky drugie gnuſmeczamy tze
 czle gdrzenczy Ntem ſukami uedlie indicaty yako potrzeba ukazue Ntem ma
 bracz indicationes a genere belli Quintuplici Bo inak ſego ludutrzeba yeſtze
 noyſkiem potikacz inak ſego ludu yrgenniesnikow noyemich yeſty miaſtha do-
 bywacz abo bromicz teſz Inak ſego yeſty Vaſtationem czimicz Botom leuis or-
 modwa pluży Inak ſego yeſty wodna bytra mabidz Them niſthkiem rzeczom
 gdi ſię Senath przypatrzy laczno trefy yako wielie piessich yako wielie yezmich
 i ziakiemy przyprawamy do ktorey potrzeby ma ſgotowacz ſobie wojſko ſyła teſz
 przykladom ze Pom Nieba i ziemie wielgie gaſtepy dopuſzczal porazacz Alie yed-
 dnak ty pukacz dodacie ſrodkow nie kuſſ Bogiem omi ſyę nedlie czu dow rzacz
 Boto yeſt czudo czo Tedeon zoo porazyl takie gaſtepy kiedicz by Bogodiad
 niſthkie media a bedziell po Chryſzcz rymſku gyl tedi miewoſpaczay niſſe
 Boze i Tecz ſię mie upra czowala reka Boza ydzyl moze yeſtze czuda czimicz
 Poliakom tho Bog dawal ze zawzole niemal wojſka niemialy niſſe ych mieprzycia-
 czel mneyſſe a yednak mieczey gromily niſſe bily gromiem oth mieprzycia

Nieſpomina yacz ſtawich dziejow pamietne yeſt. Zwycięſtuo u Orſey u Oberkina
 i pod Xconliem kedy za dzieł noſezia i meſtrem ſtami ſława Zamoſzkie ſtaroſt
 Belſkiego i pothem Caſtaliana Chelmſkie gaſtepi moſkmi bili od ſtrzeliane ydzigla
 Krolieyſkie ſ Flerbem Coronnem byli wniebeſpiecznoſczy bi miebila laſka Boza i Sprawa
 mezna tego Taczne Riezerza Tenodo takich ſpraw tyzeba ludzy mezmich i Bogu duſi
 yaczecz Xevres gdi byl porazom gonem mieſlichany wielkoſczy noyſkiem wignal tho ze
 prawy ludzy mailem ſyła alie Riezerzon malo.

Zamoſzkiego ſtami
 ſława ſtaroſt Bel-
 ſkiego Riezerza
 zachowanie pod
 Xconliem

poliem i raka piekna daie Kozmierz i ziemis inquit persusum maiores nostri uoluerunt
esse uillas non auaritia Rygry bil ten ktori by tego mozneg Przestrzegal tedy na Rothmistrza
Ryza taka kasn wlozono iis gdzieby prze yeso medbasosz gdzie takie skodi uozimono
thedi som te skodi wymien zaplaciez poddanem Rothmistrz folio 22 pagl 6 v 30
Przetos dawa the moez Rothmistrzom aby czesze zoldu ego natowarzysa prziesz ma
przy sobie gostomyl aby mial Szczeso skodi ludziem nagradzac Ibidem vsu 20

Rygry sie doliezi miubiesali Rothmistrze albo sie smich niemibraly tedi the rospadkom
i etmaria horuczone lieze rozdawiacz folio 23 b v 30

Jesly zasz jest wustnie pospolithe thedi Castellon miastho Rothmistrzama rozdawacz
i rozdzielacz miedzy Sliachty porzadnie te sprze ktora zmiosla do Nojska
wedlic Taxi Alie ktoby okrom Castellona wazyl by sie dowojiska cziasnacz thedi
Sonrtho ma placiez skody a me wedlic Taxi fol 73 Tho wzdi jednak starzy
chcieli aby byl rzad

Pouiedzianst onabyramiu Zinnoscy pomiedz sie teze myr yako Chlieb piecie
i imie potrawi po zolniersku to jest Snadnie przypranowacz zebry Zinnoscy ktorey dosta
rya kupozithkow przychodzila miedlugosie zabawia rucz Chlieb dwa razy pieczomi ktani
i emezry Czebakami zowia Panem bis coctum mktorzy Ssoba wozu woziech wedlic
zniezay u nasich test zolmierzow

Alie taky pokarm nie jest dobru misusa czlowieka i pragnienie czini atam przye me
laczno przyebodzy Przetos Xrize Bra swiezkie cziasnacz do wloch przed trzidziecia
liath ze wstbkim Gospodarstnem cziasnal tak y ze y przezie geliagne do pieczenia
chlieba ssoba wozyl Czo wenlosecb yedm chwality drudzy sie teze jako ubywa
smiego smialo Rznafca gdimez miespranysy Stankath odiachal Widzieli smi test
przed biaczia liath Gdi Panowie Czeszy prze Wzredon y echaly tedi na uoziech
kuchnia taka mety ze y radacz potrawi sobie wazily piekly Zaczeknechozy
Carollusony w garezoch zboze wazaly sobie i gdi maky miedostalo atego miasto
Chlieb a uginaly Drudzi test zarna ssoba wozu Rozmaithe Inuenciae nastali
Bomienolia nauczy aboniem gdy me przyaczil wzienie cziasnie tedi mlini przed
nim plucy Imaki ktore gostary wado truiq Wapna nasust i nnie Takto Krol Prm
czusky wiazadzil byl Carollusony gdi parilla dohinacz cziasnal Turezy wtey
mierz prostego obiezanu nastaduia mez omj ot be nimisly mistorq Alie sobie podplami
ky Subcinericios czima ego test Tydomie starzi ga Abrahama yescze dzialinaty Alie

drudzy Subcenericios niepoplomicy alie potz piepielnicy zom. Takoy i Turczy nkomimich 149.
prostich mieczekajacz plomienia wpopielie zasrzonawsi cziafho moskalie sobie takie czim
gniekwalonego Alie ktoby snadny jest e chezial tho czimie tedi bi mosl zelazac go
ymy oflathky czimie sloba wozie miecz a nnych mosl by i krusse moskalie piekacz
lieda u ozienska

zoua fuka
chleba piecze.
ma autoroma

Chlieb a woda jest pocatek zimota czlonieczego tak prismo mony przetosz miech ma
sami mgt wodi czasu potrzebi Teni niktory nimmunkeczimie zetho o wodach moni
prismo nalicb Wzrimich kraioch Alie test roskosnikonye mino sloba wozu Alie russ
mney stem nakladem to odpranuią Buklad Gorgalky wozie mianys tedi cz woda oziety
to gorgalka ozietye a laczney jesth sloba Buklad nogicz misz pulkufek Gosnek test
sloba miafho driakwie po wodzie mienaja kozacz Bo wodi miezdrone sa kuryonu
Tak jest i Tatbarzy niezmom miesmiera yey darracz Age polienka yeh zmiesla czo
warzily pora Ach miestet zych narzekaniem Drudzi test przyzie sobie czimie wozach
miodu wloziny a woda rostworzicz Czo aptekarze Oxemel w aptecze gomie aby
lieda czo drozey przedaly Fryestw ho jest e przilozisz, smizu, kopru, pietruski
a do polonryze wywarzisz tedi nietilko na por alie i lekarstwo stego żołnierz bedzie
mial przeczir slegmistem niemoczom . . . Morska woda ta test jest miezdrora
Alie gdy ra przes pusek przecza dzys rusz melak Skodzy

Czienie żołnier
skiego Oxemel

Imie potrawy podobna misz kuchnia Turczka Bo i żołnierz sie nieklopoce i Gesta
zowy do Skarbu storo Bo sie wsteh kie pieniadze umiego gostoya Voli go test barami
miez go nieko stuią Bo to prouinciales uimni remudacz na kozdi rok Testibi taky
urząd unals niedosedi thedi tbi poloze registre potrawek żołnierskich ktore sa
rzeczy parabilia ze wnetz gothowa potrawa yedna i druga moze bycz Vedzonky
mi na ser migan gdy yey umy Gospodarz dimem uzodziez Kielbassa ktora wmagi
wssu Rychlycza gomie wlasnie boniem obrusse sobie przykryes them bendzie gotowa
Przetosy Nystwomie Wlazomieczny pokazuią ze yeh yezik jesth wlasney i misz
Polsky A ktemu yze jest trnala nachowanie tedy i statb ma kielbassa galie
czemie znalacza gdy yey zioli przefybie tedy trnalyako conseruaforum y po
Salseczi do wloch nietrzeba yezdzicz kupy test yagly cziafho groch mielcomi ten
test yenogo wukrop wlozisz wnetz unne a slomni wen przismazicz dobra potrawa
prze Matufa alie czasow smich i prze fana sie zezdzie Nake przelacz wbetheze
aby sie niege plowala to jest vzezdobra gomia lzo niektorzy Secretum militare

Turczy gimie

Tureczczyńią zwięzzonego mieśca Contuze ze wmodzierzu utblukły noreczkutko choma
 liebowem Wode włożynsi a korzenia przisłucz a kęsoczku soly, Alj potrana młnoy byjols
 stawi dworzamin Ornamenty tész narzeżynsi w kuty mieśca sobie, zioli rozmaitymi aroma
 tizua y trwa yem dlugo gdy do Turek polni yada Posne potrany yako suchy ryb y stia
 dzie siurky eto y tbe dlugo trwaja Zolnierze prany choczągni Panowie niemio
 ly sobie za zelzinosz yamie po Zolniersku polnikowacz Augustus Tiberius.
 Andrianus Cesarzowie czy rube pitezonkę na komiu siedzac yadaly. Szego tész
 niemala slane Pan nals dziesyly ma ze pod Gdamskiem Azyjduzka pieczemią iadł
 niesuka rax z nimismich potvow Gdi mienolia od moczynara miecz dnuzy y yzemien
 od siadla a pozynara a mierzcholkow dzewek miastho oliera yako Cambesonie noy
 ako czia gnacz przesł bialezisthe krajini Arabjy y czimly. Anakomecz samy siemufely
 yesz lioty odziescacy Personę buszajacz Zesie y sam krol na neth bal by nan liost mie
 padl Pokazola sie tész w Pompeusie Skromnosz wielka wter miezce Bogdi shękal
 lyekarze wa dzylly mu aby ptakon pozynal ktore zomia turodos alie yze ych tomo
 mieb ylo powiedziely mu ze w Zukulusowej kuchne y tedi y z ymo karmia y do
 stalby ych thom A Zukulus byl wielcy delicath y roskosne gyl od Pomiedzial
 Pompeus doctorom dworskie Ergo inquit nisi Luculus studevet delicys, uiuere Pompeius
 non posset Aprze stosz omi Doctori odprawil a po prostu zil

Stephana Krola
 polskil w dzien
 skromnosz

OVBIERZE. I ÔSTROIV ZOLNIERSKIEM Caput III

Mowiacz o ubierze zolnierskiem zaraz sie zamikayia tyzi tituli o uzbrowieniu y
 o decoratyer yako jest pierze lanczuch yedwabne rzezy Skoni drogie eto
 V Rzymian o saty ubiori metak barzo stano awsakze tész tego nieopuszczano Skromnosz
 zachowuiacz alie zbroja p omcey musial brycz na urzad gwalszca uich ktorzi sie
 zamikal y in Decem cohortibus legionis ktorzi byly gwany grauis armatura Wskol
 metak sie na kost przekladaly yako natbo aby wsteko bylo przystoymie a wedlus
 proporcjer tho jest aby sie zbithe mie Riezerz nieobczosal aby wlasnie zbroja prz
 stala czapka takies przilbiecza zeby poczynsi od Butra alse do czapky przilbiecza
 y pierza tész wsteko sie X talbownie gnali azlo ad decorem et terrorem inuicem ali
 hostibus Tak yze y miedzmiedziemi skurami przilbiecze tész sobie y pierzem oprawialy

Alie wpyngu

Ale w pierzu nie tak się kochali. Powsze była to przimanka kogo naznaczy Callamistratus
 milles V Grekow tedy skonskiego wlosa kithy do przilb rcs sobie przyprowadzali i czo u Flome
 russa znajdiesz częstbo a przetoż Dwazi podziś dzień tego zniczau jako starada
 wnego nastiaduig ze u koni pod garllem i u kopey zmlazca prze sedziakami takie
 wlosie konskie nosa. Wszakże Anthiochus przypodobinaiacz się Asiaticis populus między
 ktoremi mieszkal tbedi się na the stroje na the kosti dzimnie prze kladal Tedy Amibai
 liony swe wojsko przed niem mostrując pokazował była iacz i moniacz do Ami
 balia Dosicze ze the prany bendzie na Rzymiani Rozumie iacz zatho geby się
 przewziwko niem jako nie przizaczolom dosicze dobrze i stworznie uzbroj. Na czomu
 od powiedzial dosicze prany. Ale prany i wieczey na swe lakomstwo przel i by
 miehasiczone Takze i Tullius gdy bylo wonem wojowaniu Parsalskiem gdy u ryzal
 fusi wielkie Pompeiusowe pierzem i zlothem ubstrzone mistrichmione ktore age
 z A syer przimodl byl zemu zaielzdzaly chczac go osarnacz tedy rzekl do o nich
 swoich ueteranow Istos inquit mihi delicatos bellatores Niedomunyl zaczny
 Hethman prze smier i strasowanie jako sie smieral na one ludzy orientales
 ze na norne rakobry dotancza na weselie przzechaly bily. Mienaly tez przypra
 wy takie ze u Riezergow zacznych Spisakow przyprawni osien na gloni w polu ka
 niu miehodzyl. Przyprowadzali tez sobie i Ebuczesaliu i. Ale na densitb ko
 aby gbrota byla w polierowana od Platnerza rozumie iacz ze bliask od gbroie
 perstringit oculos hostium. Xatho jest Cerusa barzo dobra do polierowania
 abo raczey zachowania gbroie oderdze Czernonej barwy radzy uznaly Bo
 prami choc z golmierza ramia tedy nie tak nanej znaczknie Niezastwali jeden dru
 giego Sam rammi nie tak sie przelisknie Nieprzaczil tez niewrozumie tak laczo geby
 tak barzo obrazył nie bendzie tak barzo stalb smialozet bral.

Palada

PALVDAMENTVM Swaly plasz podrogni Confoln Hethmanskich SAGVM
 Skatb podobno saian naznano krotka sukna do bytni snadna drudzi ja przr
 podobinai do Karwathky drudzi do Stradioti Bo Grekomie them slowem zomig
 wojsko Stratiotis Zolmierz ktos Stradiota jestb zolnierska sukna Tdoliczmiastb
 zolnierze przinodza z Gracjy z Epiru sobie na pomoc ktorzi sie zowia Stradiotbami
 Sa the potomstwo yescze Scandeborgonie Kantamiky odespocz ma ja Takos wyda
 y smi Xiazetba i Hethmani wtacej sacze na nierechu gbroie pozloczysbce yubwane
 Na xamylbu czarnego Amreku Sceptum abo bulawa czapka szarym strusem piuren
 Jest wcz wielmi strojna ochedozna forazna Anassem Panom wojenodom rzekl bieb nimas
 przystojnyszego ubioru nad then gdy swe Wojenostwa niody

Stradiotomie
sagum

Wlot wojenodgi

Penula 152

M-Struca

Gabina toga

Vestis reatus

Vbius wlochou

Vbius Niemcegow

PENVLA po naszymu oponcza namierzchu do stalheczna

MASTRYCA Skora była futrzana Sfutra wktorej Rothmistrze jako rączki zdali się
być dzimoth nowsze Czoł podobna ku rylezcy Skutę Gościć nmię doticb miały
Czeszy i Niemieczi fletbmami ubierają

GABINA TOGA Czoł Starosmeczkiego było jakobi unajobopien Staropolski
bolesz faldon wthakich sukniach więcej propter reuerentiam uelustatis ofiari ofiarona-
ły przetoż omi Decziuffoniz goli się ono ofiaronacz miły pro Salute Reipub: ubierali
się do thego wthakę **GABINSKIE TOGI** Dopiero ruszili w polrod Hufon
nieprzacieżalskich. siekli, bodły, byli, aże też i samy ogarmieny pokieśli Wbiwal taki
strach na nieprzacieżalskie ręk ze jakobi pestifero Sjdere icti wse di liczieli i góży
się rędno Skoniem obruczyli i tylko to rędno Stratagemma Bo Rzymianie
za swemi fletbmami uirzawsi ręk nmiębspiecznoszy jako nogien za onem
liczyli

Thom krotko Spominal o ubierze Rorich Graekon i Rzymian dzisiejszego nieku Car-
sarze jako Carollus wedle czasu się accomodował u Wiedmianone expeditia
aby się Niemcom swem przypodobal ubral się też był ofdeis po Niemieczi w Wielce
skure namierzch wthe i stba mstruż ne Franczer bendacz pod Sanseuerinum tecl
aby maiestate sua wojsko wsihko ku męstnu porusil ubral się był wkoftbomni Bru-
nathmi Zlothoglononi jako prawi Imperator Post dadem Budensem wzapeccze boz
podler chodzył i insaczie takiess

VESTIS BEATVS the Mienaly fletbmami uchowa i Boze dla raker kleszy
Pompeius non ożas znacz ze rymial bogolhomiu Bo thakoniem była Historia
Pompeius ergo turbatis et territ his suis Substitit donec inclinata uictoria plurimi
coruissent fusientes Tandem abiecto pondere imperij ultima hanc uerba effatus.
Ergo ad congressum eius. Tandem Sumpta ueste proesenti cladi accomoda infugam
se coniecit etc

Andreas Fluria non a cultu corporis uel amixus luxuria uerum ab aspectu gra-
ui et militari ipsaque prolixā barba Spectata cunctis rerumq gestorum fama
conspicuis prodibat Tak mals ożaczneylich wlochoch rozumiecz tego tbo rędno
gon przikladu

O Niemieczech gasci Spolobiech wthe mierze Stbego sposobu i opisu mrozumies
goli ręk miały naterze Coronaczrej napisue

Germani in obscuriore uel Simptuosa tamen. Thonsendzie naidziei wna rodzie Nie-
mieczie m zesiz powagme wthe mierze Spromuiz

O Ryspaniech

453.
Vbior Kissa:
non

Suknie dylgie

Wybor Słachetstwa
Polskiego

Skuri. Riedzuic
Leopardow e Lwo:
we

Tarcege

Wmierzę Gdcm:
Sczy:

Pawzi Polia

profermatium
contra frigus

157. Lechitbow albo Vaudalitbow ktorzi Rzim zwojowani on ktori pomonal Kroliom y
wsemu swiatbu Czy naprzod sie pomogily krzindzi switbkiego swiatba nad miemi y na
przod tba miara yem odmierzily jako om przikry bityaly wstbkiemu swiatbu O takich
Slisemi Poliakoch teraz ktorzi sa pod Golonskiem Spomina ya tesh ze Starz y
draby Polsczy miewaly tesh tarcze ktore zwano panegzy albo Laczynie ye
zomra Iakia stowzi Chromikarze tryb do sturmu uginaly tesh flily serokie
jako dzwry Gadaiacz o ubioroch y thubilo miesze spomniec kiedibysie
nam niemieskalo do imieb rzeczi jako siema kozakopatrzicz zimie zebim u mros
nog nieumrozyl Camibal mierz oljira swoich proferuayacz od zimna na
mazinat alie y ze unals mney oljiri tedi Gorzalka dobra wnethrz sie yel
naprycz a gwiercha nogy ya natrzecz Stb lustosozia yaka tedi z stamie zamai
liak. bedzies sercza Smielszego y nie bedziesz tak przikre zimno

O VBIERZE SPRAW POLSKICH

Abz yeden u drugiego niepoziczal zbroje stroiu czassu okazowania alie aby
kozdi swore miał mie spuszajacz sie na poziczky tbedi yednego dnia mayasie
okazowacz wstbcezi fol 14 y 20 In armata bene milita honor Regis consistit
Kazimirus Viskizor Itaque inquit Secundum quantitatem bonorum melius et
efficacius se ornare tenentur fol 15 b y 30 Tze y piestich uime sa mi prano
wacz miastba zbrojne aby miał Rymieze Kusy przelbyczy pamierzgane rekomy
cze uide in Reestris cameclorice fol 19 y 20

O RUSSENIIV II O CZIAGNIENIV

Ruslenie cziazgnienie polozenie sie obozem the trzi Titbuki Spolem rlecz maria
w sakosz alia uiro zumiemia liepszo zosobna o kogdem bendzie sie mowilo disti
cte Boruslenie iesth de loco zmiestza wezbracz sie cziazgnienie per locum
polozenie sie in loco Rmierzesth tho rzecz yedna jako mktorzi Confundua na
przod tedi o Ruslemu powiem

Ruslenie a Sikonami

Rusenie a Sikonanie sa dnie rzeczy nsobye rozne rellatiuis yskomonia n Collegiu
 Ale yestlyze resth porzadne rusenie, tbedi snadnie bedzie tez y porzadne Sikonanie
 me ystlykie Bo tak monia Eadem est ratio compositionis et resolutionis. Restly
 dom Zbudowani porzadne rozbierzes tbedi go zals porzadne mozesz zlogicz. Ale
 yestlygo kedyzida rozzi skass. tedi trudno do tego zals przisecz mozesz abyse go preth.
 kozlogil Przetho na on czas oliudu Bozem o Zidzich napisano. Oicb porz
 dnem cziasnieniu z Eiptu cziasnieniu y Ruseniu sie Quetnadmodum inquit
 castrametati sunt ita et profectidnem susceperunt ete Tho iesth ktorem xtal.
 them obozem sie bily pologily. temze y cziasnienie ych bylo. Naprzyklad me
 zmiemi sikoanie ktore zowia pospolryze implexa aciem n ktorem ordynk y po
 rothach uczymy ize Dzieiatmogi na czelie stana a tersiductores yako ych iest
 uzgad natylie strzecz telu benda.

Tho resth Sikonanie piestich pospolitbe

D	D	D	D	D	D	Dzieiatmogi
d	d	d	d	d	d	
d	d	d	d	d	d	
d	d	d	d	d	d	
d	d	d	d	d	d	
d	d	d	d	d	d	
d	d	d	d	d	d	
T	T	T	T	T	T	Tersiductores

Kiedi sie zals rusicz maia, tedi sie tak
 relamuiq. Aby sdi potrzeba przidzie
 mnetb wordunku mogly stana. Alho
 mogq uczymy chaly wednie porze
 uetvzi abo y po osmi ize wednie prze
 stonosezy drogi y potrzebi

D	D	D	D
d	d	d	d
d	d	d	d
d	d	d	d
d	d	d	d
d	d	d	d
T	T	T	T

Kiedi sie tba ista implexa acies
 sezy mie tbedi wordunku stana
 Kiedi sie rusicz maia tedi duces
 y tersiduces tak sie rosta m por

Othem dostateczna sprawa bedzie
 Wpiatich Xiegoch

Niemoge tba przipomnie

157
 Niemoge tłu przepomniec Lecz nego czleka Boratbinijskiego niebożnika pod
 starożegiego Krakowskiego ktori donęłompe wiazdu kutharziemi krolionem
 naszy wthorey zoni krolia Augusta tback bil porzadzil tłu goli do Ter
 kowa niezdzala ze zasz niezdziacz wmiastbo barzo snadnie sie wstapily
 czis jezmi poczynsi od brami Floriansey aze na zamek y zasz Euolucziy
 albo roziazd tback misternie uczimily zeczry co na Zamku pierwey bily inia
 chaly zasz wstheporaly tals Syrama jako nia chali tak sie roziechaly
 Takze krolionie y krolionie wsthekie magly jch tzi razi wzdziec Jedem
 na polu drugi goli jch mialy jadacz na przutb do miastba Trzeci goli sie
 wraczaly z Zamku a krolionie prziblyzaly sie ku Zamku Amm sie om
 tback euoluowaly albo mimozowaly Swemi pocztby przed nimi tem teze czassem
 postawialy krolionie y rada przibliwacz sie miastbu palaczom stzeblie y
 pielem miedzkciem Tak rze zaden tback ulicz niemogl Akazdi byl Content
 zemu snadno przislo monstrowacz sie y okazacz przedozema Pana Swego y miedzai
 lo sie wredlie ludzy Idzowowalem sie wthe wiazdu poliednerile czemu tback
 rzadku ktori snacz Niebożnik wiaznejszy August som mimiłil by mie
 nastiadowaly Alie rokass miedsamina byla arosiazd byl gadnejszy mizety wiazdu
 Czas rusenia sie zobozu goli sie mistrzezem nikogoj na zdrowsi y naneselzy goli
 sie kto tregne zwieczora polozi iesth poranu na frythamin A trebacz daie znacz
 tzi razi pocztchu daie znacz porsthamia czasy soollomia y czasy Sindomia znaczne
 wtrebunacz Ze liedwo nieprzemony tbo bowa goli sie nikogoj mistrzezem Bo alia
 goli ktho chce poprzedziecz meprzjaczielia nad rzo nadzieie zebymu nad sra
 stanal tbedi metrzeba tich Czeremonj ugrywacz nazbyt jako nielawno miedawno
 fci spami maracz kudzeliu s Andrami tak sie domich nad jch nadzeje po pie
 sily ze liedwo jch cloma yeseze na pokziety niezastaly y wniakiem miesezi czia
 hem gdzie yeseze othem niemislily omich pogromily Tho bilo za sprainy Stowe
 Aethmana Duca de alba Tho jeden jest obiczay goli chezem precurie re
 somam aduentus Aetrzeba tback czekacz Switomia mullz tback cziaznac
 non ptyce ndo diei ac nocti jako npodwo dach pilla Drugi obiczay goli chezem
 sequi somam aduentus Tako Tatbarzi uczimily Roku przesego zezdi miescz gla
 potkaioch Ruskych ze Tatbarowie wzieni tbedi sie om kitha miedziel utail
 albo za padly jako Podolia nie mowia puszcziwsi lawe ze do Moskni pocziagnely

Przekład wiazdu
 do sławnego miast
 Cracowa godny
 aby zawsze był
 zachowywan goli
 Taka Solemi 6
 Pompa bowa

Czas rusenia
 się zobozu

Kiedymetrzeba
 czasu wiazdu
 opowiedacz

gdy się nasi ubesieczili. zebrali przez odwachali dopiero oni jako ona Saranega niemał 157.

Jednego dnia wsiadł się rozkiecał. Także Jon Delimantes Tuskiego Hetmana. gdy Delimantes niemoż króla wciągnął w polie ku brtwie zwojowanli miasta jego wroczili się do Grecyji a gdy już był blizu domu już się też bogom niepodziwiali. Dopiero Delimantes przibodł zaniem i niemała częscz wojska jemu poraził i kilka Bassoń poimał. Był to barzo przerażni i desperacki żołnierze Delimantes. Then to jest Delimantes. Skatł pothem Turczy takie desperacki żołnierze między sobą albo też dobre naucznieli jeli naziwac od tych miast od tego Delimantesa Delimantes. Mądzi thedi Hetmani mierznieli się spramuią żołnierzom kiedsi maja rusz ale druzdi mierznieli kaze na Rothmistrze zakolatacz jako on na ziemi do Bugnicza zakolatacz.

Origo Delimantes
kon

KRASVSA Hetmana Rzymkiego gdy go bitał nieposlednieli żołnierze jako rano miał wolią nraczac Odpowiedzial jemu dworskie Vereris inquit ne tubam exaudias?

SPRAW POLSKICH

Nasi dzalymali też to aby gdy ruszenia Polakiego mierznieli ustanęcz przed czasem thedi miastho dnoych wrogów jedne dawali. Ale pothem dla permich prziczin Statutem tho zakazano komsem wposlednich mierznieli maia przed them mianowacz dzien siemnikow particularnich wponiecznich fol. 13
20 Sigismund

Sigismund
Bilgostia

O CZIAGNIENIU PORZADNE M

Wedlie Grækon starich naprzod Decurionowie tho jest dziesiatmierz cziagneli. ktorzi już godności swoje oznamili i naturę swoje zacznem uczinkami ozdobili. clariorem reddiderunt quique pulchri aliquid gerendi et audiendi studio flagrant. Zamiem był dzierzeli czy ktorzi mądroszcia imich przewisali. Bo jestli było bytliwe dacz tedi dziesiatmierz jako męgneli i smieli lieper tho mogli i męzne zwiesz. Jestli cziagnacz albo dobre naturacie uczmierz thedi poliedni nastia duiacz i lud jako mędzi mogli lieper nakierowacz upomniecz i po honoracz. A wesiodek pospolęcz co mędzi ogradzali wedlie radi onego starca Nestora ktori u Homerussa tak radzi likowacz lud. Także też i cziagnienie ich bimalo.

Cziagnienie we:
dli Grækon

O.
Equity quidem

Equites quidem primum etc. Pedites autem attergo constituit multosque ac fortes Vallum esse belli. Debiles autem in medio inclusit

Alie dlia porządnejszego cziażnienia miedosicz yem bilo podzielić w Decurie w Centurie alie yescze rotę glazaly yedne zdruza. Bo drie Centurie zwali Manipulum Azasie dwa Manipulli glazynsi nazynaly tbo Penta costarchya albo Tribunus minor y starszego yem wezas naznaczyly ktorego zwano Pentaco: starcha yako tbeso czo nad drcima Centuriami manipularem atbo czimly mie: tilko dlia tego aby mocznejsi bily zebisic tba yako wiedno czialo czlonky albo yako wielkie klosia nieden snopek zniagaly. Alie dlia cziażnienia tesz porządne y dlia odseczy yelibi sic rotha yaka namich potoczna Wirwala zebi dlia ney wstbko noysko mierzalo sic y niemieszalo sic. Alie yeno Hetman Manipularzow y albo Pentaco starsze rzekl Tecz naprzod swem Husiem po czterech albo po siecz y Item da y odpor przeczir tchem czo sic wirwala albo pokazuia za surza. Tbo on iusz przelozom wnetb skramil on Hus y wnetb one particulary bytne odprawyl. A noysko przeczir swem tribem cziażnalo wspanie. Alie y tbo Pentaco starche drie skladano nieden Hus y przelozonego yem dawano ktorego zwano Tribunus maior. Dlia takiech ze tesz przisoth wbitnie y cziażnieniu. Bo yelibi sic przeczir yem wiechsi Hus wirwal tedi tesz wiechsemu Husow y s Tribunusem kazano wstbko przeczir ktori czini 1000 liudu drie Pentaco starche.

Ve dlie Rzemi

W dlie Rzemi Auxiliares czudzi pothem lewis armatura tbo yest Sagitary kich naprzod wysilaly przed noyskiem. Taki y dzisz Turck S Tatari swemi kozak y ktori wieh zomia Akowizie y fatales wysila przykladem ych ktori wprzod przemiedza wstbko kie impedimenta gdzie gle drogi gdzie sic noyska zebrały mosty groble naprawia siak uczinia ktorem wielgie noysko cziażnie niepita yacz sic yusz drogi ani molestey zadney czierpiacz tak yze y zmuzynsi ocy trefy. Bo on yusz wstbko naprzod zwart lusia y znie dzia. Tak sdi kasana za niedniem porazyl Wojewoda Rzemie tbedi czy czo ucziekaly Turcy onem siakiem aze do Constantinopolla trafial y. Tnally niezmowie ucziekaliacz metrafili bi dodom by niepotakiem siaku czo go widepcza Splumi. Tak y Carolus V cziażnacz do Niemiec naprzod Wsarze Vegvi wysilal przed soba. Tbak y Thalharowie niedawno naprzod na zwiadi wysilala nyakie pocztbi lekkie na zwiadi.

10 Pothem wysilaly kich czo impedimenta mosta tbo yest namiotbi kuchnie etc. Adlia obrom yem przidamaly yeznich taki Hus znaczn

1111 Dopiero Sam Hetbman Consul y przymiem jezda y pieśi A przed Consulem ludzieś
Dziestecz licetorum abo Kothor gonemi Snopkami motel, y Siekierami Jesli ktho iachal
dobrem umiślem Ku Hetbmanow y onego obatrzał y y zdrozi stampicz kazaly A Sam to
golez musiał skonia sielec przibliżać yżecz sie rula kuniemu

v Chilarachowie cziażnely

vi Chorazien wielka y Signa militaria a przymieb Kusi yaku

vii Potrem kozdego zolobna Kusu ludzi, kupczy, y rzemieślniezi, coo bronie czinia, iakos
ślisal gdiśmi ulżecz rzemieślnieza obprżowaly

Jesli osm Legioness było coo rula znacil sie słowni y nawalni nieprzyciaziol tedi rch
selec naprzod cziażnelo adwie nazacz anelwodku one impedimenta

Jesli nieprzyciaziol mneśi tedi trzi uprzędzaly Aczwartha cum impedimentis
Zamiemśi śy

Ciażniemia abo plinamia Morokiego porzadek patrz lib 9 Tako też naprzod kozaly
świe tho rch pirałi galsłaja dlia przepatrzenia

Tako wter bosledney bitwie Weneczker przitresilo sie zenaśi pormal y stras Turczka
y bitaly rch coo za znak macze dacz Morjku aby przrachaly rch wielie liudu? Bo
wiedzieli ze mami zaciel spulecz y rch malo liudu obaczemi Vezimili tedy tak samy Wene
thowie Wnetb Turczy moczem niewiedzac co się dzieie Wychaly gonego galeczia Mor
okiego y nad nadzieję użyzomśi niegolez liudu gialek y sie uciekacz rula nikam Musieli
radzy miewadzi bytne dacz

Aby też niestarzala sie am sgrzibiala uirtus bellica w Zolmierzoch prze dlusie y przikre cza
żniemie potrzeba y mielga potrzeba nieopuszczacz czwiczemia ustanicznego ze bi Rełbmist
ustharanie czwiczily lud tak ordynku strzez tak teze broni użiwacz Przechoi maia bida
do pierśczeniow gonemia Sermonamia kamieniem dragiem od wozow cziskania strze
liomia glulow grusniez wzawo dwi scizigania sie Bo od tath rch nażrane wojsko Exer
citus ab e xercendo se quotidie dictus Alegio oth wyboru quia ex lectissimis militib
constabat Amieprzeczer sie choczieś Veterom Biralesz irtem Alic izesa iusa dawno zaki
gal polia tedi pamiatay prawo Rzymskie Pro tirone reputatur qui iam longo tempore desunt
militare Hannibal czem sobie wojsko oziebył y osłabyl Obowiem po oney przesłanney mi
grane y bytne ad Comas do Capney miastha rokosli pelnego nieziażnansy gwojskiem
zimowacz opuszcil znikle cwičenja y na rosbute udalo sie Riezerstwo iego y zgalsia w nich
checz ona Rieziska ze y dicsiplini Rieziskiej zapomniely Takze y nals Boliesław Rudak
uk rona lezac y mstwo rslany nieprzeczo utraczył ze reno exercitia uoieme opuszcirsi

Ozwiezenia wezga:
Smieniu zolmierskie
nieci nieopuszczacz
trzeba

noysko wrospuste w dal, tak yze ktori byl niegryezigoni somem roskostom dal sie gwiez-
gicz Przetbo Scipio Augustus y imi tego sie pilnie strzegly Aze y nase Statuti zakazuia w miejscach
Sub umbrā żołnierzom noczować oile w polu

A Augustus Cesarz tak sie proznowania mistrzesał zethes y wethka podczas ribi lowyl
aby tak ustaniecnie in exercitio byl

Takze Scipio nawies czeſtho wjezdzał Nie yzbitam pruznowal Alie yzebi umisl swoj
menſ uarietate negotiorum discretā sese colligeret

Takze y Barbarossa on gdy we Francye y czale kiahno w Magilickiem porozie miez mieczimias
miezego barzer miegalorral chocż Barbarus byl yeno ze czale kiahno pruzniacz widzial

Torpere ocio eius remiges benetari disciplinam naualem infus milite

Przeziagmienia Rze-
zako przebiwaicy

Gdy do rzek przrda noyska wielkich tedi mosti nalodziach czimay ktore soboy y rzemieſnik
mostow wozu uide Supra

Albo ye na kilka rzeczek mney sieb uoziminsi meati rogdzielia yako Cyrius Euphratthem
rzekę u Babilonu przebyl Syta tych przykladow mase z rzeky them sposobem pieſſo prze-
brodza Albo tesz naliansi nasnadneisse miesze kubrodowj stoma yezni po obu stronach
atak wodę na sobie zastanowia Al srodkiem miedzi niemi ulicza przeprawuie sie noyska
Telly koso woda porwie tedi czy czo mizer stora na sobie gadziera kiedy Gualth tedi
sie niecz przeprawuia tak Dotarzi nielko rzeky alie y stami w Rul y tak przechodza Alie
trzeba praesidium zastacz na one stona pierney y drugie zasoba zostawia Bo przr tai-
kiem przeprawowaniu lida poczem dzicuz nieprzrnciel moze noiseze uczinez Czego
yze nieuczimil on gaczni Hethman Austembers Carollusow tedi go ribithni po y maly
gdy wnozi zachodził czechy przy patruiacz sie kedi by przebyez Bo niecz misz namil-
nie natho tesz ribithni astute zasadzacia Atak minorum ducum tourgad iest spiegonie
ytho nad soba mienay y jakie praesidium atak poimami then Hethman uzil tesz krotosi-
lic bo mu grozil y Subiemieza bowzo guraganiem yego wielgiem Podkich miasz serce
upadlo noysku Carolusowemu ze Condi cie musial czimiez s Francuzem Telli bi nad-
czegnal tesz nad toba nieprzrnciel atisie przeprawas tedi czimay yedni zasoba waly
cum Sudibus pteustis Albo yskie kietbky yakobi basti, abo munitio Drudzi tesz ognie go-
sthe zasoba nieczay ze bi niemost tak prathko natrzecz nieprzrnciel a ustarmie mae
y yez ognioni dodacia Bil y tesz y tacz y kumstarze zerzuczinsi przekope zasoba noysko
czo sie przeprawuie tedi rzekę wnetz groblią abotomę ucziminsi zalię wodę obra czoli
zesomni osufonem meatem przechodzyly a pogonia a pogonia za rzeką nową zostawala
Ristori thu niepominam alia przedlugenia Botu mieten Scopum mam abim Historikiem

Gyl alie sa przykladami

bił Ocieśa przykładem tego wielce alie i to norra inuenta y melenda jaka jako krd dzise ysi Kai
y asneri Stepbon przesł wysł wojsko swe przeparał zaślansi zone strone praesidia ktorzy si
namich uderzili gdi nprzekopiech stoiacz gapatrzyli sie knechcz y onem ludziem ktorzi sie
przewozicz nagothonali

Jesly do brodu przydzie tedi trzeba opatrzyt pierwej Michal Czarthorisk y bendacz prze destem
liath starosta na Broczlaniu kilka roth nasich ktore byl kazimierz Kosimom na pomocz gdi
Kase oblicz miely Turczy postat onych zagladzi Bo zagmierransi sie namich wsedzie narze
kach brodi kłodzina gawalit kulia smion thom wodzie nabil Drudzi tecz doli kopou w Wo
dzie jako tecz mekiedy prusowie uprzessora nassem uczimiy Iterals tosz o Gdarszamoeh poma
daly Radzi thoz czimiy gdi ma bicz jakie miastho obliczone Itakezy marnie ono miastho ka
pha ktore przedthem starzi zwali Theo dosty od Turkow jest dobithe gdi sie niemogly od
kazimierza doczekacz postyku Bo na on czasy one miastha u Oczakowa bili wopieczce
u krolow polskich

Jesli do lodow przydzie y thom radzi lodi podrebuia somolowky czimiy trzeba woda lud
uliacz dobrze wymroz y Powiedatq o ostroznosczy tyser gdi przesł rzeke przesł lod ma przesł
tedi naprzutb ucha do lodu nachila rasta Sluchaiacz jesly niegruchocze pod lodem
Basily tecz Smietly byle ouiewowcze ze przepamiacz sie przesł rzeke wsedzie na jaka
drzalsq albo lubek albo skurq oddrzera y plimie na one strone a ogonek miastho zaglu
podmiecie y rollerzy zeta mialy tak dobrzezemie Madrosz Boza jako y Bestiam
dowczipu dodate

Do bloth gdi przydzie radzy y zmikly kedi wiedza sezielsky penne ucziekajacz przes me
sl zolmierz nieopatrzni u yzomsi ze jest lutum transibile goni y nradnie abogdzie wcziesny
glukr zastapia rady Tak Semiramis Civulone wojsko porazila do Sczetbu ze y postel
Nuncius cladis meostal

Jesly guri abo liast tbedi wczas zaślacz praesidia diuersis itineribus Tostadzicz spilno
sezia miesza obromerise Bo jesly ti meuczimiy tego tedi uczini nieprzracziel Albo Compedes
na licsiech uczimiy jako na Bukowinie bylo nassem uczimio Alie Paulus Emilius gdi do
Macedonier cziaznac ostadzal skaly the miesza Naprzod czimacz Securum transi
tum Tktomu yescze bywali zaślaczky o ktorich y Macedonomie nie miedziely Compedes
zonca Laczimicz y garabanie liasta takie y sz sezianyi yedno drzewo y drugie sie malacz
benda alho czimiy y Sprzodku y styku ze zolmierz drugdi benda minlucicz zomich Chnytar
jako kapluna Skoryza Bonadrobix kozdego drzewa pierwej

Alie naliepey cesty naprzod leuem armaturam prze soba przesillaacz iako Turck przesilla swoie

Stylusumma o
Glywe Kroladz
10 y 100

Prze brodi
yuko

Liodi

Blotba

Gory
liasty

Compedes o
zonca Laczimiq

A comizie ktorzi omnia prius perferuntur infidiosa consilia Daję thes sobie mactrzy Aetmomi
 nimalionacz sroie odiponicon tojest dross srego cziggniemia golzie ywsi bkie okolyegnosczy
 nimaliuję Sezielkj comales diuerticula, chodmiky. Guri liasi Zamky co y znosku nakomiez
 moze niformowacz Aby Aetloman mogl łacznej wibacziez co by mu nieprzyczyt mogl za
 zolradę ucziniez y jako tego sie umiarowacz Tako teraz nastalo malionante (tinerarium
 D. Pauli Apostoli gdzie milie nakomiez ynoczłazi jako sa wipisane

Nakuzowzysz mne
 sto wojsko przeg
 bulegaz

Titulę naliczi wiedziecz jako wojsko ktoremu meduscia przesła miasto przepuszczaję Czo
 sprzıkladu miasta Villuka obaczemi ktorzi Moskiesgo Wojska czo od Wiednia cionęło
 obaniayac sie przepuszczic chcieli aby po yednej rocze przecho dzily Ale wlosi teze
 sie zolradi od mieszym obaniayac niezegnowly y onsem gbowzenie grozil y jesly ych nie
 przepuszcza Wezmili thedi Villaczanie most nad Samą rzekę bo yndez nieprzebite miecga
 byli y tam thedi umiely Acz zmielga ludnoszcia przyslo yem onego mostu budowanie
 A tak y woly Włochow doszcz uczinily y srovey tesz aulhoritatem niez niezmił y Str po
 them wlosi burzecz y miasteczka nry Asdzie noglem yeno krzisz nabramie napisali thom
 the Auki co poliecz nry wsendzie spalili zmieszily one miastha

Pagomiz czimiez
 jako abotez maiazd
 y jakolud uwodziz

Czignal potnem zamieni Carollus alie nigdzisz y do miasth Wenczech alia suspierę
 niestempowal. . . . Do tegoz Titulu naliczi. Sposob jako wpozomia ida zamieprz y a

cziliem przeplostonem Item jako natorezie ucziniez wpozom co gonia inductio arcefa
 Item yestibi nierowno bylo jako o stroznie ludma uwodzicz Aetloman tho by thę
 wstith ko mialo miecga Alie niem ze tego meuk niemrozum yę arzeney Age byzedczy biatbo

Diocata Wojna
 Generale bellum
 o particulare

Xiegy osikorramiu noysk przelost tanto musz odloziez Bonipisanzi jako sikuię noyska goly
 yest Generale bellum tedizals wipisani jako do potocznieb conflictor lud sikuię co zomie
 my particulare bellum tam tego otworgi sie miecga

OBOZV TOCZE: NIE

Przi łoczeniu obozu czteri rzeczy obaczayę Miecsesulne Miera yęso Forma obozu
 y obrona yęso ~~atnaga~~ y jako malicz

Miecses zmielga pilnoszcy obczacz trzeba aby the Conditio mialo geby bylo obrota
 Sprzirodzenia y teze medlice nauky Rzeczerskej mozekibiz ze trzech stron albo ze
 dwu albo teze zjedney Pam s Townona Ferdinandow y radzyl aby czignac na Turkę

medziey

migodzić od Dunaju niedaleko odwodzie i dlia dostatkom Spize i dlia obromi nieczey 169.
 zebi ich nieogarniono a i sby iuz po rcelney stronie mosty biez bezpiecny Druga Conditio
 aby przy wodzie przibalej dobrej zakladaly oboz zebi bezpiecni prziazd y odrazd byl fur
 manow byl Sprze Atch commoditates zebi tačno niemogł nieprzrzaczil odyacz Ana krotk.
 cze moniacz iako obromie mieszce y uziłeczne do obierania mieszca miastu sławnemu sukai
 ya tako y obogony zebitak dobrej mieszce miał czoby nieprzrzaczyl. nad cze niemogł
 mieczkiepszo Amem nieczey ku nieprzrzaczilow y sie przibizale. them mays bycz opatrzaay.
 i Agirlasza gdi biez iuz byl podmur nieprzrzaczilskimi Thoyuz blizey bycz niemoge
 Dotakiego obierania mieszca yesteczniczenia zmlodu potrzeba Tako Livius nyakiego Greckiego
 statimania iey stronie dzimnie niechwalia y miastania ktorego zwaay Philopenon thomo 4 lib.
 v. ze prawi yestce zmlodu peregrinuiacz wdrodze miasto krotkistie pitalat tonarzistura Qui
 in ducendo agmine capiendus esset locus Interogabat tempore pacis quomodo facerent
 in itinere et ipse mentem suam exercebat quo impedimenta quo sarcinas, quo turbam in ex
 mem reicerent quanto aut quali praesidio tenerent quantum imminente hoste amplecti
 retur loci quam opportuna aquatio qua pabulatio qua lignorum copia qua postea die
 eundem et qua forma agminis Wtich słowiech krotkistiech prawi wstth kie conditioe prze
 dme doth kmione sa o miesze y akie m abiez obierane obogony Cesarz radney obogoni
 mieszce obierat gdzie rowna planura nprzezwoczistempoliu wezm so nastia donat rad
 nals **KAZIWOVSTI** iakot ho smirdezi pte polie pod Wroczlamiem tedy sie
 ona wojna sławna z Hemichem stozila Bometilko sie ma miecz wzgiad na mieszce
 gdzie by sie zmieszil obogalie y przyobozie tudziez aby bilo mieszce słusne bo yomiska ze
 nrad przestronie propter evolutiones faciendas Wazembil pokupil niemalo za nalsich czasow
 Aragonczik gdi sie pod liassef polozil nieziesni themu gootzacz aby byl Securus atego mie
 loaczacz ze sie niemost nikam rospostygicz gdi mu zinad bytne ukazano telka a zinad
 a zinad ya dokonegono czo timi słowi wlasnie napisue Historik Exercitus imprudenter
 collocatus nam singulis spacijs non relinquebatur tantum ut si circum agere conuertereq
 aciem oporteret fieri non posset quin mutus se implicarent (Nota) Niezle tedy iest
 mieszce wronni obieracz yeno trzeba sie naltho ogledonacz zebi tez niemial nieprzrz
 czyl occasyey twego woj ska zatopienia Czo byl Metellus Hispanom wyrzadzyl
 ze zat hamonaw y rzeczke pomis zasie ya opusczyl ye iako ponodzia yaka onobos
 ich zatopyl Trzeba tez y to baczicz aby nie bilo mieszce bagmisthe albo prziczestieb
 yeziorach Bo y rado sie zapowietrzy mieszce takie y Evolutione strudnasziazia przichadza ze sie

Philopomenona
 rada o miesze
 obogoni

Kziwonstie oboz

164
V Chojmierz pora
sha

Przeziem cze mu
przy w Gorkach
miejsze

Poraska Bekefowa

Bitwa u Warmi
zem przegrana

radi scuti Implicui kedi na loblone miesza przychodzy czosie V Chojmierz naszem przitai
felo ge niezem miesza sie polozily w loblonem Rz. Bos barda mil rad karge lo sobie
bily thak gelzily nieprzyjacielia wozach smieb Poliaczy ge test bywali the przegrosy
Wielgo polskich swach cziczob ge prany nasy wozmize sami the Niemcziska biczmy
Zagona y statb jem przilo ze beszprami sie smieni potikaly Rz przetbse za pomoga
Boza niemelga skode niudu natben czas nasyngzily Inigrana bi bily miety bi bily
sluchaly P Lukassa Zgorki Teno pokrzykuacz ga' molnosziami miera dzy wicz Skau
sych sluchami Dobre thodi yestb miesze w polu czobi mieniznacab alie przed sie lie
ple przy gurach Racye tego the daia Primo ze zdrowse. z. ze razney Zgoni y'zaczney
uczimiez incursum na Nieprzyjacielia lacz (Copr) bardz poczykiem. 3. y'zaczney
ku gurye trudno ustembowacz musy albo sie bycz albo podczimie gardlo dacz 4 Nie
przyjaciel Strzelba niemoze tak wosko in latitudinem kulia przes czale wosko przes
yestb trefy rednego kылku daley niecz wprany gotbskoczema kulie 3 Tesze test gwist
miesza moze laczney niacziez motus bofium Tsyky y' infidus tak y'ge malo trzeba
Spiega y'na yeznika czoby yezika dostal alia do niedzenia sie Sprami n' Moryse mie
przyjacielkiem Przy liessie Stawiamie obozu drugdi bywa pozteczne czasu. niebysyde
drugdi Skodlywa y'obelzina Jako krolowiy Tazielowiy woz czas u Grinualdu Miste
Prusky Trasal zesie miedzi Chruszky kamie kryes albo sie bozys a o Costantine powie
dal. ze u Wismowca gdiono Tataru porazono mowil d'worstnem Papowie liachow
mieszanaczys kuliefloni Bo liess yestb rzecz lakoma Testy by' wicz nieprzyjaciel
uprzyd giny y' miesze lieple nadzieie obrat obozowiy Nielekeze wals sobie tego alie
Paray sie yakobi'sa so kunslem yakiem odnabyl smiego Takos wlbem Slane nie
ga odzierzal Pan nas dzisysy gdi wosko nieprzyjaciel smieb Ve gzych Bekefow
yako mam sprany vzekomo ustebua cz w Guri przednem przimiodgo ad imigrorem lo
I Zwiezestwo Slawne otrzymal Anakomiez liepy yest y'okrom obozu sie potikacz
a z dobrego miesza Bocz niezazndi poliaczy obogem sie byaly Wladislaw u Warmi
then umisnie obozu zamiechal a opodal oddaly nsi sie od niego bytne gwiod s Turky
Bo prany radzy sie mktorzy do wozow krya czasy potrzeby A y'ge tham przegrat
bytmi mieto bylo prziczina ze obozem sie niebyl Alie wozmiewanie Boge glamaney
miani Druga ze zmalem na zblith woskiem sie kussyl bendacz o miliomi geby mial
Gracz ya opomowacz niem Turck zamorza prziczinym D RUGA ze Humindowiy
nyaka przy czine dajia t'hego Trzecia ze komie nie gniczayne miety. ze smrodu Nie

brodowego mien

Wielb wadowego niemogąc znożyć te łzy czyżo były naprawem skradliwie miesiącz i musie
ły się spłoczu dając getrzecz CZWARTEA ze kilka godzin posilkowawsie oczekali ażeb
wojsko Turckie nadzieją gnieło a wtem ochota Rzeczka ostignęła i drudzy szli do
brytni przystopili co też niemalo skodzy
A jeśli co tedy wodi też aby było do statek zdrowej przy obozie trzeba patrzeć miecza tedi
pot hemu i znaki zdrowej wodi jest potrzeba niedziecz Wody kamra plynacze tem
czemne, blothne gorzkie wony smrodliwej niechwalia bo statki gardla bolienia zim
t bu zathwardzenia rofna Wody smigone i ze sa lekkie też gania Bo jako smigne
obloki wisse chodza namiebie, nigdy wodomie tak mactwa musi być lekceżyła prze
toż nie zdrowe sa za siabaja radi chiba niewiaści co ją trawz uminają the ją Chwalia
Podktora się woda blotha nieczyż użawa na dnie. Item jeśli odmier między naczynie
mieni swa jasność Jeśli wawza niektorey wodzie miewieley umiera. Albo po ktorey przena
ra się czim wielga. The sa znaki zley wodi Jeśli biś tediako wodi niemial aboby
niezdrowa była tedi raczy studnie kopacz Agdzie podobienstwo studnej byćz jako
głęboko się do wodi kopacz othemczy gurniezi poriedza ktorich nauka jest wisse
opysana gdzie jest miecze Chwalczy the, gdzie buinie i drzewa rosta, gdzie sytonie,
trefna, glog, wierzba, wjasi bujna thaim się Spodzyraj wodi miegleboko Item gdzie
mgla poranu supem ku gura idzie Item gdzie o schodzie Soneza mscze komorony
voja się radzi Item gdy Helmi węgel wilozis jeśli się od siebie rosi. Otakich rzeczoch
W rzeczy co de Reconomia przelaly serzey na idziejs Jeśli by wiscz nie przyczał
wode odcymonal i aquationem inuentorum libe ram impedional. Jako się Stalo
we wlostech wojsku Francuskiemu od Krolia Aragonia przed 40 laty tedi
musieli zone stronę rzeczy uczinios na i w pulkunkę ziemi na fucz rzedem je posta
wili. Alak za onem propugnaculum strzelcy bromili libe ram aquationem afothe
wode zmielę byłine frogi kedi Francuzi porazem musieli Conditio czimcz i od
raczacz z wielga skoda. Alie malo ich odychalo bo pomietrze się między zakradło
Spominaję też tu i Mariusa Helmana jako od poniecz dal swem żołnierzom gdy pra
nie znazge kamien skarzyli się ge wody niemają. Woiużacz Cimbry. Onym od po
wiedziat jest czy prawy woda niedaleko alie zeliagem ją trzeba othworzicz. Dażacz
tem znacz aby mżmie nie przyczałia ktowi był galieł od wodi odbili i od sye kły
chłaly mżcz wode wolna vzeły. Alie i tbo też trzeba pamietać ze nietelko wodom i

165.
Wode zdrowa
Jako poznaj

Aquationem libe
ram jako obwi
mż

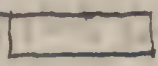

Logorem oboz
jako pali

z alhapiara wicz obozy jesty w mis rzeky jako sye polozicz alre y bogarem ognionem
Tako bily Wolosy nassem uczimily przy Bukowinie azc musiely Gdi kwol rozkazal przez
trawę nikostyecz kossamy opodal A ktemu dwor krolensky ktowi zamzdi po nle niekly
principale robu twom regis bywal cy odsiecz moczna uczimily Tono pamietna jako Scipio
rozkazal kuchozikom ogien do Obozu krolia Siphacem przypuszcziez Alize strany
byly tham budy uczimone wneth ogienie przyrzaczela ogarnal Albo sie Stalo jakos
gdibor bily Inducia miedzy niemy ze wolno bylo them yonem tam sam przechadzacz sie

78
Taki ncelge
miejsze

DRUGA Rzecz jest przy stanowieniu obozu aby miejsce niebralo sye niethse ani
teze mneyse yeno jako potrzeba ukazue zebi totum corpus wojska swemi altinenciam
swoy wezals y swoje wezaly mialo bo jesty wktorey nauczce thedi nter ma miejsce
ona regula Omnis locus non debet esse maior nec angustior suo locato Dotego thedy
potrzeba jest obognego takiego ktowi by umial nauke mierniczka z flithmethika oczen
sye mo bylo lib z opysuacz ulryczę wzemiestnicza Bo then wiedzacz yskie miejsce
moze zachowacz 1000 żołnierzon y zich grathami znamiothami lačno za sz
moze obacziez gdzie sie 10000 gmiestzicz moze Et per consequens 20000 30000
Stich ze principia tenze moze przeciuchno szadnaz kuczba Wojska nieprzyjacielu
per Regulam Multiplicationis et Divisionis Tak jako cziescia modri gliczinski
na kosczielu spodny y poboczni rzetli gontow wneth sie dorachuie niekie gontow
wimadze na wsttek koscziol Bo piekli od pielego draba stawal na tugi stopy a siodma
kcedi sam osloba żołmierz stoy A rzad orzedu na sefs stop Atosz thedy kedy
polia jest trysiacz 1000 kraczaiow tham gmiestzy sie flut 1 5 5 Atostedi jest
seles flutow chezes na them poliu gmiestzicz wktorem jest 1000 kroczaion
tediez trzeba żołmierzow do tego 9 9 9 5 Atak ze jesty strzy flut takie mody
postawiez tedy tike troie miejsce bendzie potrzeba Miacz wsglad na ulice
ktore gosowidza Zebi sie flut yeden drugiego medotikal y nat ho te sz gdy sie
kaza Conspicirac albo Condensowacz ktore tho rzeczy y slowa czon sobye
za wivogumienie maxa tegothu podobno niewivogumiesz Aze 8 Krag piatich jako
thedi na wielzym miejscu mogly sie dwie legiones tho jest czale wojsko Rzymkie
gmiestzy. Rakh grozumiez mozesz

167.
Te z nich zaś na dyżurze jeden oth drugiego stawia. Wyimując przigody albo przypadki
rozróżne. Bo i jeźnem kaza, więc ławne ordines tho jest rostempiez się jakogdi Anthiochus
wogmy onemi na Rzymian nadjeżdżał tedi sye jem obzecz kazywano rostempiez zebjone
wozy. Skłami w nich skode mneyssa uczemcz mogły. Kaza sie teze jem drugi Onstiponaz
to jest. Szczytnacz gdi naturalnosz jaka na nich przjdzie. Thedi gdi sie Szczytna musi
placzu przznego niemalo gostacz. Althos aby nie przjaczel ocalayem niemial gaste
przez. a tobie szcieszniez miecza i placzu thedi othem tobie trzeba jesth mogals msliez
i nattho oko pilne miecz. Tho miedlia tego wspomina zebj tak wielze zomzdi miecze
mialo bycz obozow. jako sie nimierza mieczu bo romiska Alie i ze gdzie oboz stacz
ma tham teze i miecze bo romiska moza omiśliawacz. Jest i tedi stethman zomzdi
gotow ma biez tedi mslawcz o jednem musy msliez i o drugim. Bazarzdi gdzie oboz sta
nowy sie tham teze i miecze. Bożone konsem gdy sie o bozem bycz ze oboz szalnem
flutem musy postepowacz. Tako bylo u Obertina gdi wrogomia fuszily sie za
Wolochy tedi walne fluty wobozie stojacz za niem i postepowaly. Thun wtey mierze
obozowe miecze zmiesszem bo romiska za redno pozitatcz ze musy otech wstthkich
rzeczach przed toba i ad discursus abis mial capacitate obozu i bo romiska snadnei
wedlie nauky ktora podismem a pede id est oth mierzenia nas sto pami to
wirozumiez snadnei.

FORMA zaś obozu jaka ma bicz zmiesszem pokazuie sikowanie wojcka jakie
mial uczemcz wrennatz bo jesth sikueis wrennatz okraglo thedi tecz i oboz ma bicz
okraglo jesth i sikueis qua dwatem tedy tecz i oboz ma i jez quadratem gdisz sikowa
nie wojcka ma sie jakoby miasto a oboz jako mury albo wali okolo miasta Alie postoli
czie Chwalia sikowanie ktore jest na Xtal quadratu ktory jest syf omizet dlut
jako jesth figura quadratoru ktora zowia Remboides na Xtal karafia. Bo Rombu
zowia karafia a figurz zaś taka trapedza wklada sie stol
Othem serzey sie powie prz obromie miast Alie gdy przetczis aze do placzy. Xias to
opul mruce sie zaś do tego thun miecza tedi z laczneyse bedzie wirozumienye
i smaczneyse. Czimacz tedy oboz trzeba zostawcz nyak i placz gdzie bram i
maja bicz. Gdy srednie wojcko jest, tedy dwie brami dosiez miecz. Porta militaris
ktora stethman wiegdza i Spocinem Rieczirsknem srem. Porta decumana ktora
potrzeb dodayz ktora tecz zlozincze na smiecz miodza jakoby Sliakowska bra
ma. Gdy wojcko wielze jest. Tako tecz w Wielgem mieście trzeba mieczey bram.
Tako u Turka bywa kilka seth Trsieczy tedy tecz bivarz i ceter i brami. Bo

III
Forma obozu
Trzecia rzecz

Brumioh zont

Naprzod Chora-
gwie zati kaisy

jedna je zagacz zmlasza gdy przydzie na mieszu stacz kilka medziel tbedy sie roz-
debeze blotho Naprzod tedy stanamiacz sie Zolmierz choragwie zathkna po kto-
nich sie Znacza jako ktora Choragwie stamie tam y Kusi ktore do ktorich choragw
nalicza po datarium to jest miare albo lokiec mianst w rekoch ustanwie aby sie kozdi
domierzil placzu swego Bo jako na jednym mieszu noczlegu tak y na drugich. wozbro-
namiotow y ulycz y bram y dzie A naprzod Iwato rum to jest Kethmanow y Rozby-
aly zakopany Potem tribunum to jest Rothmistvzom wielciem Potem kozdi
zolmierz za soba na lo stop musial walek y przykop zaważ niwraoz Tusz
Tusz tu Stego oprilamia kozdy laczno moze nirozumiec forme obozu wewnatz gdi sie
stanowia pocztu jako y foris to jest strom obthoczenia

III
Obroza y mumia
obozon

CZWARTA rzecz przy toczemu obozu ktora ma biedz obaczemia sposoby obwarowa-
nia obozu rozmaikich narodon y obwaro-
nia obozu rozmaikich narodon y obwaro-

Rzucanie

Rzucanie starzy Rozmiar uczinirsi thumokami sie obstanowaly & Tarczami naxtlyb
onych cziemow na murzech zryglidami tak tarcze foremie ustomaly malionawie
y pawezi ze sie zdalo jako miasto Tobila Subitaria mumia & Kie gdy yem przy-
gdzie liczech albo tecz Wielge ludu nasie Spodzivali sie tbedi y walni y przykopami
sie oprawialy Inlaseza przy dobinianiu miast Wielgich Tako Hicruzalem gdi dobinali czi-
Josephum zadziwrsz sie tham jako zathak przykry y krotki czas tak wielgie wali
ustuly takie mumia podzalali & ai dziesz tham y miare serokosezy ich Czo tecz y m Euan-
getey Spomina sie gdy zbawczył plakal mowacz ze czie walny obtoza y uczisna
O Hicruzalem etc

Wlosi & Espani
Niemcy

Cerasz Wlosi & Espani Niemcy tegoz zniczaiu nastladia uczinieniu obozon Alie
u Budzima Bada cz. tedy iesze na on czas wtei mierze niebili tak czwiczemi Berdinandoni
Kethmani Bo czo mieli przykopi od polia za wal y czwicz iuxta militarem disciplinam
tho oni wewnatz kopali Sczesz sie mietilko Turczy alie y Wlosy smialy Do y niazmkony
wbiezansi na wal lacznei iest przykopi przeskoczic Albo za walem stojacz woboz strze-
licz y tem czo wobozie sie gawaly trudno iest ku nieprzyaczielow y wrecz przistep
przez Tak cze taka okopa non obsessit in castris Sed obsidentibus castra racze y
bywa uczimona Nleda u miasteczek starich gdzie przykopa agdzie ma stacz wal
mogli to widziecz Alie gdzie skaramie Boze za kiem idzie tam y oczi y rozum Bos
myli odermuie Angliowie Etedis kothczemi oboz zataczaja

Turczy

TURCI Subitario opere obosz czimia Wielbradami Lanczuchi ych gepny wpiocz
rzecdon a miewsteko teczma staliwze ich chlopi alie ciemow tecz miasto zimich nasadzaja

na nich Barzo rzecz to ogromna byna Bo y dzwonkow niecz namiescacia okolo nich dla mieth. 169.
tego postrachu tak iże bedzie wielki brzek ze tesh kon mezmiczajny boi sie natvzcz Przetbo
dobrze iesth Wielbrady miedzy stady polskiem pałac s Gvon s Talma medanno bedacz
u Segredu dla trzech Wielbrador Oo komi byl przy prawil s Cimbalami namiescansy
ych tak gestho jako ono u Sanecznych komi gdy sie woga okolo rinku zeb y tesh strach na
strach byl Tho oni czimay oboz taki wzia gniemu Ale gdy maia dlugo lieczec albo mia.
tho oblicz tedy sie takze okupia y barzo misternie Czo gdy Hethman nasz de Gnasto
bedacz potb ~~Necca~~ ne Francysy urzadzal miznal ze wley mierze nad nasich maya przodek
takze tesh y wdzial podmiecenia windorami x nakierowamia thak snadnem byethkiem
ze nasich umierethnoscyia przenosia y misternie ssa mierowno Sipa tbedy omi naprzoth
dwie grobeleze a miedzy onemi dopiero ziemia ry belnata tak y druga narste wzgure y
tvzczia by chozial namiller tbedy bendzie przikro jako Scztana a nisko A ktemu
zewsath odarmiua to yesth darmiem alor desz mieszkakal obloza Czima y basty tem
ze sposobem szieinie niemale a yzby sie mierossipowaly tbedy obrebua drzenem iodlowem
u spodka opalucacz Tako gdy dobymaly w Cyprze Nikosia tedy jako y Razimanie
czy naly usfuly siedm Basti jedna od drugej na strzelisku luka wokolo alho dla
strzelby poboczney y woda ye obtoczyla uczimwly gleboko przekopy Atak zmieszkich
przekopow w swone przekopy one wode spuszcili a zwlasza the Basti ktora byli uczi
nyli przeczyn branie ktora zwano Tripol

Tatarzi iże ony ~~to~~ yeno plandrowaniem panstwu sie baria czo zoniemy nastationem
te dy obozmi malo sie baria omi Wszakze oboz ktori zoniemo stem uiezniami powiazany
ych a th lumoki obtaczaja a yesth kopczik usfula s Cethmanowi Carzowi swemu tho nstith.
ko Ale jednak teras ius Tyrie bedacz u Tarnopolia albo u Ozechoniecz usfuli x
ue gospodarstwo

POLIACZI a Czechowie osoblinsy obiecay naliezi Bo swoye obozy albo tabory
wozmi obthaczaja wielgiemi uktorich znaidzieis drugi czo yemi wozu windua znai
dzieis linij czo zmiezuia s emary widlie motyki czo x wozu nalem yestliby byl Gnaltb
okopua wissoko dla dzial po Razinsku znaidzieis mazt beczo lke na zadzi podwia
zana ~~N~~aidzieis kreptuchij nimisne t aistr dyudzi czo smich kome y yadacz yezdz
wziaz gniemu woiska znaidzieis popone ochedozna dla ozdob y mieth sei acz czernona
na ozdobneisa bynaia y powietrzni k na nich Znaidzieis y postronkow y stryczkon
~~N~~ie pomina s przyze alho albo kolo skolem zmiezuia albo lanczuchem liepey
a dyset y skonmi y zwozmicza sam obraczaja ab intra menna trz aby thak oboz nstith
tek liepey sie spial a wozmicza skonmi metam zone stwone oth mie przaczia alie

Dathronie

D Poliakom
czechow

Do nozon obozo
nich czego iest
potrzeba

Wyśławianie
obozu polskiego
abo Taboru

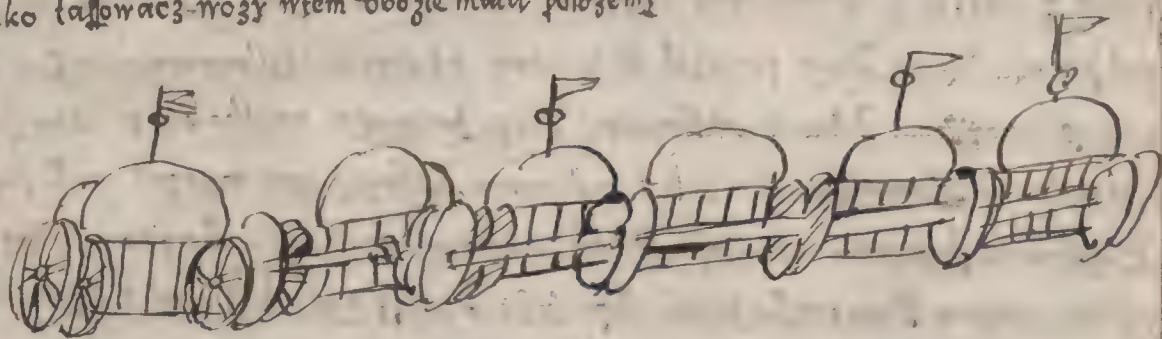
aliek the strone wewnatr od swich zastepow Tak iże moze iachacz y milie gdzie rowna
a woznicze ani koma niebendzie wřdacz Rgdj ze stana ni przesa y stasua wozj dobrze
thedij mikakj ych wozedrzecz niemoze nieprzjaczyt Zmlasza gdy draby dobre miasta
Soltisj ego pomimi bendy przj woziech wiprawowacz Bo metak dla tego drab przj
wozie abo y dwa y maia isz aby niedalisk wozowi przetrucz rżz jako dla
osładzenia obozu Bo kto stor wsi ku iusz ten obozu prozno ma bromez Trzeba imia
piechotha miecz ktora oboz trzeba osładziez rownie jako gdy miasto osładza ja przed
dobrya yaczemj Namj tedy nasze piodkij nasze taciaki zacj dobrze Spominacz
Ze acz nam niemieci miasth namuwowali w Polsce alie nam tho yedno miasto
thak Slawne thak obrome tak porzadne tak obrome zostawili ego zowiemj oboz
abo Tabor wktorem Krol Burmistrzem a wada rajczami y wsihka Słach tha
ze wsihka Corona Wieszczanmj sa Alsthem miastem polskiem any Wenecja any
Rzym ani Constantynopolie niez rowna Bo imie miastha iakze sa ulepione na yed-
nem mieszeu tak ze storj alie tho miastho ego zowiemj CORONA POLSKA gdzie
yeno chozemi tham yed przemiescemj Tocz sa nasze mury Wloskijc tho suw y Negier
skic Cho mo rze okolo Wenecziej

Wtchem ze mieszeie Tarmarki, targi, nayliepse dostathkj ozdoby osłoblinie Thu
rzemiesniczy nayliepsh oktorich siłaleś lib z Dokladaiacz thedy yestli Secundu
Artem militie Polonij ktora thu wtich Xiegoch tobie ojezizno moja mila kwoly
wipisuię abyś namie pamiętal y na moje dziatki polbem laskawa ster tho
przj slugi przeczirko tobie byla

Iho też przypominam że w tych obozich gdy się długo mieska na mieście trzeba się byćno strzeż
zarazę Asdy ius Odor insuavis contrahitur w nich ius jest znak że się musi oboz na
inse mieście przemiesz Przetho chwalia wtey mierze Solimanow porządek Tako the ie
litha zbrodla nieczystosci głęboko zakopuia Tako latrim albo niebodi opatrzenie Spramug
Takosa oth tego magistr deli Samita Czo yeno tego porządku doskiednia aby zdrowe
powietrze zdrowy pokarm yroda była ku potrzebie obozowem

Iho też przypominam że ktore wojsko niepatrzyło się zeby oboz miało tedy imie oby
czaje mienią do tego Takogdy Mitelius Wloch ktorego był Papies Ferdinando
ny na pomoc gdy do Pestu do Veger expeditiona był a poslal tedy niemogł miecz
obozu tedy oni zawse garnęli się aby staneli w mieście Natura munita abona
pagorku albo w Chrośnikoch albo gdzie wza kreczu jakim przę Dmaiū albo przę
Skalac A Siódłami y thumokami się obkładali

Wtem teze obozie albo mieście jaka ma być straza jaka dyscyplina Jakie prawa
otem się ius teraz rzędem bendzie sadalo Teraz jednak malowanie jako sie straza
jako taffowacz wozy wtem obozie maia położem

O STRAZEI NA WOINIE

Iho miasto Subitario opere postamione wnetzże potrzebuie strazey pilney czo Rzymianie
znaliy excubie id est extra cubationem Bo skoro bi się ten czo strzeze uklad w nich choc by
czujnem był iuz był wrodc karan Alhen porządek mienialy skazdey centuriej pocztewch
piestch a pocztewch rężnych darrano Asdy trwoga była tedy y przed brama przed obo
zem zbroynie Asdy sthanaly A przethie potoczna straza straza była Altak po trzech
godzinach nedlic wodnego Desowku wktorem przelę paczowek perlomi CBo perla za
lu nieprzyjmuie I me ynak yeno jako owopialek przesł dziureczke noda seziuka y prze
chodzi wstęchę stras obchozile Tak w podzieliomiu takim y strzeze się byćno y

zobierali się tak mieniąc się mordercami jako kędy na czaj nocą jedni strażę wzięli
 że co nowego zawięło tedy strażni przibiegali do Rotmistrzów i w ich a z Rotm
 mistrzem było iść do Hethmana który zwoławszy siem wojennych który Turczy zom
 Diuammum z Rotmistrzów wnetli się zakradnęli i radzili co y jako y przesła
 kogo czynieć. Ta straża biała mrowadżona y poruczo na przesła kibicem
 co na trawie trawi, a venocouami y przysiężkami bywali Spolia przesła Cormicem
 co na Cornecie igra. Adla pownoszi przeczcie bywali insi. Cyveriores co wach
 łowali na d. ona straża. Tadrugdy sami Hethmani którzy bywali czuinnymi jęseze
 y wachł podstrzegali. Tak sam Scambal mienil się strażer podstrzegacz Alie
 się tło Fustembergowy dalo znać onemu co go Francuzowie Rbytwi byli
 porimali

Straż według
 porządku Co
 romego

Thukrates też Graczi Hethman gdy znalazł strażnika a on na ten czas
 spał mieczem go przebył przidając że to słowa Qualem inueni talem relinquo
 a iże takey swego sezy uzil podno go tło ruffio ze stroz niedbały który zaśnie y sam
 siebie y wojsko y wsiłkę rzecz pospolitą a gwałda. Pituf też VePasianos sam strze
 gal pierwszą Vigilią Drugą poruczał Alexandroni a trzecią Hethmanom mneysem skab
 y uenals mneysemu Polnemu Hethmanowi straża poruczał anatho bierze 1000 flosy
 Czo jednak Hethmani godnem zals y zasłużonem Rotmistrzom doziczali zveki swej
 Kupylnemu strzegemu rozmaitymi fortelami Hethmani gachodzili. Bo jedni stojąc za
 byłtem mieczem strzecz roskazowali Sparsy się Drudzy zśda beś brymi tak samotnem
 aby mienzebroi omi w brymi nadzeie niepokładali alie w samey czuinnoszi co było inuen
 tum Paula Emiliusa Drudzy wskury kwonie jako gidowie w Hieruzalem spiegy ubiera
 li aby się wżekomo pastli jako kwona. Tako jęseze widamy w Polsce wry słowczy ubra
 wsi się wskure kwonca kuropatwy ławiają. Drudzy też po Castelloch po kurchamiech
 to jest na mogiłach wysokich strażę rośladzają y tło mogily przed Crakowem namie
 czeć tak rozumem alia strazej sa uczy mone Czego w foliach na Podoliu takie
 jest mogyl sity. Ktorzy sa zwyczajni strazniczy tedy koma na dolie na Cembo
 vze trzyma albo uwiąze a sam się na Wierzechu przys plichezy kuziem jęza pke
 gdeymie. Azdy ius ma się ruszyć obaczysy co tedy kolkak wzuezi geby się
 gdalo jakoby ptak gliczials zgury a sam them czasem drabysy aże do koma
 Posa zabodzyt dopiewomied pasy miedzi n. pasy miedzi n. pasy miedzi n. pasy miedzi n.
 STRASZ Gdy mrowia nauczają ych aby czuini byli aby wnoczy przyspa
 tworali się jęsliby. Siathlo bly hęło a wednie jęsliby się dymy pokazowały

Placzę tege

173.
ptaczi teze gdy Sprzeczka zdrzema gliatuali tedy widzimi sie ze Emilius porozumial zetham
ludzie stali Ruzacz teze gdy zmierz po polach naden siami sie waleka domislaja sie ze
czia gnie lud Wielki ktory zwieryz ~~z~~ plosil zliasa kaza test patrzacz na rosie sluku Na
brodziech jesti lud przebyl kaza porosie ucha nachilimiy przisluchinacz sie ~~jesti~~ sie me:
znaczy jakie tetanie abo mowa Bo jako thu chitro namich zabodza tak teze oni oby
tro przestrzegajac sie aby dymu po nich ani ognia niepobaczono tedy w dolkach ognie
czy ma cos kels zapalimiy sibi staty miedorizano tedy czerwoney ani iasney barny
mielubia yeno Sara jako y myslinczy mienaja zeby ich plak nieobaczil Takazi y
Pyratowie na morzu zaglie mienaja Sarey masezi ktora zomir Venetum colorem
aby ych miedrzewey obaczono azc na oko przytlyna Jesty test ych mienicie tedy
na blo cziech raz y kilka przetrada aby sie ych wielie po sluku widzialo

W sith kiem them rzeczo ~~ch~~ ytolesziam ma sie przy patrzicz then czo jest na
strazer aby rzecz penna przed Kethmana przyjmot Slarmi Kethman byl v Caro
llusa C Ktory dlugo byl u Cesarza jakoby infamis ~~u~~ pranie Authovitate
utracyt byl y ze bendacz na strazer omilit sie urzansi czy chrosczyk czy kiezy
mniemal zeby jescze lud Francuzski stal zdrzemczy y Cesarzowi the Sprawy dal
ze jescze lud nieothczagnal czego sie y sam barzo wstydal ze sie thak mkeze
mnie omylil Acczy taka omilka przitrasia sie y Achyliesom y Samemu Cesarzowi
przitrafilo sie tho y Papiezowi gdy jednego czasu byli nad morzem Wiednem Zamku
ktory zwano Villafanka urzely mktorzy na morzu jakoby dymy Arneth Keth
moni de Gwasto Doria stworzili sie lud sikowali Bo po tej jedney rzeczy
poznawaja na morzu classen zeliud ydzie gdy sie dymy pokazuia Bo na Galiach
niemoga przes ogra bycz Arneth de Gwasto wzbrois sie ubral wodell na reke
wdzial do Cesarza z Doria przisedl ~~u~~ radzili mu aby miezo miedzy skal y odcia
gnal Bosie bali zeby Turczy z Barbarossa dowiedziamsy sie otych panoch
Chrzeszczyskiech spolem nad morzem zeby sie mienasadzili jakoby ych mogli
pozycz abo y porwacz mogly bi bycz Bo Private romie sa jako kozacz nally besa
mieszi radzi zloz mizadza Aze pothem gdy kilka godzin pocza bon dym uci
chacz tedy postano pothem Speculatorias naues y domiedziano sie z Chloptem
czas uial wielogroch w polu na infule ktore prochy sie gdaly jakoby dymy
ognione bylo pothem zmiechu doszcz y slydzili zasz sami siebie na porzadony Kethma
ni Taczi Tcesarz zmiech Byli pothem wesseli Tcz to naliezy wiedziecz o strazi
mowacz jestiby sie Spiegowie do noriska wkradli Bo y tho niecz bywa ze sie

Sara barna
czemu

Przypadek
Carolluson in
Vella fromka

Tako Spiesza
poczmac y poczem

porzechadzacz

przebadzają mie dzy naszymi umianst. język i ubranst. się w polski ubior. Tak
 nten zabieg tatarski Branczowie a Cigani są ta ludzi spiegując oszukali Thedy
 natko jest kumst żołnierski. Bo abo przez Kaslo gdy muie kaza mieciez dotedza
 są. Albo jako Scipio uczinil kaza wstehkiem swem pod namiotny wniez tedy
 wnetz Spies który thom mienaliez i do namioty. Zadnego musi abo sie pokazac
 abo uczekacz. To sie ostrazeri ktorama bycz przy tak zacznemobozie polskiem
 powiedziab. Moga Rzeczewze zaczn i dani tu przidacz jeszez wieczey
 chytroszezi tatarskich ktorich ustanie smiem sie uganiac i cz i dosniadezyli

Ō DISCIPLINIE: ZOL NIER SKEI

Jesli dom niedznego Zagrodnika bez discipline niemoge stacz daleko wieczey
 tba Rzecz pololitha czo zowiemy wojsko nikaki niemoge trwacz gnia
 leza zewtakiem zebrawiu zwinaca sie polspoliczie cy ktorzy si barzey omni
 osior pors mundi homines martiales qui gerunt ardentiores spiritus et parum
 domitos przez rzadu thedy wojsko niemoge stacz. Ale prawie somem Rzymian
 wojsko bylo rozne od wojska barbarorum prze ktora tesz prziezynie swoie
 znali legiones Exercitum a poganckie znali zuraganem CATERUA od
 mierzadu ze tam yeden drugiego nielucha nisezi sobie yeden drugiego romian
 poczytha. Alezo nie jest wolnosz wkim sobie wolnosz poczytha. Swie bodz
 Przetko Quintus Taczni Fletzman Zwolowansy Graczra odjezdzaia y ob
 Etolon gdy go do portu do okretu prowadzili oplakuiacz yego odrechanie
 upominal ich grauter tak do nich mowiacz. Libertate modice utimini tempera
 tam eam Salubrem et Singulis et ciuitatibus esse. Nimiam et alij granem et
 ipsis qui habent effrenatam et praecipitem esse. A Medrzecz pomeza Maledicta
 libertas quam a tergo Sequitur Seruitus.

○ Wolnoszcz
 miara

I Gwałtowna wojna była karnością była śmiadczą albo przykład Tychwańców
czosmi go teraśz Spominali który strażnika już Spisowego zastał tam że go mieczem
przebił

V Rzymian Tullius Brutus Syna swego u Pransierza kazański uchoścacz kazał go zabieg
gdys jedynego miał Albo aby Sanciret disciplinam militarem Mamilius Torquatus także
Syna ego na harc bez dozwoleńia wyrachal acz gniewie się bo był harcownikiem nie
przyacielskiego zbrodli przedsię go dał zabieg Także Postumius Sinowi który Skar
tilina onem przestawał nimania mu Non ego te Codelina Sed Republicae gemis
Sila jest przykład adon śnacz nagbił też srogich których się Rzymianie dzierzeli
Bo jako mistrza w szkole nagbił srogiego zomia go Plagolum magistrum gamaz
złotnia srogosęz Toż r o Fletbmanie i owsekiem magistratum nagbił srogiem
może bić rzeczono Gdzie owo ustawnie pełne Subienjęze Przetbo Mamiliusa
który był bardzo rozpustzone wojsko wziął od tego Consula ego był przedniem Chm.
lion Quod prohibendo magis quam vindicando exercitum a delictis breui indicavit
A jako Doctorowi nie jest sława gdy niego opieczę sila chorich umiera Także też
Fletbman więcej leczacz niż zabijacz ma na prawomaz zle nalogi r ro:
spustkne swego wojska

Poki serokoszi
uzimaz ma
Fletbman

KAZNI rozliczności medlie rozliczności grzechon bywała jednych karano
na potępiwości drugich na maietności rymuiaz goldu trzecich na zdrowiu
Gdyś thetrzi rzeczy sa przedneyse na świecie po lasze Bożey potępiwości
zdrowie Maietności stroni pocinności jednych przywano aże do śmierci drugich
do czasu arcebant a coniuctu hominum oth biesiad oth lazney ktore sa So
lacia humanitatis Tako tego qui pabulatum eundo ad certam diem non redit
pro desertore militie censebatur. A którzy zaś pocimie czego dokazali tych
per gradus podmiłano STRONI Maietności jako tbo Post limnio carent
qui armis uicti hostibus se dederunt STRONI Zdrowia jednych dopalix
przywiązomsi chlościano drugich thoporem lictorumie Sezinali których ułba
wnie 12 przet Consulem iędzalo miosacz wiazanki mioteli kiedy iusz rzeczono
Lictor liga cum ad pedum iusz tam strach był Testi też czala rotha zan
mila tedy bywała decimatio ze dziesiętego zabiano a ostatek do innych roth
rozebrano ze r bamiath oney roty podona Choragnia niego stalo Drugich też
ex cohortibus legionis infunditorum alam ego było pomizemie Bo bić strzelcem
który termin i unaz do tych miast trwa strzelegu Służyc biła rzecz podlesta

Wraz dzryb

Wnalsz dzis sztrzelieniem zabiesz niemalsz zelzinego

STRONI Maieth niosezi tedy tem abo czalie zoltb odejmowano ego znali
divutos cere abo polowioze

Druga czesze
Disciplini

Sa za sz imie wistempki mmejsze o ktore acz nie pozinano prawnie Alie yednak
mmemanie dobre taky narussal sobie Tbo jest ktory decorum militare naru
szyl. Tako dzisz u Helwecion zbroinego zolmierz a wpoimanie wziaez ma
tho sobie ona nacia za zelzi niosez choczo sootho miekarga Takze u Grackon
tareza utraczisz wbitnie byla rzecz barzei zelzina misli miecz Przecie te
daye Philozoph Quia potior debet esse cura tuendi nos quam ledendi adu
sarium Takze pastwicz sie nad niezmiem abo po poddamu miasta lupicz Nie
bylecz Criminale alie hanba niemala Przeto Gracki Heth man onego
Zolmierz a poc hwalil ze stojacz zdobytthem nad niezmiem po zatrabie mu
gadzierzal reke anie zabil nieprzaczcielskiego zolmierz a Tho Spominam ze
powiedano thu unalsz ze miktory Woznie Niemieczkie wre koeb pod Gdan
skiem snacz zabrali choczas sie poddawali Tesz tho oni za niezithe prano
sobie mieli Peccata quae summam rerum impediunt seuere puniendi yako iest
perfidia Alie lasciuas imie quo ad mores non ita seuere The raeza clauacz
Quia natura militum contumax et absuetis Non ita retrahuntur Tbo
Tabius luccano strenuo militi yge wnoczy zolozu miehodzil ad omicam tedy ra
czej mu do zwolit aby yz dosiebie wzial do obozu Bo sie oni kochali wmez
zawolaniem w sakos starali sie aby byla groza czesto on Wiersik zolmie
rzom Spominajacz Imperatorem magis decet timere quam hostem Przeto
Augustus o takie gzediy ego je sobie dworszey liudzie liekeze nazza tedy
je tesz dworskie kawal Jednem rospasansi ich kazal chodziez Drugiem przes
czapki przed praetorium kazal stacz Drugiem wbozie miekazal stanacz
wreza gniemu Imich tesz rozzami A iedne legionem Sediciosam exarmavit
to jest besa bromi jem kazal chodziez wstithkiem Ci ktorzi byli Voluntary
milites ego ich znano uolones niepodliesli bywali pothfaka discipline groza
pomienalsz z dobrej woliei za niemi je zolili

Trzecia czesze
discipliny

TRZECZI Spesob discipliny Riezivskiej nalezy stronu Boga x pocci
wosezi Gdy Zukazuia obzerstwa kolaczki przeklinamia bliuzmierstr. prz
siag prozmiob. kosterstwa zwad, byansin, y imich themtho podobnych tak
zbitth kor.

CZWARTE Stopien gdy sie trafilo facinus takie ktore niemoglo byc tak laczo ulco-
ne bez wkej wielgez bunzki Tedi takiego abo nieznaczmie zbili abo na imi urzad
przesadzili abo go gdzie wlegaciej odejstali takize cum reiectus esset honore affe-
ctus sibi uidebatur ku czemu teze Plinto uczy jako ma dry czlowiek hardego &
presumptuosum hominem ma tractowac

Tabius zasz stakich zmiel sobie przyrzeciol y czymie z Spomino naczinly ych dobro-
dziejstwy y zelzeniem kazni takize czo ruz ad defectionem propendebrant pothe m
mu bywali mierzyszymi Altez byl rozum Altez byl tesz nie byl ulczem tedy tak
dlugobocli aze ich y Hostes patrie pronuntiowano a tego znak Perduellio
tho jest qui maiestatem minuit Regis Legis et patrie y jest hostili ammo proeditu
erga patriam Przypadaja jesze takie do sadu tanci ktore smialka niemoga miaz
nikogoy y dno Boga y ku dowodowi sa trudne ktore ad iudicium Martis od-
syłano to jest do Srankow poiedinkiem ktore usprawiedliwienie jeden drugiemu
takie jest jest wedlie Boga othem niedijsputus alie y sami urzedowie znaja ze
nie jest slusne Alie prau dlia czniczenia Riezir skiego tedy the rzecz zachowubi
Alie wsa dek ntey mierzze ochedozmie. Cesarzik Wloski zostawil

Do tegoz stopnia dyscypliny questia ona nalezy jeslize nieobwaga decorum
militare przeciez nieprzyrzecielony zdiady uzrec Tortelien tho m ktorzy zowia
y przytaczaja on Wiers Poeti

Mutemus Clypeos dataumq; insignia nobis
Aptemus dolus an uirtus quis in hoste requirat

Alie tho nie Poecie Vergiliusowi przyczyliaia geby thak rozumial Alie prau
tho on muryl ex Sententia Iuuenis Tako miodzi lundzie ra dzi sobie sila pozwalia
ya takze y wtych slowich CHorebus miodziemecz ktoremu sie jednak then kuni
niezdarzyl Bogdy sie odmiemil stoiem tedy y oth smich y oth Troiam byl plosany M
ze papiesz wsrzesinsy Wladyslaw a Warin zda sie the Sententia potwierdzacz
Tak ze Marcin Papiesz widzac zadluzonego Krolia nassego Alexandra z
Krolieftwa tego dobra pozastawial tedy chezial go dispensowacz aby tych przyrzec
miedzierzal Skatb Polacz y czymacz fadera z Ruskiem Mistrzem y terasz posliedza
s Kroliem Henrychem Pra czuskiem musieli dlia gruthowney rzeczy dolozyrec thei
clausuli aby am Mistrz on am Henrych dispensacze y kuzlamaniu przyrzeci miodb
Kogoy niebral Tyestly bi muie dawano dobrowolnie aby nieprzyymowal Przettho

Scamibal

Annibal przysięgał swym Żołnierzom nagrodę ze ych miał Spomościez ofiarę
zabijmy swoje ofiarował dzierzając Kamień wrękość y Boga nżirając aby był
tżak Kamieniem zabito yśliżby ym tego miedzierzal Czo y Tatarowie słysząc
dobyta sabbie dzierzając znikli czyniąc Impraeatia wodę na sabbie zelazo nalie
wają Atoż y imy Polacy y podobno zabiegając them wathplynoszcziam przysięg od Ta
tarzinow musiem then Sposob przysięg takie przeklinania

Disciplina u
Carollusa Cesa
rza

Cho iesth krotkie opisanie dyscypliny ktore u Taczmich Graekow y u Starzych Rzy
mian bywalo Alie yżę Snieże przykłady barzcy ludzkie. zmisty othwarzają
tedy nświanie terażniejszej wiekon teze weyżemi Carollus V iakośie staral
aby w Rzymskich Sprawach miebył postiedniejszy nad Starzych tak y strony
zachowania dyscypliny znalaziesz w niem y niego Aethmanich czo nastia do
wacz Był tedy then zwycięzai umego gdy sie Aethman Rothmistrze iego y imi
Vvzedmierz seziagnęły tedi Comisarz oth Cesarza ich pozdrawiał orakia wktora
pony nowaśno ich iem przypeminal. laske obieczował iśy ete Tamże wnetb
artykuly regimenta dyscypliny ukowali podpissali y zapieczethon alij y przysiębili Tho
Tho ius tego było trzecz tak jakoby tbus sami Cesarza na oko wydziali Bo y
przysięgali zawaś obieczując Miernosć y posłuszeństwo Aktorzyby niecz to przesta
pil tedy bez miłosierdzia karali. A zwłaseza Seditiosos milites ktoryby imych
trwozili albo rozruchy czynili takich swożę karano Swiadezy tho. przykład Żo
mierza Tarakonenskiego przegwiskiem MOLINA quem in culeo in mare spectan
te classe ad prostram naus delubani et demergi iussit Alho iże potajemnie radził
aby sie bily wrogili nazad Lazarum tész Corronensem Graezamina ktory był
umego wielkiej wadze prze yego dzielnosć tego sam zdobyłthem mieczem
w siku pod Golieta będąc gonit Przyczyna tego iże nad zakazanie naharę
wye żdzal ktorem niazdem iego rozdrzmiali się Barbary y tem więcej
skodij czynili w naciach Bo yarmie tho było gnacć ze Hispami y Włoszy in
byli przeth onemi zamorczyki Turki w Arczu Tenże Lazarus po tem był
poiman a Gallo ktorego iśy niewybawyl Carollus zwyciężając tak przeth ko
tedy u Francuzów żołnierskie piemiadze poczał bwać Tresilo se ze wkro
kiem. czasie byli poimani od Żolnierzow Carollusowieb zaś Thyl osadzoni
prawnie jako transfuga y na gardie karani Thak rigidus był tho exactor
dyscypliny

Seditiosos mili
tes Molina
Taraconego

Lazarus Corro
nen

Także gdy Aethman yego dobyli Rzymu y Papieża tamże Borbon dobył

Papieża Clemens

179.
Papieża Clemensa na Castrum angeli głodem go mordercz. Tę się Baba jedna
przekupka nad niem zmiłowała y gdy miłła dał yęmu salathy na smurku
kuzak dodala wnet yę kassami porwali y przed oczima papieskiemi obiesili
gdy Rzymidmie nato Spectaculum patrzałi Fastius abo de Gwaſto Hethman
był clementior y tam dobrothliwy gdy nie wiedzial co dalej rzecz z onem y
z olmerzmi kassami Bo beś przestawia domagali się za plathy y piemiędzy mied
Abalo Bo za dzierżalosie yem kilka kwocz sto tysiecz y Stal a stal do Caſarza
Fethman niemogl miez odzierż yez Xarreb ziadu yeli sie wsi miasta plan dro
macz oni zolnierze upominal ich y nakomiec poczynosezia grozil ze sie megodzi
to ze sezie sie z Riezirskich ludzi glodzeimi stali miez yem niepomoglo Musial
iem czesze piemiędzy dacz a czesze uisegil y sina yem wzastanie dal czytho sa
kassami co pothem do wiednia cziagnacz na Dunaiu woncy othchlani Dunaiowie
co ia strudkiem zowia potoneli ze ich Spramiedlinego sradu Bozego Bog za one
lupiestwa pokaral ze ich wonem mierze woda zakreczila y potoneli Alie Gonzaga
uicere Sicilici maiaez takuchnaś burde z Zolmerzmi niethsa sobie laskę u
tegoś Carollusa pozyskal Stogoszia discipliny ktorej nad niemi uzyl nizeli de
Gwaſto ze smiem tak laskawie nałozyl co musz dzierz Spomniec Takze yeli
sie byli Sicilija plandrowacz zolnierze iz yem niezaplacono ze genral dyer
likomie yeli sknierczecz y nakomiec Gonzadze domawiali Tesli sie thy namich mie
smis ostralicz dopusz nam uskromiem ych alie Vicerex yako tam madyr acz
wiedzial ze dyerlikow ne troj sposob bylo wieczy mly kassanow Wszakos ne
dzacz dyerlikozki ze byli ludzie domowi niemielie w potrzebach bywali nie smial
ych cum ueteranis militibus choc ych malo bylo spuszcicz widzacz blacha nadzie
w swich broniach w swich proczach dyerlicozki maiaezich Audicando quod non possent
sustinerre uim ueterani militis Imma tedy droga alie niemiem yeli dobra namich za
sedl Tal smiem tractati czymcz age y przysiasl yem solemiler przymser gdy Xiaz
eleuatiq Sacramentu czymil ob maiorem authoritatem Agdy prz przysiedze ona
warowali sobie securitatem od niego a on niepranie smielie forme iuramentu w y
mawial tedy yeden z Zolmerzow Villabolas niaki przizufalem ktory był
przedthem mnichem y kaznodzieia nimornem ten nam zarował temi słow y
Si timide iuras periurus es o Vicerex Po onem Actie zasmiewalsie Gonzaga
za one praesumptia y przypłacil tego on Villabolas pothem y Dythmarec co

Villabolas
y Dythmarec
zolnierz

olbnych zolnierzow

Oth omich żołnierzy Oratorem był Alboniem po omich tho przysięgach porożdzi-
 liantŝy ich po mieściech po zamkach jaiŝe ich karacz ze mieidnem galka.
 Spadła tak iŝ nad mierzem pełnabyło midziecz subienicz y ŝila cział zwałmi
 morskiem zabitych pływalo Bo na koniec nŝinkownych domoch białe glony
 mierzadne. gdy ich znawany do domkow ŝnych przymowaly zdraclimie popo-
 ionych tamze umich na lozach zabrano *Na przod* Pana Villabolasia onego to
 ŝprzathnal potham y Dithmarca czo był oth mlichon wystal wy rzadzyl na
 przod kapłanstwu jego doŝoynemu poczynoŝez zemu prawa roke czo Sacrament
 wznosił dał ucziacz a potham go czmiethowacz kaŝal zago oth Carollusa pochma-
 lienia doŝtal ze tak ŝrogeŝ dyscyplinę uŝil. Drugich teŝ tenze Gonzaga do Hispa-
 nyer odestal na okrecziech czo u Hispanow za mielŝa kaŝn pocztaiac y bolialo
 ich tho nabarzeŝy Bo ŝie tho rozumialo exautorowanie tanquam multes ad
 militiam odizuczenie y wŝardzenie Oco ŝmienalaŝe miełozę nŝitka Hispania
 na Gonzaga przyczyniacz mu ze prawi znaez ze mieist ŝmalbki Hispanki pome-
 wals nimial wzgledu na ŝwoie kren I poznali go bili do Tribunalu Toromego
 I gothowal ŝie Gonzaga na rok y jusz sobie był ŝothowal Oratia Apologeti-
 ticam defensoriam Tem yatho prawi uczynil za dobrem baczeniem Tem ia-
 pinyer musial pamietacz na przysięgę piernŝa zem był przysięŝl **REGI ET**
Regno Sicilia liotrŝy a nie przyczinelie tego państwa karacz y rozboŝmiki Atak
 nimerŝym był piernŝeŝy mŝŝ poŝlednieŝeŝy przestzegacz przysięgi Aliego potem
 wrocil Carollus Authortate sua alŝy mieothiegdal Snacz tho było nŝitko
 na oguliach Disputowano potham po Chrzeŝejanŝwie miechmadiacz tego Facin-
 Gonzagi Bo yestige chezial pamietacz na piernŝa przysięgę ŝyczŝylickom
 uczymona tedŝy jednak mieimal przysięgacz żołnierzom ŝwym na zdraclie ŝna-
 ŝoza cum ea ŝalermitate ŝkaŝ potham ŝaconem przŝkladem kŝziwoprzysięŝtwa
 yelŝy ŝobie liudzie liecz ze naziez obietnicz y przysięŝ Quod in omni Republica
 est nocentissimum Dum fides et Securitas fideum ex Societate humana ex-
 minatur Czo potham ŝie ŝtalo Irazanom nallam y miastu Conŝtancienskiemu
 zata dziura *Na idzieŝ* u Slicidana otem Tako teŝ ŝrodze był wyłany do rok
 Naciekum profuŝa Caŝarskiego Lena y skarany otho ze bendacz pod Niednem
 miedmiodl tego czo mieil *Na Pana de Gwaŝto* zeby mieŝpelna noŝka wy-
 wiodl y Rok mieŝy pelnil wedlie obliku Regestrom^o Tho teŝ godŝyŝe wiedzieŝ

Questa oratio
 fada y iura
 merita maiora
 biez karana

o discipline Alie othem u Tuluiusa czytaj

181.

SPOMNIALO sie o discipline Grakon Rzymian Cesarza nasich miekow Spo-
mniemy teze co sie nter mierze unals poliakow zachowuje

Disciplina
Poliakow

Nals narod contrarium dzierzzy zynemi narody nter mierze Na nasich ludzi metrzeba
ognion mieczon, woron rzemiennich equuleos komi rospalonych miedziarnych Vkarany
nals lud Teno jedno Torro maia za natwardse wedzi dlo y za lomezuchy co yemi
nia za tho slowo zowia Poczynosez Thu iys Tor yus tu Poliak musi zlozyez. Bolie
slaw Krzimonst on Jan Maleczny co go Spompeiusem romnair Bo takze so uicto
ryi odzierzal slawnych Ten bendacz oth Rusi sama porazonij zowida niemocza yako
Tompaius oth Tuluiusa gdy za spomozeniem Bogem ucziasnal zboiu Niemsezi sie
am extendowal disciplinij sroger nad onem Woienroda Ktorij na przod poczat uczie:

Krzimonst

Kamie zwoiny oney przegranej Alie am imienia yego na koniec w historyej mepo-
lozono aby tho potomkom nieskodzilo Temu tedy Krol wrucziny sie do domu yeno
ze poslal kadziel wrzeziono zaieczy skura obwiniona On oth wstydusamego ze
se tho iego poczynosezi dotikalo zasmezonij y Boliesny miedluso zyr Byl umarl
Aczo ucziekl zbitny tham mogacz poczynie umrzecy to do domu ucziekl chczac
przecluzyez sobie zowia smothmie umarl Czem sobie chczial pomocz them sobie
zaszkodzil Wszakze jednak y srogoszi gdzie trzeba uzirania nally Otho yest una-
lich prawnikow za napewneysa ze niemals pretszego prawa unals yako na noime
Niezawgdy tham chowia oney molnoszi Neminem captiuiabimus nisi iure ui-
ctum Ostatek prawa naszego Woienmego sey terminatyei wrozumijs

Woienroda
co ucziekl
zbitny

TERMINATIA Ô PRA: WIE WOIENNEM STATV TV POLSKIEGO

Statutu Ter-
minatia

Ize Castellani niezagmieniu ma Sprawiedliwosez czymicz fol. 13 b 4 zo uide
Alie Starosta onego miesza Sprawiedliwosez czimi pro rapina albo do poressu tedy
est zlozon ucziecz sie ma u krzywdzonij a na koniec do prawa Duchonnego kaze
poziracz tych co duchownych dobra drapia pothem zakliacz a pothem takiego
do mieze Tho yest stara Cezimierzona constitucia Item quilibet compareat in
loco constituto Sub amissione bonorum et colli omnemq militarem disciplinam

Kazimir Rex
Wspolneczu

14 7 4

fol LXVIII

Q.

observet

Excerptis 6/82

Sigismundus

Petrus

15 19

fol 23

Sigis Craco

17 40

Quesnieres

obseruet Thu w tych słowach ogulem obomierznie frago aby sie zadon discipline jaka na
on czas postanowiy mienylamowal fol: 20 6 7 2.

Ana tego czoby mieniodl spelna rothi Kazego starosczie poimacz y tak dlugo w Miez
dzierzecz azę czasson do kathy miał sluziez ni belm sie fol 24 linea 13

Aize klubem m kogo y niegodzi sie ni azacz azę by był iure uictus Alie Tolmierzem
jako slusa swim zastania sobie wolnosc

Aize potbkomorzi jest executorem discipline ze ma poimacz takich w sakos do:
chowacz yeno ma do sadu Krolieńskiego tam ze częta y pranie jako w Niemczech
u Orlarza Probus Bo ize potbkomorzowie sa saszami ziemie tedy yem tho na
mlafney na lezy wiedziecz jako ziemska sluzba sktove gruntu idzie

Tesb tesz nyaki obyczay Karnofez Krolion Polskich ktora zowia Czieczinacz
ktora ize jest melanna ia oney tesz kroczej monie Bo day mie tho dvenno czę
Klapani zowia Spitamali lignum iakiem w Sicilii one Klapani traczyl on
Gonzaga

OZNAKOCH II O CHORAGWIA CH

183.

A iże wojsko dobrze dyktowane iest iako czialo ktore w sobie ma wielie członkow
o jedney słowie, tedy them członkom potrzeba jest porozumienia aby jedno rozumeli
jedno słychali Tak o Rejmianach pise Jezus o snadnosci porozumieniu się ych
y o poslusenstwie Rzymskiego ych ze mierzkaż na rozkazanie alie na samoskimie
Fletmanskie ius kozdy wie dzial o czego kto sie miał sięgnacz y kżemu wsięgi
miele przystacz Osami między sobą mieli mowę swa niema Ze jako ono gluchow
niememu rozkazuia pennemi gestami tak yoni między sobą się porozumienali prze:
dne y y meomilny jest znak porozumienia się Spulnego mowa członieczya Alie
w zamiesaniu wokzykow woienich trudno tam wysluchacz trudno y niewozumiecz
jeden drugiego chocby y sam krol rozkazowal Tedy sa do tego pennie imie znaki
yako on u Liuisa ktory niemogacz miez wskazacz słowij dla tych ktorzy prz
niem stali makowki chodzac po ogrodowi telko sciznal Amiez nieczy mero skazal
Alie tego wnetb się dorozumieli ze rade pami przednie karano sciznac y estyby
chcieli przewiesz tho czo chcieli Drugie znaki sa trabami oktorych czo zna
czy międzyiana czo korneth tho sie pomiedzialo w rżoch wturich Teno tho pżlno
trzeba strzedz aby trzebaczce pamieci nie smieli korniecznie yako kto chce wedle
swego zdania trabicz Bo iesli maia znaki woienne y mowa y trabieme wposluch
isoz thedy najpilniejsza jest wprawiez the discipline wojsko aby kozdy mierzal
zeby wza skorr zgielkor wkrzykoma nieprzycielioni wazamia y imie nieporzadne
pokrzyki mebylij Amiem wtrab y poczna trabicz tedy naprzod w fletmanski beben
bja Tak sie poliaczy Sprawia y u Dabronna w Truska wojne tak bylo do
piero za bebn y trzebaczce

Gestem znak

Mowa

Drugi znak
trabaPomyślenia
na wojnie
trzeba

Są jeszcze inne znaki i dniem które są w Hysła co u Rzymian też było a zwało
tbo omi Symbolum

I Poliakom piękne Hysła bywały Pan bogi znani albo od Herbow Orzel łodzi
lielina i Srebrna i t m kolo miek i mlyn etc Gdź się tedy trafili jaki odmiennie
Spies co miśc sobie zmikli barne stroie odmiennie albo bindy tamowane przekla
dacz jako w Niemcach czyma albo krzyże na kabaletach nymie jako Mochow
nie maia obryzai po których znakoch omi się znać co przyciel co nieprzyciel
czel jest tedy na barwie na tamcie na krzyżu omi się zebija teze barwy
użrwał człowieka Czernonei albo bialei co łroi nosa Wnocy albo mednie tedy
na Hysle które niejednę samodzi godzińi trebacz rozdaie trudno się om ylicz mo
żesz I Barzo tbo mądre Starzy wynalezli Do tego iest nasz ięzyk który jest
trudny Czudzoziemcom ku wymuniemu bargo dobry i Niemcomi zwałoga
trudny ku wymuniemu Dacia też znaki Hestbami żołnierzom nymimi instrum
ti Jako Wlochy mierwa pspoliczie Hestbami Słupki lokezione Wykoch albo
i pieszaleczke na i b srebrna które pspoliczie w wielkiem Gielku i czassu
naturalnoszi na morzu tedy trudno ma ieden drugiego dosłyć użrwał ro
skazując Marynarzom

Przez Bulawa
Słupki i białe zna
ki

I Poliakom Bulawa albo Sablia Jako Pan Starnowa Gdź chwiał znak
potykiemia się Spółem prętko dobrzał pogrążając I Tatrow u Moskwy
bieżem Skrynne albo plucia jako omi zornia I Tuka Hestbnetb Baska Non
czas Gdź Pan Zborowski dzisiejsy Woienoda Crakowski Zmiesza Sloma
Gra i domu swego Poselstwo Spramował tedy siedząc Spulem Z Baska Bu
dzenskiem członkiem i się miasser jeno ze Facelithem i zagnal na
Czauße Wnetb ich kilka przyskoczyło Hgdy rzekł the Sloma Sroga
iest rzecz Gniem Cołsarcki omi facelithem i zagnanr i się onego Basse
w rozmowiego udamili

Pom
D Lurek
P Wia k
Zborowski

The sa przednie znaki Riezerskie modlic zwręzaiu kozdej Natrej zosobna
Alie miedzy wstibkiem znaki na sławneiss i na ozdobneiss jest Choragien
i Herbami rozmaithemi Jako u nas Poliakom iest wielga Choragien która
wskarbic Chonraia i w wielkiem umazemiu i pocierofzi maia Bialy Orzel

Pożem są imie rozliczných ziem Pomiatow Mościwośćn które też Chorągiew niska białe
 i czarna potrzeb zaś się je rozdała Chorągiew i nad pokojami królowej rzedem
 są wymalowane na zamku Crakowskim Była która Chorągiew Hethmanska
 Wnojsze pożem są też penných families imie które zwali Gentilicia Signa
 albo militaria Signa Otęch nakrotceze rzeci zmianę anis Origines ich uczy-
 niemy

Także u Rzymian Była miała Chorągiew Aquilla Po Orle Białej też i imie wła-
 śne Tribuni albo też i Cohortum których dziesięć wyliczała Tęch tak pilnie
 przestrzegali i omie się brali że też przymiech umrzecy gołhom byli aże dopaści
 Abymilo tho że gdy ich nieprzysiężel Spliaczu Spieral tedy inter-Confertissimos
 hostes wrzuciez kazal Hethman Chorągiew jaka to iusz ona Cohorty ktorei by-
 la Chorągiew by ich też do jednego miano zbicz siekli się omie tak długo aże
 jej dostali zaś Także miasta dobijmiazęż rono na mur Chorągiew gazu-
 czono tho iusz po drabinach mkneli zomia A przedtem misz Orla wymyśliłi
 za słerb sobie wzięcz czo się za Augusta stalo za ona occasia Gdy nad
 Augustem Gdy ofiarę ofiarował Orzel uściadł tedy nten czas ięseze się ich
 prostota dzierzala miasto Chorągwie szopek wymieszmęż albo sukma Cgermona
 jako przynoi porażeze ad Cannas z Hannibalem tedy iusz o on znak tak
 się kolatali iako onako storneiffa Chorągiew Orłowa othem Toeta in fasty

Illa quidem fana sed erat reuerentia fano
 Quantam nunc aquillas, cernis habere tuas

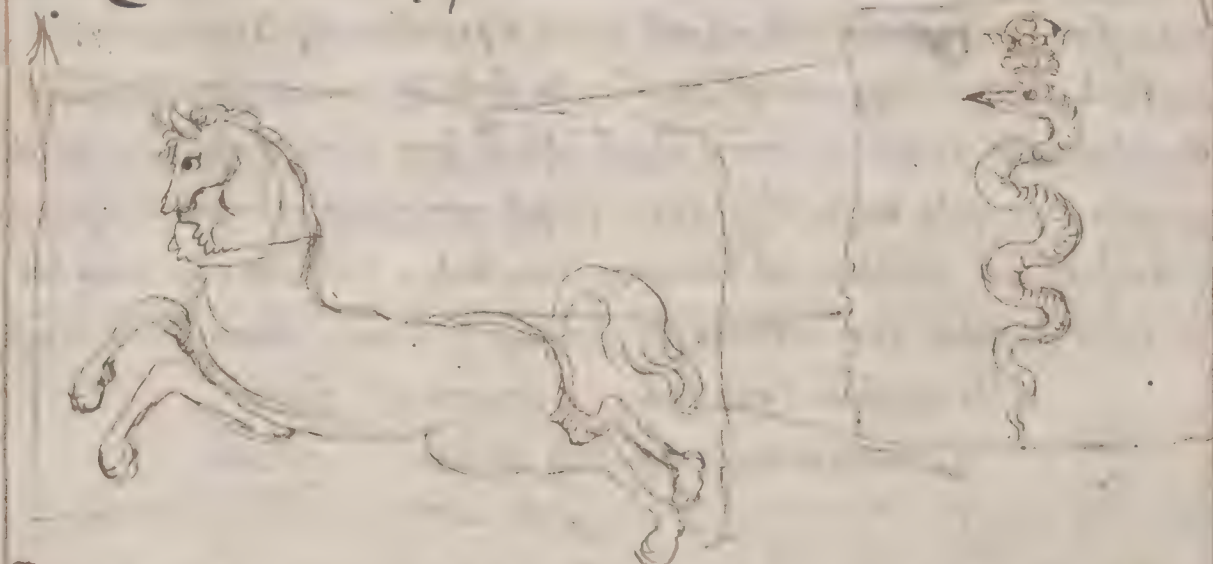

Prostożęzi się ięseze Węgrzy dzierzga czapkę nosząc miasto Proporeza na kopie-
 a Turcy ad imitationem antiquitatis onych Grekow czo pod Troia byli na-
 luduiazęż osony konfide przetł Hethmanęż noszą czapki iusz tego ze się obrazo-
 niemiakimi brzytężę Cży którzy Originem Herbu Coronę też wypisują zęby
 illa tego Orła Hianty rożno przęgli za słerb ze W Gmiezme Orlich gnia-
 sła należęli po drzemiech barzo się mylięż męczęż tba rzecę na fabule posta-

Metysa mie

186 Wiethsła misz ratia do tego miedzie ze tak musialo byc ze Rzymskie Imperi
 Caesarz i Papiel chezacz wsna liss Polaki wprawiez aby byli w Confederacie
 onych kroliestw dmunaszcu czo do Alievarchyer koscziola naleza yako Bulla
 Rzymiska smiadecz tedy nasz natra tak mizyli ze ich do swego Herbu Stano
 zrybnego nasz przodki przrpuszczili i stricami swemi czego Francuzowi i
 Spanowi Angliowi niepozwolili tcho naszem poczynoscz wyrzadzili Druga przr
 czynie rzesze tego tajemneissa a godna iszcie ku miedziemiu kozdego slachetczga
 Polskiego pomieniy wpiatych Xigoch wypissuacz sykoname Legionis Ro
 manor

DRUGI HERB Rzymian byl DRAKO Pitius Smok o ktorem fa
 bula ona ze so Apollo gluku zabil Ten herb do nasz przed piazdzia dziesiat
 lat Skrolowa s Fortia Bona przrbyl takize metilko Orla alie i Smo
 ka Rzymskiego mamy (x)

Kon tecz byl Slawnem herbem Impery Romani Tze iest animal Genero
 rum laudis et uictoriae Cupidum et quia sua alacritate praesagit uictorias
 Qhen teze za them ziednoczeniem Wielkiego Xiestwa Litenskiego Skorona
 za nasz poczynkami ktorego takze sa Oriso Rzymianie Asdr przemiezie
 zyli ktore Woisko ze trilu podalo tedy tej Cohortem czo tben herb naszila
 urzadz byl namieczey trapicz i zaniem wposoma isz fleg niem ze ma swe
 significacie Xiestwa Wielkiego Cancellaria fleg iesze przed Wia ten herb
 W Coromie alie iest Gentilicium Signum Domu Tacznego Sasfranczon
 ktorego potomkowie dotych mial the wlasnosci bese pochrybi pilno strzesz
 Alako Rey pisse ze chocz niebymal we Franciej alie sam sie s przirodzenia
 swego zalamuie Czemu liayke y miecz posoma w rękoch dzierz i od onego K
 sillu czo Alexandroui dal w ręce. uide Polski

Herb Pana
 Sasfrancza

A Bona przybyta do Polski a ratyn samuili
 pisat to wneto r. 1568.

Tille tego

Wilk tego był herb Rzymskiej Chorągwie Na pamiątkę onej Wileczy ztowa 187.
nad Tiberem rzeka przodki ich Remusa i Romulusa pierśmi swemi zjwila i
odchorała gdy dzieciemi byli Skath Tigroneś on Krol Sławnij dmoſtrem
Rzymian i Sezy pal strasząc ich ze młakomſtwie swem iako wilk y w Ty
ranſtwie mienaszącem byli drapieżną łapieżną Krolieſtwa Państwa do ktorich
prawa żadnego niemeli

7 nasa tego herbu niemiasz alie iednak tego roku (przjęciem za Krolia
sobie najasnejszego STEPHANA zlaſki Bożej Krolia Polſkiego oeb tego
Wilka trzj zęby Sczeluſoziami wylomione nam przjbyły nie bez tajemni
cze nielſei Bo Wileze zęby puki wpaſzeczce Wilezei ſa miez dobrego miezna
cza Alie wylomione ſa iego klj wielſiem lekarſtwem tak cze idziath:
Ikom je zamieſſcia naſy i Takze infans Regni Polonie Krolowa i M
dziegie i dziedziczka ku wielſiemu zdrowiu i lekarſtwu przeſławnego
tego Krolieſtwa Polſkiego da Pan Bog będzie ſzeſlimie noſſila czo temi
uieſſami wyrazić ſie moze

IN ARMA SERENISSIMI R. POLLONIAE STEPHANI DEI GRATIA

Dente lupum lanians ouibus fit magna ruina

Illius & dentes effracti sunt medicina

Sis medicina tuis REX inclute pelle nocentem

Atq3 tuos metuant inimici Stemmata dentes

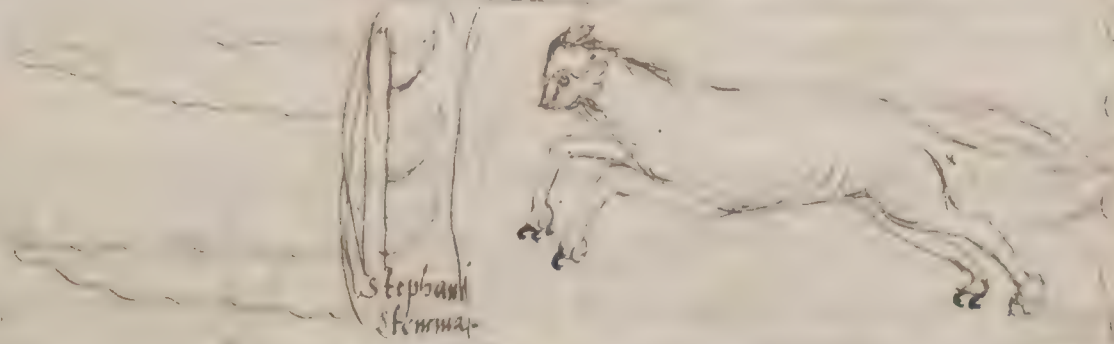
Wilezj zab ieſt rzecz froga gdy ſie lupem barri

Ten ze teſz ieſt lekarſtwem kto go złoto wprawi

Wczebie trzi klj wileze wczerezem Poliu ſtoia

Bronze ſmich, Przeczirniczy niech ſie trich klor boia

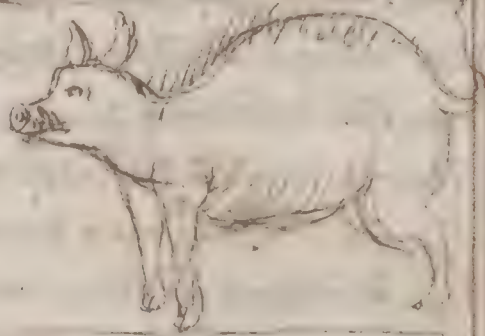
R. E. D. G.

Piątby herb Łzinski wijazanka manipulus sład zolnierze zwano
manipularis znaczy z gody ktora ma byc miedzi comitatus.

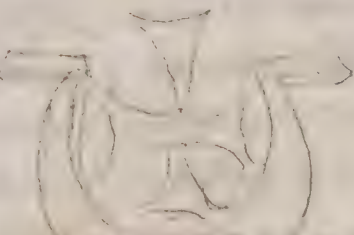
Swine Zabiana
Stanowiąc przimierza.

Labyrinth wktorem Minotaurus mickal Bo do Ramion Był riałoby wul
atmarz iego była czlonieca A przemieskianie iego było ogrod który
miał początku ni dokonania i wyszcie iego było meznacne pomie
sane Wzgem ustaniczmie upomniemi byli fletmani Te ralty fletmani
kie debent esse uaria oculta et inuestigabilia instar Labirynthi Pomie
działem o czterech herbach przedniejszych które są królewskiego rodu

Pomienij o imieh ktore zowia Gentilia to iest narodow pennich ktore teſz ſtara 89.
Lacina zowia proclama po polſku godlo zowia Bo badz na Noimie czaffu gwał:
tonnego naciſzdu badz doma ne nſiach czo do trych miast tryna kiedy to
zawolano na gwałt

Signa Genti.

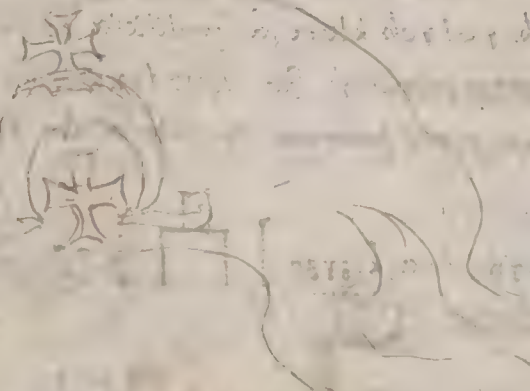
to iuſz nſiſzczę iako Trekawa
ſie nſi ſimeli a ſwego Herbu ſwej
Choragwie iako ſamſi nſiſzczę domu
ſwego i piernego daru po laſſze Bo
gej Bromili Uſtad ich na gſiſzczę
Zdarnna milites Dolieſtai Skarbę
ktore zoſtawiają rodzieſz tego Her.

Milites

III. V. Bolesław. Budzialskom ſnim ſtranicz ſie moſt

P. W. C. Borowski. J. B. Jednego i polubienia alie zaſlu.

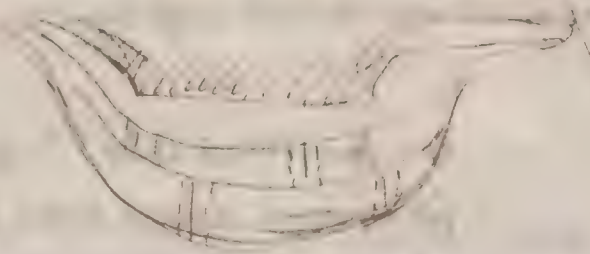
gi przodkow naſzych ktore ſie w Herbiech zamykaja othiraraią droge
i nſiſzczę i prawnikom et qd naſiſzczę abeis do urzedow do dignitates
nſiſzczę Rzecz i poſpolitei naſey tak iſze chocę będzie ſyn chorę mally tedę
iednak nſiſzczę Rzecz i poſpolitei maigę nſiſzczę na przodki ięſo podnſiſzczę
a ięſo na godnoſęgi Anakomęcz i Pame zoneſo domu zuſluzoneſo kto
poimie chocę ſam mętak zaſluzony tbedę Krolionie Polſczę iuſz na to mieli
i maia nſiſzczę ge taki iuſz ma na przod gradum aſcendendi ad dignitates
a ięſo taki malo czo ięſt vognę oth Aroionnego Herbu Teno ze pod

kowa na gure patrzę a dna
Krzęze ma teſz tu przę pomie
ſiepo nrona ſwego Gdęſte
Herbu meſo dna bracie moi
nſiſzczę nſiſzczę gmoſſena potrzebi
dna Darmiecy poliegi nroczę
Pana Zamoſeg kie i Goraiſkie

pod zamkiem Wielilem Non częſa kiedy i Olie ſmęzki i Malieſzki a trzęſzi Nolo.
ſych Przędano iem teſz miasto helmu Zamarzebu krukę ſpierſęziem ktory zna:
ęznę pomiatbke Matbice Conum regis Hungarie uktorego teſz nonem czarnem
Kruſie ięſo nature dobra claris factis illuſtravit et propterea auctuarium hoc ho:
noris acceperunt

Slęſelęſmę

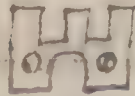
LODZ ABO KORAB W KTOREM RZECZPO-
SPOLITA POLSKA CZASY INTERRE-
CNI CZALY ROK 1576 PLYWA
IACZ BYLA ZACHOWANA.

Słyszeliśmy o Herbiech Coromyrów i o tych które są Gentilicia family pennrów
które były iakoby filiarmi tej rzeczy polskiej. Są ięszce trzeciego rzędu Herby
które gonia militaria. Aunaf je może znawsz podobno Pomiatone albo Moiemostm
których iest x x x ii

Orzel czarny, poł orla, poł lwa, Grzm, dwa krzyża, ośa głowa, Telien,
miedzmiacz, dwa Orły, baranek, Słonce

Tem Herbum są przydane niektóre rzeczy

Miastko
Craikow

Felmi iakoby aucturium uirtutis przydatłski eżem pottem potthomkowie onych
swych przodkow słuzili

TITVL Serenissimus. Illustrissimus. Illustris. Spectabilis.
Magnificus. Strenuus. Generosus,

Rzymskie
dignata

Sa. Kieśi stare klóre gonia Banderionum iakce Kiazecziu Inykiemu był poślal
 Arcy biskup dzisiejsi Tam je Kiazeczer bibliotece Tam Kierboir ie se mę
 makiomamie n lachie

CZO ZA POZITKI CHORAGWI
I HERBOW

○ Kromia tego ze sa ozoloba Maiestatu krolia y kroliemsta nrythkiego y nrythkiemu obozowi gdy porzadnie byraia roztawione ozolobe y a parentia nra kiego miasta czymia gdy tesz pogrzebi kroliemskie Sprawia. Jaz Chorazowie tych panstw musza pod nina przystomnemi biedz okromia rzeki tych tho honores sa nmi pogrythski komiecznie wielgie przy nrythkiech flecech Woienich Bo lubo popissia zolmerza gdy choraziem nrythsta a wbeben bja tedy sie kozdy nkiem jest y nrythkiem Spiritus nryth ozomie lubo do Rulenia y czigamien nrythska przyidzie tedy kozdy na swoj znak y na imie weizansy obacz y sie nryth in qua regione exercitu uersatur niezbladzi lulaicz y sie po Ruliech Tesli tesz maia toczy y oboz tedy na przod Coroma Choraziem albo fletmanska postamia potem y ymrych Woienastw albo y roth rzecdem wedlie rozmiar nryth y omiemionego kozdy sie snadno swego placu y gdzie ma swoj lozament postamiez dopita y omsem noga stopa domierz y Turta regulam pod Tesli straza dzierzecz tedy nryth skozdei Roth y gdzie ktor

regulam pod Tęśli straza dzierzecz tedy imeth skozdeci Rothy gdzie kto-
ra Choraziem stoi dopyta sie nakiem koliecia Pamietajac z grolęga na on Statuth
kazimierza Wielkiego zaden nieulezy Quoniam turpis est pars quae suo non congruit
uniuerso Troska ziele podkomorzemu aby takich poimawal ktorzy by chorowac sie

Старый погреб

Statutowa Sante
ta piska

fd 24

Dwora chora
giew wielga
mela egemu
ja tak zowia

Strazj' nocnei odmiennia Choragiem ytu y'owdgie postawiajac mna dzie ie tego po
domno zema imienie y'wtem y' nowem pomiezie geby' mu wolno tesz bylo y' podtba
y' potthora Choragwia postawacz Takze in Conflictu nboiomaniu poteznei obrona
odfiec idzie gdy koczdy' bromi Srey' Choragwie Sirego fterbu Tako Kazimiera
ntemge Statuegie wskazuje aby' koczdy' bacz Stachegies Dacz Simplex tho iest
imiego stanu pod pewna Choragwia pod ktora yest postawion y'wktorey' ziemi
ma mieskanie aby' trwal swoim poczem aby' ogasu boiowania niedzial ofren
placzu othem sie staral aby' Srey' Choragwie bromil yako namezney' Teste ho
osobliwy' Statut y' mady' y' gaden naden tiepei niewyrazil potrzeb y' pryz' padkow
Woiennich o pominaia choromki ze pryz' to porze gmaliaglo sie Dearmes 300 Spo
mina tesz Chronikars Tako ga koczynowstego gdy byli w Russi opabymie
strasz dzierzano Ideo inquit in omnes partes cum Valido presidio custodire
tenebantur Czyma to dla niebezpiecznosci tesz strazj' by' yako galapiona mie
byla Niepryz' pomina tu pryz' kladom ktorzy' Koczynse Choragwie me zme
bromili Alie y' omi Poliaczy' nieposledney' byli y' onsem wiesnei Chwalij' stau
godni ego uone Grundwalska wone nprusiec Choragiem Wielga ktora iusz byla
frarie obaliona ze ta znomu odbili y' obronna reka do upaszi sie brzac zasz
ya podzmigneli Chwalia Xienneczy' Serbentomie onego FFXvicha Skelne
czyka ktori we Wloszech WApuljey' wone wone choragmietak mermie strzeli
ze gdy mu smia reke uczietho prawa nlieno ta ucbnyozil agdy' mu y' liewa
zasz uczietho on ya wzianys' wzebj' dzierzal przelsis aze gdy iusz mienoglo
bydz inaczey' toz sie uminowys' wms dal sie zabies y' takgo yako padl zna
liezomo Wielgacz to test Slawa alie iesze slawnei nassj' poliaczy' uczymili
Bo ten nprzegrana bitwie poligl choragwie meodyal alie nassj' y' odieci y' odzie
vzeli y' bithwy' nrygnali Tesz to ceden iest fortel ize ogasu niebezpiecznosci
na krolia ze choragiem schyla na dol tho ego sie thom stalo Alie tho
rogumiecz mamj' o malei Choragwie to iest oter' ego pryz' krolia byira Alie
y'ono parath melieda yaki ego Rus nryzadzili ze chczac lud Polski ego
sie byl rospzecznał znabiez y' pomordowacz choragiem Coroma uyrzawys'
bithwy' podmieci y' lud ktori sie iusz byl poczal zbiedzacz uyrzawys' choragiem
polapali Teste thomelieda Slawa Nrygracz sila y' do stacz po nrygraney' bitwie
choragwie Przeltho Lwiy Liczy' ze telie dostali Signa Gentilicia telie dostali mi
litaria

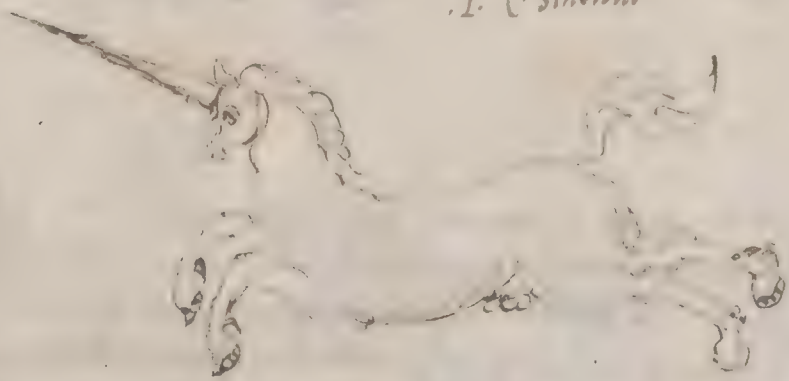
Lecz teze Szydzili Rzymianie Spozom ze Sila uiecs Choragmi i zwielsiem kasteu yappa 143.
ratem Choragmie wystawiali ego i u Barbarosse za naszego mieku notomano ge prami bar.
barorum more ad terrorem unum vexilla multa et sumptuosa Timeti Sub illam expu:
gnationem explicarat

Wszakze y nasti po owej wygranej bitwie Slannei Spominai ze xxxvij Chora:
giem dostali ktore do tych miast na zamku mkozeziele wisa

Silaby iesze przyslo Spominacz tych przypadkow Stron Znakom Choragmianich gdy
choragiem na dol spuszcza na Zamku y dziala na dol gnaczi poddanie Alie sie iesze
przy Szykoch bendzie Spominabo Caetera experientia rerum magistra docebit

P. Sie: M. Podko: ziemie obelmskiej.

P. C smolski

Wierze iako to z dzie.

Ten jest scieb onej persony ktora sie tempore utriusq interregni tak zachowala przy:
stojnie ze ani nate ani na one sie stronę mienachylil yeno samey Rzeczypospolitey decory
patrzył oktozem barzo wlasnie moze bidz tho rzeczono ego Solinus o Cat homie gacnem
Staregu napisal Altius certe nemo progredi potuit quam qui simul in illa Republice
trepidatione contra utrumq se sustulerit et alijs Cesarianas opes alijs Pompeianas sibi uo:
uentibus utrosq contempserit prouocaueritq ac ostenderit

Jako icst rzadkie to zmirze biegaia, cz na smiecie
Skotorego medicina byira a rogiem nprzod siecse

Tak ntei Wielgoczi ego sie zoiuem sinmi Coronnem

Vkafz mi kloby ntem tego wyszikel aniech bede uinny

On krolia nprzod wyrzekl a nstiek lud przestal

Pomies ktory bytho przed them slachetcs niebedacz Marsalkiem udzialal

194.

PIATE XIEGIO S3I KOWANIV WOISKA ROZMA ITEM SEV DE CAMPESTRI BELLO.

PRZEMOWA.

Juz tak odprawimszy osoby Woicmi i wyzady iob fletmana, Rotmistrza
Dziestownika dlatze zemirysniki Woicmi Anamirataz. Oboz. sposob giazmir;
ma discipline etc. i doroznawie wulgic i mirmise podmonshj prawnie iakoby kupa:
tykanii bje, tedy otemye potykaniu i sposobiu tego szkodzenia egzaminatem ku gwiez
niu luidzi miodzys bjezemy treas monuz tudziez, o dobywaniu miast o obronie mie
niciey o zastawie o morskiej bitwie gdys i to bje quinqz szpates conflatus. A ieten ^{lyg szpates}
porzadek do tych miast racjonaliszmj wshem to pisanie. ^{Procedura} Re od dawmishj is dzirion
na swiecie pogijnawz azghm do Soliakow bwezo wruku przibodzili to wsh wry
fawshj sprawy Grakon, go w szymian go w Casparzon posluismishj bje dzirij
dzialalo, toz dopiero Corom szyczaw omamialiszmj tego i treas porzadek pifaz di
Conflitu szykacz wzymaz bide. A napzod wryshj i wzmaliwie szetbnie szkodzenie
Alexandra wulgic. Bo dawmishj sprawy go bje dzialalo za Komracya iako Nstoe
on ugo stazegz wskazyw mirmise napzod stawiac Agawionowi a me scodck tych
ktory mgliszy toshmy ius szyminali pifaz ocigmirniu porzadum w Cnactylz mirmis
PHALANX tedy iako bje szykacz kto bje mirmisze tyzbanu napzod mirmisze opisanie Phalanx
zbroniysz i ktemu regemikon Phalangis przedmishj i to mirmisze bje wregami mirmis
potrzebnymi krogucino wrymishj. Napzod tedy ku wrymishj tego potzebawmishj
bje go zwano za Zelnirze gravis Armatura.

GRAVIS tedy Armatura zwano tych go mirmis om darysi szpish dlygu na 14 lokiel gravis
a pircobm byli macedonskim szewim i pawezij wryshj mirmis Targe pospolithe i mirmishj gravis
mu tych to mirmis w mirmishj wryshj gona gravis Armaturam. Gdys w Tachryssa
i Copia krotka i tawzj mirmishj. Chyba by tawzj Przewa ma ciszygo i zelazana szpish nakladz

Leuib stana:

LONGITUDO Pbalangis zwano rządem ten zobmirzon który idzie poprzec
wstęż. to jest jeśli na górze to Decuriones i idzie wzdłuż drugiego Jeśli substitutes to br.
kubę. To uis takiej frazmi mamy być przynajmniej abyśmy mogli wyrozumieć tajemni
ze między innymi antyquitate.

ALTIUDO Wyssokosy Pbalangis zwano pogotw iako być górnym od Decuriona a Altiudo
gród Tergiondora na dol.

IVGVM Pbalangis zwano iako rządy idą wzdłuż to jest longitudo in Bo iako Ingun
wzrostu zwiezie pare bylla tak też lud przodni Decurionowie mogli przystąpić
stojąc gdyż jest krawieckim albo buntowni wstępnego tuffu. A przeto **IVGARE** Ja: Ingarer
znoważ znowa porządnie tak Decurionij aby byli iako wzrostem albo obrotu zniżczyj
wzrostu wstępnego tuffu gdyż ich nieporządnie.

VERSARE Tuffu iść rządy wstępnego tak rządy idzie z drugimi frazmi owo dunksa
do Tergiondora na komiennego.

POLKO Rząd miska albo przedział tuffu na górze albo wzdłuż którego popolicie wzdłuż tuffu
jako bywa krawcem krawcom może też przystąpić przystąpić do oglądnięcia iśćliby
omnia ex arte et disciplina militari były wszystkie rzeczy straż one wypisni o porządku
krawieckiej spinaia. Wstępnego idzie po wzdłuż ga mni miska dnie Suligij to jest oszpeć
o miska iść tam wzdłuż mowi alie o tuffu tuffu miska alie wzdłuż tuffu bywa iako
by i wynek ono interstium między górnym tuffem a między dółnym

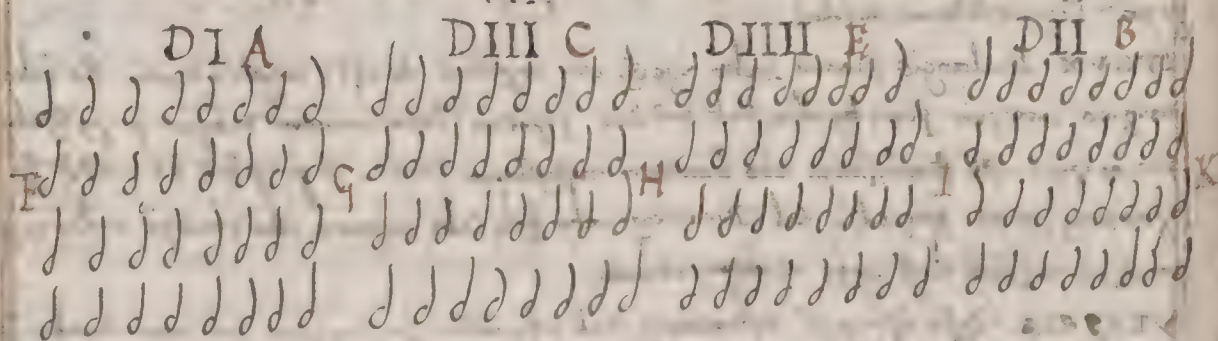
Wyrozumianij ten termin us do wykonania Grażkiego przystąpić naprzód wstępnego
tuffu przystąpić na którym wstępnego ała Czakow i Rzymiskiej Monarchii zamieszka
była dzielnicą na górze na górze tuffu albo Pbalanges mni iść które porządku
dkiem przedziałem albo wzdłuż i przystąpić swoim bely wzdłuż. Bo górze też by
malo przystąpić pierwszy nad wtorego wtorej nad trzeciego trzeci nad czwartego przystąpić
wysal świadectwo mni iść swego i dzielności i zagnoski. A to spominam alia tego
że ci przystąpić mni iść każdy smi przed swoim tuffem pierwszy nad pierwszym tuffem
po prawej stronie narozum. Wtorej nad wtorem tuffem wzdłuż to uis skramin na
rozum też po lewej stronie Trzeci nad trzecim tuffem, a czwarty nad czwartym
W środku oba to uis trzeci i czwarty.

Także też nad Decuriami tuffu to Pbalanges bywali porządkiem Decurionowie Bonad
przynajmniej górnym Decuriami przodnie doświadczenia mają nad zbieraniem górnym
po mni uis wtorej nad czwartym górnym pomiędzy czwartym doświadczenia mają. Iako
Pbalangis wielka góła także i mni iść particularis skto iść ona miska iść do
zona confusionis si i mni iść.

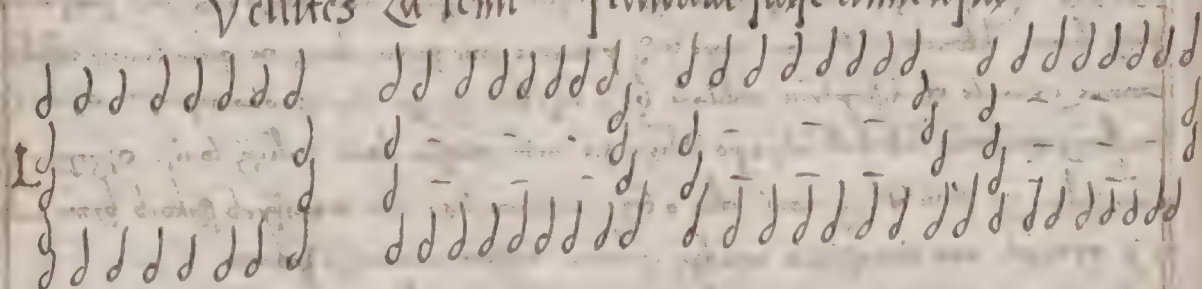
Wtorej porządek i proporcja mni iść wtem alie i mni iść wstępnego przystąpić
mal zachowywan go wstępnego stry figurę lażmij a przystąpić na oko może być wybawo na.

Figura

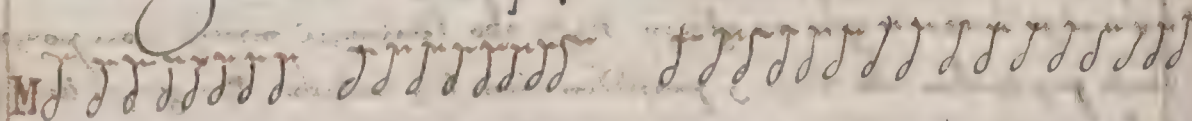
Figura Bijkowania Phalangis woiska A- lexandra Wielekiego.

Vellites za feni stawała staż dimesia.

Fezni za niemi proporcja vlicz y rijeczekow sarbowmar

Huff pierwszy zbrojny po prawej stronie który zowaz rogiem a laciński Ala boż ten róg 199.
iako ali nalieży wypelnic moze a profectus przez niego wykroził go znaż litera D.I

Niniejszy zowaz tloen.

Pbalanx Otwora na drugim liwym rogu niektorej mizonie j profectus malo go
wypelnic nie wypelnij alie nad tycia j czwartą ktora w środku stoi iako nifi j
niektorej sily iako pinnfa j mtoea.

Pitalanx Tycia, podlin pierwszy stoj j o profectem swoim.

Znaczy profecta który iako j vnab kothmistrz na prawo dlu stoj.

Pitalanx Czwartha ktora przy mtoej naroznej ktora j do boiu stojącego nalieży.

Jestliby potrzeb a pokazowala wypelnic moze aliam offitium iestliby sacyagal nieprzad.

Cornu leum slybax dextrum zowaz. bogdy kaza stojem albo slybia Decuram stoj Paa.

langem tedy mogą oddzie hieby sie offitium Wyprlmiz Wolmierzow. który zowaz cor.
nu exercitus.

Wlicza prana albo przedzial

Wliga frednia albo Umbilicus. bo iako Zoladek iest w środku ciała wstkie.
tak j ta Wliga ktora iakoby do brany ciagnie.

Wlicza lewa.

Cornu albo rog lewyj strony bogdy sergo tussu pocztom naroznem banez Manipu.
luszoni, to iest dwiema Centuriam zic profectem banez Meraribiey to iest 100
Tribunem mmijssem iic profectem kaza tedy lami wyjonis offitium to go nalieży
Zolmierzowi. Cornu to iest iestliby sacyagano Wojsko odrazie iic. Iako Wol rogiem
pemuie rad miz, tak Wojsko tem rogiem odsiey daie. A przedsie w ordunku Wojs.
sko zostamir nie turbuiey sie wstkiem

Velites za zbrociami takze w szwachacim Huffie j rozdzielni wliż aby rogi przeciu
rogom onie j wliże przeciu iic wliż kom zastępy przeciu onie zastępom patrzali.

Izmi za temi tussu mizie dwiemi, alie j mizyż wmi binali stamam wedle potrzeby.

Sposob boiowanu w bitwach Macedon- skich

Pemir nie luda go byl sposob woiowania Macedonsku j nie bezprzejmij Pan s Tar.
nowa goj szial przymajzyc Zolmierzom sztem w potyczkach trueny, tedy imi
mawial Nuzemoj mili zacni Ryetse Macedonszy. Abowum onego miku Ma.
cedonski Ryetzy byla zyg slama. stych tedy temmion Wyrozmiesz obizay iic
boiowania. W Ordunku tedy pieśij od pierszego szwal 4. loket.

Ordunk

CONDENSATIA kiedy sie im kazano stappiz albo Condensowaz tedy wden od
Wugugo na dwa lokcia szwal

Condensat

CONSTIPATIA Zastie zowaz kiedy iden od Wugugo imo na widnym lokciu szwal Casty air
tak gisto ze ani w bok wstapiz mienoze.

Condensatiz tedy zyjwali tictomami gdy lud wiodey iis przeciuwprzejacim

Wicem

Ze wten koczny kyscez wymie sobie pliazu tak szes iako j. Substis to jest j. za-
sobna persony j. poboga tak w duszosci Pbalangis iako j. w glibia a scisna
die aby die iakom kumstem mieczy nie mryjaciel ku rozrywaniu ich mryfobowal.
Tudziez gdy zmiasta zoboze w spramie maia ciastna brama Wyziagnaz abogdy
die tisz Wojska przez grobla przeprowadza Aby die zab wyjedzj zastajit tudy
tu nauki o Constipaciej tzeba A go die dluzą marte militari zowie j. glibia to tu
przejchodzi panu tuz go die wyzej monilo. iakom przedtem wspominal.

Constipaciej zasz wyznaia gdy uis lud mryjacielski wyltkz zila naskaknie j.
nalieze tedy aby mog uis wtygimaz mogli stulga die a iakoby ieden zlonwie scisna
die wkupej swoj aby ich tem potezmiej ramiony zprzegz mogli. A takiego Constip-
wania j. Condensowania za naszyr mikon wlofij j. Niemiej mietylko piesz alie
j. iezni wyznaia czastu takich przypadkow. **SKATH** Hethman ma to w gadz
przez ogena miez j. mntz ofundhuaz geby sobie misga mryfzupil mrybazy m.
aby stegaz die tego zbygo mryjaciel mryrozwal geby occasij emu m. dal
zeby go wokolo mrygarnal. A tak wciukaz przedozim geby pod wymy mrypadk
Jako rjba glibia choc spramie Wyziagnaz na Wylic mryadnie gorczy chaz z sobie
pomog w mryfz przigade przichodzi.

nota

Bogdy Decurionow bedzie 1 2 3 wrodku xarb uazg wredie Reguli Podym lok 496
dlugoszi to jest staj dzisiny j. 96 loky Alie gdy die zab Condensua bzeie uis
tylko piesz staj loky 98. A go die Constipua mrybedzie uis pulkercia stia lok. 24
Atakze gdy die frzednie Pbalangis scisna tzeba j. czwarta obaz iako tu wlije
szecokie j. yuste wyzma sie miedzy pirona a mtorz. A edozby wyltkz gtezij Con-
stipowali die Tedy die uis gwiko male zomgo Wielkiego Hufu pokaze. Atakze geby
pliaz non haret ma Hethman opatrzijs to j. pogotowiu miez j. mntz hufz. abo wli-
tibus kazac die nastapij na on pliaz. Przetoz tze Decurionow maia byc ludz
przednie mrym j. dzim. Bo om j. zmiastu a iakoby wrym mrytkiego Hufu. Alie
j. drugi waz ma byc zliuzi przednie wrybram r. Bo gdyby Decurio byl ramon geby
swiego misga mrymogł zastajit tedy Substis ma na ugo pliaz nastapij a takze j. tzei

Przyezymieniu
Pbalangis Alact.
Consta mrypino-
zona

gwarby waz Bo chochy am go wposledmich zedoch stia mryjzloby wryz, alie
iednak ku yoparczuj ku okrypzeniu die by iakoby iakie balki abo zastajit mrym
ktowemiscianz aby mrybala die podpieraia. A Alia tegoz Pbalangem Macedoniam
mryprzeizozona byc rozumieia strony dnu zczyj strony wrybram. j. strony takiego o iakom
slybys porzadku. Bo koczda Sarisja abo spu ma w sobie na dluz 14 lokich stonj dnu
mrykorsokijna a 12 przed soba wrypuszajaz nastawi. A drugie rzadu na dziesiz, tzeiego
na osm. gwariego na sesc. piaz tzeo nastawia iakoby ofyep. A przetoz gdy nad glona dzisiz
kmitomz ktory die polukaz wamia glibia abo piesz spisson bedzie ktore wrymkaia zomz
wrydow

rzędow rozumieć to może koczny iako obromny ogromny rzęd iść. Macedonskiy 201.

bitny sposob. Alie nad to którzy wsosem wsiadłm i wsosem rzędy stają, chocim
nieprzejdzic przez to spysow tyro daryssow Wszakze gdy się wsiadzi pożytku i zepna
tedy ciężarem swoim bity wsiadkiemu daryssowi Pbalangis dodadzą i Decurionum, ani
Substitutum tak rzekazym rzekania nie dopuszcza. Alz miktoryj tez tak rozumia i wono:
dza, ze posłudniczy rzędow mialyby być spysy go daliej dluszy, aby tak wsiadzi stonnu
mby się nieprzejacieliskie gola mogli dosięgac. Alie tego porzadku wsiadkiego mimalc bym
na Tergidudorze zanislo. Bo ten ma miedzi wiadomosc iako się obraca i wsiadkiy rzędy Ma
wsiadkiy gęsty dlia strachu aby inny przyciżn podamodny ma tyro ktorzyby się ieli
mynsz wzrad mpramiz. Gdy się kaza Conspicuas na przyciżn i aby ieli drugim
dopomagali iako solemniter Hetmanom przyciżli. A przy toz na koradze aby na ten
wzrad widnego zażnego zlika obierano ktorogby się bali i stonali. To się powiedzia:
lo o obronny Pbalanges abo tussier i o porzadku iel stonny Conspicuas i Condrsa:
tury iis teraz zabie o declinacis.

DECLINARE ad dastam zonę gdy się wsiadzi sluzelni na prawoy stronie oniy Pbalor. Declinare ad
gem obroza. Gogę obgeny przyciżn zolmirza kthemu, tedy miktoryj się gmiuszga
ni i wsiadzi Decurion scramy, az się wsiadzi iel naklonia i ku prawey stronie
postapia i na nieprzejacielia się obroza. To obrogenie iel pozystozne gdyby iel
zloka nieprzejacielia pozyc sprzeka abo terze gdyby się na giu nieprzejaciel o:
borzyc iel od prawey strony. A ieli zab naprawic iel iel pismego
ordunku postostat tedy ad Scutum się naklonia, pismey Decurionami zaszczinij
placiu pismego krair Ogim teraz ze szczy.

DECLINARE ad Scutum zonę gdy się wsiadzi sluzelni na lewoy stronie Ebo Declinare ad
na lewoy stronie tarcz nosim i obza nakloniz. Tedy takze kaza Decurion
zlozney od lewoy strony wsiadzi miktoryj staz miktoryj iel się az się kumru iako
ku zamierzommu taminoni Decurionom nakiercia pismi poglami ktore wioda
A ieli zab po stawnu maia woli postawiz Pbalanges tedy zab Decurionum kaza
ad dastam nastepiz. Aza mimi się iako ku koczowij stawnu ordunkowi wsiad
wlasnem pomierzem placiu gonu. A ona Decuria zlozyna zab wsiad miktoryj
postawem się zosoy. A tu miedzi z Macedonskie Scutum i dodvantas na:
Zylo to iel iakoby 6 funton.

IMMUTACIA zonę oneni taminami pismi odmiennym pismem pismem nad wsiad:
nie narad. I wga kiedy się zolmirz dmaraz obrozi ad dastam tedy będzie pism:
a immutacia a Immutacia ku nieprzejacielowi wykonywa się, kiedy bis in Scutum
obracamy się. Gargo to on miktoryj iako miktoryj Gargis maia oby gaj. A kocz
iis iel

Tergidudora
wsiad

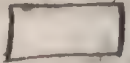
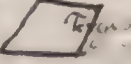
Declinare ad
dastam

Declinare ad
Scutum

Immutacia

ich jest też informaty albo iako omniyich naukow terminy własne są. aby y
wtedy nauze Ryzyfkiy także było. Alie gdyby kto chciał też rzecz pomiedzić
a po prostu wymowić tedy kiedy kiedymy zyrz Immutate miles to rozumny aby
się nazad wymowili to jest go patrzyli na wschod słonca będą patrzyli na
zachod A to iednak wykonać się nie może ale się iako omni zrygny maia mowić
dwa razy obrotów ad solum albo ad scutum To obrazanie pożyteczne jest
gdyby się dystrybucja rdcial ex improuiso wnażuris tego zbyć zulk i ci bi. Zolm.
za do takich kunsztow mierzonych na wojsko wderzy.

Conuersia

CONVERSIA Rozumir się ten kunszt ktorzy omni iub pomiedzić o immutabicy
ieno to przedy dawcy Isz iuslyb wicz iusly rdcial wiatka sila ten kunszt wyprawia
to jest zbyć się stąpiłi rka zuka noga znoga vir et vir iako mowia tedy się ma
ja Condensowaz. zbyć ieno nadwa lokcia ieden od drugiego był. a spisy podmonsy
prosto. circa primum Decurionem iako circa centrum. albo iako dżmi na zamieści
okolo daka totum corpus Pbalangis ma się mierzować y mierzony zbyć stans i iako
by kłmim iż go tak stali iakoby Quadratem prostem tedy stana wyznosy
te Conuersia. Rhomboides quadratem mierzonym Bo asites et substitutes
naklaniają się za Decurionem gdy będąc sprawny Tegydux nysko cialo Pbalangis
za sobą nakierują ze nyscy będąc militer iako ieno cialo ieden masz.

Reuersa

REVERSA Zasie zona perispasma kiedy stęgonytrę gema naprawia piersi byko
mamie ze zasie nyscy piersi stana postazi.

Inflexio

INFLEXIO Militum zona gdy wyznosy ius iako się ykło dwa razy declinatu
m scutum kłmiz zmięsa się ius na piersi

Deflexio

DEFLEXIONEM Zona gdy trzy razy Conuersia wyznosy ius się zmięsa go abis
wyrozumiał Verbi gratia. Stana naprzod na wschod słoneca. naprzod buffy. gdy
wzjmi declinaty ad scutum będą na południe patrzyć A jeśli iusly trzei nas takas
wzjmi będą ius na południe ogema patrzyć Tak ię go patrzyli wyprawo. ius
wim patzami przysięcie wkuria. a jeśli ad scutum tedy wyprawo. To speculaty
swoza się byz speculaty prożni subtelności. Alie experientia pokaze ze trzei
taty y rozmyślania godne Hetmana nazagmiejygo. Bo przez tego wojsko ius
iakoby cialo bez władzy go w sobie rucamianina. Jest iakoby wnały go zlonki
ma a nyscy za sobą bo potentiam anima locomotiuam straza. A pzetos radze pa.

Czyż nie mło
dyś ludzi

młotom Polskim ktorzy maia pozty niegic. Alie też kilka się ich zmowinby wypolinija
stac tych rzeczy spróbować Toby iem była niechya poceniosz miz bursiady zbytku
iagz. Perwienin tego zbyć stam byli tak contenci stęgo iakoby depiero nauki od
Alexandria Wielgiz z Macedonij przychali zwojska Alie z Lacinskiego Exem
plazja Elandhrogo mikt się wtey mierz mierzorawi Bo y wersia Druk ius
Corumprany Mup do Greczkie Exemplazja się wcięz.

Euolutio

EVOLVTIO Jest to gdy zalem poztym wykregzenie czyma bysow tak iako *Evolutio*
 smutatacy czyma g partitularim ieden kazdy zdwabow na iednem mieszu. A ta
 usz dwoiaka jest *Evolutia* iedna wzdlow poprzek co zoma terminami swemi. *Evolutio*
 in longitudinem per iuga, a ta bywa barzo pozytegnia gdyby gnalt byl na srednie *Evolutio poprzeczna*
 langes zely te to zbyznie iem ebiaty dac posilek. *Evolutio poprzeczna*

DRUGA *Evolutia* bywa wedlie wysokosci *Evolutio* a ta bywa troiaka. Jedna za
 wa *Evolutio* Macedonica po Macedonsku mtey to *Evolutio* *Evolutio* *Evolutio*
 mby sie zato za kalem. A zamieni poztu sie obroza y miesze inu wzmaz. Ale po
 wiadaiu ze takie wykregzenie calkiem bywa skodne. Bogdy sie widza czescia sztebu
 w hrojsko obraza abo teze calkiem przed ognia nieprzyjacielskimi, tedy nieprzyjaciel
 wniema by sie miedzy soba trwoly a chcieli wciekac. Gdysz takie wykregzenie jest barzo *Evolutio*
 podobne wciekaniu. Skaz sercy y smalszy nieprzyjacieli rofnie, ktori pilno matus czer. *Evolutio*
 citus obseruat. Druga przyczyna ze jest mierzyle niem sie obroza tem by us go mogli zro:
 buz y nieprzyjacieli wniem tem gabsm mogl skode wdzyniz. Przeto sam Alexander Ma:
 cedonski choc gzystego takiego wykregzenia nie rad barzo wzywal. Prawdac jest se iako
 koni obrothny ma chwale wielga y zaliezenie, takz nierowno mierz y hrojsko. ktore przj:
 nyklo ku snadnemu sie nawrozeniu gdzic ieno tego jest potrzeba, jest tysiaz kroc poztyni:
 br niz to go ieno iako mierz na mieszu stoz.

PERSKIE abo choreiskie wykregzenie nazwane jest od miasteczka chorcam. Bo tam Philip *Evolutio*
 Macedonski w tym miasteczku bsdazy ize tego forteliu wzywal. Greki mierzyl y pod *Evolutio*
 moc sroiz podli. Alexander hrojski w tym forteliu tego iyl sie wzywal kinstu. Takie tedy
 wykregzenie stawa sie gdy wonemz plazu kady maiz wykret wzywie obrota sie se
 gdzic stal Tergidux tam bsdzu stal Decurio a gdzic Decurio tam Tergidux zefie ieno po h:
 mierz Decuriar wnetz wzyroga.

LAKONSKIE wykregzenie jest nis rzythbr boz Decurionow y Tergiduchow stoz *Evolutio*
 wsmierz mieszorst. tak dluga are subtes co za Decurionem tudziwz stawa wzyroga *Evolutio*
 sie obrozi sie y stamie przed Tergiduchorem, atakz y drudzy za niem wzyroga
 sie ieden za drugiem wsmierz dysantcy rozmiar idaz, czy nawet Tergiduchor stamie
 na mieszu. Decurionowem a Decurio na mieszu Tergiduchora. A to dlia tego tej can:
 telie wzyroga y Decurionow wsmierz mierz y Tergiduchow stoz. Regdy goloj za:
 dm yad stoi tedy ony wzdow go sie wsmierz przestempuiz mierzauz mierz yz i z
 nieprzyjacieli ani wzyroga onego i z sposobu wzyroga sie.

OVPLICATIO. To jest co dwa poztu byli to wiaten glaza a to bywa dwoiako per
 uga y przez wmyse to jest nadluga y na glabiz. Na dluga czyma abo pizyrt mierz
 dzy me goz dzy wmyse tego jest mierzauz. Gdymiedz Decuria zbya dwie aby tem potezmiz
 od ongo

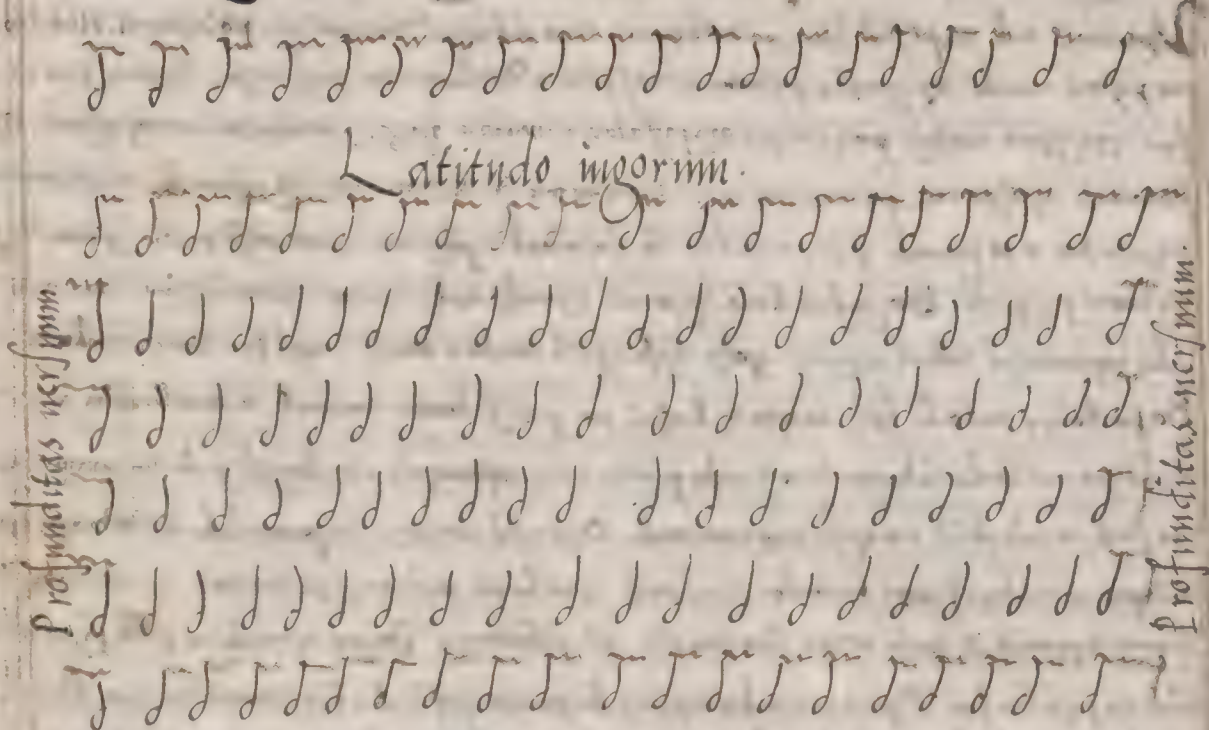
Grzmi iako mój

Jezni iako mia bñ cz porzadkiem pos²⁰⁵ sijkowani: ^{o jezni}

Vegetius tak napisał ktorzy Hettomanoy ieno iednemu wickoni ga porzadkiem. Alie ktorzy
na pismie nauki Rycerskie zostawia wyjtkow wickoni ga porzadkiem. Przetoż i ię chęć
być wyjższni naśey porzadkiem wyjższni i wielgie przey i malytem mowusgal. Obyj
konami ieznego tor powiem teraz. Grałowie i Rzymianie ię miewali ię miewali
przeto się o to starali żeby porzadkiem ię sfałowali. Goby iem namniej paboli kon ku po
rzytkoni przyjszali. Bo gdzie dwie legiones bywały tedy liczono 2000 iezni miewali
alie wprawdzie takich iezni Goby dyligencyjnie wickon każdy mogł być barzownikiem
Bo paboliż zmlodu byli do tego spillości emigrem i konie wickon i kawalkatota i r ma:
stalięza mie licha iakiego ktorzy iako panna iaka sfałownie ię dożyli do wyprawowa. Pozytli Figury
ma stik ię dęgiuś cwiejli zaprawowali. Oczem się ię wyjższni porzadkiem sijkowani tedy ^{Quadrati}
iędno miewali figury bywalo Siculowie Grałowie miewali i Perfonie Quadratorney
Figury wjższni A to ię wmię sfałownie ię sijkowani Druga zewrtakiem piku przadni
lud na przodku stoi. Przeci zewrtakiem piku bezpieczniejsze ię zła być zdrowie każdego Alie
Quadratu miewali Sa Figury Jedne zowa Equilateres wktorych pery i dluz ię iednakowa
Na przykład gdy osn na dluzi łokci a osn na pery bywa abo na głości. Bo ię kon ię
dlugi tedy kiedy się ię obroga. Golem ku męprzjacielowi tedy profunditas ię dowa musi
być miewa ię latitudo. Bo wględem dlugosci koma iakom ryl musi ię być miewa ^{komij osunk}
ktorzy per ię ię, a ię ię ktorzy miewa ię nadol. A wyprze o tem miewa ^{wględem dlugosci}
tedy wtroj nasob ma być miewa ię ktorzy per ię ię, aby się quadrat prany wypel:
nił A przetoż gdy na pery będzi .9. tedy wper ię ię będzi. A też iednak wper
piku ię do na dol ię miewa tego porzadkiem wjższni gdy opierac przyjdzie męprzjaciel:
lia iako kiedy piechota. Bo ię ię prany ię na głości miewa naley przeto lo:
laję sfałownie ię aby goło zowrę osobne pokazali. A Turcyj Tatarow ię ię
tawgem sijkoni. To ię na dluzi ię ię ię aby obtoznicz ię męprzjaciel.
koremu się dostało dostępnego ię. Alie kiedy wlkupie Quadratorney ię a zwałsza ię
dlugi ogon zawnem ię ię tedy skoro pirusi spawczy byli. tedy ię posłedni miewa
ię musi zwałsza ię ię konie sfałkami porzadkiem będzi

Figura Quadratorney

Figura quadratowego sznku

Tu Widzisz Quadrat sznku choc ich in latitudinem stoi 24

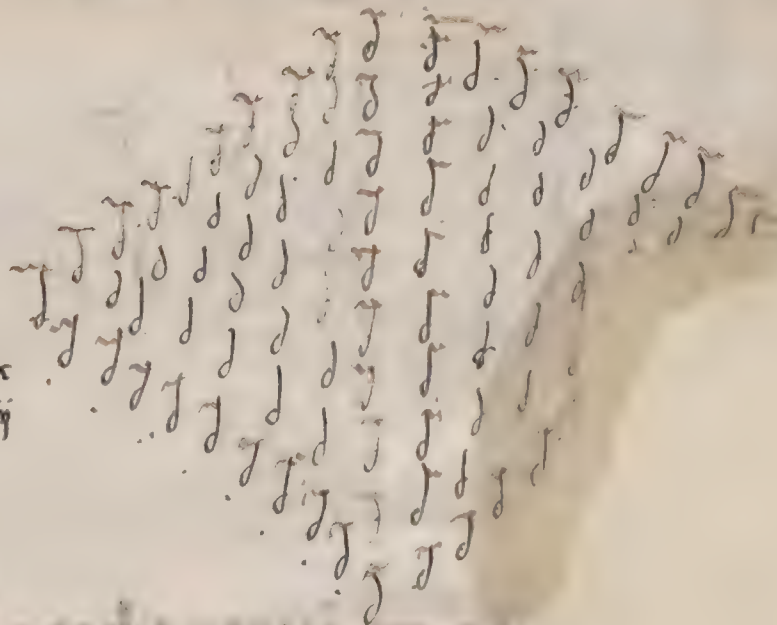
A in profunditatem ieno siedm rzadow tertia parte minus Inbakor Quadrat sznku

O figurze Romboides

Macedonowie od Tatarow na on gasz y od Traces prziglibyli szkodnie
 iedzich na x tall Figury Romboides to iest Karasia szich przegyn Rentakiein
 sziku koczy iedzich moze sie spozytkiem na wse strony obrociez gdzie ieno potrzeba wka-
 znie Bo mu obiazolow dalekich metrzeba iako w Figury Quadratovej. A szilu ani
 sprzotku miez go niezadziur sz. Ktemu z go przedni wodzenie ze sterow stron obmy-
 slannia czegoby potrzeba byla na on gasz. Bo na przodku tethnan szilu Terigial
 szokow strosz bogny. A masz bagie iako rzedy ida prosto do zony ROMBVS
 QVI IVGAT ET VERSAT To iest yz y mfer y na glebia rzedy sie rodnia mienaukaj

DIX

DIX

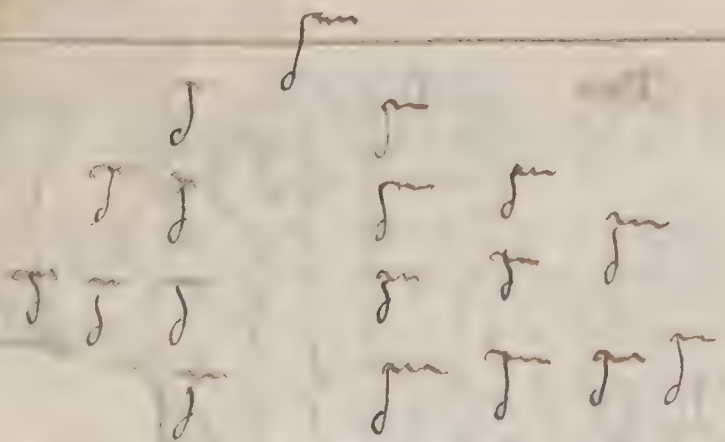
Plago Psilox
Stros bocznij

DIX

Tegidior spayos

Okolo tegoszy sykonania na x tall rombuz da rozluzne speculatie loquacis
ktore ije sz godne wiadomosci Ryguskiego czeka tedy ich nieprzystapiemy odg
goby bylo niebawo potrzebnego. A na czworu sie dziala. Jest iedno sykonanie Rom
go Versuie y iugnie Cbo musi tu tyrb terminowu wzynacz iesli sie chgesz wyprauic, a pa
mietaj ich wykklad wyjszy. A tego sykonania iuzes mial przyklad wtem malishwani
teraz ktore iest podobne romnie, iako sady po stereofwiezku szepiono rzad medlie rzadu y
na krzyz y rozdusz. Czogdy chgesz wzynie musis ugiun szrednie wzyc m ligbe meio:
Wniej iako iest liczba xj. Potem zoba stron pozet postawis dwiema mmicijy to iest po
iedniemu wzynusy zoba stron, to iest 9. a potem 7. aze do konca. A kiedy polowicz tego
Rombusa zostawis oddzieliny tedy zostanie klin abo rostrum iakiego starzy Ryge
Wzynali gdy chgeli rozwinacz szuf inpryziarskiej. Jze wozd naprowadzanie pottem
Wrodzoni o ramis dwaj, potem takze o ramis piec tbo bednie rostrum tego mas Figury.

202
207.6

mbus ex iugantibus sed non rsantibus

...j mktorcm ieno mzdliuz idq rotty rzdem alie na glebiq uisz sie rzad
 j tsem ma od pirmsey figury roznosy Konnie iako tyrb wickon lacy szc
 q nomi gospodarze ze idq lakotkarzedy co zomq ad cum emnem Na kostky ia
 o czynek malinyq **¶** A tso czyma roscopniy iur szarzy, izby iedno dyzmo dru
 ziemiu niezastanialo od slonca, alie seby promien sloneczny mstykurc ie stnako dosiagal
 Takze j wtem szyku tego patzano, aby koszego nollis belli doligla a izby saden me
 uliegl, ani sie ieden za drugie niezakrywal co aby s wyjnil tedy sredni rzad posta
 niz ad lateri duem, zliczy wipari nierodnocy toz dopiero drugie rzedy bedziur staniel
 m spatyb w mieszcmarb przeciur onem iako widziy, gdy na kostke malinyq **¶**
 A takie szykodnomir ma tye wlasnoszy ze si na wzytkie strony moze nakloniy
 ska, o sie unio pokaze nieprzyaciw

Jako zas spawia

Jako zas spa
kino te bufyki
patrz nfykwa:
mi szymkum

Lobaczni sius

Puboczni strof

Tergidux

Rombus abo figura ex uersantibus sed non iugantibus

Tbo iest se ueno na gle bokosc. Woyka rzedy sie pilno sarbomuz alie nadlugoss
mikaki. To szykowanie iest podobne szarbomuzi ktore tak rzemy sie, gdy rzad
abo rotz postawi naryzod nie in longitudinem iako wtem gofmij onem dopiero mowili
alie in profunditatem, to iest podamfij od kletmana gdzie stoi aze do Tergiduxora da
numero mpyari potem zbokow bedzie przjdamal ordniec unitate mmois suis spatij

Do przelania zlikow
barzo iest dobre to sy:
kowanie przetago, Cala:
ronie szymaiz, y od nirs
Macedonszji fizikli.

Tergidux

Takie szykowanie iest pozyteczne ze ma nysobie te ty gotowosz, ze sie moze naklonis
snawnie szad sie ueno nieprzjaciel pokaze nieczymaz szytlich wykretow na obie
stronie to iest ad scutum y ad bastam declinando.

Rombus szaf.

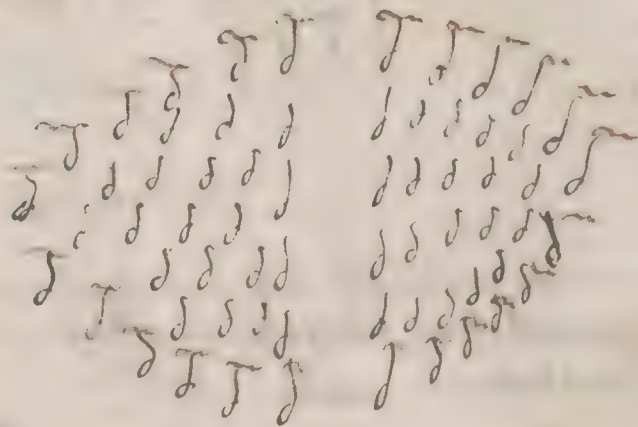
209
210

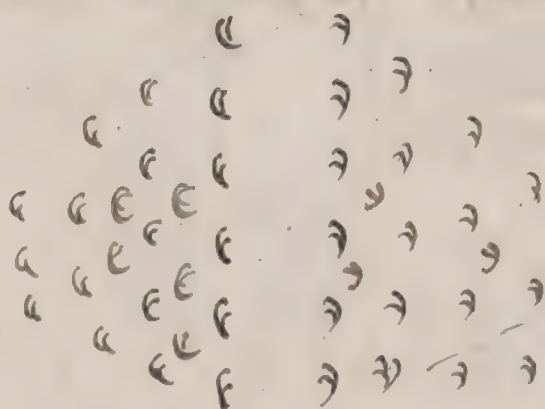
Rombus huf czo ani uerlat ani iugat s Pollibiura:

Ten Rombus iest podobny zoranowi gdy licza klnem aby mogli liczeniem aćren
ferndere pennib. Takze i to sskodwanie lazno mōze przelomiy huf nieprzjacielſki
Item dla Euolucy i dla Declinacy iest sposobniejszy Bo snadnie wliżi wy dacie bo
ani sprzodku ani słyli ani ieden podlie drugiego niezastepuie ani mu przeskadza Item
to tesz osobna do takiego ordunku ze go trudno moze kto zliczyc iako wielie pozgu ongo
A widzi sie wylgi choc ieb mala liczba wregierſyñ lūdzie tego kunsztu radzi wżymaiz

Wrazo do
Crakowa na
Smoleſkiego k. P. 1570
na

gdy wiedzaię do miasta. Iako gdy naiasniejszy STEPHAN pryncypal Polſki krol zlaske
Bozji wiedzal do Crakowa na coronaciy Anno Domini 1576 wpoiedzialke wisklo
no zim. Tedy acz doſſiez ozdoby i memaly 6 woj pozgi pokazal Wſake aby curioſi
lūdzie iako mykli cymiz aby go zliczyc niemogla. A izby sie tem ogromniejszy widzial
tedy iechalo ieb dlugo ſie a ſie wliżi Florianſka. Ale potem oſtatnia rota taki kunszt
wżymadziła iz gi ego byli pozgi ieb lūdzie ſtoręcy w kamienizach gdy przysli na koni
gu na takie pomieſzanie Rombusa zaden wto nie mogl traſty ieno ten który tego
kunsztu Pollibiuraſonogo był ſwiadomy. Izdy gi go podlie mnie ſtali ſraſſonali ſie chęcy
liczyc yedy rozumiaiz ze errore quodam oſtatni pomieſſali. Oie tedy iem ten tego
kunsztu myſterium wylōzyl. A tego tedy Rombusa pryncypal wżymaiz ſobie udermaſeżwie.
Zmierz to iest Rombus miedzy mien a ſtey ſtrony pięty a zdrugiy takur pięty
Co pryncypal wżymaiz. Na drugum yedy pomieſnik przodkuie który tez ten wżymaiz miedza
ze choraguię za ſtethmanem noſſi który tez niedney ſtrony mienia ſteriz a po drugiey takie
ſteriz tak iz ortorego pozgu liczba dwiema mienia od pryncypalogo bym to iest 9. Tre:
ciego yedy ſiedni zamyka takze az do konia az ieden zoſtanie. A wſytki rota bedzie wſo:
bie miala 26 pryncipal. Ieno to pamietay aby ieden wredlie drugie rowno nieſtal alic poſſie:
dni kon na doſtykay pryncypalogo lopatki glony. A ſami o rami ſobie ſon bedz. Iest to
przygodne sskodwanie dla koni beſſlinyich wżymaiz ieb ktorzy radzi gabaiz obiazaiz
ieden drugie gdy poſpolu ciagny Pollibius iē litera ſyſilon wżymaiz. A wżymaiz

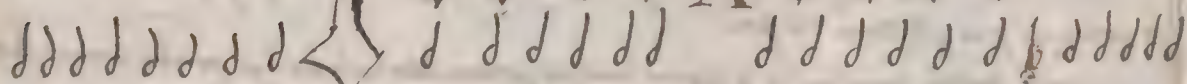

Jest też ięże rēxemplum takiegosę też sękōwania ięno abym zbytnię Grakon sub:
 telnosęia tęj nauki Poliakom nirodził tędy go przęstępię Alięz tęz męmas męj offo
 bnięsęgo naę tęo Chęba go tęgęo gęgęo ięst męmęgęy dęnięna offo boma, to nętem ięno
 iędnę offo bę pęrnęsę gęgęo dęnięgo pęrnęsę. A zda sę ięakobę kędę kęwki stęwem lęgę
 pęrnęsę. Alię iędnęk ma męsobię ordęnkę Pęthana Exēplum zlēy mępręwę ięst pęzysę:
 sęwęw męzgędę dę zępęsęnięm ięgo Tę sękōwanie pęzysęgnę ięst gędy dęlię rēkōwania tēth:
 man mępręwem pęgęzę wnięsęa tępōlis tędy pęgęzę okōlō męgo tak sę ma zęwniędęwę.
 Tę pęzysędętek offo kōwanię ięzysęb mędlic męzysęnię Grakon pęzysędęm nęwnięgęy abę zysę.
 sę bęw offo gęli męlōdę lęgęzę o lęach ięgę Polęgę męli węgęm gęwnięz sęronę takęch gęgęy
 Boniręm ięst tēnu tęb gęgęy bę gęzę dę mę widzięł męglōwę zęwroth, gędy pęzysęz na takę
 pędlicę, a wniędęm tęb sępōsębom ię gęam bę gęzę rēzysęł ię męmę rędęz bę gęzę męmęł
 O wōzōw sękōwanię Antęiōtōnęy męz sę pęniędęzięł lib. .2.
 O sękōwanię sęlōmōw tēz niętęzba o tēm gędęgę, gędyz ięs tę pęzysę wstęł. Ięz bę dęsię bęł O sęlōmōw
 sęmēth gędy bę kō wnięz na sęlōmōw bęwōm iękō stęzysę gęzysęli, wstękęz kōtęy nęd tęgęm
 sęlōmōw męł 64. Hęthmān ię wponęzysęnię dęwōiēm o nę męł, zęwāngę Dępębāntęw tē dębā:
 li męgęw gęgęz męglōy dędęy tēz sępędę pōd bęzysę wstębysęz abō pōd gęgę wniędęm dępō
 o tēm iębān męwōiē o tēnię kęzēł męmędęnię tēb ięm nę pęstękēz tēz bęzysęz. A zę nękōmęz
 dōwiedęzysę sę sę ię wnięsę bōi, tēo tē bęstia męł gęzē. Alię bę gęgęz zęwnięz nęł gęmęzysę zębysę
 takęm gęgęm kōtę męz pęzysęmęli zęgę sęwēb niębysę zōbysę.

Figura sękōwanię Legionis Ręzysękicę nę ii pōręska Pōmpeiusa in Pharsalico bello.

Jako dę Pōlānę Gręgęka sękōwę to sę ięb wnięsę męmalōwāłō tēz bę zędę o nę legio:
 męm Ręzysękę tak sęstęsięz sęwātę zę tēz dębōł w dęwānglicę nęzysęł sōbę pęzysękō
 legio męmalōwēnię Abōwēnię tēm wōjskēnię takęgo sękō wstęk pęwēnię sęwātē bęli Ręzysękicę
 mę pōdlic, a pōlōzysę ię Ręgęł ięb wniędęnię ię pęzysękōł Pharsalickę wōię. Bō tak mēl:
 dę lędęz ięblicę pōmęz nęz gędy tē gęsę pōdysę wniębysę pęzysękōł dę obāfni.
 A iękō Exērcitus nęzysęnię ięst ab ēxercendo sę, tak legio a dēlētū quia lęgē bāntur męmēni

211. eub lectissimi quies. Tunc tam tribricatio ludo na tribricatio y zavijka osobit prazdnich Haffon
212. laktore iako sy ko hunc bily pego contrispectu obazije snadno.

Y
I d d d d d d d d c d d d d d d

Handwritten musical notation on a single staff, consisting of a series of eighth and sixteenth notes.

Handwritten musical notation on a single staff, consisting of a series of notes and rests.

iii

[Handwritten musical notation on three staves, featuring various note values and clefs.]

d d d d d d d d d d d d d d d d d d

II. d d d d d d J d d d d d d d d d

d d d d d d^k d d d d d d d d

d
 d
 d

Item triangulari go kussami uciemni i z luku i sypani strzelali od tych die biltwa po: 24.
 zynala, bo ci naprzewidytepowali przez piny se dusy i napozynali biltwa ygamia:
 iang die zmirpzya cieliem. Jesli mogli przemoz, tedy popierali zwyciestwa i rli anino:
 gli zbolaz zafie na iakreim pliazu stangli abo gboku zaciogny wsoj skodz wmirpzya:
 cieliu gijmili. A dopiero uis boionanie zaciynala pirnisa acies gdy ci uellites mrygo. *Legio legionis*
 iet mandli sily. A to bylo iakoby prano i fundamnt legionis i y pommoie tytko 3e. *Pozor sposob*
 przez splagu mrypzyaciela a mry daliej. Niechodzili om mypogonia zmirpzyacieliem
 lenis to armatury byl wyad. A legio przetie wprawie swej zaimem tytko postempodala
 aby siac znomu mickussil sie porpami z mrypzyaciel iako to bywa postolicizwlasza tybnotok v wobgolu.
 Sosty dusy go prawey stromie pozynal se ciomum aciem, romie iako on tyfagmij wpr:
 wsoj aciem a mial wsobie r r r pieszcy a ieznyc 66 tcz i lu bywali luegzi enucleatysim
 toist na wybor iako iadio. i serga smialego. Bo iako m prwia acie on tyfagmij fluff
 dzierzal krzepko wsoj mogy pirnisa czeszy legionis tak wtey postiedmi sosty dusy
 iest sila i moga postiedmiej czeszy legionis. I takieby iem przichodzilo czesto pogladag
 narboragum wielga gdzie byl orzel wtyfagmem dusy pomowaz e regione oncyo dusy
 stawali poradzi.

Sziedmij dusy go drugiej stronie na lueny reze przj sosem stoj dneraz takze postie:
 lnia czeszy legionis a ma wsobie r r r pieszcy a ieznyc 66.

Osmij dusy go lizeb takze ludzi maigz r r r a ieznyc 66.
 Dzimiaty go osmem takze pieszcy r r r a ieznyc 66.

Dziesiaty dusy go takijs r r r a pieszcy 66. A zandz przj lewym boku przj stronie rok
 dzierzeli o swem mrygu zandz miedzaz. A zaden styc w kupie iedne m wbyali sie aliedistm:

Stymie stawali sie. A tusie uis iasnie pokazuiw ze kzymiska legio ma przodek nad pbalan:
 Item Gragka. ze od dusy do dusy miala przeto dy wolne rlieg. scieski, na rryse strony prze:

stronne Druga ze koady ten kuffmial swie iezne wlasne a m mryfaly sie alie na swyrb m
 lizot kore zwali serngas Cize tam konie mrygali aby spokoren stali. Alie mryzba sie temu

dmiohuaz dies diem docet. A tempus est magister rerum Temporibus tempora temperantur
 Po wtytkich dusy go Triary stawali. To iest dopiero lud swiezij mrymij y cwigony. Ja:

kuggo wo wtytkich cohorces abo dusy m mryfaly bylo, gi tak byli stanni mrym mry:
 serwie, ze chocby legiones wstaly, i byly przemozone tedy Triary znomu mrym mrym otrzijma:

Mali Byli wkrisfurs spadami, borazowie iet byli wpangerzors, przylbige miedzwricebim
 storami nakryte alia ogromnoszi. Selbmegij wtyfagmij mieli kulby spierza aby byli grom sna:

zmierjseni. Gi takiey prafumptyej byli ofobie porlin nadzicie, dobrej, aby sie tcz tak poka:
 rowali koliano przysiadz iako doma. Maczaz to ze racy mrym mrym gotoni m mrym wstaply

Ale wetyzreb dusy go stawali przeto Triary przemi.

Bo bokars iem lizeb wzbroweni stawali legiones aby byli obrowa corpori legionis kze:

H

I

K

L

M

N

Legio na przodek
 lizeb kymst na d
 Balongem Gragka.

Slowa o Triarii:
 . fact.

ton

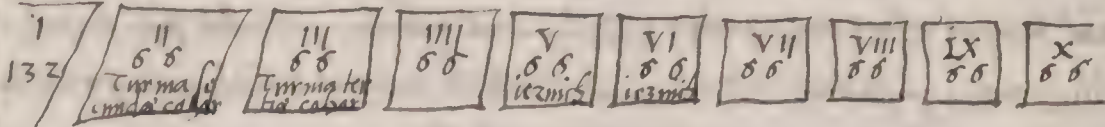
Jeżeli pobocznym
wale 215.

216

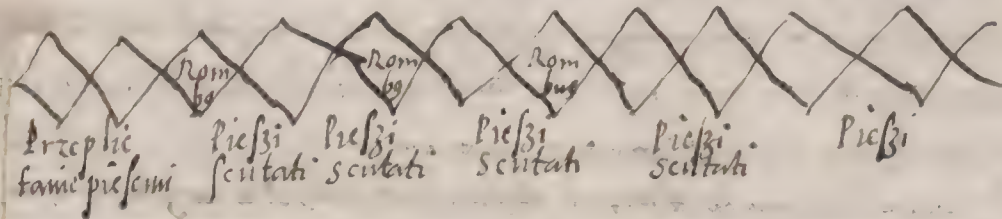
Cusores prospici
sini miedzy igor

A pobocznym idę
dux Tergidur totus
lateri custod.

toż tak się stanoili aby się rozdzielili mogli kiedy trzeba i też slegię i się dnogię
gdzieby wskazywała tego nagła potrzeba. Przeto zromaliyb supozycyj iako się wsiłij ofi
gumach quadratowych i rombustowych stawali. Bo izmienielić bywalo tedy rzadem a
stworosizig malosy nagradzali. A drugidy też miedzy ieżne gdy się nastawie i bierli piz
kierb. Scutatos Cusores go zmlodu do biegu się ewięzili miedzy summa izmieni bęgaia
pilno pzymisizywali pzypliatuagier. Te busez ieżmies zwali Turmas iako pizbo
tne zwali casortes. Axtall ich był iako skrzydła, bo iako skrzydło bion ciala ptaki
tak ieżni boku wardwali legionis. Skąd obagije lażno mozesz ze figura pzykowania
ieżmies Turmas nie sa rozne od formy ieżmies Gregkies. Bo figura skrzydła orleżgo nie
ieśt rozna od figury Rombustowej to ieśt kłhodratogo Quadratu. I dolożz tego gogo
o Vegetiusa nieznaużiez iako te pogty ieżmies abo Turmy mogly się i ziednaużez
rozdwoiac, gożtey figury obagijez i stey na drugiey sermiekartey.

Obacz ze iako się ta iedna Turma za druga się zakrywa gdy tego iest trzeba Conden:
saciey. A iako się moze zas rosteżiz suadno i zastapiz długie polie rboz ieb malo go zomę
laxare ordnieb a bo stey figury wyżisz

Tu obagije się moze, iako rboz ieb malo bywalo tedy się ieb wielie miedzielo. To tak omi to
bokarb legionis te dwa tysiący ieżmies rożykowali. Jesli było o dlicz trzeba wżimny tedy
dwie abo trzy Turmy wżpuszili spozroalka siebie a pzed się ieb Rombusty gate. Jesli też
perturbare alas abo Cornua aduersarioru tedy Cuneu i globum i Alam. ex Rombo lażno
wżimniel. In summa barzo ieśt takie pzykowanie opyzne, alie luidu Qdamna zniż gamogo
do tego potrzeba. Ato spominam ten rbelniy alia wyrożumienia pzykowania Cuneu Tatarstego iakomus wżimniel
liżba i znaczy gdzie wżimniel. Htżman stawal na Boku miedzy pizimni a miedzy iżnie
mi aby obożom roszkowal. Ale ieżni miewali swego miedzijszego kłthmana ktorego zwano
Magister equitum.

Liżba 11.

Lejba. II. Znaczą drugie. Hsłmana mieści który wladal posłedniemi były legionie.
 Lejba. III. Znaczą mieści po lewym boku trzeciego Hsłmana, który to Hsłman iednak
 przy sobie miał osłone niemale pozły okolo siebie To maza bykowania sławne. Włoska
 Rzym skugo ktore zwano legio, ktoremu gdy się przypatrzysz obaczysz ze się własnoscie Expi:
 nuie figura herbuiet ktorego na chorągwi. Mielisz nosili, to jest ORLA rozszerzających
 skrzydel Bo gdzie Príncipe stoi, tam iakoby orla głowa się zym cum expanso rostro.
 Gdzie pierwsza acieś spiacia, coortes tam jest szuplicy iakoby Bija. A gdzie druga acieś
 y Vellites tam się uog roszera orlatniy iakoby pierpsi orle. A gdzie osmy y dziewiaty
 szupiel tam zaś szuplicy szodzi iakoby w ogona orliego. A Trinary mogą być przyno:
 wiani do fragiet nog paznoktow orlich, ktoremu gdy zamie ptaka innego musi skwirkac
 aby do kwiu. A turma equitum prima coortes w ktorej jest 132 ieznych tedy swoiem
 klinem zym iakoby bark w skrzydla. A przydawszy do niego inne Turmy mniejsze in forma Rombi
 tedy się własnoscie exprnuie skrzydla orle co s figurą tej obaczysz.

Figuralis Aquille
ex legione

Obacz ze tu ze omi mądry ludzie ten herb sobie biorą nie tylko na one własnosc pa:
 trzali ktore orzel bedag iakoby kroleim ptakow wszytkich w sobie ma. alie y na to aby
 swej mocy swego bykowania figure sretelną przed ogema mieli ilieby uenokroc na swy
 chorągwiu kugurze weyzedli Aboniem y teraz y byt posłednich Coortow y wnasłoiu:
 konw co tere ten herb mamiy. kto się ich bykowania przypatrz y wiesz co scotego się yje Aquillani instruc:
 y figuram Constructicę ich ma ze napodobniejsza jest figurze orliey. Tak iako Coortowa lunata instrucio
 Turckiego na xtal mieści y lunatim idagogo co teniego jest herb bykowanie jest
 podobne. A to zym ym mglis dem zeby iako okragiem iakiem mogl ogarnoc lud chyr:
 scuinski a obtozypsiy go abigo mogl pocblanac co bykowania tego w Mukača niżej
 obaczysz.

Rzyklas

284
285

Przykład Tarfalskiej bitwy

Juzż teraz położę jzykowanie Cesarza Juliusza Womę, która zmiódł założoną na polach Tarfalskiej. ogem żył tej Eutropiumy Florum, którego przykładu obaczysz też też która pomniadawij. Ale niektóre okoliczności mogą się trafić różnie, alie essentiali reie jest jedna Cesarz miał medaliów 40000 iędzj pierśoty. A Pompeius miał 88 cohortes. Ależ tej temi byli przedni ludzie od niektórych królów iemu króli posłani. Ci byli wystrojeni kosztownie i orszedozni. I elia tego Pompeius, iż go przesłagł pogty naśladził się był na go, aby go był ogarnął iako wogrodku Juliuszowe leguieś. Co było wogus obaczono i wyrozumiano od Cesarza i zabiegając temu, ci chuchno zwiekt. guim milgeniem byłował swoje wojsko obyciem zmykłem. Wego i Pompeiusowych mie: tail i omysen dalmu na wyrozumienie, iakże i on siedzą na koniu, obseumag motus wojska przeciwnego to obaczyl. Ale iednak to przed niem zatail i mie było obaczono aże sa dziesia ta cohortem obliquatim kilka cohortes przednich zakrył, iakoby przy ego: nie tego to orla oktozem gawamij zasfagks mogna, regimil ktorijby Pbalangem Circum: euntem ktorago cbgial obtozyc, mogli zeprecz. A tón też obaczyc mogły iako prze: cinu tariezwu i tatarowskiemu zasfagks maz, regimil. Pompeius tedy gdy obaczyl, że Cesarz ci chuchno a milgkiem się zgotował niehrykzykuią, a ię tego zasfagks i tumultem i zmielgim zgielkiem rzeczy swe spradowali, obawali się aby na pierwszym szogem bitwy tego lud zmięzdu onego nieprzyjśedł w zalięknienie. A przetoż gdy niez miano classici dacz potykani się roskazal i wyominal sijnich aby też milgkiem sfiknaghsij się ogledzina: li onych. A niedzgnięj się na mib oborziłi, aby poeiskum mogli dozucic. Co iednak Cesarz w Pompeiusu tusthmanie alioquin zmygonem zeganil. Bo iako poprzedniem ruffiem zbudowane bywaia, spiritus militares tak zaśie ogkakamien i milgkiem nie na gadie zagaflow bywaia. Cesarz tedy obaczynsij leum cornu Pompey takę iędz, ogromną opażgion obanaięz się aby iafnosznią swoia struchu nieuczynil wie: go ludzie onem pżeciom bursgom zakrytem kazal wypase sumem, i kazal orso tnie ić nie tylko plossac, alie kazal siez bosć, a na węgry ić kazal wthwarz a wozij wygadac moriaęz i amimiaęz sijnich. Istos mibi viquit purpuratos milites etc. Damaiaęz iom znaęz że choć byli ozdobni vbrami orszedozni, alie młodzi, a ięz takim ranom niebę: dacz przywikli niemogli tego veteranum wytrmag.

Lzremi tamodyj
Tatarskie zasfagks

Wtem tedy sposoben nappod skostowanisij się spolem zaśie nsmey miegystanęli. I tak wielie ić rozumialo zeta wmiś miała być znota, że walmisij się krmie narodu swego i też o exciduis generis sumam niemieli do tego przywiks, aby ię spolnić co: siidwali. Jakże blizu tego było Widgezreij Pompeius i Cesarz byli rozumni, i bagrnia Wielgic ludzie, dlygo tak rozumieli że iako ono Sabindrie z Rzymianij patrzęz ze tu

brat lu fwał

brać tu swat tu ocieć tu krewny ze mnemi kuskodir się przystylie. Alie iże kazn Bożą 218.
 fatalis clades za mnemi sta. Obrat się nieiaki żołnierz Crafemius przy myśleniu który
 aż na ten czas niebrał żołnierskich przedmiedzy w niego ieno zewolęzaj przysługami się
 iemu knoli przy meim zostawał. Ten tedy miszysny glonick iako opetany wybrawstaj
 s sobą kilkadziesiąt towarzyszów i wstępnich pobudził ręką do nich. Na towarzyszów
 moi mili: zanna zanna A Hetsmanowi swemu pomnożę ktorasizit polubili dzisia odcia-
 cie. Toć uist teraz ostatnia wrona przys która mamy Maiestat iego wystrawic a wolnosz
 swone wyzwoobodzic y powstac. Potem się obrociwszy ku Cysarzowi iekł. Wziymcie ia to dzia-
 o Cysarzu ze abo zinnemu abo wmarlemu dzierko waz bedziez Rzekłszy tak umalsię wnieczyj-
 cielskie woysko a snem bliżstaj dwudziestu onych przebranych ludzi y samiejsanie wo-
 ienne frogie wzijmili. Bo przed tem to wzijmili miedzy mnemi był iakisz torpor, który nakonieć
 miez ius dobyte sadzierzynwał, aze ten isty Crafemius glos podniosł y pocisk Pilli wypu-
 scil sa zonsię zawałka stala. Pompeius tedy wielgoszy woyska dufajęz, iakom namienil
 swem kazal zacięgaj, aby ić ogarnął A Cysarz wnet o onem znak dal który uisbyli
 na konarzach dżeni, którzy wypadłszy mętylko ić spawli alie y przemogli ić ze tyłu podać
 musieli. Przyjmiła się ktemu ięda a osobliwie sam Cysarz który spilnoscia wśedny nad-
 iędzal A nie tylko wśadł Hetsman iści alie y meznego rjezera wykonował. Dwie ieno
 słowie Cysarzowi spominaia: Seribentsonie przy oucy porasze Jedna frogia alie ku odzien-
 Remu gwy cięstwa potębna mowiaz Rjezera w twarz siey. A drugie słowo po bozue. Rj-
 gergu ius narodu swonego kmi przypusz. Ale to słowo drugie Pompeiusowi niektorzy py-
 pisiu. To nateż wronie sa dzim pogitaięz ze w takięz porasze zaden zabity niebyl zalezion ieno z wrony.
 Pompeius obaczynstaj wśnyrb serarb z naczmij y przelieknienie y saw sie zamial se niemogl
 uis ciezaru takiego wpaćkuami podmieści ani zżucie A takz abiećto miperij ponderare in
 Castra recepit A be dęz smętny ogny liedno podniosł. Itak dlugo wronamiegie zmiłgemem
 trwał aze obaczyl ze ić barzo wielie wiekaięz gny poliegalo. Potem przyszedłszy kłobie nigwiegi
 nie yekł ieno te słowa. ERGO AD CONGRESSUM Daj wieczyj miezyszy wstal y satę
 mia na się wział przijwoda cladi iakoz to wśobie taka przigoda niesie. Potem z oborn
 wyszedłszy iakl wiekiaz nie tak się swęz smierzi liękaięz iako tego się obawaięz Ze za
 iego poliezmem wolięzaj pomstaj iako to bywa przaj Hetsmanie. Wielieby ludzi twisom
 za sobą niepotrzebnie na zamordowanie poroognal. A przetar iako skoro on zniknal za-
 den na boiowisku nie zostal, alie wśytkij przibneli tyrb ienak niemalo pobito go na
 miotku w obozie bionli Zgnie lo uć wten czas ieno zwoiska Pompeiusowego pobie-
 tyrb 15000. Bo zudogumigow nawięzaj pobito, go byli smem wyćcięgneli na prawo
 A ktorzy w Hetsmanie Cysarzowi przijšli 24000 choragwi serbołwiyrb pomiegnie
 bylo wyis to 130 A choragwi wulgiyb z orłami 80 Alie dzij zabitymi naliezion byl
 on iży desperat zapamiętal y Crafemius który tak zapalenie boniaz zabity poliegl
 z naliezion tak grębe mu przecięto, spradwie dlugiem szardem Bożem y miezem przibito
 A iako sam

219
220

A iako jsm ossadzil tak się muszalo. Bo Cesarz nasze miasto stowiy iego mestwo iego
dzielnośc dziwnie wysławial s Cassiuskiy strony ieno ied zoo Zolmierzow zabito a
Centurionow so mezon niepospolitych Dziwnali sie Rzymianie ze przy tak mozny
bitwie tak malo ludzi poleglo. Ale snac to bylo Boze przyrzecie ze by fortuna kto
ra dlugo Pompeiusowi sluzyla aby nawet o d niego sluzbe wyjomirdzianszj odczala.
Powie dzianoszj precepta Trojmu powie dzialem y przyklad pamietucz bitnyj mir szj
Rzymian y dla snadniej szj nauki y wyrozumienia sposobow wojennych Rzymian
Szcz y imie nauki od nich wtey mierze zostawione. Ale mzy iako gadac co przypa
dnie snadnie wspomnie porzadku swego nastladu szj który nam za to ze iest natu
ralis y lagny ze iako na smurku kazdy rzez bedziez mal.

Woina a cl Tarum s Franczuzn

...der ...

221.
222

Wiktact sławneń bitw w Venetow skro- liem franczuskim a d Jarum rzeki:

Szyko wanni Wenetow zemięka w sobie dęsięz tussow iako j legio Rzymiska, ieno
ze proste a snadniejsze wniey pokazuje się j barzo potężne ku zwoidwaniu. Ale dla
snaidniejszego porozumienia franczuskiego szykowania Tyciunk polozj pirwiy occasij
tey wojny mieli przeciv Carolussowi Augustusowi krolowi który wzbranił j dyzwo-
idwal włoską ziemię Ligures i Etruria Rzym Neapolis aże do moxanuf do onego Fra-
sonali się oto Wenetowie j smiektorem i wzięty zebj go zrolowanili wypuszcz. Znowa
dłubaj j starby ktore był nagbieral polupil j zastypili mu nad zrak Sarcus.
Francus tedy w tey szysie był szykował wpryncipem był zięzemi zięziny Hetsman
porzedni Triumtus j Gimsie aby drogę okazywali wojsku przymichy Salanges
Niemiecku j go dzierżawili ludo. Idzala wist pr. Ratem Helvetow Quadratonij Huss
barzo mogny nastęzlicim zuba j wstanoł skusami.

Wtem sam krol był o kolo niego dwie szysy dla Hargryow abo Alar Szysow go zowa-
rentil domini dela Corte ku ktoremu sketonu pratoria Szypotoxolow cabors rota pży-
dana. Po lewiej stronie Huss iden uziyrs na xtal szysy dla grauis armatury
ktorego wiodł Hetsman Fransjella A drugi takiż Huss wiodł po prawej stronie
Dobron przez wiskiem Bastardo. ktoremu wielze krol dusal przego męstwo. Gi-
pomiekał do tykali się onego Hussu Lunatan a ciem wktorem krol sam był wozbroj
prostey nieznažno. kon miał pod soba prawie wrony iednooki, aliemu gonimysko-
dzilo. bo j mogny był j obrothny j raczy wiazj Quadratonij. krol gani osoby naliu-
gkny nosa wirluggo by nazj Harnicus a w roku barzo bystrego.

Trzeci Huss za krolow cagnął nadwie staj opodal ktorego wiodł Hetsman Alhus
j Triumtus wstękił tyż z Hussic po dwu Hetsmanow było dla porady.

Tamże iako w
nastęz zolnierzow

Juz towar weneckie szykowanie rospowiem wpryncipem szysie był Hetsman Venet
Petru Dodus przj mien lewis armatura Graekow Sarskich w Sarskiem dzielem szablami
tyż było 600 przj tyż j było uziyrs skusami z liaznemi niezogewianemi iako Fran-
czuzi 600 takiż Dem było roskazane aby stili od gor zacięgnęli. Iz lewego boku wysta-
wnie Francuzi trapięz wciągacz iem miedopisgali zebj zanzdy iis tumultuano genere
pugna nadieżzali.

Drugi Huss był wktorem był wodzem Calatmis Hetsman nad ięz j Sarcus wtem
było naprzec 600. Fedwresow Niemcow najmnijs a włosow pichy 3000 tem
dano wporugenswie. Iz galyby byli graekowie onę lewi armate napozgeli j wiodli
bitwy

bitwa sprowadził tuż przed wyprawą był Giens i Truniluis żeby się byli kumem
wlewo naklonili tedy dopiero gi sprawy strony w bok ien przysię mili. y onych pod
miesz i była to rada prauie Magistralis by było co mnego niezakroziło.

Tęczy tuż wktorem było 500 ieznib grauis armatura a 500 lewis glukam i pisz
4000 Wtem był szam Hefman Ozię Mantuanskie i stry iego który na szamiego kro
lia na przedni szuf miał wderzyc

Czwartę tuż wktorem był Hefmanem Fortebratio i Montoniis. Gi mureli nposli
oni tuż zamarzic. Bo na to godzili aby utrap mój ono dwosko przys gale nozgi
wsech stron ie pod mureli i utrapili. Za tem na zagi trzy budy piety iofy i siodmę stalipokone.

Feltrius Urbisic xiąz gdy był nameliony Hefman Mantuanskie miał mu, osilek daz.
Annibal i Salauicimib piny Huf Calatiusow miał posilkowaz Cambara i Soemus
posliczni tuż mieli Montoniysow posilkowaz aby tak ieden za drugim dogadzaiz
kady Swoego Wodza ratowal. Oby i dziwny szuf wteli tyb iakoby stragmiga
ni omneb variob euentus byli mieli ogkakwaz przy ktorich legatowie Veneci byli Trunifanus
Dziś ię tem szufem oboz i dziala ofszadono ktore byli rostawili nad brzegim rzeki Tanus
po iednej stronie. Tak iako Franguzowie po drugiej stronie szylb ofszadzili. Bo we pro
dku obu Wosk rzeka sta Dziala kedy były. O. szacz Venegkie i Franguskie.

To tedy bykowanie Venegkie niem prostem zwanem barzo iest suadnie i misterue et respon
det Maestati Venetici nominis. Jeno ię na Womach sprawa się Boga dzie i a nie lwigka
a Wiegę na szyszejni od. l. Boga ię na rozumiech naliczyc.

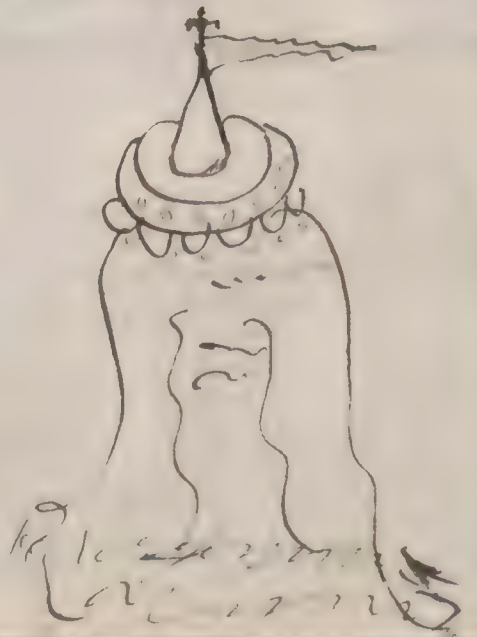
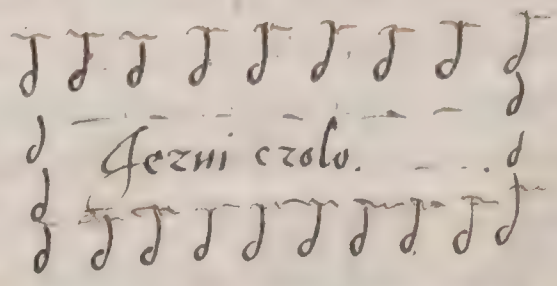
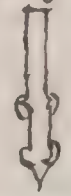
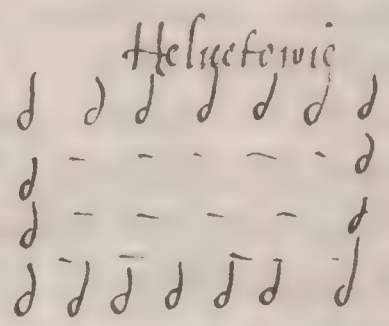
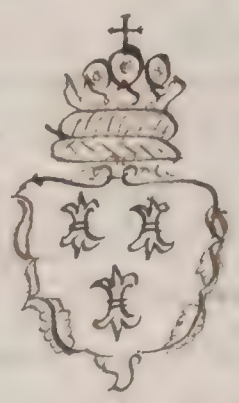
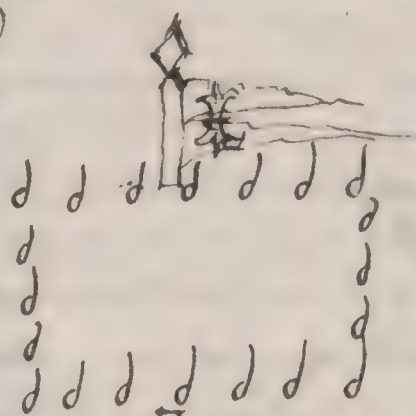
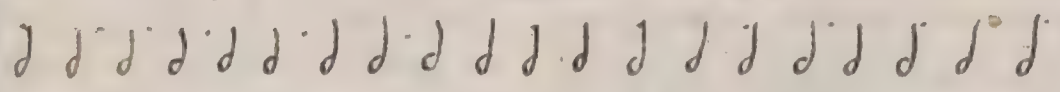
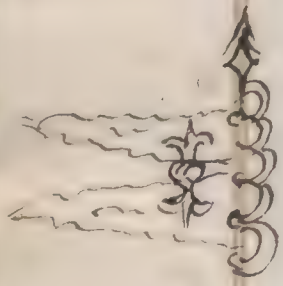
Nieporazony byli Venetowie wten gaz alie iednak wten gaz Wiegę ludzi ien zgine:

lo nie Franguzom Franguzow 1000 a Venetom 4000 krowa ze Hefman pliaz boie. ^{Przygrypij gmufti}
ni nie dobry naliast bo się przys rzeka musiel przeprowiaz gdzie wiele lozmi kaniemia pa.
gorkom bylo za niem potkali się. tem się zmogowali i kom sobie nadtradzili i musiel się
nakrzach gdzie przyszy rostrynaz. Druga ze grakowic acz wala nog krolia z Woy:
skiem dobrze natrapili iako iest natura szufu ktorzy zowz zolmierz promyslan ze krol
szam galey noy nie spal waktuię Alie iednak drugiey intencij ni wykonali ze nie
doiercamy wrymili. Bosie na lupy i zabawili podkawstę się z szufem gdzie byli mpre
domicuta wlewo od gor. Tamie wryawstę kubki glote srebrne i inne klie moty ktore v:
mystnie snaz Hefman Franguski Truniluis kazal na ogom lakomem Grakom porucic
aby tem gassiem gdy się om zabawiaz nad lupy i iakze i sami się byli miedzy soba pobili
Wadaz się o Coronę Aragoniskę krolia ktora był w Neapolim Carollus wziął aby
była przedmiesz guboz trunipou iego wiczgaiz do Pariza) żeby onem gassiem krol
wiczgnal spliczu przety tedy przigryjne Grakowic obietawstę Franguskie Woyko nie:
doierzgnali ani dosięgli slawcy strony piny szufu wktorem był Truniluis tak iako
iem porugono a na szem sila naliczalo. Ani nalomili szufu onego od lewicy, skazteny
Calatius

Calatynis niemogł wnieb wgozić zregnie iako się było namowilo. A znalazła ze pierwsza
tego włoska omilita go, bo ani animusem ani porządkiem ani bronią na on gab niemog
gli zrownać s kielichy mieli Włoszy spisy iefiondne obdłuzi a pamegniej zaminni po
ciskami chzili wgadzać w kielichy, którzy wrganij między ich gnieb boiowania Niezłaz
zeby się ich mieli z likną g. alie onstra wposmirb do nich j wstydrestwo przysli bo wnetze
s kielwegkiego tussu quadratowego dtra ordinaris które zową desperatni wyskocilo
300 zobu stron quadratowego tussu zmieczni dluziem zobure zneri które zową slags fer
tami j straskiem one spisy ich na gzie pouzniali Takze ieno one mieze dlugie wizerli
Włoszy wnet wcieli j tylu podali bona on gab ruder byli wtey mirze Włoszy iefi
się byli niehycmizli Takze j sredni tuss Mantuanskigo az nysil dobrze tuss kro
liensky. szelge one skoty pratorion do seztu pobil. Do krolia jfodie drogi tak dobrze
otworzil. ze tez on koni iednooki liedwie fivoin Zielnosziz znak nieprizacielskich wmił
krolia Alie gos potem? posilkone one tussy niemogli iem przijbyc mika. bo wonozien
ona Tanub ycka ze dżow j wone godzinie fatalit er tak zebrała była ze on A ltrius
Mantuanskemu ani Annibal Calatynsowi ani Gombara fortebraciu niemogli przijbyc
na posilek iem. Skad Mantuanski natracimij liidu j srya swego Rodolpha ostrz.
dampij liedwo się zas wybil gam od niepriziaciel nainuz zramionego konia Wszakob
prze siadaj sie na mbezo puskaz j Wozmierz dzial ich poscinal biegaj g nad byrgem
onem rzela j liedwo się dosnyrb przbil Fortebracio iednak liepiy zdolal poslidnie
tussowi Jedyby byli iem posilkone tussy przysli wlad iako było nastykodmo. penmichy
byli Frangusa porazili. Do ta była nitentia aby byli straskiem ggannysij gr wstyd stron
Frangusa kazdy Hartman swoy tuss tropil do wpafej wtem recephui zoba stron zar
trybiono poprawili się zab Venetdnu. Poslal posty krol potem j przijmierz Wzista
od godzinj do godzinj Alia pogrzebu pobityrb A wtem levol mizkurii o pulnogh wietal
mipozegnawij za ktorem wyegonia Veneci poslali alie miezadz Tom Bjekodanie
tu polozyl namiegrj admittationem Krolieswu napemu ogem na ostratku tyrb xia g
bedzie się wyposile mowilo, bo iefi j meze się liepiy przidaz do Bjekodwania ktore
Polia kom naliczj przij xusseniu yospo litsem.

245.
246

III szikowanie v Papieij włoskiej
woinij Carolusowej s Francuzij kedij
poiman Francisek krol Francuzskij

Ta Włama była przez głuchość ięci i była przez to sławna ię był namięt 326.
pomany między zaimy krol Franguski Nie był tam sam Carolus Cesarz Bona
on gwałdołskim Woinij wsiłkie przez kuzmanij i Comissarz spradowal przez pana
de gnafo Auttomego de Lura 11939 de Furia s Frandrię ktoręgo potomek
Niedanno był bannitub soigizimij zięne xiczeia daskiego Przydal się też był
slawny Bon Franguski nieiaki Borbon slawny kuzman ten był zcul skorowij owij
Przeto abij się nad swim krolim dappitu pomścił wsiłtek swoij dancij i gawdoło swi
pręży Cassaru Carolusie odwołaj. Miał Francijsk Wojsko bargo mogne ięno go był
roznowil 1393 go v Mediolanie zostawil na pomoc dworci i drugę gęcię do 14.
gijna abo do Lapię się wdal abij go dobył gęcię zaly męszij zmiestawil ludzkie
namobil i tuc rycersk v mib przez ono zmużenie gęcię gębil Bo Franguska gęci
bęzan iako iem gęgo zradu męsprawij taly go dalcie to bęzię gęcię wsiłki daskosgi
Szkołmanieć tam było Franguskie na gętal Pbalangis gęcię malogo odmiemij
Bo Franguzi propter emulationem ktorę męz z dawa zwiłorij, węzię się zmięz
w rycerskij spradowal gęciem abo nakonieć i Turkom. I tak męktorij twiręz
ze Alexander Wielgi nie tak dalcie zarobil był na tę slawę ktoręj dostal. Iako go
Wyslawiono a nadwęgię Franguzowie ręzaz ięnoscię ięgo ięnoscię Ręzinian mępręzię
ciel hęcię dawniję zacmę. Prętego Węslawiali ięgo Monarchiam męlbili 1393
Rępska Monarchia ię męstwo ię fęgnęgo ktoręgo widzię z nęgi się krol Franci
Prę ktoręj prę dęragmę dęgo stal potęgęj widzial ze się iem gęgo dę męnago
ręcię z dęzylę sam posko gęil na komi prę dę gęcię odbięz al od sęiku ię z obozu ię od
dęragmę Scilicet non contentus laude Artimana do bęgo asseclant ięci laudem
fęvni militis go ięst pobpolita męci męcię dę kuzmanow A to iem tęz radołkołi
gęci męciunt alienam męsem et ofidia pęofessionem commiscunt Iako się to pokazalo
tem zagnem krolim Bo gęci ardentem dęmicabat, skomia ięcię spawil, a wtem pręzię
skocznęwsię w ręci mępręzięcielskie spawil ktoręm spęsobem męciunt krolia Aragonię
prę dętem Franguzowie Ferdinanda pomiali na Woinie A tęz wtem gęci weta su stala
slawna to była bitwa ię pręto zę slawnęgo krolia w ręcię dęstali ię dęcię tęgo zę
ta w ręcię die Mathei ktoręj dęzien był natalis Carolli v. stala się skę dęnapęzo dę
w ręcię dęcię Wielgię gęci pan pręzięsedl tak ię ię Turck ięgo fortunę się bal.
Pręto tę Woinę ię na organie ię na luitmęcię na pęrtęfurię Musikowię spidwaia
ktoręj Musiki krolowie Franguzi bęzonię rędzi sluchaię do tęci męstę Pręziętrę
fęlo się potęm gęci o dęwidmę ięci al do wloł Carolus męcię Lapię ięcię
tędy zmiłkę dęclatęcię palęził na onę waię sklorięcię męcię dębięwano na
męcięz gęcię stali obozię. A de gnafo kuzman spidnoscię pręzię męci w ręci na
koniku, w kęzięcię iem wsiłki spradowal wsiłkie kęstij. Wsiłki sam o sęobie ię o dęcię dęcię
noszi namięcię po nęci al, ktora modestia Wielgi slawę pręzięnosi ludzom rycerskim
Jęsi tędy Carolusowi męlo było widzię one boi dę męcię. Tędy ię Turmiki ię na dę
y. kęzię dęcię

267. pokazowania spraw tych ma być wdzięczne cytelnikowi gdyż tu Tybrun nie uosn ali
 268. kilkonastu ich maż; A iako Onidius mowi. Gdy prawi Grakowie od Troicy wojny
 przijali tedy weselię się poprzyięż wina palcem omo gęstę w bnie krefili po
 stolic wkażuę zonan swem przijaciom one mieżza tci praimis sie Troia fuit sie
 Argolici Duce de Romanigo Lamiis stęgnan gdy miał wiesz do hispanij tait tego
 y onfrin odpychają się zekomo się podal do Neapolis. az kiedy uś na glibia mł
 dali arherio się podal gab do hispanij ktora prz krolia iako sppo dku pocieżyła
 tak wten gab wielęz zassmucila Bo znosmęjsa mu była przę by był ne Włosz mogł zstę
 Cytai otem in poscripta o hromie o tclucty v Mediolani iako Francysk tam for
 tunie boidwal Renon modo Ducis sed etiam militis Corona promeruerat który wieniz
 zolmierzę iego cum solemnitate iomni oddali y przjęł go wdzięcznie y to gotu teras onylito
 Bo temre się y tu teras tchial popysac, alie fortuna alias fit mater alias nouerca

iiii v mukacza Lodwik

Jako Wona Franciszka sławna wzięcia króla samą sławą gini tak zaynego 225.
króla LODWIKA śmierć gini sławą Wona v Mukaza miasteczka trzy mile od hi
gynia. A zwała się że to Pan był młody i od młodej racy był zwierzchni. Mogłby
też o Węgierstwie Comiti on Wicę przysięgaj Wtę miegi. Talix Hungaria veteras
cum te rexere Pannonis Dziala sie ta poraska Anno is
TIGRE byku Węgierskie na on gab i byku Turzykugo mazy tu Wymaliowana pod

Wona poragwiani. A
Turzyki Cesarz Soliman który zowzły occasię patyżal na nady wstysanby o Wng:
tymych Wona chryscian ktore Carollus Cesarz o Papieżem demofin mādł won:
gady kiedy Rzym był roział wezbrał się do Węgierstwy zwinir miedzygze Lodwik Pan mło:
dy i ktemu ze autgordatem wstys i nirmal i biegloty wrygryskich zradwach oia mło:
dy i srych liat, azwała się że Niemcy waluuku im day nirmysli. Sygimnt toś krol solski
sryuigo oia Wngrow niebył gotow przymiega smierci starca dawnego zlamaz ten tedi znak
A. znaczy kufi dworu igo wktorem spachowie Sulagij Wlufagi i karapim, ktorych
wien koczy po tyssigumieha osob ieno ieznych okrom poztom i go wokoło ogarniaz
figura taka iaka wiedzis ktora zowa Epicampius okolo tych i miedzy Woni. Kufi abo
ragij Wojsko Langardw sam Cesarz za starzych Wiekow zaytu bitych koma mienal
spstaniego na ktorem srodzial, aby zadney na dziecie smuciekaniu nirmial.

Oboz Turzyki który wielbra dami czterma zedy lanizuchami srych bywa obwardna:
ny na ktorych cieniost nastawiali. Wona zay iako zez iest ogromna a na wielbra doch
i dziala pobie nasy.

Kufi Turzyki Walmj który lacinnigij zowa lunata acies abo Circumuenitib acies
ten ze i na gylie stawa. Nangizdy onem nakonu apud Alianu ktorego Turzyk zay
niemalo gregoria tego kufi srykowanir Woni na Scopum, aby wokoło ludo wielgossig
sry opasal lako smoki ogarnal go die ludnikdremu Wojsku dostalo. Zenufeli niebo:
zeta m orbem se magis Defendere quam inferre bellum.

Cztery kufi sry Turzykie ktore mien sry glowa przyciognal tem nazygij wstawnem. D
Wtrypili ludo Węgierski woboze ze ani pozymienia dostawaz ani komi nappa waz mimgli
przymieni. Bo sie podzielnisj nagoziny Wnogy i wedmie mospzestawiaz glocem
i mrygpanum iet trypili. To om pogrē tem znykli byli gyny, iezgdy zankow doly.
Wali. Ale wten gab linyr kufi Wojsko polur zemdlili, zowa Wn kufi mktoryj prymis: Go iet srymisa
sam, bo zedy Wojsko Walmie mmyjsa mialo praga wubluie tedi liekus ludy nappozd ppr
srylaid ktoryj niezwodza bitwy ieno wstawnem rexaciām i nazygij ludo prmyj zma:
gany A tak na polu tyeba miez pogotowiu na Wn kufi mne artificium.

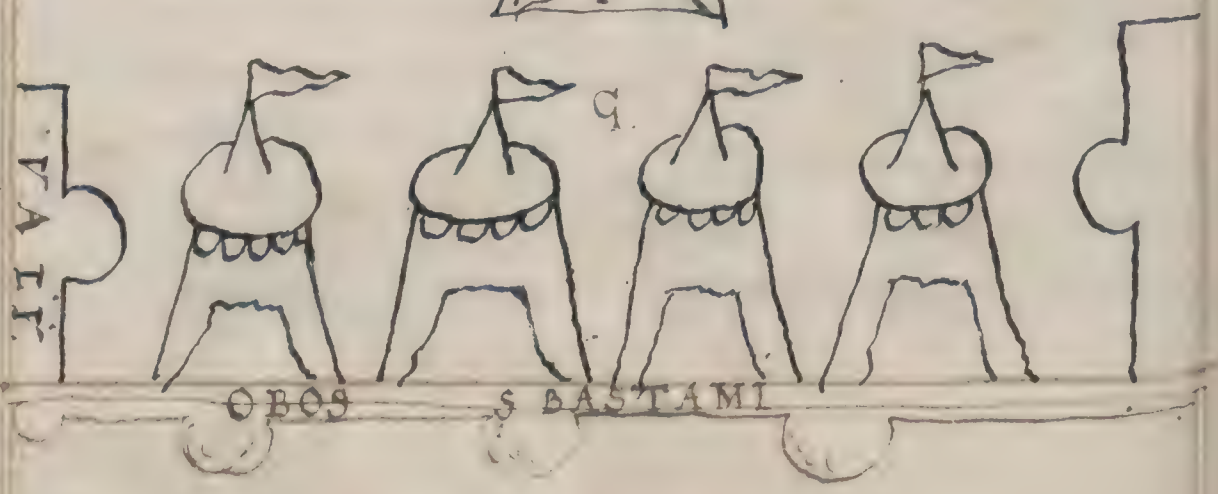
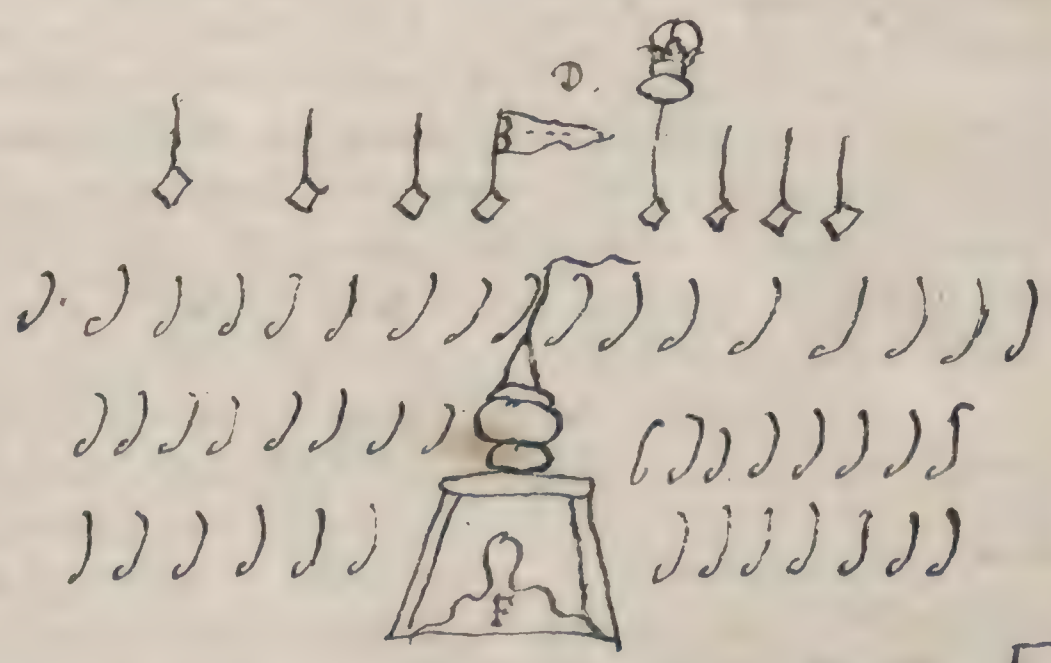
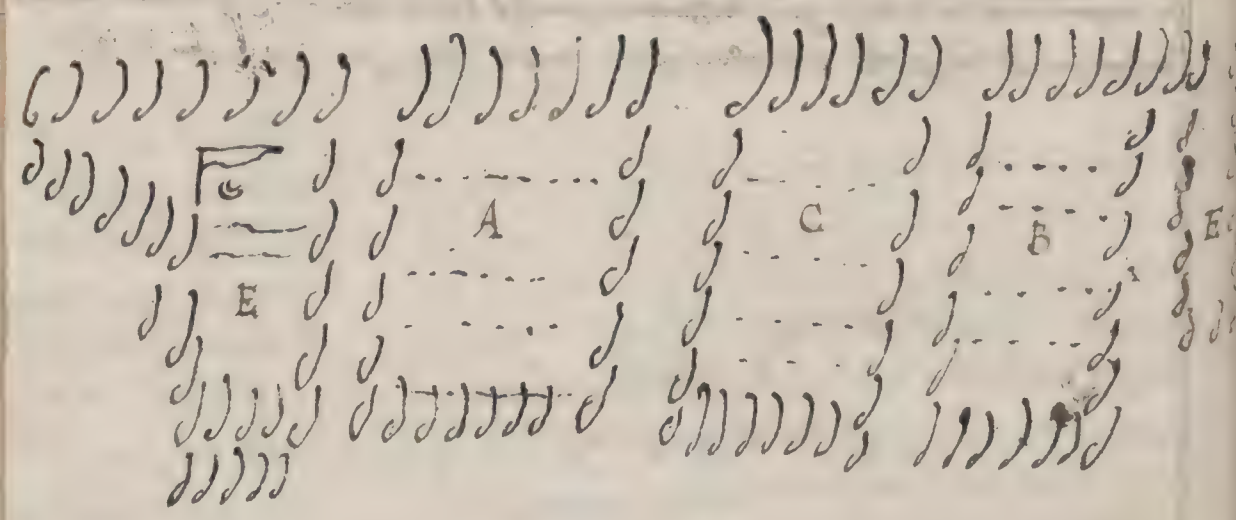
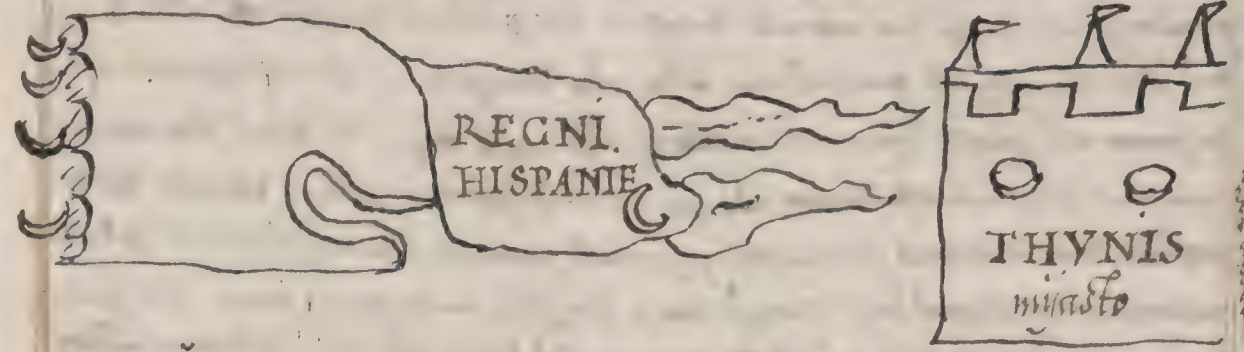
Dziala Turzykie ktorem iednak skodij niemogl gyny bo kulie Wojsko przynosily,
zyl puskarzow potemu niemieli zrygamijs zyl iem zylie sfasowali.

Dziko panie Tomorefa Biskupa kalswarskiego ktory na Wn gab Hefumil sry niemogl tak iezmish
Bucoko

sta by ien byla potezniej ta moim, Alie tsgaz pozid mem ctuale ygeniz Bogdy by 230.
byl nasceignal musialby byl mie Htshmaniz y onym iako superiori Magistratu obten:
prednay trdy Hrazyl by imbo-cak Hrazynir tigo z mltkudy fortunir by i Tureki yga:
mial Alie mna yzest particulania bella, abo Vtarecki gyny. A mna gencalle bellum
de summa reru gnyse. Hponimaliz mltkudy abj razjy obozym by brond Albo nakomiz
egnyabuz tempozibus se seruare, alie gsz potem yzypomise: Sadna VBIEST MYN:
DVS ibi Monarchus null esse secundus. yzgmial Tomorab Albo tsgz mltamalo Htshmaniz
podomno ius nasceignal luis Turecki Ius sy bylo gdale mna trudno by kauriz Alie y to tsgz
gic naypominaur nierz by gic zebj Htshman nigro gyl bitny azby mial exploratam pnduz
Victoriam A razjy abj secundum ortem miodl luis ozem mgy nauka byngir

251.
232

VIVGOLE TI VTHVNIS SZIKOWANIE

Huff Hispański po prawej stronie honoris causa v ktorę był Hefmann. Alarka
Rady Rohmery Ca Woma Szala Sie wyregij nomie Regm Hispań Bo fiego krolestwa
Tunis Byraba yftawnie zmowga zezwamfij Sie zwykli plandkowaz Hispa
Wlofski Huff po lewej stronie v ktorę był Hefmann Princeps de Salerna

A 232.

B

C

Ximierzki Huff we frodku ktorę reprezentowali iakoby portus Aquilla. Bo j
tu fzykowanie Wytko iest podobne Oclowi A jz we frodku inozone stawiano i dmi to
my klasali honoris causa ze fto Caffary Niemierzki a dudy monali Imbelles mmedis
wrdliu Hontreuffa Nad temi był Hefmann Maximilianus Ebreftm.

Dwa Huffy piffyrs ktore Rohmery naffgo Wiku iud m alab zduy. bo to puz
zysko uzmie bargij nalezij. go na kornie lialaia, alie ie zwali Manierb be rykaficiale
Przy fukniet bywaia, tak te Huffy przy Wicgim Woflye piffem dlia mriakich potezab.

Legnolymierzki Alara
a mie dzy Manierb

D Caffary za temi Huffami przy dcoragm iako Corone wgo Wiozibz stal. Bo puzem tem wola
Wytko Sie paral cofkaruina Aiz mu Pan de Gwafte przy fukonfem powie drial
Naiasniety Caffary. pomniagesmte tego dmi Hefmannem zmoutm ter pafromanm nad
tak zagnem Woflyem puzlozyl A takgi pzedem dwoim cofkazu abys wftapil
Doragm abys fnae fortiuto pille iadu niebyles obrazon. Caffary Sie cofmial y wcel
domygo. I kudy zeb prawi ftybal abys ktory Augustus Caffary kuliq byl puz ftyliony
Zatem Caffary pokazyia iako Wicga auctoritas ma byz Hefmannska wftapil do Huffu
na Radkedy byla Doragm Wicga.

Apologna Cavallas
fona

H Dwie uoyie piffyrs był zaffadil mfa durt Olirny Hefmann abys tak zmie obagla mpo:
gamie mogli iaka, dmye wyimz Bo iaka. doliu mady m walgil absq ptemiffa tak
Cavallus mady absq mfa to iest zafayka o tym Wiffy.

F Jezda ludy j kom puzlybormis Ebo gdzie puzporege malio hanc gzedono to Sie
znazga izm d nad temi był DRA DE ALBA on go Wome Wome Wozreix no Niemierz
byl slawm j ktorę treaz we Plandurj ludy niemierzki potatit zila Alie is od ongo
gofu Tedy miedzi Hispań ewigem izmij fprany bylo zagafta tedy Sie j tani
pokazalo ze na baryach nafi Hispań byli mferiorek okromia poma Confagi ktory bil
puzdoyema Caffarefkim zwiclkę dmy flawy kizrga Turcykigo wbil A takze Caffary
miffial zakazac dreyon fwoim poie dink dmyz. A yz mriaki dreyz grek nad zakazm
zysfo dmy na dreyz mzmkal Goffary tem tak bazy cofgmiehal zego tedy jani zduy
tem mizem gonil Bo onem napomykamim wgo pogani Sie wupili j ezacrobwalisie
Asypotem dokazamim gonfagi toz sad frega nafi dbyli j dbyz Sie im tuz zduzalo
Tak jz j promoucant signa qz do fudyim abo krimie ktore im byl krol Muleafos
pokazal Tam jz byli fpragneli iako tam kwi goraz dmy et fityulofo dmy tedy dzy
im sam Caffary zakazo wal j odganial ich oni puzefy j od puzadku ordinkow nad
zakazmiz yzuali Sie puz omis Wos Gdz tdy fupmab Accio kizmiamm na on gzy

ie ftra

DRUGA Zetna wiek na tymże stali Orla figurę swego sęku standu i róg ze mu skrzy: 234. 235
do spierdolenia przysłać które on zowią Manicab Wsaka iako miedzy skrzydlami
prześlami Orla iest świeża i przędzials tak i miedzy skrzydlami Wsaka i tak miedzy rą. ^{Legnos miedzy Alami}
korem asana sukna sam przędzials i vliże Wolne kedy Helman iest committibus mo: Turmam et raboulem
ze miedzy przędzials i gassu conflictu nawalnego i które dy rami moga być bezpriznir do
obozu przedwadziri A iako iest notabilis differentia inter Turmam et raboulem takze inter
Alam et Manicam bo Turma est equitum a robore peditum biwa.

TRZECI Zetlegmin i commotiones milium ad scutum ad hastam respodumia de.
Alie Reguly podismi i stulermia Constipationis Condensationis laxationis ordinem ledy wbił
mystkacz zygors dzys i sy Zolmiry w zysy zgażaię di zoneri storeri kajmiany szmetak
misterne iakos stylal alie podobno Alia tigo ze mairny naskoch ty bron stasliwa ty rusni
ze niepotrzebna takich kunstow ktoroni storgi musielu gobie dopomaga Alie gdy swego Tri:
naccum posykuia pozgornu pzy sobrem helzmanie ledy prwin sa ze i rbyz mpy zjaciela moga
i dieru obronny Wyznisly bylo rozginiwanu bze.

Alie ym Feinacrum spominalpuzto o pozgadu ego mpy pomim iest nyzta similitudo od ^{Wymislięgo}
onogo zwierzatka ięza. ktorago gdy rbyz nyziany abozabuz pafussy ledy ięz mpy dze pa wsa d
nastorgi takze i Zolmiry ięz ludy onych kracow g dy ięz ięz osadza bię okolo dlużu stumi
spisly wbiłka zędon i possadza bię quadratem mrdoncy ze wsa d dylantcy Tedy pwinny ygo
sa spysownikami Wystrzeli a Wystrzeliny do ziemie przylkleknie i nabya gobie rusnięz goid:
ga pwtkosyia ladunkami Aze su ygo go zamein stoi i torgi i gwardy odprawi R ięzly tak
gestly strzelby tzeba ledy i dwa gady zaxas strzelia. Alie musi stanęz ad quincunem ygo
za zędem aby ięden drugiego mogl mpy. Rmin bię oni odpradniaz tem oni go przylkleknie li
Wstana i znowu takze wystrzeli a to ym moga by rbieli do sęzi godym ze iako gwa d gę strzeli: ^{obryai knestow}
be. puszga indimentre a gdy wstana z zinnie ledy proch spoficbi gę sęia nabrawly puz sę:
mrga Alie ni powu dal ięden godym go pital goby bylo wtemza mpystrum powiadal ze tropradi
storgi kucyzi mpystrum mpykai pokladaia wtem storgi zabobonem mpyiaka experientia wtem
pokladanięz Moga ledy spofyodku dieru ięden i drugu cohortem Wypuscięz pwtko ktorzy ^{Wymislięka z Trina:}
Wystrzelięz moga kogo polapęz gromięz a pze dęz oduke bę dęz gęlna. ięzly terna mpyz bala ^{iako bywa.}
Wdęgono ledy miasło plota mair takze ze yłreco stron spysowniku ze umi do tcy bęprawy mpy
ba onych Euolubry Lre skich ani Macedonskich umi Wyjmięz mpyia ad scutum abo a dsa:
stam ledy takze bię bionę. Do dostrzelby tak mazy iako i parbel bym dęzeli mpyal pęz
lany zędzę bię Aze w Helubry pzeu tcyz gę sęia liak Alia obwardwamia bokom ledy nosile sę: ^{Autoutab}
ba pemyne pafi Rymarskie nasywane spęz gkami sp. wakar mpyo plota A tak palie rozbi:
wly mpy mpy mpy ledy wpyli pafy ont iakoby mpyiaki Cancellos. Figuis tyb pafow mady Wymy:
uowiana dępra de Scalfibro lib. 2. Alie ta mpyia pze sę mpydęzyla bię umi iako i na
on gęz

Sensitiva

Mielęzki

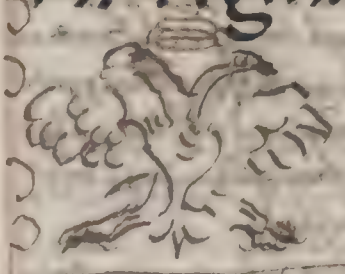
Pradwa albo lewa
prona

235. On yadż w Prusich gdy się izim lanyuchy Opinali Bo Włoj nauze mima subtilitas ze
peylunim obse. Wtakuin teze. Ordunku y tego tyzba doględaz aby bpradwim kwiety
nabiali Bo y lu zowadu bywa porporeis nabyaiguz.

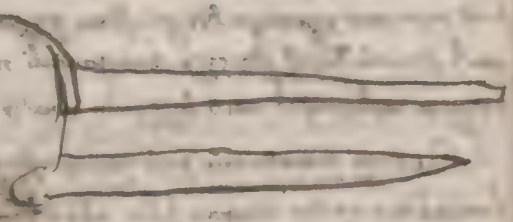
Jesze teze zopissania podobieństwa tej Womij obawiję się moze iako mabyz mirlga autsontis
Htymanska stego przykladu tego Htymana de Gwasto ktorij yżiguz się yem był. Czysza
misiy wskazał do choragwie wystompiz. Gdzie y Czysza bawnygo przykla d mabyzola.
yżig ktorij aby illustrat autsontatem Htymanska et suo exemplo sancit militaria
disciplinam. ysluchal go wtem rad Quia generosi animi obediunt alyis dycunt in panti
subiectis Pami tam ze tebz yob takiego bał dal odpowiedz Augustoni Mielęzki Htyman
gdy muel'cial prafcribowaz strony Htymanszwa w Inflingizich.

Jesze tebz tu mab obawiję się mialki gradum reputacionis miedzy naciann ktora yżig na
Wsytkich W oinach chryscianstkich znykla niemale buralij trudnosci yżig miz Jakiy pzo
kullerim liat na morzu bunt Venetki pze to rozedwal się był ze sis o mizze gzie Włofij
gdyz Htisk pami miali stary swarzeli kuppami tbezaz zanyzdy po pradny pronic stawaz. Iż ich
tak Canallus był znykl stauay folguiguz wtem kadwi pronic yowmii byłowolno. Bo ngy au:
spicys ona Womii się dziala. Teraz yżig się auspitys Wemtor Womii dziala na morzu kedy
nabommal byz respre Ay niebozta bę dany w Ambacum sinum teby y tego samy pufeli
byli Andrea de Doria, aby nio gosic było moglo poslugizy Repub. Christiana. Jesze tebz tu
obaw kedy nfyku naprzy stomirij Htymandwi stawaz et negdzie miedzy nio przy choragwi
iako de Gwasto Czysza goni naznagyl.

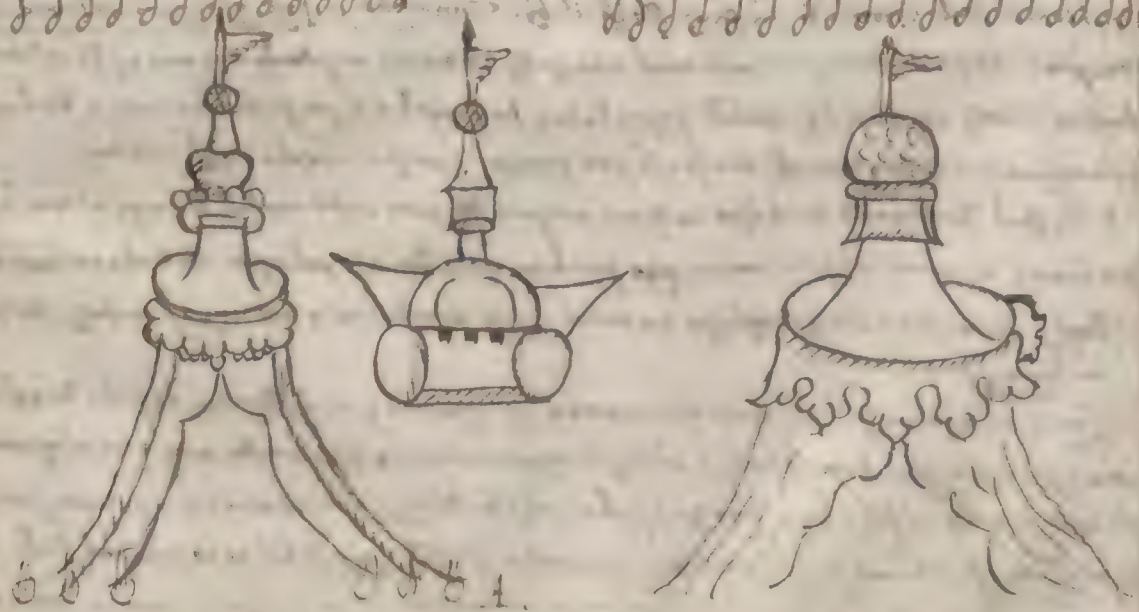
VII Figura szkowania pod wiecniem

IMPERY
ROMANI

Handwritten musical notation consisting of several staves with notes and clefs. The notation is arranged in a grid-like fashion, with some letters (B, F, E, C, H, M, T) interspersed among the notes. The staves are connected by vertical lines, and there are various decorative flourishes throughout the section.

DANVBIVS.

237.
238.

Od Samowit gajstow nie było sławiejszy expedicy nad le Wiedensky do Bohem napili.
Wojny wstkiż gajstow dawa sława ze się bierze do Wiednia przegadził się sejs noglegował
Ogymist. s Constantnopolia hrocy do Gwintu ktorogo nie mogl dobyć potaku die dnu
zakolil. CAROLVS takież z gajmiaz Dunajem plynęcy ze wstkiego chęciastwa pzedni
lud a pnieir zymie kęzestwa pzedniel age do Wiednia A gaj plynal te dy lud po byr
gaj Dunaj wstkiż stoiszy wissowali mu wyszo do brzozy zymie swa spichowacz y rogi
zdyem rozlymierz nad brzegin wody zickaz y ku pocenowcy wstkiżali

A Czi te dy narodowic przynagracz y polozili by pod Wiedniem nad rzeka Dunajem. Bo do
lmanowara da danna byla aby ich iako mogl wycignacz od Dunaja rzeka A natrapin sty
ich pnieir iako tesz w mukaga byl wstkiż y w Tzerbu dopiero smim biłmow gajmiaz do
mubayazacz rbyzstansz y lmanow sa zgo dny wstkiż kęzestwa rada ktorzy by byli
zickali tam postanowili aby by od Dunaja nie dali odwoz y A takze iakze na nasadzi
przyplyli takze stansli obozem nad Dunajem prz ym tygo przegadził się sejs dawał nie
billo dia tego aby wstkiż y rzeka do dawał aliey dia tego zby ich wstkiż y wstkiż
sua lunata acie iako zymie byl obtoz ym gajmiaz mubayazacz y zymie y wstkiż
napadwami kom mogly wstkiż y mubayazacz

B Po prawcy stronie stal kuff kęzestwa bo wstkiż bylo mizow do swiadstowicz by duff
Wstkiż ktorzy by zymie offodzili naxtalt Eriaccow iako się wstkiż ten byk offodzili sto
rych bych kęzestwa by byli iakom bych po prawcy stronie

C Po lewcy stronie stal kuff Wstkiż takze ludzi do swiadstowicz ktorzy malo ich bylo zymie
proformi pzedtem Alie albo kęzestwa albo zymie bych alie wstkiż Alie do
kęzestwa wstkiż mizowali by pzedtem zymie seay tak na wstkiż tam ludu byl natrag

Wstkiż iako y w Tummie kuff Wstkiż do ktorzy Cassow accomodacz by wstkiż
Wstkiż stronie to jest w Wstkiż kęzestwa iako kęzestwa Wstkiż mizow aliey bych
przegadził się sejs by om kęzestwa

F Wstkiż temi dwa mizow bych bych ktorzy bylo 30000 ktorzy na dnoir rozgledz
Jeden kuff stal mizow kuffem pzedtem Wstkiż a mizow kęzestwa od prawego boku mizow
dy ktorzy stal Carrollus Cassow bych bych Turek do bych pzedtem i zymie in tiple i qu
Wstkiż C Bo pomadali ze Turek mizow mizow 30000 mizow bych wstkiż offodzili
Wstkiż stansli wstkiż Wstkiż przegadził się sejs a tu pnieir iako tesz w mukaga
bylo wstkiż A to dia tego aby tem sejs yolo przegadził się sejs Turek mizow mizow mogli wstkiż

G Tustal Turek mizow beal iego wstkiż wstkiż Wstkiż mizow mizow a Wstkiż
po lewcy stronie iako to Corona iego znak na mizow mizow kęzestwa kęzestwa kęzestwa
H Wstkiż Wstkiż y Wstkiż wstkiż za mizow mizow mizow mizow y Wstkiż do Wstkiż
natrag y

M Wstkiż armatura pzedtem ktorzy bylo 20000 y zymie pzedtem kęzestwa Wstkiż Wstkiż
kolo iako Wstkiż y korondwali y obtozili offodzili aby byli mizow obozu za okopami
pnieir bronili wstkiż byla tego potrzeba zby by dany expedicio ieb pzedtem glanow
procllam rffundere i stęz y na mizow mizow A wstkiż gwall byl ze to zymie stali. to dy

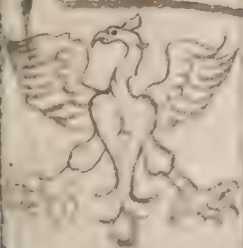
ieni uis było misze nago to swam wyraz kedy by przyniesiono orodunk Trnawie miedzi toz 238
Zamyszy i byli iusz po go to swu do tego spysnani swabi. Gi wyzgi staj tzydzisni zastapili 239

1 Dwie branie na zehi znayz i dwie blizy ktore wonein okraglem byst zoslaniono, ktore
by uezon wyzminiszy Condensatia miala wiadac miedziuniz orodunkom wstykugo wojska
Prze to wyznione sa prawie przeciu Casarskiemu bystowi i przeciu krolia Ferdinanda igam by
aby bylo dziala wystrzelione ktore staly na zalu pozityznie na Turki i wmed by bylo zamist
same wyznione, toz trzynie byst miedzi Trnawie wposrodek skocziz, a tam Bogu wyznione
na pomoc fortuny koshnaw, a piesz przedsz orodunkustoiuiz za dzialy iako za sanizem
miedzi mprzejacielia szelba regna tropiz wstykugiz sposrodku Gurbie adobos miedzi po
byczy od peshguendam Ordeuam si tzycciu i znayz natelna, wlyz ktorey prouanti przido
Gie miedzi spokojnie.

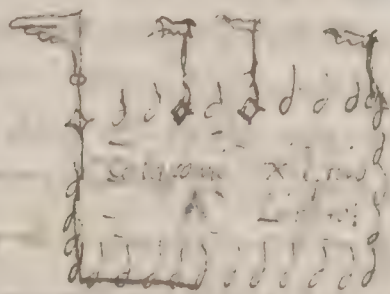
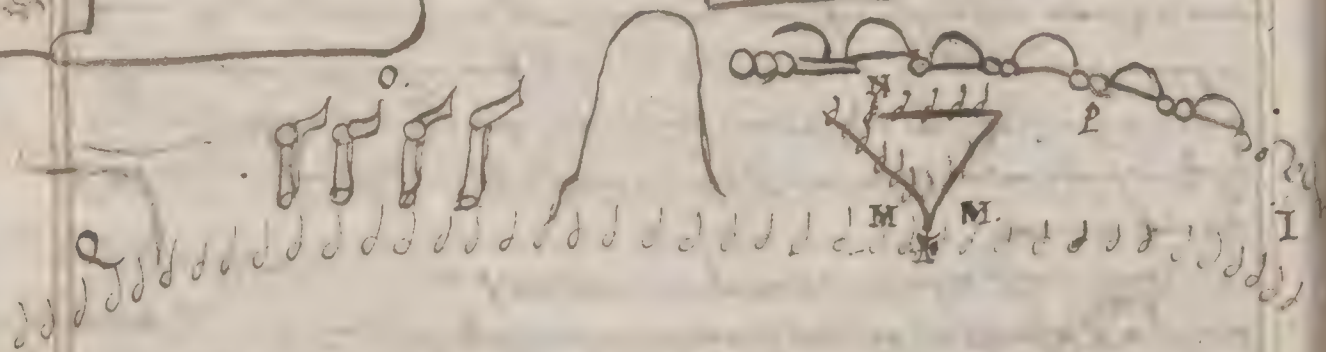
Kznayz kuffy w giczkie instanc alaxum latijime expensum Gi stow za orodunkie
okraglem A zelniczy lino po linciz stoniz gozay temu zebj przj swego pana Ferdinanda wyzgi gmu
stanowiska bluzi byli a dwu koshnamo miedzi Valentin et Paulum A gi nie stoiq orodunku
i miedzi nacy. Bo sami tak chcieli i z peshsi sunt si extra munitionis pugnaturus. Gile di
gagmi Rjgryze gdy wlyzli taka moy rzyfianka, takie meze taka spedez ozdob, dostalki
takie koshnamizayz A ist Casarsza Chzefianfkiego slannego i Ferdinanda pana na
wago tozyliz siem by od jolapu miedzi dajiz piesz ze miedzi kupotzchic miedzi przjlo wyzniz
wstyi taki naklad i od Bogu za dajiz aby kady do potzchiz przjlo feni Tyrumm ktory
ich gzyzizne tak banibim podrapal i posiad miedzi fzyzizni. Alie Turck wstysan fzyz o takiz
opcamie Casarszowiz i o kpraziz takim poradzil sobie wnet odciagnal rzeky ku dra
Orde i samie miedzi pokladajiz sobie za zehem gdy miedzi ze miedzi linciz wstypiz a fto
Wraziz na miedzi gadz nie tak iako w giczkil Tomas Lindwiczow koshnam miedzi fzyzizni pokwadiz
Lyzo wstykugiz byst i przj okraglem obtozennim byty dziala ofobnem apparatem miedzi
aby fmit szelbiu i boziz mprzejacielia alie aby toz byty miedzi oradu pokadiz miedzi fto
po wstykugiz fto fmit raz po raz miedzi szelbiu dla wstykugiz fto fto A tak mu
fialby fty mprzejaciel namit opzje iako na oboz namozmiz fty.
Toc ist ftykowaniz nad ktore przeciu temu pogannomiz ilie wloskuriz miedzi ftyzizni kosh
kedy piesz obguituiz miedzi byz ofobniz fty, ktore iz kuskulkodiz miedzi ftyzizni mamiz toz
dom ftyzizni a wozmiz dvaniz Bogu miedzi ftyzizni.

240
239

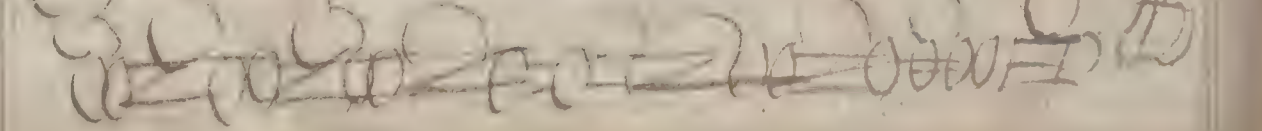
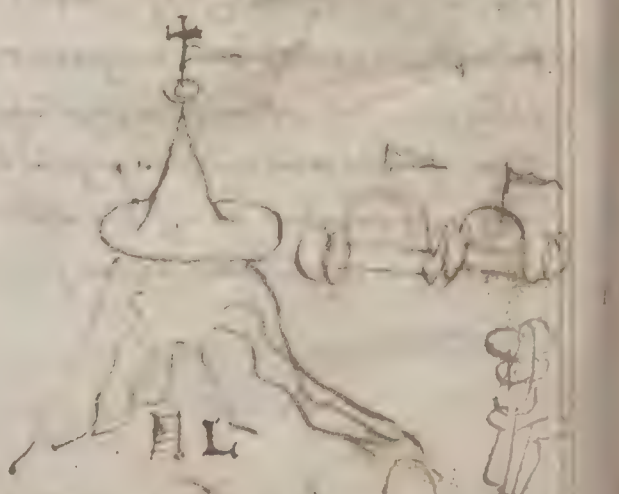
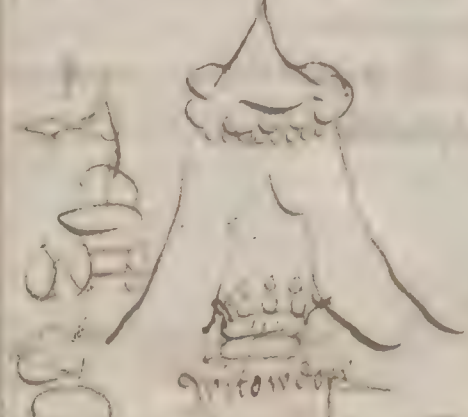
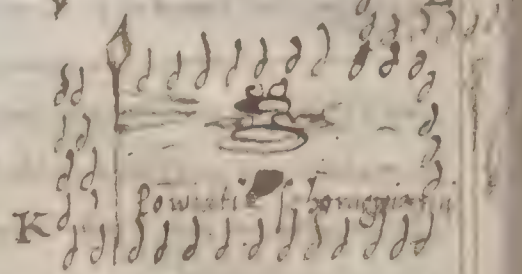
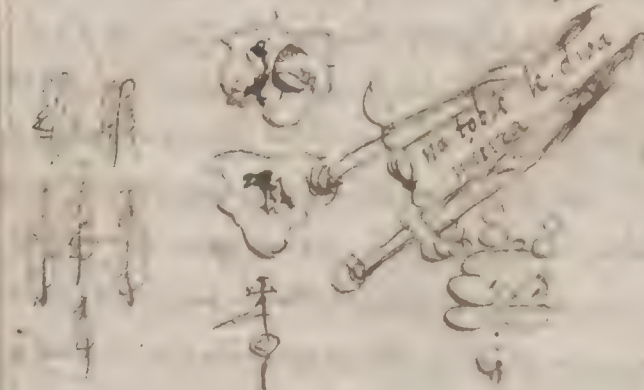
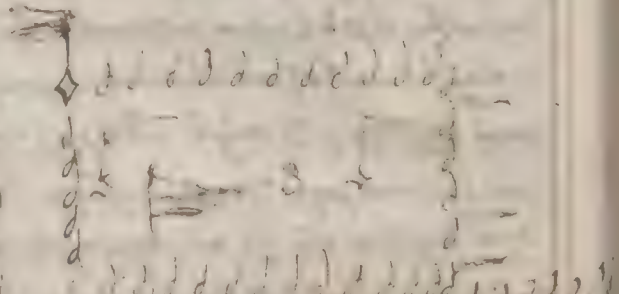
VIII V DAMBROWNA. bitwa s Pruslii:

CORON
POLSKIEI

E

Swi

om Historikotwipile
mij manig roij goud

一

Prima acis
fortissimoz

2

$$\frac{1}{2}$$

Libani

Bogozir 50000 liudu samordnia tam musza strugi krowie plynac. Tak ise ska: 242
nenska victoria moze byc to przycislowo zrownane kedy tez 50000 kzymami zabitych
bylo. Az y imio rostogono strzegacz sie trucziny. Az mni pisy ze sem busem posludnem
juzzy wzyli azego wokolo obtozyli. Tam mistrz zabity Comendadoru 300 zabitych
czinski xiazze skarbek slarbcuz ponnal

P Oboz himirzki langutby spisy auktoram langutbow zo byli nagotowali na na:
syt y szep luczyna dla megrnia nalizli niemalo.

L Oboz Polski auktorom wnamirzic krol naboznstwa slubal dwumfry tamze xiazzy
Lisarzy sostanil miubellem turbam. Bo tak histo ryk nazywa a mi hucm yemu.

H Huficz krolirzski auktorom krol stal na czysnem koniu cum pssio. Bo mu proptu
securitatem kazano stay

E Jako krol gdy znamio ta wyachal odprawinshy inn naboznstwa. gdy go omidra
Caducalob to iest fteraltowic potkali dwa mu mieze ofianuigz iaden uemi a
drugi bratu iggo aby sie potykai. Jedn mial scub Caysarza abo krolia Sigmunda
a drugi xiazzeia Szczynskiego na ysobie Gryfa zwierz.

K Kekerz on Lisatnis wbialem kapturku przegazlota przez zbroie ktorzy natosierdal
aby krolia mogl wotrzay a izby multam wictorem wczynil wedlie nauki militarem
tego Olesnigki kogauem abo Vlomeiem Copiej pocyskiem skonia zrazil. a drubanczi za:
bili krol na ziemi przytknal copia.

I Rothmistrzone Gieszij pod Choragwiaz swiete Jezego swemi zolnierzmi iako sie
oderwali od woyska Polskiego y wlicsie sie zakryli zwaipinshy o wictorey ska i wid:
ga dambz odniosl on Tarnowski Czech, tak yz y malzonka iggo zgardzila y smiem nie:
sciala mieskaiz iako z zeloznem czlonnickiem

Choragwi odietych	17
Zabitych	50000 Landwir / Xiazzeia.
Pomnianych	40000 Ponnim
Summa woyska	140000

Przestrzezenie Stronn tego Szynku

Isc naboznstwa krol wzywai a od Pana Boga sprany swe pozynal. Ociuz niebuski
fortunil mu. Bo tak gram roskaral Prmuu quarete regnum Dei, ot hoc adycentur vobis.
Rnac ze naboznietzi nazzi byli bedany swiezkiem. niz sami kryszaizy. Doc sie duch iwe:
mi zwali y Mnichami. Bo y spieduame Bogam dzige go historyk zowie Peana patrum
gaspu potykamia. CAczei silentium od woysze barzo zaliegai. oym mize cytany y od:
powiedz seronna poboza ktora wczynil do onych dardych poslon krol. Pokazuie go
ze to byl krol persona regulatissima y poboza. Aze mu wragal Wittolt. Xuzkrol
tych pacierzij przestanie bo uis nadeigga nieprzyaciel. Ono przy mienienie dwu miezow
bonam

bonam partem Wykladał kuswey stronie Wyjmił to prawie militariet Bo to
 Hefmanni zwykli czynić Jako ono o Landgrawie powiadali, gdy się pytał iakie
 jest mnisz onęy rpsi, kedy biłw miał zwiść z Wirtemberskiem Xiążeciem. Pomiechli
 Li Loffen. On rzekł Bonum omen accipio. Bo Loffen znaczy wciekanie. Odszerał zwi
 cęstwo i wcielił tego nieprzyjaciela wciąganiem też porządek się pokazuje Bo mare
 salck naprzód zwała Boragwia przed Wojskami cignął. A trzy razy pierwszy Wyłw
 bowa. Pobudkę, siadanie, wstawanie A trąbami innego pamiętam sakazano
 nieporządniego.

Ze na czolo postavili go meznicy i prawie robur exercitus, bo to regula Hefmanni
 ska Ze nfykowaniu ma golo Hefmanni postaw ić ićli nie lepiej niż nieprzyjaciela kedy
 tak dobre i ozdoby. Ze Hefmanni obierani na on czas nie tak się daleko o
 glądali na tży ornamenta zwierzętne iako jest wrota tiliu, iako na to aby był
 wmiętny aby w sobie miał spiritus militaris. Przeto iem Bog fortunil Bo wliudził
 godny ić dary Boze ceiz jest Deo gloriam tribuere.

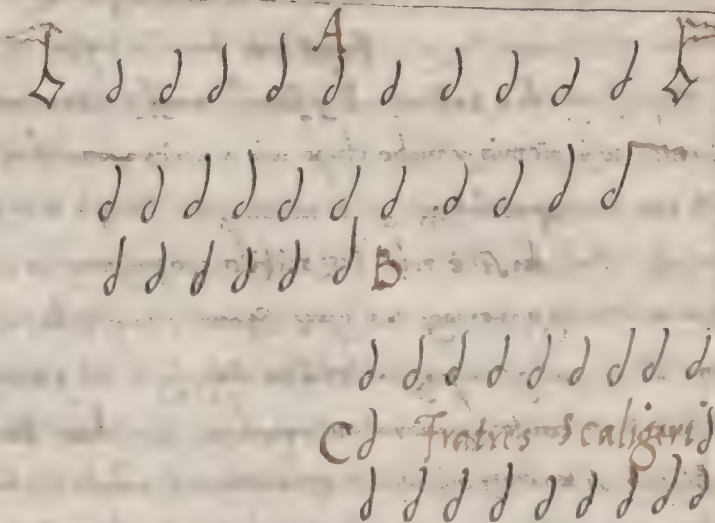
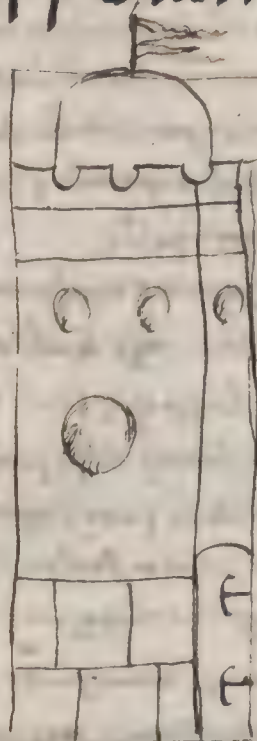
J to wiele iuxta disciplinam militarem i czynioną Co on kielbassa do krola wskazał
 ze krolowi niechcieli zadnych robotach choc ić dla swęy bezpiecności potrzeby
 Orak zwięzłonę biłw posłać. A ić to praeceptum prawie ex medulla Rei militaris
 Wzięto zby ewolutiones nawracania się Wyśylami per maiores partes exercitus
 kedy Hefmanni się chronil. J dla tego Alexander evolutionem Macedonicam się chro
 nil quia inquit spem fugae refert. Et ne inimicus tegeo instet. O tem Wyśsej się fero
 ce mowilo explicum Balangem Macedonicam. Dalo się to znać za naszych wników
 Zagnem Hefmannowi Panu de Gwasto m pugna ad Cerosolam i Brysakowi potem
 u Sansseuerinu. Bogdy ićm de Gwasto zomełki mniemaiąy ze ićm wskazano nie
 Wodzie s Francuzami statorem pugnam ktorzy abundabant gravi armatura ićm
 zby mieli admodum Maurorum otracis się onich raz i kulla i wtręty ićm noża zasz
 oskogiż go drugi i potrzeby ras. iako to snadno być ićm ktorzy sa lewis armatura. Bo na
 ten czas de Gwasto ićm leuem armaturam miał. A tak error wyjmił niemala sładem
 Bogdy ićm Gwastego otręgił się o grauem armaturam Francuska, i zas odias
 czynili Francuzowie mniemali zby ićm mogą swa poparli i zaniem ićm nacierai tak
 nacierai ege ićm nparali na ićm pircotę ze orduie onem zagnem Rysczom Nimie
 ykum poturbowali zagem oni swoy bracia fratres Scalgeri ićm zagm mędnie go
 wstfrie dokazowali i Carollusem u Tunis pobęzi sa i sam de Gwasto wprawy Dobze
 osyjski ludwo wcielił zbowi męgi postęglonij, a ona lewis armatura ktoras o
 mylka przęgnia była cladi omkuelas ićm ićm

Tęj powieści ićm figury

Ten poraski te figure klacte.

244.

Cerofola

Woyna de Gwasto
S Antchaniem na
polach Cerofolanskich

Cd Frater Scaligeri

- A Wojsko Francuskie grauis Armatura nad ktorem byl Hethmanem Antchaniem.
- B Leuis Armatura Gwastego, ktora sie otracimstij o guem Armatura naza drystepodwala
- C Ordink Niemiecki wstec puzniz sie pomisiali sie przedotz. Te figure te przegode klacte. Oia przestrogie aby sie chronic pamistali Hethmani commotionis exercitus per maiores partib y Oia tego aby sie pokazylo ze rationabiliter uzyjmi on kulla. Pa ze niebcheli krolowi onych coboretch poslac sboc mu on klu Niemiecki gowmen bylo 16 choragwi przijnagial. I to ze choragwiu minisa skryto widzys ze nadwalnosy nirlgasta na ten bursiez godzi krol skal Barzo to regula potrzebna y ma: Wzys to Wzijnili. I to ze Polakow nieussyla fuga Litwomoru amiriel: gosc Wojska Niemieckiego, amiriel grauib Armatura, y to sie pokazuje minibus et infra: r Lub amiriel Polonox m aduersa fortuna, Rnac ze byli potonkonie onych Vandali: Vandalite: tow ktorzy woidwali swiatu et primi vlti sunt in Romanos murtam orbis terrarum.
- D Ono przijniesanie Litewskich Polmierzow ktorzy sie isli byli lupiz kosciolow pokazuje ze ta disciplina wigebat militacis wonem Wojsze, ktora gdzie jest mienoz tam byc zlie. Te przijniesanie dawano poraski Cerofolanskiej, ze tez oni Niemieckij kuzur militari audacia isli sie byli Oltarzow kosciolow profanowag, y mie scandala izijniz. Ale y to co historia powiada de Ofento D. Stanislaw na niebie wonc wonc I to militaviter
- E Oskutid diu sta: nislai nam niebie
- Wstawiono y kizesstwu ze temu wierzeli ze y Bog lewi bze dopomagat niemalo tem serga dodali. Moge to byc oblogiek iaki na niebie podobny zlonickowi iakoz gowiel oblokow. gosc pomibie tuliaz lazno jest magmowag sobie smit Wilka niedzwiedzia kwolia y xiegu

krolia y Xięga. Alie iakoskolwiek bylo to stratagemą albo niebyło tedy ad
Confirmandos animos militum meliusda iakie było inuentum. Iakoż ono wykazanie się
duorum martyrum na niebie Enagry y Protasi gozbownika nasza wspomina też to jest
de eadem structura. Bo też toż omi Waliegni Rzymianie działali iako Liius spo-
mina. że się imi też omi Bogohrie bracia Castor et Pollux pokazywali, która fabula
y nieprzyjaciela zaskarżali y swoich myśli Corroborowali niepomalu czyniąc te mair
Wnich zeż ziemia y mebo chęć imi na nieprzyjaciela dopomagacz

A toż te wspomina yż się ze na on gab ludzie niebyli expertes regularum militarium
miedzy Polaki Alie zeby też niebyło gozpozonię ze niektore rżęży działali się też mte
Gulawiter tego memozę też rżęży Spomnie tedy iedną tu y drugą rżęży której się przypały

Rzeczy które te do
konczy maia być
lionis anonon przykowani
gryndaralstern

my Naprzod nieprzyjacieliowi dopuścili się pierwszy przykowani ius si sami przykowali
Quod est contra generalem regulam disciplinae. Bo ten kto się pierwszy sprawił ius est
smierci y ten który się dopiero sprawnie musi iakobi raptim y znielakim strachem się przykowani
Druga że miejsze na zagorku które zamęży obietnicę sa przednie nieprzyjacieliowi puszcili
a sami wżymie stawali. Item przy liście zlie też miejsze stawali zohmęza. Bo iako wspomina
ia słowa Constantii odor ze luis iest rżęży lakoma. Rżęży Memizy wygali ten krolowi
y miejsze ia ze Niemieckim Wojsze wżymie cymorio cum summa prudentia militari. by
ktemu była przystrępila laska Boga. Bo ten miejsze znać ze bywał wpolizubac zmlajga Mor-
skiey bitwy m illo ordine militum Rodorum pyrciu Turkom bo to pokazują ugo kufy
Ze też Tatarom Rusi na on gab rtalyb leuis armatura hominibus na zelir sali
fraz y tego nieprzyjacieli Rzymianie. Bo auxilia w nuch y teras v Turka niebywali ni Coys
legionis alie abo wposilkowięt bysici abomter Vellitob. A zmlajga Tataru ktemu po-
anm memozę on przygali o chrysciamnasie zmlajga nie ofwa kzyrodę zastawia
Jwten gab mogli to rżęży myslnie ze vcieli wt Polonoz nomen oportunitum in uia
redderent. A nakonie y Turck rżęży to rżęży nieprzyjacieli ius wżymie swego
Wojska ius imi słona abo naprzod kaza cęgnaz stani go ius zmlajga rżęży zaskedneri.
Miejsze też wżymie szęgu kęży krol stal niebezpieczne ius sali. Bo memozę bespi-
zniejszego miejsze w Wojsze ius niebezpieczno wielkiej choragwie Botej napilniey wżymie
mussa iako swego zmlajga stręga.

Tam Carrollijowi V. Coysazowi pod Turis stani stłżmani naznagili
Tam y pod Wridnem Coysaz y Frudnanc stali J synowi Jagielowemu a Wanni
Humad wladyslawowi tam miejsze był naznagil by był od Choragwie sam nieodięzgal
a ugo stłżdal Jwten gab z krusami w wielkiej niebezpiecznosze krol był bogstę po-
syal o posilkę gobir do onego kielbasz ius zmlajga mezsne był sam krolę dostal
A tak aby miejsze wżymie szęgu miejsze stoi, byż miejsze się bedę potykac pod okiem ius
gdę sam Tergiducis officio fungetur abo Wnie na zanku miejsze miejsze. Bo

246.
247.
Bo niewidzi ia pozostawia zadnego gdy krol bsdaz na dwornie swolno usiedzi nieza-
traz na Hestmanij Azasie niebezpiecznosci sila nioga sta d a pozostawia me. Niechysse
tez tu gely nassi skrzydla do tego byku iakie przysiali ami siekanego dusse, wktorem sie
posilkowi y strazemiga y gawny dusse zamyka iako to znijzai byl v Poliakom alicami
o walnem dusse niz niepisze. Przegyn tego miewem gyl tak po prostu wiedcu dusse sy
zawarli gyl dystorykow starych prostocz to przysilowaz ze tego zapomnieli, gyl tak
po wojnowostwach stali kozdy pod swa chetnoscia tak iako bwe misza maiz iako
poslowie na seimiech kso reprezentnia swadaniem swem roznem gynu ia rytalicy mwiez
Trzeba iednak nihsylkam sie wkupc zmiesaz trzeba oszymac sie bylo gely niezawoz
wyslijz alie aby iako w walnem dusse Mstoz zachowal ludo swiezy qui nonclum exer-
tus erat belli fortunam wktorem bylo 18 proporgow Takze Hestman Polski mial
walny dusse osse luo wdzialaz. Alie gnu dusse przecie temu a on przecie dwemu stawil.
A swiezy lud przysie pogotowiu Alie ia rozumien to wyszko bylo Alie pjsarz tego nie
dolozyli libero inditio lezowis to zostania. Alie manli yz istotnie barzizy mi sie
podobala spradwa na psie m polu krzywoustego dwone bitwe stennichem Bo tam nsi-
tkie te zeziz y kinsty yzge skie wspominaiz jako naprzyo zasen premysam y leuem Ari
maturam kilka dussezon krol ktorziz Mwiniecki lud trojdi, natrapnusziz ich jorinij do
pario zasiepy onilgie na nich puseil ktemu y gboku na nich ku rozprawiu ich zasadzil mi-
iaka marchiz. Awa ktoremu by krolowi kudy przyslo walgiz z Mwinieckim ludem. Cze-
go Boze zachowaj o lachetnem narodem lubo spokojnem te dy mizda mu sie do tego
licpsiz modus tego ieno nasladowawz mtem tego slawnego krolia krzywoustego. Go sam
Gyitelniku zeznadz gdy ieno przetis historia woiny oney spilnoszia ktemu spradur duli
marduz czytai v Mukaga wrijz iako sie krzywoustego spradwa zga dzajni tracia Sulmonadiz

248

247.

IX V Orfzen bithiva

[illegible]

Wjklad ten figur

248.

249

Ocasia tej wojny była Jse Moskiewski dostawczy Smolenska przez mirakie ofubawie
poslal wojska swe z Michalem Goliz woiochou zirmie (zogdy zigmunt sie dowiedzial
wyprawil przeciw nemu Poliakom dobyc zbrojni dwa tysia ga Litwy 12000 Litwoty
3000 ktorzy przyciagnawszy do Mijsku dnia dni lezeli domiaduagz sie iakoby zady
przebie Lotem roplam przegladali sie wzim mfszy tak fortunir ze y ieden miedzy nami nie
rtonal a pusi most zlodck w gijmwszy przesi przez przegabania Bo z Moskwy saden y sygal
ki iedney naniel nie wy pufil za to rozumieagz ze ich mili lazno pobiz y pusami do Mo
skwy zagnac Takiey presumptey y bardoszi byla Moskwa.

1 Szko dwanie Moskiewski takie bylo we tyz bysly dwanastis tysigz postaul m dxi
tro Cornu nad ktorem Michaila przelegil Goliz.

2 Drugi bysly przy pagocku postaul miasto leum Cornu przy obozie przy swi szalkach

3 Tyczy bysly przy fiodku byl zliu de namiezniryszy y zbroimyszy iako wiedzis wyina:

liowano Rz drugij ongo szkowanu tyz tyz bysly postaula ze mi iedna polacia
stali alie ieden zadugim a sam ni szez ducim knias stal y rowagim Milga.

4 Husz gwarcty byl posilkowiy zakryty wpaolcie w chroscie ktorij padol abe Wallis

5 aze od Mijsku portodzila ci zoku przez zawessli iako przysli. A dudy twirza ze styli

6 sleg bunnim y zakrytkim otem ponem nazy Tak rozumem ze dia tej wallim y dia spoko

7 bnoszy mfsy nirsicid sie dac sciognac o d onego pliazu.

8 Pierzy bysly nad moraj skorem sam wic dal szedmigo bysly miedzaz ze glie w fahoz yzi tej bitwie.

9 iszye bysly zadurzymal nieucirkauagz exkwaigaz iakoby sie zbarzilo onem siedm ty

10 siagom przypramnen go byli na zasagze Ten nadmorny bysly zomago chadzis gloun.

11 Hetymani zabiz krolia lolskiego Constantini Xiazzy Jan Smirzowski tak luid posyko

12 mali 2000 zbroimyszy prawnie na rzaz Poliakom na yelie postauli ktorzyt byl przele

13 zom Jan Smirzowski Na pradrer rogu y na leuem zassadzone Litewskim ludem ze obu

14 stronach.

15 Husz pinyty zosgepy spisy y zrusnigami y s salabacty tak pisa Calie zety Polia:

16 W salabactow arbitwach wzijmali nirsyrdalen) Alie iefli nieuzymali te dy iszye na

17 ia wzynauz pusi. Bo ta bron wlasnie pusiem nalezny goz zuznemi main potyze Bo

18 tam broniz skomia ieznego zedwaz styrdomac y ciye lazno.

19 Subsidiaria roboris przy pagocku stala Isli tak poliazy s Litwa. Cis byli pusi ko

20 mali na tezy bysly na yelie te dy rozumem ze y r Moskwy takacz iedna polacia tezy

21 bysly staly a nie ieden za deugim.

22 Husz pinyty 3000 nad ktorem byl starzem przelegonim Polobsc.

Most na

Mość na łodziach

Pożytkodawcy Wielki kmiotek Wojsko także miał do miś morder. Kierując się tem aby so-
lężni mieli się przeprawiać do nasz alie ponieważ się przeprawili łusgi mieniący
stać by dziesięć mieniami ani się na zad wroga. A przetoż spól kę grzy namozmisi
iako skoro znak wtręby usłyszycie natychmiast oblok serżal wypuszczyć na miś A skoro się
po mijsiać wderze się onieś A dwa na jednego ostapierzby trudno na odpor maia day
A zwycięstwa dziesięć obiegucie sobie ten pożytek. Do skarbów s Krakowa miasta y żniw
na dwa miały przebogatyś pobierzeć y pomieścić. I natychmiast Polaki kazal do
bitny wżymać obiegucie wżycie zadnego fortelu ani zdraćy miał przecim nim
wżymay aby wno do polikania przystąpił.

Constanti zaś Xiąż by dany zawasmonij przez m Moskiewskiemu bo v niego przynad
tem siedm laty mokołach m wojzinnu był. także miał oratya do swoich do bursow nad-
wżycia. Jus teraz przesławi kę grzy Nie wżycie o Smolensk zebymy go dostali. Alie
aby Polakom y Litwie gi smierdomie smierdomi Moskwa mierzkażdała obo teraz bitny
mamy. Ani was wżycie mierzkażdała bndz mierzkażdała wżycie zaspła. Niepę grzy stać prz-
byz mierzkażdała wno zwycięstwo obegimanszby. Bo mierzkażdała wżycie y dany narodu
swoego sławnego stać wżycie mierzkażdała. A cież panie Bogu na naturę wżycie y pro-
by was o posługi o przysięgę Władysławie y Kazimierzem siostrzy I ofiaruję wam obieru
y posłubie zbudoway kościół y oltarz iestże zwycięstwa imieniu Polskemu dzigicie teraz
Liedno to Constanti zmanial wnetz v Moskwie wtręby wderżono y znaki wżycie sono po-
tykania bę Naprzog sprawnego boka Mistrailo zom 12000 wżycie Litwa A serżal y
pierzby wżycie pierzby Bo iako Kierując się strzelać w mierzkażdała wżycie wżycie
wżycie potem wżycie wżycie zawadza. Tak gi go ludo wżycie serżalami turbaia komic y m-
sto wżycie potkanie wżycie wżycie.

Przecio ktorem Smiergowskij ze swyma bisiągij mierzkażdała na jednego iako kmiotek przeprawi-
dzial alie sisy na jednego przysło wderżij. Gi yonw przedku scali Clitrea f) wżycie wżycie
wżycie tak bę obo tnie potkali ze malo goskody mierzkażdała serżal y mierzkażdała. Tanta
fuit coram inquit celeritas ut spacia cadentium sagittarum praevertendi magna ex parte
migrantem illum mibum refugerint et mox gladius arcibus et pectoribus equorum urgentes
hypotoxis usum arcus et secundas sagittas in quibus summo perere confidebant ademerunt.

Dopiero Litewskij Clitrea g) sobu bokow przysp nstoj naprzost strzałami Moskwy isłbjijs.
tak gi mierzkażdała przysp nstoj mierzkażdała mierzkażdała mierzkażdała mierzkażdała mierzkażdała
acieb se iedni wpradwo drudzy. wżycie z Litwy bę wżycie zali ze na dwu mierzkażdała bę
zazęla. Wtem niebezpieczeństwie dopuści wżycie ona zaspłaka Moskiewska y ralle Clitrea
znajzj litwa d) y pogyli na naszj z boku y stylu wżycie wżycie. Raton pierzby nstoj Clitrea y znayzj
litwa d) spradwa na xtal prateruś bsisz serżba na one bursz zmiessane wderżili ktorem y gi
go nakonu y go pod koniem musili wżycie wżycie. Bo oni zali a oni iuse nadzwani oni wżycie
dunk.

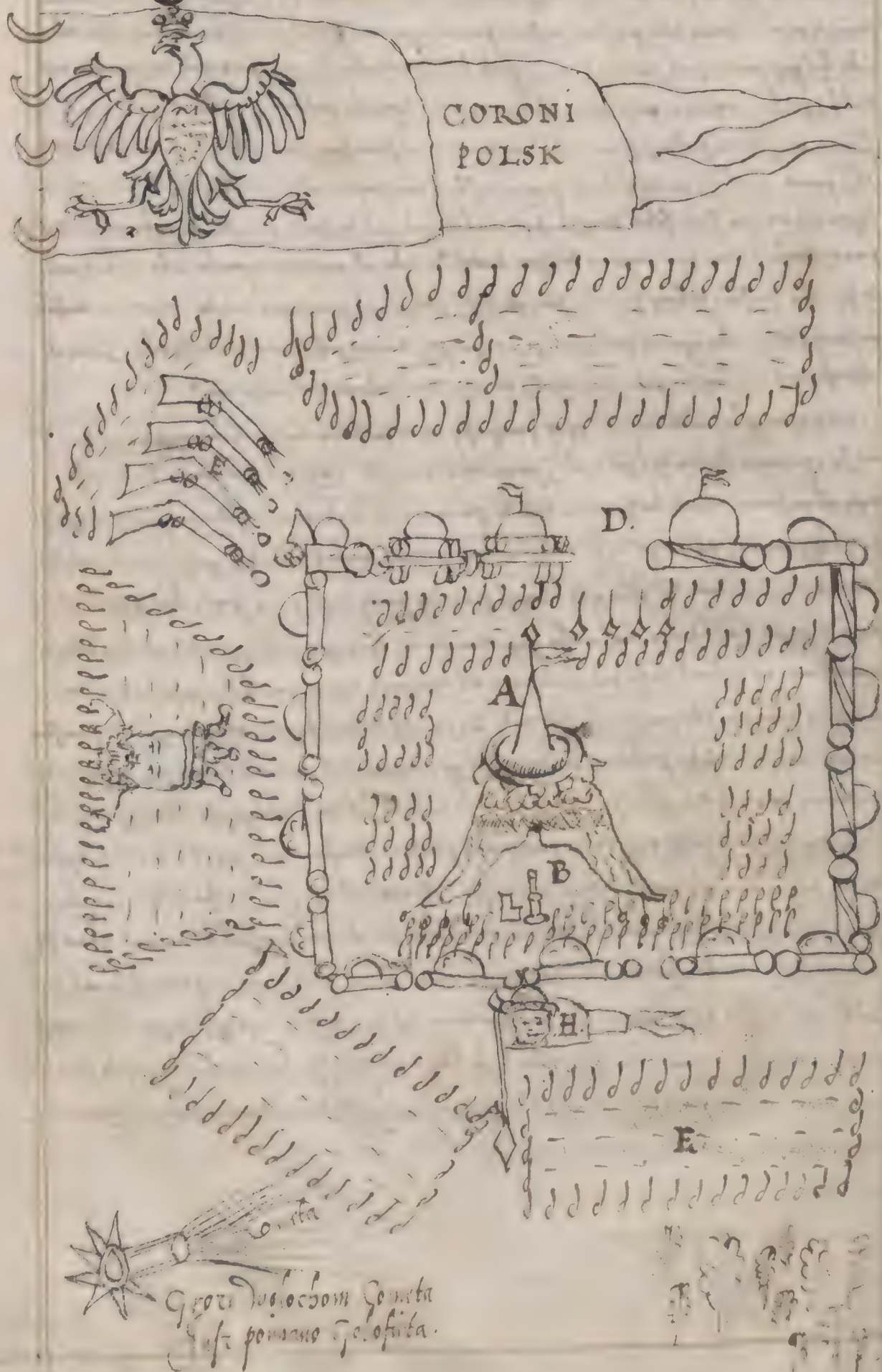
250.

9.

Quis orationem Cro
mari in fumeris Sigis.
mundi seniores.

[illegible]

X. Figura szijku v Obertijna z molocho

Piotr Woiewoda Wołoski mnażenie dział któryś był w wegrzech dostał s Herby Króla 262.
Ferdinanda wysyłku pogram gnuu granom dciat być mog. A że y na Polaki wyjeżdżał
s swem ludem przeciu ktoremu król Polski Zigmunt wysłał Wojsko, nad ktorom przelozyl Łana
Jana s Tarnowa, potem Castellanon Crakowski był.

a Szkołowanie obozem Polskiem było tedy trzy buffy we mnastw postawil patzage na wszystkie
strony Tak pisał historyk Aliem ia od tyś którzy w tej bitwie byli, zwlaszga od Łana Jana
domirskiego Osolińskiego który sam był w tej bitwie slyszal ze było tam Szkołowanie veteri
militato solonorum. Jako Wojsko ktore ex mercenario milite miedwaig zrykli szkolyay Polacy
y takz też dwoy królewski szkolyay. To iest postawia dwa buffy grauioris Armaturae, ieden kto
ry zowa golem, a drugi walny abo mocny troskę za niem, ze miedzy nimi benzie wliga abo ynieg
a po obu stronach zaś po trzy buffy, ieden posilkowy, to iest ze pomogacie y posila gola, bo
ludziy przy niem stawa. Tyci strazeni ga, ten rozumem ad vltimos casus fortuna donay. Jako
też ono Liodwikowi w Mukaga było przydano buffy. A ten stawa przy walnem buffu. A wto:
ry miedzy temi dwiema w środku który zowa czarny buff a to iest nabezpiegmyy bo w środku stoi
Jalla tegoż tam lud ten pospolity ziemni gny Woimie etc. stawaia przy danyj iednak do mied
presidiu iako y do mied. I zdani się ze Czarny buff zowa, od Czerni, to iest pospolitego ludu, kto
ry tam stawa. Bo Niemcy zowa pospolity lud die sary. Takz podrugiey stronie te trzy buffy
stawaia. A leuem armaturam iako sz, kazygi gi pospolicie na skrzydlach bymaig wzianysy
po sobienstwo o skrzydel. Bo sz, liecey ludzie a też o takim mne szkolyay powiadano w
Obertma. chyba ze walnem buffowi kazal Hetsman euolutia wzyimie po Łakonsku, ze się do nabel:
ney brany ogema obrocili y powiem miedzy dla tego to wzyimil.

A izbyz dokladniy miedzial poradzowanie tyś buffow tedy tyżba miedzie ze wfty to Wojsko kto:
re bedzie na trois rozdziala na trzy czasy równe, spmnyy ze sy wzyimig gola z drugiey walny buff
a strzeir y podliciszy zobastron siekane buffy to iest posilkow buffy czarni y strazemige. Na przykład buffy
kiedy bedzie Wojska 2500 tacy na gelie poloz 800 na walny buff 800 na posilkowy oba na obie stro:
nie 200 Na strazemige 200 a do czarnego 200 A 200 przygimig do kozakow voluntarios
militob A 100 przy Hetsmanie y ugo dwoy. Odmienie się to miedzie polubly plus vel minus Ali:
communiter miedwiz tedy tak przychodzi. A miedza to, tedy lacno obradzoway miedie uft Wojska
tego, cenie Wyrzumiensy miedie it's na gelie tedy per tria multiplicoway. A że a vltitibus od ko:
zakow poczynaig griedznie bitwy miedza się tem obawiaig takdalege miedziacielscy gna:
uem armaturam. Jako snac przed tyzema laty w obocimia. Gdy Jan Woiewoda Łodolski
rotam kozackiem naprzod kazal się potykac. Tedy snac kozacki Rotmistrz, y mni Wyma
miali się tego ze miedwiz osypiki miedza mogli Wytzymay Turkom z długiemy Cypaimi. Bo
leuis Armaturae gdy poczynaig bitwe miedwaig się od awac in statorem pugnam. Genomay
poniekad z boku nosa miedziacielowi ugadzaig wrog Abo gdy miedza staty abo też obiazio
Wzyimysy z boku wderzys. Wszak y oni miedzie się podawali ze z boku obiegali zmagac mied:
przynalig

Szkołowanie Wojska
Łakonskiego z dwo:
ma królewskiego Pol:
kui y szia buffy zowa

Czarny buff strazemige
miedzie ziemni gny

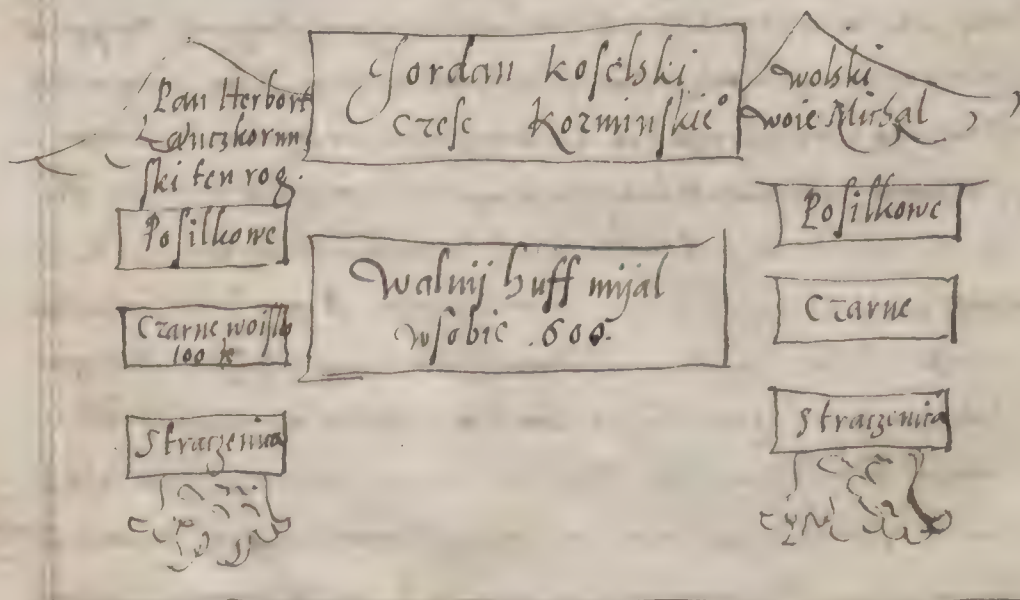
Łakonskie Wojsko
miedzie miedziaciel
buffy

Łakonskie Wojsko
miedzie miedziaciel
pugnam

263.
254
Tribunus

przyaciela. Toć iść przykroćwanie żołnierzy polski które naprzód Latones Grakowic wyina-
liżli. Potem Carthagieniszij ieli się ich wtem nashia dozwaz. Ręzi Ręzi mianie przewili to od nich i
zawzdy tego wzijwali. I wyliż a. Dżetuis lib. 3. C. 8. Wielgiu pozylki tyś Suffrykow takis
ktore maiz być standwione tesz sprzebanyrs żołnierzy to iest ponuzymkow Tribunis Pacantibz
to iest go Senecis causa temi to zwano. Jakis tesz w naz przed liaty namozilo się było Rę-
statutem zagrozono tego. Vide libulo Tribunus. Miligia tedy te pozylki Linny abij mogli
Ręzi the sikamijstetzman zawzdy wotam niebspięgnem ponoy, nieozymajny sobie wie lęiego. z. Ręzi mogli tem
Suffow
pręczy wyjaly na ratunek. Ręze kaigny Cuolutij zbyhmis Wojska, ktore wiegcy pizem
niz igmem pozyltegnie i snadnijse mega, byz. Trzecia ielily tego potyxta wkazowala wiyjnie
Cuneum forfecem abo seram dromum abo globum, ogem mizij si wykład powie, tedy ielily toscialis
Polilli mizij
Suffow
gijmie. dopiero oddzielicizny zobie z milgiu Suffow lud, te dybys wysytko conturbonal. A tak
nisi gelnomi Suffow
mancizny po gotowiu takie Suffowiki. Wnetz mozes go rżes smis wiyjnie.
I ielilyz mizial zby nieprzyaciel na zi. takze alam globum wysyjal tedy maizę expeditos
kaze się oboryje na mib tedy wnetz nieprzyaciel bę niezic miał biśiaix iaka szan bedzie rżial
A nakoniez starzy Ręzman dokladaję tego ze nakoniez lipicy iest Suffi gelne i walne
m mizisse pozymie a przetsie takie josiłkowe mizie i tego nieopuszczę ktore nakoniez spie-
bity kaza gijmie Alie alas igmiz przy rogatb standwiz kaza, to iest rada starzyb Ręb:
mandu ktorey się starzy polszij Ręzman ieli i jom s Carnodwa to ielize lipicy zaliczil
Szykowanie i pro
umozij Ręb
Irgo discipul Jan Woiwodzi Rębolski takze ktorgosyiku ten spijsekij figure klade.

Na Czele

Stu Wozibz

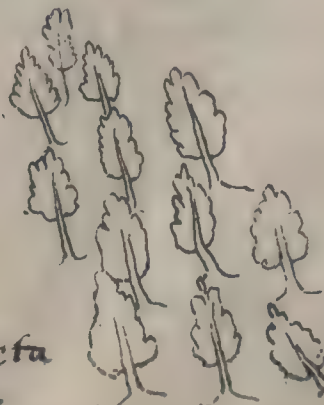
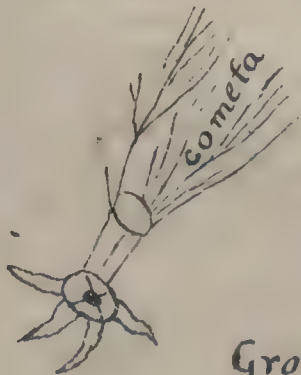
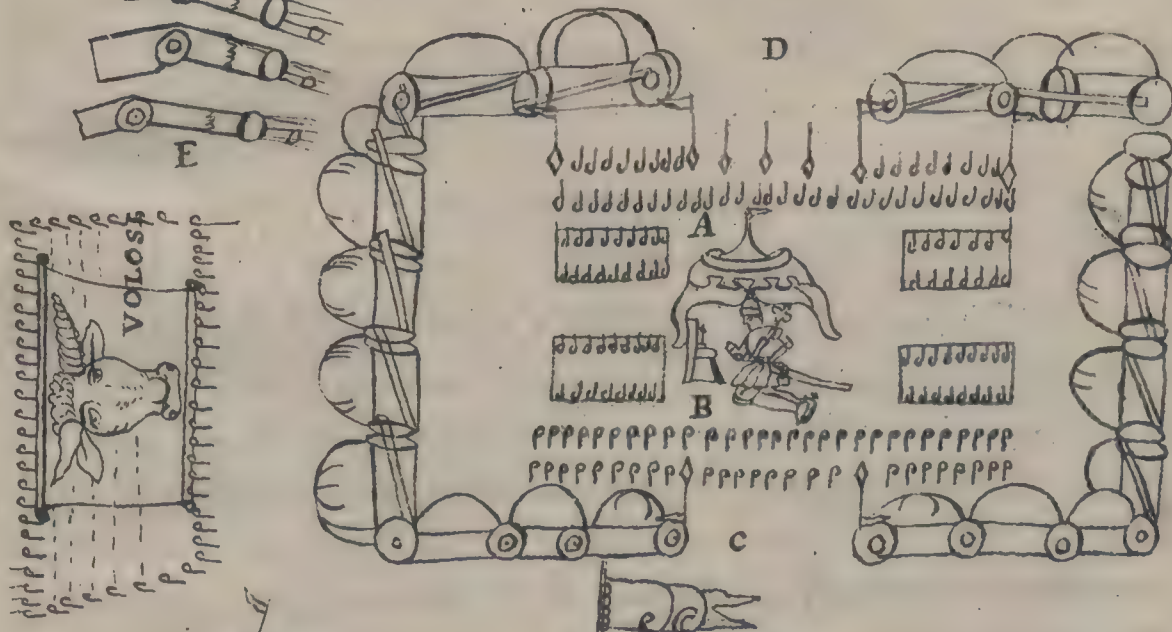
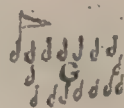
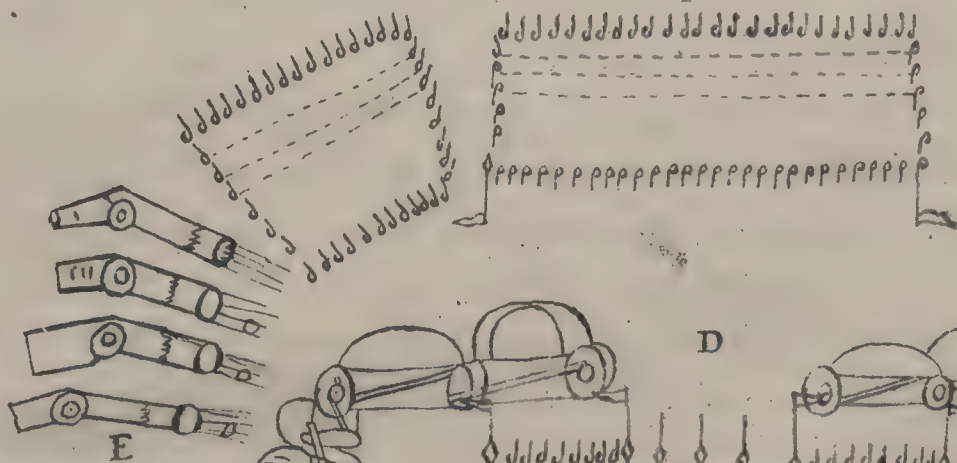
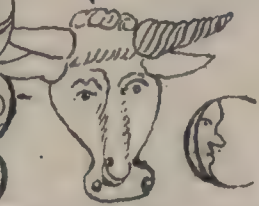
FIGVRA SZIKV V OBERTINA

255w
255s

ZWOLOCHI

VOLOSI

Grozij volochom cometa
iusz poimano golofieta

Je kuzja zelam naprednyego szu w omogkora na kioz katom arstiel, kioz byt wlaomindy

27/2
256

PLANTAE RERUM AROMATICARUM

I tu widzisz gdy się rozłożą dobrze były cztery. A Rotmistrz stawał się przed rotą A 257
Wyszedł Cbo ten był obywatel w Polakom iako też w Rzymian Brincypus on i A był ziki
te i skrzydła słusnie roztawie tedy się dysponuje gam wlasnie serb coromy ogel ogens
wielkie wyszy gadalo. Alie igli ięsz obozgo obtozyl to wlasnie bincypus iako by ogel
ktorego maliaq omierakem szycie ktorego figure na margines kladę iako gonstatucur na
linia Alie ięz niektorzy radzą na Regu obozu, żeby się wozny ponurka z gadau wydalali dla
poboczny szelby Bo oboz iako i miasta szelby i drabami osadzani te dyby ten ięz szelby
tego Orla tak przyslo malio waz żeby wozny męzo się miasto basz wydalaly wrozs się zas
do opisywania szkodliwami Obertinslagio.

1. Amiot tedy awtorem nabożenswa Pan s Tandra wżymal przykładem krotia Jagulla w B
Lambroina, ktorego tentes skutek był zego przydługal leżay krzyżem, ażeby byli wlofszy obcia.
gnali. Glosli tam gobie drudzy dla ogrodniania Bo i zdział wlofszy szeliali Alie on
Veteri suori stituto minixu ykal gubania na to ażeby byli zaciognieni wżymali. Bo ięzre:
gula generalis Hestimandw ze absq occasione non est committenda pugna.

2. Brana zatelna abo Decumana ktora Baliczkuu kazal wycoznac i Troianowskiemu, aby C
byl mogl wlofszyna tem barziny eliere zeby mu się był bokiem nadal, aby tem swadnym mogl ięz
suffy rozdmaw

3. Brana zelna ktora rotam zelnego suffu kazal wżystempir ktorego się dospodar zickl bolilo D
barzo, okazali i dla tego stylu pogac szel bitw, ktore rdezyli w bok prawic wojska wlo.
skiego i rozdmawiego zayem tel wojska wlofskie musial tyli poday a potem dospodar mimal
zego ykay Alie obay pozitek nauki o Condensaty i Conspaty wojska Bo zobozow iako i zmia.
sta niemoga wojska brannami wżystepir alie się szepia ięzostali o sibiru na opiny Bo tak
pozolcie wyszy stawia to musili na lokzie ieno welen od drugiego stawia aze zai wycoznac
wżysty rostopia się iako i jany

4. Dziala wielkie wlofskie so alie woiak obozowi nuz nie wskozili ieno dymy za i E
męzo iako wbitwac polnyis rzadko ku pozitekowi przybedia dziala swadfy de Gwasto mde sup v Tuny
i Figura wlofskie zayku szpiedki byla more solito, bo go był wżydal mienagony Alie potem gdy F
obtozemu obozu szel bitwy wżymac ogem infra pol. Iako i Turckiego byla linata acies
ktora ięzina goy rbya ogamne wojsko.

5. Pana szafrazgow i Tlumaza starostwa pogzet mialki wten się zas szroftm pokazal, ktory G
wlofskom to mienianie wżymil ze nasim ludu przybylo. Toc ięz summa szkodliwami Obertins
sluzgo, ktorem ten pan on szkonismu de Lina ani de Pfcari nuz mieda napezod tak stromy mę.
zioszy iako i stromy nigeniun tak ge et uidio Martib et uidio Miniruar dowerpiosziz wżysty
zyl ongo szubliwego Hestimana wlofskiego woiwody Piotra Jomaz puse zeby ta bitwa byla wżi.
malio nuna w Swietego Franciszka w Crakowie Alie mu zla sprawy dano Bo tam bitwa s Tatarzy
w wżystnoga ięz wżymalio nuna. Bela na Geksaufi alie wozny gwapnem oblupala się alie *
nazamki

na zamku Włoszczynie patrz.

Szikowanie ruszenia Pospolitego prze- ciw głównemu nieprzyjacielowi

Lowie dział em o szikowaniu żołnierzy pownem o szikowaniu wrocie pomiaru pospolitem.
Bo aliaś musiałoby być przeobrażenie wielgiej motłochu ogrem lib. 1. było Rozne za Sen-
tencie Bourdini Wtey mierz naśladowa Orientales drugiey Rzymian ktorey Orientales i
Turka naśladowa i bęz instrucie lunatona aciem iaka Woziey Raskyko wal Soliman v Mu-
kaya zbyta lunata aciem Skladata sie spomiatow posykowanij ad Rembirel quadratoni
figuram ogrem sie gadało dyrafel: Zby koczego Woiwodstwa Woiwoda był Dux R Castellu
przedni Terquidux a lateri Ducos Podkomorij Podgastij i chorazij i choragwii i rozumie:
ia zby tak snadnie przyslo ogarnay 200000 Iznij iako paiznia Comys Polska Woziey
Wojsko nieprzyjacielu. A Bociasby niewokolo, alie aby nie tzy zeszij zoscaunij plaiy
Sznartij stonij ku wickaniu iako iest generalu rada wylkieb Hetsmanow nieprzyjacielu
Drugiey zab naśladowa Rzymian dogadzaiy zby temu aby był nieprzyjaciel ogarnien
i temu tzy aby wylsij byli partieny pugnac puculorum nie spridatorce iylko tak iako
Wylsij ogarnay tzy ogarnij spolna tzy rada aby Woiwnia Wojski abo tzyena postone
poway posykowalij i b iako żołnierze szikuj. zby Woiwodstwu zona przodu zasiaia
na przodu tzy stali na zelie a drugie do walnego dusu a zgo mniysie na siceant dusy rozloz
A izby byli dway Hetsmani abo tzy po iednym Wokozdem Woziey zby były tzy Rzymian
iako v Rzymian bywalo dwa Consules Dwoie Wojsko Dwoia sprawa tempore puculosi
belli Wszakie alternate dzurzynali iedni iednego Dnia a drugi drugiego mienial puculose
summam impety ktemu radzj prouincie Pruskie Litewskie zby niebyły osobno, alie tak iako
Wokozde pandoie i poslonie siadaia Bo iednak to iest Sententia ma etatis tuum nobillij
monum Ducum de Gwasto Antoni i Woziey Felty. Ze Hetsmanow iednemu mienia byz poruzono
Wojsko Woziey i sam sie tego mienia podennoway iako tak wieli zby i mogl dozygrobny
A toz iestliby 200000 przuasiloby i zny i Wojsko ruszenia pospolitego tzy zniaia zby mu
Hetsman iedni mikaki uogl rady daj i szofuia Wtem iest Tancyka sprawo prz te przj
ziny. zby Woziey 200000 ludzj ze wno iednem Wojskiem iednem Hetsmanem. i iednem
regimentem cagnij i bilne daie Rada tzy przykladem Rzymian ze lipny iest tzy Wojska
instruoway i bilne zwijs zby iedno spryoku drugie zoku wpradno cagnie a tzy zli
Woziey Wszakie tak zby puculose puculose puculose bellifortunam a omdwie potroste prawi
puculose alie w potem zby zby ogarnie nieprzyjacielu tak iako w sobie mije natura szj
kadania ktore zony Greci Halesi mienia, ogrem malo zby nizij mowi sie fol. ktore szj
dnem oblekiem puculose dotknie sie nieprzyjacielu a potem iako waz dlugiem ogonem opas
po obu stron szikowanie iego abo iako ogzel go puculose puculose zby ptaka potem szikuj
i puculose

Tri Ducum nobi-
lib sententia generalis

152

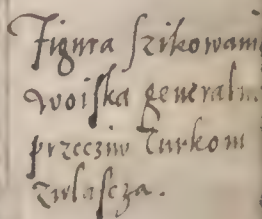

Figura bedzie Epitaphius.

Wylizylem Dwie Sententia ludzi niektorych ktore nie sa zgodne do kiedyby wrodnie
 Mogli by ty posilkow po joczcie weiggnal Coromij nieprzyjaciel, tedy tyjman stem ze lipicy wst na xball Onie
 nialij Dwa wprzatme
 ma nymchilnka wul
 gien Duffon przylegij
 alie tak wlasnie gobij
 sy mogli odlegac bez
 ummifanua Dwiigic
 Duffon ato Dwiigic
 bily magis opoditi ad
 subita nprua Dwiigic
 ko in Pbalange Greca
 bywa gytai sup linia
 pagina

267. Wylizylem Dwie Sententia ludzi niektorych ktore nie sa zgodne do kiedyby wrodnie
 Mogli by ty posilkow po joczcie weiggnal Coromij nieprzyjaciel, tedy tyjman stem ze lipicy wst na xball Onie
 nialij Dwa wprzatme
 ma nymchilnka wul
 gien Duffon przylegij
 alie tak wlasnie gobij
 sy mogli odlegac bez
 ummifanua Dwiigic
 Duffon ato Dwiigic
 bily magis opoditi ad
 subita nprua Dwiigic
 ko in Pbalange Greca
 bywa gytai sup linia
 pagina

Poradaj przyklad
 Carla V Gofazza

DRUGA CZESC TICH XIAG PIATNICH O V tarskach abo particularibus bellis iako lacina zolwie.

Wsteka wst lamie
 przymierze

Pomiedzialem ze Dwoiaka Droma bywa Generalis a particularis. Odpranilem byko Dwa
 nie Generalis belli traza ad particularia przystapic to wst gdy kulkun rok abo pouatow a
 nie galem Woytkiem potykanc bywa O barbaros domnie przypowisc wst ze Vtar ski miz
 lamia przymierza to wst gdy kulla setb ludzi wotagnic abysie prauu Woloucy czwigieli j
 gassu przymierza pogromiegni ludzie smadomsi sa tego pozjtgna wst ta gis z nauki przj
 Wyciaganiu Woytku przj Wycigkarb z Zamkodu gdy wpiogdwanic abo na stwaga iada tedy
 Rothmistrz maiguz te Contemplacie przed soba bndzie sposobniscij jgotowstj wprzigo dzic.

Figura ruffenia Rospolitego takurdu iako j pirnwa uio posilki
 skladnicy maig mifz tu a gdyb si ruffa galmj sup tedy pozosenu
 abotecz na ratunk pidocy maga sie ruffy z nig galmj sup a prutstj
 si miffac niebndz.

L. Litara Rosilke Duffi gnazij ad obidnda subitania gorma jolow
 ktow porojciognimiu galmj j Dwalnij Duffon moglybysie klobic Dwa
 a Dwa wst by byla tego potryeba zle gijz j wjzmbly sie ze odwu iako walmij Duff.

magit unguis

O miaztochabo o vurskach

Naciezomir abo natargie dwoiakie liza npradno y wliwio a bo gijmiz Abowidna stona abo
wzrusziz oia gdy gziq nieprzjacielia gijdau ygo zieduiz stonij abozc dwu boku gdy te bocz
dnu abozc tyzecz, gdy on te bocz ze tyzecz abozc gloczech ston, gdy ze wprzech ston nieprzjaciel
odfiez gijmiz A bo natartie zowa Gniekowi ameda mduzio.

Te figure taka dala dwoiaka

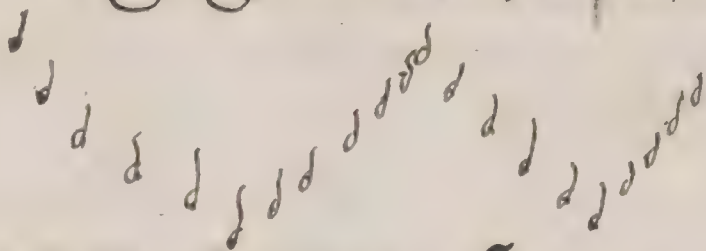
p	p	p	p		d	d	d	d	d
p	p	p	p	Ta	d	d	d	d	d
p	p	p	p	prosto	d	d	d	d	d
p	p	p	p	wi	d	d	d	d	d
p	p	p	p	chodzi	d	d	d	d	d
p	p	p	p		d	d	d	d	d
p	p	p	p		d	d	d	d	d
p	p	p	p		d	d	d	d	d

Takman niualum
diz stamie

Przeniu tamie gijmiz figure przelamana ktora zowa swem wzijkiem Celumbolum, ktora sif Sodzi Celumbolum
i osfodzi ordunk

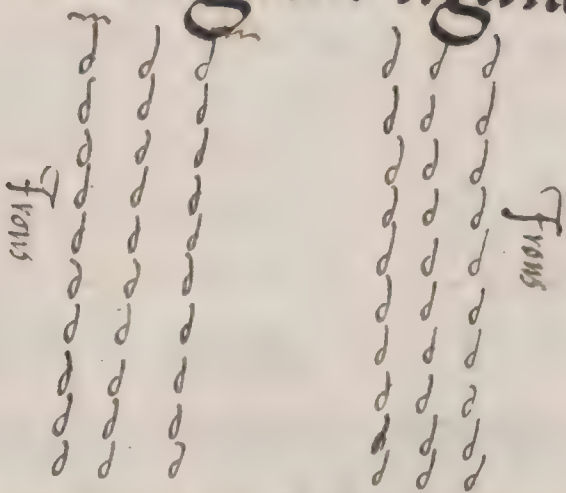
269 y rozbodzi aby tem obiemu rotom odlicz mogli dać przeto iś notakie kleszce rimuyę.

Tęgo figure maśz Wyśsej Toltaka

Qnas tencas nie mały tego
in usu iest to Grayka subitmoſy.

Ovcziaganiu figura

Te tu dwa duffy piersz odurczili się od siebie a na górze maia kółmistrze dwe duffy
odlicz zobu bokow abo ziedny prony. Dwa a przij drugij polowiczij Tęgoducab y dymos
dza to ze onych wickow taka obrona zymili przecinko iżnem uocodow ktorzij mofkali
miprawie Salisko o d dunaia, ktorij prawi zowa AMPHIPPOS. to iſt ge o dnu komaś
iż dza odmienniażij dę przefadawęzij dę ziednego na drugie Tak rozumie o nas abo
ze to o kozakach rozumie Łodolick abo o Talarach Eliamib Bodmierz wſpomina wſt
tego byko dwanio ze takie byko dwanie iſt teſy pozjstęne przecio Saunmatom go dżęwja:
mi walęz y przecio Alanom Wobhigami tyś Wykladaia. Sa dżiſiſy iſt mickow na
takie zęgij muenię makiſe A roſakoz mwa dżi młode m ludzom Wudżęz teſy cogitacę
Antiquitatis Venerandę.

Pbalanx Antistomus kleszcze

Grackowic ten ocdmak zowa Antistomus. Alie Lacinijij zowa tak rozumie forcypin.
ze udm duff quadrato wy piersi wyżanſy ze przecio mmiu natargic y na a d dymia użni
na xtalit klinia gozowa Cunnib Wnel dę wſtopia y użjnia ſiebie dwa duffa klinia:
Owate męgkaięz dęby iſt klin rozchwal gwałtem. Alie ſami to użjnia ze ſię roſtopia
A roſtopinſij dę kółmistrzowic go pinnęj ſtali na ſtronach udra to tencas obwoza dę kłobocę
A roſtopinſij ſię męzo onemu klinowi odlicz dęz iakoby wkleſz iſt uiaſſij Przeto
mektorzij takie byko dwanie zowa kleszami forcypin Tak ſię przjtraſilo mę dawnu Poſta:
roſtęm na mę dżjbozu ktorego męmianuie. Znalcmgo barzo dobre y o dmozon lę dęſtorę
ſyſbal

styszał zyszt. Gdy za Tatarów wano w miedziach wyścigach spoztem przetrwano nim. A 260.
ik był rłop nieznił imiemaiguz zebz ił mial zaraż pęzprer dręgl na nich omi wmt ro:
stajpili bę y stanęli iako wwie scieme y iak go bę tak bę strzałami. a on sę wyposzżożku
obraza azz mu nabyto dobrez tag sę zom lično wjitról

Klin abo Rostrum

Cunus klin zowa gę spzodku stana szuplo kilka prądze do swiadbonjrs mżem potem
godaliy to bę rofregza on suff. Bo iako klin abo sikiure czinko zasłyżouq. aby czini
koscia swoia it! ianżij Ondyrwo y sircokosy za soba nr wliokel, takz y tga x tallu bę:
kowania sposob Druzij na pgozek nie tylko fortysmib ale y amicysmib coruactymy
staniaia. Aby tak przij sobu stoiąz tnglybicy awi srodek mernli Pibj krol Maizdow:
ski naprzod ten x tall bęku wj naliast klinu tego y klinyom figurs taka klady.

Klein des Rostfurn

261.

265

266

263.

264. 267

262
2/5

269

clausus

Abotaki

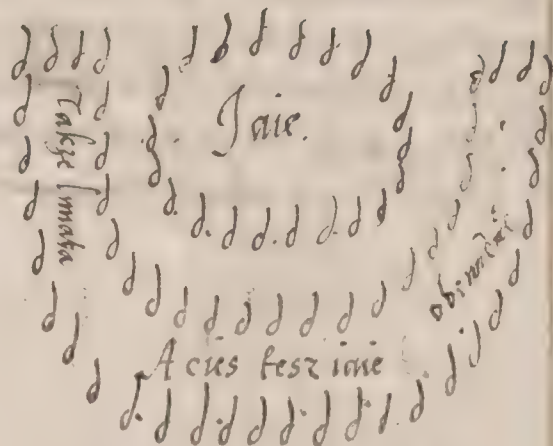
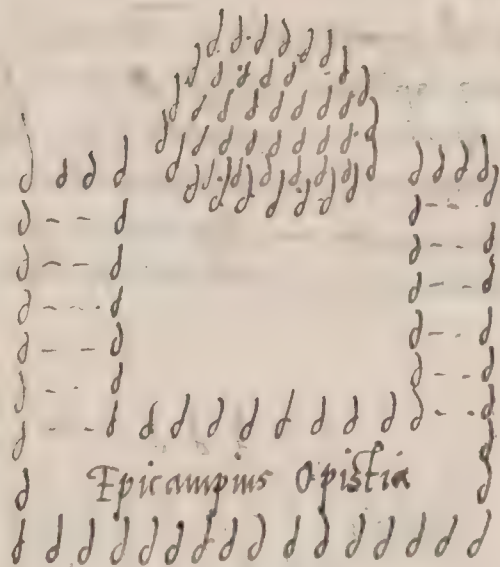
Opponitur ei Epigramus.

Id Opponitur ei Epicampus.

Jeſt Armeniorum Ormianorum y Partem Byſcedwanii na xalt icia ktora wſeſat ordonungat
A to ſcia ſygelanina gijnuj Bo ſaxtoſi tak ſij zlukami zaſſaſzajg. Wymahajſ ten Byk
ſhon Teſaſki ten beſpirczny bywa goly Targidures y Laleridures pzyſtani mu byſzajg.

Przed takimże stanem Tytanijskim to jest Gwałtnej Syfi, mognij sztylgami a wagi przeważa
na bokach ze owe iacie iakoby walloi miały być słabsze. Ale wreszcie tyżba ludu na my-
ślniejszego Tak przykuja chłocę Cassarza Turęckiego, tak i ruffmianę pospolitęgo daimny
Figury

Spinnweb

Epicampus Opistia

To byko wanie widliaste przeciemu obygnu pirmsmu Bo ono rggami sy obvaga
 przeciu nieprzjacielidni a to zabiy tylen obla ku a rggami sy dotyka To byko wanie
 islo pozytezne ku obukaniu nieprzjacielia Bo spozodu pokazuie golem luo widli
 a Mr Wnaty pusto. Druga ze zasazky miedzy takuim szym iznem puszysz szylow
 Mr Wnaty ciagnac ku nieprzjacielidni zakrywaiy. Agdy sy uisz macy zrodnaw szu
 zasazka lmatem nieprzjacielia tady sy zastajz one widly tog dopiero zupniy. Tak byl wyzga
 dzil Perem Peter Turkomij bitellus Wolos w Pestu Won zabz
 zamofzki. Takj Pan zamofzki stacosta Belski pod Newliem. gdy ono Wuzblichenskigo szylow
 zaprohadzal do rorofzika ktorzy szargowniki Moskwiniskie szbrofen porazili.

Pbalanx incuruaabo teczka.

Ta bywa nakrystiona na xtalit Tyz y gdy obla kum dotykacma tyz widel
 tyz pomalu nastypuie rozwozaz sy az ieko slomiy obrimie one widly. Intencja to
 byku isz szytu. Bo spozodu nazylic nie miedza sy pokazuie iako kazyd yz okragla
 iako widzimy Columnij okragle mao sy polemiz a szu widzisz szu zab gdy sy roz
 awidzi

217

Ciężka która stanowiła przeciwną inicjatywę
 Już tu może strzelbę zakryjesz

Tęza która stała
 w miejscu Episcopus iud
 Insktorcy są szarym
 moze sakryz.

Tę Grakodziej Siculowie żywali a ma się we dwoie mieg sługosz iży niżeli głębokosz
 Podobna iży Brinnenszowi oktozem dżyszej. A takimii bijkowaniu tżeba się słuzg by tam
 Arciagnaniu miż ku potykaniu nieprzysli na skalisty wstęsk abo na i sroziak bo przez to
 Gwint się Kalanx rozrywa.

Rostrum a Cuneus sa zobir figurę podobne iuzer Cuneus bywa pospolicie zięzys, a ro-
strum abo pylek swini spierzys, ktory tak zowaz dlia tego Bo iako swinia pylek rozmiatnie
ziemię plots ięzgi takę spierzanie takę quadratowę figurę skozi. Jeno v Cuneum
ieden strawa narozny kęzys. Alu męzys spierzaniam weclie tyż stawia, ktory
per regulam Conspirationis scijsa, by abo potężny tyli rozmiatęzys.

os porci rostrum.

[illegible]

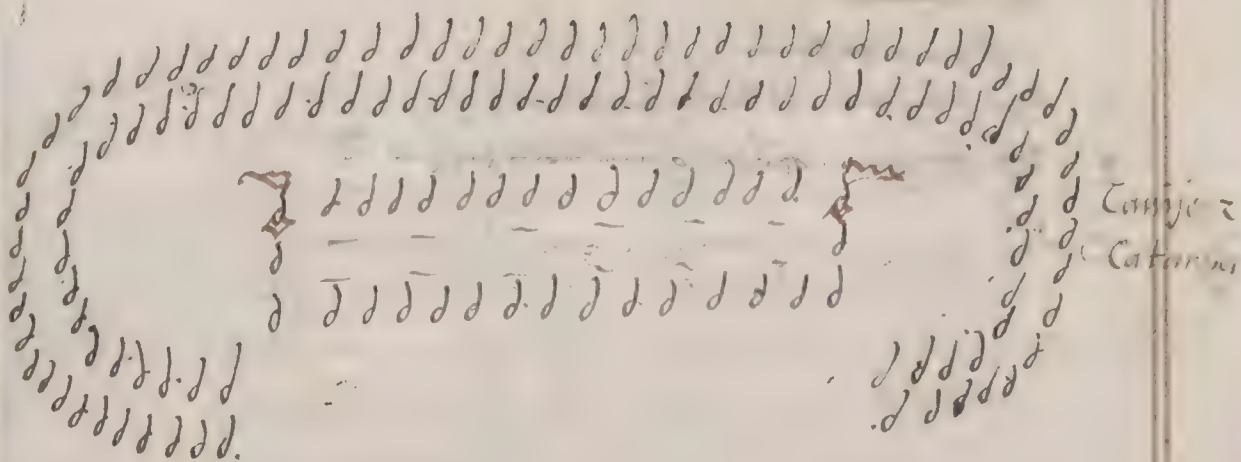
75. 20. 11

Circumuentio Phalangis ostrep

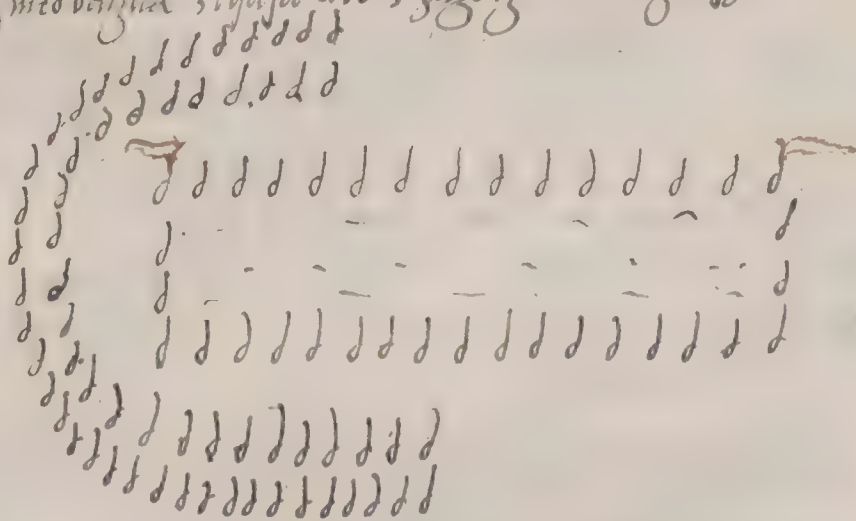
270.

273

Zona to gdy obicma rogami nieprzyjacielowi dajemy ogarnęz, obciognęz i bój go
 Wszakże zrudne stronę miłsz musi zostawić Bo tak iść militare prouerbiū. Semper re-
 linguenda. est via hosti fugienti Tożbykowanie podobne iść tangołwi Tatrachum.

Niemodeli byz debij obicma tedy obij iednem rogiem tedy choc
 ni mieiszem wojskiem niemasz rozpoznać o zwycięstwie zulaś za
 gdy zmio boglia zlyasa albo z zagorza to wżmiesz.

O osmi sposobach dobywania miast

- 1 Przez rokowanie
- 2 Przez wbieżenie zmirobayka
- 3 Per obsidiem lentam
- 4 Przez obliczenie ardetam
- 5 Przez dobywanie wierzchem
- 6 Dobywanie spo skum
- 7 Przez dobywanie szodkami albo summami
- 8 Przez zbuzenie i spalenie ogniem wody zniszczenie etc.

SZOSTE XIEGI

O DOBYWANIU ZAMKOW MIAST M V N I C Y .

272 245

Szosta jest o iſt rzygzeſkiego poſtęmpku dobywania zamków miast Municy. Aż gito
 pcamda go ſtarzyſy ſolaizyſy mdrili Lippauſt baba na zamku niſz rzygzez pod zamkiem
 ſfakoz zab druſzj monia Lippauſt ze kza rzygzyſy daz niſz mdriz Targiſy ſobir za
 yſtawoſt Alachomitoſt poſyſtaw zibj zaden Ketzman nſo fideret munitionibus ſbji naiſt
 lippauſtj zamk miedli tedj omi wolili ſiſ zawzdy beoniz wyſſze j wozozit ſrown. Sz uſſ
 teras tyſt miedli takie obygair rzygzeſkiz ze ſiſ trudno ma opzreſt który zamk abo maſt
 ſto dobywaniem goſzibj oſyſzj abo ratunku miedli. Slawni Ketzmani nigdy ſiſ nie
 kwapiſi na dobywanie miast gwałtownie uſzby iſt mdriz przynuzila Szjio gdy ſew
 tagmim miast dobywal jatakai nowiz narzekauiz nadmiz ſoku prawi ſtala Carſt
 go polj j oſyſmiz ze miedli ſtaz bja nadziri. Ale gdy tej przynuzila miedli tedj
 j Ketzmani miedli uſo tedj fortuniz gzykay Pauiz znaſt ze zboryſyſyſy ſew nie przynuzila
 miedli ſiſ polem coday Ketzmani na polj j na roſkoſyſy j na ſecuritatem zayron zgim
 niſt im prze zapamiſtawie rzygzeſkich nauk gdy uſi emuloſ miedli.
VESPASIAN takieſt gdy Ketzmaniſt dobywal oſkayal ſiſ prze Bogum. ze miedli
 przynuzila takiego kdzir roſtania alie rzydow tak miedli glosyſi ktore ſiſ won gaſ miedli
 miedli blyſt zianiz j zannozjli takieſt do blyſt blyſt Ketzmaniſt tam miedli przynuzila tedj
 abo znieba oguſt glicianizyſy miedli iſt ſpaliſy abo ſiſ miedli zaykay gzy do oſthlami rzykiz
 miedli miedli ſiſ tedj omi do tego ſpokoſu blyſtj kdzir miedli miedli iſt miedli miedli
 rzyſt. miedliſt gzyatki pamiſtawie nabozne oſyſt miedli zaykay iſt miedli miedli
 ſew miedliſt koſcioly ſkoly ſpitaliz uſyſtko tam za edmiz iſt.

Ketzmaniſt ſiſ do
 gwałtownego do
 bywania

Jako przez rokowanie biora miasta

Maiſtj tedj prze oſyſtaw go taka gzya na iſtobie. Szlali poſty ſew naprzod do miast
 j liutoſeniz opominali luidzi zaykay iſt tedj prze namodry naprawdowali Rozumieiz
 ze kdzir ſlawniſtj zaykayſtaw namodwami. Rozumieiz ze kdzir ſlawniſtj zaykayſtaw
 tego znowowac j raziami podobiz pod poſluſzenſtaw rozumu anizli gwałtem miedli.
 Namia a naprzod prze zaykayſtaw dobywania tedj Ketzmaniſt Bazi oniz miedli przynuzila
 ſewiz rzygzyſtaw pirdizy gzy abo miedli ſewiz gzyſtaw ſpokoſu formuli ſlow j oratiz
 ktora prze dobywaniem miedli nabozne iſt przeſtaw abo ſiſ do miedli rzygzyſtaw

obizyſtaw

obiegając im oltarz kościół i ofiarę i wzblika pocierosy.
 Jesli Chrystus i wnieprzaciad miedzieli zeim to miz mizomagal a wupozie zuzmali i
 biezno stali przez 6 ma slupoty tudy gassm ex tempore iakiego kinstu dzywali, iako sie
 geg podawala a to zwali wozimz miasto przez rokowanie. Iako soliman rokując
 i krolidwa wozimzka spomny wozimzka i krolidwa, gdy 6k tady sam przegadali gdy mu krolidwa
 mizga przyniesli tem gassm miasto Turzji wozimz i po trofies wozimzka aze bluz ofia
 dzil aze i ratub i kościół. a mizganom promulgowano ktorby zizwzostay, aby da
 liej progi mizmal wozimzka. Gdy to wozimzka rokując oburzili sie a Turzji uis
 brami zdmawali i ofiadzili. A wozimzka miasto dopiero wozimzka odestal dzyk krolidwa
 wozimzka na zad zobozu do matki. Takze i o wozimzka ponawdaci iako forcmie do gdm
 ska mizal wozimzka po trofies zolmizgion nalsawz i Comissarzmi ktorzy zekono iucni
 rokowali traducy komponuiz Valent in dor genex interceptiones wub mizma
 policationes placationes cuium qui prae alijs autoritate facundia audacia militari
 polluit. Wozimzka onego wozimzka krolidwa Phillippa Alacouskier. Wozimzka zdmawo miz
 ska mizdobytka gdzic uio zloty krolidwa miz wozimzka to wozimzka dzy. Alie uisliby to mizpo
 moglo do gdmzby do stradonsz i wozimzka. Iako Turzji nalsawz na wozimzka
 glon wozimzka pod Agreni, podmiz stantli xzdem gdmz i miz takze wozimzka
 gdmzby sie mizpodzali. Drugim tez mizpunitatem obiegadali qui wozimzka wozimzka
 dzy i wozimzka przyslych krolidwa. Go aby sie zdmalo firmus palidwa xzgi actore crimina
 lui causarum.

Jazimluzie na do
 rzes go nalsawz

Przes ubiezenie iako biora miasta

Jesli wozimzka mizmogla sie ta xzge spawdnie przez 6 rokowanie sldone tady miz si pom
 kny do dalszich rad uisliby mizprijadacz ad arena mogl tctzman wozimzka abotcz
 wlicz miasto mogl ono otosic stawali. Wozimzka to pospolic stawa sie wozimzka gdmz
 sie mizprijaciele mizpodzawaiz ktorazge lazmiz sie sprijkladon obazimzka miz
 stawiz i teze posladmiz. ... Spominalm gdmz i wozimzka, iako miasto tady
 forcmie Josue wozimzka i mizdobytom mizgem wozimzka sam sie wozimzka mizprijacielidwa po
 kazimzka. Gdzic krol tady i ze wozimzka go sie byli zawarli. W mizscu pzeimz gdmz
 sldrezi wozimzka wozimzka wozimzka Josue wozimzka miz krolidwa na zalogi przynad i zio
 ludm a tak gdy opodal od mizdu byli wozimzka wozimzka Josuego ktorci byl zafst piz
 wozimzka zliasa wozimzka sie do miasta wskozili i miz ofiadzili wozimzka krol na
 zad spawtj wozimzka byl do miasta alie uis mizam. Wozimzka brami gdmz obazimzka
 ze wozimzka strazona Takze i Troia Grakodw miz tak miz iako przez wozimzka wozimzka
 Bo zmizlili gdmz iako aby pryz odestgali po onem obiazimzka wozimzka wozimzka krolidwa
 wozimzka zostawili wozimzka ludzi na wozimzka zostawili i zawarli. Oni po odestgimz
 nu Grakodu wozimzka iako wozimzka zmiasta i uis sie onem krolidwa wozimzka i nakoniz
 go do miasta na pamiz tky wozimzka. Wozimzka gdy sie pokladli zongomiz oni
 zolmizka

Zolmierz die Wyrwali i miasta walcu miez zapaliny gdzur (Mieze wostagmieni by. 244.
 Dany mieniedarz gij gasiez gij die broni muszeli zalam wyliszy mipezjanclidwi si pod.
 Zag. zolafszij gub om goskonia wysli onogij Wrojsku Graykumie ktore sij nazad bylo wo.
 zilo branny otworzili. Nastiaduiz tego doljz miast Tatarowic gdy miasta strzalami
 zapaliam A Niemczi rayoni i ognistom kulami, aby ludzic gdy die zuzia gajij do ognia Ogniem zapaliam
 trum suadumij doljz mogli Gandauu tez miasto znanienicki wic Plandriij sktore 40000 Alia regimianu mishi
 ludu zbromigo do boiu wyzobdzi tez offobliwem obyzaum Carolus v. Wbiczal go Wolis sloni
 kystorykdwemi wyponudzie i wyzysay Pramijsis nignit aliquot robortibus et non ut Gandauu iako
 natalis soli vrbem sed vltimisa menia tractauit et dispositis per vrbem custodys multos
 compendit ex ijs qui turbido ingenio fecundia mignit et praesertim militari audacia compe.
 rent. his populani potentia suspectas addidit etc. leges dissoluit pecunia miedla ciuitate
 multat inponit axem Quobay isli tferi cessay vmiat obierac tyrb ktorzj bili abemo.
 gli byz ku przyskozic wgo przyskizuzym Sko obayziz lauzio gr kcl fiam pex ob huzer
 nem gdy takie ludzic doftau zalap mshj it. ze wicliu sobie twardozji wyprzayt Lyczosz ko.
 lidur staray die zimnmi sposoby alj ktmu przysiz mogli a takie ludzic do przyskizina
 odla gijli. Jakotenz Carolus Niemczkie xiazta. szgag it miziz staral die iakobiz it
 zimnmi kunstj podbrul. Lowadziuszj Mauryczego stryem obiczal mu wdomigo kufiersto.
 stwo przymisz. Maurycj sum pogal przystaway zaizem woma wrosla Jakozas potnia
 wshj starogokufiersta i Landgrabi. wgo miasta musialy sij mu poddag. Ogem sluchda.
 mudpijal a mshj oguma patzali. A taki postepck szgagiz i opandwanie ku takum mu
 slauie przyskizl ze tez kystorykdwie Wlofizij wgo nacl Julijza przekladay Bo wnoza kilka
 mshj gij wshjtkie yndie Grumania uio skilkum legioneb zwoiohal i przedmiel dnoe xiz
 zag pomial. Wgem triumfu mshj lnozuzgo doftapil Quam nignit Romanis olim ducibus dr.
 negatum esse constat. Do tego ia wioz pokazumng zimnmi krolidie ktorzj poddomizj froyz
 zwykli miedzj soba spuszac aby oni zimnmi die wshj polce wshjzym mshj nazaskani stali.
 sij magis oportuni mshj zibj it mogli lauzmiz dobiez i szolodoway. A wshjby mshj
 mshj mogli it magiz prziziz ldy i premia klada ktoby die waziz it zimno doftay abo tezj
 glodiz it przizimisz Franzuszi krolidie i daliz die wazizli przizizgami dwezi. Alie
 tyzba sij styzy aby to go mshj fcia nazizwiz zibj tego magiz mshj dzuano prziziztrui
 dziziz liakz tez bylo Wymaliozono kunst offobmij ku wozicui wduzo Wlofizgo mshj
 Amidzay ze onio miasto potzzebowało barzo fiano i oni Caris feno solerti nignio concan.
 ratib interius loncatos meludunt to uist przizimil. W wshjtyz wozicib sumizib mshjaki pod woziz fiano
 skizpurnia abo iumij wshjtyz szprauili Zolmierz ktorzj gdy do branny przizizwizono
 oni froytka Wymalioziz die zuzile die do parlisandru go po fciwaczj per mshj fcia mshjali
 i styz do netz pozabizali, i prumie branz by miz byli wshjzili uio drugie woziz. ktore sta.
 ly wshjziz te go mshjali mshj fcia szfianm zabandowali zisiz muszeli zabizetoway wgem
 ona

Syzygij

ona zdrada obazona ze rada ona ku skutkowi przysiz mirmogla Tu te dz vnas m dsi okolo ongo se gabsu zamtk opradny na miboszyka poma s Tano dha wzy to y vbi: zano nipozlic dnujssq niuentia vnozy kltka ieb na Zankle Zolmiregdu wprirvospy po dnu: bmaib wliazto, ktorzy klotek s soba nirmale onyis Zolmiregdu go wkomoraib w parkaniah lizeli pozamiykali y dopiero przyspib do bramy w klotke y wodu rufni zungo nasili ze sy woskogzila zapalio na zwod potum spusili y Zolmiregdu wpuszili ktorzy potem po udmnu onyis odmykali zamknionys. Teraz tesz przed dwiema liaty Polngorinu w Francyj forwme vbi: zano Doinidziawib dy ze tano mial byz wirmark zastali Zolmiregdu die wozumeli byc po: tyzby wubie ze pokupiecku ktora wokoligij te fanty y towary go miali na gawiz wiesmaizy na wirmark pokupili, pokupiwib zontni koiy skurani zaiyzy wesi do miasta. Trifilo sy ze mierzami wredugo wiazal biala rke zekl mu: Isyie ty mirmuski glonick bo mas rky Nig: burska Zayem zolmiregdu zueil si nam. Abyis mi prami poznal lepiiy ktom ia iyst dobyt yugi: nala y wnetgo przebil, taky y mny kozdy swego nictybil a zatem przefradu miaso wbieli Lyr Duazmikanu iako miaso zomykaiy y iakimi baki zwod zalapniy wibi sup Ayinal wipisuy: Cecus tesz Metellus spomina y Solymaizy Trobiam miasa wnetze obromuge lizawib pod miasem nirmaly gabsu potem exkomo mnygo miasa dobywac odciozna lzy y dotyranie iabul tak ze mny lenitatem mriaka przysadzono. Alie on tyis ktorzy byli w mizyie Trobiam przysu: zynib ieb ze byli secui pozeli bity dopiero on tem gabsu nafta occasione nadwrot wtyjnil y sprotka wskozywib w Trobiam miaso wbiyal. Alie tego mirmag nilet wtylizy iako ro: zmaidomi obyzami Krlbnami wbiegnia miasa. Gogo to wtyzib sila iest przykladu w A pospolicie to zynia wdm wofle w mizy spusty w Isy iaku, gdy by ludzi popia opolu: Dmi zwiegora na swilannu, opulnozij, iako ono Tatarz Alidziboz w same go dy Bozgo Nawoznia cheyli wbiezy

Czytany gabsu pogodno do Zolmirestwa.

Jako per obsidionem lentam dobijwanie bima

Alie gdy salutaria Consilia ku skutkowi sromu nie przysadzona ani bomb mo lis oblie xuzij przyswizy sie mdaia. Bo ludzie smutkli przysadzona na nieb taka passia spradnie dnuigo sardu Bozgo ze wiazag mirmidza asypany ysto mizlyssy Ozympsmo iadnie wredie omij przyspomiszi: kogo Bog cheskaray temu y wozum wprzod odmnie. Lze torz panga: uicid moni plazy y rad Kierusalem mizny zaimm zalum Boj flon onyis od Ikama y plazu mirmogl pospolu iednem wyprzemim przegry Bada tobie prami Kierusalem. Istyby prami same d wtem dnu ktorzy tobie iyl kupokoioi de. s s abscondita sunt ab oculis tuis de Gdy te dy rady mizstawa zsy mizyia daz przyswizy ad mliorem mende sobu tyssany te dy mizy: Kierusalem ieno przysp ad obsidionem lentam. Ze z dalicka w pulniliu Castle y zamkiofte dza mogua dwogi gosmizieski porty wchody zaluga miedopelzaiy mizanu przysp bje am wbiy zby ani lity ani wkanim abo gesten z dalicka. zadna swiza rada do mib nie dofo dyla.

Dostodziła iakoby ani posilkui ani żywności iem nieprzybywało. Alie zby byli iakoby
 opuszczeni od Boga i od ludzi. Tem sposobem Troja spyrodku była obliczona przeto
 o no obliczenie dlugo trwalo. a mietrzeba ysbie testmiz. Tak i malo go przed naszymi
 ki Turcyj Coronj sladmego paistwa i zanku dobywali mipozjinali miz gwallon alie pra
 wi minini barboro Confilio remotam a menibus et maxime longam obsidionem in seculabant
 Et nostrorum vii alqz impetum frustrarentur nunquam se ad iusta prelia offerbant et nusquam
 ex propinquo ad pugnam casum expositi. Idcirco in collibus specula erant in quibus noctu di
 uis vigilas exercebant. et cuncta quae vidissent in castris nunciarent. quae erant ad Ru
 rusam oppidum. Alefem agri nullos vtro egressus tutos Turca reliquebant. Namque
 proditi milites ex insidijs undique prodibant magni numerum milionum arcumigerorum
 puerorum et leuorum. qui i paulo longius ad colligendas oliuas progrediebantur insidio
 sis incursionibus interceptant nonnullos milites ante portam reprobata inuasioni oppre
 sione inuascent. Ita enim euagabantur et nullo in loco diu premanerent et omnibus expen
 sibus improuisi adessent etc. Tulyj slow przyrodzenie takiego obliczenia abaynesz snadnie
 ktorom tak sy byli obliczonem onem Hispanom opzjy kzyli ze iako smig musile stauiz Bo
 i pira iem nakoniey niestawalo Bo go byli studni wskalic wy ciopane ledy od gysty stye
 lania gozial niz si byli pomis pali i sturbowali. Bo i skaly i doki od styeby zwykly si sye
 pawy A syjstreni sy tesz wodzy uib byli nysfely. Tak iz musile wy ciopane wyjmy wktorey
 Marucio iet Helman byl zabity zwykly tesz wieng przy takim dobytwanu ruy o demodway
 stoly popzyzna wyjmioy. Allynj tesz ysuia stokeradyi tuiq. Rgdy mietry wpost wia
 wlen gasy postany abo i posilku sy iem przybyy spozduway. In sana iako moia: Hor
 grub de mony oratione et iunio pellitur. Li tory iet prosiz a polem uigymia nie day lity
 i ta danga elid feroces animi franguntur.

Dobytwanu Coronj
 w gwariey

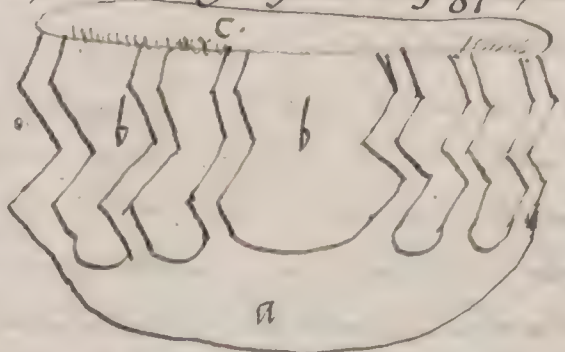
Naiszye olem miz
 gasy posilku przy
 klad pikeny

IIII De obsidione arcia o obliczeniu twardec

Obluzenie to ad frangendos feroces animos uis bynia twardec i ciefe i zbliska Ofsakoz
 bez skurmdo i dobytwanu nawalnego straszliwa iet zez obor porzadnie i rozumie gos
 riogniony go i jasma zeznahu. Terribilis et castrorum acies ordinata. Proferuiku
 pobudzeni wistysgo strachu martiny po inury fragego pozoru sstyeby i wespol zdra
 bmanu podlayali zego mady malidwami lib 2. O Solimanu iet obogit ktoro po
 kazal pod Bialogrodem stolicznem przy dobytwanu historyk tak nypisal. Admabili
 Castroru spetis contraxit omnes pristia amoncu ferociani exurunt 22 Sakir mietre obo
 zoni obieray to sy wktorych xigary potwiznalo. Josyphus dnyj Boze pise o wal
 gosy walow y fanyda ktore byli kzymiane pod kurensalem podzialali A to isy na on
 czabz niebylo dzial. Cera gdy dziala nastaly Saliko wygy tyzba i opatymu muro
 way i oby ganiesz snun pod muw przyjmikay Ggy Carollus Tunis i Golte pod
 Barbarefz

277 Bombardosa doby wal naprzod w pulmiliu wlozku zesz obozi iako na bezpieczni-
mieszku polozył a drugi do woyzkow gzie w dolie iako tynce Cardus r. w. m. b. r. g. u.
Loffem potrofił potrofił walu pomijkami basty sypamy z stron. Zis k. s. utrolos
ze s. do Golsy blisko podsaizował. Ali przybliznił s. abyś mogli o strzelby by
poniekać bezpiecny. Wzjnia galk przed soba aby do nich nie mogono szelac doprow
omij stary roboty poczyna az pod samuch muru miszkie. R. s. h. y. robotni y. bezpie
gnie ony roboty Wykonawali tedy zjnia liakotke przkopu zego figury lu klade

Chodniki liochy
abo pinnizur
by

a Lzkap który się poży-
na o sanzow dalszy
b Kdny krzyżur ktor nzi-
mi i d. lakotka geby
prze strzelb. bezpoczni-
zolmarz szodzil
c Wal który kopaze
walia prze soba ku
muro

Dobytanie May
sebnicku

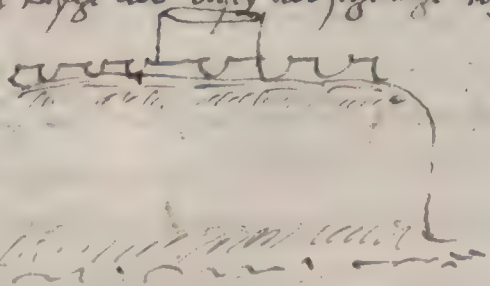
Obligzenie Al.
ze wsi poczine

A Mauricus r. Magdeburku kazal zbrać wiski lud Al. de burckiej szerszy y one
ze kazal one waly szal az sypamy aby miedzeli ze s. b. e. bronizy p. w. y. s. y. z. e. m. s. i. l. i.
podbanij r. mordoway. Szj sami zolmierz y k. s. n. i. s. t. z. e. m. a. u. z. to. s. o. b. i. z. a. p. o. c. e. n. i. e. z.
r. k. a. m. i. s. w. e. m. i. n. i. z. o. p. o. m. o. z. z. j. n. i. e. t. y. s. s. a. n. i. z. o. d. A. t. a. k. i. e. s. a. n. i. z. e. r. a. z. e. y. z. j. n. i. a. g. d. y. k. u. o. p. p. u.
gnatichy przyszedza. Ali dzuraz obligzenie noz nie tak blisko r. s. s. a. n. i. z. o. d. h. y. p. o. d. m. i. a. s. t. o.
k. i. e. d. y. b. y. u. i. o. w. s. t. a. d. u. n. i. e. m. i. a. s. t. o. m. o. g. l. o. b. y. z. w. y. w. o. d. a. n. i. e. m. i. e. d. a. z. n. y. u. i. n. d. y. b. e. s. m. e. n. i. a. z. e. s. t. o. w. y. c. e.
g. k. i. y. s. a. n. z. e. z. j. n. i. a. z. j. N. i. e. k. t. o. r. y. k. e. s. n. a. n. i. b. e. z. j. z. o. d. s. i. z. o. b. l. i. z. e. m. e. n. i. d. l. u. g. o. m. i. z. e. m. a. i. z. w. i. d.
z. e. m. i. c. o. n. i. o. d. a. y. m. i. e. b. e. s. p. i. e. c. n. o. s. z. i. z. a. p. o. m. i. e. z. m. i. e. s. n. a. d. u. r. m. i. e. d. z. o. s. t. y. I. n. i. e. n. i. a. z. e. n. o. n. e. s. t. m. i. l. i. t. a. r. e.
o. b. l. i. g. a. c. i. e. m. i. a. s. t. a. d. l. u. g. o. A. l. i. r. s. y. s. t. e. m. i. z. e. d. e. s. p. a. s. i. a. n. i. e. s. t. a. r. e. n. i. s. a. l. e. m. a. c. a. r. o. l. l. u. s. N. e. a. p. o. l. i. m. y.
F. l. o. r. e. n. t. i. a. t. e. m. z. p. o. s. s. o. b. e. m. d. o. b. y. w. a. l. a. n. i. e. w. i. s. e. z. j. y. z. a. z. n. i. w. o. u. n. i. e. z. j. b. y. l. i. A. l. i. e. z. j. n. i. a. t. o. k. e. b.
i. n. a. m. i. z. a. z. n. i. d. n. e. g. d. y. m. i. e. d. l. i. a. t. e. g. o. z. e. b. y. n. i. e. d. u. s. a. l. i. s. o. b. i. z. e. b. y. n. i. e. m. o. g. l. i. d. o. b. y. c. a. l. i. s. a. n. i. a. z. n. y.
l. u. d. u. s. w. e. g. a. y. z. e. k. a. n. i. z. y. z. p. a. m. i. e. s. t. u. m. i. a. o. b. l. i. z. e. n. z. o. n.

Przj gwałtownem dobytwanu munitj wierschem

Jestli tak wyprobus s. n. s. e. s. w. o. b. l. i. z. e. n. z. o. d. b. y. l. z. e. b. y. o. m. i. b. e. z. t. r. a. d. a. t. y. a. m. i. p. r. e. z. o. o. b. l. i. z. e. n. i. e.
d. o. s. l. u. s. t. n. i. e. s. c. o. n. d. i. t. y. m. e. m. o. g. l. i. b. y. c. p. r. z. y. w. a. z. d. i. e. n. i. d. o. p. r. o. w. a. d. v. i. o. l. e. n. t. a. c. o. n. s. i. l. i. a. p. r. z. y. s. t.
n. i. s. t. i. d. o. b. y. t. w. a. n. i. e. t. e. d. y. g. w. a. l. t. o. w. n. e. n. a. t. r. o. j. s. i. z. i. e. l. i. B. o. a. b. o. d. o. b. y. w. a. i. z. w. i. n. z. e. t. e. m. a. b. o.
s. r. o. d. a. c. i. n. i. m. u. r. i. a. b. o. z. p. o. d. k. e. m. p. r. z. e. p. o. d. k. o. p. a. n. i. a. A. l. i. e. o. t. e. m. n. a. p. r. z. o. d. z. o. w. i. n. z. e. t. e. m. b. y.
O. w. a. s. t. a. z. j. l. u. d. z. i. w. o. z. l. i. g. n. i. y. s. d. o. t. e. g. o. z. j. n. i. w. a. l. i. k. a. n. s. t. o. w. A. l. i. e. w. a. l. i. w. i. z. e. o. t. y. c. h. p. o. s. t. r. o. d.
k. t. o. r. a. z. n. a. l. i. c. u. r. r. i. s. a. m. b. u. l. a. t. o. n. i. a. k. t. o. r. y. n. a. z. o. p. i. s. a. n. e. y. w. y. m. a. l. i. e. d. o. a. m. i. l. i. b. z. B. o. d. l. i. a. t. o.
t. i. i. n. s. t. r. u. m. e. n. t. i. w. p. r. z. o. d. s. i. z. o. p. i. s. a. l. i. o. s. o. b. n. o. a. b. y. l. u. p. o. n. t. a. z. a. m. e. n. i. z. e. z. s. i. m. i. z. a. t. r. u. d. n. i. a. l. i.
A. l. i. e. w. a. l. i. t. r. z.

Mirowali teby i drabiny formine do tego i męsty go po nich haadw wosyir bylo. To 278.
 le non go wmgniemu oka parolkow kilka moze wladze na wiczeb murem. O ty i wsi:
 thich przyczyn cytaty lib: 2. Alie gas to byli za mstrumeli pgeriu szelby szial Atoli de Ca
 tapulla Luuis napissal ze w hispaniey kamibal dobywajaz Saguntii Kortatorade.
 val. Catapullis dispositis balistisq; ptonnia tabulata muros defensoribus mudabat
 Botin wsi obygaj i dzis tdrwa ze musi pirdw luid odprzeliac zmurow chesli zboru i szel:
 bi snaj przystep wzijm. Bo do kazdy szuwy i ciecie go na wiczeb murem postawia po
 kilkunastu osob, kto zy gnamiciey szuwyki nie da za sie obliwzom wybiliz Bo ty:
 baj na wiczeb murem murem bo i spodassa zakradaj sie drabikowic. Czaz tze
 swa przemy sluse pokazac radzi wgadzaiz. Wc Franciy Carolusowemu sie bylo wojsku przij:
 dalo. zdani sie w dansterniu ze byla idna ysz mure zostala, skotory szelba wredlicozu:
 mu niemala porobdzic. Jakze kilka zassow od obliwzma nitrzilo sie abikady zongzo
 kazu szelby miana a to wylko nazwazic bylo. takze sbaspiegneli byli hispani. oni ze
 woney stronie bospiegnu sie przchadzali murem zazy ze tam byly tairmure szuwy, ktore byly
 na zdrazic wyponi zalykowali i zmalowali ze sie zdalo iakoby gregla. I idna naza
 karidz sie hispanow namiezy na ono mure nagromadzilo toz do price ono wypono adu:
 jmu by takz gsta szelby pusgono na mure ze maly chwilek idnem nabizim barzo wieli
 pobito bez przestawia i b przazg. Sam dandens Alwaresy Peretius Hertzmani sladni azbyl
 mruamionj alie idnak cwi odwany vngolionj zbroda opalona i swarzga zawnz iako
 gawt iaki ludwo odssangodu sie wrocil. A takowe zwaclm oszukania Francuzi wuene
 na radzi mudraiz. A hispanom do kilka zassow byla jamieta ona cłosta go win dano
 bosz kilka dni oskubowali mlyszaz iakoby win to tazy murem od dali. Wrazem sie tazy
 do onjeb staroswieckich machyn ieli by sie mogli wzem przij day jako zdani sie Turris am:
 bulator ia gdzib szelby na zamku mbylo moglaby sie przij day. zwlasza ze luidze odwy:
 kli miz iako iey odsciz duc Dzista miz te xezij wylkie siadnucy zymia. Bopolozijnszj sie abo:
 zem vniasta i okopawszj go secundu anton ojem lib: 4 bajzj wzyjmszj i mogli byc wo:
 da i obtozyszj opierozet tycz rozmyt mlysz abo przetrz awrdli wielgoshj wojska kto:
 rei zebrał wzyjnia kazyz abo bajzj abo szelbyz wzyjst. miz mlyszkie waly A tak

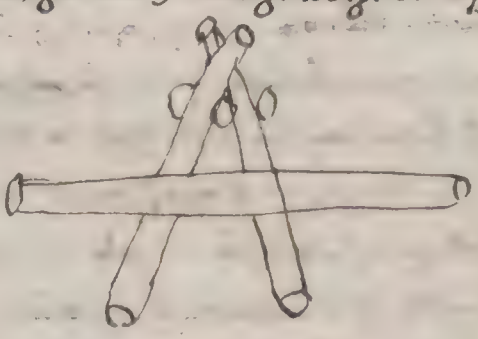
Figur szelby
 gdanskij skotory
 oboz na gozje zrazano

odztrzeb ston zawnz przykladu Sulmanandem oppugnatiq zawnz zafadzu byz ze ztrzeb

Stelbiza z zaidu
 na xalt Turris am:
 balafonia wladze pa
 gorch zgoz m. zgi.

stion

Jesliże miasto mierzyni mozu liży alie przy stawie abo iżurze tudy siew spuściwszy gac 280.
 gzymi sdroste mierzyni y ziemie przysuszy sto bndie sroko zby golosturindur ob:
 serz zmiesic siy naglo Gogo mabz prziklad stoliczurogo gdygo dohman dobywal Ogym Mai:
 Dziwz y r Jounyfa Gzymi tecz y mosty spruondy przyb wżura ieligr gls bolie a ktemnie spu:
 fur A zimie gdy zmagnir lioi tudy nakoniez y sanze gzymi wo da mrozna slone przelucni:
 iaz Gzymi tecz y dnuży dnuze ziemie y wunozij nalyfi nanuciofij aby zimia roznazla
 ognia kupy slonij zapaluszij Sopieo ziemie one rostaiala wkojse faßniaz alie to bywa ony
 na yzgo botaka zimia sprzymozona gdy zoziala wlezya ras kilka rada by rozprosy y
 rospierstnie iako r kruszgo ktorodka nasrm by przelucilo zimnalmi przestachni ludzi.
 Jesliże wozijstwy rolni y szijem polu miasto bylo iuno ze przkopami opuszone y woda wnieb
 tady gornikow abo sadurzow przij ziwuszij sikaukani abo tez mie sami wodnani oni wo dy
 one wywazy y wyceoga Gych miedon figury nag lib z. Alie wolkuysy indzy przy
 gorach kruszowych okuni by tego napatyzij Gzymi tes kofie iako wtych xugoch opisa i
 lem w dle miacy y formy opisaney abo tez wory wclna napelnuszij abo y zimia przkopij
 napelniaia Alie teraz suaduszij oblyzaj wy nalygnia. Wozijstwy dzrwa iastellow kilka
 iadlowych bo do tego to dzrwo nailytyst y w gzymi zrabow klnowatych sprzymoz y
 kilka Bota figury y iest oblia tudy by kulia otrazga one y mmoz w dzrwo lisy
 zrabuszij tudy taki zmyb wobozie
 hoc y mpulmiliu drabigo rozbiora
 y podwinnie po klioynararnionach
 ze pod mur zaniest y zasgozora y ze
 miy napelnia Alie by um strzelba m:
 skozone tudy poki nie stauowiz o
 myt szangow strzelby gista puszca y zmu:
 row o strzeliz ludzi z sy nikomu nie da yz wy dyliz. Kuszani biczki ziemia napel
 nuszij one przyd soby to ga sami sy za nie zarzylia iezij.

O gwałtownem dobywaniu munitn srzo tkiem murow

Jesliży dobywanię gwałtowne Alia miazakib przijezijn niezdarzilosy a cbiabys szkodkim
 murow abostan kostoway tudy priwcy ze tyzba radzie zelys dzurę przestoma y na sra
 onem mieszu sformowi wzial al. Bo iesli przijstmp gły tudy y po dzurę miz zelys luis
 dzi marenie niepotragil. A raz y wiczestn abo spodkum dobywania kostij. Do wzyjnie
 mia dzurę Rzymianie miedwali rozlignc instrumenti. Arstem Alenum ozymes sroko slyskal
 y maliohwania widzial Gzymi tes iakoby postlipenia spomys nadzobz go zwali teflu
 do askurami hofowzemi przijkrjwali pod ktorey machiny przijkrjcie stozymuz wlyg
 kodwali ktory sposob moglbys ielze y dny prziday. Jakoz pan s Comowa tego wzyj:

Dobijwanie domnia

X

Gziala

28. Ziala kulia iakoby zes lurala z i q bylo dozyre go tak slabo nabyano abo tez
Quicquid testudo po: prochy miedobre milti. Bely tesz j mrego sposobu testudnie go sobie starzy zabita
rima
rio opere zolnierz Olia szyal dzialy wali szigay nad soba aby um zgori misko dzili
Ogem Linus deade 4 lib. 4. fol. 216. Iaka Quicquid on byl wyjmit Cum lilla inquit
ex illos ferirent ex mogniato sublatib ergosupra capita scutis continuatigzita mltis non
modo ad carcaw idus: sed ne ad mferendum quidem ex proximo telum loci quicquam ef
sit testudnie facta muros subbant Ten sposob barzoby byl pozjteczny przeciu szyalom
Tatarzkim. Ty ch wickow opuszono wylkie te stare miferstwa. Abduwim samo Dzi
lo za wylkie one spruchy um stoi. Iakotedy Dziury dzialy Wielgumy zjymia iako wyl
gly okna wyrobdy naprzod obbiyia otomse uib wylsy wpuskarskiny nauze gada
lo. Wylamua tesz kraty zmurow j sa do tego sroby klorjch figury mag lib 3. Sa tesz
j sroby abo serwary takie go podkopany j kościoly wylwrazia um. Iakotedy Gdm
szanie teraz w Olmoe klastor wywrocili Gdy z dzial maia uib wylmaliz przyslo mura h dy
obieraiq bis tak mgnie bityam z pod dziala pzed saniami przyliegaiq do ziemie p dnu
iq iako skoro wylszeliz j wylmaliz Dziury aby bis nikomu nie dali wylsignay z mar lugi
a om u Dziury przypadu Bo taki wprzedy j wbiay zankom szylby I r kymia w wyl
gum pociwofgi takich manio j Muralem Cororam odzicjwali iakoz j dzis mrdy Lian
glancety takim mufignay zaplaty j drugdy diwoy waiq. Gdy Sturm maia zjymy zponi
nanie zjymy takie iako j kiedy ku potykaniu przjzodzi. Szj kodwanc do Sturmum bywa
wyltkuio woyska a gi ktorzy do Dziury idz tak sie spraiu iako kedy Cumu zasa
dzaiq uio zyzolo szjzysj wyda a Cuneus spizasta a pawezami sie ofadza stron
j od zola. Ieno tyzba na zolo leci smos wies mag ignaios astylu j zbokow Solnyrs
Terziduceb et lateriduceb asserokose Sturmum takama byc uio iako Dziura wylbha
milita no modo condusato se d etiam constipato. Przeto kucbji kosprzaly krotke
nosz kugurzewniowbji aby zassu constipacjy uio m Drugiego wylbie mialiegal
j weizbie do dlugiego mega nikaki przjst j trudnom fremdway. Alie zby distradis
tribus obliczeniz byli kedy uib odstzeliq. naprzod zblankodo Et ut simul multib rebus
wgerentur kedy j kulami zmozgerzono szylkaiq fclaryki wylpizgaj j mlti rex acie
zjymia ogem spominaiqy Atololska woiwz uobilo sie dofiy A pzed po drabimach
kusa sie na mury wskaczic Iako Carollus dobiywaiqy Golety po szjzi drabimach. kazi
Dy rojir przj dal abay zale mosty na wurych zaryue uiofj iako Turci po Nicofum
Zypaliq na konic iaka gyle miasta podliwissego budowania aby bis luidz do gassm
Judicio naiziac zuciowbji roznemami tgm barzicj byli. Alie tyzba szjz aby zalem skawby j listy mwpogo
Rzymianie waly spominaiq j tgm fortel r Rzymian se gyle na nacjssa kedy Choragiu na mury wzu
zali kedy zolnierz za Choragmiz by j woguini bityli Srobu swego iako smigalsji broniaz
Xenozji Bo tak przjst ja uib mofiezmia do wyfjzi Serbu j Choragmiz bronie Xrmigkum
luidzom iist miane miodozgerc ordunku abofmugo nammiz wylkroyic A pzed tesz
i statari

Lawezij zeskar tem
posobne goe lallia
zowa kystoryko wic

Sroby goicini kraty
Wylamua

Szykodwanc Sturmum
j figuru iogo

Kolprie dzialy

Przed Sturmum na
pzed odstzeliuiz
luidzi

Judicio naiziac

Rzymianie

Xenozji

in statoriu pugna Ximiegla nareod ma slany. Alii gdyby zas po irykturii Dobrych 232.
uist tu zas Wolochom pzo dte daiq. Gosm Carolus mostatnirj expeditirj dostrungirj Wolofij
Wyznal Ogrem tak irgo tystoryk. Penituit inquit Casarem quod Italiani uobortem 1.8
dabuit Et fassus est se deceptum Germanos cum uidet non ita agiles. Quia disciplina
eorum militum non fuit ex curatione in subitaneis et extra ordinarijs in uisionibus quibus
ad oppidum capi potuit Bonn 300 krageciois pzo slo muru bzli Wywaliti a zadn
tey occasirj nruzyl. A uamnen mrisu pzo. Itali audaciori ingratio idro ad subemdes
muros optiores Germanis O Turgeris zasy. Turca illat is dubitabub suos ad yu
quam ciuit A Moskwa sworich poganiia knucirn dostrumu pzo nuzenirj Tatarirj tem
sif sturny nichawiz urio zaxas ogni stoni szgalami miasta podpalirj. V Mir Ziboga i
dnak Trouniodo staxigo kufili sij i sturnem mogno dobyj uio ze szal mirmili Lubolu
u dnak alia poswaru nastawiali miasto szal.
O hispaniehem szylal ze irdugo zasy gdy sij szlubili pzo d keshmarni szem de gwar
sta ze mieli szylalirj napozod do sturnu ubuzre tedy on kyal uio male szomgirski
do szylakow abo szelndu nahuizac na uiozebu is isliby tego mirdokzali nirmogli sij
ctatir A msakz znac ze is to omylilo po masieli forteliu potrm szylirac. Ogrem tak pzo
Tandem machina fabricata concamerata in rotis producta sub qua Centuria teger
batiur simile quid antiquat studium. To szomirac ze Carolus miron szem gaxdu staryj
ludzi mironiam szosow szylir. I szalirj Liguum oppugnatur a quatuor partibus toci
mrentis aduocum Turcaru szposzitis. Li neburga ac Mosca duabus captis ciuitatibus
feri precepit Casar Galliam inde trece seculis est non tam ipse quam fama pro eo
postea pugnant Isli na gorze luszimay o tedy szungirj gury masi szylir pzo abo
uio bazy abo szylirirj szylir pogirj A szylir sij ze ma szil mironi podwala tedy is
v szodku o szylirirj i opaszir szylirirj Turgirj po kody szylirirj i posturacirj tury.
szylirirj v szylirirj Alii hispani contra brenia is szylirirj odnosir i odprzetay. Alii
tak onem gaxszylirirj smrodem szylirirj obliizenzir i szylirirj bazyir vtrapii i szylirirj
szylirirj A szylirirj to za szylirirj szylirirj ktora szylirirj v szylirirj szylirirj szylirirj
szylirirj. Bo szylirirj szylirirj obrazliua smrodliua.

Turgij
Moskwa
Tatarirj

Hispani

szylirirj

Alia fortida

O gualtonnem dobijwaniu muni cñ spotkie szylirirj

Mieszca szposob ktorego dobijwac pokazue isli moze szodkem pzo szodkem szodkem szodkem
tey szodkem szodkem szodkem. Turck szylirirj szylirirj szylirirj szylirirj szylirirj
zeby go tam szposobem dobyl ay niebyl isli tak opadnir i omaly szodkem szodkem szodkem
uio ze tego szodkem szodkem szodkem szodkem szodkem szodkem szodkem szodkem
isli brenia a szodkem szodkem szodkem szodkem szodkem szodkem szodkem szodkem
miesz Capitanir na szodkem. Turck szylirirj szylirirj szylirirj szylirirj szylirirj
szodkem szodkem szodkem. Imbrami szylirirj szylirirj szylirirj szylirirj szylirirj
szodkem szodkem szodkem.

[illegible]

Także y Budzyna on Kogendorff gdy na zamiek kędy krolionwa w obligenia byla szycal
uio malo tem sposobem miasta ni dobył stoly wzymisłj. y uio onę stola Wnogi wstli byli
dokad rzecliz za zradę uioego bawuic za uio z srami ni do smali o miasto dy pokupic y
wrocili się zab Także y Starodub. Alir silabę tyrb przjkladom zpominaę Jako kędy stoly
buduic razęy zmiżenia nixli zgotyć ston kto wyrozumie. Alir zę piaszysse do kopania ni:
dobce y bagnisz y skalist. Wskalarb rycelicy to moze być Bo dlia Wilgotnoszi w micszorb
blotnyrb siaręysia mog się zaduysa, alie kamien skala nacięz y wykowaz y uio yz szu:
da kędy niemożnie się uioic mog prordn puskar skiego sili. I sz przjkladom kilka ze w
wloßes Hetsmami de Groatto skalami takor stoly abo cuniculos zjinił y miast dobywal.

Maſter w pieczyſł
plazorb ſerj ſtrony
Dobry zakladar bo
tain podkopanie nie
ſlugij

1. *Questia Iako*
znac pod zcinia
wktoz pronie id.

Maia, Dwie to Quasior na prostaka niwale. Aby tedy wazny podziemny trafili tam gdzie
 tego maia zgarz dlozski poklorem siy znaczy. Do iako na morskiej sfrolozgi bez Com:
 jasiu nie wiedzic wktora siy swone obrotu maia. Zalasza wdzien tchnien, takze y wzrmi
 y woslnych gorach y kuszonych. Nieznac temu wstodu zarbodu ani poludnia. Klonu Dno:
 Kij polstnie naczylnosij orba kuzmi tedy onokolalunie wzrmi Daj siy na wmozdu slybuj
 Jesli tedy w wazny trafia na syjpkaz zimis tedy dzywoni kaszcia iako w daniy panwignie
 Dwaruig siy Kieble w walich trafia siy woda, laly przekoap spuszta aboia. Wre Alie nanki
 feakre skicy wy ciogna Timyij w Nicosij guch przekoap w swoj ktorij wyjzili glebszy woda
 spuscili a ich opusyli. A ziemie zasty zonyr to liosom, aby z zamku nie obayono zo die
 dzwie y nie poslakowano tedy ia wyklawiaia na baszty, ktore cymia okolo swego obozu
 abo na waly aby tak obliżeniy wozumi. Ze to ziemia nie polzy alie staula dze na polze
 be obozu brana, a klonu ia o daniuig to w daniuig ziclonem obloza ze nieznac uisli swieza
 robotka. . . Podkopawszy by Dmuchy do miasa Dmuchy ciebo a otworza brany
 wojsku go w obozie zostawa bencia li mogli ktemu przysly a stawa iakokolwiek ubiezci
 abo tez przynaj y a nakoniec zagladzie wliyz za tym osfady y miesza obronmierz
 iako siy przij ubiezenni miasa porwadalo wysszy zostakymie.

Wf. Ißij stol, do
masta go zjini;

To peti stanzij l'ugir

Topoty starzy lundzu poki dzial niktlo dzial wali. alie posliwoni wnik ty mientny isze
 Salicy pociognal. Bo isliwy beam rbiezre nienogli zby niepodobna gzy byla tedy prochy podsa
 zaiq. A izby mogli wicdzic godziny kudy krot ma dogozre tedy ongas knosy takazy mian
 sobie wobozie zostawia i markuiz dy potem. kiedy tu nib dogozdwa trasy dy nib gotuiz rozu
 mienizny ze tedy nie ogien do prochu dobedzi. tedy wojska iako do boiu poslijkuiz. Kroyu
 szaiqny iednak i zimnych kato do dobywania i opidani dybeadiz wimbis wozirey bronli
 Bo przij dobywanu murchu mieniszej iedugo patzga alie iedny roci to drugy owo pociu
 ga iedni ognia patzga drugy do dzial tyrci szalami drugy tedy go gotowu szkodwady
 dy ad omnie casus belli mientli szaiqny gzyka go inni ketsman roszaz. ktorey szkonalic mien
 dzic szposobny fiesz pol tedy wolkuszu to na oko Virzji iako i kopauz iako gzeluiz ciagze
 ma wozy rozliznemi kuszami. rozmaitymi koly. pompyani skorami kinnu. Tedy i to dobyzmy
 przystrogi podwim. kiedy prochy wyzuzga murey tzyba sy szazg zdalika. Bo tym szposobem
 w Corony gdy gzy szadonki licialy. tedy gallieny na szzeluiz gluta od bezegu mienala
 skod. od onych ruin wzili go tak daliko licialo. Wostatim takich przijgodach bogaz glota
 kliciof. Wzirmis zakopuiz. drugy dokloak do szudzu murey tedy mieniszej szalucze
 Wzirmisj wozu wozuly. goic tedy gornizj szukauz ny bogatiz kraszoz wzywaiz om pokryt
 szaby Wymaiduiz. Bo sy wozze obrozi Wzgula gdy na ono mienisze trasy. Alie gdy do gzybi
 ta wroguly drudmaniz bogazozwi przijloziz i szeluz dy wzytkiego domies. Toist pr.
 nsa szuka iako szpodkimi bieruiz miasa.
 Obalauiz tedy murey szpodkimi w szpodku go iz abo tedy one waly Niermiezku adwali
 cem montis szelupendo zakradziz dy szolq potau mien szrobiaz w szpodku podgzybaiz a
 gurmia od wozze szu dy szpiz i waly szu waly dy tego przykładz w szpiz go dy
 szewalo. A na wals isli i sz iaka szyka abo potok pod gora tedy gzy szalamiz
 a przijprawuiz ku szameinu szpodkowi gory zakodroz. A tak ona byszrofe wozy cu kazy
 Wymiluz za krotki czas one gury. Iako w Wilnie za Augustusa mieniszejka bylo przijpra.
 Wiono. ze tym szposobem gory szkodluiz nad zaunkim miano bylo zrosz. Alie mien szeto mieniz
 i Crakowski zamek ta szrona od miasa i od szradonnia tef mieniszejnosz cu szpia.
 Bo ony Rudawki kedy wst Rudans gdyby iz bazyj przijpraw pod zamek isze mienardiz
 rumom. A wioze go gzyby tosy wzirmis ryr pod dom Xiz gzy Rodoskugo. Alie okramia ru
 dawki tedy iadany szliza do zanku ku brannu tedy szalpendo abo szrobiaz gurmiz w szpodku
 palagowiz i kosciołowiz Wirlgzyby szkodzilo. Brzo szlawniz pamiiz gi Jan Bonar ktory isze
 byl mienarda iakie Ornamentid Corony gdy przed Wuzgizszu liat bom przijtem byl poyz.
 la dy byla waly gora Wnet i Wioza zakodowa na ktorej szwon i sz Zigmunt postyzi
 i wmalu dy wzy byla szuka. krol mieniszejk chcial aby iz byla capitula opadwala
 i szstawwala

284

287

Przestrza

szaby zakryte iako
Wymaiduiz

Wozycnosz Jana
Jana Bonara

restawowała, czego się im zbraniali. Aże im nakoniec pogroził że wam dzwon zerwie.
Bo od solubania dzwonu muszę być też i mury rozbici. Gm postawieni Canonic
i slybami że im grozono dzwon zdjąć który jest summi ornamentu onego kościoła
wnet się do zgody wdali. Opasali te dy onem ante aurem albo przy murach mskiem
wspodku onę górę S. Bonar aby się w wieżę merysonala i wieżę stoi iakż gora jest
wsta. Jest iść i byzci sposob. iako zpodkum biorą miasta ktorem sposobi
Cynis babilon wziął gdy rzeka wylga na male rzeki pozysnuwszy roby rozgulił i
dismembrował iako ni dawno pod samą rzekę byli pokopali tron gędy Franciszk
krol był pomiany. Alie kędy przez miasto rzeki tam i sam mieda, kędy tem snadniej
tam tego dokazać denudationes i auersiones gęm. krol Sapor Presti ageribus
fallis grauidum flumen fecit. A tak gdy wody wzbrały przkopawszy groble zalili
oboz i miasta zatopili

VIII Jako nawet ogniem woda miasta niszcza

A gdyż uż zadna siła rad wyszła wyluzjonierz ni mogłaby dość a mager byz ni mogło
dopiero się wieknie do surowej lękażu ogniem woda nadmiast byz męgaj. Ja
ko się dopiero o Prellaciu krolu nazwanem Sapor zominato. że dopiero gkoblami rzeki
zastawia i wnet i opuszcza porożę i zalaniem miasta zatopi. Ogniem zabij bo
zza miasta ogniste kulie strzaly talarki byz skuzę puszczaży albo przez nowic iakich
desperatolu bo ludzie oia wiatku sila się waga. Inne sposoby stratagematami ktorem
mają dobywaia w xia skot poscripti znaiżisz. Nie dawno w regyż rotu Saidukow
pod zamek obliżony przysli, męgaj się byz wolucmi a z zdelika przysli zukaiaż slyzby
a ye męg strona obciognęli wpuszczono ich i wierzono wtem po kilku niedziel wyprzysli
gaz regyż męg znowe zamek poobali.

Jako tego nafi zdami się Rusko w krusci wzięli pobniż i porażniż wojsko Nic
męgkie goz Zamku byli na wyćwęke wyćwęgli sami ni wubiorę ich poubitwali A tak wo
nem swoim pod zamek przycięgli i zbezpiegnęli zolmiska i dobra mylia iako męg
Dno oto nafi Panon Polakom kazali pobir iako swem gospodarco byli na wyćwęke z Zam
ku zacięli brame otworzic Obliżniż męgaj męgkie zbiorę postawę i wżysli
i męgaj zato że zis sa go dopiero byli wyćwęgli z Zamku na zamek ich wpusili Oba
zgli potem zważ alie niwżblo gdy uż brany offażono i zamek wżis to Takich kęg
i męgaj lęgkich męgaj kęgaj pęg to ich męgajmiam bo i wyćwęke uż iść pęg męgaj

283

Calij klorborren
ida o9 masta.

na dol i przyliz sie ziemi przed szelby aby sie mogli przylizac rodnik sio i
kopa i pod nisz sie ziemie. Wiedzie potrzeby glom przylizni. Wylskugo byo potrze
ba bywa gdy owo zdolu parza. Takie i omies kopano po murach Niemiec iakich mierz
potrzebna uino na wieziedu gale srost naly kaia. a dnuzy i przeladla wy
mieska maskary nastawia. A ten sposob obrony jest prosty ku obronie i trwalosci
la dnuzy tak ku przylizni szelby iako i ku wyprawy z obozu vnu przylizni
dziu ten galem. Isliby sie desprawy nieprzylizni kusil. tedy desprawy bialdy
ozymie. Bo zba na ktorzy i wden fenedel kureto bywa i ziemie sie pobozna szelba
Wierzedem i szodrem ziemna szelby ktemu przylizni szodrem i parza tak i iako
oparzon i musi sie wrocic. Alu gos potrm. Iuz i na ho murale nastaly Niepodzi spodkum
ani szodrem. Alu gos pprewko bafie bafie z ziemie i wal byndy waliz. iako owo na nokum
smiegu waliz byle smiegu go daliz to sie wistysa gijni. i go was to sy i przylizni. Tak
ze tez oni tak wysoko wal wysij i waliz go przed soba. ze sie zwaly nieprzylizni i
Anna azrem wreg przylizni iako si tez wysij oten modilo. Tu uiz stanc i muenie
nalytkie kedy tydy chozaz wysilkarzy dorak przylizni a nieb dziu. Wozskana odiz i
ko zolnierze wdroia nie moze byc zadne miasto tak obroam zely nichy lo dobyte. Bo toist przyliz
pozwie i zolnierze gozka glowieza woznila to kureka nage zysowag. Jednatyzy
moze pomoc gdy zamk abo miasto na wysokij gorze posadza. Tu uiz walu trudno nie przyliz
ciel tak wysoko wysuc moze. A toz tedy przylizni kedy tydy chozaz na stary szodrem budo
wamia zamkodu. nie wrodoni iako to dzis nastalo alu na wysokich miezgarz iako gijni stary
Wtem sie wdenak stary i ludzi muenia nieprzylizni teraz ku sposobom naly i nichy lo. Bo
oni przecm onem Anison rozumeli namozni i figur byc okragla. A wokrągły figur
nie moze byc potezna szelba pobozna bez ktorej iako dziala nastaly napolz bialwa przyliz
groma. A ciemie namozni wysij Alu kuse. zely sie bylo galiz przyliz szylal
wedylic sa wozniome za stary i ludzi amizli Alu kulek wyansijby poprzeg magliobij
pozniwie iako dzis ostrozie znyli gijni. Alu do bramij znyli sie brac nieprzylizni tedy i
tyzba opatryje i zwodami i kratami spustnemi go Catrfraden gozwa. Alu uiz dzis naben
xtall iako uie brama Florentska, ktora magis ad ostentationem wystroio na, nie gijni w
szua. Alu wysij potrzebi wozniome gozazniz. Gijni dnuosum mierzum iakoby
iamie iakoby abo lios do ktorego wozszir idzie nauka tam i sam. A to Alu tego aby dnu
cto kulia wbrame nie mogla na prosc odrezyc. Alu tego tez aby gi ktorej szylal bra
ny bezprzylizni mogli aze do samego zwodu przyliz i odchodzie a na wieziedu kraty
iakie v zimny i sklieporo bywa i aby zgorz mogl kamieniu czistny abo v kropami na
wazy abo smola wyzaz liaz na tego ktoby sie gualtem gijni i w kofizgarz w dy
giz i bramij wybudowane i opatrynosci strazy dzimnie chwaliz ktorej lumalio
Wanie poloz

Dozadnie stary po
goraz zamki budo
wiali

269. eze napoleony dowiedzielo sie o tem "Xie garb gwiazdy a wposerjguie u syz Brzoz".
 Alie lazymienja ist woysku ktorec ist w polu o zywnosy Alie bndany woblizemu tru.
 Duo dostay do sasiada pozys mi byzto flone misja slwiy Regieresku wy dzont z brude
 ycezy. Bo te sja trualys na zamki przycimiaia. Rzymianic swoim zolnierzom in wli
 ma necessitate oyczey wloskie po wodzie puszali. Alie to slabe pozyczenie Polakowi
 Wygnany Alia wloskiego zolarka. Despod tesz on wloski murenia pokazal. Bo gdy
 dy uis wy tramil tedy wrganstij w doznac stado swini ku zamkowi kazal dwabowi wskok
 widny podwaz, ktora gdy knigec pozyla ze wosylkugo miasta pozyla dy swinie zbiegar
 byzkaicinyz iako uis ist obycza wtem wyrmali sie z ramku kaiduzij y zagnali uis kilka
 stad y miedzi niemaly gas zymnoszi dostatek. Jozys on zy o slawny za wczepiania gdy
 mu niedostawalo zymnoszi a wody nawiez grzy woblizemu cyfscin. a poba zyl ze otem uis
 sie byli Rzymianic dowiedzieli. On aby uis zmiemania zwiad kazal dusz mokrzyz ktorys
 uis woda korpala na Altanie nadwiesaz wysoko aby Rzymianic widzany ze y na pranie
 dusz dostawic uis wody. mniemany swie o wyjnowzeniu uis zmiasta mniemany puseli Tranyu.
 zoni wostaknia wonis o Carolussem niedostalo prordu tedy w poludnie gdy Hispani
 osyocizywali wyzswalo sie iznyrs byzidzyszi ktorys uisden kozdy skrapliwoscyz na
 sobie niesny po wodowi prordu wbiezli do miasta Hispani porwali sie zanimi alie uis
 uis kilka zalapili. I zyzy y mnyrs polzyr lazo wicz bywa dostay ku dy gdzir umieszy
 slugom muniia ona ist polozone Jako miasta ktore nad zekami widlemi liza nie woga
 byz zobastron oblizone Alia zeki. Alias musialby mny nie przyarid dwon woysko. Alie
 wslby oblizono zedny stron. tedy druga strona bywa wolna. ktora do daia poty ib
 I widalem takie miasta widzie ze gassu oblizenia uis na bywa przetsie otworzona. byz
 toz na obieraniu miasta sila majstom nalizy ktore iako may obieray y ktorym sie Con
 dician przypalwowy gytai opisanie miszy obozowi y plajiu lib 4 Rudowoy Bogz
 Florentskiego glodu kedy na komies kotki woblizemu ludzie uisali a mnyrs iako ias
 kie kotzyska lapali pobir pod lawami nie masy ku uisemu Alie hierosolimskiego kedy
 dzwizy mniasty uisaly A tu ist Questia iesliby zamk byl oblizony y glodem tak wyj
 mazony zebym mniat ego isci y pie slugolima Capiton trway nie pod daiciny zamku.
 Prawa nasse nie spominiaia oftem uis ist taka przysiga staroszya Quod in Castro fidelis oto
 illudq seruabo fideliter. Regi et successoribus legitimis A Gandsti Burgabria tak przys
 sigga Quia fideliter uis Regum tuorum Alie w kzybyz ym ist pozgadk Gdz uis nie uis
 na starosze taka przysigie tedy byzje stania do onego gassu y nie przyacieha mniastyz abo
 pulkora Conditionaliter is iesliby miedostal ratunku od swego pana do onego gassu abo
 tez zymnoszy nie do dano mu tedy zamk ma y naze idar temuzego lobynwa. alias do
 ztendzyszydni poszoliyze kres boim y naznazyia. Gogo mi uisden uis sta racia po
 waad

Mujer unku ma
byc obirxane ma
stanz.

Glo. 9 Novenski
y Hierosolimski

Quasi d'lydi
obsidia ma d'lydi
zic n'glad'ic

powiaſal Quia homini mortali in poſſibile eſt famem tollere interitib. Gego 290. 295
prawi poſwiaca. Quadageſima Lana ebyſkupowa na ktora ſie ſui referowali y pa-
miatali ſi ktoryj tego prawa obygrai wmiſli. Bo icſli latnag Bog tego gajſu y kreſu li-
dwo wytyczmal tedy po gotowu glomick obliżony. Alie iednak meiake Hekuan Caroluſow
zkecażyj Pyrus niemale zelzenie Wziat gdy Carnianum miaſto Franciſkon poddal iakos Pyrus
wytko po onej Ceroſolauſke y bialowic choc ſie wymawial glodem to ze nan zhytni nie dosta-
tek przyſſal Bo gdy nan Wenzano y na twarz ugo Zolnierzy, a oni iakos rumiane wſta-
nieli, zadawano iem ko zwiſzcie iſt zamyſzgemie ze niedotrzy mali iako naliżalo Bo
nieznac prawi po twarzach wafjirſ aby was tak glod barzo dolieć miał, ze ſzic uſiurandi
tak lagno glomali y miaſto poddali. Bo ktoryj wobliczeniu prawdy nie nędza bywaię
przenyrczoni wmbis ſmilitores quam hominibus bywaię.

A Smia 298 Konarzj 6 Wielgi Barbaroſi gdy był ſtrofowan od Barbaroſi ze won Smia 298
gaj 3 golety ſmierci ſie boizny wciel tę racię dal odpowia daję. Ariademe
prawi Lokifny zliedzi biſnos mieli po tyſmy miſzga niewſtapiſi alie gdy nan ze wſy-
tkieini Diabli ku dziełu przyſſo niſzga było ienowſtępieć Zonie tu ſzylby one ſroga kło-
tę goleta była ſtręskana diablami. Ogrm ſpominalem lib. 2. Jako takiſ kargę gopzu
gaſen zaniki puſzaię. Cytaj przykład iako Ferdinand Niemieckie Zolnierze pokoral
go Wwaradzi Turkoni poddali. Alz Liſkandwi onemu iako to ſwemu Huſpindwi zelzem pyz. Vide Jomim
puſzil . . . Polzyba tes temu ktory ſie ma Zanyce na zanku aby ſobie rozlięny
materij katemu nalięzaję przęzię. ſkor ſwiezię alia gaſenia ſiargę zję ogniedo
Bo gogo toz y proci ſmie giamy ſluzę gdy iem taki ogien zaſy pnia przetego nakubki wic ny
zgromadzaię a niehymiauię. Dyrwa alia zapradrowania dziur Wapna kamienia Smo-
ly loie olie do kaganiohu Gego Regeſt naidzię ſerę w xiegot poſcripi. Rzemie Rzemie
ſnikow tes do tego ſluzęgię Cieſcioy murazow puſkarzow, a napiray Zolnierzow ſpoſi
ſobnyę zely niepręziacię rozumial ze iſt niſtrudus, nie tylko ku obromie murdo alie y ku
gijnienu Wycieęki non modo ad defendendum ſeſe ſed ad inferendum bellum et alias in-
petitiones militares. . . Bedany owe Francię Huſpani iako ſie do dzial krolenſkich 300 wanoſi Huſpan
zakradli y chcieli iſt porwarę ſoba, gema iz ſproſtać niemogli, iednak aby ie nie po-
zupnemi wgięni nabili goſdzi wdzurki y dziala y panonki ſpiracula niektorzy po la-
emie zowa. Bo ona dziurka gdy ſie rozpręſtzeni nazbyto tedy uis ſie owdę pomieka o-
gien cięgnie y niemoge tak porę dlwie abo zaręko kulie pognac z dziala Francuſi zaſ
obie zęgię aby win kuſt za kamſt oddali te dy dzialo iſt go przydzirę w ſanigorſ Sa-
kami y klobami iakos zalapili ze ie gdy oni ſpali na zamek linami Wcięgnęli tak

Wzrosty i
wzrosty i
wzrosty i

że nie tylko Viribus sed etiam ingenio miechij soba decerto wali przykładem onego Archimedejsi Syracuzanskigo abo y onego Rodyckiego kunsztownika. który oneyma: Smij niemogąc smierze obrociz ktora była na ich zginienie nagotowana abyła barzo wulga kazal dol abo grube luczys pod mury wybrac y pluzgastwa zmiasta tam ny wisc y wierzchu trawa nakryc. Gdy tedy one mactnie ku miastu prowadzono tedy wonem dolie potrzsnela ze icy mikaki nie mozono wstyc y tamze icy musieli swoia bomba odbieci. Neapolim tez Franguzi gdy dobywali, oblężeniem tedy Hiszpani byli takiey smialosci ze wyścigki gijmiz piegnie zroznam od ognia iem nyirwali pgi samem obiadu ktora smialoscią swą barzo serce tem go ich byli oblegli podawali ze nie wiedzieli go smierci gijmiz tak je similiores erant obsessis quam obsidentibus.

Maydeburganie tez gdy od Mauryczego byli oblężeni barzo smiale wyścigki wodnie y wnozyj czynili Ale wnozyj kosulie na sie oblegzili na wiez aby tak wciemnosznie ieden drugiego snadniey poznal. Gdyś tez zmiasta wyścigki gijmiz tyzba aby się zans przed miasto wyjszeli go aby spokojniey mogli wyjmic tyzba aby dodmawias przed bramą iaki sziff mieli goby na sobie dziermal nieprzyjacielu niem lud wyndzie si wy do daz brama maia się condensowaz, aby zas wrednie rozmianu przed miastem mogli stanac abo dwiema bronami zaraz wy do dzic abo mosty kunsztowne wyjmic goby go przetrwały przyzuciu by mogli lud snadnie przysprawy y prętko. O takim mofezu slybales w bono: niey gdy Carollinsa Coronowano ze zmyboka spalagow oknem w sytkie one tłumy zessi aze natribunal kedy Carfaza Coronowano.

Jesli by tez wyjszeli ku nieprzyjacielowi skodly wniem mirmogli wyjmic zgola, tedy maia tak obyganie naza d wstempowaz iakoby go za soba mogli blisko wy ludzic y na same szelbe przyniesc. Jako on Florentski Hetsman byl wyjmit Baldypus ze Niemiec: zkurmu Woysku byl dobyte dobil wyścigki zmiasta y drugie na kulki przyniesl y sam pod szelbe wstall. Wszakoz Malatejsie towarzyszoni ugo niedokonga za dobre miano ze pregrzy traba reuconwal lud do miasta anizeli potrzeba rkazowala. By przy takim chwili trudno iest dogodzic w sytkiemu.

Sprawy ty
wzrosty i

Jesly tez wyścigki niemca byc wlecz tak czyniony temerario notu. alie na Hetsman oba: gij iaka sprawa y iakiem bykiem idzie nieprzyjaciel, iesli lunatam aciem wyjmit abo Cincem abo Epicampum, iesli szelbe wopozodku sakryl tedy przyw maktmu by: kowi maktfa tez na sprawa isziako się otem dostatecznie w piatych diegarb na koni gu mowilo de particularibus certaminibus. A nakoniec gdy mizbylgo mizpiza ciedia Widyumy, tedy nieczyniaz wyścigki na Hen lud go pod miastem liezy. Wyssuz nogz dobra szesc Woyska ku inem miastom abo zom kom ktore sa Juridiciz onego Paua go miastu dobywa atak

Solutio obfatio
per remissionem

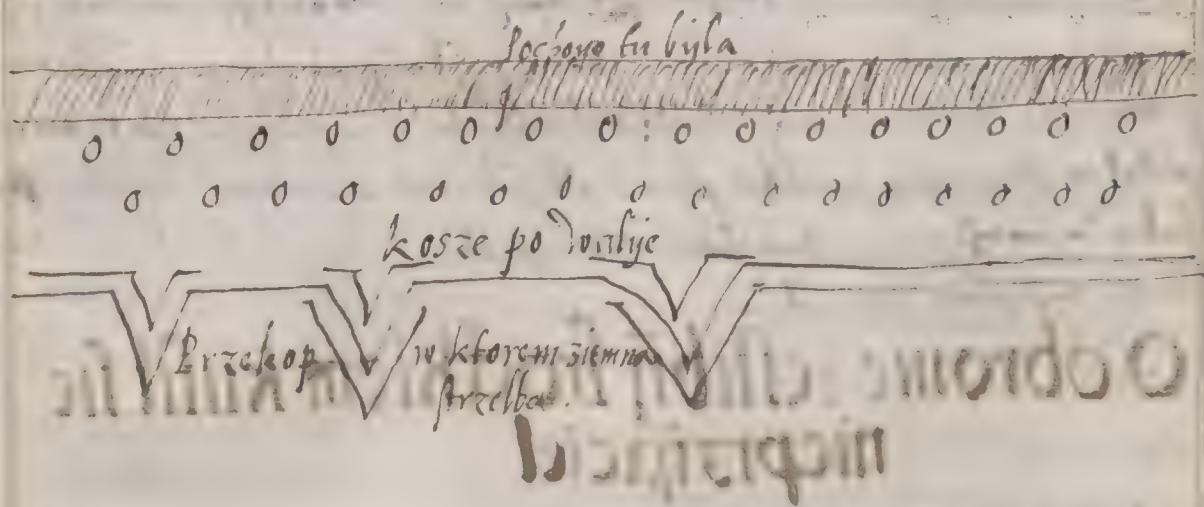
dobywa a także go pogna do bymaw i ku mieniu strzelać. Tedy nieprzyjaciel idąc swój 292.
ratonag musi naszyjch opuścić a czudzej gospodzie dać pokój.

235

O obronie iezlibn wierzechem kusił sie nieprzyjaciel.

Jesliby Wierzechem kusił sie nieprzyjaciel przez waly przez mury. miedze tego wzijm
azeky pierwszy zmuu oelstrzelał żołnierza zby sadem niemogl sie zostac. Czemu trudno
zabuzec szyni, wienz misterne dzury rzekomo tajemne. ale kiedy się ich nasadzi dzur
abo dwadzieścia do krolej dzur i dzurecki trudno zby mieli wytrzymać do bys
+ Icyto przykradal. Jesze laznicy bywa sie utalic kiedy waly prostoczyńia podobno. ze
ze w tyż s samku miasu borem ziemia opada zwlasza gdy chrosciany galk wzijm
a ktemu doleka bo rotnicz sobie wzijmny moze poniekać strzelb wleś wygryb i szyni
zgorz basz i abo strzelnicze s ziemie wysoko wysunę strzelanie. tedy by też wnieśli musie
takze takaz strzelnicze wysunę i exagrowany stawią i takz miedzy dwa kosa trzezi
a zby nauka dzur sly. Ale wtey mierze niemaz niz przymierze iako strzelba podobna
ktora przy walcie wysijmnia. Czego figure taka klade.

Strzelnicze s ziemie

Bo tych ktorzy zbokow strzeliać trudno ich i niepodobno z ziemie z dolu oelstrzelać tu:
duoż nakoniec do nich zniepac. trudno i drabiny i szyni do nich na mur zanieść. zwlasza
gdy woda wyprzekopieć abo staw bynie. A go wspomnam o kobyligor w wodzie tegoż
przykład słyże Bo on Hrtzman Ferdinando tak był obronił komorną w Węgzech na:
zjinnym takiego strozenia abo kobylig w wodzie w Dunaju na pullokecia. A tak Turcy
ktorzy plyneli ku owej insule konni niedwiedzay gosie w wodzie dzur, przyplynami
sili sie otracic a drudzy nakrecinij sie zaworzyć. To była mienca onego Hrtzmana Mr.
Lice

Wiele barzo
pożyte podobny
strzelby

Przeciw strzelani
z gory obdajsa w
grunty

Widzenie Nicolizy

Missilia z gory
alias spustka

dices Takowy kunsz moglby w nas zjynic w wodach wyprzekopich przed Tatary albo
wstaniec iako wieg znykli przez nie plynas Jedna iesze zez poboznej strzelbimo:
ze zaważcie kedy straconie albo dulażij nimbuni sagittarum gesto strzaly pusza ku
gorze. Przeto Nicoliza on slawny tteżman obramiażny grunty kazal przij mierz
wokolo obdajsa starciż zjynic polozysto nadwianażie stryż roime takiako dwo Budy
na iawinawezers zjynia pod ktoromi iako po podsiemiu zolnierz sodyży beli bezpuzni
od onyż gesty strzelby strzal ktore gesto padaly. y tak wytrwal ze obronil nietylko mia:
steczka ongo alie y wrednia. Bo tam serze stracinyż solman, ze tak mawiy zez niemoż
dobyż niesmal y do widnia nie pokazac. Alz Nicoliza wieceż Bogu samemu przyspilo:
mal go posfortunienie. Bo pouiadal ze nie mu tam zjuba widzenie wosobir Smutego Mar:
gma widzie dalo na koniu obieguż mu wyrysiwo ienozhy dokonga mezmie trwal.
Alie banyż iako banyż moglo tez to widzenie byż wobyżai stratagematis iako y o. S.
Stamslawie w Dambrowna w Pruska wome galy sie pokazal taku zjymaia.

Zgory tez w nas w Augi kłodznie po blankos mirssia, a galy nadwanoż przyslabij
galy ia obetna nie malo ludzi porazni kymaiz ku gennu konizorni kopy kaniemia nauobij
dobrze uż. kulia teg dambrowgo saostrozomgo stoji maia stau Druży piaset rozpadojny
ktory galy za kolnierz zapadni msi ni iedni saidużhgo skoczij Moskwa w kropy wza
ze y iagliana kasse wrażez a lieia Niemczy wienye ogniste do obreżij nauisnawby sięgi
pazesi siana a w kotlic wsmole omoczij a bo tez wissilem ignem alias okryżne pilki w:
netowre galy Maximilian miasz ich dobywal tedy tubos et ollas ardentis cum fectore e:
mittebant Item dolia lapidibus plena in pcepis ex sublimi cum strepitu demittebant. Item
kulia Bonaworska z languskuw dobra uż od tego albo y samelangużby stryżkami i obni
nawbij wyistyliaia Ogren lib: 2.

O obronie ieslibij srodkiem kusil sie nieprzjaciel

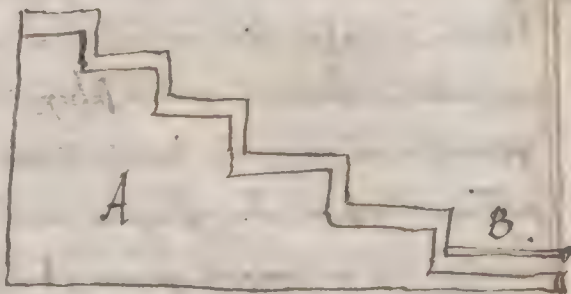
Gdy dzwira bywa wjynaliona z dziala albo tez przykrowana tedy na przetez gnoim albo
wawenturij poliawami albo tez sianem napelnione ocztem poliamy. Bo wulgotnosz amik:
kosz kozdej zez nie dopusza gwaltoynie przybyż onyż zez ktenu za ona dzwira
w zjynia nmetze nassykoway bys naxtall Epierimpunim i mprosta ktore bykoma:
nie wlasnie sluzij przeciw laniw y przeciw clauim alias sturim ktenu zassadzie dziala
ex locis idoneis iako zniez zloze a zolafza i zlyż pobozne skadby pobozna strzelba
mogla iſc. A przelisz tam nieo puszac strzaz po gankos zmiy strony dlia zdawaj. A do:
piero dotrwawby do wicgora lipiży sy smogij opalyżie albo ona dzwira zamudwaj
abo iaxteln i odloweni go lipiży uż zabudowac a ziemia kaniemmi y gnoim przefo.

Owaj

way A Figura budy takoy abo Caspodwonia ma byz na xtal Theatre iako 294.

297

widzi na margines tak zoby ty stronu
ku mie przjacielowi zassadze iako uft
littera A druga stronu wzamiek obrociz
iako uft littera B. A uftbyz sy tak przeko
na to zdobyć niemogł, tedy wzył tak iako

Turcy wzyli v Pestu gdy Vitellius Rzy:

mian do miś wybrusy niemaly dżurę sturindral a Joachim nasz Rzyg Rzyg Margrab.

skic strzemił gdy tedy wybito dżurę do miasta wnet misterne zassadzi loriculam to

uft wal wyszuli mienaly od muru lunatim idagzy a przed sie przkopar pod onem walem

wktorey przkopar na dnie naszuli dostatek rusznignego porodu a lisciniego debowym zwoziz

Su nakazli sudem, ktore to fomentum mieli sapalic skoroby byli sturmuizny na ono miśze

naszapili A sami za walem spzotku y zbokom szzelby mali wypuszcz stoiny za ciurmi abo

za kofmi ktore byly na onem wale wnozy wybudowali. Tagy sz Turaskodur gospodarz do

byz wtey miery. A v sobindra slysemy ze y kotniz niemalo zelaznyis kalkiemina yz do

naklazono belotakiy przkopar, aby sy sturmuizny ponickad ni przjacil na miś Soud

v Pestu tedy wybrusy nashi dżurę gdy sie kusili do sturmu, iaki toki przyszedl na oni

przkopar nad nadzieie one przkopar wyzawusy w podryzniu yz mial, y zumiawusy sie musial

się wrociz Sam Vitellius zagry Rzygry pokusil sy ty mlaty ab y byl wtagual do miasta

y znowil sy z Niemiecka porigota, ze ludziz mlaty zaniem mieli popzre Alii totum byl

ofukany od onego sauznego Ketsinana nad porigota Kessa, ktory ono byl slawcem grauzm

Bo ono pod Florencia byl wrygal yzaly zolt na Ketsinanie Auracem ktory bylo wryjsku

od Cassaza przjwiczono. A tak samego unio tego Kessa znaidowano, ktoby panem zigrzy

samcy powstal. Tentedy Ktes przysia gby y dwa palja podniomby swemi Gomarizjmi

ze niemial wyday Vitelliusa, kie dy uis bylo na naczepa ony lilgo. I onym gdy go uis v

Turkow na wale wrygal, by dzil smiego smierczny by iako to Niemieck z mloga a on nima:

izny za ssoba obrizawusy sy niz niespmawusy musial sie na zad wrociz przoffukamioni

ofzerye. kofie te ktore po waleis stawiaiz Niemieck Turcy y ponizy troche y mienagor:

sa rada stawiaiz byz to uis mag wy poliorowawusy szofob, ktorem xtaltem waly oko:

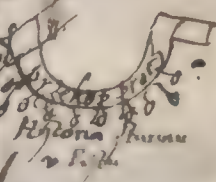
lomista y kofie na niem uiaiz byz stawiane v wlochow tyz to kofom niyymaiy pod:

bno ze drostow niemaiy wrony kraiorb a ragry iacie antependia na waleis ezyimz

sebrostu abo spyzseiradl. Wegrzy uisze ofsobniusz kuse wzyli na Rzyg, gdy uis Tur:

gy Sobywizy

Uft zony loriculam
wzemiessie wyzestliu

podziw. A Ketzman ma zonego swego duszu posilk dwaz lud ego pomierzec iest 296.
 rozlozon. A jezby mieszki lud non refugeret ad latibras tedij radz i miedziy eonim
 priuata bona sto zizis ku bramam blisko. aby ieli nie publicum bonu tedij u duak priuata
 bronili. Tyra tedij przedmieszia rozbratiz zwalaza sadz skodliw. Iako okolo wolejski
 mial ani ogroda ani sadu ani polowanku nie dopuszcza blisko miaz. Ale nia wistia przestoi
 nosz wolnia tym luyicy Mierac tez przed miazty Celie znaki na ktore nie pobyli mi dzi
 la ty y miaz byj zamierzona. i y skroty tego zagono a on na zel nastapi. ten uis padl
 Lud ktorem inasto osadzaiq miaz odmiatay isyzi go wednie lu na murzecz stoz.
 Onozij wiyuku w walum dusie miaz cialom odpozijac. A oni go walum dusie ma
 ia garz w zelum byj zostawim to iest na murzecz. tedij tem sposobem miazze kiz
 lud strapiuz i narbith kiz defatigowat niezdrzenim alie nie
 w spaniem. A tego ma napilniw szredek abij zawzdz lud
 mial swierz. Sprzysiezenie tecz go kiz na zamku zamieraiq
 bywa bazo mogze i twarde ponierwadz sobie zostaiq szepzysizono braziz abij Bractwo
 miaz przij sobie omni byli staz. Miedziy temis disciplinay ieli w polu tedij tu daliko szepzysizonia
 miaz iest polizba edwaz. Obedostwo takuz. Szaslo takier. rozdawanie kudz
 godzina przed mierzorem lud zaprowadzaiq. Wolania proznego szzedania zakazany zwla
 sza szzala zizjem. a to aby ndwin iakib na papirze szamku miaz szzedano. Nuzaj
 szas tecz nikogoj ani nypuszgag. az byndzie mial cedule od Ketzmana by tedij szas
 pom dzi dzizim azby pod slubem przyzel ze wolny tam przjardal od obowiazkow. od
 nieprzyacilia. Bo wpaosz gdzie nuzge nieprzyacilski moglbj przjac nasiz condit miaz dzi szas
 ku skodzie obliizengom a tak wjardowbly moglbj wielu zlego wjzmie a tak szyba sa
 nowtore nie puszciz y pana. A nabozenstwa tego napilniw pamietaiqz on psalm.
 Jesli zam Pan sziz niebzdzie prozio staz po blankach w szaziz

O obronie iesliby spotkiem kusil sie nieprzi aciel

Tego sposobu ni szeszo wbytko w dwuzarzecz naliuzi. Linia abys mogl wyrozumie
 y prognosticowaz. gdzieby sz ku miazu nasuadniey podkopac mial nieprzyacil. Druga
 abys umial temu zabiedz y przysiznil sz do tego. iakoby przedmieszie nieprzyacilski
 strony podkopania ku skutkowi nuprzyslo. y onsem abys go miaz dziaz iako wilkagiz
 w dol wpaadnie w bil. Jesli tedij idze prognosty condiz y poznac ze sz podkopnia te
 znaki miaz. Jesli nie nieprzyacil przed onem zaszem aspokoi kulk dni. Druga iest iest
 dobre y mysl ze iusz iakoby na pryma kaze. Bo wnet byndzie odpowiedac grozie miaz
 krzykizwaz miazizny niebzdzizni tak bard dotyczego dnia. Tyrecia ieli na onum
 miazu obprzizaiq

szasz samego pana
 miaz dzi szas
 wjusz.

Iako Curial po
 znac ze arle.

fałtami gęstymi paliąz kądzieli gdy byli pod góltą w Turmie Bywaia tor 298.

podkopania y doly wzimmi z Ramkow do miasta abo napolic ktore krolowu sobie
gipnia alia rozlegniesz przysgod. Iako ten David byl on tuc-casalem jobie wzywil
na swone gozjdomie zwali **דָּוִד** **דָּוִד** Id est cubituli ex cubitulo dozygotat **Esai xx**
ono pismo stossuiz Aperiite portas infernales et introibit Rex glorie Rozumieuz por-
tas infernales ze ziemie do swieci iako Hannibal byl ten jobie wzywil byndany w kero-
lia Prusian. gdy sie go kszymianic domagali aby go win wydanio ze ziego twierdzy cze sie da
taurminies do niekde byl gobie wzywil na przyklad gdeba abo borsuka.

Cyż doownikow pozjtek byron wosstatnich przysgodach krolow y panow wiedzian Alie **Semle**
y gajz obluzymia moglby kichman takim tuc mami Godniki wyslag robotu iaka

Wonogij zmiast y wojsko pobiz. abo tez proch y pod kichmana posadzic abo oboz moznali
zecz zapalic. To sa sposoby obronienia miast muniy. Alie iesli by lomasto **Rada iesli miast**
miao bronie abo stawe muniy okolo niego tedy poradzic wzywi lud. ze sie przed miastem **Wne muni**

ssangow abo zokopow benzic bronie. zwlasza ktomu gdy miasto one iesz miao obroni
plicazu. Iako gdy Carollis w Ingolsta du liczal wolial sie przed miastem bronie

Wonjz okopach a mizli wniczyc. Abotowin lud nan wicgi o 100000 y ktomu szed
by mizli szana pzein mune xigeta byli zebrali. Takze y Soliman trzymal sie mogno le.

gem Ottomanica ktora obligui potonki Nunquam fidere munitio nibus. rozumieuz
ze wobozie w wojsze besciegnicy pzebywaz miz wunzgers mizstak. Czegoda wicze **x**

y nafi pgozkowic Polci gij dziczieli ze sie wmiasta w muniy mifundowali. Alie to liak
polcin zangry stoi. niebroniz nazy wozy morskie iako drolorodw. ani miasta mogne ia-

ko Niemczow. ani skaliste mizsga iako Pranguow. ani gory iakowegrodw wstian obrona
nassa m dextris nostris posita est. Rzj miast wozjz mizgaminim a mizdziej m-

mami daj Boze. aby k J M wzial Gen wnijsz zebj Krakow obronowal licznij a zwla- **Opowia Krakow**
sta one pzedmizsa klic paiz Biskupi Gachow S Mikdaj. gdy by kagaliw dnm **miastu ze by nie**
ludzi spafil

Walim iakim moznem zbawiam wicdrustkami opusac y pzykopi wodz opuscowstij **x**

I miastu by pzygiznil polowicz wicgij y posobie zostanid pamiatke wicgna. Tchy:

hij iako krazmierz od krazmierz wicgic tak ten pzygiznik miastu nagnalibijmij **Wpisanie miasto.**
stepanpolie abo stepania.

Takgi zmiast szedk miast wicgic gijniali starzj Pawlow Bismucd gos bylo zaimia.

Przko swicidza to muniy wgo wicwialy A Constanti zndou pzygiznil toz sw Con-

stantinopolie wosarzilo Takze y Ladwa stara tak starz wicglaw bez onjz pzygiznu-
kow mo wic o slizstac Takze y Torun ze Amienagbyl by to kost byl wicgi a panij
lka wicga y mifmucidka.

302

299.

[illegible]

Strophomena - *Strophomena*

OSME XIEGI OVA STACIEI O ZWOIOWANIV ZIEMIE.

300.

33

O mnych sposobach wojennych pisałi scribentowie części wojennych alij Państwa
zby kto ich sposob wymyślił wypisał międzytalem. Niewiem czemu byli dla tego że moga
ona ich rozumieć być a nieualiczący z łowiska chrześcijańskiego byli ich try pocenił
Wojęgażie miedzieli aby onęgażył nauki Kręskich pogyżymidi. Jakże doszli do
sejcie ogniem między 3 zwinie ludu zagnani do oddzielenia. mibayz aby taka dnois mogł
kto pokazać być do iwie diuino. Go udnak o polary bldmie pokazać się mogł. Gadalem
udnak o Grolegem udnem dołskiem zakonnikiem Dominicaem który to pokazywał
iako wilgsta mogł kto słuznić zabyz. iako willea pomirnaß mona sabitu raparitatib
chorias Jani tego isyemirgijnia zaby barona wsta zimogli zisć. I bog promi kuzal
wlogem niektore nacie spliciwumem us wymor dobow Alie tgo ust wilega questia Pra.
wa chrześcijańskie są laskanse na starozakon. ktore dnois preceptora ofobam dnois: *Wzrostu pceptand
yem pceptand*
nawem kaza pceptysat pcepti potyskor iako tem ktory o d gęstow ludzi odwozga si
dziatki ten o gęst gęstobisze ani myslia.

Czem rozna uastatio a peruastatione

Lzo wst uastatio tożmy słyseli a zamyka nysobie y depopulatione to wst lude zabracir
Alie peruastatio wno na sto dact zwiniskich si scioga. Try zginialij chrześcijański lano.
Nie nawetij nad formi prouinciam Jakogdy Carollus ciognal do Francij chęgiz
podbić pod swoie dnois. Krol Francijsk dnois dnois dnois kaza zimiose pceptem pcepto.
waz męgiz pceptosono. wsi mlymij. tyodij zagniano pulkofli wno uogęstowans wazij
luto. Zalefna tam była facieś uen. Bo zudęgo si mizgęstacitli bali a pceptu męstie
liskali. Alie iako mowiz Li pisa skodkanij skoda Bo Carollus uis si był na tgo nassadil
aby był Francij posiadł. Bo tak rozumal że miedgęstij pceptem Carleowi mogł bęstie.
ymie wsięz na stoij koni zby był Warguza pceptijł pceptu wno. Hufmanij pceptu męstie
mial gvanem dlibre catione iako mial pod swois mog podbić Lavis. gęstie na pceptu zwinisk
mista posiadat yzdem juxta dnois. Lir uen dnois a dnois. Jakco uen dnois
radzil.

341
radził A iżby pamiętniejsze jego uoła było żeby go kto po liny niożywał na serpie
i podał byli niożnik z gąssu nad miaszgi zaraz do Pariza ciągnę i kolia niego
zmazgził bykaj jako skutkom i de trup jemu radził Boży swaj jego Artmani wby mureze
si niożgali. Wiż azę tedy Francysk ze na skutomigo uoła porypało ze zaraz pial
si do Pariza zwulga tycia Carollus tedy wyszedzic przednim piosostyżim gżu
uio miał noglegowaz. Margrawo uioak Albrjch on Liowaty mialo xmplo za nashgo
Wicku walczaz z Norimbegany. mchylko wsi ich piosostyżil aliz dżu palimor doreal
zowaz si chyscannin.

O uastacień Turkow spossobie

Tureczka Uastacia go ist sroga ycy j powiadaz Bo oni tak bozaz gżimie kolia
stwa nieszę iakoby nigdy niożskorali do gżuntu niożtko pshuaz tak iżby j dia
bel spickla na swiaty pshisł tedy by mowiel barzic liożkicm rożgaidwiskodzic i kto
yż tamo iżdża powiadaz iako wulga solitudo. nioż porynł. One miasta zagne gżu
byli teraz uio mury stoiz wolicisic a wniot nioży a bestie pżemyslnia i skaly rożu
One kofiolty one Academie sławne one theatra kedy solatia humanitatis bywaly krotosi
lic wogliczne wyltko to gżimie gżodnal Policz piosowal. legas dissolut skaly zburzył kolia
stow j apitalu. Tam kedy pżegadli glos ony i Apostolom sławny bżaniel ony i Pro
rokow bżegoslawni i. teraz miosłiz by do kome wulbra dy zaniczaz. Bydaz to
Landwani tego Urama mionozby zwan Monarchia alie Anarchia. I uakrotzemo
Owiazny zwlasne siozmu pżegmiski dosic gżimi. Bo Turka wykladasi Uastator
O ktorem moge byż pżegone om slowa Prorozkie. Num hic est qui contrahit
terram tanquam difrutum et uolubis suis destruxit et uindictis suis non opprimet carcer
Iakoz tam palne sa Wize kaniermze Wizeidw Biskupow Woiwodow ktory ustrani
z miewolaz ku jannu Bogu piossany osmire aby Aluzy na swa niożemipatyzali.

O spossobie uastacień Pñratow

Pñratowic sa na morzu abo na rzekach wulguis solmiersizy ludzie ktory tez Uastali
cy swoj spossob miaz. Gi miaz okryty bago ladne piosłki tak iż j pżegmowiatrom
mogę zegliowac wniot mioduaz zagliu sżaz. gżby ich miodzewic obazono cze bliżni
rno nadiaż. Drugdzic za skalę si sakymolugdy tez pży bżogu lotki zatkajaz
Gi miewolaz pżegositł tego aby skan wniotmiz j Dobrowolnie komu dali bżidus o
stentanda uirtutis bellicae causa. wygmsizby mionoglo byż miaz. Alie dosic miaz
uastim go kego odraz zmaiz gnoszi. Nauzdzaz tez na miasz j piosłwa te ktore
na d morzem siedz plicandruaz bierz paliz iako j uas Tatarz. To na uio
miesz

mierz. Wyższa, dziesięć na mnie przesyła. I także wyjmij. Jeśli się kto na miś 302.
 Wyruć a rożne gwioda swin bitywa. Jeśli nico miś tedi na morze weick na wtem
 siy zmięślić z dawna obierali niektorze nacie i teraz Turck wymyślił takiś ludzi na
 potępi. Władowi nimy i obywatel przychodzą. Był onosłego zechu sławny Lyrata.
 Smias iyd Był i Barbarossa ktorogo i Bassa było potem wyjmiono Ofem Jonis
 pijsz. Non fuit Barbarossa consiliu alicui belli mian nec no amale militi con:
 gredi ut pote qui inprovisis tantu et tulis sibi expeditionibus oburam tentare et agri:
 di inisturvat Tu obay wlasnie Tatarow teze zposobze wlasnie takze obywatel mian
 wsiyich exeursiach i zasie dokladu iako kradali ludzi w Frangiez i Socian zekomo
 na ratunek byli przychodzili. Insi diose inquit gallos p provinciam ad transira capiunt
 et consita euastabant lignationem exercendo ibique eos conservando. Temze potumod:
 użycia mian i Frangiez znu sijnka onego zboyze sijnka iydowezcia miedial nycay pra:
 fectus in Insula Ilua wy pjsz iako i z prawie Tatarskim zposobem gwiodal. Bo
 prawie wysiadłszy Scypa alim i Galliondu wyjmili ostrym okolo liassow gdzie byli ludzie powieckali
 Ad Syluas inquit fugientes homines amantibus more conservabantur etiam in rupibus. At obay
 go ono nycay i ludzie do liassow weickia. ieli tait nadzura prona zby sijnki wyjsz
 To spomina ofem kozystw moriskim. porodnywa mian i z Tatarskim zposobem gwiodal. +
 ma i z abis wyrozumial wsiyko propositum. Tatarow, ktoris dobyte miktory willeon pjsz
 dobywaia. By i wsiy i dody iako wille. Item wille miedba iwo zby kaldon sijn i pjsz
 napelnil, a zego nymoz zdy to podlari. Takze i Tatarzyn ukradly obywatelsz i zasie wista
 A zcin spominal ze przytadowie i na zykos miedgic sie iako in Nillo Euphrate znadnia spomina
 tu i kozaki nasy. Wyjona ktorzy na mijsze dw kozystwo z dawna na i z kopita. Dokazujemy na
 odnogi moriskie nycickia. Wnocy tez na Ogakow i na mian Tatarskie Salaf i rady wdy
 iako pjszłego roku zapaliny i w kilku miesiacz Ogakow aby w miedno bylo wyplanowali
 i pjsz krasny sorodch. Lotki sly i mian foremne ktore zowa Gaikami zby w mian zia
 skradniacy i kedy tego tyeba tedi i z pogrzez wodzie i zasy sprawiny go do mied sie weic:
 kasa. On sarych tez sijnki i kordia iako i Tatarzy aby i z nie tak lagno wyopatyzono ja:
 ko owo i myslimy. Alia tego wsiy i dody aby ptaka miedgic. Takie lodek wyznaczk na
 morzu speculatores i zowa i zacinny Aliparow. Plioty i spraxia iako julkoski, a ne
 onaly skom swiez i z podfudnia o lych w dwiniach i z dwiob sijn i pjsz. Mian tez
 i stawygo nad soba. Teraz nyaki zary i mian zady. Mian i Disciplin tez pjsz. Gdy kto
 go sobie miedgic pjsz tedi pjsz mian wyznaczk mian i w mian pjsz w pjsz tak
 wtopia. Teraz ieli i mian mian Moskwa bitywa go sijn mian miedgic. Bo i mian wtopia
 sliki kedy i mian zby i kedy pjsz mian pjsz. A potem nocy go sijn wtopia
 O kyon to idzie.

O Tatarskim

Kozacy i mian
 i mian i mian
 ktoris kordia
 i mian i mian
 i mian i mian
 i mian i mian

Disciplina mian

O Tatarskiej Vastaciej i Woionaniu i o Arabow do Affriki.

Turcy i Tatarowie ię zjednacy narodu idę w ten sam sposob woionania przy
liab mieli Itak ię iako i oni w ten sposob Vastationis mieli. Az gdy z wlochy kuzpny po-
zeli woiny wisty toz dopiero potroffe likom faidakow. i lichego wboiu isli zamie dawaj Ta-
taroni to zostawiajny A sami i konie swe i strzelby na kopyto kuzpandowli, szrudowoy. Gdy
do wrota pirony ię przyeigali Nieznanj wrota alie gwintu miasle zka miongli do-
bięz i nasy napozga smit sydzi. Alie teraz godalię toba zię ku pofedny nowlycy przy dady
Alie te waz ię o Tatarach pozalem mowiz tedy ię kufy napzo i ponem. potem rady przy-
cio ię narzdom wzyppis. Przynisko Tatarow awstary i pismie nieznanuie ięo scitab od
ycki. Idy otem przynisku myslil skad ię wzilo. Znaidue w historiaci Ze Gnakowic i Ky-
maine tyrb go z luki izdzali na woinie zwali ię Tarentinos go i u Elana znaidue. Bo ono miasto
przy Sytilyi Tarentum bylo cwigone wstrzelaniu z lukow. Tak ię potem strzelcy z lukow zgo-
Tarentinos pozeto zwaz. Skad rozumim Tatar ię pozeto nazywaz te narody yonemaz w lukow
nach mie narody z dawna ko chaj sie. I miowali te narody slawe wistga waly ięnosy. Alie iako
strzelba nalyzonia ię wugmyna wtyrb zardodnie krajow ię dyspolnia woionania ofobmiesci
nastala Tak Tatarzyna pozeto mie. i tak ię. za lichego nieprzyaciela. Iakze kto do laka
na koniu wzy ię Tatarzyna wzy ię iakoby wzyerza stromego a przy nym kozkodana blazna s-
zakem Latymy ięo na ięo wbor. luid nie ię zbronię. zablysko. kofe ię. si-
dlinia niegroma. konik
pozomj puslyska dremwanic bez ostrog. Nadto chelasy miedzy niemi na poly. A wiez taki
Balas Alexandra wistgugo byli. abo legiones Romanow przydktoremi smat dzal.
Pokarmy ię kozagkie a spofstne mufoniedowizale w kotlor. Bo sie tak dzidiz doiednygo
kotla rota ięo na nalyz. I kto sie dowie owiclu kotlor w nity nazyz ten ięo lagno dowie owiclu
ię wwoysze ię. Azci oni lida chelasy na konie nasydzaj ię cienie nakomic w kotlakol
stanciac iako slyze. Wiczmie takze w sadzaj na konie a przyznuago sie mufga a smekolpa-
kiem. a sam wtelic iędzie. wmagierze. wuznidory A wozynia aby choc ię wst mulo n-
yzy sie ię owiczo. kedy Carz sam idzie abo zyn Carzki. tedy w kilka trabyztk leui mupulju
trabia iakoby kudy sie mufy woz. Rownie tak trobz. iako owowlopyz na owicli flietm-
gdy sie woz. A bodlia tego aby sie niebarz oglafalo kudy ciognie. Boten sposob takiego
woionania Vastationis tego potyzbuic aby sie luidzie mofyzejali iako gdyby glosno tra-
bino. A woku zlodzieiskiemu zolmishu zlodzieiskie toz a ięo trabinie musi byz. I onsem
wby tak stroj ię. kon. suta. chomgich. siodlo trabka. Co miasto chomgich skapi ogon a

Tartari et
Tarentini

309
217

katob mie waia) ku zlodziejskiy sie zechy szaga. Niez tam zraznego, niez glodnego, niez byz: 309.
ynego nie maia) waz, ieno iako naszkrommy a poprostu iako wedziello tak rzadzeja tak y kon
goby idaczynowcy wzdechze na Gemborze mogli skusc typicz tranke smay na ktorasie tam razi.
Gdy maia) dotawnyaz wzurnis. choc miedza od spiegon od pobratymow Gygamon zy doru omia.
ndu Cbo stemi rade mkladania) go su wiaz wzurni dzieie trdy pypofie dlia pynnosi, klfia
tyfiejn luidu pzyed soba postia ktoryz niachawfy napyzod binda sie gaur to tak to dwak
po sobie sprane daczij. Jedni raz porwieza ze iada na pomoc wolio wi, druga rza ze ciogna
przeie Moskwiejskemu Turkowi kazal Abotez do Wegur. ze v mib wzurni glod, kozaczij irnifstie
szyli ze teraz mordue pouietze w mib da Benda, tez ykomo ludze lapac y zafie nypuszat
y mibenda iawnie skod czijnie A tsm gajem do wiadua) sie pzyrnifstie gofz wzurni ducie. Jai
ko krol, iako Pandwie, iako slachta, jestli zgoda, sqli zolmierz na grani zy. Jestli vshyfa y dowie:
Dza sie ze iest gzniofz, straza, ze sa zolmierz, ze na mib gzy asped to oni nazad wprdy popali:
owfy kllkonafie rufi a podwadufy go luidu dobytku. A wshyby wnygonnia contraria nalu gli,
to da dza wskol znay Carzoni, aby za nimi wnyfyal mib ordy, abo y sam uchal pouiaduamy
ze teraz maia) gaur To obacz poganska rbytofy. Tatem pzyrozie wojsko ono muelgie A oni
uis maia) wnytko zregestrudwano. Gzgo sie obawia, gduze go maia) wgoniz, iako dalieko mozy
zaciognaz bez wiczy, gduze maia) kocz polozyc, wktor strony zagonij puscie, y kiedy zas one
zagonij maia) sie wrocic Wnytko to oni Wypisfano a boday y mny malotwano Wpzyod
maia), Gescia od Wyzmion Gescia od zydow, cyygandw. Jestly tez ono nadue wojsko dowie:
Dzalo sie ze sie o mib dowiedziato ze sie lud oftyzegl to zndwu wpoliach abo wlofie wtaiz sie
go podolanie zowa zapadli prami Tataronnie. A gdy uis ludze tego mieniania benda ze uis
sie wrocile abo do Moskwy uogwli toz dopiero zonyet pd nogu rufsa wojsko Cbo po mufia:
gu pod pelfnia ex wstuluto reteri Lacedemonu rady rhodga, alie uis sie dze natzo mityba spu:
lyac) do laffow onych ktore od Banfif wzyly. kedy uis benda zedwadue sua mil od ouego mib
sya kedy zagonij maia) zabiegac to dopiero kocz zaloza To iest oboz ktory wdelic zwygani nasyb
Walem uis obtagaia) Rxdlem wnego tlumokami a iargakami obkladali Carzoni samemu ko:
pzyk wzyina asplfmi mianiof abo ko tuchp. Do tozch dionij sa wuch zumi asplfmi kotarba.
Zalozywfy Gmifstij kocz to dopiero odnu kon rufsa ze od godziny go dziny 20 mil wbieza To
uifz ycy prawdzina Alie to uide Wnongad; raz wzyina kedy sie od kofsa zagonm puszga do
go ono porpolita prufuafia iest zebz tak mozye komie mibi zebz mibi na kedyj dzien 20 mil
wbiegac to iest fabulofa narracia y niepodobna Gzy by tez yzdelgne byli Alie gynnaz to zagon:
miejz Wten gadz gdy zagonij zapuszczaj. Abo dlia tygo aby praturerent omie famani de se zebz
Wufy o sobie wbiezeli, a na podufze kogo wbiezeli zastali A tak kogoskolwiek y yokolwiek
miedzy onemi zagonij iakoby oftyprm zastazia tak beroko y dalieko ofoba zagawna y kofsa
ialco.

308. iako skrzydlami do mactwicy niewodowij zagona. Toć iść Summa Zolmierskwa i chylroszy
Poganskiy to goś liz szyal i o brato woiwami szesob udnakij Alie goj tak iść porj:
wiz wyadna wozumij nassz taki lud mmoze iść gliboko wycunz Alie obrwawiszy go to nazad
mikaiz iako wille do ramy.

O siakoch abo o drogach Tatarskich kt zemi do nas przychodza

Jako się Ordy Tatarskie szuliz niuist z ab otomse roffrezac. Atoli udnemianuiq No-
saiskimi Dobruzkimii Za Wolgensc go sa Wolga ycka miskaia Astmanskij. Lauri
ami Buzkopszj Gi roznem drogami do nas chodza Alie u dnokodwie najpospolisze i
dna gosinzeu wulgum Go podolszj ludzie zowa kuczmania Jako se wrogyska
Bialga od Andzeidn ostrou 6 mil od ozakowa Balakij za i dnokodwie ostrouem pulmi-
lic. A Balakij 8 mil od Baru alie mmi si zda dalicz Kysaua Dubna. Zynkodu Saxonka
Grodka Buzdzijchodo. Zalesie Buzko sokal. Druga droga zowa zarnem zliakem to
iść manduiani lassy do dnokam alie tem siakom niebadza lud wulgi. Jako iść v
Kerski i tnil Tzkiy Item wrogyska ktore kozajz zowa. Kaste Polie. Item liaz zromogrogi
nizry szirka Toz doproio miedzy Braglan a kamidn Bialszirkiu az ku Wolymu Alz
zarnem siukim wlasne zowa On wulgi mmi ktorem si Tatarszj Bialogroczj kiliszy
Dobruaczj schodza goj maiz wtaunqz Gdzie Prctmiz kadzil zamck przedni ku obromi wyltkub
Kuskub kraidn napzed postenoiy Tu proffe abym byl w ymndwionj woli iść ze ia uro danc
pobitke aby kto tam swiadomij ty sz zryj poprawil. Alie ye roznem ze tu zczynlo dmi
ludziem godna ku wiadomosci j przeto ynom fiseyunk tego wygnil kozakow stawic j pro-
sz aby liaz poprawili Alie ye iść czesto kozajz Nizdmi nagabauqz goj si przes Nioje
przypadnuqz kedy na Woloszy ku Tzidmi sobie siak nchj zymq. A kosi straz nassz
goj ostronir ić zbe wy spigohwaz kedy nie idz przednimi alie ni dalieko stwona. Go
oni zowa dubok idze straz.

Jako sie sprawnia gdñ zagonñ puscza wziecie

Zagoni zowa kuffze abo calj od podobniystwa Oraykugo Bo iako Oray zagonijzai.
muianiz wyltkub ziemie zgruntsz j skozumem zgruntu russy j w ymndwionj ia Aboiakoz czj za-
gonni idem goj si wostauqz zbaza wyzynaia Takz om tzm Zolmierskum swem tak
zmisza j zmagauq ziemie ze ia prawiu wywroga. A iako Sarauza ona u dnego dmi
pada russy idz. tak wiciz o Tatarsch prawiu. Wom gaby wssendze u dnego dmi obesa
ti kraie. Jesze iako Sarauza ye mizir tzo popliugami, takz j Tatarsch w gogomizabioru
to popliugaz j popliugauq Gdz do osi przpada m wubiaz wyltkub alie udm na kozropu
stana by kto do drugiej rufi wickszj ni dal znac onie. Druziej na zagumiu by udm kto
mugikl

nieucił. Dwa teży niepokuszyli się gdy kogo zastanę cumanaria militari. Alie iroga 206.
się po miy. Dostawczy i drugo myga aby g dzie wleści o ludzich powierzył jeśli ich kilka
niepocier niebawia. Jeśli siła a by dla maia. tedy has ofa pa i przyladnu myliwego dla
Przeto pisa zli siober brat. Bofu ponim wydasz. Ludzi średni młodziu gado dostaci. stazij
i jeśli się niech kupa zabij. W blonard sklosluka a oloir biera. Bofu biera ofsieli
a pircze rzyssy pa. Allynj palia. Przeto ci go wiekaiu z domu gaffi ropi yord egun Alie
dobydramu się nabawia. Bofu omieścił stawił się na dzuin na zmagony um do kofa. I dny
by ich zagony o dbyzeli. Wyamfijby niaso gdu mogli ubieze bez wufgi. Bofu mifkaiu
Owaj wufgi by ich zaskocono. A nurni zwiada bofu tem wieznie pozerza wygo. Przeto ma
dzy koczajij aby wieznie mibili pocu u ich siobera abona de dnu m. Druzy tezy dzy
malu na siaku miga. aby plonij ktore zona i stada konkie ich potarli a z rima zmiessa
li taka i si zli ludzi oknuchoz. Do kofa przyszedli dzy zmi sprowadza tam po d
koczaj. i dorygicw ich rozloza. To tak zona i bogaty i bogie malatam roznozy. Jmowzi
bogaty i si dli oknu pilniy dorywa. Gunka goslowa przyszedli a fali smigona si
rozdzic. Zmowa ich onem by dnu gozora na stuki naskocz rozprawił, na koczego baka
te to i si stuka a polowka napawia zmiessa ongoz pluzawego. Pomadaczny ze to um
zadwo. A wody pie um niedadza mieniaz ze tam mizwotr wody. To wst nanijsa passia
wiezniu nieboztemi gdy wode culozga wyga pragna a pie um niedadza. Jeśli ktory i si
tak bazyj nabiala glone krasa a dzy i si wcinowz zadowaz. to i si lwa kaze siober po
nazar i pluzawu byz si skus na ni wlozy onga. Bofu nieboze ta mizwotr za mifre polj
wody przij na dzu i si. Bo si wylko spozicwiaz ze ich odia abo wykupa. Alie gdy ich
za wody przij prawi. to tam uib bndzina gr kamie mifstanie. as glos po d mibo dzy
prawi sknawam plazem przeklniazny dnu naco dyma dzygo. Przeklniaz kwoli
Biskupij. wads, ego wrokojact mifskaiu z o obronie zepomiedli. Go tam daly smimij nia
dugaby byla moha. Alie udnak mierzajny do domu. polozu by gdu obogem. Tem si w
gosza tafe rozbiu iako kramarz. Turcij do nich przijada swiejem ludem dli pagonij tem
ze dzydiz byz Cargem i Turkam. dzyfegmiz oddaiz. kupyj polum przijada tam ludzmi
by dnu danduzia fiedenzu tak w Jaroslawiu jaxmark iako sam na on gab. Tak dnu u
nas powiadacz ze i sioz. Tatarowiu na gramiy liza ze umi swiezy lud przij byl. Iako i
anno domini 1576 Powiadali iako na dobru kich polach namioty by swiezy tam
do lamiu dnu naniu zamfij dzygnio. Turcij kupyj iako naskinzi i si na Cargonista
nieda nago i si mifstos przedacz. Go zabij domafmimij gijaz cytai fuzguiza nialie
wiezniu xiazgzi o i si mifwolyj iako wiekaiu stamit d.

Go za porady

Czo za poradę zwykli wznać liudzie w Ruskich krajach gedy zatarajna

Kazdy de tempore capit consilium secundum ingenium suum, ktorzy są marciales iako
liudzie slawieckiego stanu, broma sie iako moga. Zwlaszta gdy jest krol y Hetsman. Alie
tak rokani Hetsmana ani krolia nie bylo tedy wstępnj starodoni podpadli. Zaczalo się było
liudu zjstego alie iże smie capite nie niepospuli. Drugie genus hominū melius do laissa v.
cukaj. A udnak pomogło to tem go rokony zagonow. Bo xenyforu niestan zassu ich wluśu
sukaj. Alie ktorzy w kilku mil od kofa a dolajsa wicki tedy ich wylouono y wyslakowano
Bo zgo zekaj na miszu zagonow kiedy sie wroga maia sto zassu, taksi pasywa bany
nad ludmi. Wpafikar udnak broma iako moga. Weickaj teze miktory na bloffa, na
staj na skaly, zrej swe wlioty zadownia. w bary alie to wst niebezpiezna. Bog dy
u dnego porinaia mczago gr miffi o drugich powieści. Eytora go durn to misze odmia:
nuc Dobrze jest zby ieden o drugiem nie wiedzial. Sa isy miktory go wzamie go dalecy
weickaj Louical on slawny Ryger Jan Ramofski Castellan Chlufsky se naugramy za
Barem wjzyl stawieckiego zyka y pytalgo. A nieboe stary iakozis sie tustarzal ze zuz
Pogani nie wziepi. Lomiedzial. Item prawi Wierzy. Jakos to prawi spytalgo: odpowiedzial.
Skoro prawi o zatarowch bylo sljdar toia prawi wierzyl y weickalem y staryalem sie
spodaru. Trzecie genus hominū liudzi madych ktorzy wjzansj ze trudno zmoty
ka na slonze, te iako moga, blagaj, barbaros homines. Louicalmi Niebofzyk L. Lubelski
Slupeski ze gdy wslupi on dom offobna struktura wzjzmionj ktorj moze niterantiguita
tes pozijtac. Sciel zatarowch oyggu ugo spalic. Wylal uem dzisiny grzhuin y boga
miedu y gozalki bawile obie zaligo mepalir y zifili sie. Teraz tez miaka pami na wo
ly mi spradowala iakos gessy zekala przyjaciel wygladajny kiedy poiaza Wtem
zatarowch s zagura pokazali sie potem y do dworu Biala glowa non aggressi ingenio
ex representi dumpyt consilium Jakonierwialy pospolicie bywaia argulo ingenio Oni zfi:
daia skoni a ona ku mem presentiammo Witala ich Witaly tez knaziodwie, Witalter Ga:
rodnie Witaly Solubkow mai, spromilam dliawag zessy proste was: swidnycusy za stol
siedli, u dli. pili y skody zadny nieugijmili icy Jeno odwiedzajny przestregali ia, aby
jo tem byla ostroznysa. Wono rotawgmicie przestego roku miktorych pando rommima:
nie zle wyprawowano. Alie pan Bog y sam wie. Alie isli przykladem Pana Slupiezkiego zle
liudzi iako mogli blagali. Jisze kumewidze dowodu. Szytego y wposlomijch Hetsmanich
zaczynies przyklady Gedy Barbarossa s Francijy pljnal poslal do Genui oyczynj An:
drea de Doria, ut saluaret suos Ligures, et ne noceret Patria in re leui, miquil, bosti
lem animu noluit Barbaro homin ostendere. Razi y won gady gdy Barbarossa zaglic spu:
szil

Jan Ramofski

Dom Slupiezkiego

Quasi si si
go si s tataraj
nalogij zassu w
gmenja

Szil mogać Auią gromię miał też przymonki y od swych Turków wstakęć Ausir Bo. 308.
ktory Hierarchowie smiały się przychodzący mowiący. Aquum qse ut Bonbecossa Auią tanquā
fratri Tyraticci lege federato nil efficeret quod ad Hyponam liberaliter acceperat. Bo
gdy wiekcal s Tumb zby mowon gaz spolgował DEANIA rcheli tak m ktorey rozumieć
To spominam aby młodzi ludzie też Compassionis zagnyrs ludzi przynęśli się wy rozumieć
Uwaz I possadzamić zardrosi ktore wtem zemię się rygerskim pominą. A o kominibali zni.
Ducem ze Tabu s drem foluarkom nieskodzil ani ich psonal. Dlia tego aby go tak a swychin
suspicionem miam przynowid.

Radij przeciw niazdom Tatarskiem

Spominam sji okrucinstwo y Tyranstwo Tatarskie y miseria strapienia ziem Ruskich spo-
miniać y rady przeciwko temu rozmaite ktore zabic ludzie spominiać w tej mierze.

Spominiać naczisciej rade stawać alie naczey nabej obdzijwa go nasi dnie na zablić
tem zdradliwem poganom po zezwonemu zlozemu.

Spominiać drudzy zby Tataroni wastationem auertendam p p r u s t a t i o n e m d i e r z a n a s i z
sich Iako Franciszek Krol Francuski gdzię kraluieć cuogial do Pariza. psonali samiz Fran-
czuzi gumna nilyń omia trunki iako się wysej spominalo fakze koddolęj ludzie nyakiego
Murzij zagnęgo Tatarzyna ktory tu był wiezienu te rade spominiać zby stąd odie zgnęj
be waz nypuszonj miał danay aby gdy uslyssa ze Tatarzj cuogna aby trawij p r e d n i e m
pozawenyalili psonalij passy uen.

Spominiać też aby zolmierzom pominj pogals nagranijj rdozano wstauignie ato byla sta. 3
zich kando rade

Spominiać y to zby mierzyszajany się na podalki y na zolmierz rdozj nabej guzylisimj zni. 4
sni zani iako przj węgierskich gramyars jest oby gaz Niuwolia ich tego nauzyta ze na kody
miedzicie spominies nsi poddam schodzą się do zamkow do gromady. a tam Pan abo starosta
zloty a bezkly pwa uen wyistau, aby kto lepsiej czel trasi wuzal ono p r e m i u ? A izi skoroby
uon danoznate nagwally, aby do zamku bywali. A izi wuzie kedy miał dwie uedne aluf-
gza a druga krotka, tedy uen krol nuchby czijng odpustil na dwie liece, a przj kladem kro-
lia takze kody Pan poddanem swem aby tak bez wustelakich wyimowek kody by wimien
byl mierz bron dostate zna. Tedy tak rozumieć zby moglobyć kilkonasću tysięcy zomzdy
takiego ludu a za malym nakladem A ni by ich tak wiazano po liscich potrcinach, iako się
uon dzicie gdy się kija sromotnie nierzela.

Spominiać uisze te rade ktora zomz krotkowi gotow zby uisze lepsiej zommagijc ten zerb ko. 5
zakow A zionys nadanysj uen iakie Boiaustma, a uen na zablić to danay gosy Tatarom
dane. Isz ilichy uedno kroc do nas pokusilisj Tatarowie aby też oni domich wyimwale
sij po Nierze a takowj sposob ochowozenie zomz Reuulsionem.

Zostę Spominaię tecz Hussajnska niuencią wtey mierze Bo iako do nasz Caturzj tak
 dopisł Maurowie lieda kiedy się zmoza żywali VAS Tatorio modo. Oni tedy aby byli goto:
 wi zawzdy nieczyniąg russenia pospolitego, po bieżęorś nad morzem poludowali zamki w kil:
 ku mil od siebie gózie. Wstawnie strazniczy są. Is skoroby iednodymy iakie na morzu wyzali
 Cbozogniskę czo są na nadwarb dymy zawzdy się ciępną za Moriskim Dwojskim). tedy wnet
 + ogień po wyssokich mieżorś czynią, które Tolmierzę presidiarj czo po zamgęorś są rozlegni
 ad idem się zbierają. i wnet ich nieporciwio nazatś Wrazaię. A toz y mas kiedyby na dtem
 bloty od Tatar wtem zakezic rzeke miedzy Nieprem a miedzy Nieprem pobudował zamki
 które miedzy Nieprem był pokazal, tedyby tenże sposobem mogła być gotowa obrona za:
 rusze. A iżby snadnie bez nauzobor te zamki stmaż mogły tedybył domo przy Bawskich lęsiach
 te zamki zradzic radził y potem Rozbranszj kilka tyśięcy Wozow ze Wołosy zawięz, A to
 go modu; mam tego przykład. Bo Turck przyd trzjchli scia liatś, takież zradzic przy WŁ:
 Gijęcie Osmdzięsię Gallionow zasij ię rozbrat y nakładzj wś na mdy. asy; Wzrost brędy
 przesone Gerwone piaski zę dolortu Ausinões zę zongego Samosł. y tamie zasij zloszł y
 Hussajnom smirś odpor dawal. Ale y Moskiewski iako mam sprawę. Znykl tak zamki zadow:
 zic y Orde kozanskę nie tak ię dobył iako iatem sposobem wybudował zamecki y tu
 y on zę pomijkaucy buduięcy. Ale ię nowie zęby nie wożę na Wozach mogły gotowe
 pouoli zrabani gózie upuszczać. Nieprem wtkjona zrabione y rozbrane na trawtach
 spuszcz a potem pouoli dachy nadniemi pozycim. A snac y gotowe są tam miasta zamki
 które tak spuszczone od wulcu liatś liezą. A nawet Boc by ięno waly okopy pozycim
 porzadkami Niemirskimi iako się inawilo tedyby mogły; bezpiecznie tem sposobem bronić
 A toz ię rada dawna a snac samiego Carza Pykopskiego Zygiera który będniz ię
 Senio confectus Cazimierzowi tak radził iako chronika rassa sponnia. Ut se uisente
 arcibus murel Rodolaim Volmiam: Se senem esse sed filios impotentia animorū laboran:
 tes quirit mifericordis habere. Quare dē J sta d arcib ab arcendo hoste dictae.

DZIEVIA TE XIEGI O ZWIC 3AIV MOR SKIEI BITWY

Przy tem Argumentie barwie się długo nie będzę, gdyż w nas occasiję nie masz do takiej historyi
Niyawpby Durskiego krolia, o ktorém g danyamie to mijsz piszacia, ze sobie dominium mariis
przywlaszcza i powiadac by miał te przypowieisz ZE KROL Polski niema morza ieno by, ry
jaki koniecznie nazywajemygo Na Niepze tecz od Tatar Stębyśmy zżygli krolion, i M.
aby sobie przyssomiał granice cztarego krolia ktore naznaczył w Niepze onem tyżem Co
lumnami ktore tam wypisil, i to teczgo chronikarz spominia, ze krol Kazimierz był possesso
rem portu kazybeckiego. Spominia też iako i zboza tamtędy spiszal do cypru krolu kro:
liowi cypru ktorego titul iszce w czechowic jest wybity. Iolliu tego krolia Polski zwano Ma
gnos dominos a Mari ad Mare to jest a Bartico mari ad Reginu Pontu ktorego błogosławienstwa
Bog wieznuc onem krolion zydostawim. ktorzy wdrogach tego chodzili Cos błogosławienstwo
nasłado nalo tecz onych fortunnych krolion Polskich starzyb. A to iustib dotegosię miała cygij
zna nasya i gicubij onym niybła darenna i ta gic: Ryżerskiy nauki omorskiy bitwici. W:
niz tecz w jilgim rożnie Nno. potem o matenij iś. O gicich zgledowania o prognostykach
jogod, o przyroczeniu morza i omijeb okolicznosciach tego. Jako armoway ochedogac okry
ostatnie o biskohawiu Moriskom i sfigurnij.

O przezwiskach rozlicznych naw

Travty zwali, gely zepna dzerna kolki i wicim. A ta przez prosta starzyb ludzi byli RATES
Gallion Ryz ze ich Troiangijzj Wijnaligli Alii i o Traiangijzjz niybło stycar za Nojgo
a iis tam był iakis dzwiny Gallion go Poluizj nazwali krom z Wlofskigo Caravella. A Am:
dij zowa koga podobno a coadione Ze i ludzi go temu miewiezy i zwinzta Noe był
przymisl tam wiez przelopotem.
Calkami zowa Nizowi koxijzj zefi wnic gajz sfidowia abo sprzeia boudz iakoby vple: Mojaron
cionia opalka go wnicz nis dżeci kolyje, a podfutruiz iā zemiennim swięzem albo cera:
tinn. Ponra dajz ze Mojzes gajzjz Sluga Boży wtrakz był wstachonj od krolion wic gely Exodi
go chiala zatair bo taka lodka rodno zwada zannuzjz Gij i vgaie iē wnicz lagno
Comiegi zo iē zwinzta i zwinzta na xtalł prum, alie miewoga tak wdyctodrac. Pzeto Schedia.
Pōctowic wicfz iisze miedopradowie Schedia zowa.
Barki abo baky zowa nazywie male przij wicfz okrecit na ktorich do miast moze skapdi
po potrzebarz wicfz i donsi choc miewase portu glicbokigo
(Cloces. Braganfyniam wicfz mibz iē zowa Bone todwie dā iako julfkutki mo gni tak
przypadwne ze i przeciw wiatrom wnicz moze plynac, wtrakich speculatori Wzjz. iis
na strasz Zaglu w nio zardwe iakoby wota ktora mas zowa Colorem Venetoni.
zoby iē zdeliska miedwypatrzono.

PISTRIX
Liburnia.

BVCEN DAVIN
pretoria nautis

Turris

Gallion

Dumoni

Ciaśnie a dlugie takoby LODZIE zoposol wnieb bbiwac do Portu
Bo boio wania barzo sicut nianij y mogne y wnieb layno po fytokowam pomyslay
nazwane sa od Liburniey wuegrzes gduisa wy naliczione. Widzimisze ze ietom
naszadami zowia za pomoga takich Naw wy gualtyt Julius biluy gdy Antgoniusa pora:
Jest iako okret wicelgi Te sylloba BV. Grackowie przijdaja gdy iaka wicelga yz
bya znagije skad nimeoy zowia Vulnias to uist wicelgi glos, gdy sie rborj mienoz nasydji
Qu takichy. Nawnie tani lidze niemala wyslali byli Venetowia wy taryz krolowz nasy
Bone y same xiazg wtey izdzi. gdy Pompe iaka cyjma y ku pocinowzi krolow one wysy
laia. NAVI otzyet yz dorb Ergatow to iest flisow zwiasly. Alexander wicelgi mienwal
wktorjz iz yz dow bywalo wiofeln kow abo flisow. Antgonius mienwal o zowz dorb yz
dalay to wicelga pyrsa nastawala. Philadelphus krol o 40 yz dorb A Ptolomeus
Trybon przijplinal byl statka Pompe ze na Gallionow onjz byli mien tyko okajale nocy
alic y gale Castelle.

Gallion zowia okaty plytkie aserokie ze miedzi boko rya woda. Pyzto ich na morzu miedzi
zimnoscia wyzwaia spotyby. Bo tanno gysto miedza ofic kua y zafic rofnie moze. Albowaby
mogli mialkie blota brody przycie tedy Galli wynaliezli te figure okretow od ktorej Galli
ony wynaliezli nazwano. Alie na wicelgim morzu miedza potyebne. Bo nie mogz tam hatat falko
wa mied. Bo kozda Nawa na ogranicie hemniy idzi. Te przijgijne dluiz ze ta woda iest gysta
y Oliewiata barziny. pyzto nimeozis tak okretow rofepodway A w sakosze ze y Gallion
krol dumski pobudoawal na wicelgim morzu alio uis miedza byc niepradze Gallion. alie yz
Alie y moga byc zwane Dumoni od Dumy kodu iako Gallion a Gallis. Bo Gallion
prawe na przijdadza sie do Oceanu. Zagliu wnieb bywaja skuzane aby tak barzo nime
kady iako y lotfno. Bodlia tego wy Aliey ic spisezi y wysysy Mosty wnieb obuyse aby ic
wiate przegzi gwal A kotwice na laneczoboz zchaznijz. Imjz rozli znijz okretow miedzi
ligam tu dlia skrozenia

O materiej na okrety

Flisow z Jalewgowego drzewa budniy okrety mogne wktorjz az do Calcutu plywaja
a bywa tak twardy zego y mierzec uo moga, az godlugo odmoga wodziu Cedrowe teze
drzewo to ma nad mne zego giew nutozj. alie wnas tego drzewa nimeas. Dq b vnas ia:
ko krol witykiz drzewa a ktemu Jonsoni poswiogony. Ieno tez na tem naliczj sktovej uist strom.
Wzieszy. Bo od pulnoscj ta stroma trwalisj bywa. Item ktore wdebyzj nparapi tyna rofni
abo wacmionjz miedzaz mien uist tak trwale iako gdy przij gwarz przij przegu lisa. Jedy
tesz y od ukrainy ma chwale. Drzewo z Apenniskiz gor nad mne wyslawiaiz lisyj zwla
seza Abietem gdy w wysytkiz Europie mienial byc taki. Staryj ludzie wysule tle ktora
az na giewonem morzu iest dzimie wyslawiaiz wtey miedzi.

Ktorego gazu.

ktorego czasu roku ma być drzewo rabane.

316.

315

Natem tes nalezij. I taka nauka daia. ze ośmiesiątego dnia po nastaniu misiażu aż do 22
ma być drzewo rabane. Bęśli aby go gęwo młodził. I pomażać ze j nabazniwa. gdzi o
nieśmiewelności Bogoto prabali. nógodziło się wnie dmi miedzi wiołote. Dokładając ty tego
ze nima być porabiano azby na mci do rzedu tego owos. Iżito na dwois azo lasza gęwoza do
niesz I dlia tego nafi własn gęwozem ten misiażu zowa. Bowten zab maza z dżerwa na
słodka bowa sktery robak się ten miazij. Bo naryzliu słodka dżerwa lubi. Im rzedz tam
po dobie v Antsona de ro kustia collumela j u mierz znowdzisz. Gdzic ter do Gdzic
złoty. Nam miedziaric starz nabaznij. Bęśli j spominar z Ar. Stoteleja ze mci na mo
wysy samia I dlia tego instrumenta do van iako ca spellie bazyj zmierz dwoia mierz z dżerwa
Iako i okli kani a liami znowdzisz. Proportia ordo dżer. Bo to okli tu najprz dżerwa okli: Ochr dżerwa
dżerwa j potem miera poznac. Wsytli okolicznosci przykro jest spominac alie zamysleko starz
gdzi by kwol I M z Arsenalu Venegkugo abo z Geniury M. strza potemu dostali. Bo wtych
dniu zgorzł pospolitych od kilku set lat ta nauka nabaznij lewitnie I kto tam wiedzic do
ich Arsenalu wtych tam one stuż dżerwa, one instrumenti rozligne, topori swidry prasty, kuszty, ro
zligne. Gdzic tam mci dlia woznia towaru iako po Memierch alie do Rygerskich potyż koz: Cursus wozni
da prz na wjad v gijniono. Aze j omi go rok sesc Galliondu wysy laia na morze po to: na morze zegl
warj. Bo ten kurs nauigaciy dżerzeli przd wżyciem Cyru na kazdy rok. Naprzad do Cy
ryni stajili. Bo to ich dżerzawa, tam się potwierdzio by j odpozynawo pomikneli się dlia
do Candiy ktora starz Creta zwali. Bo tez to ich dżerzawa. Jesze stantad do Cyru a
oższ ndzie iako doma swobode miedwali. Tam się dopiero na dwois dżerzeli. Ty j ich wstawalo
do Nafsu onego sławnego szaduna portu kedy była dżerzawa Pawla Apostola Tam j ty:
rus sławna w nauigaciy niedaliko, a drugie tyj wprawno do Alexandrii do portu kedy
ry zowa Pbanin kedy przd 40 lat Turek był rozbił ich classen miedlia skarbom tak wiek
alie zby ich zremisnikow do budowania okręto w dlia zeglazow. Sktery by byli mo
gli te nauke wyszar galy prział. Bo wten czas prawu wnijsil był Turek one classen budo
waw ktora na wul qem morzu stanoil iakos wysze szyal, a bas taki zremisnikow po
tychbowal. Alie wroze się do Venegkugo zeglazowa Tam tady j ci Alexandrii j omi
Carfenszj napelnioj towary swe Galliondu wrazał się j zausz w Cypru się społem zię
dzali j społem ciogneli j nazad temie gospodami do Candiy do korejri az do domu
sę do Venecy wrazał. Ktore towary zasę po wsytliu Europii dispensowano. Item spo
sobem bogacila się Venecia przez wulę sibiak, az wim Hyspani ty byki pozgeli odmi
niaz ktory s Portugaliy pozgeli j lioy potakur towary obiedzaiy Affryke az do
kalikutu j zasę do Lizibony az do Antorsu. Aze po mierz Rumiezkich skogki ch j Gdan
skich porciw rozpożono I sta d torofa te wafni miedzy temi narodami, gdy lobu ten to
pozgeli

Cursus wozni
na morze zegl
Oromia Dructu.

Ordinaria ku³¹⁶ pozYTEK ieden o drugiem odcymu. Bo tem sposobem, chętnyli darne rzezy spo-
 minaj. Soliman nie był z bogactw. Gdy szed do officy pozłoto. Alie y awolnyfau stam-
 tał złota naiwistfa domosy przyrodzila sktorego one porlugaly po dymisizim ko-
 wano. Ale naiwistfa takze wst podlunje ono złoto, alie gdy pja ta gzi se przydaiz
 Oreguriskiego złota tady si naprawuie. Idlia tego gredhonn zlotr one Matiaszow wy-
 gniely. Bo u Pokardwie wykupili przyt zidy j faktory abo agenti swoie. Tom per occasio-
 nem pouiedzil szegzi izmi spominal Ordinaria Veneczkugo zgledhania za morze. Skto-
 remi tez rzygryu Bozogrobiszy saurzdali do Bozego grobu uideuc zewszystkiy Europy y ostnag
 spolskiey

Bozogrobiszy
 Rzygryu

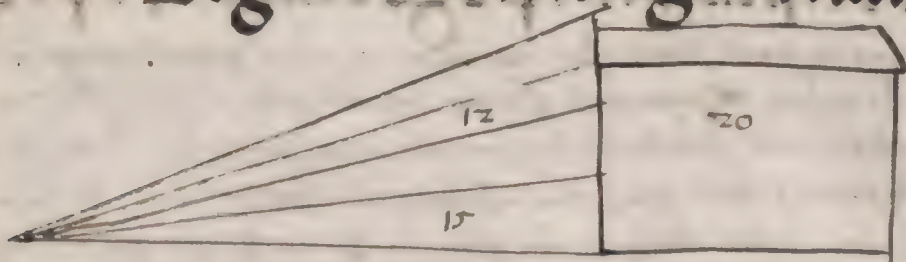
Oczesiech nauigaciej o znakoch o wu- troch o zegarze okretbnem natura morza

Wiatr przony iest od uiana. Bo iako sy ma morze stouge a rzeki stynage. tak po-
 wietrzy a wiatr, który teze za porumieniem okregodu niebieskich planetow zwlasza Mercur-
 riusa, pogranzi iako rzeki plizni a tso zomienij ze wiatr wieie spulno z abogewstodu
 A iako woda gdy ia wiatr roz dznia dzwono sy sama wstac woi. takze y wiatr stz d
 y zowq od rozmych planets pogranzi y iest Gierjklon wicher zym Homerus malonina.
 daioniszy autgor Graczi wiozgerj przydmiruje wiatry spomina. Andronicus na oncy
 slawoncy wiezy ktora maste Atarnienstermu roymistrowal osm wiatrow wyrysonal nad
 ktorem Tritona s Trubka iako Angola postaul ktora trubka sama trubila y Sceptum
 ktorem onem wiatrom yzkomo wskazywal obraziaczny sy. Aristoteles w szegiz wazgij
 przygrymil to uist 12 a to dla rozegznania ziazumirjzego ktory kiedy wieie. Gz seia teze
 przypodobowazny 12 wiatrow dwiemaasgu plagom niebuskoni. na do liaku roslamio-
 nem. Bo pomieraz wstod y zarod licie y zime odmiensiy tady y uianic wiatrow
 My w blyskam izyiku doby chmiste mimielfny przyzysk tyz wiatrow uio per circunlo-
 cationem. wiatr prawi zewstodu z zarodu Tedy by dobre aby sui kto ostraszyl ich
 okrecie jako Wolaciszkim rzykum koz dgosmich wdnem slawem zowq. Auster Aquillo Ze-
 phirus Eurus, Iabry na pamiatke onych nabyich slawnych poodkow. Ruz lnia licz yzch
 nazwal Ruz wstodni Ruz zarodni Gzch spoludnia licz spulno ziz. Gz yz krolu stwo
 naby prawi kluizma y Sceptum ad totum septentrionem Drugich nazwai pomina
 minim dopuszam Tyz wiatrow do porazdu Moriskiego wulze iest potyzebna wiad-
 mosz. Bodrega po morzu zwiatrow zgniazd a zegara Moriskie wktora stoni gdzu kto-
 re krolu stwo lizij poznawcu y znayz diz A porowozj tez ktore wmiare od miasta
 porodga wokolo y kody ma swe przyzysko od wiatrow te sy ku ukazowanuigr-
 gawu Conformuiz ku ktoremu podwozoni A powroz ku ktorej stoni nasiz classij obwoie
 Okazui

Zegaru Morskiego Artali

34.

317

Poiasd morski pogina się gdy słoneczko wstępuje w niebiosa. Gdy wiatr fustet pogina się albo ten który wsiada w niebiosa austryi. Fawoniu go zową a drudzy esli dominggo zową. Od wie-
skolki Bo prawni nauiga cię wtensie gas pogina kiedy iaskolka wyliatuje a kiedy się gas
kilkadziesiąt po nastaniu listopada. Wten gas zarobdzą one gwiazdy ktore zową Virgile. Wten
ze się gas pogina zima, wtenze się gas rodzi naogze dnu. I o tymże gasie pogina się one
Swała Halcioniana, to jest ze się morze wten gas wstępuje i wstępuje i pomałdaj ze wtem gasie
ten ptak Halcion misie iai ga przez siódmi dni na morze, ktoremu kwoli morze tak laskawie się
i spokojnie staui, tak on twierdzi. Zeglarze Morscy iai tychże gasie i sposoby twierdzą gdy
spokożny wiatr nastaje tedy Canicula wstępuje i fustet pomałdaj kwadry Maia.

Gdy wiatry sobie przemieńca się na morzu zamieszają się obawiają się Portu krocui
Senni teni Wierzyli. Wymalio dyl i cieśnię. Quin lament mundi tanta est discordia fratru
ktory niebywali na morzu wzmocni, radzi mem przysięka. Zeglarze gdy wstępuje ten po-
wstawa ogry i koralie wylieniwaia na wode morskiej. I experientia poswiadcza ze zabem koralie
kaystwm wstępuje wstępuje Morski Drudzy teze oliciein krocui morze. Go wiechany zabawna mi.
ktorych ludzie ziaimi pryncem kuzenim, gromy pomałdaj i bura gromowa.
Alleguiany poniewaz koralie te woz niaia tedy prauy i miezola, ktorych wstępuje sila nauiga.
za yodomno dlia tego is ieli nie iedno tedy drugie na poroz na gromim. Aktemu Morze mo-
dli Lucas Marcus Matheus Joannes etc.

Spominaię i onyakuę gadznie ktora zową Pismem, ze taka ma wlasnosc ze gdy podplynie
pod nawi miobilituie ię ze się zmieszka mkom rufyż niemoga. I przypominaię przykład na sia:
wney wowie ktora mial August Rukoniujem u miasta Acciuu, ze gdy Pw toria nauis oweto:
rej sam Heciman Rukoniu był, ze na tenże gas gdy Sufy obiedzal wspominaię ię zistajla i:
ko ioryta malo omne. Rzucili się do gallionu znalizli te gadznie a onasie przysiala wogry:
wa mocno. Takze i wójku kausowemu na morzu przysialo się ze wstęka daję i:
ny la Inakonuię zeglarz te gadznie quiolem pokazal iako się wstęka. A powia daję ze ten
robak iest podobny sluniku mi wulguim. Agdy by go bcił ktoskolwiek zabie ze murem
wstęnie tak otem dżwija ze się po reko ięgi uioła on iad doymie do rękę.

Spominaię tez ptaka ryakiego Rokusa o Induy ze by takię moży i wstęgi był ze ię
gale okryty podnosi. Alie yodomno tonis sa kyoniskui powiegi wstęka ię miedzi ludz
to pisa iai teze tego nie opusil. Aby się koczę morze Bzry wtey gadznie przysialo

Prognostyka

Prognostyka o niepogodach i o pogodach

Jeszeż też ku objaśnieniu nauki Almariskiej wspominać o znakach pogody i niepogody
gdz bez tey nauki zegharz nig niepospie. Sa tedy dwoiakie znaki w dnie na niebie gwiazd:
dab Drugie na Clementiech czterech. Miesiąc na niebie gwiazd znać desz kłom i sli te pży
a malych konzod niema pogody znać Item u sli okolo nęgo isomę to iako z dęsz. zo om
zowa halo sli dwoie takie obtożenie abo obot. to u sli wistby i sli ganno A skłoney
strony na onem isomęcie i sli iakoby przyrwanie stamby d wiatru. Na niebie też gwiazd
znaki dwoie i sli dopiero i sli, a dopiero sli odmienią. to też znać desz. Imeconuclione gwiazd
wielgich Planetow z Almanacha obaczysz.

1 Ex terra znaki gdy gwiazd lęsz się gęnieć i sli kęsz się znuć desz.

2 Aer i sli ze czterech stron grzmi te desz znać.

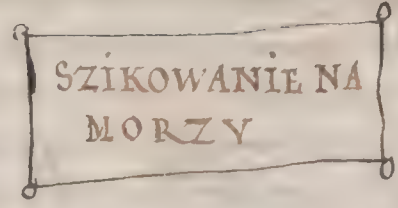
3 Ignis Jesli na ognisku światło bliżej te desz znać

4 Aqua Item Jesli zwody ziorza dymiegnieć iakoby slub. i sli zegharz gotuieć sli y opaka
i sli przeciu słumow i wiatron.

(Com krotko consignowal abyś wtem pokazal Metgodum? Bo wiecie dudy znaki te i sli.
Jesliż pomissiać ze trudno ku famęgi yonny?

O firkowaniu morskień bithwń Turka w Ambracinum sinum

Jaku na morzu firkowanie bywa laznić się spży kładu pokazac moze A potem reguly
potej mieze Helmandu ma dęsz wspomnię pżetoz ku objaśnieniu te pżadw. ku pży
klado w pżyjucioz one sławna expeditia y potka lęgi słandw dyelciauskić Papieża
Cassaza y Venetow odnogi ad sinu Ambracinum. Gdzie strony Cassaza Helmandum
tyl Andrea Doria. strony Papieża w sliuz Rzymianin strony Venetow Capellus strony
zafy Turca Barbarossa abo Aladennyssem goty zowa. który pżinęć będz pżyratopn
o udnem okęcie potem kęszwey sławie zostal admirałem Turckim abo talibassą
To i sli nad morzem Helmandem Generalis.

① ② ③
④ ⑤ ⑥

A A A A A A A

B

ABBRACINVS

A A A A A A A A A A
 A A A A A A A A A A
 A A A A A A A A A A

ODNOGA MORSKA

A Odnoga morska ktora zwano Ambraemim sinum, kiedy sie byl Barbarossa zakryl
Wyrzawszy stakim apparatem ono wojsko. tyz panow slawnych ktore wyslali wedle Ligi mie-
dzij soba wyznionej A znalazła sie gwałt o Kalkmanie nade nami **głównie** Wierugo zawo-
lania Andrea Doria ktorego sie on zamierzal obawiał. Jellugo otem wstąpił iestliby sie miał po-
tykac z Gemmon Amuebus Comissary od Turka zekł. Zemu szoba wrozyj Barbarossa
Jesli go umiie pokazet. Jesli sie bois nierozumiey tego. Stracili te galliony Cysarz sta-
nuet wysze lajfon ex ponto na mor. A Kalkman tes miedzy Cerkaradami znalazł ktory
zażnoszy. Zawolania slawny Marbonitowego bezdzimial liepnij przestzegac. nie ia to
tobu bazyz szosiz widze obawiaz ze tu miedzy temi skalami sligijze trauigiz gawe. On
obawiazgizij sie oskarzema jezuz Cysarzem zekł. Congredim stum est tandem quando
sic

377. Sic semini nobis comminatur Borzumiak ze metu poocinwiej byle zmiaganieli
 ostarzonij bedany do Cassara gandlo dar przydij soelzywoszia i tymba
 Pratoria nauis wktorem ojsa ba oann Barbarossa byl w ktorej choragwie byly brona-
 tunc vulga ozdoba y kostem Tu wtey uligij stal miedzy skrzydlem animus y wspomnieniy
 Suff Gallionow ktore miasto aciem yrmam wyslawil wtey wyltka mogij sila byla
 A bykowanie iako sam bazyis bylo na xaltorla miazego skrzy dia roszepzjone A toz ten
 Suff byl iako pierwi za ktorem stoią barki, bragantini, Liburnae, ktore post classem zwykli
 wozdzic wtem tedy Suff iako wypusciach Orlich mog nalizala.
 Byly Suff dwa obdusz po obu stronach na xalt skrzydl. Temi zwiadly bitwy zlik:
 ka mial ogarnac woliq wojsko chyzescianstwu weteri Turcaw consilio y fortelum. Dru-
 ga ze te skrzydla zakrywali aby nie przyciagil nieba byl zo za mimi za sprawa y iako is-
 wielu zebym nie mogl zligije. Nad wtem skrzydlem byl Hrtzmanem Salerus Pyrata Anad
 drugiem Tabardes Te skrzydla gdzis zis iako ten Ozel pferstani rufyl tam y skrzydla
 iako w gzywego na wozdzic nadawali sie rubaia y Byla tozys uicunda spritah ew miranda.
 Raktynij Suff walcij wktorem byly okryty bez y spiza spozyciem woiwmemi ktory bil
 iakoby ogon A zwiadly zis wiez linami.
 Gallionow wielgic so przed wielgicij Suffem na xalt Orlichy glony nad temi byl
 Hrtzman Dragatde Archipirata slawny flosy a przeciu chyzescianow Gi na to wojsk stauie
 m bywaia y na to Bydaua gdzubij zdzial przydleniem dzuiz iaka w dwojzye nie przycia-
 cielskieni wozyniono Se gi naprzod miedzy nie mieli wtargnac y rozdrucami wozymy
 Ben tedy Ozel iako widzis gdzis kalcik lenosij rufyl tedy skrzydla y ogon iako
 za zynem ptakum polatowali Bo flaga Morska ktora sie wznosi y wypada czynila
 tozys widzielo iakoby mial ptak wielgi podlicieis Co sobie spomni misteris oio
 o Herbie Polskum grom pomiedal

O wojsku Chrzescianskiem

W chyzescian iakze tyzma Suffy cio gneli takze tyzma Suffy stagneli. sila morza zakryli
 y byla zez ozdoba bogata y przecodzili wulgoscia zbroia y Ryzgznia na Wybordmie:
 i karmi Gogosy wyltkugo Barbarossa bal iako Slysul. Jallia tego iako wozyniono
 ponadali przyci byzgu stauat. Is gdzubij byl nanguall tedy mial woliq zluidm
 na byzys wyltepu y bronie sie. Poru w dnak spodziwimem mierzstetkmanow przelbi-
 zal bitwe Azc Capellus Pemzki Hrtzman wo nugo przystapnyszy rzekl daigzys
 mi o choty aby occasy enij mizanielbywal, pokazniz ze is moga byc za prawe
 do wpaizy: Cego deklarauiz ze isliby onem wozpil ze si chwal naprzod swm
 Wojskum potka, y bil sie wprisi w zbroi stoiy. Ze iako prawy wnetis chial
 y sobie zyczi albo tak wmyze abo slawia poslugi wozynic. Auria zdy kdwat
 mem tze chue tego wozyniohal alu gzkai mu kczal ze on da znak. Bylo w Ven-
 to w kiltko wafci Gallionow na podziu moizniz osteres kotwi gars kozda zobastwa
 te mialy

Wojna z Turkami
w 1683 roku

te miedy stac, miasto iakiego muru. A niemo te miedy sie myc i miedy nacierac i zoni 3/8.

Zas wstępnym wredli potęgi. Ta polu dmi wog Dentowic i sga Strominje mied, kto re

staly po obu stronach iako dnie ogi wglowic. Auria tem gassen wyicigal czad ogkymawic

zby sie Turcji byli blizy nastapili, zby zmię z wifokich z Castellodny i Galliondu na nie wifok:

dzie samc wderzije i dzuic w ymnijsz szual a dopiero z Gallionj nosalem miedzy niemi rozr

Wzjnie, wtem swaz ex Cantisjo petyzaj powie dżili ze ius Barbarossa zonggo zakreca Moriskiego

wycigga. On tem gassen przychadzajmz sie polly w barkach zysce wyfjalal do mmijszjstetki:

mondu, aby byli gotowi gdy znak da podniesieniem dmi gaj i soragwie i trąburmim By lo

tego dlugo onci tergiurfacij. Aze j Patriarcha Aquilejski domigo przystajmzj glossm ex po:

stuliodwal takze tez opodal zmię z Galliondu slyfili zohmize. Alie goi potemi? By la iakci gi:

isa praktyka Iakoto potem Ursinus Kapijski Kithnan w yznal gdy Auriem z nęsprenmiesj o di

ciognal ze tso ppositum iumim bylo, mizjty Turki bit, alie aby ty lko Dentj byl s Turkim

powadzil a onj sba kofu zostand. Aby oni sami bedajmz zmdlemi pod Carollusa podprsi miedy

Abc mizmz cladem wyajmzj semy oportuni mizmz redderentur. O Astuciam humana Bogo

to zaryzdy bolialo ze sami Dentowic z mlocz Wolnosji swcy Strzegli Takei nę mizmz mizmz

Owala ona liza slawna odia chajmz Auri z gajmzj liatarnie, ktore wifalij m prora Zaglic

wo szufi mizj Gdzu Barbarossa w yzmzj aby lowiegor. zykcl do mizmz po Hispaniku smieigz

się Exgo Auria lumen abyel ut certius fugam sua tenebris recondat. Odia chajmz tezzj Dene:

totow z saloscia na Cassaga sie skargz i na Kithmana iego A Kithmndwicz zasj na Dentj

Wmiz wkladajmz, podajmz mizmz iel szj mizmz, ze Hispanico prawi mizmz mizmz mizmz

Druga ze silowum prawi miasto powrozo zaglic domastow przj mizmz ali ut mogli tem przgi

obc ię, gdyby garz mizmz obaczili. Imie Caullacur byly A za mizmz Barbarossa ku korzj mizmz

mizmz sie wifal strzelba iel swazmz Aua kam Roza byla. Alie gi tam na tem gaj bitwa mizmz tu:

dy dla w y rozumimz s nadozgo j poycia go za postepk bywa w obitwie Moriskij (Bo sie to dzi:

ono mizmz mizmz iako nę tso na wodzie bit mizmz) Spemmiz tu przgi go j mizmz mizmz mizmz

mizmz bitmiz na morzu. Moriska tedy bitwa iako j polna takze na onie fesię glicoz zauisla. Zmizmz

nie claffem przgi obliemiz, sparcie szlia gu alie mizmz j pomizmz mizmz mizmz, rozdrwemiz j wo:

kolo obtozemie Turck dla obtozemia wokolo zbitko wifga claffem mizmz, a dla pomizmz mizmz

od tego weden mizmz ordmimz luidzi sowa ktorjz turbantami mizmzj zowz, ktorjz to ceno d:

zga d iel na nassadgic mizmz okrelj sie iako wifobowz a zamizmz iakie abo rozdrwianie

wzjnie Bozmieig te probz ze j Gallion tak mizmz mizmz zego w y wroga spodkum kugo:

ze gosie Kapijskim Gallionom wte postledmiz bitwa slalo Itakze contarendu Gallion ku

goze spodkiem wifgaj. Do tego mizmz przjpranaj j Archimedyssow rekawiz abo haki.

Onie tez wifgaj Gallionj, Denezku ruderibus temi w lomkami pokrywajmz znau obkladali wokolo

gobj mizmz mizmz mizmz mizmz mizmz mizmz mizmz mizmz mizmz mizmz mizmz mizmz mizmz

wifgaj claj od Cassaga j danim j Wolnosji za te iel przdrwiznosz. Gijmiz tezzj w tawski

na xtal Alauriskij bitmiz ze sie w yzmiz bitmiz mizmz mizmz, ceno rzj d za rzj dem iel mizmz

szj lba przj

Przysię Moriskij
bitwy

39. Puzelba parzj ou i vsta piq a ci nastapiq O gemes slybal us nbitnu v Tumis y. Goleb
 Dez y ply nage Drmatoreb przikradaiq si y potau mni poduertuiq okrety ze zatona dya
 qubij iesli waz obaga, tedy materacini na przyczatkaiq a potau sapracu y smolani zaluiq
 Druziej ognist kulie abo y pocodnie przijrawne go zowa Mijillen ynem, w classen puszajq
 y spalij zolajga gclisij okretuoy fnebi doffenie.

Spominaiq o Hannibaliu ze nobitnuu Mouskij d tam on okrety zaszontodual prino wozow iado
 iut yb kazalnioac wokrty mizogijaculski ktora gadzina ludzi zaula wylia nbiy sluzomgo
 szbana, a tak zeglajze aboby si bronie wozom abo mizogijaculion misili wstaj A druga
 raga yonij miedlianyb kazalnialie wokrty, ze zaden zolmierz ni mogl si opieray wbi:
 wie od siskofzi. Malo go pged nasseni wicki Frandaua Pivata nyaki nasladuuy Hanni ba
 lia kennie i skalisty kedy zolmierz miedli wysiadat zokretow loim go namagal. A tak wicli
 is go ktory rcial wysiesc to siq poslij ual y wmozge wpacl bobruay sztydotanum y krot:
 chwila mnyb Druziej tesz nasy zdzial wemaiq iako wot poslij dmiq wome Venegzi, male
 bylo Turcykij galij smastenni widaq wstik zutraganeni masy Aze wotali Turcy kie
 onem okretom wicli gni o slybac one szelby ze tam wstaj diabl a miedzi misili jekar tak
 ogromie. S tunciem tez biore okrety iako wot y posliedniq wome slawny Rijezer y Heli
 man Barbadiu. kilkonastie Gallionow tem sposobem gludem wicli gni wozaj y pobil poto:
 pil Bo bakanie wlapimij si sedl kuzgoy iako do stummi star opatynoscia iako bywa na za:
 mi gludem walicznem ktory mial przj zobu sposobiwib, a tam kwotq bronij yuginalmi Bo
 wicli dlugum mierzem niy mierzij miedli nawiczej zolynali. Takze ieden y drugi y kilko:
 nastie is do byl, mierzimij slawa, iakoby kilkonastie zamkoto do byl. I onstima na Gallio:
 nie kuzgoy djal y ludu bywa miz na dnuib zamkoto. A z potem gclij ego godzina przijla
 polugl beda ny ognist szajala woko od iutnego Arabozij ka poszylionij I slyg luszg
 us a umieraciny lud swoy wponimal, aby mierz do konia si bili wicli gni ny y wpr:
 wniau ny is ze zwiyciswo otzymajq Tak ducha swego Panu Bogu wtem o dal iako
 pradij Rijezer Chrzescianski.

Barbadiu
 Venecian

DZIESIATE XIEGI O TRIVMPHIECH Y OTICH RZE CZOCZ KTORE POZWICZIESTWIE BYWAIA.

320.

323

Naprzod zwycięższy potrzeba było aby prauć zwycięstwo otrzymał. A zwycięstwo prauć było rbi nō debilitatur tantū sed prorsus frangitur vires cessat. Iomsem młkkożłanac iu alie do tego stanu przijwiedzionie. żeby się mizprzjaciel niemożł poprauić. Hannibal tenże był prauć zwycięstwo otrzymał od Camas. gdy ono kilka piersiwinon złożył wysył poka zuiam. ze florem nobilitatis. Romanos zagladził Jakże 20000 poraził w brat iego ludu ni iest lieda go. Wszakoz ze zaraś do Rzymu niecignal. ze ku skutkowi zwycięstwa iego nie przijwiodł. przijmowiono mu służnie. Vincere scis Hannibal, sed victoria vti nescis. I Rzym mianie się potem poprauił y iego zwoleń y zwyciężcy ojeziny iego potemi wysgnali. Maia cho miedore narody. ze po porażce zmieia zafis wskazisł iego zwycięstwo. Jako wolozom to przijpisnia. Byto po onej porażce Oberwiskij Jan z Tarnobu a madyzo wzyńil. ze w pogonią z iurmi posłanby. przetis rozprawił jeall za mizprzjacielun y za swra ludem go się w pogonią wdał iż iestliby się poprauił. zbygo zafisł tak iako y jwicy wspanie na bogu. i wrodunku A wskazał aby tak daliko nieodbięzali zoby traby mizwagly doslyšec. By to był Gius on walcigziny jannistal mizwagly był takuż kleski od krolowey Tatarskay To: mizris. Alie w pogonią lud rozpisal sa Tatarz po blociwe onych ktorzj będane swiadowi onych prziskokow poprauił się y iego zndou tak zagladzili. ze y jwra mizostal. ktorzby był do iego domu dal znać o iego porażce.

Do stanszj zwycięstwa i otrzjinnawszj czo cziłwa?

Naprzod strachnił lud. Naprzod Hittman Panu Bogu dziękci zjnil iemu swals galu daj: zj nō zabie arosłko Panu Bogu przijpisnia zj Potem ktorzj z zabigie wemir pogzabnia Jak on wstarył ludzj ciał zabitych ludzj z wielgim staramem y prziplazemim dostawano ktorzj to: rami sa tedy iel dolikarzow daj, obiecuniez iur nagrody. Jako krol trzjwou: By onemu rky wicet. Hittmandui dal srebrna przijprauć. A lokietek iako tez onemu zelyst. Womni swawemu nagrody wzyńil. zobył tyzema dzyrny przelozdionij tosis wyslyj powieziato tosis wyslyj powieziato. Tem zafis ktorzj forlunnie boiowali a zbrodizostali. A naturam suam rebus fortiter gestis nobiliorem reddiderunt. tedy iel iego kzedego pro meritis porbow linszj wponimki ktore miedwaia pogotowiu Hittmani rozdaia. Tem konie tem ostrogi stote

Wodlii Rypulj dzy: butwa uisłiur iako ma kzedego wjano: ony y obczaj

tem opowoni

BREVE
Rzymian

Stabil o wy-
kupowaniu
wyzniewo-

Przykład Ma-
gometan

Przykład
Jagiello

tem o prawnie sabbie. Lupy też y skarby ktore po nuprzyjacieliu są wzięte, tedy zabo-
dować dystrybutuam iustitiam iednemu kazdemu rozdać. iędy y ułk ułk niegłodo-
staj. Jesliby y surngo y zmieprzjaduła nabitego nistalt tedy w registra pisywom polnem
merita kazde wpisywano. Drugiem też lisy albo przyjacieli obelny zaradawano ktore
listy **BREVE** zwady Rzymianu to ułk nakrotkości gajsi iaku polnu dzem obelny ktorego
dermna wje w Rzymie dotychmiej wyjmowa. Gdy biskupom do prouincji pisywano iędy
breue to ułk przyobierzano. A potem sacre. Taka sprawa y pogrdek dzimie znole Ry-
gerska y idce do poslug Rei Pub. zarobowy y pomaza. Niezponaniam tu prau Polski i kto-
re wje jako krol Skody obiecyu Solmierzom nagradzac. Wszemie wykupowag konie pody-
wale oddawac dci. Bo sie boie przedluzenia wstępnego. Spomnie tu przyklad poganski
Pana alie niepoganski Marcomilus on Hetzman Turczyki, ktory u Zechum nad Chryscian
swycy swo otyjmal. Ten po onem swycy swie vsialt zobu iakoby na nau statku naly-
ge tedy bitwa byla Alie piny trupy kazal sniey odprzynaj. tamz kolarię wzyml. y
bedany mesol, kazal zobu woznie wodzie slia heize. y lupy y idragoni. Tam kożdego wo-
lu mity a ugo pochwalnysy iawnie zwlasza przelozomys woyska ktorzy onego dnia
iaku slanna pusluge wzyml. iędy merita kazal popysa. Potem signata pecunię plures
culeos a quastoribus sibi offeri uisil e quibus de promptos de manu auctos et argenteos
numos pro meritis donatiui nomine militibus dabat. Potem woznie kożdego zoffobna oglydo-
wal. y unione ich y zagnosc iędy w registra kazal wpysac. Potem ktorzy glouc scie ta albo re gr-
poczte spierseimmi albo uosy wzmiane przydnu pokazal. w sithum tem ulafie kazal dar
pro premio. Gdy też sciano Chryscian wicli. tedy ktory Solmierz poniedziul gem tego
a tigo na swy wiaz wzial ze sie uniez niema star. tedy wtem iakoby zaluzajony sie
swem Solmierzom obtemperowal y mickazal scinai onys. Takze też y nas krol Wladzi-
slaw Jagiello po swycy swie. u dambrodna iako piga ueno waly laskaniy iako Chrysci-
anski Pan. kazal choragnie do siebie znosc nieprzyjacielski. y oglydomysy iędy woznie
pryulen przywadono. Secundum rationes kazal ię rozlozyc. Potem slubem ułk ponizano
y rok icm dano w Krakowie aby stansli na Swaty Margin. Jednego iednak Szambroku po-
domno tigo przyodka gotu byl niedaduno s Frangyskum krolum kazal witalt scie y
kuczy matze ugo przyjmowil byl. Tem przyklady rad przyjomial. ktorzy lazno sie ben-
dzie sprawie zego sie maia dzierzec y iako spradowac gi Hetzmani ktorem Pan Bog
da swycy swie. To sie poniedziulo oglym alie zoffobna iako poniedziansy polne swycy swie
iakię opatynosy ma wzywa Hetzman. Potem gdy prouincia iaka podmoz podobie, albo
miał zamkoto do bendzie iakcy ma opatynosy wzye otem zoffobna powiem.

Polne swycy swie

322.

2000
 2000
 2000

ció dodziŕzec

Spzyszkadło Rzynnoin nasnadnicy te zysły nauki poimi. Bo oni dostawisj krolu swia bni
zo mysl er mie slobie pozysnali. Naprzod Consul dawal znac o zyscie swia Senatori po-
tem posszylali cum autoritate decem viros cum tabulis legu. Stemi tedy zym wyzynnissj
na zwinie Mianissj nie m potestacie ducenne y swiezku zysy y kersj wstypil
Consul na Calbedre y dopiero uia wstany orolunki dawal A to znowa ducenne legumation
bul. ktorys to suma bymala pospoligie. Wiernosie przysys obieda dar z wysztkich stanow
ludzy starych. Takze pyrdnissja miodzisz aby sie przysysywali z wysztkim Rzynniskim
ktory obysy uisze znac u Turka trwa ze to wiodzisz wladasku y kroliki nadwor
slobie kaze dag do skoly prawi Curskiry aby sie wysyli byc moloyszanni. Potem summe curi

argent.

argenti signati et non signati na nich wkladano. Zby w o na, contribucia zniszczyli
 zubozyli. Zby nie mieli ogm roba izowac. Potem ich rozdzialano na tetrarchas tanc
 na ctery gsggi krolstwo rozrywac i z rozdzialu granicy zrazu i z karmi abo gwa
 mi. I wskazywano bywalo aby jedna tetrarchia s drugą nie communicowala. Zby dosie
 bie ani na woty ani na wyjecha ani dzienik w sabbu mizponno wali, ani comercia wari
 mawko i niemawali. Jesli wtey tetrarchey rslub sie rodzi niechodzągo drugiey. Jesli sre
 brozilażo micy i e asicbie albo do ksyma go ta possyloj A seymow apolnyrs napidiny
 strzegli aby nie miedwali ani conuocagj. alie zby sloby tak miscal iakoby sie mgaly nie
 znali ogmz rola telka. Bez brom aby wiodzili j w domu aby iey niemeli to zwali Exar
 mare. Potem tetrarchas wyjmiono. To iest niektorem podobieństwem ksymiskun rozdaniom
 tetrarchey iakoby woienstwa obligatiami wcielzeni. Jako onopjmo spominia o Herodjris
 ze tetrarchey iem Gallilejska bylo dano. Bo byli lgarzom wiodzj A przedsj miska go
 mogmijse twierdzo sadzali sluzbnemi swemi go zwali. Imponere presidia, legiones impon
 tid columnen mpery A capissana iako ono byl Pilat w Hierusalem iem dano. To iestli
 starostwa obaczyl iaki tumultu i populo tedy one presidia zamkado wnt s j zbiezeli
 ad idon wktorych taka sposobnosc bywala ze 2000 ludzi wcielgu krolstwa dodzie
 zymyli A iestli gwalt tedy ad presidem Syrie Egipti unio skmzli. To sie ich nawadalo
 mog Altem sposobem j tem kunszem nie krolstwa samy alie fricat w j tek wopanuowanu
 zatrzymali. Coz tak pora dzwisy krolstwo Macedonskie Sydonskie j nnie Pometuis
 dopiero gwiezniami schoraguiami odlytemi skarby skomni przedmijsem zwlasza na ktorych
 przysno krolowski byl Bo tes to byl despot. takze cum antiquitatibus cum spoly
 templorj do ksyma sie zwojskum na triumphoragali. To alia tego spominam iz
 niemalo starzy Panowir Polscy pomstw opuscili ze ich nie bawili sie iemi opikar leno
 alia tego ze prawi sa perfidi gdm alii. Jako o Wolodarb te bywaly deliberatje Alub
 byl Despot do Polski sie won gus przemił skarby Wolodarbom pobral a Collegie Wolo
 skie zalozyl. Jako tu w Krakowie Bursa Hungaroru bywala a tem pretextem dzieci
 panom zabral presidia po zamgrod rozlegl. Gsc iel do kradatskiego woienwojstwa
 a gsc do ruskiego przylazyl. Cadyby byl poradnie wginil y nie przylazyl by byl kradatski
 przypożyc. Sumy tej tradaciy maz krotko zamkmona woiens wienfcs

Tu regibus alas

Eripe, non illis quisquam, cunctantibus altum

Ire iter, aut castris audebit vellere signa.

Bo kiedy prawi Matze pgetny skzj alla oberwa abo krolowi Cienciamu to Polacy na
 tka zowa Wlasnini lacumigj krolu iem Bo oni sie sami gennj z rodza nie owia i dny pgetj
 tedy nie bndzi mogli w gow liatar. Jako Carollus krolia Francuskim byl okroil. Jako zyg
 gsta Niemieckie tes wtey mize mldowal depardowal. Jako onemu Xuzeciu klinie odyl
 kdul zby sie Xuzeciem do smiergi nie zwal. Go matka ugo wstyjensj Biala glowa egi
 pragnacja wmarla odzala. Jako zas krehne mizanie wydawal pokarany j iel aby tem
 sposoben

Paulus Emilius

+

Wojna po
 zmi

324.

372

324.

Condorcet Francis
Jordan

Condorcet Francis
Jordan

Condorcet Francis
Jordan

Condorcet Francis
Jordan

Przed. Takie idoe zwycięstwo otrzymał, ieno ze bratwa meznego kiej zgera ostradali, i sam
triumfus się zbromil. y niedomagat alie pacato agmnie iwarzal.

Takie idoe by kto zwycięzył ieno ze się zplagu dopuścił zetyze tu temu tes triumfu nieda: VI.

Wano. Iako się Tyberijusowi stalo, quamvis ciuem senavit, et duos hostes interfecit alijsq; se
zepyze zplagu dopuścił gduj polkanie ogimil, tez mu nogo wano. Alz się Wymanual ze ini:

quo loco przysloniu zwiść bitwy Pokazując ze y od najwzniejszego nikatki to miedze niemoglo
byc odgierzano. Sponnie y to u sfontandw Legistator wtey mierze poscmowil. Bo gus

lest ofobna y godna ku pamieci Ze gdy ied ktemon fortelmi, persianami bonis modis nie:

pryzacielia przemogl tedymu przj Trumfir wolu dozwalano ofiarowaz. Ale gdy armata
manu tedj nieodgierzinal tej prazegatu Jakoby zarzecz scharniwija y zlonicku rozumu:

mu srowumy przjwo dusa byc rozumano y pozyciano rozumem razej quis gualtem abokra:

ie rozlianiem niepryzacielia przemos y zwo idloac Te byly pryma, krotke sponniawaz strony

Trumfiru u starych ludzi. A nad to ktorzy się zego wazyli. Abotez usti lakomstwo iakie

pokazal, abo indulgender swoj wolij wojsku dopuszal, abo ku mamej esliubw iesli się

gasklanialo, abo skompliniu abo fragonliwem abo gniewliwem byl aut auare imperatu,

tedj tegomiekrom posmiercu y wstykiu ludzi wyl y amnaduersia. Bo wnetz somisz Tolmie:

ze rymiki, uconditos versus, skladali przj trumfir przj spiermiasz Obierali tez blazna,

aboiaka matulke go zwoali y tenstria, wozbroi. abo na xtalit smigolliwiy niemiastij, y

smiesza pohore alia krotosila. ktora wstyko zekomo smierdem wyswiegotala, perstrmendo

mores imperatoris A iesli go bylo grubszego tedj y slupj tego y tituly trumfalne stonotnie

wpluiskali abo tez y wywrocili Go tes u Cuvka ongo Imbrambasse potkalo. Bo skoro

iznal nielaski od Csarza, y nadworsiz niesmial pokazac polsem. Bo to prazedziniawst

quo sese nichiat oculus principis. eo et fauor populi. Przysedl iednak do mego edzaz sobie

przepramiz nielaski Tam mu dnytkie beneficia siwe exprobrowal y listami zdrade, ugo po:

kazowal On upadkij przed nogami ugo potem Confusus odbrall do domu A za miedziwozj

poslano zego gmiatim zabito y wmozze ciulo honozijz wuzugono. Potem lud pospolity

Dwor ugo stonotnie zlipil y zwoionial. y slupj one krolia Alaksajsa zozpud domem ugo sta:

li m ty podrome, ktore byl na xtalit trumfir z Budzjinia zlobazizial y to blotem wplu:

skali, sbanbili y zezijli Slydaz bylo ze sam Imbrami przedtem praszal Csarza, abijgo

tuk wyBoko nie wywysjal, obawiazs sie niem wysscy wstajpi zoby tem ciezcy nie upod

Go sie mu prazwie stalo iako zozbie wrozyl

O ceremoniach gdi ius Hetbman do Capitulij wbedl.

Naprzod dzicki Bogu czijnit Wolu oniego przysprawonego zlozemi rokami Jonissowi offiaro
Wal. Potem tez dary poslubione oddawal jako y u Homerusa znanymy o chryzysie ka:
planie. ktorzy poslubili Jonissowi onemu a nepetisi anira isliby go uoti compotum wzyj:
nit takzej oni wota conditionalia dzialynali y oddawali wten czas jako on Enitius Tor:
quatus zonggo lani zburza go na Sargus Triangu sa zabijajacy go zdelil wopidm Joni ruzil
Camillus Pauleon on kosciol slawny zbudowal. Pompeius Magnus vitem auream cum bo:
tro obtulit 500 talentorum. Augustus omnium templorum conditor et restaurator vo:
calus zakoniez po onych zwyciestwach slawnych Pontifex creatus. aby tak wspo:
konem a swietem stanic ostatek wicku swiego dokonat Wzycingo Carolus V. do
zakomnikow wyslalby scial nasladowac O nassem tez Wola dzislannie Jagiellie zmai:
duem po onem w Dambrodna zwyciestwie. takzej nabozenstwa wzgadzajacy do Gra:
koma wzywal ze Znicpolami az do Crakowa pasciboty fiedl a Borzguir przed
niem misjonie dajacy chwale Panu Bogu. od ktorego samego zwyciestwa plyna anie
dowcipowi swemu. ani swey dzialnoszi wmiestnoszi ktore Borzguir w kosciolu zausil
dolyzmasz.

Oslprawiny to go ku Bogu nalizy przepowiadat historyz swego zwyciestwa
za hem wnet otworzyl a da abo libellos ktore zwali BREVE. Sktorego czytal wy:
slawal godnosz dzialnosz swych wojzewow ktorzy myznie slobie pozynali woty potyzi:
bie. Potem dary kazdemu przywile dardwal. go s historyz onem Bolmierzom lagno
pobagije ktoremu gdy Scypio zdel Habelis domum diuitis viri. Wkazujacy mu
Labunia nijakiego bogacza. go on wstysnusz zmarzyl sie y pozauil on dar kostowny
Poffem obagijusz go Scypio glaskajacy go zdel mu. Imperator donat argenteis ar:
mis Dopeiro wessolo wsmirchnusz sie Content od fiedl. Rozdawajacy tedy remunerati
wedlic Regystru BREVE miednacie bywaly dary. Byly wicngz u due go l em da:
Owmo go pamiety na waly do zamkow wburgali. Alboj przez obozow waly to zwano
Wallarem Coronam ktorzy na murz skogzili na przod tem Murallm Coronam dawano
ktorzy na gallionij mizpziacilskic na mozu napzod wozigali tem dawano kostwa:
tem Coronam. ktorzy zasie Cueni Romanum to iest slarbezga obrowil y ratowal tem
Cui cam dawano Coronam. ktorzy zoblizenia cijskiego wojska wyciu al. Gen obli:
dionalom Coronam burial Tak ze wedlic obyzani poslugi tes mihakse bywaly Wuzge.
Originem tyrs Wuzgow od Bacusa oniego Boga pokazujacy. ktorego wazpzu a
naucni Wuzmiz maluz. ktorego to Bacusa tes Liberum Patrem zowa. bo prawi

O Wuzgob
ktorzy wozmiz

napoz

Bo prawi napoy wina glonicka a curis ot soliditudnie wolnego gini ali po
Gemo y 1537 nowa podprawy rada bywa swoboda Tak to oni zdelili
de zezij. Jedz Minczon wsmichy gaz stomatna yuz byla nosic. ego Historia o
Juliusie pokazuje ktory ze wiciguchobdy wysolo. wone wojne d Cartaginicki
tedygo do wuzienia wyuzono Chyaz tem ludzi nauzyt mofstwy zby nazyfi
kozdy y gij wzywali. Spominaiy to ze ony Caffaz August Corony bobkone wygo
nem ludziom lotom dawal. daigz znaiz gij ktory po smierzi sardoniay pismem
dzic zagnyit ludzi sz rodnicy egi stemi Heksmaniy ego swy cis swa triumfiay ponowis
takze iako y oni teyz egi Corony bobkone y wzywai. Ali y tem personam ktore
gijstaj pomicyska zarbowali wicigz dawano Jako onem Treboniysowi ktoregozwa
no pulcher ktory Luciusa ego go nagabal wstomatny milozgi bydlizgij. ego zabil Hek
manigo darowal Coronay Dlia zego pamij y dzis wuigz nosz. Bywali tez tagz re
uerency nie pragnyli y onysen zbraniat siy a znathuemi sz pokazowali y to uislawy
pragnosilo tez Jako spominaiy Brundisja wyakaga

Swygmie

Pierseienie teze roz dawali glote. Co byl znak slachetstwa sz tez ta yuz uiz byla poze
la wychozic byzta gratus Neuissowi Gem wraga Quirite, cuius Sententiam sequimur
qui propter mulierem cupiditatem et mulier est ornatus. Spominaiy tu pierseien on by
ruson wktorego kamieniu byly rozligne swizgalka. Jakom ia tez widzial Bursindwa pa
cierze u luskiggo Xigzscia sktorych kozdem a kozdem paciorku maksiy zwirozatko bylo
wi dac Spominaiy y pierseien Polycratessow ktory po ugio smierzi u 230 lat wbyz
mie naluzion wst wybie

ostrog. bron.

Rozdawali tez cis Heksmani muge ostrogi glote panizij. Aze y do tego przylto te dy um
poznawaiio y roli roz dawac aby tem barzizy fawores a ludze gotir uicnali. Jako Mar
cus Curuliz ktory onego krolia Waliezynego Lynisa z wlotz byl wignal szogwoliatio
nu sonoris causa. uizera roli miedzizy pospolstwo roz dawowaz Gego Maruis nastiadiz
jo proyay shui nagal grunty roz dawac. Wym gdy byl od miktorych szofotwom ze puz
cuolko praniem to wzyjnd. Odpowiedz dal dworska ze prawi ego prawi uza niemozlem
zayprawdz wonem tumulcie y wonem tyastay zawiysania woimnego dozysze. Jakoby ta

krolistwa

umnie merita swoi przkladaiayz Ali y krolistwa uilidz byli roz dawaz Atalysowi
dal Afiz Pompeis krolioni clowtaroni dal regne Gallariy Romaideniz gby toby Italiy
Jus tak tedy obdarzizosy iwr solmierz darami iako egiy zaslugi mofstiy wzygosizy
yotomshwo uisflic. Szialo wtek po onem Accie gody abo kolariy szynionotange
y mne rozligne krotosile y busiadz na ktorych bytkowir wy granwali. To rca fada
yinosz Jako Homerus o Hesillizie ze won gas gdy sie gnirwal na Agammona nali
zligo aon prawi na luskicizy w ktorey swobne kolki byly wygran u zaym sprady
Waliezyniz Riezrygow a eide Szapa kdriz andseux przed ktorem prawi Pa
brodus siedzial na ten gas ktory obyza uisze wuassm narodzie lwa. Jakospie

lib. 9. Strabo

Quia

Waż pisać o Władysławie go v Warmi zginął O bitwie sprysy v Dymbrov na 330.
O strusie, czym i szechum etc którzy Wolosus zginęli o Małajskvolutu.

333

O ouacień o pogrzebie i o mnich wjrz dzaniu czi Heshmanom zvjciefczom

Ouahy zygona wst abau oblata uis mnijsa poceniosz. Bo pzi Trumfi wo luofia.
v dromo alie pzi Ouaciy ty lico orze Ceremonia ta byla pbierno pizn dxbony d.
bu ego pogurab rofne. ktorj wlpj w zbrois mepzjacieloni odietz vbierno. Ilen
pzen zvjsteln ryzersowa j spichanuo stauano na mierzor slawnyet. abo m areubus
trumfialibus jako ono mierz iest oten. Ingentem quarcum decisit undigie ronniz
tuly teze abo napisy spanial: zvjciefczom takim stauiali: zvjczj ktorj stali rozgite
iako go MARCVS CORIOLANVS TRIVMPHATOR Aboze byl maso Coriolana Tituly
dobyl A scipio iz byl Affryk zvoiohwal tedy mupisali AFRICANO Scipioni truin:
pbatoni j lwidza ze na to kopyto naprzod temu dano takie pzi wisko. od zvoiohwa:
nia onjz pzi Alie ia na go miongi zezwolie Bo Marcuisa Coriolana nazwano
ktorj iezgropiuoja Cathagmenska domj byl Takze A Iulius Scipio iz Antiocha
y Asia zvjczjzyl A z tenz Affricanub j A uikilim mozebyc nazwan Bo brat ego rodu
sprawa to vziwil Bo pzi niem byl legatun. VALERIUS teze Corunus od onego knuka
ktorj mepzjacielia ego iezg zvjczjzyl zavl in duello AUGVSTVS Germanicus iako j
Affricanus iz Germaniz zvoiohwal PROCLVS quod natus prociul exsistente ptre
Atalge j od znako v pzi vrodzenia Bo Corbles dicitur Monoculus cyclops. Agrippa
gosz v pzi vrodzeni rodu Caesar quia ex utero exsitus fuit. Columni tez stauano
na gurab abo pod gurami Abo tes slupj. iako Scipionow obraz y postar vzi v mupis
ktora vjz odzila Scapitoluin ex conuicio Iouis Sedea vnijs pzi molijsz pzi vbiul
post obitum recusari non potuit. Jako to onum dokladaiq. Equestres Statue tes by:
ualy, iako dotybmiasz we Woloschwidac Jako j Pyramides ego v spodka pfercy
izic, akugorze spigastose konerj iakoragnia plomien Takze Mariusowe cantarus
ktora pizl sa pamiatke stouano. Jako j dotybmiasz sklenice z Biska Cardmala
na Pmgodnie P Olusiegnj solwaiz kristalowa Cassius mloty iz oysa Cassiusa
go obcal byc kroluin zabil statua donatus fuit. OBEILICI Jednostami wysoki obeliji
ego z Egiptu pzi vrodz, wno dotybmiasz v kzmisz stois na ktorj s napysano. Jesli
gzaiono vkar spoznir? Jesli podmie swio zjadni iako? Boust wjso zka zez. ponia:
Sara ze wst liam kamini iakicj naukiteras niumeiz. Bnly tez j sa dotybmiasz
Deatra C lypci iako Achillesowa panow ego na mierz byla wupisana Astronomia
planety

Planety y Zodiacus TABLICE tes sdrogus kamien ab Zebm y mnyrs hzo
 dregis IULIUS on cassar filna prz byl takis antiquitates nazbieral y on ry:
 nek ktory byl od swygo onicma nazwal Tomm iuly, onemio, dobil y odczozyl
 Rakonez y Pompeiusow obras swygo mizprzjacila. Jeno zyl glawniy zoy:
 cisza na panna lke postauil. Jako y Agimianu strazij hamibatidw obras posta:
 uili zobie aby mcin slawniejszy byl Helman Hamibal temby nie barzuy slawa istnyj
 cystwa okazywala.

Molles gozowony mogily inkus na podole nla ktore zony kuczanami abo y
 przed Crakowem Rekaruka Noqawka, prz ktorys tes Jcypli Lucas z dyu ofobliny
 gady y pamiadze szero frubur ktore zony S. Sama pamiadzui roffiuwali przj mib
 ta mltencia aby gi go polni wyoniywalbyu abote ry yz gorazijy Ozmarly chro:
 zionili iako o iakis Sabatyns Jgrzyska te roznaita a zwlasza srmimskic przj pr:
 grabicel spradowali iako scipionow. Ludi Rouendialib przes osm dni trwali
 a dzwina tygo dojurio sm pogrzb. W sydon age 30 dni plauy jlamenty stouli,
 nad Mayzyseny y mncm Aze krzyk dalieho szlach bylo Te spradowali adiles cu:
 riles nakladom gospolitem ktore zwali Megalenses, apolnare. Alekry, ludi byly
 won gas zalozone, kedy onys kwolno abo racyj Tyrinow byli porzbyli.

Swietz tes na pamiatke zaizmies hufmanow spradowwali. Skad tes polly swietz mezon
 Roger mulyrs Apostolow y mnyrs. Byly tes Equeria festa quod equis certabatur Turci
 bywali. Koscioly nakoniez icni zakladano iako byla Timiliana Basyllica iako
 dzis koscioly od Apostolow nazywano.

Miasta tes od ich mion byly jako Alexandria, Cesodori Cyberias unas kazimur
 GROBI ozdobre oktorys gozowmili wolie toslowy Cicerond hrmidypisar. Ab
 somnie mortali nil carius, ml diuturnis pararet gratia maius uita post prestani
 quam statua et sepulchra. Acegi tes znaidowalisie tacyj Contemptores glorie ze
 oke pompy miz niedbali abo chytze to pokrzywali. Catsona gdy stj tano gzmusobir
 sluzymiedal postauic Odpowiedzial. Malo inquit ambigere bonos quum obremia
 non meruerim quamquod est grauius cui impetrauerim mi stare. Co o triumphis
 ktorych mac ab urbe condita bylo 320 ligono, przjnoslem wyperodek Alakse
 de honoribus ktore mawlem gziem ludzui wyzadzano. Rizeni przjstall iako
 po smutku aze doostatnit posleg ktore augende uirtutis bellice wyszrauano, uiaulum
 przjstoinie zuualem mizgadzano, tedy ia tes tu przj ostatniy posludze ostalich bys
 tiouit Xiaz wozimis spommalen medatono go omi Ciunf toreb Rzymisjy przj
 on. Is Pomparz poldiegi na piersiach nosili aby pamiatali y wnieli strze mite moime
 pozecio

przei in posadzanu y zasdrosciam luegkuin I ia Pana Boga prosze aby to wsergo 322.
moiem sprauil aby ia razey sie smial slyszec procellam raronu iudicioru domini, anżeli
sie frasowal. Wszakoz y o tyrs galy galie przi tya mam za to ze beda poniekad wblas
gami. Jam pewien tego ze ta moia poslug a wstykem ięzyka slouinskiego narodom
a zwlasza nacies nasye bedzie sie podobala Bom to wzynil co motu abym wtem poslugil
tobie ozyzno moia mila Aby mlodzi ludzie zwlasza na dworze Pana nasygo wrgum
to gzyj sobie brali A tak aby wnic virtus bellica et pericia militaris rosla Aby smy
mieszcy mieszkalu o tyrs i odolshich y Ruskich tamieczich ktore cierpiuiny od przyklytych
Barbarow glicy knieie Tatarskuin I to bylo moie motum prioyse ku spisanu tej nauti
o Rzygerskich spradvarz zam wraguacych sie do Rusi do ozyzmy swej, trasilem na tyi lwo:
gi i ciarow A tak traidant Fabritia fabri gdy otem gadamo na wstykie stronj
Jam te z to male podarzy chial pzyuisci ad laudem Dei et utilitatem Rei pub. Polo
nie A iesli tuzdzu niuzynilem komu dosie tedy nicz mi bęndzie odpuszone proje
Plura homo nescit quam scit Bedz to rad wiedzal y oto prosze ze kto popraui

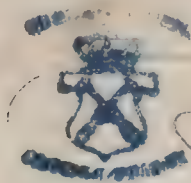
Wzyni to iako gni sluchacz Polski

Ale ia Ibane qua poterant

Jam to wzynil zam takidziag

Niewidzial wzyniku nasyem

ΤΕΛΟΣ

322/266

